

Sl.No.	Program name	Program code	Name of the student studied course on experiential learning through project work/field work/internship
1	BA Education	Edu-hc-6026	Ambia Khatun
2	BA Education	Edu-hc-6026	Ayful Lahi
3	BA Education	Edu-hc-6026	Barnali Adhikari
4	BA Education	Edu-hc-6026	Bikash sangma
5	BA Education	Edu-hc-6026	Dipabmbita hajong
6	BA Education	Edu-hc-6026	Fozila khatun
7	BA Education	Edu-hc-6026	Gita kalita
8	BA Education	Edu-hc-6026	bishnupriya das
9	BA Education	Edu-hc-6026	sudebi malla
10	BA Education	Edu-hc-6026	jannat hussain
11	BA Education	Edu-hc-6026	jimim s parbin
12	BA Education	Edu-hc-6026	khanindra sutradhar
13	BA Education	Edu-hc-6026	mitali paul
14	BA Education	Edu-hc-6026	mohibul islam
15	BA Education	Edu-hc-6026	mohitush ghosh
16	BA Education	Edu-hc-6026	monmoni rabha
17	BA Education	Edu-hc-6026	nabami bala das
18	BA Education	Edu-hc-6026	nasmita hajong
19	BA Education	Edu-hc-6026	nazma heptullah
20	BA Education	Edu-hc-6026	nirmila hajong
21	BA Education	Edu-hc-6026	rekha das
22	BA Education	Edu-hc-6026	resmina parbin
23	BA Education	Edu-hc-6026	rinki kumari
24	BA Education	Edu-hc-6026	sabina parbin
25	BA Education	Edu-hc-6026	sabina easmin
26	BA Education	Edu-hc-6026	sewali hajong
27	BA Education	Edu-hc-6026	sita barman
28	BA Education	Edu-hc-6027	dipanjali hajong
29	BA Education	Edu-hc-6026	sumit barman
30	BA Education	Edu-hc-6026	swarnamoyi dutta

PROJECT TOPIC

On

Role of Social Media in Student's Life

A project submitted for the partial fulfillment of the requirements for the Bachelor Degree (Hons) in Education of Guwahati University paper – EDU-HC-6026

SUPERVISOR

Dr, Barnali Rabha

Assistant professor

Department of Education, Lakhipur College

Submitted by

Name: Ayful Lahi

Class: BA 6th sem

College: Lakhipur College

Roll No.: UA-201-101-0019

Date: 28-04-2023

CERTIFICENT

I have the pleasure to forward the project "ROLE OF SOCIAL MEDIA IN STUDENT's LIFE".
Submitted by AYFUL LAHI. This project embodies the result of the original works, which she
performed under my guidance and supervision.

The candidate has fulfilled the entire requirement.

Date: 28-04-2023

Place: Lakhimpur College, Lakhimpur

Dr. Barnali Rabha
Supervisor

DECLARATION

I am Ayful Lahi, hereby declare that the project submitted by me entitled "" is an original work done by me. I have fulfilled all the requirement for submitting a project.

Supervisor

Dr. Barnali Rabha

Assistant Professor

Department of Education Lakhipur College

Ayful Lahi

Submitted by

Miss Ayful Lahi

Student of 6th sem, Dept. of Education

Registration No:20023009

Roll. No:UA-201-101-0019

CONTENTS

S.NO.	Title.	Page No.
1	Introduction	1
2	Social Media	1
3	Why students use social media	1-2
4	Importance of social media	2-3
5	Role of social media in student's life	3-5
6	Advantage of social media for student	5-10
7	Disadvantage of social media for student	10-13
8	Conclusion	13
9	Reference	14

ROLE OF SOCIAL MEDIA IN STUDENT'S LIFE

Introduction:

The digital age has led to the increase of Social Media usage among the people of different age groups. With the Quarantine time, social media has gained traction among all people including students. However, some people still believe that social media is always considered to be a deteriorating tool in academics. While social media is here to stay, instead of criticizing, it is better that we learn to take the better part of it and learn how to make an opportunity out of it.

Like everything around, social media has its set of perks and shortcomings. While on one place it is a source of distractions for students, it is also a quick way of interacting, learning, and solving problems.

Let us discuss now what social media is and how students can best utilize social media to their advantage.

Social Media:

Social Media is a set of applications and websites that provide users a platform for sharing anything and increasing their social networking. Apart from posting photos and updating status, social media also provides an interactive computer-mediated technology where one can share various ideas, information, career interests, and other forms of expression through apparent communities & worldwide networks.

Research shows that the most popular social media platform among students are WhatsApp (83.3%), Facebook (78.0%), Twitter (12.8%), LinkedIn (7.9%), Instagram (7.5%), Imo (2.6%), Snapchat (1.8%), Myspace (1.3%), and Skype (0.9%).

Why do Students use Social Media?

Research has shown that over 95% of students have access to some sort of mobile device that connects to the internet, meaning that using mobile technology for educational purposes will possibly exclude less than 5% of students.

With the digital age, social media has become an important tool not only for communication and marketing but also in the field of education. The lockdown phase during COVID-19 has witnessed the closure of various educational institutes, leaving social media the only place for students to interact.

Thus, social media has emerged as an effective spot for sharing, reviewing, and getting quick information to any doubt that you may have.

The top 5 reasons that have been found for students to use social media are:

S. No.	Reason for social media	Percentage
1	Obtain new information	79.7%
2	Keep in touch with friends	74%
3	Facilitating work	55.1%
4	Keep in touch with family	47.1%
5	Chatting	43.6%

Why social media is important of social media?

Social media platforms play a pivotal role in the lives of individuals with different lifestyles and occupations, especially for exam aspirants preparing for competitive exams.

Here are some key points that indicate why social media is important for students:

Creative exposure:

In the past few years, students have understood the significance of improving their creative skills and utilizing them in their student's life. In the earlier years, talented students found it challenging to show their talent to the outside world. Presently, several social media platforms have made it possible for talented professionals to show their talent and improve their skills with feedback, thereby gaining more opportunities soon. If you are consistent enough, you will gain significant exposure, and appreciation, and create an asset for your future on the respective social media platforms.

Learning:

The birth of social media is a boon for students and young professionals as it helps them to learn several aspects engagingly. Platforms such as YouTube, Instagram, and Facebook are the go-to platforms for student learning, especially in the form of video format. In addition, Facebook and Instagram help students to exchange their knowledge and learn something new every day when the students use these platforms in the right way. Social media group discussion is one of the notable advantages of social media for students.

Networking:

Right from the time pandemic hit the world, most students and young professionals have understood the importance of building their network on different social media platforms such as LinkedIn, Twitter, Facebook, and Instagram, to name a few. Along with this, students can also

utilize different engaging activities and contests such as Sudoku, Hackathons, and Quizzes, to name a few. Participating in these activities aids in building soft skills such as communication, teamwork, networking, critical thinking, professionalism, and building confidence, which are some prominent benefits of social media for students.

Employment opportunities:

Social media has become the go-to platform for freshers and young professionals to land a job in today's era. This method has taken over the traditional method of landing jobs via newspaper and job portal search. It indicates the significance and role of social media in the lives of youngsters who are currently seeking jobs after completing their graduation. Several companies use their social media accounts to advertise their job openings on their social media accounts and social media group discussions. This way, job seekers can use the opportunities and apply for the same according to their interests and/or experience. Another benefit is that you can highlight your skills in a portfolio. For instance, if you are a tech enthusiast, you can add your GIT hub profiles to your social media accounts and increase your chances of attracting opportunities according to your profile. These are some advantages of social media for students that every student must keep in mind before investing time on different social media platforms. Importance of Social Media for Students As discussed above social media plays an important part in every student's life. With the replacement of brick and mortar system of education with online classes, social media has become that bulletin board where you can get all the information about classes, doubt-clearing sessions, and results. It also helps students connect with their fellow mates to discuss and share information. Teachers too these days have taken up social media to interact with the students, educate them and clear their doubts.

Thus, social media is no more a disturbance, but a constant companion for students during their studying phase.

ROLE OF SOCIAL MEDIA TO STUDENTS:

Thus, the above data has clearly shown how important social media is for students. Now taking these findings forward let us discuss the role of social media for students.

1. Educational Benefits of Social Media:

According to Simonson et al. (2000), online learning tools are more effective than traditional classroom learning (using textbooks for learning) because of the availability of online materials and 24 hours access to learning.

Social media has gained credibility as a trusted source of information. Apart from that it also provides a great platform for teachers and students to interact. The students can also expand their horizons by getting in touch with teachers around the world and gain more knowledge. Through

social media, teachers can engage the students more in studies through different methods of teaching.

2. Easy sharing of Information:

Now one does not have to call each other to pass on the information. Sharing any information is just a click away with social media. Thus, students can share useful information, study material, projects, practice paper, and other exam details with their friends and other fellow students.

This social media also has platforms that are dedicated to students and provide all the information from the book lists, study material, class notes, video lectures of teachers which all the students have access to. This really helps in the preparation for any competitive examination.

3. Online classes:

Gone are the days when students would leave their homes and travel to faraway places to prepare for an examination. In these times online classes are the new norm and all the institutes are adapting to this culture.

Thus, social media has brought classrooms to each student's house without the need to spend heavily and travel to some other city.

4. It helps to Gain Wider Knowledge:

As social media has no borders or boundaries, it helps students connect with people from across the globe and gain wider knowledge. When students have any confusion while studying, social media really help in gathering relevant information through various online platforms.

While earlier students had to wait to meet the teacher and then clear their doubts, with social media it takes only a search and you can know the answer to any of your doubts,

5. Share their knowledge:

Social media also provides a great platform for students to share their knowledge. The students, who clear the exam, take to social media to share their knowledge and their preparation strategy which is very helpful for the students who are preparing for the exam.

So while social media can be used to showcase your skills and share your knowledge, it acts as a guide to students, who are aiming to achieve something in their lives.

6. Shaping their future:

Social media has opened various avenues for students to pursue. Based on one's skills and talent, students can now learn the various future prospects that they can choose from, instead of doing what others around them are doing.

7. Awareness:

While earlier one did not have much scope to increase their awareness, with social media you can increase your awareness about any exam, subject, or particular field of interest. Just one search and you will know all about it.

The great philosopher of communication theory Marshall McLuhan, said, "The new electronic independence re-creates the world in the image of a global village." This electronic independence is inherently dependent upon the Internet. Social media has emerged as a new age media technology in education and helped students interact with students while also increasing their knowledge.

Advantages of Social Media for Students:

1. Connect with friends and stay in touch with people:

One of the main advantages of social media for students is that it can be a useful tool for connecting with friends and staying in touch with people. With social media, students can easily send messages, share updates, and stay up to date on what their friends are doing. This can be especially helpful for students who live far away from their friends or who have busy schedules that make it difficult to see each other in person.

There are many social media platforms and apps that students can use to connect with friends, such as Facebook, Instagram, and Snapchat. Each platform has its own features and benefits, so students can choose the one that best meets their needs and preferences.

By using social media to connect with friends, students can maintain and strengthen their social connections, which can be important for their overall well-being and happiness. However, it's important for students to use social media in moderation and be mindful of the time they spend on these platforms to ensure that it doesn't interfere with their academic responsibilities or other important activities.

2. Access a wide range of information and resources:

Another advantage of social media for students is that it can provide access to a wide range of information and resources. With social media, students can easily find and share articles, videos, and other content related to their interests and academic pursuits.

For example, students can use social media to stay up to date on current events and news, or to find articles and resources related to their field of study. They can also use social media to connect with experts and professionals in their field and learn from their experiences and insights.

In addition to providing access to information and resources, social media can also be a platform for students to share their own knowledge and insights with others. For example, students can create their own blog or use social media to share their writing, research, or other projects with a wider audience.

By using social media to access a wide range of information and resources, students can stay informed and engaged with the world around them, and can also contribute their own ideas and perspectives to the conversation. However, it's important for students to be critical consumers of information and to verify the accuracy and reliability of the sources they encounter on social media.

3. Keep up with current events and news:

Social media can be a useful tool for students to stay up to date on current events and news. With social media, students can follow news outlets, journalists, and other sources of information to get updates on what's happening in the world.

There are many ways that students can use social media to keep up with current events and news. For example, they can follow news outlets on Twitter to get real-time updates on breaking news. They can also join online groups or communities focused on specific topics or issues to discuss current events and share information and resources.

In addition to following traditional news sources, students can also use social media to get perspectives and voices that might not be represented in mainstream media. For example, they can follow accounts or hashtags that highlight underrepresented communities or issues, or use social media to discover alternative sources of news and information.

By using social media to keep up with current events and news, students can stay informed and engaged with the world around them. However, it's important for students to be critical consumers of information and to verify the accuracy and reliability of the sources they encounter on social media.

4. Share ideas and experiences with a large audience:

Social media can be a platform for students to share their ideas and experiences with a large audience. With social media, students can easily publish their writing, artwork, or other projects and share them with a wide audience.

There are many social media platforms and apps that students can use to share their work and ideas, such as blogs, YouTube, and Instagram. Each platform has its own features and benefits, so students can choose the one that best meets their needs and preferences.

By sharing their work and ideas on social media, students can gain visibility and reach a larger audience than they might be able to through traditional channels. This can be especially valuable

for students who are looking to build their portfolios or showcase their skills and abilities to potential employers or schools.

In addition to sharing their own work and ideas, students can also use social media to engage with others and participate in online communities and groups. By interacting with others and sharing their experiences and perspectives, students can learn from others and broaden their understanding of the world.

However, it's important for students to be mindful of their online presence and to consider the potential consequences of sharing their work and ideas on social media. They should also respect the intellectual property of others and give credit where credit is due.

5. Participate in Online Communities and Groups:

Social media can be a platform for students to participate in online communities and groups focused on their interests and passions. With social media, students can join groups and forums related to their field of study, hobbies, or other interests and connect with others who share their passions.

There are many social media platforms and apps that offer groups and communities for students to join, such as Facebook, Reddit, and LinkedIn. By joining these groups, students can connect with others who share their interests and participate in discussions, share resources, and collaborate on projects.

Participating in online communities and groups can be a valuable experience for students. It can provide a sense of belonging and connection, and can also be a source of support and encouragement. In addition, participating in online communities and groups can be a way for students to learn from others and broaden their understanding of their field or interest.

However, it's important for students to be mindful of their online interactions and to respect the rules and norms of the groups and communities they join. They should also be aware of the potential risks of sharing personal information online and take steps to protect their privacy.

6. Connect with potential employers or networking opportunities:

Social media can be a valuable tool for students to connect with potential employers or networking opportunities. With social media, students can showcase their skills and experiences, and build relationships with professionals in their field of interest.

There are many social media platforms and apps that students can use to connect with potential employers and networking opportunities, such as LinkedIn, Twitter, and Instagram. Each platform has its own features and benefits, so students can choose the one that best meets their needs and preferences.

By using social media to connect with potential employers and networking opportunities, students can showcase their talents and accomplishments, and build relationships with professionals in their field. They can also learn about job openings and internships, and get advice and guidance from professionals.

To make the most of social media for networking and job searching, students should be proactive and use these platforms to build and maintain relationships with professionals in their field. They should also be mindful of their online presence and use social media to present themselves in a positive and professional manner.

7. Promote your work or projects:

Social media can be a useful tool for students to promote their work or projects. With social media, students can easily share their writing, artwork, or other projects with a wide audience and get feedback and support from others.

There are many social media platforms and apps that students can use to promote their work, such as blogs, YouTube, and Instagram. By using these platforms, students can share their work with a larger audience than they might be able to through traditional channels. This can be especially valuable for students who are looking to build their portfolio or showcase their skills and abilities to potential employers or schools.

To make the most of social media for promoting their work, students should be proactive and use these platforms to share their projects and engage with others. They should also be mindful of their online presence and use social media to present themselves and their work in a positive and professional manner.

It's important for students to be aware of the potential risks of sharing their work on social media, such as the risk of copyright infringement or the loss of control over their work. They should also be mindful of their online privacy and consider the potential consequences of sharing their work and personal information online.

8. Keep track of important dates and events:

Social media can be a useful tool for students to keep track of important dates and events. Many social media platforms and apps offer calendar and scheduling tools that students can use to organize their schedules and stay on top of their responsibilities.

For example, students can use social media to create a calendar or schedule of their classes, assignments, exams, and other commitments. They can also use social media to set reminders for themselves or to share their schedule with others.

In addition to calendar and scheduling tools, students can also use social media to stay informed about events and activities happening on campus or in their community. Many schools and

organizations use social media to promote events and activities, and students can use these platforms to discover new opportunities and get involved.

By using social media to keep track of important dates and events, students can stay organized and on top of their responsibilities.

However, it's important for students to be mindful of the time they spend on social media and to use these tools in moderation to ensure that they don't interfere with their academic responsibilities or other important activities.

9. Stay organized with calendars and scheduling tools:

Social media can be a useful tool for students to stay organized with calendars and scheduling tools. Many social media platforms and apps offer calendar and scheduling features that students can use to manage their time and stay on top of their responsibilities.

For example, students can use social media to create a calendar or schedule of their classes, assignments, exams, and other commitments. They can also use social media to set reminders for themselves or to share their schedule with others.

In addition to calendar and scheduling tools, students can also use social media to stay informed about events and activities happening on campus or in their community. Many schools and organizations use social media to promote events and activities, and students can use these platforms to discover new opportunities and get involved.

By using social media to stay organized with calendars and scheduling tools, students can manage their time more effectively and stay on top of their responsibilities. However, it's important for students to be mindful of the time they spend on social media and to use these tools in moderation to ensure that they don't interfere with their academic responsibilities or other important activities.

10. Communicate with teachers and classmates:

Social media can be a useful tool for students to communicate with their teachers and classmates. With social media, students can easily send messages, share updates, and collaborate with others on projects and assignments.

There are many social media platforms and apps that students can use to communicate with their teachers and classmates, such as email, messaging apps, and online forums. Each platform has its own features and benefits, so students can choose the one that best meets their needs and preferences.

By using social media to communicate with their teachers and classmates, students can stay informed about assignments, due dates, and other important information. They can also collaborate with others on projects and get feedback and support from their peers and teachers.

However, it's important for students to be mindful of their online interactions and to respect the rules and expectations of their teachers and classmates. They should also be aware of the potential risks of sharing personal information online and take steps to protect their privacy.

DISADVANTAGE OF SOCIAL MEDIA:

Social media has revolutionized the way we communicate and connect with others, but it has also come with its fair share of drawbacks and disadvantages. While social media can be a useful tool for staying connected with friends and family, promoting one's work or projects, and accessing a wide range of information and resources, it can also have negative impacts on individuals and society.

Social media has become an integral part of modern society, with billions of people around the world using platforms like Facebook, Instagram, and Twitter to connect with others, share information and experiences, and access a wide range of resources. While social media has its fair share of benefits and advantages, it also has its drawbacks and disadvantages, particularly for students.

Here are some of the main disadvantages of social media for students:

1. Distraction and Reduced Productivity:

Social media can be a distraction and interfere with students' ability to focus and complete their academic tasks, leading to reduced productivity. This is because social media platforms are designed to be engaging and to keep users coming back for more. As a result, students may find themselves checking their social media accounts frequently, which can take away from their focus and attention.

In addition, social media can lead to procrastination, as students may find themselves scrolling through their feeds or engaging in other activities instead of completing their work. This can be especially true when students are feeling stressed or overwhelmed, as social media can provide a temporary escape from these negative emotions.

To minimize the negative effects of social media on productivity, it's important for students to be mindful of their social media use and set boundaries to ensure that it doesn't interfere with their academic tasks. This might include setting aside specific times of day to check social media, limiting the amount of time they spend on these platforms, or turning off notifications during times when they need to focus on their work.

It's also important for students to be aware of the potential risks of social media distraction and to take steps to minimize them. This might include finding a quiet, distraction-free workspace to study, setting goals and priorities, and breaking their work into manageable chunks to make it more manageable.

2. Isolation and Loneliness:

While social media can help students stay connected with others and maintain relationships, it can also contribute to feelings of isolation and loneliness. This is especially true when students rely on social media as their primary source of social interaction and do not have in-person social connections.

Research has shown that excessive social media use can lead to negative effects on mental health, including increased feelings of loneliness and isolation. This is because social media can create a false sense of connection, where students see the highlight reel of others' lives and feel that they are not measuring up. In addition, social media can foster a sense of comparison and competition, leading to feelings of inadequacy and low self-esteem.

To minimize the negative effects of social media on loneliness and isolation, it's important for students to be mindful of their social media use and balance it with in-person social interactions. This might include setting limits on their social media use, making an effort to connect with others in person, and seeking out opportunities for social interaction outside of social media.

It's also important for students to be aware of the potential risks of social media and to take steps to protect their mental health. This might include seeking support from friends, family, or a mental health professional if they are feeling overwhelmed or isolated.

3. Cyberbullying and Online Dangers:

Social media can expose students to cyberbullying, harassment, and other online dangers. Cyberbullying is the use of technology to harass, threaten, or harm others, and it can take many forms, such as mean or threatening messages, impersonation, or sharing embarrassing or sensitive information online. Cyberbullying can have serious consequences for students, including increased stress, anxiety, and depression.

In addition to cyberbullying, students can also face other online dangers, such as harassment, stalking, or identity theft. It's important for students to be aware of these risks and to take steps to protect themselves and their online reputation.

To minimize the risks of cyberbullying and other online dangers, students should be mindful of their online behavior and respect the rights and feelings of others. They should also be careful about what they share online and avoid sharing personal information or sensitive material.

In addition, students should be aware of their privacy settings on social media and ensure that they are set to the highest level of protection. They should also be cautious about accepting friend requests or following strangers online and report any suspicious or inappropriate behavior to the appropriate authorities or platform.

If students are experiencing cyberbullying or other online dangers, it's important for them to seek help and support from a trusted adult, such as a parent, teacher, or school counselor. They should also be aware of resources and support services that can help them, such as the National Bullying Prevention Center or the Cyberbullying Research Center.

4. Loss of Privacy

Social media can lead to a loss of privacy for students, as they may be more likely to share personal information or sensitive material online. This can include things like their full name, address, phone number, or location, as well as photos, videos, or other personal content.

Sharing personal information on social media can have serious consequences for students, including identity theft, stalking, or other online dangers. It's important for students to be mindful of their online privacy and to protect their personal information from unauthorized access or use.

To minimize the risks of a loss of privacy on social media, students should be careful about what they share online and consider the potential consequences of their actions. They should also be aware of their privacy settings on social media and ensure that they are set to the highest level of protection.

However, like every other thing, the social media picture is not this rosy all the time, there are some negative aspects of social media too like dark space, bullying, addiction to social media, which fall under the category of disadvantages of social media for students. Therefore, parents and teachers must understand the importance of timely monitoring of students. Some effective monitoring techniques include the following:

1. One should ensure that they only have apps that are important for studies.
2. Download an app that ensures that you do not spend too much time on social media.
3. Discipline yourself to not use social media or your phone, when you are studying from books. Instead, underline or write your doubts in your diary and search for them once you are done reading the topic.
4. Keep a specific time of the day for social media and the rest of the time utilize reading from your books and hard copies.
5. Do not keep your phone close to you when you are studying from your books.

When you write down your daily targets, write down the topics that you have to study online, and only use social media when you are reading those topics.

The Role of Social Media in this century has made students' life very easy and convenient. While it has both positive and negative aspects attached to it, but only using it as a tool to improve your skills and learn more can be very beneficial for students. Wilcox (2012) suggests "Eventually, the way you check this is by raising your mindfulness. It's not about don't invest energy in Facebook, but rather just know about what it may do to you".

Use social media only as much as required. Unintentional scrolling brings no positive impact on the lives of individuals. Always remember that you must not let the internet rule your life. Focus more on internal work instead of the internetwork in student's life.

CONCLUSION

Social media has really made the world a smaller place, we can now do business with people from all over the world so much more easier and quicker than ever before. Social media is here to stay and you start learning how to use it to its potential.

REFERENCE

1. <https://blog.madeesay.in>
2. <https://www.collegenp.com>

9
Textbooks

A Study of the problems faced by KKHSOU students

A project submitted for the partial fulfilment of the requirements for the Bachelor degree (Hons) in Education of Guwahati University paper EDU-HC-6026

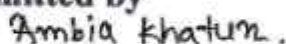
Supervisor

Dr. Barnali Rabha

Assistant professor

Department of Education, Lakhimpur College

Submitted by

Miss Ambia Khatun

Student of 6 th Sem, Dept. Of Education

Registration No. 20022997

Roll: UA-201-101-0008

CERTIFICATE

I have the pleasure to forward the project entitled "A Study of the problems faced by KKHSOU students" submitted by Ambia Khatun . This project embodies the result of the original works which she performed under my guidance and supervision.

The candidate has fulfilled the entire requirement.

Date: 28-04-2023

Place: Lakhipur College, Lakhipur .

Supervisor

Dr. Barnali Rabha

Assistant Professor

Dept. Of Education

Lakhipur College

DECLARATION

I am ~~Ambia~~ Khatun, hereby declare that the project submitted by me entitled "A Study of the problems faced by KKHSOU students" submitted by me is an original work done by me. I have fulfilled all the requirements for submitting a project.

Supervisor

Dr. Barnali Rabha

Assistant professor

Department of Education, Lakhipur College

Submitted by

~~Ambia Khatun~~
Miss Ambia Khatun

Student of 6 th Sem, Dept. Of Education

Registration No. 20022997

Roll: UA-201-101-0008

ACKNOWLEDGEMENT

It is indeed a privilege to acknowledge the help and advice received from many persons and institutions in undertaking this research work. In this respect, I am highly indebted to my esteemed teacher and supervisor Dr. Barnali Rabha , Dept. Of Education, Lakhipur College whose ceaseless guidance, encouragements have led me to period desire her busy reschedule. No amount of works would be able to express my gratitude to her.

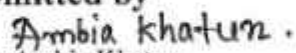
Supervisor

Dr. Barnali Rabha

Assistant professor

Department of Education, Lakhipur College

Submitted by

Miss Ambia Khatun

Student of 6 th Sem, Dept. Of Education

Registration No. 20022997

Roll: UA-201-101-0008

CONTENTS

Title	Page
Introduction	1 - 3
Significance of the study	
Statement of the problem	
Objectives of the study	
Hypothesis of the study	
Operational definitions of key terms	
Delimitation of the study	
Review of Related Literature	4
Methodology	5 - 6
Method used for the study	
Population of the study	
Sample used for the study	
Tools	
Analysis and Interpretation	7 - 10
Findings and Conclusion	11 - 12
References	13
Appendix	

CHAPTER -I

Chapter 1

INTRODUCTION

Education is the backbone of a society. In common parlance education is any act or experience that has a formative effect on the mind, character or physical ability of an individual. In continuing with the aim of building a knowledge based society, Krishna Kanta Handiqui State Open University was established to providing quality higher education through the Open and Distance Learning to reach the unreached section of the society.

KKHSOU, established under the provision of the KKHSOU, Act' 2005 enacted by the Govt. of Assam & published in the Assam Gazette (extraordinary) dt 29/9/05 has been recognized by the Former Distance Education Council, New Delhi vide letter no. DEC/Misc/07/5957 dated 03/10/07. The University Grants Commission vide its letter No. F.9-13/2008(CPP-I) dated 18th March, 2009 also has empowered the University to award degrees under Section 22 of UGC Act, 1956. It is the fourteenth of its kind along with IGNOU and the only state Open University in the whole of NE India. The headquarters of the University is located at Patgaon, Rani, Guwahati. The University started functioning with the joining of Prof. Srinath Baruah, former Professor, Deptt. of Economics, Gauhati University, as the Vice-Chancellor of this University.

The programmes of the University are so designed that it can spread education to all the learners of the region. The course structures of the university have been designed at par with the national curriculum. Along with the traditional programmes, the University offers various professional Certificate and Diploma programmes to enable the already enrolled students in various colleges and educational institutions of the state to pursue add-on studies simultaneously with their regular courses.

From the year 2008, the Bachelor's Degree Programmes are being offered. The Bachelor's Programmes include B.A., Bachelor of Business Administration, Bachelor of Commerce and Bachelor of Computer Application.

Self learning materials of this University are specially designed by teams of subject experts from within and outside the state. These materials are prepared both in English and Assamese looking at the need of the learners. A multi media studio has also been set up with the aim of producing audio as well as audio-visual programmes. The University got the SACFA clearance and frequency allotment of 90.4 MHz from the Govt. of India to operate a Community Radio Station which is the first in entire North East. This frequency was used in experimental broadcast in January 2009.

The University community and the authorities of the university, such as the Board of Management, Academic Council, Finance Committee, etc. are confident that Krishna

Kanta Handiqui State Open University will be able to provide quality higher education through open and distance learning to every nook and corner of the region.

1.1 SIGNIFICANCE OF THE STUDY:

KKHSOU was established in the year 2005 by the Government of Assam. The university grants commission has empowered the university to award degrees under the UGC act, 1956. It is the 14th of its kind along with IGNOU and the only State Open University in the whole of North East India. University headquarter is located in Guwahati.

KKHSOU offers a variety of courses for admission such as B.A, B.Com, M.A, M.Com. MBA, M.Phil and PHD are offered for approval, UG adoption is eligible based on while PG installation is based on entry. Th institute has more than 30 programmes under its distance education scheme. also the institute offers ICT (Information and Communication Technology) enabled PG courses.

After review of lecture the investigator found that a minimal studies undertaken in this field. Therefore, the present study is considered as significant area.

1.2 STATEMENT OF THE PROBLEM

Considering the above issue, the investigator has to perceive that an important area and considering the significance of the above ground the present study is entitled as **A study of the problems faces by KKHSOU Students.**

1.3 OBJECTIVES OF THE STUDY

- i) To study the facility provided by the KKHSOU for the students.
- ii) To study the problems faced by the students of KKHSOU.

1.4 OPERATIONAL DEFINATIONS OF KEY TERMS:

Some of the key terms used in the topic we are investigating to complete this study are discussed below-

- i) **KKHSOU:** Here in the present study KKHSOU refers to the study centre of KKHSOU Lakhipur college.

- ii) **Problems:** Problems refer to all the problems faced by students who are studying in KKHSOU.
- iii) **Open University Students:** Students who complete their studies in college and enroll in KKHSOU to study freely. These students are called Open University Students.

1.5 DELIMITATIONS OF THE STUDY

The present study will be delimited as follows:-

- i) The study has delimited only in the Lakhimpur area which is under the Goalpara district.
- ii) The study has delimited only in the class (M.A 1st semester) students of KKHSOU
- iii) The study has delimited only in Lakhimpur college study centre of KKHSOU.

CHAPTER -II

CHAPTER II

REVIEW OF RELATED LITERATURE

Five reviews have been done in this study:

1. **Lama Sukmaya (2014):** A study of empowerment through research. A KKHSOU perspective The objective of this study were the paper is a qualitative study of the doctoral research scholar of KKHSOU which is based in Assam. The result found that I had access to the library and the staffs were helpful during entire PhD period the courses were organized on schedule and the exams were held on time.
2. **Marg Zafar Shah Bahadur (2017):** Carried out a study on “ A study of the Bachelor of social work to be offered by KKHSOU has been prepared confirming the mission and goals of KKHSOU the result found that the University also offers subsidized education to the learner living below the poverty line production of BPL certificate from competent authority the university offers 50% discount on course fee.
3. **Mazumder Barndita Saikia Pronob Dr (2019):** Carried out a study on “Investigation of problems faced by female learners in higher education. A study on KKHSOU in BTAD areas of Assam. The objectives of his study were to investigate the problems faced by female learners in persuing higher education. The result found that the study revealed that the quality of the counseling session was not effective language used was not easily understood by majority of female learners and interaction with the class teacher was inadequate.
4. **Marg Zafar Shah Bahadur (2020):** Carried out a study on “ A study of the master of arts in journalism and mass communication KKHSOU. The objective of his study were the MA programme in journalism and mass communication that being offered by KKHSOU has been prepared confirming the mission and goals of KKHSOU. The results found that the university offers free education to jail inmates and differently able learners at cost to the jail inmates in various district jails of the state.
5. **Choudhary Smritishikha Dr and Senapati Chayanika Dr. (2021):** Carried out a study on “A study of digital education and Assam”. A case study of KKHSOU . the objectives of his study were for study we have randomly selected 200 study centers and conduct telephone interview and whatsapp messages to collect the information about the online activities of the study centre. The results foind that they trained the faculty members on a variety of tools options, example includes google collaboration tools open education resource and wiki etc.

CHAPTER -III

CHAPTER III

RESERCH METHODOLOGY

METHODOLOGY:

Methodology is considered as the heart of any research work. It considered as a very significant step in any research study. Research methodology specially presents the design variable of the present study, sources of data population, sampling procedure, and sample distribution, tools of the study, description of the tools, procedure of data collection and presentation of data.

3.1 RESEARCH METHOD CONSIDERED FOR THE PRESENT STUDY:

For the present study the research followed the descriptive survey method.

3.2 POPPULATION OF THE STUDY:

For the present study the total number of MA 1st semester students of Lakhipur study centre of KKHSOU considered as the population of the study.

SAMPLE OF THE STUDY:

In the first steps the 1 study centre of KKHSOU of Lakhipur college selected as sample school. Here the research used purposive technique for choosing sample study centre. And in the 2nd step the researcher select 20 students as sample for the study. Here also the researcher used simple random technique for choosing Sample University.

Total no. of school - 1

Total no. of students - 20

3.4 VARIABLES OF THE STUDY

i) Students of KKHSOU

ii) Problems

3.5 RESEARCH TOOLS USED FOR THE STUDY

The researcher used self structured questionnaire for data collection.

3.6 STATISTICAL TECHNIQUES.

The researcher used simple percentage to calculate the data.

CHAPTER -IV

CHAPTER IV

ANALYSIS AND INTERPRETATION OF DATA

One of the essential step in the process of research after the collection of data is the organization analysis and interpretation of the data and formulation of conclusions and generalization to get a meaningful picture out of the raw information thus collected.

The data of present study have been gathered personally with the help of the tools from the study centre of KKHSOU students. In this present chapter a detailed analysis of the collected data has been provided as per the objectives of the study which is already stated earlier.

4.1 ANALYSIS AND INTERPRETATION OF DATA

For the present study the analysis and interpretation have been done on the basis of objectives.

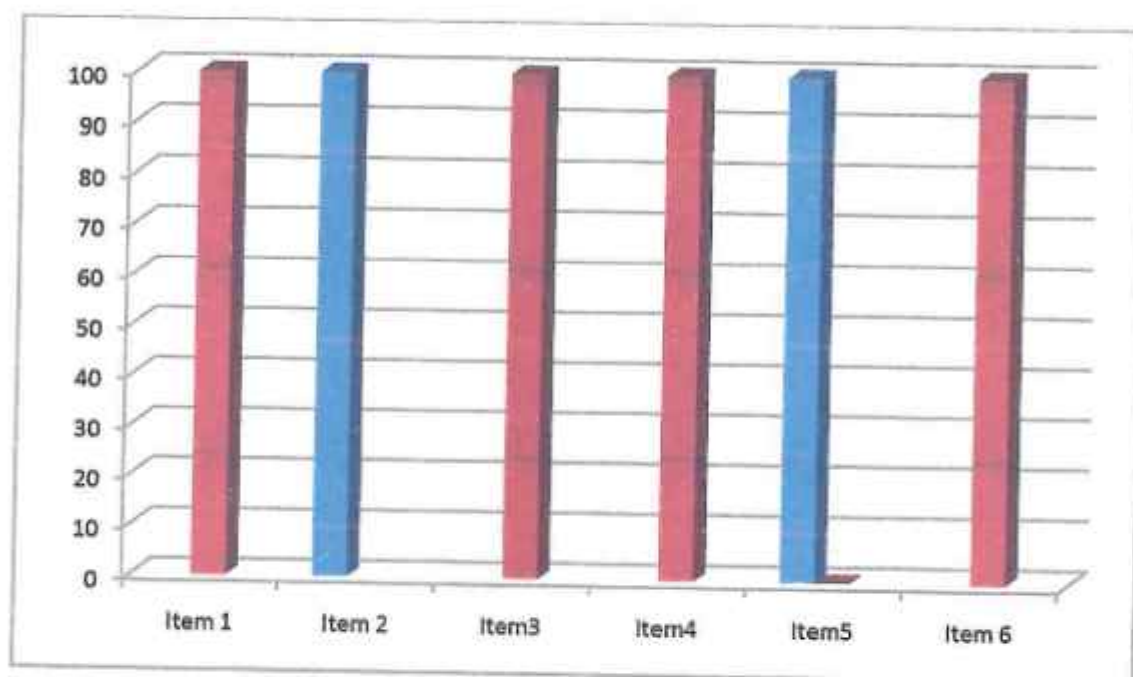
OBJECTIVE 1

To study the facility provided by the KKHSOU for the students.

Table 1 shows the facility provided by the KKHSOU for the students.

Sl No.	ITEMS	YES	No
1	Is it compulsory for students to attend this study centre regularly?		100%
2	Can you join any government job after studying KKHSOU?	100%	
3	Is there any age limit for students in KKHSOU?		100%
4	Does the university provide counseling to the students in all aspects of the curriculum?		100%
5	Is the certificate of education issued by KKHSOU valid?	100%	
6	Is the study centre provides regular classes?		100%

Figure 1 shows the facility provided by the KKHSOU for the students

Interpretation:

From the table 1, it has been found that 100% students responded that it is not compulsory to attend the study regularly. Here the table also showed that 100% students are working in different jobs. Also in this table 100% of the students responded that there is no age limit to join the study centre. And here 100% of the students responded that this study doesn't provide facilities in all aspects of the curriculum. And in this table 100% of the students responded that the certificate obtained from this study is valid. Here 100% of the students have responded that they do not offer regular classes in the study.

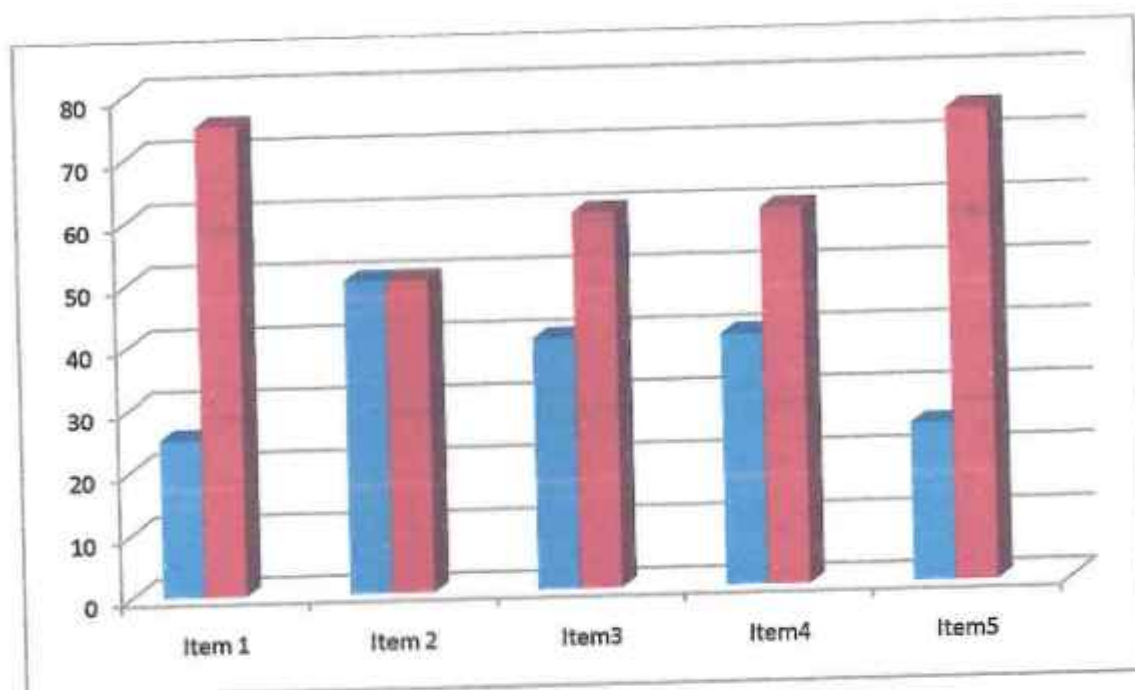
OBJECTIVE II

To study the problems faced by the students of KKHSOU.

Table 2 shows the problem faced by the students of KKHSOU.

SL. No	ITEMS	YES	NO
1	Are there adequate facilities of textbooks in the library at KKHSOU?	25%	75%
2	Sometimes KKHSOU does not give results on time?	50%	50%
3	Is the teaching arrangement in KKHSOU adequate?	40%	60%
4	Are exams held on time in KKHSOU?	40%	60%
5	Does KKHSOU provide all facilities to the students?	25%	75

Figure 2 shows the problem faced by the students of KKHSOU

Interpretation:

From the table 2, it shows that 25% of the students answered that there is adequate availability of text book in the library and 75% of the students answered that there is not enough availability of textbooks. And here 50% of the students reported that they give their results on time at this study centre and 50% of the students responded that they do not give their results on time. In this table 40% of the students agree that there is adequate teaching in this study and 60% of the students agree that there is not enough teaching. And here 40% of the students responded that the examinations are conducted on time in this study centre and 60% of the students responded that the examinations are not conducted on time. And in this table 25% of the students responded that this study provides all the facilities to the students and 75% of the students responded that it does not provide all the facilities.

CHAPTER -V

CHAPTER V

FINDINGS AND CONCLUSION

This chapter consists of major finding of the present study. The findings have been presented on the basis of the analysis and interpretation of the study.

5.1 MAJOR FINDINGS OF THE STUDY

- From the study it has been found that there is no sufficient facility available in the study centre.
- From the study, it is also found that students were facing various problems such as Difficulty in textbooks, difficulties in results, difficulties in examinations, lack of suitable teachers, classes are not done on time, students are not advised in all aspects here and so on.

5.2 Discussion of the study

The discussion on the major findings of the present study has been presented as following.

There are many problems faced by the students studying in KKHSOU. The results showed that KKHSOU has not been able to provide proper facilities to the students in terms of academic development. Similarly the study undertaken by Dr. Barandita Mazumder and Dr Pronob Saikia's investigation of the problems faced by female students in higher education agrees with their research on KKHSOU in the BTAD region of Assam. The study showed that the female students had significant difficulties is not understanding the language, not having appropriate teacher, not having effective counseling facilities.

5.3 Educational implication of the study.

- Students studying at this study centre are not required to attend regularly. Therefore students who are busy with various activities cab benefit from this study.

- There is no age limit for the students studying in this study and it will be helpful for the students who are deprived for various reasons to study in this study in the future.

CONCLUSION

From the present study, the investigator found that the difficulties are more than the advantages of the students studying in this study. Therefore it is necessary to take measures to ensure that the results to these studies are not conducted on time. Therefore it is not necessary to take measures to ensure that the results of these studies are given on time. The results showed that there is not interactive relationship between students and teachers. The study does not provide a good educational system to the students.

REFERENCES:

Book

- Agarwala, S.(2008). *Psychological foundation of education and statistics*. Panbazar. Bookland.
- Devi. Bijaya; Rabha Barnali(2022)*Project writing*.Manab Publication , Panbazar.

Journals

- Bostani et al(2014) “ a study of the problem faced by IGNOU students” *Indian journal of learning*.vol.5 No.2,pp30-39.
- Keswari. Gopal (2019) “A study on the problem faced by Distance learners”*journal of social science*” pp 121-125.

Websites:

- <https://www.bps.go.id/indicator/6/1170/1/presentase>
- <https://www.nber.org/papers/w19364.pdf>
- [https://publikasi.data.kemdikbud.go.id/ upload](https://publikasi.data.kemdikbud.go.id/upload)
- <https://www.researchgate.net>
- <https://www.ijrcs.org>

APPENDIX 1

APPENDIX

QUESTIONNAIRE

Instructions:

Please give your response Yes or No

Sl No.	ITEMS	YES	No
1	Is it compulsory for students to attend this study centre regularly?		
2	Can you join any government job after studying KKHSOU?		
3	Is there any age limit for students in KKHSOU?		
4	Does the university provide counseling to the students in all aspects of the curriculum?		
5	Is the certificate of education issued by KKHSOU valid?		
6	Is the study centre provides regular classes?		
7	Are there adequate facilities of textbooks in the library at KKHSOU?		
8	Sometimes KKHSOU does not give results on time?		
9	Is the teaching arrangement in KKHSOU adequate?		
10	Are exams held on time in KKHSOU?		
11	Does KKHSOU provide all facilities to the students?		

A Study on the impact of College library on the academic achievement of college students

A project submitted for the partial fulfilment of the requirements for the Bachelor degree (Hons) in Education of Guwahati University paper EDU-HC-6026

Supervisor

RB
Dr. Barnali Rabha

Assistant professor

Department of Education, Lakhimpur College

Submitted by

Barnali Adhikary
Miss Barnali Adhikary

Student of 6 th Sem, Dept. Of Education

Registration No. 20023010

Roll: UA-201-101-0020

CERTIFICATE

I have the pleasure to forward the project entitled "**A Study on the impact of College library on the academic achievement of college students**" submitted by Barnali Adhikary . This project embodies the result of the original works which she performed under my guidance and supervision.

The candidate has fulfilled the entire requirement.

Date: 28-04-2023

Place: Lakhipur College

Supervisor

Dr. Barnali Rabha

Assistant Professor

Dept. Of Education

Lakhipur College

DECLARATION

I am Barnali Adhikary, hereby declare that the project submitted by me entitled "A Study on the impact of College library on the academic achievement of college students" submitted by me is an original work done by me. I have fulfilled all the requirements for submitting a project.

Place Lakhipur College

Date: 28-04-2023

Name: Barnali Adhikary

Student of 6 th sem

Dept. Of Education

Reg. No:20023010

Roll : UA-201-101-0020

ACKNOWLEDGEMENT

It is indeed a privilege to acknowledge the help and advice received from many persons and institutions in undertaking this research work. In this respect, I am highly indebted to my esteemed teacher and supervisor Dr. Barnali Rabha , Dept. Of Education, Lakhipur College whose ceaseless guidance, encouragements have led me to period desire her busy reschedule. No amount of words would be able to express my gratitude to her.

Place : *Lakhipur College*

Date: *28 - 04 - 2023*

Barnali Adhikary

Name: Barnali Adhikary

Student of 6 th sem

Dept of Education, Lakhipur College

Reg. No:20023010

Roll:UA-201-101-0020

CONTENTS

Title	Page
Introduction	1 - 2
Significance of the study	
Statement of the problem	
Objectives of the study	
Hypothesis of the study	
Operational definitions of key terms	
Delimitation of the study	
Review of Related Literature	3 - 4
Methodology	5
Method used for the study	
Population of the study	
Sample used for the study	
Tools	
Analysis and Interpretation	7 - 9
Findings and Conclusion	10
References	11
Appendix	12

CHAPTER -I

CHAPTER –I

INTRODUCTION

College library have been a vital resource for students for any countries. The library serves as a responsibility of knowledge, providing access to books, Journals and other, resources that can help students achieve their academic goals. In recent years, however, the role of the college library has evolved to encompass a broader range of services and technologies. With the advent of the digital age, libraries have become more accessible than ever before, with online data bases books and other electronic resources available to students around the clock.

The purpose of this project is to explore the impact of college libraries on the academic achievement of college students. The project will examine the role that libraries play in supporting students learning and academic success and will seek to identify best practices for library services and resources that can help students to achieve their goals.

1.1 SIGNIFICANCE OF THE STUDY:

The significance of a college library on the academic achievement of college students in a important area of research as it can provide valuable insights in to how access to resources can impact students success. College libraries play a vital role in providing students with access to academic material such as books, journals and other resources necessary for their coursework. Additionally college libraries also offer a conducive environment for students to study and research.

Conducting research on the impact of college libraries on academic achievement can have several benefits. It can help identify the extent to which students use college libraries and the resources available in to the effectiveness of college libraries in promoting academic success. Finally it can highlight areas where improvements can be made to enhance the quality of college library service. The findings of the research can be used by college administrator's library service and resources to better support student's success additionally. The research can also help raise awareness among students about the importance of utilizing resources and services to achieve academic success.

After review of related literature it has found that a very minimal study has been undertaken. Therefore the researcher felt the area of study is very significant.

I.2 STATEMENT OF THE PROBLEM:

On the basis of the significance the study entitled as “A Study on the impact of College library on the academic achievement of college students”.

I.3 OBJECTIVES OF THE STUDY:

1. To identify the factors that influence library users.
2. To study the impact of the use of college library on the academic achievement of the students

I.4 HYPOTHESES OF THE STUDY:

H₀₁: There exists no impact of college library uses for the academic achievement of the students.

I.5 OPERATIONAL DEFINITION OF KEY TERMS:

College library: In the present study college library refers to the library of Lakhipur College.

Academic Achievement:

The term academic development refers to the academic performance of the students.

I.6 DELIMITATION OF THE STUDY:

1. The study has deleted only in the Lakhipur College which is under the Goalpara District.
2. The study has delimited only the class 2 nd semester student of Political science department.

CHAPTER -II

CHAPTER II

2.1 REVIEW OF RELATED LITERATURE:

The review of related literature involves the system identification, location and analysis of documents containing information related to the research problem. The term is also used to describe the written component of a research plan or report that discuss the reviewed documents. The following reviews have been done before the study.

2.2 Five reviews have been done in this study:

Oaklet Megan (2010) made a study on "impact of college library on the academic achievement of college students". The objective of the study was to evaluate the extent to which students use the college library. The Result of the study was that the college library provides a variety of resources and services including books, journals, online databases, research assistance and study space.

Saria . M (2017) made a study on the "impact of school library on the academic achievement of school students". The objective of the study was to investigate the relationship between school library and academic achievement of students. The result of the study was that there is a strong positive correlation between school library and academic achievement of the students.

Yanling Wang(2018) conducted a study on "impact of a library on the academic performance of the secondary students". The Objective of the study was to investigate the factors which are related to academic performance of the secondary students. Result of the study was that the majority of students use the library once a week. Also found that so many library factors are responsible for academic performance of students.

Caslello Olivia(2020) made a study "impact of college library on the academic achievement of college students". The objective of the study was to determine the relationship between library users and academic performance. The result found that the study revealed that there is a positive relationship between library users and academic performance of the student's.

Rubel Alen (2021) made a study on " effect of library on the academic achievement of university students". The objective of the study was to assess the impact of central library on the academic achievement of students. The result found that there is a positive relationship between academic achievement and the library users.

2.3 RESUME:

In the present study total of 5 studies have been reviewed. The studies above mentioned were attempted to explore the impact of **College library on the academic achievement of college students**. A very few studies were foreign based and other state based rather than Assam. No study has been found which is attempted to explore on the impact of ~~Impact of College library on the academic achievement of college students~~.
Impact of College library on the academic achievement of college students.

Hence the present study on the **Impact of College library on the academic achievement of college students**

CHAPTER -III

CHAPTER III

METHODOLOGY

Methodology is considered as the heart part of any research work. It considered as a very significant step in any research study. Research methodology specially presents the design of the research study, research design, variable of the study, sources of data, population, sampling procedure, sample, distribution of the sample, tools of the study, description of the tools, procedure of data collection and presentation of data.

3.1 Research method considered for the present study:

For the present study the researcher followed the descriptive survey method.

3.2 population of the study:

For the present study the total numbers of 2 nd semester students of Lakhipur college were considered as the population of the study.

3.3 Sample of the study:

In the first step the investigator selected Lakhipur College as sample. Here the investigator used purposive sampling for choosing Sample College.

And in the second step the investigator select 20 students randomly as sample for the study. The investigator used simple random sampling technique

College 1

Total no of students 20

3.4 Variables of the study:

- Library.
- Academic achievement.

3.5 Research tools used for the study:

The investigator used self structured questionnaire.

CHAPTER -IV

CHAPTER IV

ANALYSIS AND INTERPRETATION OF DATA

For the present study the analysis and interpretation have been done on the basis of objectives.

Objective 1

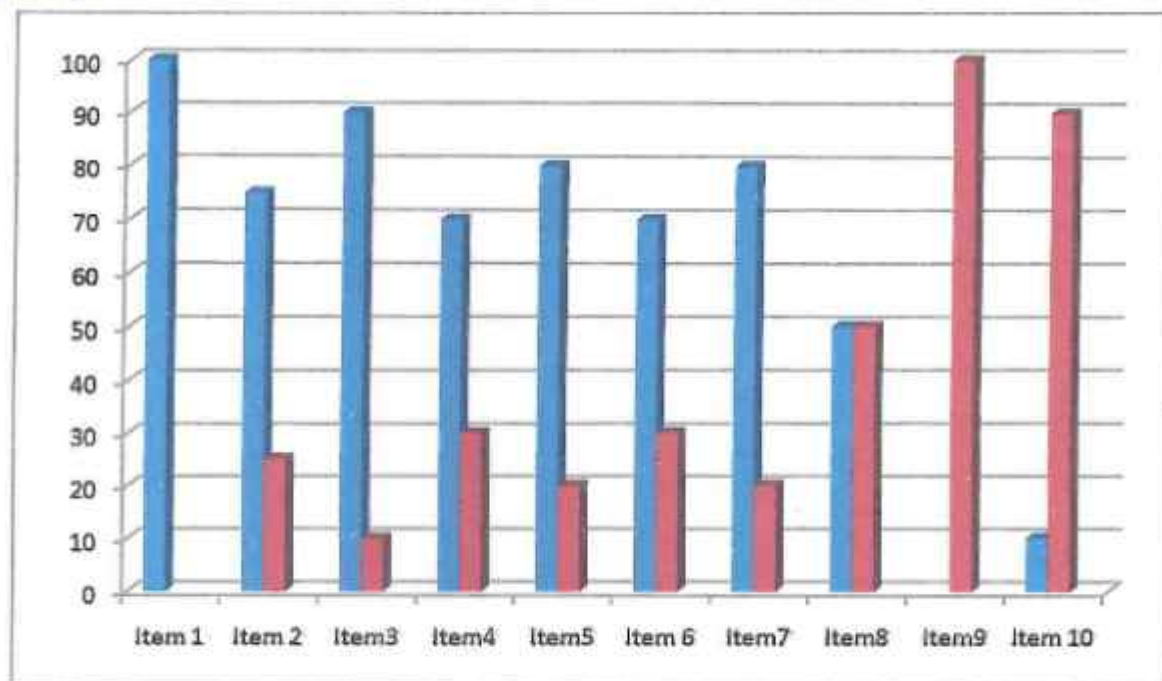
To identify the factors that influence library users

Table 1 shows the factors that influence library users

Sl. No	Items	Yes	No
1	Our college has a library	100	-
2	There are enough books available	75%	25%
3	Library is very clean and tidy	90%	10%
4	Study facility available	70%	30%
5	All students have access to this library	80%	20%
6	Proper seating arrangement	70%	30%
7	External book available in the library	80%	20%
8	Permission card available	50%	50%
9	Students computer available in the library	-	100%
10	Provide free books	10%	90%

Figure 1 shows the factors that influence library users

Fig

Interpretation:

From the table 1 and figure 1, it has been found that 100 % of the students responded that there is a library in the college. 75% responded that there enough books available. 90% respond that library is very clean and tidy students. It also found that 70% students responded that study facility is available in the college. 80% access library facility. 100 % students responded that there is no computer available for students.

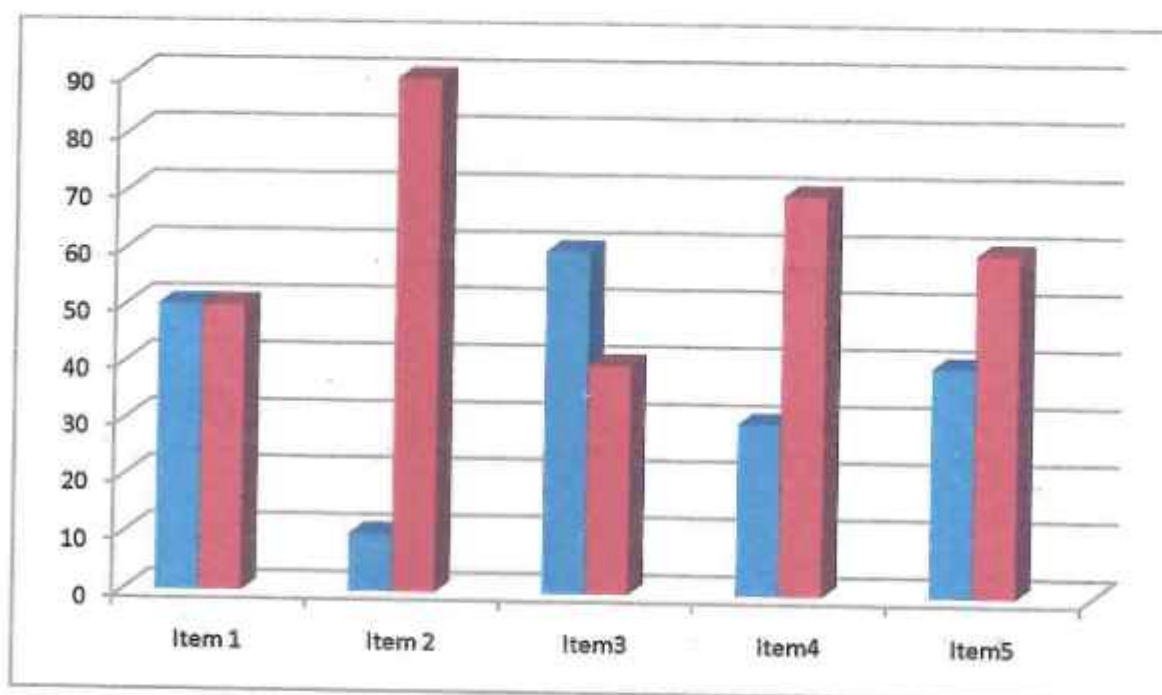
Objective 2

To study the impact of the use of college library on the academic achievement of the students

Table 2 shows the impact of the use of college library on the academic achievement of the students

Sl. No	Items	Yes	No
1	You visit library every day	50%	50%
2	You scored above 70-79 % in the last final exam	10%	905%
3	You scored above 60-69 % in the last final exam	60%	40%
4	You scored above 50-59 % in the last final exam	30%	70%
5	Your teacher satisfied by your performance	40%	60%

Figure 2 shows impact of the use of college library on the academic achievement of the students

Interpretation:

From the table 2 and figure 2, it has been found that 50% students daily visit library. Only 10 % students score in between 70-79% . 60% students' scored in between 60-69. 30 % students scored in between 50-59%.

CHAPTER -V

CHAPTER V

FINDINGS AND CONCLUSION:

Findings and statements section, upon which they are based upon the data analysis, conclusions are answer question raised or the statements of acceptance or rejection of the hypotheses proposed.

5.1 Major findings of the study:

- From the study it has been found that there are so many factor found for library which can affect the library users. The factors are library facility, books facility, infrastructure condition etc.
- It has also found that those student used library their past result are good.
It can be said that library help the student to get good score in the field of academic.

5.2 Discussion of the study:

The discussion on the major findings of the present study has been presented as following.

One of the major findings of the present study is that library helps to get good academic score. Similarly the study conducted by Rubel Alon(2021) found that there is a positive relationship between library users and academic performance.

5.3 Educational Implication:

- The study will may help the researcher, teacher and the policy makers of Govt to making policy keeping in mind the academic performance.
- The study will also be helpful for the administrators for developing library facilities.
- This study will also be helpful to provide guidance to the teachers, parents and community who are involved in educational system of college library.

CONCLUSION:

In the conclusion of the study we can say that college library plays an important role for academic development of an institution. Though the study did not calculate correlation between the variables but the data help us to understand that a well facilities library always encourage the student to learn more and to achieve goal.

REFERENCES:

Book

Agarwala, S.(2008). *Psychological foundation of education and statistics*. Panbazar. Bookland.

Devi. Bijaya; Rabha Barnali(2022)*Project writing*.Manab Publication , Panbazar.

Journals

Wakki, Simon. O.(2017) .Impact of college library on the academic achievement of students. *International journal of Education and Practice*. Page 1-5.

Sing. Rakesh(2019). Impact of school library on academic performance. *International journal of social science*. Page 12-17

Websites:

<https://www.bps.go.id/indicator/6/1170/1/presentase>

<https://www.nber.org/papers/w19364.pdf>

<https://publikasi.data.kemdikbud.go.id/upload>

<https://www.researchgate.net>

<https://www.ijrcs.org>

APPENDIX

APPENDIX 1

QUESTIONNAIRE

Instructions:

Please give your response **Yes** or **No**

Sl. No	Items	Yes	No
1	Our college has a library		
2	There are enough books available		
3	Library is very clean and tidy		
4	Study facility available		
5	All students have access to this library		
6	Proper seating arrangement		
7	External book available in the library		
8	Permission card available		
9	Students computer available in the library		
10	Provide free books		
11	You visit library every day		
12	You scored above 70-79 % in the last final exam		
13	You scored above 60-69 % in the last final exam		
14	. You scored above 50-59 % in the last final exam		
15	Your teacher satisfied by your performance		

A Study on the Impact of the Yoga on Mental Health

A project submitted for the partial fulfillment of the requirements for the Bachelor degree (Hons) in Education of Guwahati University paper EDU-HC-6026

Supervisor

Dr. Barnali Rabha

Assistant Professor

Department of Education, Lakhipur College

Submitted by

Mr. Bikash Sangma

Student of 6 th Sem, Dept Of Education

Registration No. 20023012

Roll: UA-201-101-0022

CERTIFICATE

I have the pleasure to forward the project entitled " **A Study on the Impact of the Yoga an Mental Health** " submitted by Bikash Sangma. This project embodies the result of the original works which she performed under my guidance and supervision.

The candidate has fulfilled the entire requirement.

Date: 28-04-2023

Place: Lakhipur College, Lakhipur,

Supervisor

Dr. Barnali Rabha

Assistant Professor
Dept. Of Education
Lakhipur College

DECLARATION

I am Bikash Sangma, hereby declare that the project submitted by me entitled " **A Study on the Impact of the Yoga an Mental Health** " submitted by me is an original work done by me. I have fulfilled all the requirements for submitting a project.

Place *Lakhipur College, Lakhipur*
Date: *28-04-2023*

Bikash Sangma

Name: Bikash Sangma
Student of 6 th sem Dept. Of Education
Reg. No: 20023012
Roll: UA-201-101-0022

ACKNOWLEDGEMENT

It is indeed a privilege to acknowledge the help and advice received from many persons and institutions in undertaking this research work. In this respect, I am highly indebted to my esteemed teacher and supervisor Dr. Barnali Rabha, Dept. Of Education, Lakhipur College whose ceaseless guidance, encouragements have led me to period desire her busy reschedule. No amount of works would be able to express my gratitude to her.

Place *Lakhipur college, Lakhipur,*
Date: *28-04-2023*

Bikash Sangma
Name: Bikash Sangma
Dept of Education, Lakhipur College
Reg. No: 20023012
Roll: UA-201-101-0022

CONTENTS

Title	Page
Introduction	1-2
Significance of the study	
Statement of the problem	
Objectives of the study	
Hypothesis of the study	
Operational definitions of key terms	
Delimitation of the study	
Review of Related Literature	3-4
Methodology	5-6
Method used for the study	
Population of the study	
Sample used for the study	
Tools	
Analysis and Interpretation	7-8
Findings and Conclusion	9-10
References	11
Appendix	

CHAPTER-I

CHAPTER-1

INTRODUCTION: Yoga has become increasingly popular as a practice that promotes Physical Health and Relaxation. In recent years, there has been growing interest in the potential benefits of yoga for mental health. Numerous studies have been conducted to investigate the impact of yoga on mental health, and the results have been largely positive.

Yoga is a mind-body practice that combines physical postures, breathing techniques, and meditation or relaxation. It has been found to be effective in reducing stress, Anxiety, and depression. Regular yoga practice has also been shown to improve overall mental health and well-being. One of the ways in which yoga can benefit Mental health is by reducing stress. Stress is a common factor that negatively impacts mental health. Studies have shown that practicing yoga regularly can reduce stress and improve stress management skills. Yoga has also been found to decrease symptoms of anxiety and depression, two common mental health disorders.

In conclusion, the impact of yoga on mental health has been extensively studied, and the evidence suggests that yoga can be an effective tool for improving mental health and well-being. By reducing stress, yoga can provide individuals with a holistic health.

1.1 SIGNIFICANCE OF THE STUDY:

Some of the first and most noticeable advantages of Yoga is increased versatility. You certainly won't be able to brush your toes during the first lesson, never mind performing a backbend. But if you keep to it, you'll experience a slow loosening, and perhaps difficult positions can finally become feasible. You'll also even find that the aches and pains are starting to fade. There is no chance. Due to poor positioning of the thigh and shinbones tight hips will strain the knee joint. Tight hamstrings can cause the lumbar spine to flatten, which may contribute to back pain. And muscle and connective tissue inflexibility, including fascia and ligaments, may cause poor posture. The area of study is considered great demand of present Time because very few students have been undertaken.

1.2-STATEMENT IF THE PROBLEM :

On the basic of the significance of the study the present study in entitled as "A study on the impact of Yoga on mental health"

1.3 OBJECTIVE OF THE STUDY:

1. To study the impact of Yoga on students mental health.

1.4 HYPOTHESES OF THE STUDY:

HO₁ there exist no impact of Yoga on Students mental health.

1.5 OPERATIONAL DEFINITIONS OF KEY TERMS:

Mental health:

Mental health refers to some positive mental conditions such as. A Mentally healthy person can adapt easily to any Environment.

Yoga:

Yoga is a Systematic way to achieve a healthy and wholesome body and mind.

1.6 DELIMITATION OF THE STUDY:

1. The study has delimited in the Lakhipur area college which is under Goalpara District.
2. The study has delimited only the class 6th semester students.
3. The study has delimited only in Government College.

CHAPTER II

CHAPTER - II

The review of related literature involves the system identification, location and analysis of documents containing information related to the research problem. The term is also used to describe the written component of a research plan or report that discuss the reviewed documents. The following reviews have been done before the study.

2.1 REVIEW OF RELATED LITERATURE:

Shrof Farah (2017) carried out of study on " yoga and mental health The objectives of study was yoga has been shown to enhance quality of life in people who are healthy and ill. The result found that study revealed that as the Patanjali sutras notes " yoga is the practice of quieting the mind" positive health is a state of well-being in which every individual realize his or her own abilities.

Rawat Kanika (2018) carried out a study on " a study on the effect of Yoga on mental and physical health. the objectives of study was some of the first and most noticeable advantages of Yoga is increased versatility. The result found that the study revealed that practicing meditation results in reduced sleep disruption and can boost their sleep efficiency. Good sleep indicates reduced rates of pain and exhaustion.

Mc dowell Maggie (2018) carried out a study on " yoga and mental health. The objectives of study was the emotional and behavioral effects of mental health issues cannot be overstated and are often heightened as students interact with their school system. The result found that the study revealed that the results from recent into yoga are overwhelmingly positive, suggesting that yoga helps improve a wide variety of mental health issues, including anxiety, depression, and post-traumatic stress disorder.

Sharma Kumar Sachin, Balkrishna Acharya (2019) carried out a study on "the effects of Yoga on student mental health. "The objectives of study were if teacher's are or gender could predict their baseline levels of mental well-being and anxiety and any change after yoga. The result found that the study revealed that

gender acted as a significant prediction for mental well-being swars ($p=0.01$) and state anxiety ($p=0.005$) in the group at beveling females showed higher quality scores and lower mental well-being scores. Following yoga the teachers showed a significant increase in mental well-being by 5.84% and decrease in state anxiety by 4.487.

Hisdal Jonny, Bjorndal arild (2020) carried out a study on " the effects yoga on students mental health. The objectives of study were. Student mental health is a rising public issue that is an need of effectives. the result found that the study revealed that the mental health of young adults not only generate-health and economic benefits today but also for decades come and for future generations.

CHAPTER-III

CHAPTER III

METHODOLOGY :

Methodology is considered as the heart part of any research work. It is considered as a very significant step in any research study. Research methodology specially presents the of the research study, research design, variables of present study, sources of data, population, sampling procedure, sample, distribution of the sample, tools of the study, description of the tools, procedure of data collection and presentation of data.

3.1 RESEARCH METHOD CONSIDERED FOR THE PRESENT STUDY:

For the present study the researcher followed the descriptive survey method.

3.2 POPULATION OF THE STUDY:

For the present study the total number for class 6th semester students of Lakhipur college is considered as the population of the study.

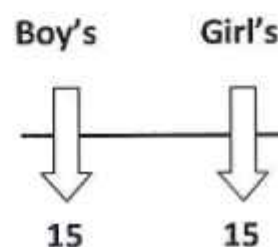
3.3 SAMPLE OF THE STUDY:

In the first step the College of Lakhipur is selected as sample College. Here the researcher used simple random technique for choosing sample college.

And in the 2nd step the researcher selects 30 students as sample for the study. Here also the researcher used simple random technique for choosing sample college.

College -1

Total no of Students= 30

3.4 VARIABLES OF THE STUDY:

- Mental health.
- yoga

3.5 RESEARCH TOOLS USED FOR THE STUDY:

The researcher used self structured questionnaire.

3.6 STATISTICAL TECHNIQUES USED FOR THE STUDY:

The researcher used simple percentage for to calculating the data.

CHAPTER-IV

CHAPTER IV

ANALYSIS AND INTERPRETATION OF DATA:

In a research work analysis of data means studying the organized material in order to discover inherent facts. Data collected throughout the research work are studied from as many angles as possible in order to explore the new facts.

4.1 ANALYSIS AND ANTERPRETATION OF DATA :

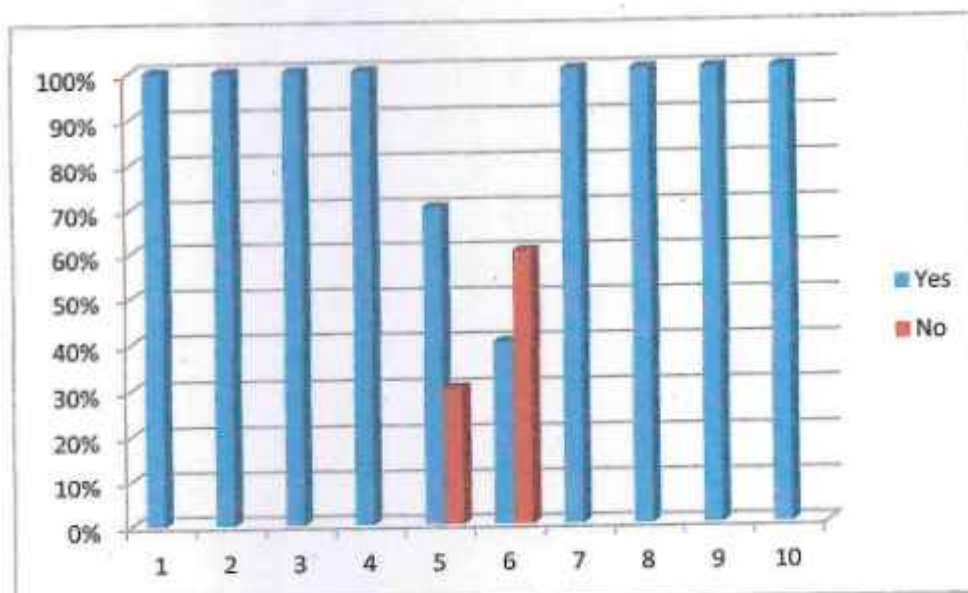
For the present study the basic of objectives.

Objective: 1

(1) To the study the impact of Yoga an students mental health.

Table 1 shows the impact of Yoga an students mental health.

Sl. No	Item's	Yes	No
1	Yoga help's you to maintain a balanced emotional life	100%	-
2	Yoga produce happiness to you	100%	-
3	Yoga help's to create sound mind	100%	-
4	Yoga help's you to maintain	100%	-
5	Yoga help's to strengthens balanced flexibility	70%	30%
6	Yoga may reduce inflammation	40%	60%
7	Yoga helps you to maintain stress less life	100%	-
8	Yoga produce mental peace	100%	-
9	Yoga help's an individual to develop his adjustment qualities	100%	-
10	We need yoga to lead a healthy life	100%	-

INTERPRETATION :

From table no.1 above, it can be seen that 100% of the students have responded that yoga helps to maintain a balanced emotional life. In the second section the students reported 100% support that yoga provides happiness to you. In the part of helps create sound mind. In the fourth division, 100% of the students responded that. In the fifth division, 70% of the students commented that yoga helps in strengthening balance and flexibility and 30% of the students commented no. In the sixth division 40% of the students responded as yes and 60% of the students responded as no. In the seventh division, 100% of the students responded that yoga helps in keeping the stress low. In the eighth division 100% of the students responded that yoga helps in maintain peace of mind. In the ninth division, 100% of the students have responded that yoga helps an individual to develop his adjustment qualities. And in the last section, 100% of the students responded that we need Yoga to teed a healthy.

CHAPTER-V

CHAPTER V

FINDINGS AND CONCLUSION:

This chapter consists of major findings of the present study. The findings have been presented on the basis of the analysis and interpretation of the study.

5.1 MAJOR FINDINGS OF THE STUDY:

- The study has shown that yoga helps to keep the mental health of the students in a good condition.
- From the result of the study, the investigations found that yoga helps to maintain a balanced emotional life as well as to maintain well social life.

5.2. DISCUSSION ON THE STUDY:

The discussion on the major findings of the present study has been presented as following.

One of the main findings of the current study is yoga. Yoga helps students to stay mentally and physically healthy. Added can easily solve various problems of students. The results show that yoga keeps people physically, physically, emotionally -healthy.

On the other hand, this finding was dissimilar with the study done by the.

Mc Dowell Maggie (2018) carried a study on yoga and mental health also supports his study.

5.3 EDUCATIONAL IMPLICATION OF THE STUDY:

- The study will help the researcher, teacher to enhance the mental health.
- It will help the policy makers to maintain the Policy.

5.4 CONCLUSION:

The present study have shown that practicing yoga has a positive impact on mental health. Regular yoga practice has been found to decrease stress, anxiety, depression, and other negative emotions while increasing feelings of well-being happiness, and overall life satisfaction. One study published in the journal of alternative and complementary medicine found that practicing yoga for just one hour per week for six weeks resulted in significant reduction in symptoms of anxiety and depression among participates. Another study published in the international journal of Yoga found that practicing yoga for 12 weeks improved cognitive function and reduced symptoms of stress and anxiety in individuals with chronic stress.

REFERENCE:

Book:

Mangal, S.K. (2004). Advance Educational Psychology, New Delhi: Prentice-Hall of India Pvt. Ltd.

Devi. Bijaya, Rabha Barnali (2022) Project Writing Manab Publication, Panbazar.

Journals:

Kanika Rawat (2018). A Study on the effect of Yoga on Mental and physical health. International Journal of Physical Education and Sports Science. 13 (1) 2231-3745

Forah Shroff (2017). Yoga and Mental Health. Journals of Physiotherapy and Physical rehabilitation. 16(5) 38-554

Website:

<http://ignited.in>

<https://www.researchgat.net>

<https://www.tandfonline.com>

<https://journals.sagepub.com>

<https://ijip.in>

APPENDIX

APPENDIX-1

QUESTIONNAIRE

Instructions:

Please give your response Yes or No

Sl. No	Item's	Yes	No
1	Yoga help's you to maintain a balanced emotional life		
2	Yoga produce happiness to you		
3	Yoga help's to create sound mind		
4	Yoga help's you to maintain		
5	Yoga help's to strengthens balanced flexibility		
6	Yoga may reduce inflammation		
7	Yoga helps you to maintain stress less life		
8	Yoga produce mental peace		
9	Yoga help's an individual to develop his adjustment qualities		
10	We need yoga to lead a healthy life		

THANK YOU

A STUDY ON THE IMPACT OF EDUCATED AND UNEDUCATED MOTHER'S ON THEIR CHILD PERFORMANCE

A project submitted for the partial fulfillment of the requirement for the Bachelor Degree
(Hons) in Education of Gauhati University paper EDU-HC-6026

Supervisor

Dr. Barnali Rabha

Assistant professor

Department of Education, Lakhipur College

Submitted by

Dipambita Hajong

Student of 6th Sem, Dept of Education

Registration No: 20023021

Roll No: UA-201-101-0030

CONTENTS

Title	Page
INTRODUCTION	1-2
Significant of the study	
Statement of the problem	
Objective of the study	
Hypotheses of the study	
Operational definition of key terms	
REVIEW OF RELATED LITERATURE	3-4
METHODOLOGY	5
Method used of the study	
Population of the study	
Sample of the study	
Variable of the study	
Tools	
ANALYSIS AND INTERPRETATION OF DATA	6-9
FINDING AND CONCLUSION	10
Major finding of the study	
Discussion on the finding	
Educational Implication of the study	
Conclusion	
REFERENCES	11
APPENDIX	12

CERTIFICATE

I have the pleasure to forward the project entitled "**A study on the impact of educated and uneducated mother's on their child performance**" submitted by Dipambita Hajong.

This project embodies the result of the original works, which she performed under my guidance and supervision.

The candidate has fulfilled the entire requirement.

Date: 28-04-2023

Place: Lakhipur college, Lakhipur

Supervisor

Dr. Barnali Rabha

Assistant professor

Education Department

Lakhipur College

DECLARATION

I am Dipambita Hajong, hereby declare that the project submitted by me entitled "A study on the impact of educated and uneducated mother's on their child performance" submitted by me as an original work done by me. I have fulfilled all the requirements for submitting a project.

Place: Lakhimpur College, Lakhimpur

Date 28-04-2023

Name: Dipambita Hajong

Student of 6th sem

Dept. Of Education

Reg. No: 20023021

Roll : UA-201-101-0030

ACKNOWLEDGEMENT

It is indeed a privilege to acknowledge the help and advice received from many persons and institutions in undertaking this research work. In this respect, I am highly indebted to my esteemed teacher and supervisor Dr Barnali Rabha, Dept. of Education, Lakhipur College whose ceaseless guidance, encouragements have led me to period desire her busy reschedule. No amount of words would be able to express my gratitude to her.

Place: Lakhipur College, Lakhipur

Date: 28-04-2023

Name: Dipambita Hajong

Student of 6th sem

Dept. of Education, Lakhipur College

Reg No: 20023021

Roll: UA-201-101-0030

CHAPTER I

CHAPTER -I

INTRODUCTION :

Education means the process of getting knowledge. Academic performance means educational learning and achievement in school, college and universities to get certain score, grades, ranks and promotion to next class and to get job in future for livelihood. Awan(2013) says that education is the most important factor which plays a leading role in human resource development. It promotes productive and informed populace and creates opportunities for the socially and economically deprived sections of society. Education philosophy stresses on a learning process through which knowledge, skills and experience are transferred from one generation to next generation through teaching, training, research and development that ultimately replicate socio-economic development of the country. Education prevails over behaviors of the individuals and institutional managers working for the poverty development alleviation and fundamental change of society and sustainable economic development which is a key to open the venues for development towards the competitive international community as well. Only as educated workforce equipped with modern skills can compete with the world.

It is true that woman has many special tasks in life and their spheres of duties are different from those of man. But we should remember that these tasks also need training and education. Unless woman gets proper education, of their prospective faculties get crippled. It is only by imparting proper education to them that we can expect them to discharge the duties nicely and decently. Education of children depends a great deal upon. Childhood is the impressionable stage and anything good or bad, thought child makes a great influence on this mind. We cannot have an educated and ideal citizen when the mother themselves are foolish and ignorant. Every woman is a potential mother. The future of a child depends on how it is brought up and educated in childhood. And educated mother is naturally expected to bring up and educate her children better than an uneducated mother. Napoleon Bonaparte says that "give me an educated mother I will give you an educated nation".

Education is important for women not only for men. Education is very essential for everyone because it is the only education by which we can differentiate between human beings and animals. Education tells us that how can we live in a society that's why education is important for everyone for both men and woman. In past, women did not receive any education at all. They were not allowed to come out of the four walls of their houses. Domestic works were their only education.

1.1 SIGNIFICANCE OF THE STUDY

Educational philosophy gives great importance to the process of learning in which skills and knowledge are transmitted from one generation to another generation with the help of teaching and training. Education has brought positive effect on the behaviours of students. In our society, women have different tasks as compared to men. All assigned tasks of woman need special kinds of training that can be obtained only through education and without getting education women cannot perform these tasks in proper way.

Child education also depends upon mother's education . If mother's are not educated, we cannot have an ideal and educated family or society . Every mother in the society can be regarded as a potential mother . It is clear that the future of a student depends upon his education and training given by his/her mother in early years of life.

1.2 STATEMENT OF THE PROBLEM

On the basis of the significance of the study the present study is entitled as "A study on the impact of educated and uneducated mothers on their children performance".

1.3 OBJECTIVE OF THE STUDY

The objective of this research paper outlined as under :-

1. To study the impact of educated mother's on their children performance.
2. To study the impact of uneducated mother's on their children performance.

1.4 HYPOTHESES OF THE STUDY

HO₁ There exists no impact of educated and uneducated mother's on their children performance.

HO₂ There is no impact of mother's education on the academic achievement of her children.

1.5 OPERATIONAL DEFINITION OF KEY TERMS

EDUCATED AND UNEDUCATED MOTHER

An educated mother, not only ensures sending her child to school but will also provide a supportive environment at home by reinforcing lessons at home on the contrary, it is seen that the mothers who are illiterate or uneducated, are not as keen to provide higher education to her children.

CHILDREN PERFORMANCE

Children performance refers to the score of H.S.L.C examination.

1.6 DELIMITATION OF THE STUDY

1. The study has delimited only in the Lakhimpur area which is under the Goalpara District.
2. The study has delimited only the class XI students.
3. The study is delimited only in Government school.

CHAPTER II

CHAPTER II

REVIEW OF RELATED LITERATURE

A literature review is a piece of academic writing demonstrating knowledge and understanding of the specific topic placed in context. A literature review also includes a critical evaluation of the material, this is why it is called a literature review rather than a literature report. It is a process of reviewing the literature, as well as a form of writing.

Five reviews has been done in this study:

1. Sarkar (1983) made an attempt to study contribution of some home factors on children's scholastic achievement. Sample consists of 192 students of which 96 students were high achievers and 96 were low achievers. Tools used were cattell's culture fair intelligence test; Schaefer and bells parental attitude research instrument; Examination marks. Data was analyzed with the t-test and proudect moment correlation. Major finding were (1) the home variables such a education environment income social background, provision of facilities and parents child relationship showed a significant difference between the high achievers and low achievers at .01 level. (2) The child rearing attitude the mothers of the two groups showed significant difference between the mothers of the high achievers and the achievers at 01 level.
2. Agarwal (1986) made an attempt to study the effect of parental encouragement upon the educational development of the students. A sample of 1000 students was taken. Tools used were Examination marks as the criterios of academic achievement. Parental encouragement scale develop by the investigator. Major findings of the study were (1) High achiving group had been getting higher parental encouragement (2) The urban boys received greater parental encouragement than rural ones. (3) The urban girls got greater parental encouragement than rural girls. (4) The girls in general received greater parental encouragement than boys.
3. Moline (1999) conducted study to see the effect of parental involvement in students achievement to provide a scholarly basis for justifying and implementing their involment programs that many produce significant and long lasting effect on child's academic performance. In doing so educational institution can expect to reap the reward of improved student achievement. Research reveals that parental involvement at home and school are not equally important to children's learning. The home environment is among the most important influences on academeic achievement and child development. Parents of high achiving students had a distinet styal of interacting with their children, and created emotionally supportive home environment.
4. Ahuja (2006) conducted a study to find the impact of parental involvement and socio-economic status of the family on academic achievement of class IX student. A sample of 100 students was selected randomly from gove. Model schools of chandighar. Tools used were, SES scale by Dev.Mohan; parent child interaction by Tiritha and Raoand cumulative achievement scores from school records. The findings indicated that (1)SES of the family and academic achievements of students were independent of each other

- (2) Academic achievements of high, average and low parental involvement groups were not significantly different (3) Achievement mean scores of high socio-economic group was not different from that of average and low SES groups (4) There was an interaction effect of SES and parental involvement on academic achievement of students.
5. Dr. Abul Ghafoor Awan and Bilal (2015) . a study on the impact of educated and uneducated mother's on their children performance. The objective of the study was to compare the academic achievement of children of educated and uneducated mothers. The result of the research was that the effect of educational achievement of children of educated mothers is higher than that the of children of uneducated mothers.

CHAPTER III

CHAPTER III

METHODOLOGY

In its most common sense methodology is the study of research methods. However, the term can also refer to the methods themselves or to the philosophical discussion of associated background assumptions. A method is a structured procedure for bringing about a certain goal.

3.1 METHOD

For the present study the researcher followed the descriptive survey method.

3.2 POPULATION OF THE STUDY

Population study is an interdisciplinary field of scientific study that uses various statistical methods and models to analyse, determine, address, and predict population challenges and trends from data collected through various data collection methods such as population census, registration method, sampling and some other systems of data sources.

For the present study the total members of class XI students of lakhipur area were considered as the population of the study.

3.3 SAMPLE OF THE STUDY

The sample of a study is simply the participants in a study. In Book's case, her sample will be the students who fill out her survey. Sampling is the process whereby a researcher chooses her sample.

In the first step the 1 schools of lakhipur area were selected as sample school. Here the researcher used simple random technique for choosing sample school.

And in the 2nd step the researcher select students as sample for the study. Here also the researcher used simple random technique for choosing sample schools.

- (1) Total no of school : 1 (2) Total no of students : 20

3.4 VARIABLE OF THE STUDY

- (1) Educated and Uneducated mothers
(2) Children performance

3.5 TOOLS

The researcher used self structured questionnaire

3.6 STATISTICAL TECHNIQUES USED

The researcher used simple percentage for to calculate the Data.

CHAPTER IV

CHAPTER IV

4.1 ANALYSIS AND INTERPRETATION OF DATA

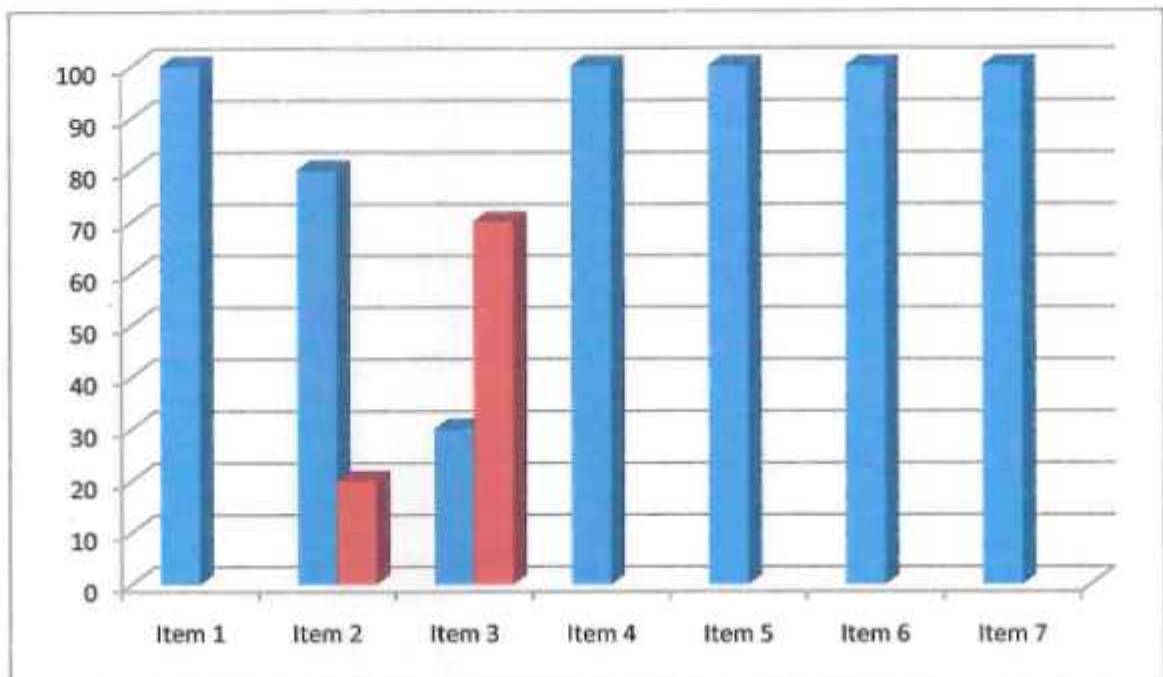
For the present study the analysis and interpretation done on the basis of objective.

Objective 1- To study the impact of educated mothers on their children performance.

Table 1

Sl.no	Items	yes	no
1	Do you think a mother need to be educated?	100%	
2	Your mother always pays attention to your studies?	80%	20%
3	You always have a score above 60%?	30%	70%
4	It is necessary for the mother to be educated in her children education?	100%	
5	Has an educated mother helped her children?	100%	
6	Can an educated mother solve the problems faced by her children?	100%	
7	Can an educated mother encourage her child to pursue life goals?	100%	

Figure 1 show the impact of educated mother's on their children performance

INTERPRETATION:-

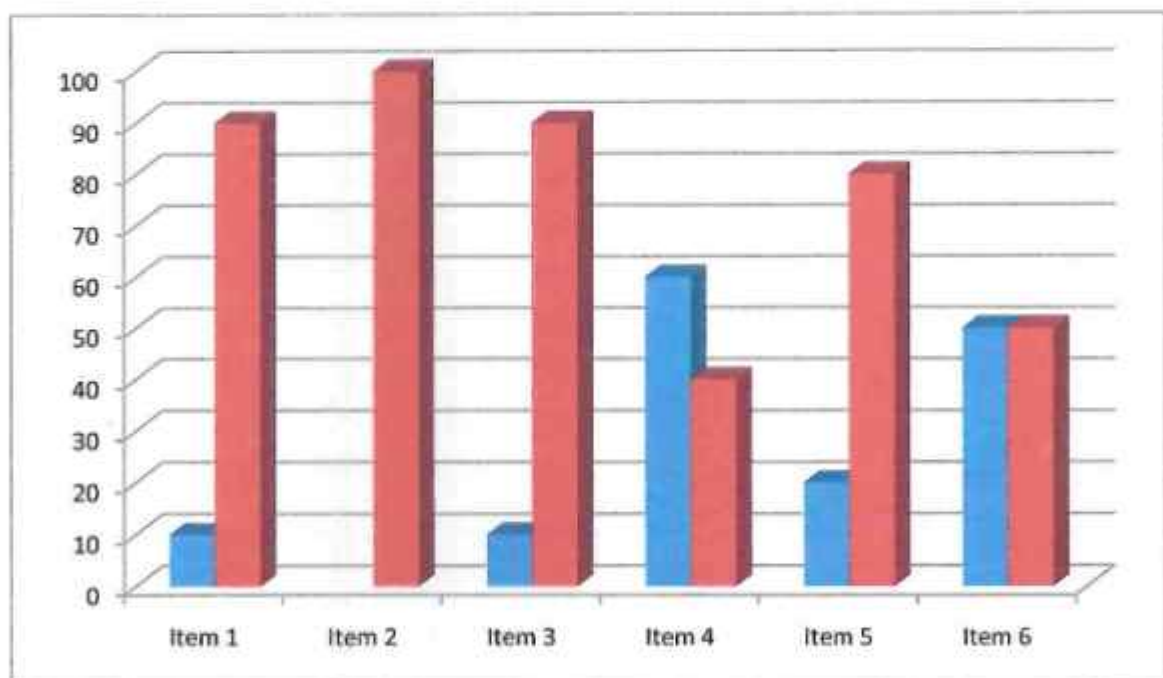
- From the table 1, it has been observed that 100% students responded that their mother needs to be educated.
- Question no 2, has been observed that 80% students responded that their mother always pays attention for studies.
- Question no 3, has been observed that 30% students responded that their always have a score above 60%.
- Question no 4, has been found that 100% student responded that their mother to be educated in her children education.
- Question no 5 has been observed that 100% students responded that their educated mother helped her children.
- Question no 6 , has been found that 100% student responded that their educated mother solve the problems faced by her children.
- Question no 7, has been observed that 100% students responded that their educated mother encourage her child to pursue life goals.

Objective 2-To study the impact of uneducated mothers on their children performance

Table 2

Sl.no	Items	yes	no
1	Can an uneducated mother solve the problems of her children?	10%	90%
2	Do uneducated mothers want their children to be uneducated?		100%
3	Do you think an uneducated mother has a bad influence on her child?	10%	90%
4	Do you think that the children face various problems because the mother is uneducated?	60%	40%
5	Can an uneducated mother help her children to learn?	20%	80%
6	Do uneducated mother motivate their children to succeed in their goals in life?	50%	50%

Figure 2 shows the impact of uneducated mothers on their children performance

INTERPRETATION :-

- From the table 2, it has been observed that 10% students responded that their uneducated mother solve the problems of her children.
- Question no 2, has been observed that 0% students responded that their uneducated mothers want their children to be uneducated.
- Question no 3, has been observed that 10% students responded that their uneducated mother has a bad influence on her child.
- Question no 4, has been found that 60% students responded that their the children face various problems because the mother is uneducated.
- Question no 5, has been observed that 20% students responded that their uneducated mother help her children to learn.
- Question no 6, has been observed that 50% students responded that their uneducated mother motivate their children to succeed in their goals in life.

CHAPTER V

CHAPTER V

5.1 MAJOR FINDING OF THE STUDY

From the objective 1

It has been found that educated mothers than positive impact on their children performance .

From the objective 2

It has been found that uneducated mothers than negative impact on their children performance.

5.2 DISCUSSION ON THE FINDING

The discussion on the major findings of the present study has been presented as following .

One of the major findings of the present study is there existed significant different between educated and uneducated mother on children performance.

The results of this study are overall similar to those of Awan and Bilal (2015) the results of Agarwal's (1986) study on the role of presents also support his study.

The results of the study by Ahuja (2006) showed that the socio- economic standards of the family and the academic achievement of the students are each independent similarly, parental involvement has not effected student learning . The results of this project are in contrast to Ahuja's study thus Ahuja's study is not supported by the present study .

5.3 EDUCATIONAL IMPLICATION OF THE STUDY

The study of this project concerns the effect of educated and uneducated mothers on childrens academic achievement . The major focus of this project is to study the academic achievement of learners. H.S.LC is the first level of success in a students life. The project has been studied with preference given to educated and uneducated mothers.

5.3 CONCLUSION

From the study it is clear that an educated mother is a source of courage and strength for the child. If mother is educated then she can guide and prepare her child in a better way for future . She can provide better hygienic condition at home due to her knowledge of basic health and nutrition .She can teach her child after school at home, in this way she can save money by not sending her child at tuition centre. She can give better understanding of concept to her child than any other person.

REFERENCES

Book

Agarwala, s.(2008). *Psychological foundation of education and statistics*. Panbazar. Bookland.

Devi. Bijoya; Rabha Barnali (2022) *project writing*. Manab publication , panbazar.

Journals

Awan and Bilal (2015)- Impact of educated mothers on academic achievement of her children – a case study of district Lodhran, Pakistan , journal of literature , language and linguistics – *an international journal*, Vol. 12,pp.57-65

Sarkar,d:Mondal, D(2020) –A dismal story of academic performance of primary students in West Bengal, *The Indian Economic journal*, Vol 1(1)

Website:

<https://www.researchgate.net/publication/347958046>

<https://www.academia.edu/44809020>

<https://core.ac.uk/download/pdf/234693048.pdf>

APPENDIX

APENDIX 1

QUESTIONNAIRE

Instructions:

Please give your response **Yes** or **No**

Sl.No	Items	yes	no
1	Do you think a mother need to be educated?		
2	Your mother always pays attention to your studies?		
3	You always have a score above 60%?		
4	It is necessary for the mother to be educated in her children education?		
5	Has an educated mother helped her children?		
6	Can an educated mother solve the problems faced by her children?		
7	Can an educated mother encourage her children?		
8	Can an uneducated mother solve the problem of her children?		
9	Do uneducated mothers want their children to be uneducated?		
10	Do you think an uneducated mother has a bad influence on her child?		
11	Do you think that the children face various problems because the mother is uneducated?		
12	Can an uneducated mother help her children to be learns?		
13	Do uneducated mother motivate their children to succeed in their goals in life?		

A Study on the impact of working mothers on their children's development

A project submitted for the partial fulfilment of the requirements for the Bachelor degree (Hons) in Education of Guwahati University paper EDU-HC-6026

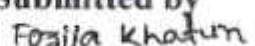
Supervisor

Dr. Barnali Rabha

Assistant professor

Department of Education, Lakhimpur College

Submitted by

Miss Fozila Khatun

Student of 6 th Sem, Dept. Of Education

Registration No. 20023027

Roll: UA-201-101-0036

CERTIFICATE

I have the pleasure to forward the project entitled "**A study on the impact of working mothers on their children's development**" submitted by Fozila Khatun . This project embodies the result of the original works which she performed under my guidance and supervision.

The candidate has fulfilled the entire requirement.

Date: 28-04-2023

Place: Lakhipur college

Supervisor

Dr. Barnali Rabha

Assistant Professor

Dept. Of Education

Lakhipur College

DECLARATION

I am Fozila Khatun, hereby declare that the project submitted by me entitled "A study on the impact of working mothers on their children's development" submitted by me is an original work done by me. I have fulfilled all the requirements for submitting a project.

Place Laxhipur college .

Date: 28-04-2023

Fozila Khatun.

Name: Fozila Khatun

Student of 6 th sem

Dept. Of Education

Reg. No:20023027

Roll : UA-201-101-0036

ACKNOWLEDGEMENT

It is indeed a privilege to acknowledge the help and advice received from many persons and institutions in undertaking this research work. In this respect, I am highly indebted to my esteemed teacher and supervisor Dr. Barnali Rabha , Dept. Of Education, Lakhipur College whose ceaseless guidance, encouragements have led me to period desire her busy reschedule. No amount of works would be able to express my gratitude to her.

Place: Lakhipur college .

Date: 28-04-2023

Fozila Khatun.

Name: Fozila Khatun

Student of 6 th sem

Dept of Education, Lakhipur College

Reg. No:20023027

Roll:UA-201-101-0036

CONTENTS

Title	Page
Introduction	1-3
Significance of the study	
Statement of the problem	
Objectives of the study	
Hypothesis of the study	
Operational definitions of key terms	
Delimitation of the study	
Review of Related Literature	4-5
Methodology	6-7
Method used for the study	
Population of the study	
Sample used for the study	
Tools	
Analysis and Interpretation	8-11
Findings and Conclusion	12
References	13
Appendix	14

CHAPTER -I

CHAPTER –I

INTRODUCTION

Women play multiple roles in the family that affected the health and wellbeing of all family members in every society around the world. They are assigned by custom to be the primary care givers to infants and children. Women also play important roles as generators of family income, whether in household farms as well as working employees. In developing countries especially such as work is likely to be essential to family survival. A mother is particularly important not because she has special skills but because with her children for a much greater time than other person and mother instructions reflects every strong influence on attitudes and behaviour of children. Most of those children who are successful and well adjusted come from homes where parental attitude are favourable and a wholesome relationship existed between children and parents. Mother gives her children love affection and care since birth. Child care has become a major issue in most of the countries of the world. It is universal truth that children require the love of mother the most. It is a very hard decision for a mother to select between working out of the home and staying home with the children. They have to face many challenges. They are diverted in more direction. Some women put all their efforts to build their carriers but others wait until their children become school ages. Some women have their own choice of employment while others are forced to work. She is working home does not matter if she pays more attention to children, Spends quality time with children, shows genuine love for children and builds true relationship with each other. There are so many researches which have proved that absence of parent's attention at an early age is very harmful. The child of working mothers scores comparatively lower than the child of household mother. It is necessary for a mother to take care of mother children more at early age. She must create a good relationship with her child. The mother stays home is twenty four hours with her children.

Working mothers are those mothers who have the earning sources. It may be service or may be the business. Working mothers have the responsibility of household works along with work responsibility. Working mother plays an important role of maintaining household work with professional work. Working mothers always try to balance her duty such as children's development with her professional duties.

Nonworking mothers are those mothers who don't have earning sources. Nonworking mothers we can say as house wife. They are take responsibility of house hold activity. They have sufficient time to take care of children's development. Nonworking mothers plays an important role for the children's development.

I.1 SIGNIFICANCE OF THE STUDY:

The working mother with some sense of accomplishment and satisfaction can serve as a good role model for her children. Children can get inspired to pursue their dreams and ambition. Mother who effectively manage work and family, it develops ethical value towards work in to their children. They could especially help their daughters break stereotypes and work for whatever they wish to accomplish in life. Working mothers have to manage a plethora of activities. They encourage their children to take responsibility with both parents working each family members has to play a more active role children learn skills that they would not learn otherwise. Independent children prepares them for the real world inculcates in them sense of responsibility, working mothers spend quality time with their children to compensate for the amount of time they don't spent together. Children also look forward to spending time with their parents. They don't take their mothers attention for granted. Children of a stay at home mother might get used to their mothers attention round the clock and fail to acknowledge her efforts. The financial benefits that come with having both working extracurricular interests can inculcate a sense of security in children.

After review of related literature it has found that a very minimal study has been undertaken. Therefore the researcher felt the area of study is very significant.

I.2 STATEMENT OF THE PROBLEM:

On the basis of the significance the study entitled as **"A study on the impact of working mothers on their children's development"**.

I.3 OBJECTIVES OF THE STUDY:

1. To study the impact of working mothers on their children's academic development.
2. To study the impact of working mothers on their children's social development.

I.4 HYPOTHESES OF THE STUDY:

H₀₁: There exists no impact of working mothers on their children's academic development.

H₀₂: There exists no impact of working mothers on their children's social development.

I.5 OPERATIONAL DEFINITION OF KEY TERMS:

Working Mother:

The term working mothers refers in this study that the women who have earning source through some specific work.

Academic Development:

The term academic development refers to the academic performance of the students.

Social Development:

The term social development refers to some social skill which is mentioned in the questionnaire.

I.6 DELIMITATION OF THE STUDY:

1. The study has ~~deleted~~ only in the Lakhimpur area which is under the Goalpara District.
2. The study has delimited only the class vii students.
3. The study is delimited only in private school.

CHAPTER -II

CHAPTER II

2.1 REVIEW OF RELATED LITERATURE:

The review of related literature involves the system identification, location and analysis of documents containing information related to the research problem. The term is also used to describe the written component of a research plan or report that discuss the reviewed documents. The following reviews have been done before the study.

2.2 Five reviews have been done in this study:

B.Heyns(1986) made a study on mothers employment and children's achievement . Objective of the study was the headlines in the Washington post asserting that the children of working women suffer in school "No doubt ruined the day" for many commuting mothers. Result of the study was the effects of mothers employment on must assume that is possible to compare the children of working mothers to the children of nonworking mothers.

Singh kumar Lal(2019) made a study on impact of working mothers on their children's development , Objective of the study was to develop on idea of parenting and managing skills among working mother for reducing negative impact on children's development. The result of the study was that working mother with some sense of accomplishment and satisfaction can serve as a good role model for her children. Children can get inspired to pursue their dreams and ambition. Mothers who effective manage work and family, it develops ethical value towards work in to their children. They could especially help their daughters break stereotypes and work for whatever they wish to accomplish in life.

Keswani Sarika, Dhingra(2019) conducted a study on impact of working and nonworking mothers on development of their children. Objective of the study was parenting is the important responsibility that is considered a backbone of child's success. Result of the study was the education of mother also plays important role in gender attitude social learning and domestic engagement. Thus the working women are found to have positive impact on their children's well being as compared to nonworking mothers.

Bishnoi Samanta; Malik Poonam(2020) made a study on a review of effects of working mothers on children's development . Objective of the study was the employment of mothers has certain effects on the overall growth and development of their children. In the early years of child's growth period, Proper attention and love of mother is needed to strengthen the trust

between the child and her mother so that the child can easily solve every problem with their parents in later life. Results of the study was maternal employment has negative effect on child's behaviour development mathematical skills and learning abilities especially if the mother joins the job before the child's 1 month old but if starts working when the child is 2.3 years old positive results can be observed easily. Few positive effects are reported. Boy get good in maths and dealing with stress and girls show good reading skills.

Azizah SN (2022) made a study on the effect of working mother status on children's education attainment. Objective of the study was the employment status of mothers is limited to working and nonworking mothers, but the discussion will focus on working mothers. Defines working mothers as married women who have children, they must work to generate income and they are responsible for house work. Results of the study was contrary to these findings several previous studies have found negative effects on family resulting in vulnerability to family health and loss of child's growth and development,

2.3 RESUME:

In the present study total of 5 studies have been reviewed. The studies above mentioned were attempted to explore the impact of working mothers on their children's development. Again the studies highlighted students performance with some variable such as mothers education, social skill etc. Moreover, those few studies were foreign based and other state based rather than Assam. No study has been found which is attempted to explore on the impact of working mothers on their children's development.

Hence the present study on the **impact of working mothers on their children's development has been under taken for the study.**

CHAPTER -III

CHAPTER III

METHODOLOGY

Methodology is considered as the heart part of any research work. It is considered as a very significant step in any research study. Research methodology specially presents the design of the research study, research design, variable of the study, sources of data, population, sampling procedure, sample, distribution of the sample, tools of the study, description of the tools, procedure of data collection and presentation of data.

3.1 Research method considered for the present study:

For the present study the researcher followed the descriptive survey method.

3.2 population of the study:

For the present study the total numbers of class vii students of Lakhipur Block were considered as the population of the study.

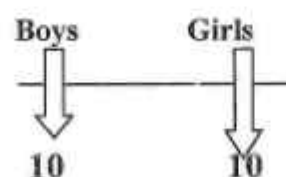
3.3 Sample of the study:

In the first step the investigator selected one school as sample. Here the investigator used purposive sampling for choosing sample schools.

And in the second step the investigator selected 20 students randomly as sample for the study. The investigator used simple random sampling technique

School 1

Total no of students 20

3.4 Variables of the study:

- Working mother.
- Academic Development.
- Social development

3.5 Research tools used for the study:

The investigator used self structured questionnaire.

Description of tools:

The questionnaire was constructed by the investigator, where 20 items were included. The questions were designed as "yes" and "No" forms. 10 questions were designed for academic development and 10 questions were designed for social development.

3.6 Statistical technique used for the study:

The investigator used simple percentage for calculating the data.

CHAPTER -IV

CHAPTER IV

ANALYSIS AND INTERPRETATION OF DATA

For the present study the analysis and interpretation have been done on the basis of objectives.

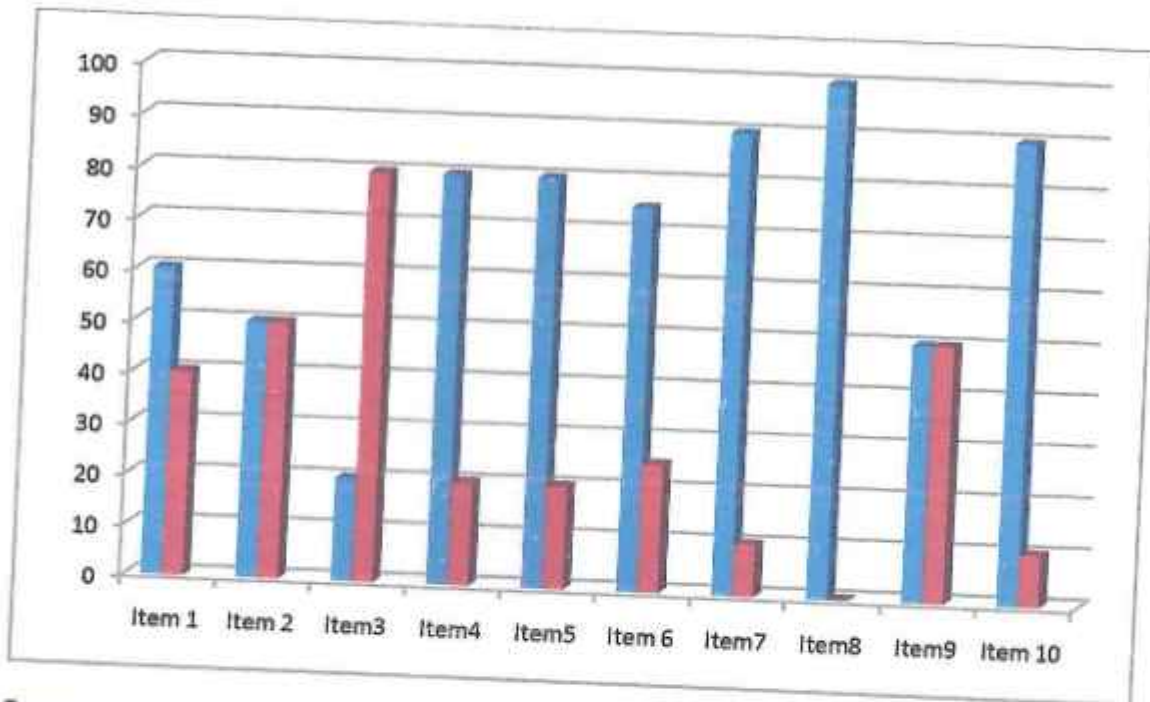
Objective 1

To study the impact of working mothers on their children's academic development

Table 1 shows the impact of working mothers on their children's academic development

Sl. No	Items	Yes	No
1	You always score above 90%.	60%	40%
2	You always secured 1 st above position.	50%	50%
3	You feel difficulties in you study	20%	80%
4	Your mother help in your study	80%	20%
5	You reads at home regularly	80%	20%
6	You attend school regularly	75%	25%
7	Your mother is more interested in your study	90%	10%
8	You sit for regular exams	100%	-
9	Your mother encourage you to visit library	50%	50%
10	Your mother meet your school teacher	90%	10%

Figure 1 shows the impact of working mothers on their children's academic development

Interpretation:

From the table 1 and figure 1, it has been found that 60 % of the students responded that they can able to scored 90% from their results. 50% students secured 1st position. It also found that 20% students that they faced difficulties in their studies. The table also showed that 80% students responded that their mothers help them in their studies. Here 80% students study at home regularly. Again it also found that 75% students attended school regularly and 90% mother is more interested in their Childs study. 100% student's seats regular exam those mothers were working. 50% working mothers encourages their children to visit the library regularly. 90% working mother try to meet the school teacher.

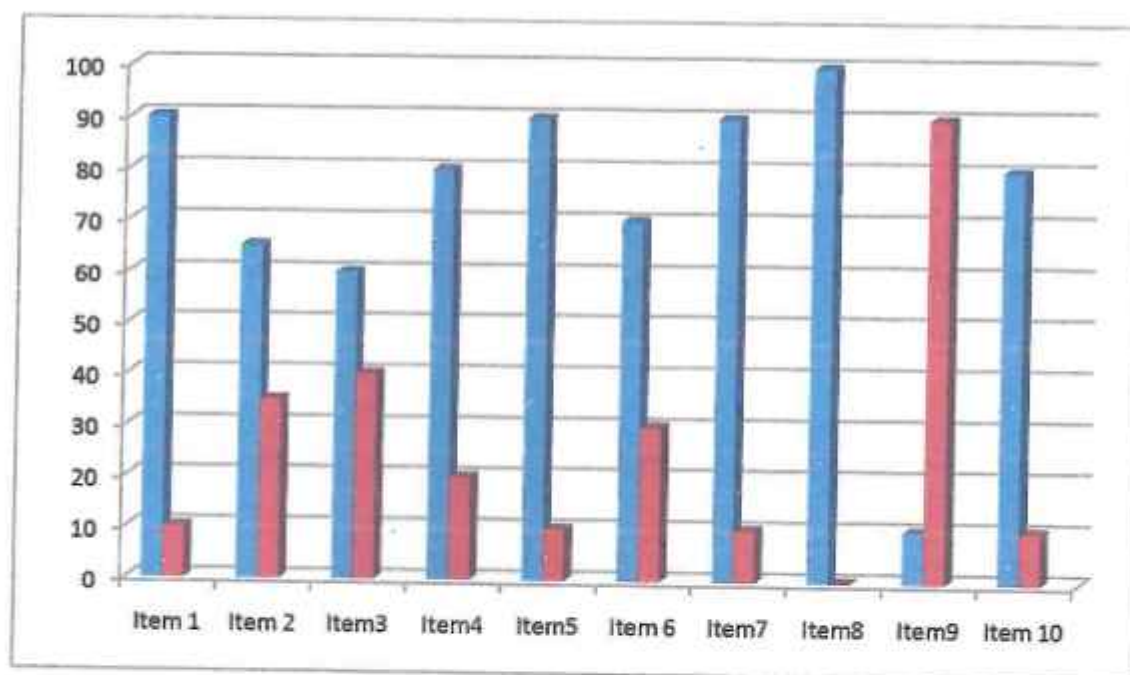
Objective 2

To study the impact of working mothers on their children's social development

Table 2 shows the impact of working mothers on their children's social development

Sl. No	Items	Yes	No
1	You like to play with your friends	90%	10%
2	You like to go with your mother in the market	65%	35%
3	You are very open up	60%	40%
4	When your neighbours come at your home you like to talk them.	80%	20%
5	You like to spent more time with your friends	90%	10%
6	You are very talkative in nature	70%	30%
7	You like to go school	90%	10%
8	You like to spend more time with your brother and sister.	100%	-
9	Play is an appropriate way to socialize children.	10%	90%
10	Children's self-esteem increases with the help of peer groups.	80%	20%

Figure 2 shows the impact of working mothers on their children's social development

Interpretation:

From the table 2 and figure 2, it has been found that 90 % of the students responded that they like to play with their friends. 65% students like to go market with their mother. 60% students are very open up. 80 % students like to talk with neighbour. The table also showed that 80% students responded that their mothers help them in their studies. Here 90% students like to spend more time with their friends. Again it also found that 70% students are very talkative in nature. 90% students like to go school. 100% student's like to spend more time with their brother and sister.

CHAPTER -V

CHAPTER V

FINDINGS AND CONCLUSION:

Findings and statements section, upon which they are based upon the data analysis , conclusions are answer question raised or the statements of acceptance or rejection of the hypotheses proposed.

5.1 Major findings of the study:

- From the study it has been found that there is a positive impact of working mothers on the academic development of their children.

The table 1 showed that working mothers have good academic cooperation with their child.

- It has also found that there is a positive impact of working mothers on the social development of their children.

The table 2 showed that working mothers have good social cooperation with their child.

5.2 Discussion of the study:

The discussion on the major findings of the present study has been presented as following.

One of the major findings of the present study is that there is a positive impact of working mothers on the academic development of the children. It is agreement with the research done on Hegels. B. (1988) , the result found that working mothers has positive impact on their children's development.

5.3 Educational Implication:

- The study will may help the researcher, teacher and the policy makers of Govt to making policy keeping in mind the children's development.
- The study will also be helpful for the working and nonworking mothers to guide their children.

CONCLUSION:

In the conclusion of the study we can say that working mothers play an important role for the children's development. Working mothers are very caring in the sense of student's academic development as well as student's social development. Though the status of employment mother in Govt School is very limited, but these limited no of working mothers always help their child to grow academically as well as socially.

REFERENCES:

Book

- Agarwala, S.(2008). *Psychological foundation of education and statistics*. Panbazar. Bookland.
- Devi. Bijaya; Rabha Barnali(2022)*Project writing*.Manab Publication , Panbazar.

Journals

- Obaki,Samue O.(2017) .Impact of classroom environment on children social behaviour. *International journal of Education and Practice*. Page 1-5.
- Sing.kumar Lal(2019). Impact of working mothers on their children development. *International journal of social science*. Page 12-17

Websites:

- <https://www.bps.go.id/indicator/6/1170/1/presentase>
- <https://www.nber.org/papers/w19364.pdf>
- [https://publikasi.data.kemdikbud.go.id/ upload](https://publikasi.data.kemdikbud.go.id/upload)
- <https://www.researchgate.net>
- <https://www.ijres.org>

APPENDIX 1

APPENDIX

QUESTIONNAIRE

Instructions:

Please give your response Yes or No

Sl. No	Items	Yes	No
1	You always score above 90%.		
2	You always secured 1 st above position.		
3	You feel difficulties in you study		
4	Your mother help in your study		
5	You reads at home regularly		
6	You attend school regularly		
7	Your mother is more interested in your study		
8	You sit for regular exams		
9	Your mother encourage you to visit library		
10	Your mother meet your school teacher		
11	You like to play with your friends		
12	You like to go with your mother in the market		
13	You are very open up		
14	When your neighbours come at your home you like to talk them.		
15	You like to spent more time with your friends		
16	You are very talkative in nature		
17	You like to go school		
18	You like to spend more time with your brother and sister.		
19	Play is an appropriate way to socialize children.		
20	Children's self-esteem increases with the help of peer groups.		

A Study on the influence of school related factors on the academic performance of the elementary student.

A project submitted for the partial fulfilment of the requirements for the Bachelor degree (Hons) in Education of Guwahati University paper EDU-HC-6026

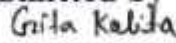
Supervisor

Dr. Barnali Rabha

Assistant professor

Department of Education, Lakhipur College

Submitted by

Miss Gita Kalita

Student of 6 th Sem, Dept. Of Education

Registration No. 20023030

Roll: UA-201-101-0039

CERTIFICATE

I have the pleasure to forward the project entitled "A Study on the influence of school related factors on the academic performance of the elementary student" submitted by Gita kalita. This project embodies the result of the original works which she performed under my guidance and supervision.

The candidate has fulfilled the entire requirement.

Date: 28-04-2023

Place: Lakhipur College, Lakhipur.

Supervisor

Dr. Barnali Rabha

Assistant Professor

Dept. Of Education

Lakhipur College

DECLARATION

I am Gita kalita, hereby declare that the project submitted by me entitled "A Study on the influence of school related factors on the academic performance of the elementary student" submitted by me is an original work done by me. I have fulfilled all the requirements for submitting a project.

Place : Lakhipur College, Lakhipur.

Date: 28-04-2023

Name: Gita Kalita
Gita Kalita
Student of 6 th sem

Dept. Of Education

Reg. No:20023030

Roll : UA-201-101-0039

ACKNOWLEDGEMENT

It is indeed a privilege to acknowledge the help and advice received from many persons and institutions in undertaking this research work. In this respect, I am highly indebted to my esteemed teacher and supervisor Dr. Barnali Rabha , Dept. Of Education, Lakhipur College whose ceaseless guidance, encouragements have led me to period desire her busy reschedule. No amount of words would be able to express my gratitude to her.

Place : Lakhipur College, Lakhipur. Gita Kalita

Date: 28 -

Name: Gita Kalita

Student of 6 th sem

Dept of Education, Lakhipur College

Reg. No:20023030

Roll:UA-201-101-0039

CONTENTS

Title	Page
Introduction	1-2
Significance of the study	
Statement of the problem	
Objectives of the study	
Hypothesis of the study	
Operational definitions of key terms	
Delimitation of the study	
Review of Related Literature	3
Methodology	4-5
Method used for the study	
Population of the study	
Sample used for the study	
Tools	
Analysis and Interpretation	6-8
Findings and Conclusion	9
References	10
Appendix	11

CHAPTER -I

CHAPTER –I

INTRODUCTION

Academic performance is one of the most important indicators of student success in school. It is influenced by a wide range of factors, including student characteristics, family background and school related factors. Among these factors school related factor plays a significant impact on students. School related factor such as climate, teacher quality and curriculum are particularly important in determining academic achievement.

In school related factors human resource factor is one of the most important condition. Here the teaching of the teacher, teacher's punctuality, teacher kind behaviour, etc are most important factor. As we know that teacher performance is one of the most important factor of the academic performance of the students.

Material resources are the most important school related factor. In the school the infrastructure condition always inspire the student. A good conditional school always motivated the student to learn. School attractiveness is most important for the development of students.

I.1 SIGNIFICANCE OF THE STUDY:

School is the formal place where child learn both for the education of life as well as education of humanity. School is the second home for every child. Especially in elementary level it is most important that child should feel homely atmosphere in school. There for in the present study the investigator made an attempt to study the school related factor and its influence on academic performance of the students.

After review of related literature it has found that a very minimal study has been undertaken. Therefore the researcher felt the area of study is very significant.

I.2 STATEMENT OF THE PROBLEM:

As the present study, the investigator will try to explore the factors of school and its influence on academic performance of the elementary students. Thus the investigator

On the basis of the significance the study entitled as **"A Study on the influence of school related factors on the academic performance of the elementary student"**.

I.3 OBJECTIVES OF THE STUDY:

1. To identify the school related factors those have impact on the students.

2. To study the teaching factors those have impact on the academic performance of students.

I.5 OPERATIONAL DEFINITION OF KEY TERMS:

School Related Factors: Here in the present study school related factors refer to both teaching and infrastructure factor of school.

Academic Performance:

The term academic performance refers to the results of the elementary students.

I.6 DELIMITATION OF THE STUDY:

1. The study has delimited only in the Dhumergat L.P school.
2. The study has delimited only in the elementary students .

CHAPTER -II

CHAPTER II

2.1 REVIEW OF RELATED LITERATURE:

The review of related literature involves the system identification, location and analysis of documents containing information related to the research problem. The term is also used to describe the written component of a research plan or report that discuss the reviewed documents. The following reviews have been done before the study.

2.2 Five reviews have been done in this study:

R.K Tanu(1972) made a study on the “influence of school related factors on academic performance of secondary students.” The objective of the study was to find out the relationship between school related factors on academic performance of students. The result of the study found that there is a positive relationship between school related factors and academic performance of secondary students .

Khan. Jagis (2019) made a study on “impact of school factor on student’s performance.” Objective of the study was to explore the factor of school those are related to academic performance. The study found that human factors are effected the performance of students.

Bhagawati. S (2019) conducted a study on “influence of school related factors on children’s development.” Objective of the study was to find out the school related factors those are related to children’s development. The result of the study found that school related factors have a positive impact on children’s development.

Kumar .S.k(2020) made a study on a factor of school performance. Objective of the study was to investigate the various factors of school that can affect the performance of students. The study revealed that school factors affect the performance of students.

Gupta S.N (2022) made a study on the effect of School related factors and academic performance of students. Objective of the study was to investigate the relationship between schools related factor and academic performance of students. The result of the study found that there is a positive relationship between schools related factors and academic performance of secondary students.

2.3 RESUME:

In the present study total of 5 studies have been reviewed. The studies above mentioned were attempted to explore the factors those are related to academic performance of students.those few studies were foreign based and other state based rather than Assam..

Hence the present study on the **A Study on the influence of school related factors on the academic performance of the elementary student**

CHAPTER -III

CHAPTER III

METHODOLOGY

Methodology is considered as the heart part of any research work. It considered as a very significant step in any research study. Research methodology specially presents the design of the research study, research design, variable of the study, sources of data, population, sampling procedure, sample, distribution of the sample, tools of the study, description of the tools, procedure of data collection and presentation of data.

3.1 Research method considered for the present study:

For the present study the researcher followed the descriptive survey method.

3.2 population of the study:

For the present study the total numbers of class v students of Lakhipur Block were considered as the population of the study.

3.3 Sample of the study:

In the first step the investigator selected one school as sample. Here the investigator used purposive sampling for choosing sample schools.

And in the second step the investigator select 20 students randomly as sample for the study. The investigator used simple random sampling technique

School 1

Total no of students 20

3.4 Variables of the study:

- Academic performance.
- School related factors.

3.5 Research tools used for the study:

The investigator used self structured questionnaire.

Description of tools:

The questionnaire was constructed by the investigator, where 10 items were included. The questions were designed as "yes" and "No" forms. 5 questions were designed for objective 1 and 5 questions were designed for objective 2.

3.6 Statistical technique used for the study:

The investigator used simple percentage for calculating the data.

CHAPTER -IV

CHAPTER IV

ANALYSIS AND INTERPRETATION OF DATA

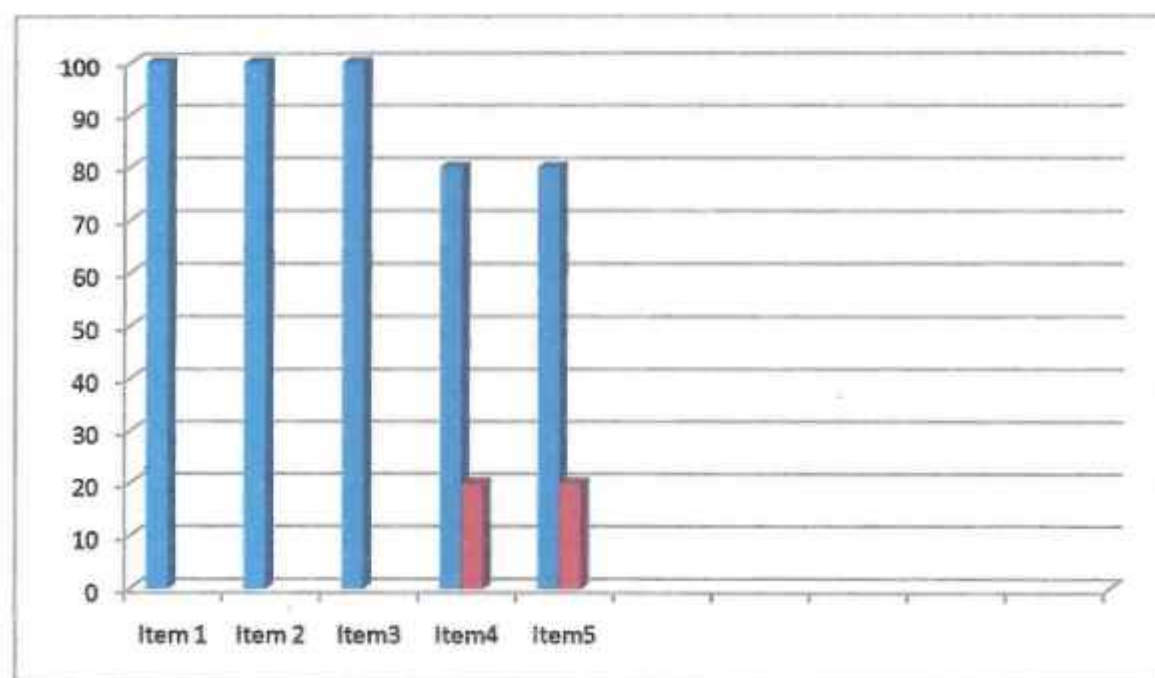
For the present study the analysis and interpretation have been done on the basis of objectives.

Objective 1 To identify the school related factors those have impact on the students.

Table 1 shows the school related factors those have impact on the students

Sl. No	Items	Yes	No
1	Your school beautifully decorated	100%	-
2	Your school house is pucca	100%	-
3	Sports items are available in the school	100%	-
4	Class room are available	80%	20%
5	There is a Garden in front of school building	80%	20%

Figure 1 shows the school related factors those have impact on the students

Interpretation:

From the table 1 and figure 1, it has been found that 100 % of the students responded that school is beautifully decorated .100% students responded that the school is pucca. 80% students responded that class room are available. Again the 100% students responded that the sports facility is available in the school.

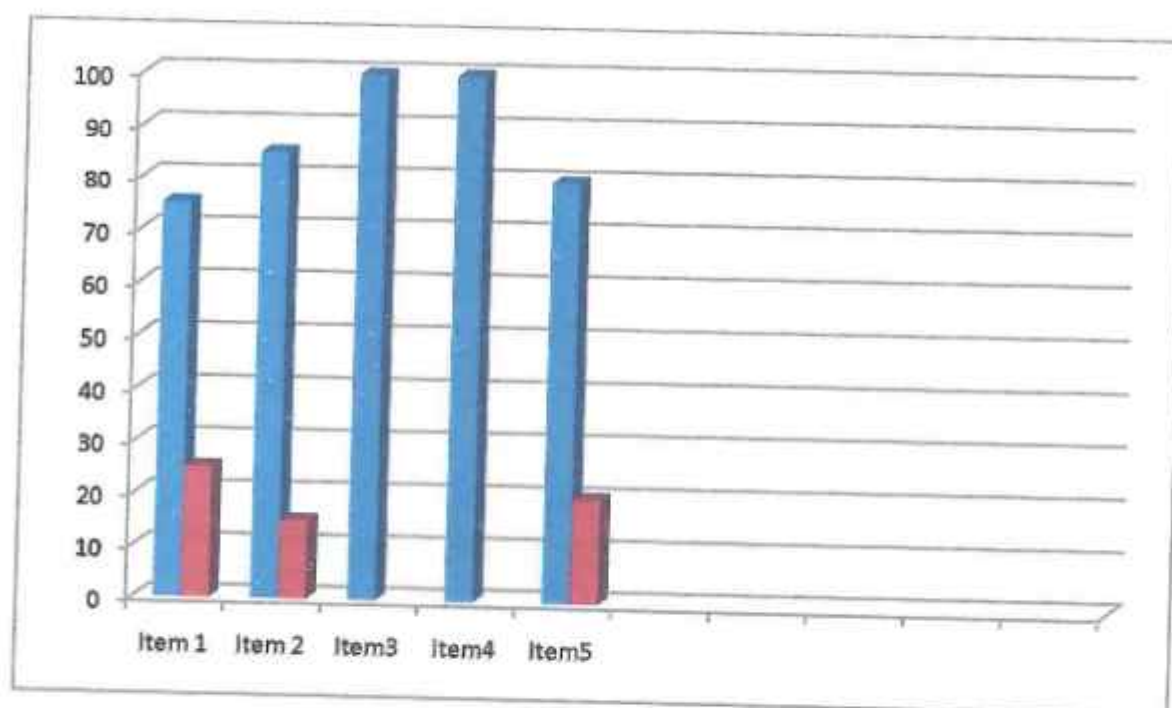
Objective 2

To study the teaching factors those have impact on the academic performance of students.

Table 2 shows the teaching factors those have impact on the academic performance of students

Sl. No	Items	Yes	No
1	Your teacher know how to understand easily	75%	25%
2	Your teacher stay with you friendly	85%	15%
3	Teacher provide you homework regularly	100%	-
4	Your teacher always encourage you	100%	-
5	You scored above 60%	80%	20%

Figure 2 shows the teaching factors those have impact on the academic performance of students

Interpretation:

From the table 2 and figure 2, it has been found that 75% of the students responded the teaching method of the teacher is very easy. 85% of the student responded that their teachers are very friendly. 100% students responded that their teacher provide homework regularly. 100% students responded that their teacher always encourage them. 80% students scored above 60% in their last evaluation.

CHAPTER -V

CHAPTER V

FINDINGS AND CONCLUSION:

Findings and statements section, upon which they are based upon the data analysis, conclusions are answer question raised or the statements of acceptance or rejection of the hypotheses proposed.

5.1 Major findings of the study:

- From the study it has been found that there are so many school related factors found those have an impact on students. Factors are school building, playground, sports facilities etc.
- It has also found that there teaching factors have an impact on the academic performance of students.

5.2 Discussion of the study:

The discussion on the major findings of the present study has been presented as following.

One of the major findings of the present study is that there is a positive impact on school related factors on academic performance of students. Similarly the study done by **R.K Tanu(1972)** on the "influence of school related factors on academic performance of secondary students." The objective of the study was to find out the relationship between school related factors on academic performance of students. The result of the study found that there is a positive relationship between schools related factors and academic performance of secondary students. This finding is very similar with the present study.

5.3 Educational Implication:

- The study will may help the researcher, teacher and the policy makers of Govt to making policy keeping in mind the children's development.
- The study will also be helpful for school administrators to develop the school.

CONCLUSION:

In the conclusion of the study we can say that school related factors play a very important role in children's development. In the present study it has been found that there are so many school related factors found those have an impact on students. Factors are school building, playground, sports facilities etc. It has also found that there teaching factors have an impact on the academic performance of students

REFERENCES:

Book

Agarwala, S.(2008). *Psychological foundation of education and statistics*. Panbazar. Bookland.

Devi. Bijaya; Rabha Barnali(2022)*Project writing*.Manab Publication , Panbazar.

Journals

Tanu(1972) .Influence of school related factors on academic performance of secondary students *International journal of Education and Practice*. Page 11-15.

Bhagawati. S (2019).Influence of school related factors on children's development. *Journal of economics*. Page 117-119

Khan. Jagis (2019) .Impact of school factor on student's performance. *International journal of socioeconomic*. Page 25-29

Websites:

<https://www.bps.go.id/indicator/6/1170/1/presentase>

<https://www.nber.org/papers/w19364.pdf>

<https://publikasi.data.kemdikbud.go.id/upload>

<https://www.researchgate.net>

<https://www.ijrcs.org>

APPENDIX

APPENDIX 1

QUESTIONNAIRE

Instructions:

Please give your response Yes or No

Sl. No	Items	Yes	No
1	Your school beautifully decorated		
2	Your school house is pucca		
3	Sports items are available in the school		
4	Class room are available		
5	There is a Garden in front of school building		
6	Your teacher know how to understand easily		
7	Your teacher stay with you friendly		
8	Teacher provide you homework regularly		
9	Your teacher always encourage you		
10	You scored above 60%		

অন্যায় বিষয়

মহিলা সমলীকৰণত শিক্ষণৰ ভূমিকা আৰু বিদ্বেষনাত্মক
অভিযান — বিশেষ উপদ্রৱত গুৱাহাটী চাৰা জিলাৰ
লখীপুৰ কলেজ

A project submitted for the partial
fulfillment of the requirement for Bachelor degree
(Hons) in Education of Gauhati University paper
EDU - HC - 6026

নিৰ্দেশক
ড° বিজয়া দেৱী
সম্পূৰ্ণ অধ্যাপক
শিক্ষা বিভাগ
Lakhipur college

দাখিলকাৰী
বিশ্ব-প্রিয়া দাস
স্বক স্বাক্ষাৰিক (সন্মান)
EDU-HC-6026
GU-Roll-UA-201-101-0023
Regd. NO - 20023013
Lakhipur college

CERTIFICATE FROM SUPERVISOR

This is to certify that the project entitled "A analytical study of women empowerment with special reference to Lakhipur Block" has been written by Bishnu priya Das under my Supervision and that the candidate has fulfilled all the requirements for perparing the project for her B.A (Hons) in Education, Lakhipur college, and that the project is the result of her own investigation

Date: 27-04-2023

Place: Lakhipur

Dr. Bijaya Dori (Beri)

Name of Supervisor

গোষ্ঠাকথা

অকল্যা এটা সন্নিহিত স্থানে বিভিন্ন দিনৰ অৰ্চনাত ব্যস্ত আছিল।
এই অকল্যাৰ বিষয়ে নিৰ্ধাৰণ কৰোঁতে বহুতো কাৰুণ্য আৰু
অন্ধকাৰ কৰা হৈছে। তেওঁলোকৰ অৰ্চনাত অকল্যাৰ
উদ্দেশ্য, আৰু নিৰ্ধাৰণ কৰা হৈছে। অকল্যাটোৰ ব্যৱস্থাত
সমাজৰ বিভিন্ন অংশত অৰ্চনা কৰাও অসম্ভৱ কৰিলে অকল্যা
এই আৰম্ভ হোৱা বুলি ভাবিব। অকল্যাটো নিৰ্ধাৰিত অসম্ভৱ
কৰাও নিৰ্ধাৰণ কৰা হৈছে। অকল্যাটোৰ অৰ্চনাত অকল্যা
কৰাও অসম্ভৱ কৰা হৈছে।

অতি কম সময়ত অকল্যাটো অসম্ভৱ
কৰাও অসম্ভৱ কৰা হৈছে। অকল্যাটো অসম্ভৱ
কৰাও অসম্ভৱ কৰা হৈছে।

শিৱাৰ্থী

বিশ্ব-শিৱা দাস

Chapter - I

আন্তঃস্থিতি

মহিলা শিক্ষাৰ ইতিহাস

সাম্প্রদায়িক আৰু মহিলা শিক্ষাৰ ব্যৱস্থা

অসমত মহিলা সৰলীকৰণৰ স্বৰ্ণদা

মহিলা সৰলীকৰণৰ স্বৰ্ণদাৰ পুৰণি নিৰ্দ্ধাৰণ কৰা

সাম্প্রদায়িক আৰু মহিলাৰ শিক্ষাৰ ব্যৱস্থা

অন্তঃস্থিতিৰ ইতিহাস

মহিলা সৰলীকৰণৰ আৱশ্যকীয়তা

আবস্থান

আগ্রিলা অৰলীকমণ্ডলত শিল্পক্ষেত্ৰে এক গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰে ।
ই এক যৌলিত স্বাক্ষৰ অধীনৰ যিহে আগ্রিলাসকলক তেওঁলোকৰ
জীৱনৰ বিষয়ে জ্ঞাত, দক্ষতা আৰু আত্মবিশ্বাস প্ৰদান কৰে ।
যেতিয়া আগ্রিলাসকলে শিকিছত হয়, তেতিয়া তেওঁলোকক অৰ্থনৈতিক
অ-শ্ৰেণীৰ কৰিবলৈ, তেওঁলোকৰ দ্বাৰা উন্নত কৰিবলৈ আৰু নিজৰ
অৱস্থানৰ প্ৰাধিকৰণ কৰিবলৈ অধিক সুসজ্জিত হয়, শিল্পে লি. গ
ক-সংস্কৰ দৃষ্টি কৰাতো সহায় কৰে আৰু লি. গ অৱস্থানক প্ৰভাৱিত
কৰে । আগ্রিলাসকলৰ শিল্পৰ স্বৰ্ণৰূপ দ্বাৰা অস্বাভাৱিক অধিক
অৰ্থনৈতিক বিকাশ, উন্নত দ্বাৰা, সামাজিক আৰু ৰাজনৈতিক স্থিতিশীলতা
লাভ কৰিব পাৰে । আগ্রিলাসকলৰ অৰলীকমণ্ডল নামৰ আৰু অধিক
স্বতন্ত্ৰ, ব্যৱসায়িকভাৱে গঢ়ি তোলাৰ এক আন্তৰ্জাতিক আগ্রিলা হৈছে
শিল্প ।

মহিলা শিক্ষার ইতিহাস —

মহিলা শিক্ষার ইতিহাস দীর্ঘলীয়া আৰু জটিল, হাজাৰ হাজাৰ বছৰ আগৰ পৰা বিদ্যুত। পূৰ্ণ সময়ৰ বৈদ্যুতিক সময় মহিলাসকলে শিক্ষাৰ পৰা বঞ্চিত বন্ধা গৈছিল, যন্তু কাৰিকৰত শিক্ষাৰ সুযোগ কম আছিল। কিন্তু যোৱা কয়েকশতাব্দীৰ ভিতৰত মহিলাসকলে শিক্ষাৰ সুবিধা লাভ কৰি অধিক সামাজিক আৰু অর্থনৈতিক সুযোগ লাভ কৰিছে। প্ৰাচীন সমাজত নৰীৰ শিক্ষা আৰু যন্তু দক্ষতা যেনে - বন্ধা-বঢ়া, চাহ-চিৰুন চিলাই আদি শিল্পশিল্পীৰ জীৱনৰ আছিল। কিছুমান নৰী পৰিয়ালে যন্তু বিজ্ঞান দ্ৰব্যালীক কৃতিত্ব দিওঁৰ দিব পাৰে, কিন্তু অধিকাৰী পুৰুষসকলে সিহঁতৰ আছিল। উদাহৰণস্বৰূপে প্ৰাচীন গ্ৰীচত কেৱল ল'ৰাসকলৈ স্কুললৈ দিয়া গৈছিল, আনহাতে দ্ৰব্যালীয়া স্কুলৰ পৰা শিক্ষা বুলি আশা কৰা গৈছিল। ইতিমধ্যে শিক্ষা বহুলাংশে গঠিত - যাক আনুষ্ঠানিক শিক্ষা বোলা হয়। প্ৰাচীন সমাজত বন্ধা-বঢ়া কৰা মহিলাসকলে শিক্ষাৰ সুবিধা লাভ কৰিছিল, আনকি কিছুমান পণ্ডিত আৰু কাৰিকৰীও গৈছিল। কিন্তু বৈদ্যুতিক মহিলাৰ বাবে শিক্ষা যন্তু দক্ষতাৰ সাজতে জীৱনৰ আছিল। নব্যজগতৰ সময়ত শিক্ষা আৰু শিক্ষাৰ প্ৰতি নতুন আগ্ৰহৰ সৃষ্টি হৈছিল আৰু কিছুমান মহিলাই বিজ্ঞানৰ সুবিধা ল'বলৈ সক্ষম হৈছিল। উদাহৰণস্বৰূপে ইংলেণ্ডত কেৰিগৰীয়াৰ নৰী আৰু প্ৰভাৱশালী মহিলাই শিক্ষা, সা.জীৱ, সাধিত্য আদি বিস্ময়ত শিক্ষা লাভ কৰিবলৈ সক্ষম

[illegible]

অসমত মহিলা স্বলীকৰণৰ স্বৰ্ণদা

ঔন্য-ধূৰ ভাৰতত অৱস্থিত ৰাজ্য অসমত নাস্তিৰ স্বৰ্ণদা জীলে
আমৰ সাংস্কৃতিক, সামাজিক, অৰ্থনৈতিক, ৰাজনৈতিক কামৰ আদি
বিভিন্ন কামৰ দ্বাৰা প্ৰভাৱিত, অসমত মহিলাৰ স্বৰ্ণদাৰ যথেষ্ট উন্নতি
হৈছে। শিক্ষণ, স্বাভাৱিক, স্বৰ্ণদা আদি বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত মহিলাসকলে
উন্নতি লাভ কৰিছে। অসমত মহিলাসকলৰ সাক্ষৰতাৰ হাৰ বৃদ্ধি
লাবলৈ আমাৰ উদ্দেশ্য আছিল। আমাৰ দৰমহা আৰু পেঞ্চনৰ চৰকাৰ
অৰ্থ কৰিছে। ৰাজ্য চৰকাৰে মহিলা স্বলীকৰণৰ বাবে বিভিন্ন
কৰ্মসূচী কঢ়িয়াই কৰিছে, যেনে শিক্ষণ আৰু বৃত্তিমূলক প্ৰশিক্ষণ
প্ৰদান কৰিছে। বহু কৰ্মসূচী আমাৰ কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিছে।
মহিলাৰ অৰ্থনৈতিক স্বাধীনতা বৃদ্ধিৰ বাবে আমাৰ
সামাজিক সেৱা কৰিছে। ৰাজ্যৰ মহিলা আৰু ছোৱালীৰ
জীৱন উন্নত কৰাৰ লক্ষ্যৰ অৰ্থাৎ স্বাধীনতা আৰু স্বাধীনতা আৰু
বোৰি বচাও বোৰি পঢ়াও চৰকাৰৰ উদ্দেশ্যত কৰিবলৈ আমাৰ
কৰ্মসূচী আমাৰ হৈছে। কিন্তু এনে প্ৰক্ৰিয়াৰ পিছতো অসমত মহিলাসকলে
অতি কম বিত্তীয় আৱশ্যকৰ অৱস্থাত হৈছে। স্বৰ্ণদা প্ৰা. সা. স্কুল নিৰ্মাণ,
আদি বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত মহিলাসকলে প্ৰা. সা. আৰু বৈজ্ঞানিক অৱস্থাত
হৈছে। স্বৰ্ণদা উন্নতি ৰাজনৈতিক সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ আদি ক্ষেত্ৰত মহিলাৰ
অংশগ্ৰহণ কম আৰু নেছাৰ পদতো মহিলাৰ সীমিত।
সামাজিকভাৱে অসমত মহিলাৰ স্বৰ্ণদাৰ বীজাণুৰ পৰিৱৰ্তন হ'লেও
প্ৰা. সা. অৱস্থা নিৰ্দিষ্ট কৰাৰ লক্ষ্যত জীৱনৰ সবলতা দিয়াত মহিলাৰ
স্বলীকৰণৰ বাবে অতি কম বন্দ কৰা বন্দী আৰু।

মহিলা অধিকাৰৰ স্বৰ্ণদণ্ডৰ জ্ঞান বিস্তাৰণ কৰা

ভাৰতৰ মোন স্বপ্ন ৰাজ্যৰ দৰে অসমতো লিংগ সমতা আৰু মহিলা অধিকাৰৰ দিশত যথেষ্ট প্ৰগতি লাভ কৰিছে। অসমৰ মহিলাসকলে সম্বন্ধীয় ক্ষেত্ৰৰ বিভিন্ন প্ৰত্যাহ্বান আৰু বৈষম্য আৰু শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত অসমৰ মহিলাসকলে সমস্যাক্ষৰতাৰ দৰাৰ যথেষ্ট উন্নতি হৈছে। ২০১১ চনৰ লোকপিয়ল অনুসৰি ৰাজ্যখনৰ মহিলাসকলে স্বাক্ষৰতাৰ দৰাৰ ৬৭.২৭% হিচাপে বৰ্ত্তিমান আৰু ৬৫.৪৬ তকৈ অধিক, কিন্তু আটহাও প্ৰায় অৰ্ধেক আৰু চৰকাৰ ৰাজত বৈষম্য দেখা গৈছে, শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰায় মহিলাসকলে পিছ আৰু, অসমৰ মহিলাসকলেও ৰাজনীতিত প্ৰগতি লাভ কৰিছে। ২০১৬ চনৰ ৰাজ্য বিধানসভা নিৰ্বাচনত ১২% দৰাৰ অসমৰ ভিতৰত ১৪% দৰাৰ আধাৰত মহিলাই জয়লাভ কৰিছিল, যিটো ৰাজ্যৰ ইতিহাসত সৰ্বাধিক মহিলা বিধায়িকা কিন্তু ৰাজনীতিত মহিলাৰ অংশগ্ৰহণ আটহাও সীমিত, আৰু ৰাজনৈতিক ক্ষমতা লাভৰ ক্ষেত্ৰত তেওঁলোকে বৰ্ষাৰ সম্বন্ধীয় হৈছে আৰু। স্বাস্থ্যৰ ক্ষেত্ৰত অসমৰ মহিলাসকলে অসংখ্য প্ৰত্যাহ্বানৰ সম্বন্ধীয় হৈছে। ৰাজ্যখনত স্বাস্থ্যৰ ক্ষেত্ৰত স্বাস্থ্যৰ দৰাৰ বৰ্ত্তিমান আৰু, আৰু বিশেষকৈ প্ৰায় অৰ্ধেক প্ৰগতিত স্বাস্থ্য সেৱাৰ সুবিধা সীমিত। অসমত মহিলাসকলে সম্বন্ধীয় ক্ষেত্ৰৰ দৰাৰ দৰা আৰু লিংগভিত্তিক বৈষম্যৰ সমস্যাও দেখা গৈছে। সামগ্ৰিকভাৱে অসমত মহিলাৰ স্বৰ্ণদণ্ডৰ কিছু উন্নতি হৈছে।

সাম্প্রদায়িক আন্দোলন মহিলাৰ শিক্ষা বৃদ্ধি —

মহিলাৰ শিক্ষা কেৱল সাম্প্রদায়িক আন্দোলনৰ অধীনত নহ'ল, ই আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় আন্দোলন দ্বাৰা স্বীকৃতিপ্ৰাপ্ত এক যৌলিক মানৱ আন্দোলন। ১৯৪৮ চনত ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ সাধাৰণ অধিবেশনে গ্ৰহণ কৰা মানৱ আন্দোলনৰ সাক্ষাৎকাৰৰ ফলস্বৰূপে উল্লেখযোগ্য আন্দোলন হৈছে সকলোৰে শিক্ষাৰ আন্দোলন আৰু ইয়াৰ উদ্দেশ্য মহিলা আৰু ছোৱালীৰ অধিকাৰ। বিশ্বৰ বহু দেশেও মহিলা শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত স্বীকাৰ কৰি এই আন্দোলনৰ প্ৰশংসা আৰু প্ৰচাৰৰ বাবে নীতি আৰু কাৰ্য্যকৰণ কৰিছে। কিন্তু কিছুমান দেশত অতিশয় মহিলাসকলে শিক্ষা লাভৰ ক্ষেত্ৰত বাৰিৰ সন্মুখীন হয়, যেনে— সাম্প্রদায়িক আৰু পৰম্পৰাগত পদ্ধতি, দৰিদ্ৰতা, বৈষম্য। সকলো মহিলাই স্বাভাৱিক প্ৰণালীত শিক্ষাৰ সুবিধা লাভ কৰিব পাৰে আৰু নিজৰ প্ৰদানৰ আৰু সমাজলৈ অৰিহণা যোগাব পাৰে তথা বাবে নগৰী শিক্ষাৰ প্ৰচাৰ আৰু পোষকতা অধ্যয়ন স্বৰূপে অতি প্ৰয়োজনীয়।

অৰ্থহীনটোৰ উদ্দেশ্য —

অৰ্থহীনটোৰ বাবে তলত দিয়া উদ্দেশ্যসমূহ অৰ্জন কৰা হৈছে —

- (i) মহিলাসকলৰ পুৰুষৰ দৰে সমান অধিকাৰ আৰু সুযোগসুবিধা প্ৰদান কৰিব লাগে ।
- (ii) মহিলা সমলীকৰণৰ প্ৰসাৰৰ বাবে লি.প.নীতি আৰু স্ব-সহায়কাৰ আলোচনা কৰাটো অতি প্ৰয়োজনীয় ।
- (iii) মহিলাসকলৰ আত্মসম্মান, আত্মবিশ্বাস, আত্মমূল্য বৃদ্ধিৰ লগতে সমাজত মহিলাৰ অতি বৈচিত্ৰ্যমূলক যোগদানৰ প্ৰসাৰ ঘটাব লাগে ।
- (iv) মহিলাসকলৰ শিক্ষণ, প্রশিক্ষণ, নিয়োগৰ সুযোগ প্ৰদান কৰিব লাগে ।
- (v) মহিলাসকলৰ ব্যায় আৰু তহবিলৰ সমান সুবিধা প্ৰদান কৰিব লাগে ।

মহিলা অৰলীকৰণৰ আয়োজনীয়তা —

মহিলা অৰলীকৰণ অৰ্থাৎ পি-ও নৈসৰ্গিক দূৰ ৰক্ষা সমূহ নগৰ ।
যদি মহিলা অৰলীকৰণ ৰক্ষা নগৰ, তেন্তে তেওঁলোকৰ জীৱন নিৰাপত্তা
আৰু সুৰক্ষা লাভৰ অৰ্থাৎ বৰ্দ্ধিত ৰক্ষা দ্ৰ'ব । অৰলীকৰণে মহিলাৰ শোষণ
আৰু হানিকাৰিত্ব বিৰুদ্ধে এক শক্তিশালী মহিলা শিচাৰু ৰক্ষা নগৰ ।
মহিলাসকলৰ বাবে অৰ্থাৎ অৰলীকৰণে সুৰক্ষা লাভৰ কৰ্মসূচী ৰক্ষাও
আছে । সামাজিক আৰু অৰ্থনৈতিকভাৱে অৰল নগৰে নাৰীয়ে
অৰলীকৰণ বিৰুদ্ধে অৰলীকৰণ দিন লোকসকল যদিহে তেওঁলোকৰ নিৰাপত্তা
ৰক্ষা নগৰ আৰু বৈধ বিধি অৰলীকৰণ ওপৰত অৰলীকৰণ
ৰক্ষা বিধি জনসাধাৰণ এক সুস্থ আৰু মহিলাই অৰলীকৰণ ।
যিহেতু মহিলাসকলে অতি স্থিতিশীল আৰু বুদ্ধিমান বৈধ অৰলীকৰণ
আৰু সামাজিক কাৰ্যকৰণত তেওঁলোকৰ অৰলীকৰণ লাভ ৰক্ষাটো
বৰ্দ্ধিতকৰণ । অৰলীকৰণ আৰু অৰলীকৰণ অৰলীকৰণ
বাৰে নাৰীক ৰক্ষা অৰলীকৰণ আৰু ৰক্ষাটো আয়োজনীয় ।

অক୍টিয়নটোৰ সীমাবদ্ধতা —

সীমিত সময়ৰ ভিতৰত আৱশ্যকীয় সমাধান কৰিব লাগে তেন্তে দিয়া
দিশবিশেষত অক্টিয়নটো সীমাবদ্ধ বুলি হৈছে —

- (i) যদিহে সবলীকৰণৰ অন্যতম শক্তিস্থানী আৱিলা হৈছে শিল্প ,
গোৱালপাৰা জিলাৰ কল্যা আৰু যদিহে সকলোৰে শিল্প আদায়
হৈছে তেন্তে তেন্তে দিব লাগে ।
- (ii) গোৱালপাৰা জিলাৰ যদিহে সকলোৰে সুবিধাক আশিৰ্বাদ আদায়
হৈছে যদিহে সকলোৰে এক নতুন দক্ষতা আৱশ্যক বুলি তেন্তে
আৱশ্যকভাৱে স্বাধীন হৈছে তেন্তে কৰিব লাগে ।
- (iii) গোৱালপাৰা জিলাৰ যদিহে সকলোৰে কল্যা আশিৰ্বাদ আৰু
স্বাধীনতা বৰ্ণনাক দ্বাৰা যদিহে সকলোৰে স্বাধীনতা আশিৰ্বাদ
হৈছে তেন্তে কৰিব লাগে ।
- (iv) অক্টিয়নটো হৈছে যিটো গোৱালপাৰা জিলাৰ লক্ষ্যৰ
লক্ষ্য হৈছে ।

Chapter — II

—ଆବହୁନି

—ଆବହୁନିର ମାତ୍ରା ଓ ଉଚ୍ଚାରଣ ନିୟମ

আবস্থান লগত জড়িত স্মারিত্য বৃগিত্য আবস্থান তেওঁৰ আবস্থান
 লগত জড়িত আবস্থান স্থানক বিষয়ে জ্ঞানত সন্ধান কৰে ।
 আবস্থানৰ আশাৰীৰুদ্ধ আৰু বিজ্ঞানমততাব্দে অক্ৰিয়ন বৰ্ণিত্য
 ব্ৰহ্মত আশাৰীৰ অক্ৰিয়ন, আবস্থানৰ ব্ৰহ্মত আবস্থান তেওঁৰ
 অক্ৰিয়নৰ ব্ৰহ্মত, উদ্দেশ্য, অদ্ভুত আদি বিজ্ঞানত সন্ধান
 কৰে । ব্ৰহ্মত আবস্থান লগত জড়িত স্মারিত্য বৃগিত্য
 আবস্থান নিজ আবস্থান অদ্ভুততাব্দে অক্ৰিয়ন বৰ্ণিত্য
 যথেষ্ট সন্ধান কৰে ।

গবেষণার লগত অর্জিত স্মারিত্য বৃদ্ধি —

- (i) Mishra Nirshi Dr. (1998) "The Role of Education in Women's Empowerment: An Irony" — এ উক্তিগ্রন্থ বর্ণিত।, উক্ত উক্তিগ্রন্থ উদ্দেশ্যে আছিল স্মারিত্যে সর্বলোকসমূহের অসামান্য প্রভাৱে শিক্ষার দুৰ্ভিলা পৰীক্ষা কৰা, উক্তিগ্রন্থটোৱে অসামান্য বৰ্ণিত্যে যি শিক্ষিত স্মারিত্যসমূহে প্ৰাৱৰ্ত্তীয়া দক্ষতা, জ্ঞান, আত্মবিশ্বাস আদ্যৰ বৰ্ণন।
- (ii) Kumari Archana Dr. (2016) "Role of Education in Women Empowerment" — স্মারিত্যে উক্তিগ্রন্থ বৰ্ণিত।, উক্ত উক্তিগ্রন্থ উদ্দেশ্যে আছিল প্ৰায় স্মারিত্যসমূহে সর্বলোকসমূহে শিক্ষার দুৰ্ভিলা পৰীক্ষা কৰা, উক্তিগ্রন্থটোৱে অসামান্য বৰ্ণিত্যে যি প্ৰায় স্মারিত্যসমূহে সর্বলোকসমূহে শিক্ষিত প্ৰবৰ্ত্তীয়া দুৰ্ভিলা পালন কৰে।
- (iii) Chattopadhyay Aparajita Dr. (2014) "Education and Women Empowerment in India" — স্মারিত্যে এক উক্তিগ্রন্থ বৰ্ণিত।, উক্ত উক্তিগ্রন্থ উদ্দেশ্যে আছিল স্মারিত্যে স্বাভাৱত স্মারিত্যসমূহে স্বাভাৱত বৰ্ণিত।, উক্তিগ্রন্থটোৱে অসামান্য বৰ্ণিত্যে যি ভাৱত স্মারিত্যে স্মারিত্যসমূহে স্বাভাৱত বৰ্ণিত বৰ্ণিত বৰ্ণিত উক্ত হৈছে।

(iv) Vijayalakshmi N. Dr. (2013) "Education and women's Empowerment in India : A Study of Tamil Nadu" ଏକ ଉନ୍ନତ ଗବିଷ୍ଟ୍ରଣ । ଏହି ଉନ୍ନତ ଗବିଷ୍ଟ୍ରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଉପରେ ତାମିଲନାଡୁର ଶାସିତା ସମ୍ବଳିତରୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମିଳିତା ଶାସିତା ଅବିଷ୍ଟ୍ରଣ ରଖାଯିବ । ଏହି ଉନ୍ନତ ଗବିଷ୍ଟ୍ରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଉପରେ ତାମିଲନାଡୁର ଶାସିତା ସମ୍ବଳିତରୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମିଳିତା ଶାସିତା ଶାସିତା ଅବିଷ୍ଟ୍ରଣ ରଖାଯିବ ।

(v) Parikh Jyoti Dr. (2007) "Education and women's Empowerment : A Study in India". ଏହା ଏକ ଉନ୍ନତ ଗବିଷ୍ଟ୍ରଣ । ଏହି ଉନ୍ନତ ଗବିଷ୍ଟ୍ରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଉପରେ ଶାସିତା ସମ୍ବଳିତରୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମିଳିତା ଶାସିତା ଅବିଷ୍ଟ୍ରଣ ରଖାଯିବ । ଏହି ଉନ୍ନତ ଗବିଷ୍ଟ୍ରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଉପରେ ଶାସିତା ସମ୍ବଳିତରୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମିଳିତା ଶାସିତା ଅବିଷ୍ଟ୍ରଣ ରଖାଯିବ ।

Chapter — III

—আবস্থাপনা :

—সেব্যমানমতে ব্যবহার করা অদ্ভুতি :

জাহ্নসুখা অকল্যাণৰ বাবে তথ্য জ্ঞান প্ৰৱৰ্ত্তন আৰু আৰ্থিক
কৰ্মপদ্ধতি বুলি জনা যায়, তথ্যিক সম্ভৱতঃ জাহ্নসুখাৰ
কাৰে তথ্য জ্ঞান প্ৰৱৰ্ত্তনৰে এটা নিৰ্দিষ্ট পদ্ধতি অৱলম্বন
কৰিব লাগে।

জাহ্নসুখা কৰ্মপদ্ধতি দক্ষাচলোতে শিক্ষণীয় জাহ্নসুখাৰ
উজ্জীৱিত প্ৰণয়িত কৰিবলৈ ব্যৱস্থাৰ ব্যৱস্থা হয়। এটা আৰু
অতিৰিক্ততঃ জাহ্নসুখাৰে নিৰ্ভৰযোগ্যতা আৰু বৈধতা
প্ৰদান কৰে। জাহ্নসুখা অতিৰিক্ততঃ জৰীপ, জাহ্নসুখাৰ,
অপ্ৰাপ্যলী তথা অৱশ্যক কৰা হয়।

জাহ্নসুখা কৰ্মপদ্ধতিত জাহ্নসুখাৰ সম্ভৱতঃ
চিনাক্তকৰণ কৰিব লাগে। জাহ্নসুখাৰে নিৰ্ভৰযোগ্যতা
সম্বন্ধে জাহ্নসুখাৰ অৱশ্যক কৰে, এই অৱশ্যকত জাহ্নসুখাৰ
অৱশ্যকতঃ সম্ভৱতঃ জাহ্নসুখাৰ নিৰ্ভৰযোগ্যতা
আৰু আপ জাহ্নসুখাৰ দাৰ্জী বিনা হয়।

অৰ্থসমৰ্পণে ব্যৱহাৰ কৰা অধিকৃতি —

সাৰ্বস্বতকো বিপ্লৱশাসনক অধিকৃতি প্ৰদান কৰিছে। অকালজীৱিৰ বাবে
তলত দিয়া অধিকৃতিসমূহ প্ৰদান কৰা হৈছে —

- ① সাৰ্বস্বতসমূহক জৰীপ আৰু আত্মসমৰ্পণ ব্যৱহাৰ কৰি
মহিলাসকলক অৰ্থনৈতিক স্বাধীনতা, মানৱতা, বিশ্বাস আৰু
অধিকৃতিৰ অধাৰ প্ৰদান কৰে।
- ② স্বাধীনতা প্ৰদান মহিলাক একোটা অৰ্থনৈতিক কৰ্ম
পেটলৈকে অধিকৃতি, মানৱতা আৰু অৰ্থনৈতিক বিপ্লৱ
মতোমতো আন্দোলন কৰে। এই অধিকৃতি প্ৰদানত সাৰ্বস্বতসমূহ
কৰ্মৰ অধিকৃতিৰ স্বাধীনতা আৰু জীৱনৰ বিপ্লৱ
জীৱনভাৱে বৰ্তিব পাৰে।
- ③ অৰ্থনৈতিক বিপ্লৱত মহিলা অৰ্থনৈতিক স্বাধীনতাৰ
অধাৰ যেনে নিয়ন্ত্ৰণ কৰে, স্বাধীনতা অধিকৃতি, আৰু
শিক্ষাৰ স্বাধীনতা বিপ্লৱ কৰিবলৈ অৰ্থনৈতিক অধিকৃতি
ব্যৱহাৰ জড়িত হৈ থাকে।

(iv) স্ববলীকৰণৰ আভিযন্তা লাভে বান্ধা স্বমিলোচনালৈ গৈতে হোৱা
সাক্ষাৎকাৰে তেওঁলোকৰ অক্ষমতাত অধিগ্ৰহণ হোৱাৰ
বান্ধকসমূহৰ দ্বাৰা তেওঁলোকৰ অক্ষমতাই হোৱা আত্মবলীকৰণ
বিস্ময়ও অকুৰ্ছিত আদান কৰিব পাৰে।

(v) আত্মবলীকৰণলৈ অধিকৃত স্বমিলোচনালৈ পৰিণাম আভিযন্তা
জড়িত হৈ থাকে, যিৰ ফলত তেওঁলোকে নিজৰ জ্ঞান আৰু
আভিযন্তাসমূহ ভাঙা-বতৰ কৰিব পাৰে আৰু নতুন
স্ববলীকৰণৰ অধিযন্তা আভিযন্তা হিচাপে গণ্য কৰিব পাৰে।

Chapter - IV

~ আবস্থাপি

~ স্মিতীলা কবলীকম্বধৰ ব্যৰূপ

~ বৃগম্ভ

~ ৰাজনীতিত অম-শ্ৰেয়স

অন্যান্য অগ্নি অৰ্চিয়াত জা-স্বৰীত তদ্যন্ত স্বৰ্গীয়া সন্দৰ্ভীয়ন্তৰ
বিশ্লেষণ আৰম্ভণো হৈছে । অন্যান্যৰ উদ্দেশ্য
অনুসাৰে জা-স্বৰীত তদ্যন্ত স্নান-বিশ্কাৰিক বিশ্লেষণ আদৰ্শ
বাস্তৱ হৈছে । স্বৰ্গীয়া শিল্প্যন্ত স্বৰ্গৰ পৰা প্ৰাপ্ত অৰ্চনা
বাস্তৱ অৰ্চনাৰ আ-গ । জা-স্বৰীত তদ্যন্ত স্বৰ্গীয়া বিশ্লেষণ
অৰ্চনাৰ অন্যান্য অৰ্চনাৰ লগত অৰ্চনা বৰ্ণন কৰা হৈছে ।

ଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କର ନିଯୋଗ ବ୍ୟବସ୍ଥା —

ଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କର ନିଯୋଗ ବ୍ୟବସ୍ଥାସବୁର ତଳେ
ଦିଆ ବିବରଣୀ ତାହାର ଆଦି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦିଅନ୍ତୁ ।

ବୃତ୍ତି — ଆମ୍ଭ ଅଞ୍ଚଳର ଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କର ହାତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କ
ଆବଶ୍ୟକତା ହାତକୁ ଦିଅନ୍ତୁ । ଆମ୍ଭ ଅଞ୍ଚଳର ବିଶେଷତା
ଜୀବିକାର ବାବଦ ବୃତ୍ତିର ଓପେର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରା ଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ଆତ୍ମା
ଦେବା । ତେଣୁତର ଅନ୍ତର୍ଗତ ହେତୁ ୧୦ ଶତାବ୍ଦୀ ଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ନିଯୋଗିତ
ହେଉଛନ୍ତି । ତାହା ଯୋଗ୍ୟ ହେତୁ ବୃତ୍ତି ଯୋଗ୍ୟ ଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ଆବଶ୍ୟକତା
ହାତ ଆମ୍ଭ ୫୧ ଶତାବ୍ଦୀ କଥାର ଯୋଗ୍ୟ ଆମ୍ଭ ୫୧ ଶତାବ୍ଦୀ ତେଣୁ
ବିଦ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ଆମ୍ଭ ୫୫ ଶତାବ୍ଦୀ ଯୋଗ୍ୟ ୭୨ ଶତାବ୍ଦୀ ଆତ୍ମା
ଓପେର । ତାହାହେତୁ ଆମ୍ଭ ଆମ୍ଭେ ବୃତ୍ତିର ଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କ
ଆବଶ୍ୟକତା ଆବଶ୍ୟକତା କରା ହେତୁ ଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ବୃତ୍ତିର
ଅର୍ଥନୈତିକ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ତେଣୁ ଦେଖା ଯାଉଛି ବୃତ୍ତି ଓପେର
ଦୁଇଗୁଣେ ଅବଶ୍ୟକତା କରା । ବୃତ୍ତିର ଯୋଗ୍ୟ ଯୋଗ୍ୟ ଆମ୍ଭ
ଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କେ ଦୁଇଗୁଣ ଦେଖା ବୃତ୍ତିର ଆବଶ୍ୟକତା ତେଣୁ
ତେଣୁ ଯୋଗ୍ୟତା ଓପେର ୨୦ ଶତାବ୍ଦୀ ୭୦ ଶତାବ୍ଦୀ ବୃଦ୍ଧି ବୃଦ୍ଧି
ଅବଶ୍ୟକତା । ତେଣୁ ବୃତ୍ତିର ବାବଦ ଯୋଗ୍ୟ ଅବଶ୍ୟକତା । ୮
ଶତାବ୍ଦୀ ଯୋଗ୍ୟ କରା ଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ବୃତ୍ତିର ଯୋଗ୍ୟ ବାବଦ ଦେଖା
ନିଜର ଯୋଗ୍ୟ ଯୋଗ୍ୟ କରା । ବୃତ୍ତିର ଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କ

আমরা তদন্ত স্বীকৃতি প্রদান করিলে মহিলাসকলে জাত শিকার
ল'বলৈ আমা স্বজ্ঞেতিৰা অধিহাত আ শপ্ৰদা কৰিবলৈ
সক্ষম হ'ব পাৰে ।

স্বজ্ঞেতিৰা স্বৰ্গীকৰণে মহিলাসকলৰ জেটিকাস
স্বাভাৱ কৰাত, বিৰাচনত অতিদুৰ্দ্ধিতা কৰাত আমা স্মা-নিৰ্গীনে
প্রদান কৰা জনতাৰিক আমা অগ্নি অগ্নিকাসৰ যোগে স্বৰ্গীয়া
স্বৰ্গীকৰ কৰাত স্বৰ্গীকৰ কৰে । স্বজ্ঞেতিৰা স্বৰ্গীকৰণে
মহিলাসকলৰ অৰ্থ-স্বাভাৱিক বিগম স্বৰ্গীকৰ কৰি তোলে ।

Chapter - V

—ଆବହୁଷି

—ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କର ଅବଲୋକନ

—ଅବଲୋକନ

—ଆବହୁଷି

— আৰম্ভণি —

অৱলোকোণৰ অন্তৰ্ভুক্ত বিষয়বস্তু আছিল— স্বাধীনতা সন্মেলীয়াসকল
শিক্ষণৰ ক্ষেত্ৰত অৱলোকোণৰ অন্তৰ্ভুক্ত বিষয়বস্তু আছিল—
স্বাধীনতা সন্মেলীয়াসকলৰ উদ্দেশ্য লোৱা হৈছিল—
স্বাধীনতা সন্মেলীয়াসকলৰ উদ্দেশ্যত উন্নীত হ'বলৈ
অৱলোকোণৰ লক্ষ্য আছিল—
স্বাধীনতা সন্মেলীয়াসকলৰ বাবে স্বাধীনতা সন্মেলীয়াসকল
—ওপৰত উল্লেখিত বিষয়বস্তুৰ বিষয়ে কৰা হৈছে।

মহিলা অৰলীকৰণৰ উণায় সঙ্ঘ —

অৰলীকৰণৰ বাবে তলত দিয়া উণায়সঙ্ঘ গঠন কৰা হৈছে —

- i) মহিলাসকলক স্থানীয় আৰু আঞ্চলিকতালৈ স্থায়ী ব'ৰ্ডলৈ উৎসাহিত কৰিবলৈ অসম চৰকাৰে বহুতো SHG স্থাপন কৰিছে।
- ii) মহিলাসকলক আঞ্চলিকতালৈ স্থানীয় উন্নত কৰণৰ বাবে চৰকাৰে আবেদন কৰিছে। প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ত নামভৰ্তি কৰিবলৈ উৎসাহিত কৰা হৈছে, আৰু বিভিন্ন আঁঠুৰ কণায়ন কৰি তেওঁলোকক শিক্ষা সম্বৰ্ণ কৰিবলৈ আবেদন আদান কৰা হৈছে।
- iii) স্বক্ৰম শি-স্বা বা আন যিকোনো স্বক্ৰম নিৰ্মাতকৰ বাবে যোৱা মহিলাসকলক আহায় আদানৰ বাবে অসম চৰকাৰে আৱণী আহায় কেন্দ্ৰ স্থাপন কৰিছে।
- iv) মহিলাসকলক তেওঁলোকৰ অধিকাৰক বিষয়ে স্বেচ্ছায় বুজাবলৈ কৰি তুলিবলৈ আৰু যিকোনো স্বক্ৰম বৈধতা বা শি-স্বাৰ বিষয়ে অসম চৰকাৰে আৱণী আহায় কেন্দ্ৰ উৎসাহিত কৰিবলৈ বিভিন্ন সভাগত কাৰ্যসূচীৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে।

(v) অসম চৰকাৰে গঠিত আৰু দৌৰকাণ্ডে দ্বাৰীয়া সা-সুখস্বাস্থ্যত
মহিলাৰ বাবে ৩৩% সা-সুখস্বাস্থ্য বৰ্ধন কৰিছে। ইয়াৰ ফলত
মহিলাৰ স্বাভাৱিক অৱস্থিত আৰু সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ ক্ষমতা
বৃদ্ধি পাইছে।

(vi) মহিলা অধ্যয়নমূলক প্ৰণালী আৰু বৃদ্ধিৰ ব্যৱস্থা হোৱালী
আৰু মহিলাৰ শিক্ষণৰ সুবিধা বৃদ্ধিৰ বাবে অসম চৰকাৰে
কিছুবাৰেও ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছে।

পৰামৰ্শ —

- ① স্বামীনাথন সৰদাৰসকলৰ দ্বাৰা চাবিকাঠি দ্বিধা মিহলি, অসহায় অভিযন্তাৰী
 কৰ্মী মিহলি হাতে প্ৰথমতঃ মিহলিৰ স্বৰ্ণিমা লাভ কৰে তাৰ প্ৰতি
 লক্ষ্য ৰাখিব লাগে। যিজনৰ দ্বাৰালীৰ পঢ়া-শুনাৰ প্ৰতি দিহ
 নোহোৱে তেওঁলোকৰ হুঁও আৰু অগ্ৰীক আশ্ৰয় আদান কৰিব
 লাগে।
- ② স্বামীনাথনসকলক এনে দক্ষতা বিকাশৰ প্ৰশিক্ষণ কৰ্মসূচী আদান
 কৰিব লাগে যিস্থে তেওঁলোকৰ প্ৰদৰ্শনী ব'ৰ্ডে অসহায় কৰিব পাৰে।
- ③ অসহায় স্বামীনাথনসকলে বোকা আৰু দুৰ্বল বিত্তীয় অভিযন্তাৰ স্বৰ্ণিমা
 লাভ কৰিব লাগে। স্বামীনাথনসকলক তেওঁলোকৰ বঁটা বোৰোকে অসহায়
 আৰু বিবিধোপ কৰিব পাৰি যিহে বিষয়ে জ্ঞান দিবলৈ বিত্তীয়
 আশ্ৰয়তা কৰ্মসূচী অনুষ্ঠিত কৰিব লাগে।
- ④ অসহায় স্বামীনাথনসকলে নিজৰ অগ্ৰীক অভিযন্তাৰ বিষয়ে সন্ধান
 হ'ব লাগে আৰু আয়োজন হ'লে অগ্ৰীক আশ্ৰয় বোৰোকে ল'ব লাগে
 স্বাভাৱিক অভিযন্তা ক্ৰিয়াত অগ্ৰীক আশ্ৰয় বোৰ প্ৰকাশ কৰি
 স্বামীনাথনসকলক অগ্ৰীক আশ্ৰয় আদান কৰিব লাগে।

(vi) অসমত স্বাধীনতাৰ সূচকসকল সুৰক্ষিত আৰু অসমীয়াৰ দিয়া উচিত ।
 নগৰীৰ বিস্তৃত হোৱা অসমীয়াৰ সুৰক্ষিত হোৱা চৰকাৰে কৰ্ত্তব্য
 কৰাৰ অংশ বহুত দৰায়ে স্বাধীনতাৰ বাবে-বাহ্য অসমীয়া জীৱন
 আশনৰ এক নিৰাপদ অৱস্থাত কৰাৰ লাগে ।

(vii) নগৰীৰ স্বাধীনতা অসমীয়াৰ সিদ্ধান্ত অংশ আৱেশ্যত অসমীয়া
 কৰিবলৈ উচিত কৰা উচিত । চৰকাৰে স্বাধীনতা অসমীয়া
 স্বাধীনতাৰ বাবে অসমীয়াৰ কৰ্ত্তব্য অসমীয়া উত্তৰে নিৰ্ধাৰণ
 আৱেশ্য কৰিবলৈ উচিত কৰিব লাগে ।

(viii) অসমত স্বাধীনতাৰ বাবে অসমীয়া অসমীয়াৰ সুৰক্ষিত
 কৰাও চৰকাৰে কৰ্ত্তব্য দিব লাগে । স্বাধীনতা কৰ্ত্তব্য নিৰ্ধাৰণ
 দিয়া, কৰ্ত্তব্য, অসমীয়া, অসমীয়া অসমীয়া অসমীয়া অসমীয়া
 কৰিব লাগে ।

References —

Books :

- 1.) Koul, L (2010) - Methodology of Educational Research.
- 2.) Dr Devi Bijaya and Dr Rabha Barnali (2022) - Dept of Education, Lakhipur College and published by Manab Publications.

Journals :

- Wieringa, S. (1994) Women's Interests and Empowerment: Gender Planning Reconsidered, Development and Change, 25(4), Pg 829-848
- Yount, K., Cheong, Y., Maxwell, L., Heckert, J., Martinez, E. And Seymour, G (2019) Measurement Properties of the Project level Women Empowerment in Agriculture Index, World Development, vol. 124, Pg. 1-19
- Upadhyay, V. Gipsom, J., Withers, M Lewis, S. Ciarakli E, Fraser A., Huehko, M. and Prata, N (2014) Women's Empowerment and fertility: A review of Literature, Social Science and Medicine, vol. 115, Pg. 111-120

PROJECT TOPIC ON

Student's attitude towards the study of English

Submitted by

Sudevi Malla

Class: B.A. 6th Sem (Hons)

Paper EDU-HC-6026

Roll No.UA-201-101-0132

Registration No.20023127

Year of 2022-23

Department of Education

Lakhipur College, Lakhipur

Supervisor

Dr. Bijaya Devi

HOD: Education

Lakhipur College

www.lakhipurcollege.net

Lakhipur College

প্ৰকল্পৰ প্ৰতিবেদন

ইংৰাজী অধ্যয়নৰ প্ৰতি ছাত্র-ছাত্রীৰ
হানোজেৰ এক অধ্যয়ন -
বিশেষ উল্লেখনসহ লক্ষীপুৰ কল

A project Submitted for the partial
fulfillment of the requirements for the
Bachelors degree (Hons) in Education of
Gorakhpur University Paper-EDU-HC-6026.

Supervisor -

Dr. Bizaya Devi.

HOD. Education.

Laxhipur College.

Submitted by -

Name - Suderi Malla

Class - B.A. 6th Sem.

GU Roll No - UA-201-101-0132

Regn. No - 20023127

Laxhipur College.

CERTIFICATE FROM SUPERVISOR

This is to Certified that the Project entitled "Student's Attitude Towards The Study of English" with special reference to Lakhimpur Block "has been written by Suderi Malla under my Supervisors and that the candidate has fulfilled all the requirements for preparing the Project for her B.A(Hons) in Education, Lakhimpur College, and that the Project is result of her own investigation.

Dr. Bijaya Devi (Beri)

Name of Supervisor

Dr. Bijaya Devi

HOD, Education

Lakhimpur College

অগা কথা

একন্দ্র এটা কৰিবলৈ হ'লে বিভিন্ন দিশৰ
অধ্যয়ন কৰাতো এয়োজন। এই একন্দ্রৰ বিষয়
নিৰ্বাচন কৰোঁতে বহুতো এবেসকৰ শ্ৰদ্ধতি অনুকৰণ
কৰা হৈছে। তেওঁলোকৰ অধ্যয়নৰ মেনহাত একন্দ্রৰ
উদ্দেশ্য, শ্ৰদ্ধতি ইত্যাদি নিৰ্বাচন কৰা হৈছে। একন্দ্র
টোৰ ফলাফলে সহায়ৰ বিখিত সহস্ৰাও সহায়
কৰাত সহায় কৰিলে মোহাৰ গুৰু সাংগিক হোৱা
বুলি ভাবিছ। একন্দ্রটো নিয়মিতকৈ সম্বাদন কৰাত
নিৰ্দেশিত এৰাকীয়ে যি সহায় অগবঢ়ালে তৰ বাবে
অশেষ ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

অতি কম সহায়ৰ দ্বিতৰত একন্দ্রটো সম্বাদন
কৰিব লগা হোৱা বাবে ইয়াৰ অধ্যয়নৰ মৰিসীয়া
আৰু নতুন মৰ্য্যগু হ'ল।

শেষত নিৰ্দেশকৰ ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

শিক্ষার্থী-

Sudevi Malla

সূচীসূত্র

তালিকা
চিত্র তালিকা

Page-No

Chapter - I

- 1-6

আবস্থান:

অধ্যয়নচৌকৰ জাতি:

শ্রবণত ব্যৱহৃত ধাৰণা সংজ্ঞা:

অধ্যয়নচৌকৰ উদ্দেশ্য:

অধ্যয়নচৌকৰ মূৰ্বানুমান:

অধ্যয়নচৌকৰ সীমাবদ্ধতা:

Chapter - II

এবেসনাৰ লগত জড়িত সাহিত্য কৃতি 7-12

Chapter - III

- 13 - 20

এবেসনা আন্তৰ্জাতিক আৰু মৰ্যাদা

আবস্থান:

অধ্যয়নচৌকত ব্যৱহাৰ কৰা মৰ্যাদা:

অধ্যয়নচৌকৰ চৈব:

অধ্যয়নচৌকৰ জনসংখ্যা:

অধ্যয়নচৌকৰ নমুনা:

তথ্য সংগ্ৰহৰ আহিলা:

ব্যক্তিগত তথ্য আহিলা:

Chapter - IV

- 21 - 35

তথ্যৰ বিশ্লেষণ আৰু ব্যাখ্যা

Chapter - V

- 36 - 43

শ্রবণৰ ফলাফল আৰু আন্দোলন:

আবস্থান:

অধ্যয়নচৌকৰ মূখ্য ফলাফল:

ফলাফলৰ আন্দোলন:

অধ্যয়নচৌকৰ আশে:

তালিকা (Tables)

List of Tables

- ১) তালিকা নং-১ : ইংরাজী অধ্যয়নের প্রতি
ছাত্র-ছাত্রীর স্নোবোর্ড অনুসন্ধান
করা ১ - ২৩
- ২) তালিকা নং-২ : ইংরাজী ভাষা শিক্ষার প্রতি
ভেট্রিনারি ধারণা, বিশ্বাস, অনুভূতি
স্বাভাবিক আদির বিষয়ে তথ্য
সংগ্রহ করা ।

চিত্র তালিকা (List of figures)

- ১) চিত্র নং- ১ : ২৭ - - - - - ৩৩.

CHAPTER-I

CHAPTER-I

আবহুনি

(Introduction)

ইংৰাজী বিশ্বৰ অন্যতম প্ৰচলিত ভাষা আৰু ইয়াৰ
 দ্বাৰে আন্তৰ্জাতিক যোগাযোগ ভাষা হিচাপে গণ্য কৰা
 হয়। এই কাৰণে বিশ্বৰ বিদ্যালয়-বিশ্ব বিদ্যালয়
 সমূহত ই এক সাধাৰণভাৱে অধ্যয়ন কৰা বিষয় হৈ
 গৈছে। ইংৰাজী অধ্যয়নৰ প্ৰতি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মনো-
 ভাৱ তেওঁলোকৰ ভাষা, সাংস্কৃতিক মটেল্লি, শৈক্ষিক
 লক্ষ্যকে ধৰি কেইবাটাও কাৰকৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ
 কৰি উন্নত হ'ব পাৰে।

কিছুমান ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে ইংৰাজী
 অধ্যয়নৰ ঔষধোপায় আৰু আকৰ্ষণীয় বুলি বিবেচনা
 কৰিব পাৰে, বিশেষকৈ যিসকলে সাহিত্যৰ প্ৰতি
 আকৰ্ষণ বা বিভিন্ন সংস্কৃতিৰ সৈতে ফলপ্ৰসূত্বৰে
 যোগাযোগ কৰাৰ ইচ্ছা আছে। আনহাতে, কিছুমান
 ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে হয়তো বিষয়টোৰ প্ৰতি আগ্ৰহৰ অভাৱ
 বা ভাষা আৱৰ্ণনৰ অসুবিধাৰ বাবে ইয়াক প্ৰত্যা-
 হ্বানজনক আৰু ইয়াৰ প্ৰতি আকৰ্ষিত নহয়।

সামগ্রিকভাৱে ইংৰাজী অধ্যয়নৰ প্ৰতি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ হানোতাৰ বহু মৰিহাণে তিৰু হ'ব পাৰে। শিক্ষাবিদসকলে তেওঁলোকৰ বৈচিত্ৰ্য পূৰ্ণ প্ৰয়োজন আৰু আগ্ৰহ পূৰণ কৰা। আকৰ্ষণীয় আৰু-শিক্ষণ মৰিৰে প সৃষ্টি কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিব লাগে।

গতিৰে, ইংৰাজী অধ্যয়নৰ প্ৰতি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ হানোতাৰ অধ্যয়নৰ প্ৰয়োজন বুলি বিবেচিত কৰিব পাৰি।

এই প্ৰকল্পটোৰ জৰিয়তে গবেষকে নক্ষী পূৰ ব্লকৰ ওচৰে প্ৰাথমিক শ্ৰেণীৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ইংৰাজী অধ্যয়নৰ প্ৰতি হানোতাৰ সম্বন্ধ অধ্যয়ন কৰিছিল।

অধ্যয়নটোৰ তাৎপৰ্য (Significance of the study):

ইংৰাজী অধ্যয়নৰ প্ৰতি-শিক্ষাৰ্থীৰ হানোতাৰ অধ্যয়নৰ তাৎপৰ্য এইটোৱেই যে, যেমো শিক্ষণ কেৱল এক উপন্যাসক প্ৰক্ৰিয়াই নহয়, ই এক আৱেগিক প্ৰক্ৰিয়াও। আত্মা ইংৰাজী-শিক্ষাৰ

শ্রুতি-শিক্ষার্থী হানোড়োৰ বিশ্বাস আৰু আৰু
গে তেওঁলোকৰ জোমা আহৰনত আৰু জোমা-শিক্ষণৰ
সফলতা যথেষ্ট হোৱাৰ বাবে।

মুঠে ইংৰাজী অধ্যয়নৰ শ্রুতি-শিক্ষার্থী
হানোড়োৰ অধ্যয়ন কৰাটো তাত্ক্ষণিক কৰণ।
ই জোমা-শিক্ষণৰ নীতি, কাৰ্যসূচী আৰু পদ্ধতিসমূহ
অৱগত আৰু উন্নত কৰিব বাবে। শেষত জোমা
শিক্ষণৰ উন্নত ফলাফল আৰু ছাত্র-ছাত্রীৰ হাজত
জোমাৰ দক্ষতা বৃদ্ধিৰ সূচনা কৰে।

সেয়েহে এৱেগৰে এই বিষয়ে অধ্য-
য়নৰ বাবে ইংৰাজী অধ্যয়নৰ শ্রুতি ছাত্র-ছাত্রীৰ
হানোড়োৰ বিষয় হিচাপে নিৰ্বাচন কৰিছে।

শ্রুতি-শিক্ষণ ব্যৱহৃত ধাৰণাৰ সংজ্ঞা

(Operational definition of the terms used):

শ্রুতি-শিক্ষণৰ বিষয় হ'ল - ইংৰাজী
অধ্যয়নৰ শ্রুতি ছাত্র-ছাত্রীৰ হানোড়োৰ সম্বন্ধে এক
অধ্যয়ন। এই শ্রুতি-শিক্ষণ কৰা ধাৰণাৰ সংজ্ঞা
বিষয়টোৰ সৈতে সাজিত ধুৱাই উল্লেখ কৰা
হৈছে —

1) ছাত্র-ছাত্রী (Students) :-

বর্তমান কোনো ঈশ্টিক প্রতিষ্ঠানত নাও তেতি কৰা আৰু আনুষংগিক-শিক্ষণ কৰ্ম-সূচীত সক্ৰিয়ভাৱে অংশগ্ৰহণ কৰা ব্যক্তি। ইয়াত উচ্চ শ্ৰাৱণিক বিদ্যালয় ৭ম অষ্টম শ্ৰেণীৰ-শিক্ষা-ৰ্থক বুজোৱা হৈছে।

2) হানোভাৱ (Attitude) :-

কোনো বস্তুৰ বিষয়ে চিন্তা বা অনুভৱৰ এক নিৰ্দিষ্ট ধৰণ, যিয়ে ব্যক্তিৰ আচৰণ বা কৰ্মত প্ৰভাৱ পেলায়। ইয়াত ইংৰাজী বিষয়ৰ প্ৰতি যি ইতিবাচক হানোভাৱৰ এক 'হানোভাৱ'।

3) অধ্যয়ন (Study) :-

মদ্ভটিগত আৰু ইচ্ছানুভাৱে-শিক্ষণৰ জৰিয়তে জ্ঞান বা দক্ষতা আহৰণৰ কৰ্ম্য, প্ৰায়ে ঈশ্টিক পৰিচৰণত।

4) ইংৰাজী (English) :-

শিক্ষিত জাৰ্মানিক ভাষা, যিটো বিশ্বৰ লক্ষ লক্ষ লোকে কয়, ই যোগাযোগ-শিক্ষণ আৰু বাণিজ্যৰ বাবে শ্ৰাৱণিক ভাষা হিচাপে কাম কৰে। ই এক আন্তৰ্জাতিক যোগাযোগ ভাষা হিচাপে গ্ৰহীত।

অধ্যয়নৰ উদ্দেশ্য (Objective of the study) :

শ্ৰব্ধৰ বাবে তলত দিয়া উদ্দেশ্য
সমূহ গঠন কৰা হৈছে —

- 1) ইংৰাজী অধ্যয়নৰ প্ৰতি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ
হানোতাৰ অনুসন্ধান কৰা।
- 2) ইংৰাজী ভাষা শিক্ষাৰ প্ৰতি তেওঁলোকৰ
প্ৰাৰণা, বিশ্বাস, অনুভৱ, হতাশাত আদিৰ ক্ষি-
য়ে তথ্য সংগ্ৰহ কৰা।

অধ্যয়নৰ শূৰ্বানুমান (Hypothesis of the study)

শ্ৰব্ধৰ উদ্দেশ্যৰ ওপৰত
ভিত্তি কৰি তলত দিয়া শূৰ্বানুমানটো প্ৰস্তুত কৰা
হৈছে —

H_0 :- ইংৰাজী অধ্যয়নৰ প্ৰতি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ
হানোতাৰ নেতিবাচক।

অধ্যয়নৰ সীমাবদ্ধতা (Delimitations of the study) :

সীমিত সময়ৰ ভিতৰত শ্ৰব্ধটো

সম্মান কৰিব লাগে বাবে তলত দিয়া কেইটো
অধ্যয়নটোৰ সীমাবদ্ধ কৰা হৈছে —

- 1) অধ্যয়নৰ ক্ষেত্ৰ হিচাপে নব্বীশুৰ স্কল
নোৱা হৈছে।
- 2) অধ্যয়নটোৰ বাবে হাত্ৰ এখন বিদ্যালয়
অনুৰুদ্ধ কৰা হৈছে।
- 3) অধ্যয়নত শিশু অৰ্থাৎ শিক্ষাৰ্থী হিচাপে
হাত্ৰ ৭ তাল-অষ্ট্ৰ চপ্ৰীৰ শিক্ষাৰ্থী নিৰ্বাচন
কৰা হৈছে।
- 4) নমুনা হিচাপে ২০ জন শিক্ষাৰ্থীৰ ভিতৰত
১০ জন ছোৱালী আৰু ১০ জন নাৰা নোৱা
হৈছে।

CHAPTER-II

CHAPTER - II

গৱেষণাৰ লগত জড়িত সাহিত্য কৃতি
(Review of related literature)

আৰম্ভণি (Introduction) :

গৱেষণাৰ লগত জড়িত সাহিত্য কৃতিয়ে গৱেষকক তেওঁৰ গৱেষণাৰ লগত জড়িত ঐতিহাসিক তথ্যৰ বিষয়ে জনাত সহায় কৰে। গৱেষণাৰ ঐতিহাসিক তথ্য আৰু বিজ্ঞানসন্মতভাৱে অধ্যয়ন কৰিবলৈ ইয়াৰ প্ৰয়োজন অধিক। তথ্যৰ ইয়ে গৱেষকক তেওঁৰ অধ্যয়নৰ ক্ষেত্ৰ, উদ্দেশ্য, পদ্ধতি আদি নিৰ্ধাৰণত সহায় কৰে। দুইতে গৱেষণাৰ লগত জড়িত সাহিত্য কৃতিয়ে গৱেষকক নিজ গৱেষণাৰ পদ্ধতিগত ভাৱে অধ্যয়ন কৰিবলৈ হাতোৰ্টে সহায় কৰে। চমুকৈ গৱেষণাৰ লগত জড়িত সাহিত্য কৃতি অধ্যয়নৰ উদ্দেশ্য হৈছে—

- 1) প্ৰকল্পটোৰ লগত জড়িত অতীত অতি ভৱিষ্যৎ সংগ্ৰহ কৰা।

- ২) মূৰ্বানুমান গাঠন কৰা।
- ৩) গৱেষণাৰ বাবে শুদ্ধ প্ৰশ্নাৱলী নিৰ্বাচন কৰা।
- ৪) অন্য গৱেষকে কি ধৰণেৰে তথ্য সংগ্ৰহ কৰিছে তাৰ বিষয়ে জনা।

এই অধ্যায়ত গৱেষকে মূৰ্বতে বৰ্তমানৰ বাবে নিৰ্বাচন কৰা এককমত ওপৰত কৰা অধ্যয়নৰ বিষয়ে এক সমীক্ষা চলাইছিল।

1) Mehmet Nuri Gormleksiz (2010) "An evaluation of Student's attitude towards English languages learning in terms of Several variables"

ওপৰত অধ্যয়ন কৰিছিল। অধ্যয়নৰ উদ্দেশ্য হ'ল কেইবাটাও চলক বিবেচনা কৰি ইংৰাজী ভাষা শিক্ষাৰ প্ৰতি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মানোভাৱৰ মূল্যায়ন কৰা।

অধ্যয়নৰ ফলাফলত দেখা গৈছে যে, ইংৰাজী শিক্ষাৰ প্ৰতি শিক্ষাৰ্থীৰ মানোভাৱ বিভিন্ন চলক

দ্বাৰা প্ৰভাৱিত হৈছিল, য'ত তেওঁ লোকৰ বয়স, লিংগ, ঐশ্বৰ্য্যিক পুৰ আৰু ভাষাৰ সৈতে পৰিচিহ্নিত হোৱা আদিও অনুভৱ কৰিছিল।

2) Tasnim Lubis (2015) "Students Language Attitude Towards English" গ্ৰন্থত এক অধ্যয়ন কৰিছিল।

ইংৰাজীৰ প্ৰতি শিক্ষাৰ্থীৰ ভাষাৰ প্ৰতিপত্তিৰ হ্ৰাস কৰাটোৱেই হ'ল ইয়াৰ উদ্দেশ্য।

অধ্যয়নটোৰ ফলাফলত দেখা গৈছে যে, শিক্ষাৰ্থী সকলৰ সাধাৰণতে ইংৰাজী প্ৰতি ইতিবাচক প্ৰতিপত্তিৰ প্ৰকাশ। তেওঁলোকে ইংৰাজীৰ যোগাযোগ, শিক্ষা আৰু কেৰিয়াৰ উন্নতিৰ বাবে এক উন্নত যোগাযোগ ভাষা হিচাপে গ্ৰহণ কৰে।

3) Gazalakhani (2017) "High School Students Attitude Towards learning English language" গ্ৰন্থত এক অধ্যয়ন কৰিছিল।

এই অধ্যয়নৰ উদ্দেশ্য হৈছে হাইস্কুলীয়া

ছাত্র-ছাত্রী সকলৰ ইংৰাজী ভাষা-শিক্ষাৰ
 প্রতি থকা হানোতাৰ অনুসন্ধান কৰা।

এই অধ্যয়নৰ ফলাফলে ইংৰাজী ভাষা শিক্ষাৰ
 প্রতি ছাত্ৰস্কলীয়া-শিক্ষার্থীৰ হানোতাৰ বিষয়ে
 অনুদৃষ্টি প্রদান কৰিব। এই তথ্যৰ সহায়ত ছাত্ৰ-
 স্কলত ইংৰাজী ভাষাৰ শাস্তদান উন্নত কৰিব
 শাসি আৰু ইংৰাজী ভাষা-শিক্ষাৰ প্রসাৰৰ
 ক্ষেত্ৰত অধিক আকর্ষণীয় আৰু ফলপ্ৰসূ কৰ্ম-
 সূচী প্রস্তুত কৰিব শাসি।

4) Meghna Dadi (2018) "Students Attitude and
 Motivation Towards English language learning" গ্ৰন্থত
 এক অধ্যয়ন কৰিছিল।

ইংৰাজী ভাষা-শিক্ষাৰ প্রতি ছাত্র-ছাত্রীৰ হানো-
 তাৰ আৰু প্ৰেৰণাৰ অনুসন্ধান কৰাটোৱেই হ'ল
 ইয়াৰ উদ্দেশ্য।

অধ্যয়নটোৰ ফলাফলত দেখা গৈছে যে,
 ইংৰাজী ভাষা-শিক্ষাৰ প্রতি-শিক্ষার্থীৰ হানোতাৰ
 আৰু প্ৰেৰণা তেওঁলোকৰ ঐকান্তিক কৃতিত্বৰ
 সৈতে ইতিবাচক সম্পর্কিত। ইংৰাজী ভাষা

শিক্ষণৰ শ্ৰুতি ইতিবাচক হ'লোৱাৰ থকা আৰু ইয়াৰ শিক্ষাবলৈ অনুপ্রানিত হোৱা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সকলো ঈশ্বৰিকভাৱে জ্ঞান ফলস্বৰূপ দেখুৱাইছিল।

5) Saxhi Herwiana (2021) "Students Attitude Towards English Language Learning" সম্বন্ধে অধ্যয়ন কৰিছিল।

অধ্যয়নৰ উদ্দেশ্য আছিল ইংৰাজী ভাষা-শিক্ষণৰ শ্ৰুতি-শিক্ষার্থীৰ হ'লোৱাৰ অনুসন্ধান কৰা।

অধ্যয়নটোৱে প্রকাশ কৰিছে যে, শিক্ষক আৰু শিক্ষাবিদসকলে আকর্ষণীয় আৰু মনো-বিক-শিক্ষণ পৰিবেশ সৃষ্টি কৰি, ভাষাৰ তমু-বিধাৰ বাবে সমর্থন প্রদান কৰে।

CHAPTER-III

CHAPTER-III

গবেষণা অধিকল্পনা আৰু পদ্ধতি (Research Design and Methods)

আবহুতি (Introduction):

গবেষণা পদ্ধতিৰ বাবে তথ্য সংগ্ৰহ কৰা পদ্ধতিটোৰক বৰ্ণনা পদ্ধতি (Methodology) বুলি জনা যায়। তাত্ত্বিক বা ব্যৱহাৰিক গবেষণাৰ বাবে তথ্য সংগ্ৰহ কৰিবলৈ এটা নিৰ্দিষ্ট পদ্ধতি অবলম্বন কৰিব লাগে।

গবেষণা বৰ্ণনা পদ্ধতি দৰাচৰতে গৈছে গবেষণা পূৰ্বানুমান পৰীক্ষা কৰিবলৈ ব্যৱহাৰ কৰা হয়। এটা ভাল অধিকল্পনাই গবেষণাটোৰ নিৰ্দেশ-মোহৰ আৰু বৈধতা প্ৰদান কৰে। গবেষণা অধিকল্পনাত প্ৰশ্নাৱলী, সাক্ষাৎ কৰা, মৰ্যবেক্ষণ তথা পৰীক্ষাৰ অনুষ্ঠান কৰা হয়।

গবেষণা বৰ্ণনা পদ্ধতি গবেষণকে সম-সংগত চিনাক্তকৰণ কৰাৰ পৰা শেষ সিদ্ধান্ত

উন্নীত হোৱালৈ সকলো শ্ৰমিক আনুষ্ঠানিক কৰে।
এই অধ্যয়নত গৱেষণা এটা সুগোচৰে সম্ভৱ
কৰিবলৈ গৱেষকক কিদৰে আগবাঢ়িছিল তাৰ বিষয়ে
বোঝা দাঙি ধৰা হ'ল।

অধ্যয়নত ব্যৱহাৰ কৰা পদ্ধতি (Method used in
The Study) :-

উন্নীত শ্ৰমিকসকলক একেলগে
উদ্দেশ্যত উন্নীত হোৱাৰ সঠিক নিৰ্দেশনা যোগান
ধৰে। গৱেষণাৰ এটাৰ ক্ষেত্ৰত শ্ৰমিকসকল হ'ল এক-
লগত ব্যৱহাৰ কৰা পদ্ধতি, যাৰ ফলত তথ্য সংগ্ৰহ
কাৰে নহ'ল, আছিল আদি উন্নীতভাৱে অনুসন্ধান কৰা
হয়।

একলগে উদ্দেশ্যলৈ দৃষ্টি নিৰ্দ্ধেশ কৰি
গৱেষকক বৰ্ণনামূলক জৰীপ পদ্ধতি (Descriptive Survey
Method) অনুসৰি কৰা হৈছে। বৰ্ণনামূলক জৰীপ
পদ্ধতিয়ে বৰ্তমানত কি হৈ আছে তাৰ ওপৰত বৰ্ণনা
আৰু ব্যাখ্যা কৰিবলৈ তথ্য সংগ্ৰহ কৰা হয়।

অধ্যয়নতৈত ইয়াং প্রয়োজন দ্বাৰা বৰ্তমান
 গৰিষ্ঠিত দৃশ্যমান অৱস্থাতোক সঠিক ব্যাখ্যা
 কৰিবলৈ তথ্য সংগ্ৰহ কৰা হয়। এই ক্ষতি দ্বাৰা
 হাত্মো তথ্য সংগ্ৰহ কৰি বিবেচন, ব্যাখ্যা অথবা
 প্রতিবেদনেই প্রস্তুত নকৰে - ই ত্ৰিসংগত গৰিষ্ঠিত
 হোৱাবিনা কৰাৰ তথ্যৰ যোগান ধৰে।

অধ্যয়নতৈৰ চলক (Variables of the Study):

বিভিন্ন অধ্যয়নৰ সাহিত্যকৃতি
 উদ্ধাৰৰ মৰা গৱেষক ইংৰাজী অধ্যয়নৰ প্রতি
 ছাপ-ছাপীৰ হানোজৰ সঙ্কাৰ্কে অধ্যয়ন কৰাতো
 সঠিক আৰু প্রয়োজন বুলি বিবেচনা কৰিছিল।
 সেই উদ্দেশ্য অংগত বাধি অধ্যয়নতৈৰ চলক
 নিৰ্ধাৰন কৰিছিল।

ক) নিৰ্ভৰশীল চলক (Dependent Variable):

ইংৰাজী অধ্যয়ন।

খ) স্বাধীন চলক (Independent Variable):

ছাপ-ছাপীৰ হানোজৰ।

অধ্যয়নটোৰ জনসংখ্যা (Population of the study):

জনসংখ্যাই গৱেষণা এটাৰ অধ্যয়ন কৰিবলৈ নিৰ্বাচন কৰা অঞ্চলটোৰ গুণ। এটা বিদ্যালয়ৰ শিক্ষার্থীৰ সংখ্যা নহয়। বৰ্তমান অধ্যয়নটোত গৱেষণকৰা নৱ্বী গুৰু স্কুলৰ অন্তৰ্ভুক্ত বিদ্যালয়ৰ এটাৰ ৭ তম আৰু অষ্টম শ্ৰেণীৰ ছাত্র-ছাত্রীৰ নিৰ্বাচন কৰিছিল। এইটো আগতে উল্লেখ কৰা হৈছে যে, বৰ্তমান এককলটোৰ উদ্দেশ্য হ'ল ইংৰাজী অধ্যয়নৰ প্ৰতি ছাত্র-ছাত্রীৰ হানোজোৰ সম্বন্ধৰ অধ্যয়ন কৰা।

গতিৰ, নৱ্বী গুৰু স্কুলৰ অন্তৰ্ভুক্ত উচ্চ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ৰ সমুহ আৰু অষ্টম শ্ৰেণীৰ শিক্ষার্থীৰ জনসংখ্যা অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছে।

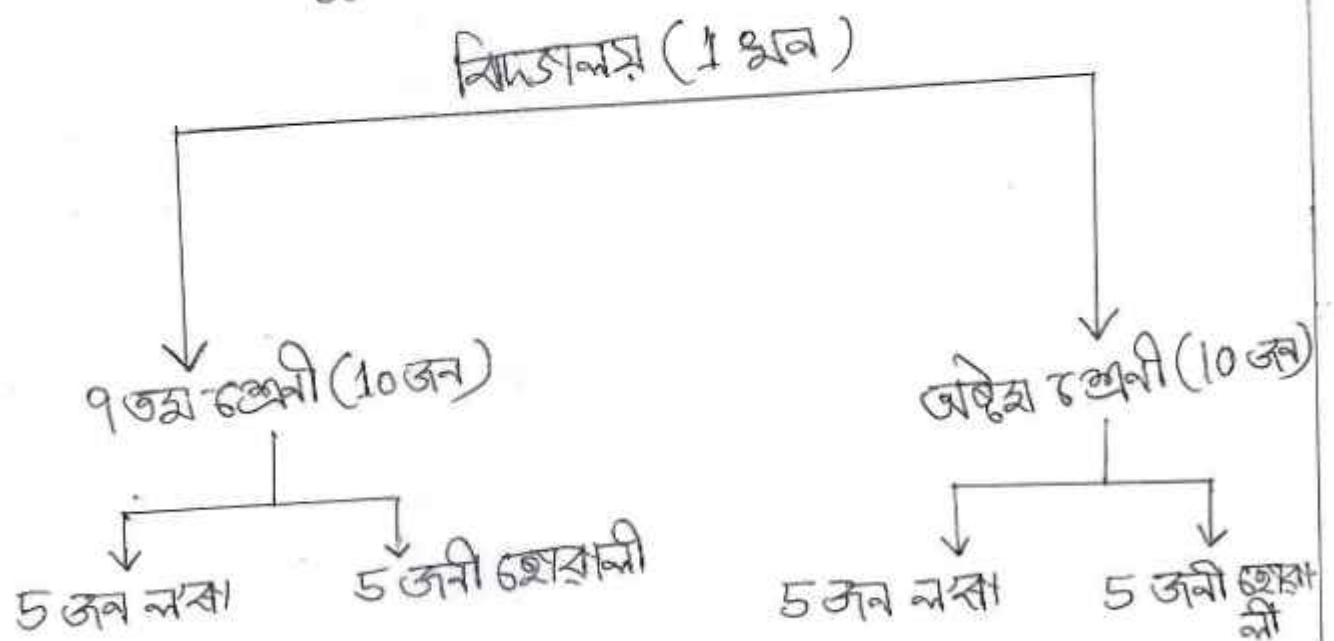
অধ্যয়নটোৰ নমুনা (Sample of the study):

এককল এটাৰ বাবে সিহঁতৰ বেছি নমুনা ল'ব লাগিব সিহঁতৰই এককলটো অধ্যয়ন নিৰ্বেশমাণতো আৰু বেখতো বাঢ়ে। সেইদৰে অধ্যয়নটোত সাহাৰা অঞ্চলৰ মৰিসীয়া

বহুল হ'লে বেছি সাৰ্থক হোৱা যায়, কিন্তু সীমিত সহায়ৰ ভিতৰত এককম এটা সম্ভৱ কৰিব-
নগীয়া হয় বাবে ইয়াৰ অধ্যয়নত ব্যৱহৃত নমুনা
(Sample) ও সীমিত হয় আৰু অধ্যয়নৰ ক্ষেত্ৰ স্থানা-
সংস্কৃতিত কৰিবনগীয়া হয়।

ওপৰোক্ত একোটা বিলাক দিও
যেতিয়া-জাতি সেই এবেসকো অধ্যয়নৰ নমুনা (Sample)
সীমিত কৰিছে নমুনা বিশেষে এখন উচ্চতৰ
প্ৰাথমিক বিদ্যালয় নিৰ্বাচন কৰা হৈছে।

নমুনাবোৰ তলত দেখুওৱা হ'ল —

উদ্দেশ্য প্ৰণোদিত নমুনা পদ্ধতি
(Purposive Sampling Method) ব্যৱহাৰ কৰি এখন
বিদ্যালয় পৰা 10 জন নৰা আৰু 10 জনী ছোৱালী
লোৱা হৈছে।

তথ্য সংগ্রহৰ আহিলা (Tools for the study):

গবেষণাত আহিলা ব্যৱহাৰ কৰি সঠিক তথ্য সংগ্ৰহ কৰা হয়। ইংৰাজী অধ্যয়নৰ প্ৰতি ছাত্র-ছাত্রীৰ সন্মানেৰে সন্মানেৰে অধ্যয়ন কৰিবলৈ গৱেষকাক তথ্য দিয়া আহিলা সমূহ ব্যৱহাৰ কৰিছিল।

সংগ্ৰহ প্ৰশ্নাবলী (Questionnaire):

ইংৰাজী-শিক্ষাৰ প্ৰতি ছাত্র-ছাত্রীৰ সন্মানেৰে, আগ্ৰহ, ভয়, ইচ্ছা ইত্যাদি সংগ্ৰহ কৰিবলৈ গৱেষকাক ব্যক্তিগত সংগ্ৰহ প্ৰশ্নাবলী প্ৰস্তুত কৰিছিল।

ঐচ্ছিক কৃতিত্বৰ সূচক

(Academic Achievement Score):

ঐচ্ছিক কৃতিত্বৰ সূচক হিচাপে উচ্চ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ৰ সমূহ আৰু অষ্টম চত্ৰীৰ-শিক্ষার্থীৰ সন্মানেৰে হৈছে।

তথ্যৰ মৰিসাংখ্যিক মদ্রাতি

(Statistical techniques of the data) :-

অধিনা যেনে :- সংগ্ৰহ প্ৰস্কাৰনী ব্যৱহাৰ
কৰি সংগ্ৰহীত তথ্যসমূহ হ্ৰদ কেঁটা সাহাগ্ৰী
(Raw data)। এই কেঁটা সাহাগ্ৰীসমূহ মৰিসাংখ্যিক
সহায় লৈ বিশ্লেষণ নকৰিলে অর্থহীন হৈ
পৰে। এই পৰেপনাটোত সংগ্ৰহীত তথ্যক
বৰ্ণনামূলক মৰিসাংখ্যিক (Descriptive Statistics)
ৰ সহায়ত বিশ্লেষণ কৰা হৈছে। এই প্ৰক্ৰ-
টোত মাত্ৰংগ ব্যৱহাৰ কৰা হৈছে।

CHAPTER-IV

CHAPTER-IV

তথ্যৰ বিশ্লেষণ আৰু ব্যাখ্যা
(Analysis and Interpretation of Data)

একমুখী এই অধ্যায়ত সংগৃহীত তথ্যৰ প্ৰাথমিক বিশ্লেষণ আৰু ব্যাখ্যা আগবঢ়ায়। একমুখীৰ উদ্দেশ্য অনুযায়ী সংগৃহীত তথ্যৰ সুংগম্যমূলক বিশ্লেষণ আৰু ব্যাখ্যা প্ৰদান কৰা হৈছে। তথ্যৰ বিশ্লেষণত মৰিসংখ্যাতই জগদ্ব্যপ্তিৰ দৃষ্টিকোণ গ্ৰহণ কৰা হয়। তথ্যৰ বিশ্লেষণত মৰিসংখ্যাতই জগদ্ব্যপ্তিৰ দৃষ্টিকোণ গ্ৰহণ কৰা হয়। মৰিসংখ্যাৰ ব্যৱহাৰ গৱেষণাৰ বাবে অবিচ্ছেদ্য অংগ। সংগৃহীত তথ্যৰ সঠিক বিশ্লেষণ অবিহনে একমুখী এটাই কোনো অৰ্থ বহন নকৰে।

তথ্যৰ বিশ্লেষণ বৰ্ণনামূলক (Descriptive) আৰু মুক্তি মূলক (Interpretive) হিচাপে বিভক্ত কৰিব পাৰি। বৰ্তমানৰ একমুখীত গৱেষণক বৰ্ণনামূলক মৰিসংখ্যাৰ সহায় লৈছে।

বৰ্ণনামূলক বিশ্লেষণ (Descriptive analysis) :-

বৰ্ণনামূলক বিশ্লেষণে প্ৰত্যেক,

লৈখিক চিত্ৰ, বেষ্টা চিত্ৰ ইত্যাদিক অনুচ্ছেদ
কৰে। শিক্ষার্থীৰ বৈখিক ফলাফলক পৰাংকৰ
সহায়ত বিবেচনামন কৰি সিদ্ধান্তত উন্নীত হ'ব পাৰি
আৰু একন্দ্রণেৰে উদ্দেশ্য সফল কৰিবলৈ ব্যা-
ধ্য অধ্যয়নৰ পাৰি। বৰ্ণনামূলক পৰিসংখ্যাৰ
দ্বাৰা গড়, মানক বিচ্যুতি আদিও ব্যাধ্য কৰা হয়।

তথ্যৰ ব্যাধ্য (Analysis of Data) :-

উদ্দেশ্য 1 (Objective) :-

ইংৰাজী অধ্যয়ন প্ৰতি ছাত্ৰ-
ছাত্ৰীৰ জানোৱাৰ অধ্যয়ন কৰা।

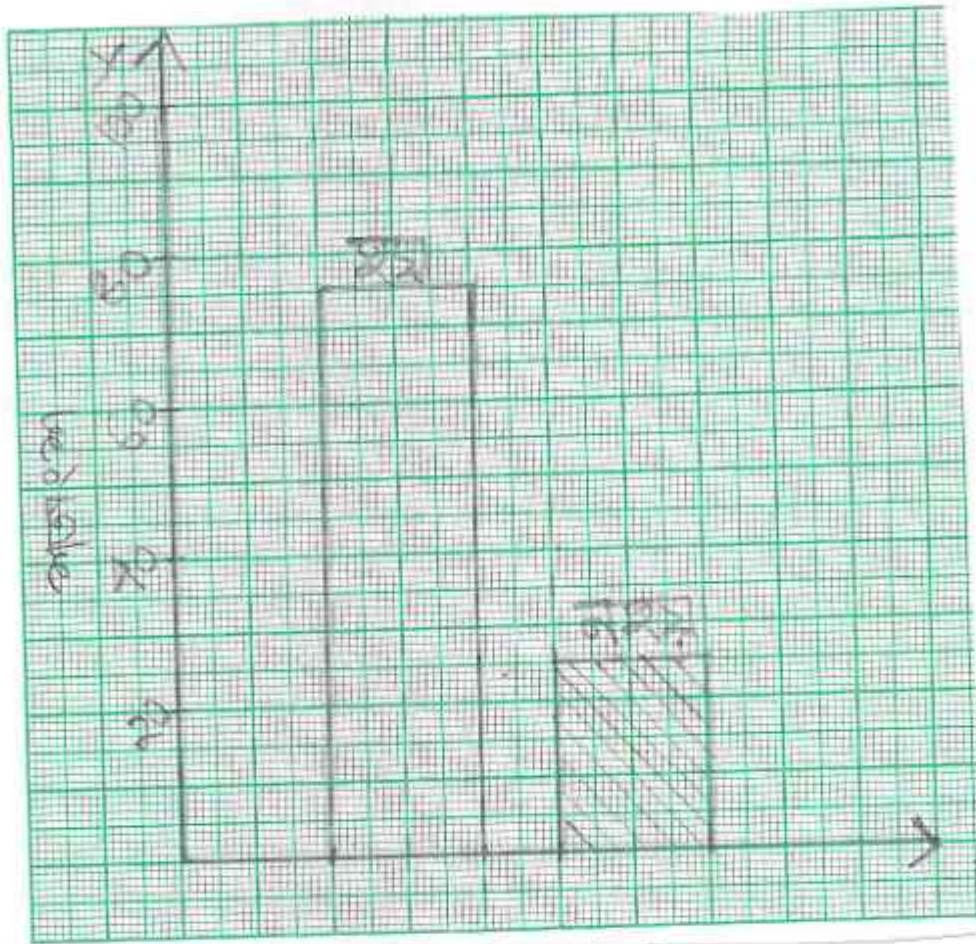
Q.NO-1. ইংৰাজী ভাষা শিক্ষাৰ প্ৰতি তুমি
আগ্ৰহী নে?

তালিকা নং - 1

হয়	%	নহয়	%	মুঠ
15	75	5	25	100

$N = 20$

চিত্র নং- 1

হয় - ☐নহয় ☒

চিত্র:- বৈদ্যিক উদাহরণ।

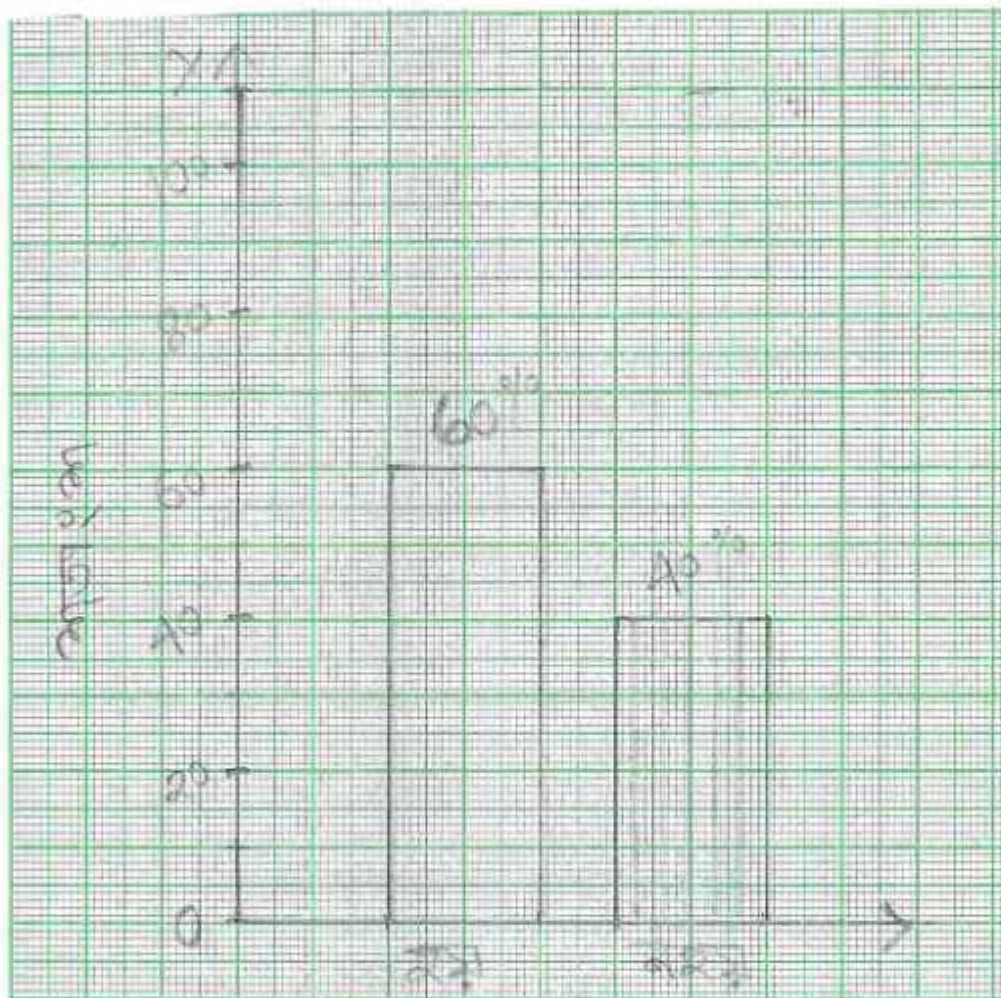
ওমরৰ তালিকাৰমৰা দেৱী গল্প
যে, 75% -শিক্ষার্থী ইংৰাজী -শিক্ষাৰ প্রতি
আগ্রহী, আনহাতে 25% -শিক্ষার্থী ইংৰাজী
শিক্ষাৰ প্রতি আগ্রহী নহয়।

Q.No-2. ইংরাজী ভাষাত সাবলীল হোয়াটো
গুরুত্বপূর্ণ বুলি ছবি ভাবনে ?

তালিকা নং- ২

N=20

হ্যাঁ	%	না	%	মুঠ
12	60	8	40	100

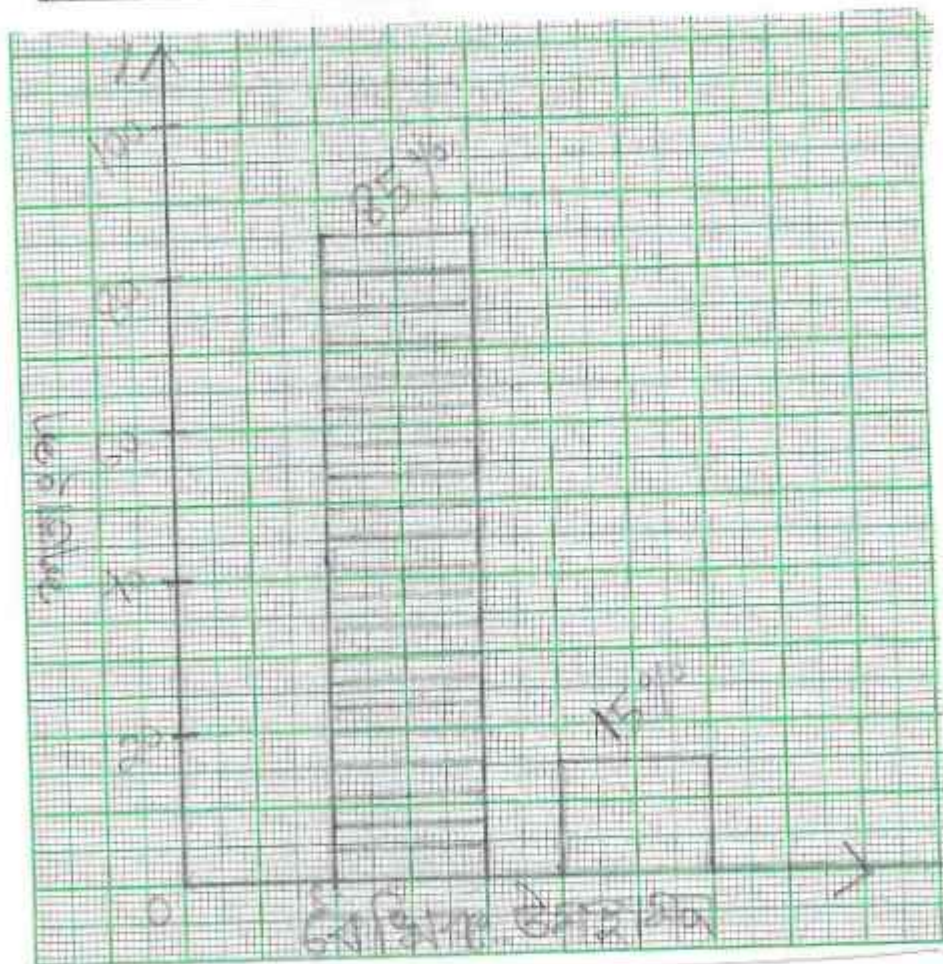
চিত্র নং- ২, বৈদ্যিক উদ্ভাষন

তালিকা নং-২ বসসা দে ধ্যায়
যে, 60%-শিক্ষার্থীই ভাষাত সাবলীল হোয়াটো
বিচাবে। আনহাতে 40%-শিক্ষার্থীই ইংরাজী
ভাষা সাবলীল হোয়াটো গুরুত্বপূর্ণ নাভাবে।

Q. NO-3. ইংরাজী কণ্ঠে আত্মবিশ্বাসী
অনুভব কৰানে?

তালিকা নং-3

	হয়	%	নয়	%	মুঠ
N-20	17	85	3	15	100

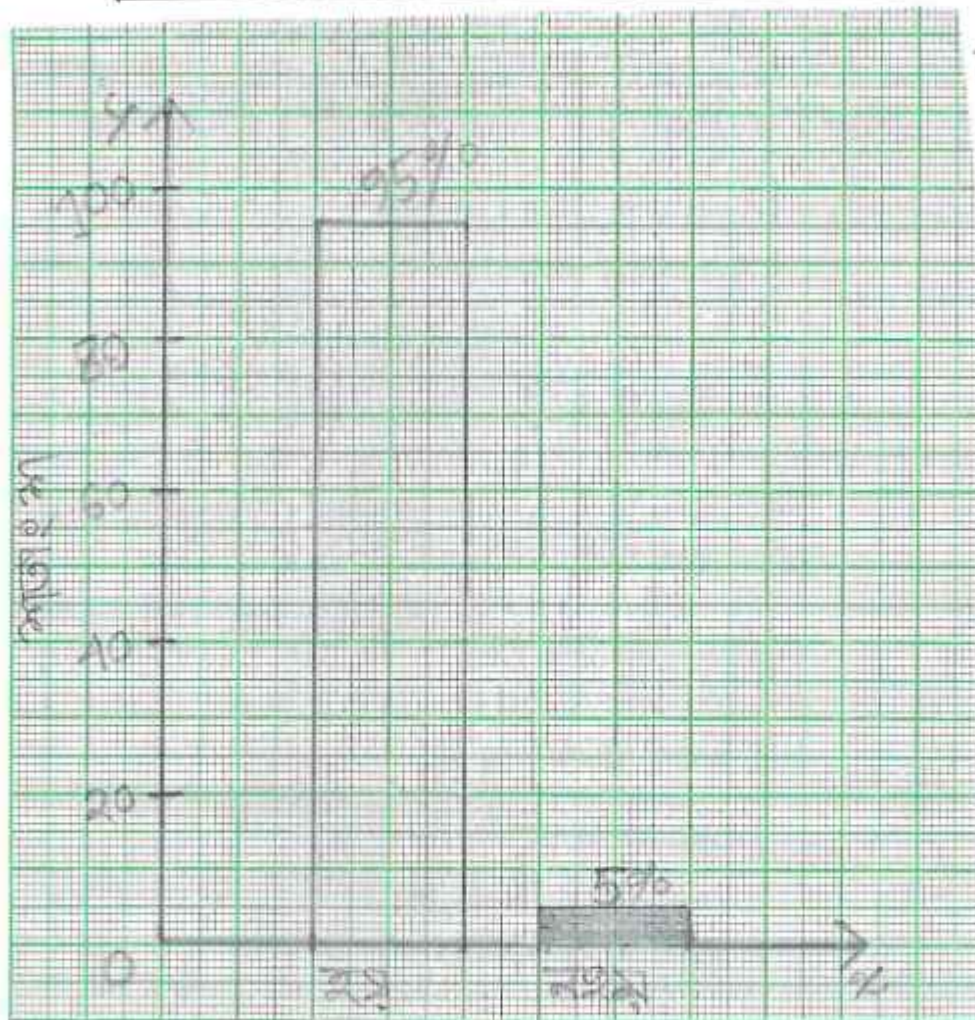
চিত্র নং-3

এগৰা তালিকাৰ দ্বাৰা দেখা গেল
যে, 85% শিক্ষার্থী ইংৰাজী কণ্ঠে আত্মবিশ্বাসী
অনুভব কৰে আৰু 15% শিক্ষার্থী অনুভব
নকৰে।

Q.No-4. ইংৰাজী শব্দ বা লিখি ভাল পোৱােন?

তালিকা নং-4

	হয়	%	নয়	%	মুঠ
N=20	19	95	1	5	100

চিত্ৰ নং-4, বৈশ্বিক উন্নয়ন

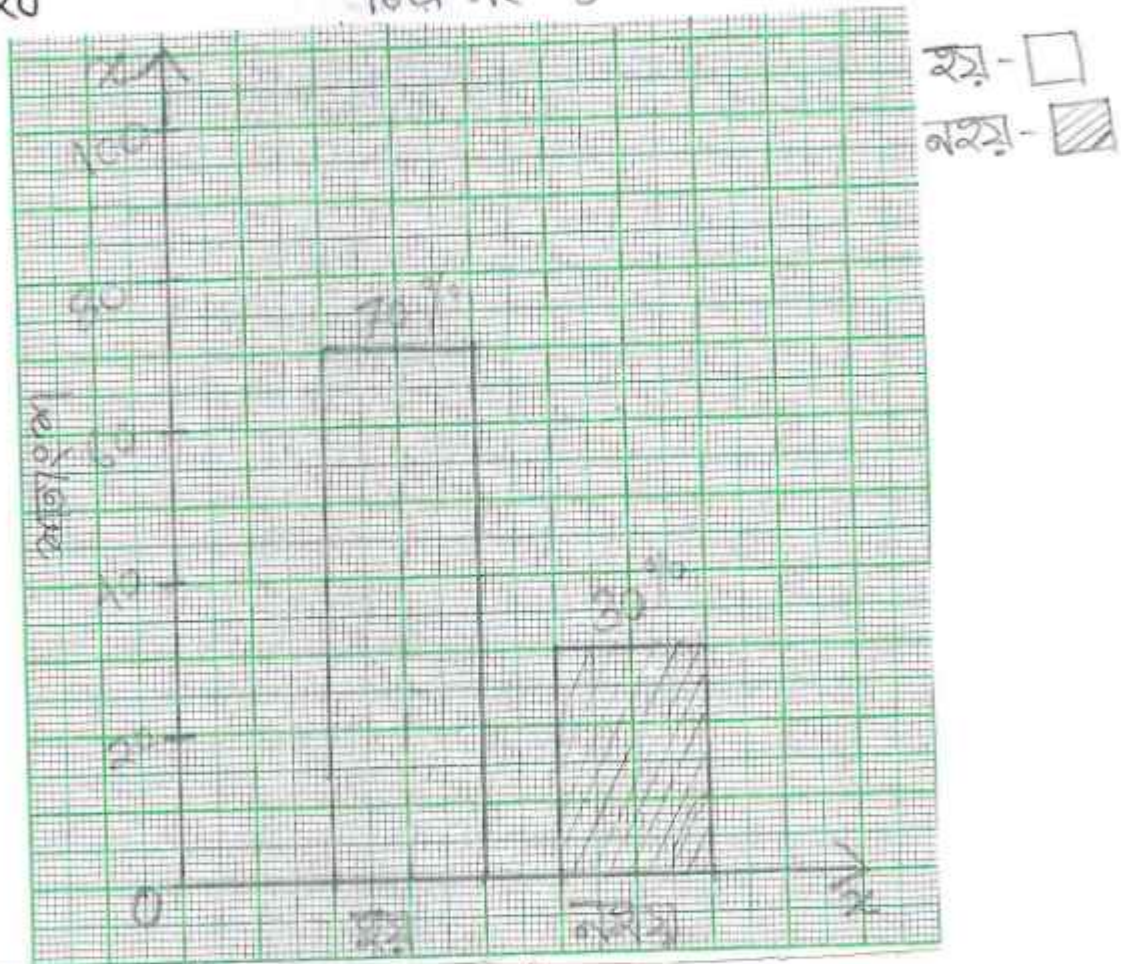
ওপৰৰ তালিকাৰ মৰা পোৱা
গৈছে যে, 95 % শিক্ষাৰ্থী ইংৰাজী লিখি বা শব্দ
ভাল পায় আৰু 1 % -শিক্ষাৰ্থী ইংৰাজী
লিখি ভাল নপায়।

Q.No-5. তোহাৰ দৈনন্দিন জীৱনত ইংৰাজী ঔপযোগী
বুলি কোৱাৰনে?
তালিকা নং-5

হয়	%	নহয়	%	মুঠ
14	70	6	30	100

N=20

চিত্ৰ নং-5

চিত্ৰ:- বৈদ্যিক উপস্থাপন।

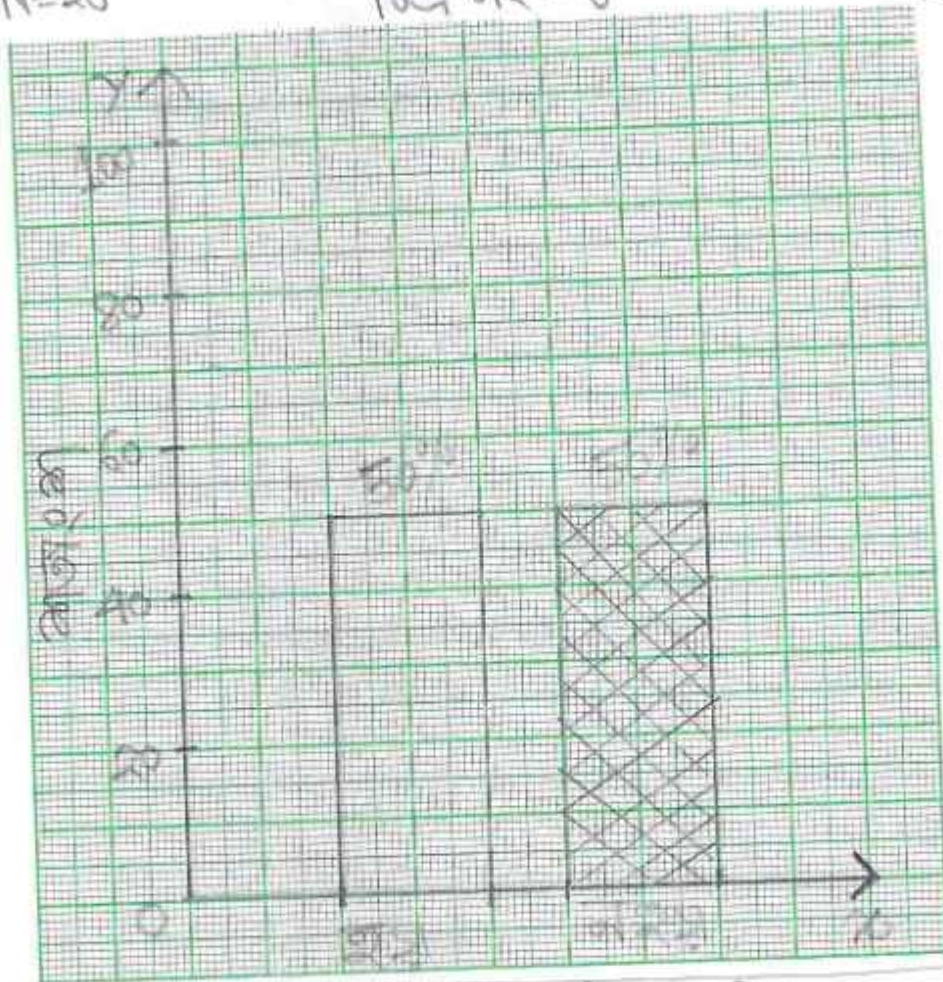
তালিকা নং 5 ৰ মৰা দেখা গ'ল
যে, 70% -শিক্ষাৰ্থীৰ দৈনন্দিত জীৱনত ইংৰাজী ঔপ-
যোগী আছে। আনহাতে 30% -শিক্ষাৰ্থীৰ
জীৱনত ইংৰাজী ঔপযোগী নহয় বুলি কোৱাৰে।

Q. NO-6. ইংৰাজী বৰ্ণতে কেতিয়াবা লাজ বা জে
অনুভৱ কৰানে?
তালিকা নং-6

হয়	%	নহয়	%	মুঠ
10	50	10	50	100

N=20

চিত্র নং-6

হয়- ☐নহয়- ☒

চিত্র-বৈদ্যিক উপস্থাপন

ওপৰৰ তালিকাৰ দ্বাৰা দেখা
গল যে, 50%-শিক্ষার্থী ইংৰাজী বৰ্ণতে লাজ
বা জে নকৰে আৰু 50%-শিক্ষার্থী ইংৰাজী
বৰ্ণতে জে বা লাজ অনুভৱ কৰে।

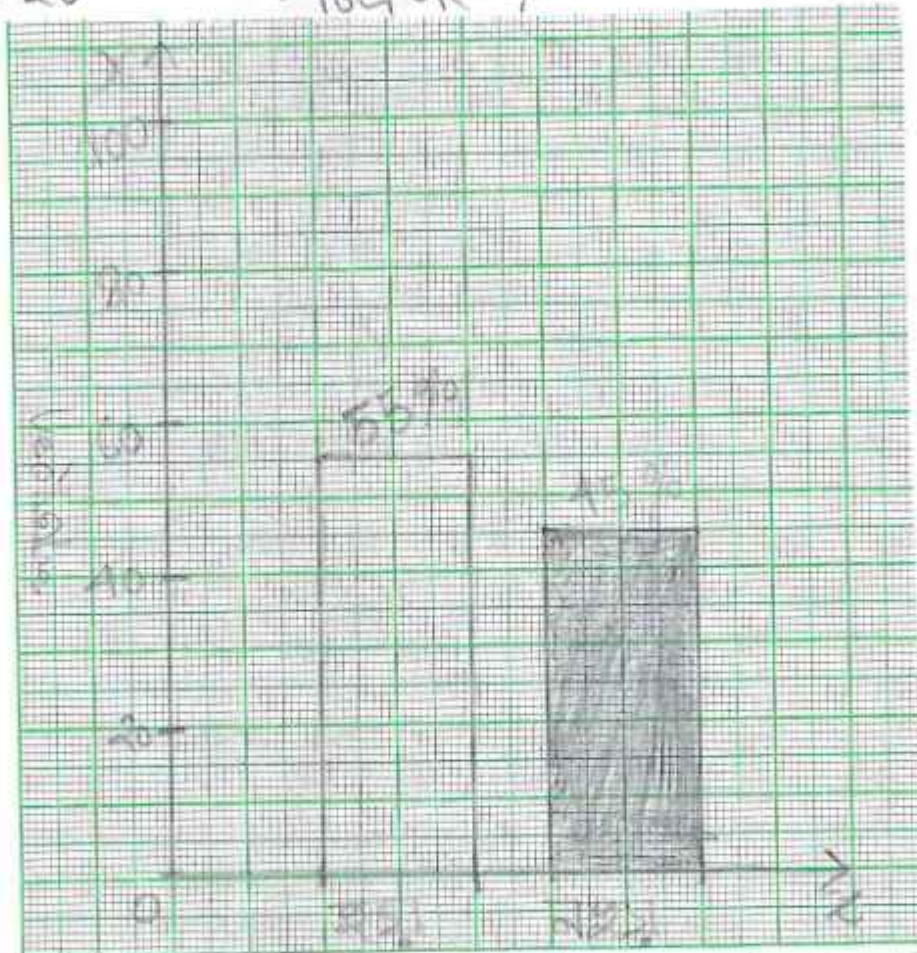
Q.No.7. শ্ৰেণী কোঠাৰ বাহিৰত ছবি সঘনাই
ইংৰাজী ব্যৱহাৰ কৰানে?

তালিকা নং- 7

হয়	%	নহয়	%	মুঠ
11	55	9	45	100

N-20

চিত্ৰ নং- 7

চিত্ৰ:- বৈশ্বিক উল্লেখ্যমান।

তালিকা নং- 7 ৰ মৰ্য্য শোৱা গল্প
যে, 55% -শিক্ষার্থী শ্ৰেণী কোঠাৰ বাহিৰত
ইংৰাজী ভাষা ব্যৱহাৰ কৰে, 45%-শিক্ষার্থী
শ্ৰেণী কোঠাৰ বাহিৰত ইংৰাজী ব্যৱহাৰ নকৰে।

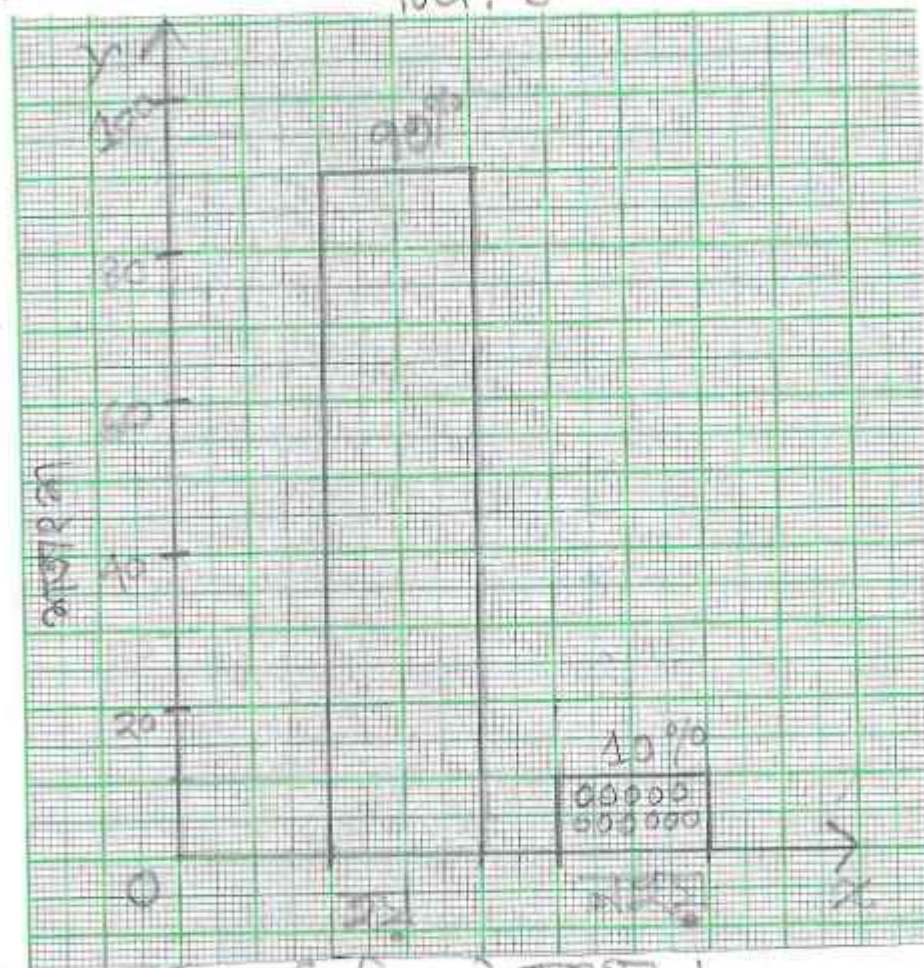
Q. No-8. আনৰ সম্মুখত ছবি ইংৰাজী কথা ক'ব
ভোল হোৱানে?

তালিকা নং-৪

ছবি	%	নছবি	%	মুঠ
18	90	2	10	100

N=2

চিত্র:- ৪

চিত্র: বৈশ্বিক উন্নয়ন।

এমৰ তালিকাৰ মৰা হোৱা
গৈছে যে, ৭০% শিক্ষার্থীই আনৰ সম্মুখত ইংৰাজী
কথা ক'ব ভোল হয় আৰু ১০% শিক্ষার্থীই
আনৰ সম্মুখত কথা ক'ব ভোল হয়।

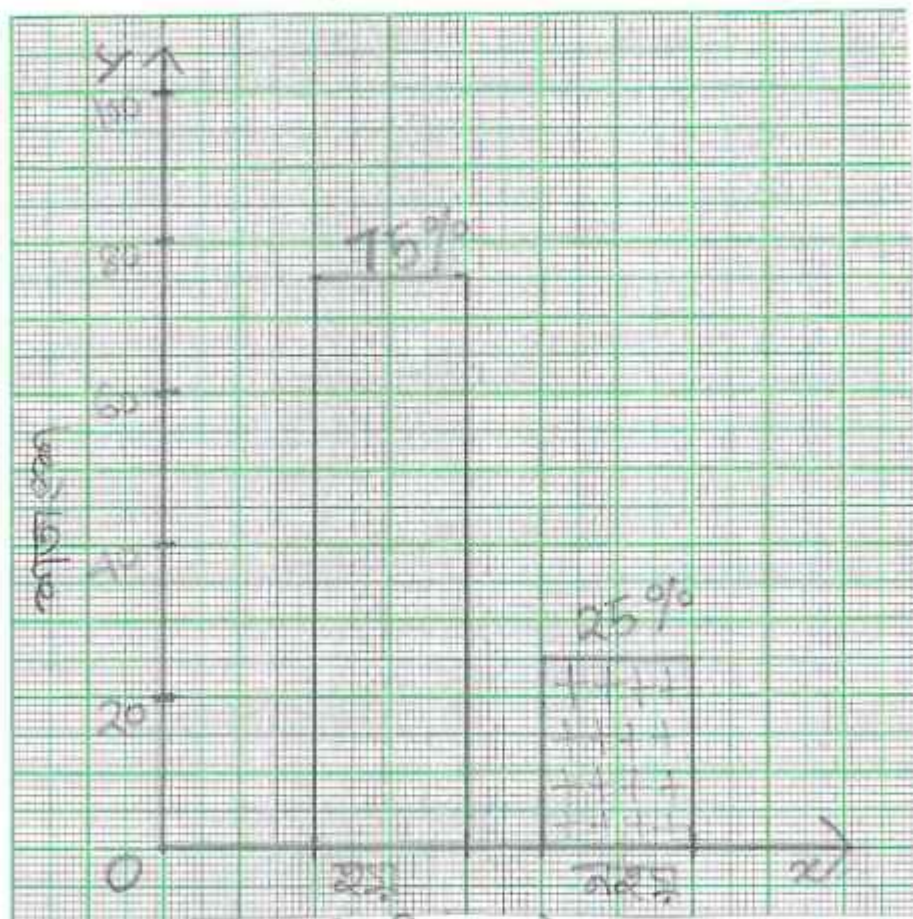
Q.No-9. তুমি বিশ্বাস করবে ইংরাজী ভাষা শিক্ষা
বিভিন্ন সংস্কৃতি ভেদে বুজিব মাঝি?

তালিকা নং-৭

হয়	%	নহয়	%	মুঠ
15	75	5	25	100

N-20

চিত্র নং-৭

চিত্র: বৈদ্যিক উদাহরণ।

তালিকা নং-৭ এ মধ্য দেওয়া হয়
যে, 75% শিক্ষার্থী বিশ্বাস করে ইংরাজী ভাষা
শিক্ষা বিভিন্ন সংস্কৃতি ভেদে বুজিব মাঝে,
অন্যভাবে 25% শিক্ষার্থী বিশ্বাস নকরে ইংরা
জী শিক্ষা বিভিন্ন সংস্কৃতি বুজিব মাঝে।

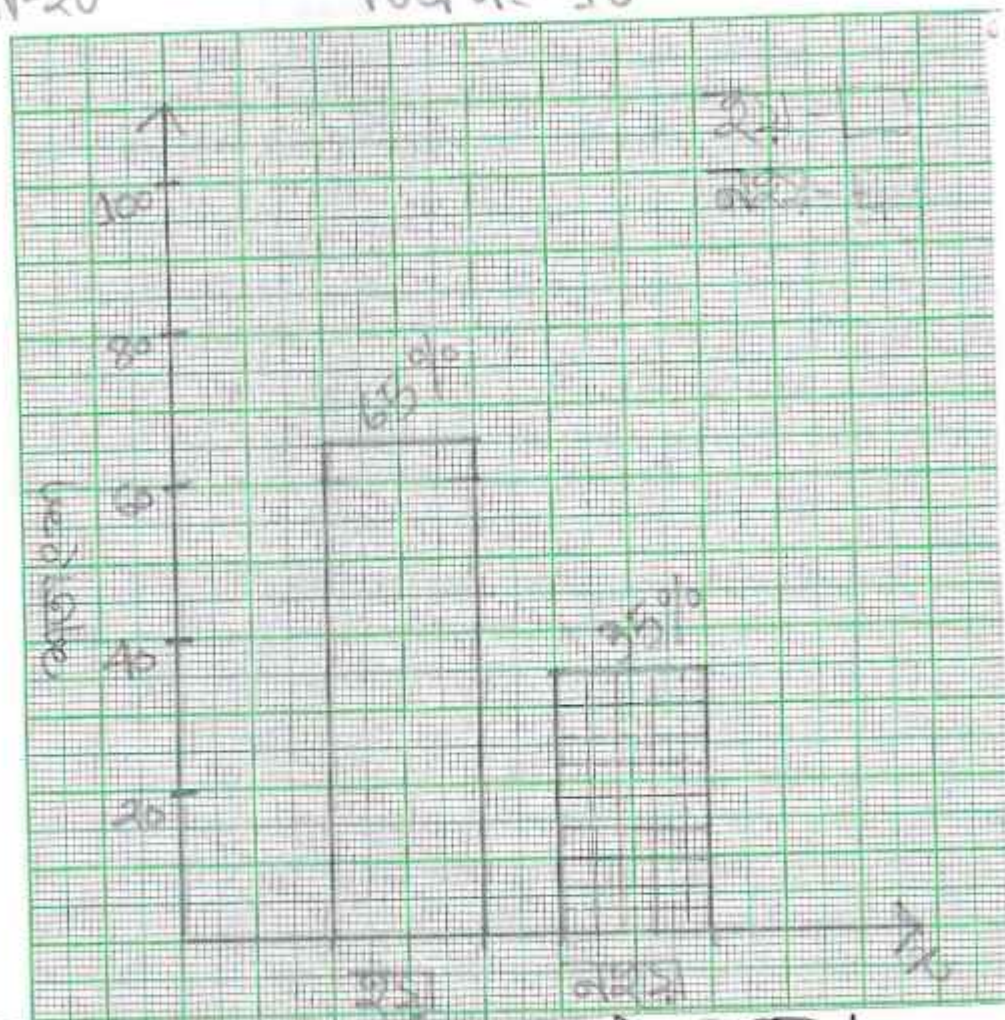
Q. No-10. তেহাৰ নিজৰ স্বাত্বতামাৰ তুলনাত
ইংৰাজী ভাষা উচ্চ বুলি ধোৱানে?

তালিকা নং-10

হয়	%	নহয়	%	মুঠ
13	65	7	35	100

N-20

চিত্র নং-10

চিত্র - বৈদ্বিক উন্নয়ন।

গ্ৰন্থৰ তালিকাৰ মৰা দেখা গ'ল
যে, 65% শিক্ষার্থীৰ নিজৰ স্বাত্বতামাৰ তুলনাত
ইংৰাজী ভাষা উচ্চ ধৰে, 35% শিক্ষার্থীৰ নিজৰ
স্বাত্বতামাৰ তুলনাত ইংৰাজী ভাষা উচ্চ বুলি নাজেৰে।

উদ্দেশ্য (Objective-2):

লোকৰ ধাৰণা, বিশ্বাস, অনুভৱ, হাতহাত আদিৰ বিষয়ে তথ্য সংগ্ৰহ কৰা।

মূৰ্য্যবাহান(Ho):- ইংৰাজী অধ্যয়নৰ
শ্ৰুতি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ হানোঙাৰ নেতিবাচক।

তালিকা নং- ২

ফলাফলৰ সাৰাংশ

Q.No,	Yes	%	No	%
1	15	75	5	25
2	12	60	8	40
3	17	85	3	15
4	19	95	1	5
5	14	70	6	30
6	10	50	10	50
7	11	50	9	45
8	18	90	2	20
9	15	75	5	25
10	13	65	7	35

এমৰৰ তালিকাৰ মৰা এইটো
দেখা এক যে, শিক্ষাৰ্থী সকলো ইংৰাজী
অধ্যয়নৰ শ্ৰুতি হানোঙাৰ ইতিবাচক।

এতিকে, আমি মোৰা দুৰ্বানুমানত
সৰ্গে বুলি শ্ৰুতি মন হন।

সেয়ে ক'ব মাৰি যে - শিল্পজ্ঞানীসকল
ইংৰাজী অধ্যয়নৰ শ্ৰুতি তেওঁ মোৰা হনোৱা
ইতিবাচক শ্ৰুতি।

□□□

CHAPTER-V

CHAPTER-V

শ্রবন্ধৰ ফলাফল আৰু আলোচনা
(Findings of Project and Discussion)

আৰম্ভণি (Introduction):

শ্রবন্ধটোৰ অধ্যয়নৰ বিষয়-কণ্ঠ
 আছিল ইংৰাজী অধ্যয়নৰ শ্ৰুতি ছাপ-ছাপীৰ
 হানোতাৰ সম্বন্ধে অধ্যয়ন কৰা। অধ্যয়নৰ
 মাৰিচেলনা কৰিবলৈ কিছুমান উদ্দেশ্য আৰু
 মূৰ্খানুমান থৰি লোৱা হৈছে। অধ্যয়নটোৰ উদ্দেশ্য
 পাত উন্নীত হ'বলৈ শ্রবন্ধটোৰ লগত জড়িত তথ্য
 সংগ্ৰহ কৰা হৈছিল। সংগ্ৰহ শ্রবন্ধটো দ্বাৰা শিষ্টা
 থৰি হানোতাৰ বুজি পোৱা গৈছে। ওমৰ অধ্যয়ন
 য়ত ইয়াৰ ব্যাখ্যা আৰু বিশ্লেষণ কৰা হৈছে।
 এতিয়া এই শ্রবন্ধটো অধ্যয়নৰ ফলাফলৰ
 সাৰাংশ প্ৰস্তুত কৰিব বিচৰা হৈছে।

সেইদৰে বৰ্তমানৰ অধ্যয়নত তলত
 অধ্যয়নটোৰ উদ্দেশ্যক মুনৰ দোহৰা হৈছে -

- 1) ইংৰাজীৰ অধ্যয়নৰ শ্ৰুতি-শিষ্টাথৰি
 হানোতাৰ অধ্যয়ন কৰা।

2) ইংৰাজী ভাষা-শিক্ষাৰ মূৰ্তি তেওঁলোকৰ
 প্ৰাৰণা, হতাশাত, অনুভৱ, বিশ্বাস আদিৰ বিষয়ে
 তথ্য সংগ্ৰহ কৰা।

এই অধ্যয়নত অধ্যয়নটোৰ উদ্দেশ্য
 আৰু মূৰ্বানুমানৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি যুগ্ম ফলাফল
 সমূহৰ বিতৰন দিয়া হৈছে। এককমূৰ্তিৰ বিশ্লেষণ
 আৰু ব্যাখ্যা কৰি মোৰা ফলাফল স্থল তলত
 দিয়া ধৰণৰ —

অধ্যয়নটোৰ যুগ্ম ফলাফল (Major findings of
 The stud) —

অধ্যয়নটোৰ বাবে 20 জন শিক্ষার্থী
 ভিতৰত 10 জন ল'ৰা আৰু 10 জনী ছোৱালী নিৰ্বাচন
 কৰা হৈছিল।

এই এককমূৰ্তিৰ অধ্যয়ন কৰি মোৰা
 ফলাফলসমূহ তলত দিয়া ধৰণৰ —

1) 20 জন শিক্ষার্থীৰ মৰা 15 জন অৰ্থাৎ 75
 % শিক্ষার্থী ইংৰাজী ভাষাৰ মূৰ্তি আগ্ৰহী আৰু
 5 জন অৰ্থাৎ 25 % শিক্ষার্থী ইংৰাজী ভাষাৰ
 মূৰ্তি আগ্ৰহী নহয়।

2) 12 জন অর্থঃ 60 % -শিক্ষার্থীই ইংরাজী ভাষা সারলীন ছেপাটো বিগেৰে । তার বিগরত 8 জন অর্থঃ 40% -শিক্ষার্থীই ভাষাটো সারলীন ছেপাটো শুকুৰু মূৰ্ণ নাভাৰে ।

3) -শিক্ষার্থীসকলে ইংরাজী হাডি বা লিখি 17 জন অর্থঃ 85 % নে ভেল হয়, আনহাট 3 জন অর্থঃ 15 % -শিক্ষার্থীই ইংরাজী হাডি ভেল নাহায় ।

4) 20 গরাকী -শিক্ষার্থীৰ মৰা 19 জন অর্থঃ 95 % -শিক্ষার্থী ইংরাজী হাডি বা লিখি ভেল হয়, কেবল 1 জন অর্থঃ 5 % -শিক্ষার্থী ইংরাজী ভাষা লিখি ভেল হয় ।

5) 20 গরাকী -শিক্ষার্থীৰ ভিতৰত 14 জন অর্থঃ 70 % -শিক্ষার্থী দৈনিক জীবনত ইংরাজী ভাষাটো ভাৰে, 6 জন অর্থঃ 30 % -শিক্ষার্থী জীবনত ইংরাজী ভাষাটো নাভাৰে ।

6) -শিক্ষার্থীসকলে ইংরাজী বৰ্ততে লাভ বা ভাষা 40 জন অর্থঃ 50 % ই ভাষা, কেবল 50 % -শিক্ষার্থীই ভাষা নাহায় ।

7) 20 গরাকী মৰা 11 জন অর্থঃ 50 % -শিক্ষার্থী শ্ৰেণী কোঠাৰ বাহিৰত ইংরাজী ব্যৱহাৰ

কৰে, ৭ জন অৰ্থাৎ 45 %-শিক্ষার্থী চম্পনী
কোণঠাপৰ বাহিৰত ব্যৱহাৰ নকৰে।

৪) -শিক্ষার্থীসকলে আনৰ সম্মুখত 18 জন অৰ্থাৎ
৭০% ই ইংৰাজী ব্যৱহাৰ কৰে, কেৱল ২ জন
অৰ্থাৎ 10 %-শিক্ষার্থীয়ে কৈ নাপায়।

৭) ২০ গৰাকী -শিক্ষার্থীৰ মাজত 15 জন অৰ্থাৎ ৭৫%
ই বিশ্বাস কৰে ইংৰাজী ভাষা-শিক্ষাৰে বিভিন্ন
সংস্কৃতিৰ জ্ঞানদৰে জনিব পাৰি, তাৰ বিপৰীতে ৫
জন ২৫ %-শিক্ষার্থীয়ে বিশ্বাস নকৰে।

10) ২০ গৰাকী -শিক্ষার্থীৰ ভিতৰত 13 জন অৰ্থাৎ
৬৫% -শিক্ষার্থীয়ে নিজৰ মাতৃভাষাৰ তুলনাত ইংৰাজী
ভাষা উচ্চ বুলি কোৱে, 7 জন অৰ্থাৎ 35 %-শিক্ষার্থীয়ে
উচ্চ বুলি নাকোৱে।

ফলাফলৰ আলোচনা (Discussion of the findings):

প্ৰকল্পটোৰ বিষয়াৰ লগত
সম্মুখিত পূৰ্বৰ গৱেষণাৰ ফলাফল আৰু বৰ্তমান
গৱেষণা ফলাফলৰ তুলনামূলক অধ্যয়ন তথা
আলোচনা কৰিলে দেখা যায় যে —

1) Mehmet Nuri Gormleksiz (2010) ৰ অধ্যয়ন ফলাফল আৰু প্ৰকল্পটোৰ ফলাফল ছিল মিলিত নহয়।

2) Tasnim Lubis (2013) ৰ ফলাফল এই প্ৰকল্পটোৰ ফলাফলৰ লগত মিলিছে। দুয়োটাৰ ফলাফল হ'ল ইংৰাজী শিক্ষাৰ প্ৰতি-শিক্ষার্থীৰ হানোতাৰ ইতিবাচক হোৱা উচিত।

3) Sakhi Hewaniana (2021) ৰ দাবী কৰিছে যে, শিক্ষণীয় পৰিৱেশসমূহ আৱশ্যকীয় আৰু সমৰ্থক হ'ব লাগে।

অধ্যয়নটোৰ আভ্যন্তৰীণ (Implication of the study):

এই প্ৰকল্পটোৰ অধ্যয়নৰ বিষয় হ'ল ইংৰাজী অধ্যয়নৰ প্ৰতি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ হানোতাৰ অধ্যয়ন কৰা। এই প্ৰকল্পৰ মুখ্য কেন্দ্ৰবিন্দু হ'ল ইংৰাজী শিক্ষাৰ প্ৰতি-শিক্ষার্থী সকলোৰ হানোতাৰ অনুসন্ধান কৰা।

অধ্যয়নটোৰ দ্বাৰা-শিক্ষার্থীসকলৰ ইংৰাজী ভাষাৰ প্ৰতি তেওঁলোকৰ হানোতাৰ

যুক্তি মোৰা গৈছে।

এই প্ৰকল্পটো সফলকৰণৰ বাবে
দেখা গ'ল যে বেছি ভাগ শিক্ষাৰ্থীই ইংৰাজী
ভাষাৰ প্ৰতি আগ্ৰহী। তেওঁলোকৰ ইংৰাজী ভাষা-
স্বৰূপৰ প্ৰতি হানোৱাৰ ইতিবাচক প্ৰকৃতিৰ।

গোমত, হাই এই প্ৰকল্পটো কৰিবলৈ
সক্ষম হৈছো।

সংগ্ৰহনি (CONCLUSION):

বিদ্যমান শিক্ষাৰ্থীই ইংৰাজী অধ্যয়ন
কৰিবলৈ অনুপ্রাণিত অনুভৱ কৰিব পাৰে কৰণ
তেওঁলোকৰ ইয়াক নিজৰ চাকৰিৰ বাবে ব্যৱহাৰ
কৰে। ইংৰাজী ভাষাৰ দ্বাৰা বিভিন্ন দেশৰ সৈতে
যোগাযোগ কৰিব পাৰি, নতুন ভাষা-শিক্ষাৰ পাৰি।

ইংৰাজী শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰতিজন ছাত্ৰ
ৰ অনন্য প্ৰয়োজন আৰু প্ৰেৰণা থাকে। শিক্ষা-
বিদসকলে ছাত্ৰৰ সফলতাক উৎসাহিত কৰিবলৈ
ইতিবাচক আৰু আকৰ্ষণীয় শিক্ষণ পৰিকল্পনা
সৃষ্টি কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিব লাগে।

अभिरंजित ग्रंथ (Reference)

Books :

1. Koul, L (2010) - Methodology of Educational Research.
2. Devi Bizaya; Rabha Batnoli (2022) - Project writing. Manab Publication, Panbazar.

Journals :

1. Bem, D. S. (1970) - Beliefs, attitude and human affairs, Belmont, CA: Book/cole
2. Triandis, H. (1971) - Attitude and attitude change. New York: John Wiley.
3. Glatdnetz, R. and Lambert (1972) - Attitude and Motivation in Second language learning.
4. Snow, A. and Chen L.K. (2007) - "Attitude Towards English and The Humanistic" The Journal of Educational Research, vol 61 No-10

Websites -

<http://www.iiste.org>
<http://www.iiste.net>

THANK YOU

ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକରେ ଲିପି ଶ୍ରବଣର ସୁବିଧା

ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକରେ ଗୁଣି ଦିଆଯାଇଥିବା ସୁବିଧା

इति

અશ્વત્થામી

[illegible]

1. > ଶ୍ରୀ. ଶାଈ ତାହା ଲିଖିତ ଏବଂ ଦ୍ରବ୍ୟ କେଉଁଠି ? ☐ ☐
2. > ଶ୍ରୀ. ଶାଈ ତାହା ଲିଖିତ କିମ୍ବା ଦ୍ରବ୍ୟ କେଉଁଠି ? ☐ ☐
3. > ଶ୍ରୀ. ଶାଈ କେଉଁଠି ଲିଖିତ କିମ୍ବା ଦ୍ରବ୍ୟ କେଉଁଠି ? ☐ ☐
4. > ଶ୍ରୀ. ଶାଈ କେଉଁଠି ଲିଖିତ କିମ୍ବା ଦ୍ରବ୍ୟ କେଉଁଠି ? ☐ ☐
5. > ଶ୍ରୀ. ଶାଈ କେଉଁଠି ଲିଖିତ କିମ୍ବା ଦ୍ରବ୍ୟ କେଉଁଠି ? ☐ ☐
6. > ଶ୍ରୀ. ଶାଈ କେଉଁଠି ଲିଖିତ କିମ୍ବା ଦ୍ରବ୍ୟ କେଉଁଠି ? ☐ ☐
7. > ଶ୍ରୀ. ଶାଈ କେଉଁଠି ଲିଖିତ କିମ୍ବା ଦ୍ରବ୍ୟ କେଉଁଠି ? ☐ ☐
8. > ଶ୍ରୀ. ଶାଈ କେଉଁଠି ଲିଖିତ କିମ୍ବା ଦ୍ରବ୍ୟ କେଉଁଠି ? ☐ ☐
9. > ଶ୍ରୀ. ଶାଈ କେଉଁଠି ଲିଖିତ କିମ୍ବା ଦ୍ରବ୍ୟ କେଉଁଠି ? ☐ ☐
10. > ଶ୍ରୀ. ଶାଈ କେଉଁଠି ଲିଖିତ କିମ୍ବା ଦ୍ରବ୍ୟ କେଉଁଠି ? ☐ ☐

A Study on the effect of free education on the academic performance of secondary students

A project submitted for the partial fulfilment of the requirements for the Bachelor degree (Hons) in Education of Guwahati University paper EDU-HC-6026

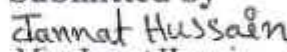
Supervisor

Dr. Barnali Rabha

Assistant professor

Department of Education, Lakhimpur College

Submitted by

Miss Jannat Hussain

Student of 6 th Sem, Dept. Of Education

Registration No. 20023038

Roll: UA-201-101-0046

CERTIFICATE

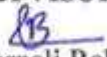
I have the pleasure to forward the project entitled “A Study on the effect of free education on the academic performance of secondary students” submitted by Jannat Hussain . This project embodies the result of the original works which she performed under my guidance and supervision.

The candidate has fulfilled the entire requirement.

Date: 28-04-2023

Place: Lakhipur College, Lakhipur.

Supervisor

Dr. Barnali Rabha

Assistant Professor

Dept. Of Education

Lakhipur College

DECLARATION

I am Jannat Hussain, hereby declare that the project submitted by me entitled "**A Study on the effect of free education on the academic performance of secondary students**" submitted by me is an original work done by me. I have fulfilled all the requirements for submitting a project.

Place : Lakhipur College, Lakhipur .

Date: 28-04-2023

Name: Jannat Hussain

Student of 6 th sem

Dept. Of Education

Reg. No:20023038

Roll : UA-201-101-0046

ACKNOWLEDGEMENT

It is indeed a privilege to acknowledge the help and advice received from many persons and institutions in undertaking this research work. In this respect, I am highly indebted to my esteemed teacher and supervisor Dr. Barnali Rabha , Dept. Of Education, Laxhipur College whose ceaseless guidance, encouragements have led me to period desire her busy reschedule. No amount of words would be able to express my gratitude to her.

Place : Laxhipur College, Laxhipur

Date: 28-04-2023

Jannat Hussain

Name: Jannat Hussain

Student of 6 th sem

Dept of Education, Laxhipur College

Reg. No:20023038

Roll:UA-201-101-0046

CONTENTS

Title	Page
Introduction	1-2
Significance of the study	
Statement of the problem	
Objectives of the study	
Hypothesis of the study	
Operational definitions of key terms	
Delimitation of the study	
Review of Related Literature	3-4
Methodology	5-6
Method used for the study	
Population of the study	
Sample used for the study	
Tools	
Analysis and Interpretation	7-10
Findings and Conclusion	11-12
References	13
Appendix	14

CHAPTER -I

CHAPTER –I

INTRODUCTION

Education is an essential tool that empowers individuals to develop knowledge, skills, and attitudes needed to navigate through life successfully. It is widely accepted that education is a fundamental right that should be accessible to all individuals irrespective of their social, economic or cultural background. However in many countries, access to education is limited due to financial constraints. This has led to the development of various policies and programs aimed at providing free education to individuals, particularly those from disadvantaged backgrounds.

The provision of free education is viewed as a strategy to promote equal opportunities, eliminate poverty and enhance social and economic development. In many countries free education is available at the primary and secondary levels; while tertiary education is subsidized or partially funded by the government. The objective of this study is to examine the effect of free education on the academic performance of secondary school students.

Since secondary is much more expensive than primary education, making secondary school free would generate a transfer to the generally wealthier household where parents are already sending their children to secondary school, it seems important to assess the extent to which free secondary education would induce more children to attend secondary school, and to determine whether the strong correlations between secondary education and lower fertility, better reproductive health , female empowerment, technology adoption and greater civic knowledge and participation reflect casual effects.

This paper provides experimental evidence on the impacts of free secondary school. The investigator made an effort to find out the effect of free education on the secondary students.

1.1 SIGNIFICANCE OF THE STUDY:

This study will be used to formulate further educational policies by the government to adopt in order to increase the academic performance of students in secondary school. The result can also be used by curriculum planners, educators and some government agencies in determining the population of those or below the working age.

On the other hand the study will equally help the parents to have their children educated with lesser financial burden. After review of related literature the investigator found that very minimal studies has been done in this area, therefore the investigator choose this significant research are for the study.

I.2 STATEMENT OF THE PROBLEM:

On the basis of the significance the study entitled as “A Study on the effect of free education on the academic performance of secondary students”

I.3 OBJECTIVES OF THE STUDY:

1. To identify the factors that influences the academic performance of secondary students in the context of free education policies.
2. To identify the extent to which free education policies have impacted the enrolment rates of secondary students.

I.4 OPERATIONAL DEFINITION OF KEY TERMS:

Free education: The term free education refers to the education where all the facilities provided free by the govt.

Secondary Students: Here the term secondary students refer to students who are studying in class ix .

Academic Performance: The term academic performance refers to the scholastic performance of the students.

I.5 DELIMITATION OF THE STUDY:

1. The study has deleted only in the Lakhipur area which is under the Goalpara District.
2. The study has delimited only the class ix students.
3. The study is delimited only in Govt. school.

CHAPTER -II

CHAPTER II

The review of related literature involves the system identification, location and analysis of documents containing information related to the research problem. The term is also used to describe the written component of a research plan or report that discuss the reviewed documents. The following reviews have been done before the study.

2.2 Five reviews have been done in this study:

Waslka Elizabeth uttah(2016) carried out study on “ the effect of free education on elementary students” . The objective of the study was to investigate the impact of free education on elementary students. The result found that the study revealed that free education has a positive impact on the academic performance of elementary students. Students who have access to free education tend to perform better.

Godida Henry(2018) conducted “a study on free education of secondary level”. The objective of the study was to investigate managerial capacity of heads of public secondary schools in singida municipality. The result found there is positive impact of free education.

Chinaz ohiri(2019) carried out study on “the effect of free education on the academic performance of secondary students.”The objective of the study was there are not enough resources and proper structure to ensure free and qualitative education. The result found that revealed the SSCE result analysis and the means from the sampled student’s grades before and during free education reveals that there exists a significant difference between student’s performance before and during free education.

Mashala Lameck Yusuph(2019) carried out a study on “ the effect of free education on the academic performance of secondary students.” The objectives of the study was to consolidate and broaden the scope of baseline, ideas, knowledge, skills and principles acquired and developed at the primary education level. The result found that study revealed the focus of this study was to see the impact of the implementation of the free education policy in secondary education. Therefore, this part presents the results based on the four aspects enrolment rate, number of teachers, student pass rate and dropout rate.

Garcia Emma (2020) carried out a study on “ free education of students of secondary school”. The objective of the study was to study to determine if there free education has a positive impact on academic performance and if there are any differences in academic performance between students who receive free education and those who do not. The result found the study revealed

that students who receive free education tend to perform better academically than those who do not. This finding holds across different subjects and academic levels.

2.3 RESUME:

In the present study total of 5 studies has been reviewed. The studies above mentioned were attempted to explore the impact of free education on the academic performance of students at different level. Again the studies highlighted student's performance with some variable such as free textbook, mead day meal, free uniform etc. Moreover, those few studies were foreign based and other state based rather than Assam.

Hence the present study on the **"A Study on the effect of free education on the academic performance of secondary students"**.

CHAPTER -III

CHAPTER III

METHODOLOGY

Methodology is one of the most important steps of any research study. It considered as the heart part of any research work. Research methodology includes the design of the research study, research design, variable of the study, sources of data, population, sampling procedure, sample, distribution of the sample, tools of the study, description of the tools, procedure of data collection and presentation of data.

3.1 Research method considered for the present study:

For the present study the researcher followed the descriptive survey method.

3.2 population of the study:

For the present study the total numbers of class ix students of Lakhipur Block were considered as the population of the study.

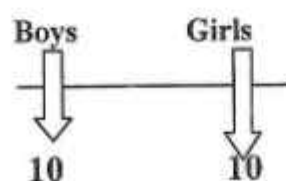
3.3 Sample of the study:

In the first step the investigator selected one school as sample. Here the investigator used purposive sampling for choosing sample schools.

And in the second step the investigator select 20 students randomly as sample for the study. The investigator used simple random sampling technique

School 1

Total no of students 20

3.4 Variables of the study:

- Free education.
- Academic Performance.
- Secondary students.

3.5 Research tools used for the study:

The investigator used self structured questionnaire.

Description of tools:

The questionnaire was constructed by the investigator, where 15 items were included. The questions were designed as "yes" and "No" forms. The questions were designed for academic performance and to explore the enrolment rates.

3.6 Statistical technique used for the study:

The investigator used simple percentage for calculating the data.

CHAPTER -IV

CHAPTER IV

ANALYSIS AND INTERPRETATION OF DATA

For the present study the analysis and interpretation have been done on the basis of objectives.

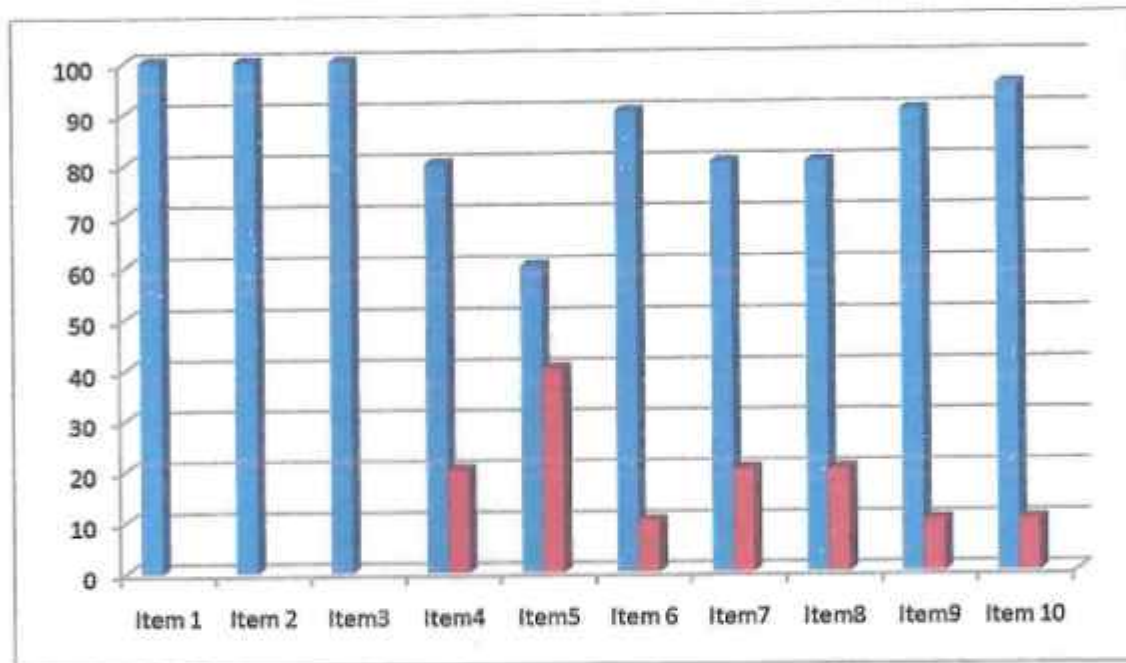
Objective 1

To identify the factors that influences the academic performance of secondary students in the context of free education policies.

Table 1 shows the factors that influences the academic performance of secondary students in the context of free education policies

Sl. No	Items	Yes	No
1	You think free education is a good move.	100%	-
2	Govt provide free text book	100%	-
3	You are happy to receive free education	100%	-
4	Mead day meal encourage you to learn more	80%	20%
5	Free text book encourage you to achieve your goal	60%	40%
6	Your school building is beautiful than your home	90%	10%
7	Your school building encourages you to move go ahead	80%	20%
8	Your teacher encourages you to score good marks	80%	20%
9	You learn more things from your teachers.	90%	10%
10	If govt not provided free education do you come to school?	95%	5%

Figure 1 shows the factors that influences the academic performance of secondary students in the context of free education policies

Interpretation:

From the table 1 and figure 1, it has been found that 100 % of the students responded that they prefer free education. 100% students responded that they receive free education. It also found that 100% students are happy to receive free education. The table also showed that 80% students responded that mead meal encourages them to learn more. Here 60% students responded that free education help them to achieve their goal. Again it also found that 90% students responded that their school building is most beautiful than their home and 95% student's responded that if they could not receive free education they do not came school.

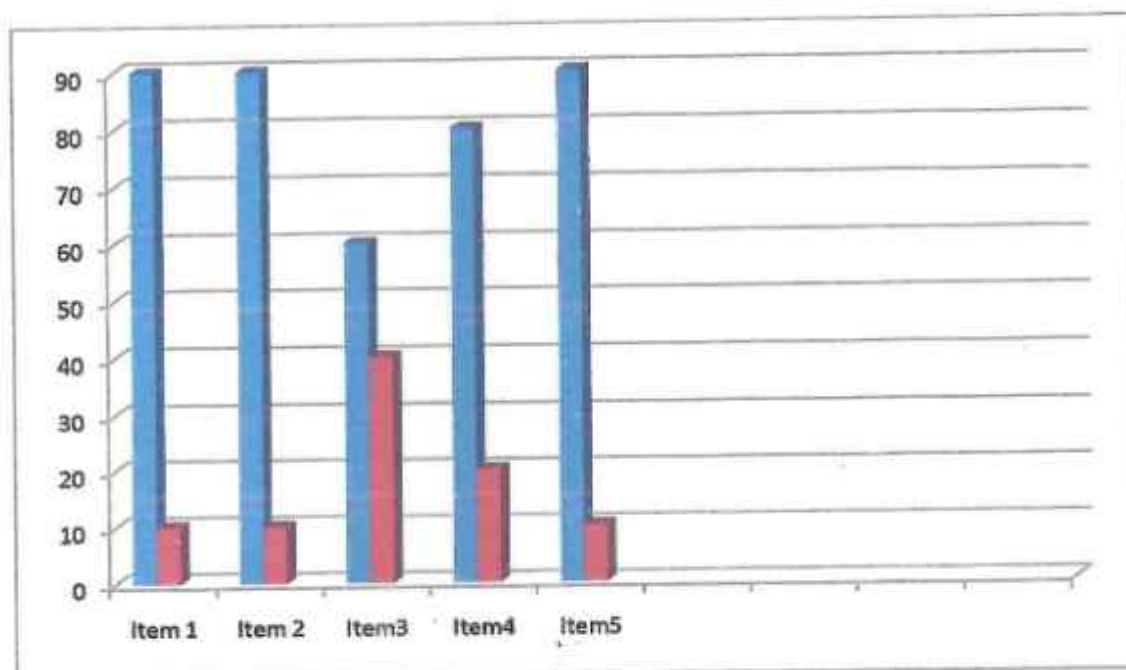
Objective 2

To identify the extent to which free education policies have impacted the enrolment rates of secondary students.

Table 2 shows the extent to which free education policies have impacted the enrolment rates of secondary students.

Sl. No	Items	Yes	No
1	<u>You come school</u> regularly	90%	10%
2	Are you happy with free education policy	90%	10%
3	Do you receive scholarship	60%	40%
4	Has free education help to increase enrolment rate	80%	20%
5	Govt free education policy better than free education	90%	10%

Figure 1 shows the extent to which free education policies have impacted the enrolment rates of secondary students.

Interpretation:

From the table 1 and figure 1, it has been found that 90 % of the students responded that they come to school regularly. 90% students responded that they are happy with free education policy. It also found that 60% students receive scholarship. The table also showed that 80% students responded that they are agreeing that free education increase enrolment rate.

CHAPTER -V

CHAPTER V

FINDINGS AND CONCLUSION:

Findings and statements section, upon which they are based upon the data analysis , conclusions are answer question raised or the statements of acceptance or rejection of the hypotheses proposed.

5.1 Major findings of the study:

- From the study it has been found that there are so many factor of free education that can affect the academic performance of students. Such as free text book, free uniform, scholarship, mead day meal etc.
- It has also found that govt free education policy increases the enrolment rate.

5.2 Discussion of the study:

The discussion on the major findings of the present study has been presented as following.

One of the major findings of the present study is that there are so many factors that effect the academic performance of students. It is agreement with the research done on the effect of free education on elementary students "The result found that the study revealed that free education has a positive impact on the academic performance of elementary students.

5.3 Educational Implication:

- The study will may help the researcher, teacher and the policy makers of Govt to making policy keeping in mind the academic performance of students.
- The study will also be helpful for the policy makers to making govt policies.
- The study will also be helpful to provide guidance to the teachers parents and community who are involved in educational system of secondary students , so that they can pay special attention to the low of groups in terms of emotional maturity and academic performance.

CONCLUSION:

The study was designed to review the literature on the influences of various needs of students on their academic performance. The study revealed that truancy affects academic performance drastically and sometimes even leads to school dropouts. Also free text book, free uniform, scholarship, meals provisos and teachers have tremendous effects on the academic performance of the students at school. Students who are above average academically, positively exposed to these factors are likely to perform better as compared to those who are less exposed to these factors.

REFERENCES:

Book

- Agarwala, S.(2008). *Psychological foundation of education and statistics*. Panbazar. Bookland.
- Devi. Bijaya; Rabha Barnali(2022)*Project writing*. Manab Publication , Panbazar.

Journals

- Abbott, Brant, Giovanni Gallipoli, Costas Meghir, and Violante(2019) . "Education policy and intergenerational transfers in equilibrium." *journal of political economy*. 127-6, 2569-2624.
- Baird, Sarah, Joan Hicks(2017) " women at work long run impacts of child health gains". *Quality journal of economics*.

Websites:

- <https://www.bps.go.id/indicator/6/1170/1/presentase>
- <https://www.nber.org/papers/w19364.pdf>
- <https://publikasi.data.kemdikbud.go.id/upload>
- <https://www.researchgate.net>
- <https://www.ijrcs.org>
- <https://statsghana.gov.gh/gssmain/file>

APPENDIX

APPENDIX 1

QUESTIONNAIRE

Instructions:

Please give your response Yes or No

Sl. No	Items	Yes	No
1	You think free education is a good move.		
2	Govt provide free text book		
3	You are happy to receive free education		
4	Mead day meal encourage you to learn more		
5	Free text book encourage you to achieve your goal		
6	Your school building is beautiful than your home		
7	Your school building encourages you to move go ahead		
8	Your teacher encourages you to score good marks		
9	You learn more things from your teachers.		
10	If govt not provided free education do you come to school?		
11	You come school regularly		
12	Are you happy with free education policy		
13	Do you receive scholarship		
14	Has free education help to increase enrolment rate		
15	Govt free education policy better than free education		

APPENDIX II

Study of the problems faced by Girls students

A project submitted for the partial fulfillment of the requirements for the Bachelor
Degree (Hons)in Education of Guwahati University paper EDU-HC-6026

Supervisor

Dr. Barnali Rabha

Education

Assistant professor

Department of Education , Lakhipur College

Jimim Sultana Parbin
Submitted by

Miss Jimim Sultana Parbin

Student of 6th Semester, Dept. Of

Registration No. 20023041

Roll No. UA-201-101-0050

CERTIFICATE

I have the pleasure to forward the project entitled "A study on the problems faced by girls students "submitted by **Jimim sultana** of the original works

Which she performed under my guidance and supervision

The candidate has fulfilled the entire requirement.

Date: 28/4/2023

Place: Lakhipur College Lakhipur

Supervisor

Dr. Barnali Rabha

Assistant professor

Dept of education Lakhipur college

DECLARATION

I am Jimim sultana parbin, hereby declare that the project submitted by me entitled "A Study of the problems faced by girls students" submitted by me is an original work done by me. I have fulfilled all the requirements for submitting a project.

Supervisor

Dr. Barnali Rabha

Assistant professor

Department of Education, Lakhipur College

Jimim Sultana Parbin

Submitted by

Miss Jimim Sultana Parbin

Student of 6 th Sem. Dept. Of Education

Roll UA-201-101-0050

Registration No 20023042

ACKNOWLEDGEMENT

It is indeed a privilege to acknowledge the help and advice received from many persons and institutions in undertaking this research work. In this respect. I am highly indebted to my esteemed teacher and supervisor Dr. Barali Rabha, Dept. Of Education, Lakhipur College whose ceaseless guidance, encouragements have led me to period desire her busy reschedule. No amount of words would be able to express my gratitude to her.

Supervisor
Dr. Bamali Rabha

Submitted by
Miss: Jimim sultana parbin
Student of 6th Sem, Dept Of Education
Registration No. 20023042
Roll: UA-201-101-0050

Assistant professor
Department of Education, Lakhipur College

CONTENTS

Title : <u> </u>	Page
Introduction	1-2
Significance of the study	
Statement of the problem	
Objectives of the study	
Hypothesis of the study	
Operational definitions of key terms	
Delimitation of the study	
Review of Related Literature	4-6
Methodology	7
Method used for the study	
Population of the study	
Sample used for the study	
Tools	
Analysis and Interpretation	8-12
Findings and Conclusion	13-14
References	16
Appendix	

CHAPTER - I

CHAPTER-I

Introductoin

Education is an essential Instrument to bring Social revolution among. It is the only remedy to bring about the desired social change in indian society. at all levels and at ages of children. Education has been considered as one major agency of socialization while teachers and Educational Institutions us Socializing agents. It is the key tool. which can be successfully used against the deep rooted evils prevailing in the society. Higher education is the third stage of education. which is acquired by the learners Through the learning .

Process. It is under taken in universities college or higher education institution and virtual or distance mode.

SIGNIFICANCE OF THE STUDY :

The significance of studying the problems faced by girls in education is critical to Understanding the challenges they face and identifying potential solutions to promote their success in school. Girls face unique challenges in education due to a range of Social, economic, and cultural factores, which can impact their ability to succeed academically Some common problems faced by girls in education include. Grendere bias girls may face gender,

1.2 STATEMENT OF THE PROBLEM:

On the basis of the significance of the Study the present Study is entitled as. A study on the problems faced by girls students.

1.3 OBJECTIVES OF THE STUDY:

- (1) To study the problems faced by the girls students in their College.
- (2) To study the Issues and status of girls students in their college.

1.4 HYPOTHESIS OF THE STUDY:

No, there is no impact of the problems faced by girls students.

1.5 OPERATIONAL DEFINITIONS OF KEY TERMS:

- (1) Problem
- (2) Girls problem

1.6 DELIMITATION OF THE STUDY:

- (1) The study is delimited only in the Lakhimpur College which is under the Goalpara District.
- (2) The study is delimited only to the class 6th Semester Students.
- (3) The study is delimited only in Government college.

CHAPTER - II

CHAPTER II

2.1 REVIEW OF RELATED LITERATURE :

The Preview of related literature evolves the System identification, location and analysis of documents containing information related to the research problem. The term is also used to describe the written component of research plan or report that discuss the reviewed documents. The following reviews have been done before the Study.

2.2 five reviews have been done in this study:

1. Azra, Praveen Munshi (2014) carried out a study on "the problems faced by girls student in the college. The objectives of study was as far quality five approach in concerned, mixed method approach with in depth interviews and focused group discussions (FGI) were done to collect. The method of data collection used was "Questoinaire," in which questions asked with the purpose to meet desired objectives. The result found that the study revealed that results from more than 400 questionnaires distributed, only 150 were completed. The completed questionnaire was from 150 female student.
2. Mahammad Areshad Dahur (2016). Carried out Study on "Investigation of problems faced by female students at higher education level .The objectives of the study to identify the Problems that female students trace at higher education level. to find out the gender discrimination about girls education result of the present study was aimed to investing-ate the problems faced by girls at higher education level.
3. Das (2018) Carried out a Study on the problems faced by girls students in the college. The objectives of study was present study was Conducted a Study co-education at college level. The result found that the study revealed that results the above table reveals that about 110 (91.66) girls opined that they attended college regularly whereas 10 (8.3%) students viewed that they don't attend college regularly.

4. Dr. S.Jyotrani (2021) Carried out study on A study problem of girls students in co-educational institution of college Stage. The defectives of the present study. To study the facilities available for girl Students in co-education government college , find out the academic related Problem faced by girls students in co-educational government college. The results present study was aimed to investigate the problems faced by girls at higher education at level.
5. Chauhan Anamika (2022) Carried out a study on" the problems faced by girls students in the College. The objectives of study was present Study was aimed to study importance and need of higher education to the girls higher education, The result found that the study revealed that- results indicates the sex biases as major problem for maximum girls at home and society level. financial problem, which was found as significantly affecting factor for girls education

2.3 RESUME:

In the present Study total of 5 studies have been reviewed. The studies above mentioned were attempted to explore the impact of watching study the problems faced by the girls students. Again the studies highlighted students performance with Some Variable such as girls education. Social Skill etc Moreover, those few studies were foreign based and other Staff based rather than Assam No Study has been found which is attempted to Explore on the impact of. To study the problems to faced by the girls Students. Hence the present study on the Study on problems faced by girls Students has been under taken for the study.

CHAPTER - III

CHAPTER III

RESEARCH METHODOLOGY:

In its most Commonsense methodology is the study of research methods. However the term can also refer to the methods themselves or to the Philosophical discussion of associated Background assumptions. A method is a structured procedure for bringing about a certain goal.

3.1. RESEARCH METHOD CONSIDERED FOR THE PRESENT STUDY:

for the present study the research followed the descriptive survey method.

3.2 POPULATION OF THE STUDY:

For the present study the total number of class 6th semester students of Lakhipur college considered as the population of the study .

3.3 SAMPLE OF THE STUDY :

In the first step the 1 college of lakhipur selected as sample college. Here the researcher used simple random technique for choosing sample college.

3.4 VARIABLES OF THE STUDY:

Girls problems

3.5 RESEARCH TOOLS USED FOR THE STUDY :

The researcher used self structured questionnaire for data collection.

3.6 STATISTICAL TECHNIQUES :

The researcher used simple percentage for to calculate the data.

CHAPTER - IV

CHAPTER - IV

ANALYSIS AND INTERETATION OF DATA:

In a research work analysis of data means studying the organized material in order to discover inherent facts. Data collected through out the research work are Studied from as many angles as passable in order to explore the new facts.

4.1 ANALYSIS AND INTERPRETATION OF DATA:

for the present study the basic of objectives Objective,

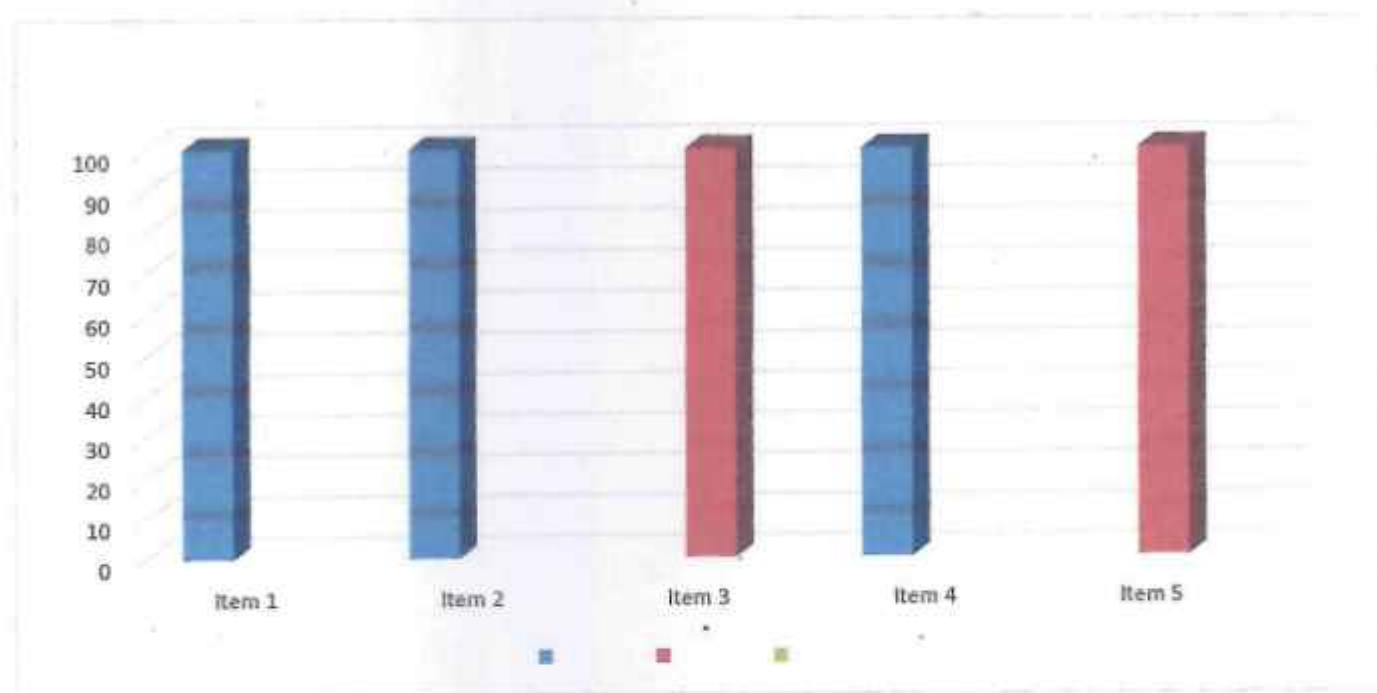
1. To study the problems faced by the girls students on their college
- 2.To study the issues and status of girls students on their college

TABLE-I

SL	Items	YES	NO
1	Do your local people ware about the girls education.	100%	
2	Do your parents wants you to study higher.	100%	
3	Have you ever of discrimination about your sex in society.		100
4	Have you got proper facility's to your society		100%
5	Have you notice less importance about your than your brother from your parents.		100%

blue red
yes NO

Figure 1 shows the facility problems faced by girls Students.

Interpretation:

From the table 1 it has been found that 100% Students responded that it is not compulsory to attend the study regularly. Here the table also showed that 100%. Students are working in different jobs. Also in this table 100% of the Students responded that there is no age limit to join the Study center. And here 100% of the students responded that this study doesn't. Provide facilities in all aspects of the Curriculum. And to this table. 100. Of the students responded that this study doesn't provide facilities in all aspects of Curriculum.

OBJECTIVE II

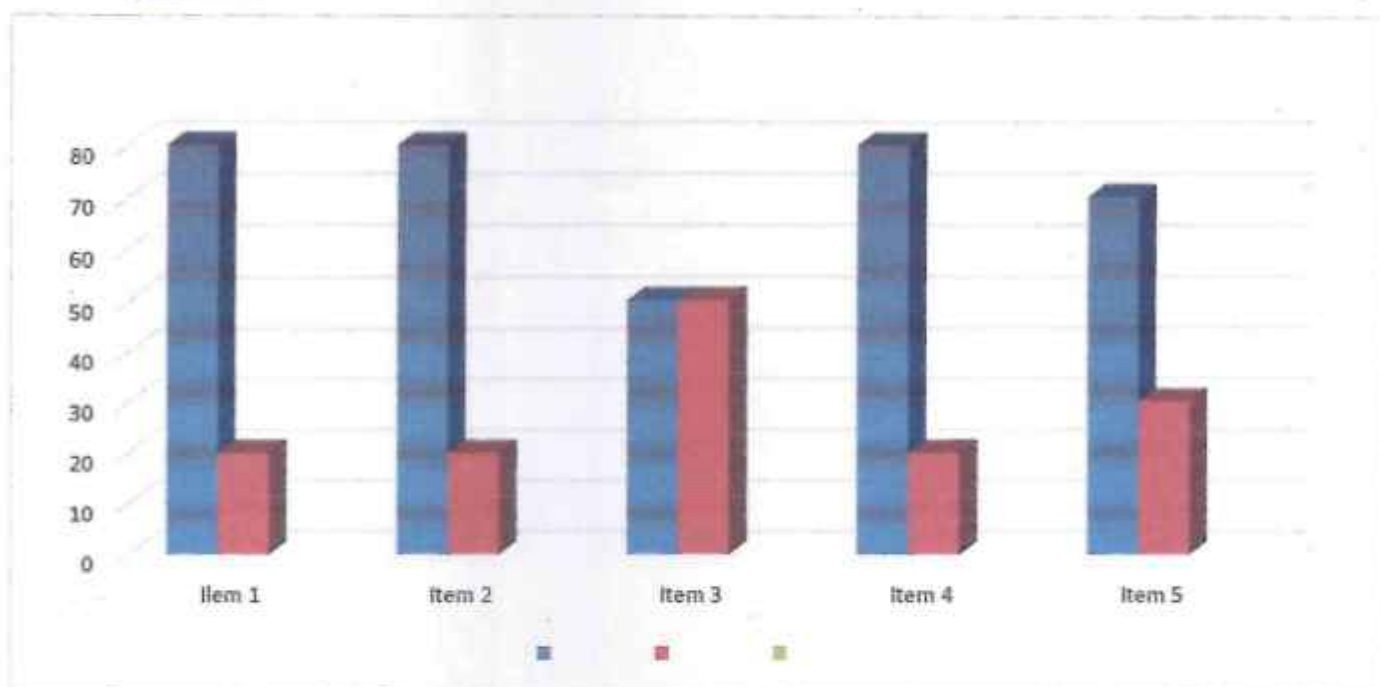
To study problems faced by girls studentd

Table 2 shows the problems faced by the girls students

TABLE-II

SL	Items	yes	no
1	In any games have your ever make absence in respect of your sex in the society?.	80%	20%
2	your mother is more interested in your study?	80%	20%
3	Do you think that girls education is most important to improve the status in your home from the girls education?	50%	50%
4	Is there perfect status in your home from the girls education.	80%	20%
5	Do you are facing any problem day by day in your studis.	70%	30%

Fig 2:

Interpretation:

80% of the students and said that there is educated availability of problems faced by girls students. 20% of the students answered that there not enough Availability of girls problem.

CHAPTER - V

CHAPTER -V

FINDINGS AND CONCLUSION

This chapter consists of major finding of the present Study. The findings have been presented on the basis of the analysis and interpretation of the study.

5.1.MAJOR FINDINGS OF THE STUDY:

•from the study it has been found that there is no sufficient facility available in the Study Centre.

•About students are agreed that they face financial problem at home where as about (87.5 %) girl students are not facing any financial problem.

5.2 DISCUSSION OF THE STUDY :

The discussion on the major findings of the present study has been presented as following

There are many Problems faced by the students studying in girls student. The results showed that girls problem has not been able to provide proper facilities to the Students in terms of academic development. Similarly the Study undertaken by Dr.S.joytiani and Anamika chauhan's investigationof the problems faced by female students in higher education agrees with their research on girls education problem The study showed that the female students had significant difficulties is not Understanding the language, not having appropriate teacher, not having effective counseling facilities.

5.3 EDUCATIONAL IMPLICATION OF THE STUDY :

The study of the project concerns the effect of educated and uneducated girl and women achievement. The major focus of this project is to Study the academic achievements of learners. H.S.LC is the first level of success in a students life. The project has been studied with preference given to educated and Uneducated girls.

CONCLUSION

from Study it is clear that an educated mothers is a source of courage and strength for the girls. If girls educated then she can guide and prepare her girl in a better any for future. She can provide better hygienic condition at home due to her knowledge of basic health and nutrition.

REFERENCE

Book

Agarwalla, S. (2008). Psychological Foundation of Education and Statistics. Panbazar: Book land.

Devi Bijaya : Rabha Barnali (2022) project writing, panbazar : Book land.

JOURNALS

Aggarwal(2013). A Study of Academic Achievement of High School Students in relation to Emotional Intelligence, Emotional Maturity and Self-Confidence. Indian Journal of Higher Education, 4(2), 38

Gill, R.& Saini, S. (2002). Emotional maturity among institutionalized and no-institutionalized aged in punjab, Indian Psychological Review, 58(3)1

WEBSITE

Shttp://www.iasir.net
http://gateway.proquest
www.ietd.inflibnet.ac.in
www.ijsr.net

APPENDIX 1

QUESTIONNAIRE

Instruction:

Please give your response yes or no

SL	Items	yes	no
1	Do your local people aware about the girls education?		
2	Do your parents wants you to study higer?		
3	have you ever victin of discrimination about your sex in your society.?		
4	Have you got proper facilities your study?		
5	Have you notice less importance about you than your brother from your prents?.		
6	In any games have your ever make absence in respect of your sex in the society?.		
7	your mother is more interested in your study?		
8	Do you think that girls education is most important to improve the status in your home from the girls education?		
9	Is there perfect status in your home from the girls education.		
10	Do you are facing any problem day by day in your studis.		

LAKHIPUR COLLEGE, LAKHIPUR

TOPIC

**A STUDY ON IMPACT OF SCHOOL LIBRARY ON ACHIEVEMENT AND
LEARNING IN SECONDARY SCHOOL (LAKHIPUR BLOCK, LAKHIPUR
HIGHER SECONDARY SCHOOL)**

SUBMITTED BY

Name: Khanindra Sutradhar

Class: B.A. 6TH Semester

Roll No: UA-201-101-0056

Paper : EDU -HC-6026

Registration No: 20023048

**Department of Education,
Lakhipur College, Lakhipur**

Supervisor

**Mrs Nilima Das
Associate Professor, Education Department
Lakhipur College**

PROJECT REPORT

PROJECT TOPIC

ON

**A STUDY ON IMPACT OF SCHOOL LIBRARY ON ACHIEVEMENT AND
LEARNING IN SECONDARY SCHOOL (LAKHIPUR BLOCK
,LAKHIPUR HIGHER SECONDARY SCHOOL).**

A project submitted for the partial fulfillment of the
requirements for the bachelor degree (Hons) in
Education of Gauhati University Paper-**EDU-HC-6026**

SUPERVISOR

Name: Nilima Das

SUBMITTED BY

Name: Khanindra Sutradhar

Class: B.A. 6TH Semester

College: Lakhipur College, Lakhipur

Roll No: UA-201-101-0056

CERTIFICATE

I have the pleasure to forward the project entitled "A STUDY ON IMPACT OF SCHOOL LIBRARY ON ACHIEVEMENT AND LEARNING IN SECONDARY SCHOOL (LAKHIPUR BLOCK, LAKHIPUR HIGHER SECONDARY SCHOOL)" submitted by Khanindra Sutradhar. This project embodies the result of the original works, which he performed under my guidance and supervision.

The candidate has fulfilled the entire requirement.

Date: 28-04-2023

Nilima Das

Place: Lakhipur College, Lakhipur

Supervisor

DECLARATION

I, **Khanindra Sutradhar**, do hereby that the project submitted by me entitled "A STUDY ON IMPACT OF SCHOOL LIBRARY ON ACHIEVEMENT AND LEARNING IN SECONDARY SCHOOL (LAKHIPUR BLOCK, LAKHIPUR HIGHER SECONDARY SCHOOL)

" submitted by me is an original work done by me. I have fulfilled all the requirements for submitting a project.

Date: 28-04-2023

Place: Lakhipur College,
Lakhipur

Name: Khanindra Sutradhar

student of 6th semester,
Lakhipur College, Lakhipur

ACKNOWLEDGEMENT

It is indeed a privilege to acknowledge the help and advice received from many persons and institutions in undertaking this research work. In this respect, I am highly indebted to my esteemed teacher and supervisor **Nilima Das**, Department of **Education, Lakhipur College, Lakhipur** whose ceaseless guidance, encouragement have led me to perform this research work. Submission of this project could only be possible for the painstaking help provided by him during the period desired him busy reschedule. No amount of words would be able to express my gratitude to him.

Place: Lakhipur College, Lakhipur

Name: Khanindra sutradhar

Date: 28-04-2023

Student of 6th semester,

Lakhipur College, Lakhipur

CONTENTS

<u>TITTLE</u>	<u>PAGE NO</u>
List of Tables	
List of Figures	
CHAPTER I	1-6
INTRODUCTION	
CHAPTER II	8-9
REVIEW OF RELATED LITERATURE	
CHAPTER III	11-12
METHODOLOGY	
CHAPTER IV	14-18
ANALYSIS AND INTERPRETATION OF DATA	
CHAPTER V	20-22
FINDINGS AND CONCLUSION	
REFERENCES:	23

CHAPTER-I

CHAPTER-I

1.0 INTRODUCTION:

School libraries are an important component of any educational institution because they provide students with access to a wide range of resources, such as books, periodicals, electronic databases, and multimedia materials. These resources facilitate learning and enhance students' overall educational experience. The impact of school libraries on student achievement has been the subject of much research and the findings suggest that school libraries play an important role in promoting academic success.

In this study, we aim to investigate the impact of School libraries on academic achievement in secondary schools. Specially, we will explore how school library- presence affects students' academic performance, information literacy skills and reading habits.

This will be studied at Lakhipur Higher secondary School, and data will be collected through surveys, interviews, and analysis of academic records. Ultimately, this study aims to contribute to ongoing efforts to improve educational outcomes and enhance the quality of education for all students.

1.01 SIGNIFICANCE OF THE STUDY:

Well-equipped school libraries with many resources can give students access to information and materials not available in the class room. This allows them to develop independent learning skills, enhance their research abilities, and broaden their knowledge beyond what is covered in the course. As a result, students may perform better academically, and have a greater interest in learning.

Furthermore, a well stocked school library can also promote a culture of reading and lifelong learning. By giving students access to a variety of books, magazines and other reading materials, a school library can help develop a love of reading and improve literacy levels.

The finding of this study can help inform educational policies and practices regarding the importance of school libraries in promoting student achievement and learning outcomes. By demonstrating the impact of school libraries on student success, policymakers may be more inclined to allocate resources to support school library development and maintenance.

achievement. The study found that school library programs have a positive impact on student achievement. Students who have access to well funded school library programs tend to have higher academic achievement, better test scores, and improve reading and writing skills.

1.2 STATEMENT OF THE PROBLEM:

The school library is an essential resource for students academic success and learning. However, despite its importance, many secondary schools struggle to provide adequately staffed and resourced libraries. This raises questions about the impact of school libraries on students achievement and learning outcomes. Therefore, the statement of the problem for this topic is: What is the impact of school libraries on the academic achievement and learning outcomes of secondary school students? This question highlights the need to investigate the relationship between school libraries and student achievement, considering factors such as library resources, staffing and usage. By addressing this problem, we can better understand the role of school libraries in supporting student learning and identify strategies to improve library services in secondary schools.

1.3 OBJECTIVES OF THE STUDY:

The present study will be conducted on the basis of following objectives:-

1. To investigate the impact of well-equipped and well-run secondary school libraries.
2. To investigate the impact of school libraries on academic achievement in secondary schools.

1.4 HYPOTHESES OF THE STUDY:

On the basis of the objectives, the following hypotheses will be formulated—

H₀₁ Access to a well-stocked and well-maintained school library has a positive impact on student achievement and learning in secondary school.

H₀₂ Students who have access to well-equipped school libraries with diverse collections of books and other resources will have higher academic achievement than students who do not have access to such libraries.

H₀₃ Students who use the school library regularly and engage in independent reading will have higher academic achievement than students who do not use the library or engage in independent reading.

1.5 OPERATIONAL DEFINITIONS OF KEY TERMS:

In order to carry out the present study, the investigator will be using certain key terms which are discussed below-

School Library:- This project has taken Lakhipur Higher Secondary School as the school library. It contains a collection of books, digital resources and other educational materials that help students in their academic and personal development.

Achievement:- Refers to the academic progress students make in their studies, as measured by various means such as grades, standardized test scores, and other assessments. This is a case of students who have passed the HSLC final examination.

Learning:- Refers to the acquisition of knowledge, skills, and competencies through a variety of educational experiences, including classroom instruction, independent study and other forms of learning.

Secondary School: A Secondary school is an educational institution that provides formal education to students in grades 9-12, usually for adolescents between the ages of 14-18. And Lakhipur Higher Secondary School has been taken as the Secondary School for this project.

1.6 DELIMITATION OF THE STUDY:

1. The study has delimited only in the Lakhimpur Higher Secondary School which is under the Goalpara district.
2. The study has delimited only the class X and XI.
3. The study is limited to 20 learners.

CHAPTER-II

CHAPTER-II

2.1 REVIEW OF RELATED LITERATURE

Five reviews has been done in this study:

1. Duke N.K. (2000) on "It's Rich for the Rich: printing experiences and Environments offered to children in low and Middle-Income communities". The goal of this study was to explore the differences in print experiences and Environments to children in Low- and middle income communities. The study found that children in low-income communities have less access to printed materials, including books, Magazines, and newspaper. School library can help bridge this gap and provide access to resources otherwise unavailable to these students.

2. Lane, K.C. (2003) researched "Evidence Based practice in school library Media programs". The goal of this literature review was to determine the relationship between school library Media programs and students achievement. The study found that students who had access to well-stocked and well maintained school libraries did better academically, had higher standard test scores, and were more likely to graduate from high school.

3. Todd, R.J. (2006) researched "School libraries and student learning", the aim of this literature review was to provide evidence of the effects of school libraries on student learning. The study found that school libraries positive impact student learning by providing access to high quality resources, promoting reading and literacy- and supporting research and inquiry-based learning.

4. Hartzell, G. (2012) conducted research on 'school library-impact studies'. The aim of this literature review was to provide an overview of the impact of school libraries on student achievement and learning. The study found that school libraries played an important role in promoting literacy- and reading, providing access to resources that supported student learning and improving student achievement. School-libraries also help students develop research and inquiry skills and assisted with classroom instruction.

5. Wang, L. (2018) conducted research on 'Effects of school library programs on student achievement'. The goal of the study was to review existing research on the impact of school library programs on student

CHAPTER-III

CHAPTER-III

METHODOLOGY

Methodology is considered as the heart part of any research work. It is considered as a very significant step in any research study. Research methodology specially presents the design of the research study, research design, variables of the present study, sources of data, population, sampling procedure, sample, distribution of the sample, tools of the study, description of the tools, procedure of data collection and presentation of data.

3.1 RESEARCH METHOD CONSIDERED FOR THE PRESENT STUDY:

Different research methods can be used to investigate the impact of school library on secondary school achievement and learning. For the present study, descriptive survey method has been used for conducting the research study.

3.2 POPULATION OF THE STUDY:

For the present study the total number of Class X and XI students of Lakhipur Higher Secondary School considered as the population of the study.

3.3 SAMPLE OF THE STUDY:

In the first step the 1 school for the Lakhimpur were selected as sample school.

In the second step the researcher selected 20 students as sample for the study.

3.4 VARIABLES OF THE STUDY:

1. School library
2. Achievement
3. Learning
3. Secondary School

3.5 RESEARCH TOOLS USED FOR THE STUDY:

The researcher used self structured questionnaire.

3.6 STATISTICAL TECHNIQUES:

Tables, figures and percentages have been used to analyze this research.

CHAPTER-IV

CHAPTER-IV

ANALYSIS AND INTERPRETATION OF DATA

In a research work analysis of data means studying the organized material in order to discover inherent facts. Data collected throughout the research work are studied from as many angles as possible in order to explore the new facts.

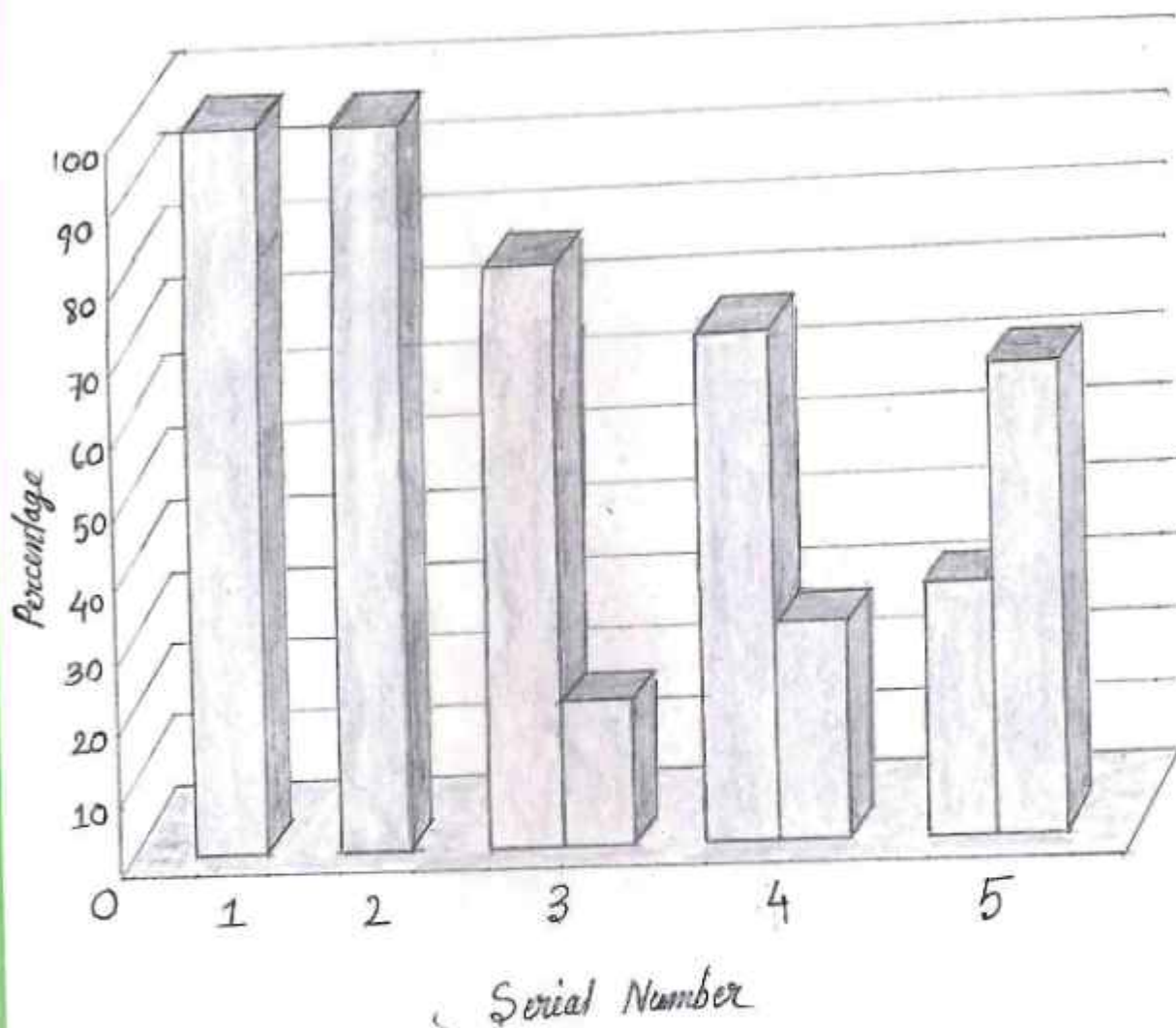
4.1 ANALYSIS AND INTERPRETATION OF DATA:

Objective 1: To investigate the impact of well-equipped and well-run Secondary school libraries.

Table 1 shows the impact of well-equipped and well-run Secondary-school libraries.

TABLE-1

S.No	Items	Yes	No
1	Does access to well equipped school library improve students academic achievement?	100%	
2	Do students who use the school library have higher test scores than those who do not?	100%	
3	Can a well-run school library improve students information literacy skills?	80%	20%
4	Is a well-equipped school library important for students success in all subject areas?	70%	30%
5	Can a school library help prepare students for lifelong learning?	35%	65%

Figure-1INTERPRETATION :

From Table 1 and Figure 1 above, it can be seen that in the first part 100% of the students responded that the facility of well equipped school library improves the academic achievement of students.

In the second section, students support 100% that students who use the school library have higher test scores.

In the third part, 80% of students answered "yes" to the question while 20% answered "no". This suggests that

the majority of students believe that a well-run school library can improve their information literacy skills, while not for a small number of students.

In the fourth section, 70% of students answered "yes" while 30% answered "no" to the question. This suggests that the majority of students believe well-equipped school libraries are important to their success in all subjects, while a small percentage do not.

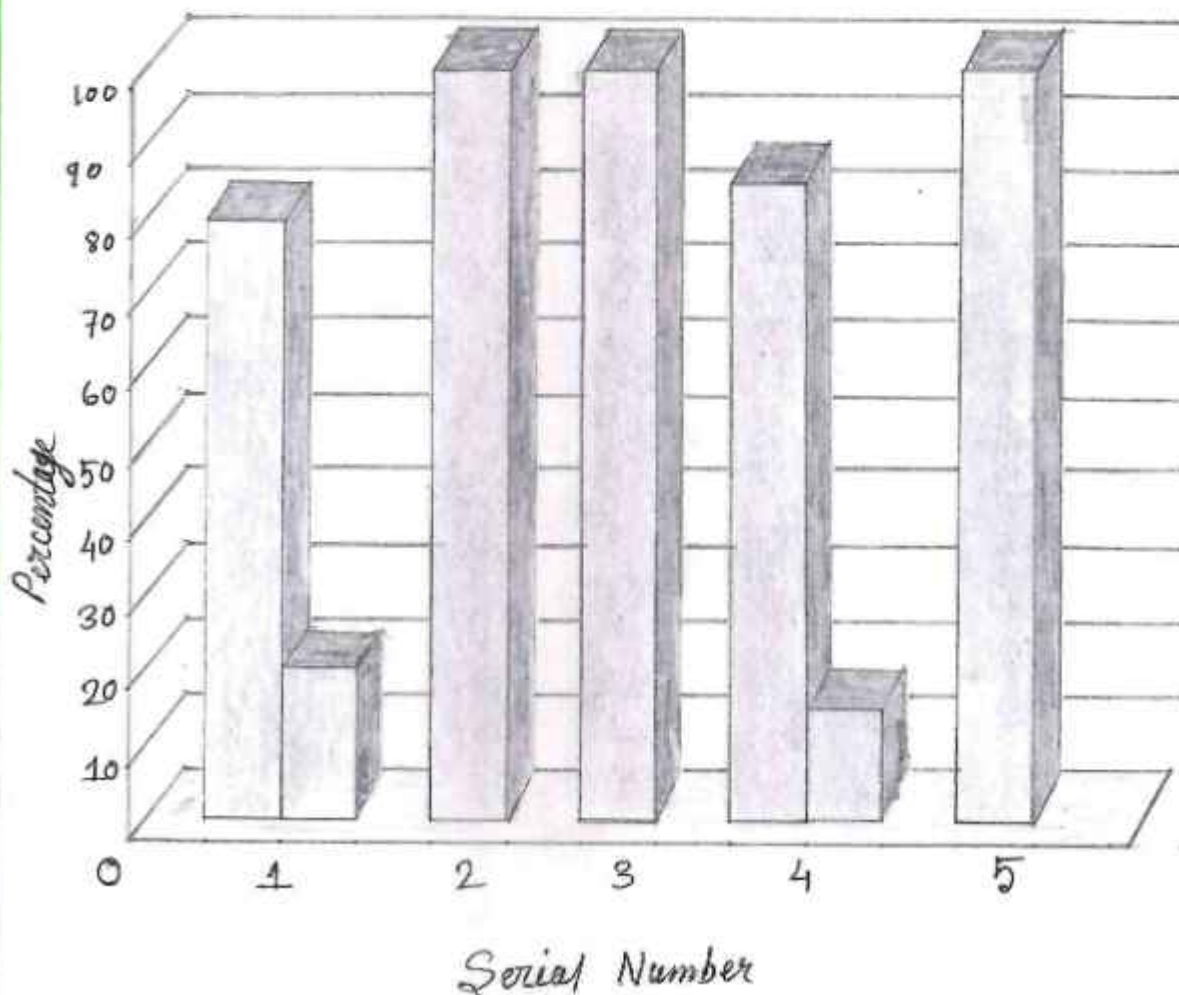
In the last part of the table, 85% of students answered "yes" while 15% answered "no" to the question. This suggests that the majority of students do not believe that a school library can help prepare them for lifelong learning, while a smaller percentage of students believe that a school library can help prepare them for lifelong learning.

Objective 2: To investigate the impact of school libraries on academic achievement in secondary schools.

Table 2 shows the impact of school libraries on secondary school academic achievement.

TABLE-2

S.No	Items	Yes	No
1	Does having a school library promote independent learning and academic success?	80%	20%
2	Does having a school library contribute to improve academic achievement in secondary schools?	100%	
3	Can a school library improve students reading comprehension and fluency?	100%	
4	Does access to quality books in school library improve learning outcomes?	85%	15%
5	Does having trained library staff contribute to the success of the school library?	100%	

Figure-2

INTERPRETATION:

From the table 2 and Figure 2 above, it can be seen that in the first section, 80% of students answered "yes" while 20% answered "no" to the question. This suggests that the majority of students believe that having a school library promotes independent learning and academic success, while a small number do not.

In the second section, students 100% support that having a school library contributes to improving secondary school academic achievement.

In the third section, students 100% support that school libraries can improve students' reading comprehension and fluency.

The fourth section of the table shows that 85% of students answered "yes" to the question, while 15% answered "no". This suggests that the majority of students believe that access to quality books in the school library can have a positive impact on their learning outcomes. Others, on the other hand, do not believe.

In the last section, students 100% support that having trained library staff contributes to the success of school libraries.

CHAPTER-V

CHAPTER-V

FINDINGS AND CONCLUSION

This chapter consists of major findings of the present study. The findings have been presented here on the basis of the analysis and interpretation of the study.

5.1 MAJOR FINDINGS OF THE STUDY:

Findings related to the objective 1:

1. From the above table, it has been found that the facility of well-equipped school library improves the academic achievement of the students.
2. Again, students 100% support that students who use the school library higher test scores.
3. The table above shows that the majority of students believe that a well-run school library can improve their information literacy skills, while a small number of students do not believe so.
4. On the other hand, the majority of students believe that well-equipped school libraries are important for their success in all subjects, while for some percentage it is not.
5. The table above shows that the majority of students do not believe that school libraries can help prepare them for lifelong learning, while a small percentage of students

believe that school libraries can help prepare them for lifelong learning.

Findings related to the objective 2:

1. As can be found from the table above, the majority of students believe that having a school library promotes independent learning and academic success, while few student do not.
2. The above table shows that students 100% support that having a school library contributes to improving academic achievement in secondary schools.
3. Again, students 100% support that school Libraries can improve students reading comprehension and fluency.
4. The majority of students believe that having access to quality books in the school library can have a positive impact on their learning outcomes while some do not believe so.
5. On the other hand, students 100% support that having trained library staff contributes to the success of School Libraries.

5.2 CONCLUSION :

Research consistently demonstrates that school libraries play an important role in supporting the academic achievement and learning of secondary school students. School libraries, in particular, can help improve student achievement by fostering a love of reading and a curiosity about the world. Research shows that students who have access to well-stocked and well-run school libraries are more likely to engage in independent reading, which can improve reading comprehension, vocabulary and critical thinking skills. On the other hand, students who use the school library score higher on test than students who do not use the library.

In conclusion, school libraries play an important role in supporting the academic achievement and learning of secondary school students. They provide access to many resources and can help students develop the literacy and information skills needed to succeed academically and beyond. It is important that school recognize the value of school libraries and invest in their resources and management so that students have the best possible learning opportunities.

REFERENCES:**BOOK**

Devi.Bijaya ; Rabha Barnali. (2022) Project writing, Manab Publication ,Panbazar.

JOURNALS :

Lance, K. C., Rodney, M. J., & Hamilton-Pennell, C. (2000). Impact of school library media centers on academic achievement. *School Library Media Quarterly*, 28(1), 18-22.

Todd, R. J. (2003). Irrefutable evidence: How school librarians help kids achieve standards. *School Library Journal*, 49(1), 28-33.

Klinger, D. A., & Lee, V. R. (2005). The impact of school library media centers on academic achievement. *School Library Media Research*, 8.

Hughes-Hassell, S., & Rodge, P. (2007). The school librarian's role in reading development. *School Library Media Research*,

Websites :

<https://www.researchgate.net>

<https://rgu-repository.worktribe.com>

<https://research.acer.edu.au> > ...PDF

<https://escholarshare.drake.edu> >

Name- _____

School- _____

Class- _____

Answer the following questions through yes and no-

1. Q:- Does access to well-equipped school library improve students academic achievement?

yes	No
-----	----
2. Q:- Do students who use the school library have higher test scores than those who do not?

yes	No
-----	----
3. Q:- Can a well-run school library improve students information literacy skills?

yes	No
-----	----
4. Q:- Does access to quality books in school library improve learning outcomes?

yes	No
-----	----
5. Q:- Does having a school library promote independent learning and academic success?

yes	No
-----	----
6. Q:- Does having a school library contribute to improve academic achievement in secondary schools?

yes	No
-----	----
7. Q:- Is a well equipped school library important for students success in all subject areas?

yes	No
-----	----
8. Q:- Can a school library help prepare students for lifelong learning?

yes	No
-----	----
9. Q:- Can a school library improve students reading comprehension and fluency?

yes	No
-----	----
10. Q:- Does having trained library staff contribute to the success of the school library?

yes	No
-----	----

school.

LAKHIPUR COLLEGE, LAKHIPUR

TOPIC

ON
A STUDY ON THE EFFECT OF MARITAL PROBLEMS⁴THE
EDUCATION OF CHILDREN WITH REFERENCE TO JALESWER BLOCK

Name: Mitali Paul

Class: B.A.6thSemester

Roll No.UA-201-101-0066

Paper: EDU-HC-6026

Registration No. 20023058

DEPARTMENT OF EDUCATION,
LAKHIPUR COLLEGE, LAKHIPUR

Supervisor

Mrs Nilima Das
Associate Professor, Education Department
Lakhipur College

প্ৰকল্পৰ বিষয়

শিক্ষাৰ উপৰত বৈবাহিক সন্মতিৰ প্ৰস্তাৱ অৰ্হণ
কৰা - বিশেষ উল্লেখসহ জলেশ্বৰ ব্লক

A Project Submitted for the Partial Full-
fillment of the requirements for the Bachelor
degree (Hons) in Education of Gauhati University
Paper - EDU-HC-6026.

নিৰ্দেশক

নাম - নিলিমা দাস
সহযোগী - অধ্যাপক
শিক্ষা বিভাগ
লক্ষীপুৰ কলেজ

দাখিলকাৰী

নাম - স্নিগ্ধা পাল
শ্ৰেষ্ঠ সাম্বাসিক (সম্মান)
EDU-HC-6026
GU-Roll No- UA-201-101-0066
Regd. No- 20023058
LAKHIPUR COLLEGE,

CERTIFICATE FROM SUPERVISOR

This is to certified that the project entitled "A Study on the effect of Marital Problems the Education of Children with reference to Jaleswer block", has been written by "MITALI PAUL" under my supervision and that the candidate has full filled all the requitements for preparing the Project for her B.A (Hons) in Education, Lakhimpur College and that the Project is that result of her own investigation.

Name of supervisor

—আগকথা—

প্রকল্প আঁকা কৰিবলৈ হ'লে বিভিন্ন দিনৰ অধিবেশন কৰিব লাগে। এই প্রকল্পৰ বিষয় নিৰ্বাচন কৰোঁতে বহুতো চাবেন্সকৰ পদ্ধতি অনুকৰণ কৰা হৈছে। তেওঁলোকৰ অধিবেশনৰ আলমত প্রকল্পৰ উদ্দেশ্য, পদ্ধতি ইত্যাদি নিৰ্ধাৰণ কৰা হৈছে। প্রকল্পটোৰ ফালফালত সমাজৰ কিছুত-সমস্যাও সমাধান কৰাত সহায় কৰিলে আৰাৰ অৰা আৰ্থিক হোৱা-খুলি আঁকিব। প্রকল্পটো নিয়মিতকৈ সম্পাদন কৰাত নিৰ্দেশকৰাৰীয়ে- যি সহায় আগবঢ়ালে তাৰ বাবে অগ্ৰে-ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

আতি কম সময়ৰ ভিতৰত প্রকল্পটো সম্পূৰ্ণ কৰিব লগা হোৱা বাবে ইয়াৰ অধিবেশনৰ পৰিসীমা আৰু মনুনা পৰ্যাপ্ত নহ'ল।

শেষত নিৰ্দেশকৰক আ ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

মিস্তাৰী

মিথিলী পাল

সূচীপত্র

ভালিকা
চিত্রৰ ভালিকা

Page No

Chapter - I

1-5

আবহুনি :
অৰ্ঘ্যনটোৰ ভাষণ :
অৰ্ঘ্যনটোৰ ব্যৱহাৰ স্বাৰণাৰ সংজ্ঞা :
অৰ্ঘ্যনটোৰ উদ্দেশ্য :
অৰ্ঘ্যনটোৰ পুৰ্ববান্ধন :
অৰ্ঘ্যনটোৰ সীমাবদ্ধতা :

Chapter - II

6-8

প্ৰৱেশনাৰ লগত জড়িত সাহিত্য কৃতি

Chapter - III

9-12

প্ৰৱেশনা অধিকাৰীনা আৰু পদ্ধতি
আবহুনি :
অৰ্ঘ্যনটোৰ ব্যৱহাৰ কৰা পদ্ধতি :
অৰ্ঘ্যনটোৰ চৰ্চক :
অৰ্ঘ্যনটোৰ জনসংখ্যা :
অৰ্ঘ্যনটোৰ বসুনা :
তথ্য সংগ্ৰহৰ আহিলা :
স্বাক্ষৰিত তথ্য আৱলম্ব্য :

Chapter - IV

13-16

তথ্য বিশ্লেষণ আৰু ব্যাখ্যা :

Chapter - V প্ৰকল্পৰ ফলাফল আৰু আলোচনা : 17-21

আবহুনি :
অৰ্ঘ্যনটোৰ মুখ্য ফলাফল :
ফলাফলৰ আলোচনা :
অৰ্ঘ্যনটোৰ আভাস :

তালিকা (Tables) List of Tables

- ১। তালিকা নং-১ : শিশুৰ শৈক্ষিক অদলনিৰ ওপৰত বৈবাহিক সমস্যাৰ প্ৰভাৱৰ পৰীক্ষা ।
- ২। তালিকা নং-২ : শিশুৰ শিক্ষা প্ৰভাৱিত কৰা আভ্যন্তৰীণ সমস্যাৰ বৈবাহিক সমস্যাবোৰৰ জৰিয়ণ ।

চিত্ৰ তালিকা (List of figures)

- ১। চিত্ৰ নং-১ : শিশুৰ শৈক্ষিক অদলনিৰ ওপৰত বৈবাহিক সমস্যাৰ প্ৰভাৱৰ চিত্ৰ সহায়ত প্ৰকাশ কৰা হ'ল ।
- ২। চিত্ৰ নং-২ : শিশুৰ শিক্ষা প্ৰভাৱিত কৰা আভ্যন্তৰীণ সমস্যাৰ বৈবাহিক সমস্যাবোৰ চিত্ৰ সহায়ত প্ৰকাশ কৰা হ'ল ।

CHAPTER — I

CHAPTER - I

1.0 - আৱহুঁনি (Introduction) :

বৈবাহিক জীৱনৰ সমস্যাৰোৰে মানৱ জীৱনৰ বহুত উৎকৰ্ষপূৰ্ণ দিশ। অৱশ্যে ইয়াত বহুত সমস্যা জড়িত হৈ থাকে। বৈবাহিক সমস্যাই পিতৃ-মাতৃৰ সন্তানকে ধৰি ডাঙিও ব্যক্তিকলৰ জীৱনত উৎকৰ্ষপূৰ্ণ প্ৰভাৱ পেলাব পাৰে। যেতিয়া এহাল দম্পতীয়ে - তেওঁলোকৰ বিবাহৰ দৃষ্টিত সৃষ্টি কৰিব পাৰে। যি-মিহিৰ-সুস্থতা-প্ৰভাৱিত কৰিব পাৰে। চিন্তাৰ এটা-ক্ষেত্ৰ হ'ল মিহিৰ-মিহিৰৰ ওপৰত বৈবাহিক সমস্যাৰ প্ৰভাৱ।

এই প্ৰকল্পটোৰ উদ্দেশ্য হৈছে বৈবাহিক সমস্যা আৰু মিহিৰ-মিহিৰৰ প্ৰদৰ্শনৰ মাজৰ সম্পৰ্ক আৱিষ্কাৰ কৰা। প্ৰকল্পটোৰ লক্ষ্য হ'ব বৈবাহিক জীৱন মিহিৰ-মিহিৰৰ মানসিক ক্ষেত্ৰত কেনেদৰে প্ৰভাৱিত কৰে আৰু এই সম্পৰ্কত অৱিহাৰ হোৱাত কোনো নিৰ্দিষ্ট কাৰক আছে নাকি অনুমান কৰা।

এই গৱেষণাটো উৎকৰ্ষপূৰ্ণ হ'ব কিয়নো ই বৈবাহিক সমস্যাবোৰ মিহিৰ-মিহিৰ কেনেদৰে প্ৰভাৱ পেলায় তাৰ অন্তৰ্দৃষ্টি প্ৰদান কৰিব পাৰে আৰু অসুবিধাৰ সম্মুখীন হোৱা পৰিয়ালবোৰক সহায় কৰিবলৈ স্বনীতি আৰু হস্তক্ষেপবোৰ অৱগত

কৰাত সহায় কৰিব পাৰে। অকম্পটোত বিষয়
টোৰ ওপৰত পৰিয়াল আৰু লিঙাকালৰ তথ্য সংগ্ৰহ
আৰু বিশ্লেষণ যিসকলে বৈবাহিক সমস্যাৰ সম্মুখীন
হৈছিল।

অকম্পটোৰ লক্ষ্য হ'ব লিঙাৰ লিঙ্গাৰ ওপৰত
বৈবাহিক সমস্যাৰ প্ৰভাৱৰ ব্যাপক বুজাবুজি আৰু
অসুবিধাৰ সম্মুখীন হোৱা পৰিয়ালটোৰক সহায় কৰিব
ব্যৱস্থা কৰিব পৰা বৰ্ণনা চিনাক্ত কৰা।

ই লিঙাৰ লিঙ্গা আৰু বৈবাহিক সমস্যাৰ
বাবে ইতিবাচক ফলাফল প্ৰচাৰ কৰাৰ লক্ষ্যৰে
কিটো সমস্যা পৰিয়াল আৰু লিঙাকালক কেন্দ্ৰৰে
অনুমান কৰিব পাৰি তাৰ অৰ্থদৃষ্টি প্ৰদান কৰিব।

1.1 অধ্যয়নটোৰ তাৎপৰ্য (Significance of the study):

এই অধ্যয়ন অলপ পৰিয়ালৰ লিঙাকালৰ
শৈক্ষিক প্ৰদৰ্শন বৰ্দ্ধাই উন্নত কৰিব কাৰণ ইয়াৰ
দ্বাৰা উদ্ভৱ হোৱা পৰা এমু শৈক্ষিক প্ৰত্যাহ্বানসমূহ
স্বাক্ষৰ কৰাৰ প্ৰৱণতা থাকে। আন্তঃগাঁৱীয়া
ব্যৱস্থাৰ জৰিয়তে এই বিষয়ত অধিক অধ্যয়ন গঢ়ি
উলিওৱাৰ আগ্ৰহী ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, গবেষক আৰু পণ্ডিত
সকলৰ বাবেও এই অধ্যয়নৰ গুৰুত্ব অপৰিসীম হ'ব।

1.2 প্রকল্পত ব্যৱহৃত ধাৰণাৰ সংজ্ঞা (Operational definition of the terms used) :

প্রকল্পটোৰ বিষয় ২লৈ :- জুলুমৰ ধাৰণা-
সন্দেহে লিঙ্গৰ-লিঙ্গৰ ওপৰত বৈবাহিক সমস্যাৰ-
প্ৰভাৱ অধ্যয়ন কৰা। এই প্রকল্পত ব্যৱহৃত কৰা
ধাৰণাৰ সংজ্ঞা বিষয়টোৰ সৈতে বৰ্জিত থকাই উপ-
স্থাপন কৰা হৈছে —

লিঙ্গ (Children) : লিঙ্গৰে এনে ব্যক্তিক বুজায় যি
সকল ০৮ বছৰৰ তলৰ আৰু এতিয়াও স্কুলত আছে।
ইয়াৰ ভিতৰত-আৰ্থিক আৰু শাৰীৰিক দুয়োটা বিদ্যা-
লয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীও অন্তৰ্ভুক্ত।

শিক্ষা (Education) : এই অধ্যয়নত লিঙ্গৰে স্কুলত
লিঙ্গৰ শৈক্ষিক আদৰ্শ, উপস্থাপন আৰু আবেশক বুজায়।
ইয়াৰ ভিতৰত ঘোড়, পৰীক্ষাৰ-নমুনা, আৰু অনুসন্ধান
স্থানক কাণ্ড আদি অন্তৰ্ভুক্ত।

বৈবাহিক সমস্যা (Marital Problem) : এই অধ্যয়নত
দৈনন্দিন বৈবাহিক সমস্যাই লিঙ্গৰ পিতৃ-মাতৃ বা অভিভাৱক
কৰা মাজত হোৱা যিকোনো মতানৈক্য, অংঘাত বা
নেতিবাচক পাৰস্পৰিক ক্ৰিয়াক বুজায় যিয়ে তেওঁলোকৰ
সম্পৰ্কৰ দ্ৰুত বা ওলমত-জানত প্ৰভাৱ পেলাব পাৰে।

1.3 অন্বেষণটোৰ উদ্দেশ্য (Objectives of the study):

প্ৰকল্পটোৰ বাবে ওলট দিয়া উদ্দেশ্যসমূহ
গণন কৰা হৈছে —

(i) শিশুৰ শৈক্ষিক প্ৰদৰ্শন বা প্ৰাপ্তিৰ ওপৰত
বৈবাহিক সমস্যাৰ প্ৰভাৱ পৰীক্ষা কৰা।

(ii) শিশুৰ শিক্ষাত প্ৰভাৱিত কৰা আটাইকেইটা
সচৰাচৰ বৈবাহিক সমস্যাবোৰ চিনাক্ত কৰা।

1.4 অন্বেষণটোৰ পূৰ্বানুমান (Hypothesis of the study):

প্ৰকল্পটোৰ উদ্দেশ্যৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি
ওলট দিয়া পূৰ্বানুমানবোৰ প্ৰস্তুত কৰা হৈছে :

H_{01} : শিশুৰ শিক্ষাৰ প্ৰদৰ্শন বা কৃতিত্বৰ
ওপৰত বৈবাহিক সমস্যাই যথেষ্ট প্ৰভাৱ পেলায়।

H_{02} : শিশুৰ শৈক্ষিক প্ৰদৰ্শন বা কৃতিত্বৰ
ওপৰত বৈবাহিক সমস্যাৰ কোনো বিশেষ
প্ৰভাৱ নাই।

1.5 অধ্যয়নটোৰ সীমাবদ্ধতা (Delimitations of the study):

— সীমিত সময়ৰ ভিতৰত ~~অধ্যয়ন~~ অধ্যয়নটো সম্পাদনা কৰিব লাগে বাবে তলত দিয়া দিয়া কেইটাও অধ্যয়নটো সীমাবদ্ধ কৰা হৈছে —

- (i) সূচীমা-স্বাত্বক অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছে।
- (ii) অধ্যয়নৰ ক্ষেত্ৰ হিচাপে জলেশ্বৰ-স্বত্বক লোৱা হৈছে।
- (iii) অধ্যয়নত মিলিত হিচাপে ২৮ বছৰৰ ওচৰ বয়সৰ ছোৱালী-মিলিতক সামৰা হৈছে।

□ □ □ □ □

CHAPTER—II

CHAPTER-2

গৱেষণাৰ লগত জড়িত সাহিত্য কৃতি (Review of related literature)

2.1-আৰম্ভণি (Introduction) :

গৱেষণাৰ লগত জড়িত সাহিত্য কৃতিত গৱেষকক
তেওঁৰ গৱেষণাৰ লগত জড়িত প্ৰাৰম্ভিক জ্ঞান-বিসয়ে-
জ্ঞাত-সহায় কৰে। গৱেষণাক প্ৰণালীবদ্ধ আৰু
বিজ্ঞানসন্মতভাৱে অধ্যয়ন কৰিবলৈ ইয়াৰ প্ৰয়োজন-
অধিক। আৰম্ভণি-ইয়ে গৱেষকক তেওঁৰ অধ্যয়ন-
ক্ষেত্ৰ, উদ্দেশ্য, পদ্ধতি আদি নিৰ্ধাৰণত সহায় কৰে।
মুঠতে গৱেষণাৰ লগত জড়িত সাহিত্য কৃতিত গৱেষক
নিজ গৱেষণা পদ্ধতিগতভাৱে অধ্যয়ন কৰিবলৈ সাৰ্থক-সহায়
কৰে।

এই-অধ্যয়নত গৱেষক পূৰ্বতে-বৰ্তমানৰ বাবে
নিৰ্ধাৰণ কৰা-প্ৰকল্পৰ ওপৰত কৰা অধ্যয়নৰ বিষয়ে
এক সমীক্ষা চলাইছিল।

Obidee আৰু Uzoechina (2013) নামৰ দুগৰাকী
গৱেষক "Effect of Marital Problems on the Education
of Children in Nigeria", সম্পৰ্কে অধ্যয়ন কৰিছিল।
অধ্যয়নৰ উদ্দেশ্য আছিল শিশুৰ শিক্ষাত প্ৰভাৱিত-
কৰিব পৰা বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ বৈবাহিক সমস্যা চিনাক্ত
কৰা। প্ৰকল্পটোৰ ফলাফলত সূচায় যে বৈবাহিক
সমস্যাই শিশুৰ শিক্ষাৰ ওপৰত অৱশ্যে প্ৰভাৱ পেলায়।

অধ্যয়নটোত দেখা গৈছে যে ঘৰৰ শিশুৱে বৈবাহিক সমস্যাৰ সন্মুখীন হৈছে আৰু শৈক্ষিক প্ৰদৰ্শন তুলনিক অনুপস্থিতিৰ হাৰ কম আৰু বিদ্যালয়ত আচৰণত সমস্যা প্ৰদৰ্শন কৰাৰ সম্ভাৱনা অধিক।

John Berletta (2006 July) "The impact of Marital Problems conflict on the child Adjustment", সন্দৰ্ভক অধ্যয়ন কৰিছিল। অধ্যয়নৰ উদ্দেশ্য আছিল বৈবাহিক সমস্যা আৰু শিশুৰ শৈক্ষিক প্ৰদৰ্শনৰ মাজৰ সম্পৰ্ক অনুসন্ধান কৰা। তেওঁৰ গৱেষণাৰ পৰা দেখা গৈছে যে বৈবাহিক সমস্যা আৰু শৈক্ষিক প্ৰদৰ্শনৰ মাজৰ সম্পৰ্কৰ বিশ্লেষণ মিশ্ৰ প্ৰকাশ কৰিব পাৰে যে কৌটিল্য সমস্যা থকা ঘৰৰ শিশুৱে শৈক্ষিকভাৱে সংগ্ৰাম কৰাৰ সম্ভাৱনা অধিক।

Sharon K. House necht (2006) "The impact of marital conflict and disruption on children's Health". শিশুৰ শিক্কাৰ-ওপৰত-স্বতন্ত্ৰতাৰ প্ৰভাৱ পেলোৱা - বৈবাহিক সমস্যাৰ প্ৰকাৰ চিনাক্ত কৰা। অধ্যয়নটোত দেখা গৈছে যে বৈবাহিক বিবাদ যেনে অৰ্ধ সমালোচনা আৰু সাক্ষাৎ শিশুৰ শিক্কাৰ-নেতিবাচক প্ৰভাৱ পেলোৱা পাৰে।

Dr. Ambei Ruhama Fairatu (2022) "The effects of Marital Problems on the Education of children with special Needs in Buea Municipality". সৰ্পৰ্কে অধ্যয়ন কৰিছিল। অধ্যয়নৰ উদ্দেশ্য আছিল লিঙৰ-আৱেগিক আৰু আচৰণগত-সুস্থতাৰ ওপৰত-বৈবাহিক সমস্যাৰ প্ৰভাৱ পৰীক্ষা কৰা। অধ্যয়নটোৰ ফলাফল দেখা গৈছে যে যিসকল লিঙৰ-পিতৃ-মাতৃয়ে উচ্চ-স্তৰৰ বৈবাহিক সমস্যাৰ প্ৰতিবেদন দিছিল তেওঁলোকৰ আৱেগিক আৰু আচৰণগত-সমস্যা যেনে উদ্ভাৱ, হিংসা আৰু আক্ৰমণৰ হাৰ অধিক আছিল।

Paul R. Amato and Alan booth (1991) নামৰ দুজৰাকী-সৰেসৰু "The effect of Marital Conflict on the Academic Performance of Students". সৰ্পৰ্কে অধ্যয়ন কৰিছিল। অধ্যয়নৰ উদ্দেশ্য আছিল লিঙৰ তেওঁলোকৰ লিঙ্গৰ ওপৰত-বৈবাহিক সমস্যাৰ প্ৰভাৱিত-সৈতে-হোকাবিনা কৰিবলৈ ব্যৱহাৰ কৰা হোকাবিনা প্ৰণালী-নিৰ্ধাৰণ কৰা। অধ্যয়নটোৰ ফলাফল দেখা গৈছে যে লিঙৰ তেওঁলোকৰ লিঙ্গৰ ওপৰত-বৈবাহিক সমস্যাৰ প্ৰভাৱ যেনে বন্ধু বা লিঙ্গৰ দৰা আৱেগিক সমস্যাৰ বিচাৰ-তদাৰি-সৈতে-হোকাবিনা কৰিবলৈ ব্যৱহাৰ কৰা হোকাবিনা প্ৰণালীৰ অন্তৰ্ভুক্তি

CHAPTER— III

গৱেষণা অডিকম্পনা আৰু পদ্ধতি (Research Design and Methods)

আৰম্ভণি (Introduction):

গৱেষণা প্ৰকল্পৰ বাবে তথ্য সংগ্ৰহ কৰা প্ৰক্ৰিয়াটোক কৰ্মপদ্ধতি (methodology) বুলি জনা যায়।
তাত্ত্বিক বা ব্যৱহাৰিক গৱেষণাৰ বাবে তথ্য সংগ্ৰহ
কৰিবলৈ এটা নিৰ্দিষ্ট পদ্ধতি অৱলম্বন কৰিব লাগে।

এটা ভাল অডিকম্পনাই-গৱেষণাটোক নিৰ্ভৰযোগ্য
আৰু বৈধতা প্ৰদান কৰে। গৱেষণা অডিকম্পনাত
প্ৰশ্নাৱলী, সাক্ষাৎকাৰ, পৰ্যবেক্ষণ আদি অন্তৰ্ভুক্ত কৰা
হয়। গৱেষণা পদ্ধতিত গৱেষকে সমস্যাটো চিনাক্ত
কৰণ কৰাৰ পৰা শেষ সিদ্ধান্তত উপনীত হোৱালৈ
সকলো প্ৰক্ৰিয়া অন্তৰ্ভুক্ত কৰে।

3.1 অধ্যয়নটোত ব্যৱহাৰ কৰা পদ্ধতি (Method used in the study):

প্ৰকল্পৰ উদ্দেশ্যলৈ দৃষ্টি নিষ্ক্ষেপ কৰি গৱেষকে
বৰ্ণনামূলক জৰীপ পদ্ধতি (Descriptive Survey method)
নিৰ্বাচন কৰিছে। বৰ্ণনামূলক জৰীপ পদ্ধতিয়ে বৰ্তমানত
কি হৈ আছে তাৰ ওপৰত বৰ্ণনা আৰু ব্যাখ্যা
আগবঢ়ায়। অধ্যয়নটোত ইয়াক এই পদ্ধতিৰ দ্বাৰা
হাতেম তথ্য সংগ্ৰহ কৰি বিশ্লেষণ, ব্যাখ্যা অথবা

প্ৰতিবেদনেই প্ৰস্তুত নকৰে — ২- ওবিস্মৃতৰ পৰিস্থিতিত
স্বাক্ষৰবিলাক কৰাৰ তথ্যও গোসান বৰে ।

৩.২ - অধ্যয়নটোৰ চলক (Variables of the study):

বিভিন্ন অধ্যয়নৰ সাহিত্যকৃতি উদ্ধাৰৰ পৰা
সাম্প্ৰদায়িক লিঙ্গৰ মিলনৰ ওপৰত বৈবাহিক সমস্যাৰ
প্ৰভাৱৰ সম্পৰ্কে অধ্যয়ন কৰাটো - সঠিক আৰু প্ৰয়োজন
বুলি বিবেচনা কৰিছিল । সেই উদ্দেশ্য আগত মাথি
অধ্যয়নটোৰ চলক নিৰ্ধাৰণ কৰা হ'ল -

(১) নিৰ্ভৰশীল চলক : লিঙ্গৰ শৈক্ষিক কৃতিত্ব ।

শৈক্ষিক কৃতিত্ব : নিৰ্ভৰশীল চলক হিচাপে লিঙ্গৰ
শৈক্ষিক কৃতিত্ব উল্লেখ কৰা হৈছে । শৈক্ষিক কৃতিত্ব
জালকাষেয়া দুয়ো ধৰণৰ হ'ব পাৰে ।

(২) স্বাধীন চলক : গৃহীণী স্বাভাৱিক লিঙ্গ - এই
অধ্যয়নটোত স্বাধীন চলক ।

৩.৩ অধ্যয়নটোৰ জনসংখ্যা (Population of the study):

জনসংখ্যাই সাম্প্ৰদায়িক অৰ্থত অধ্যয়ন কৰিবলৈ
নিৰ্বাচন কৰা অন্তৰ্গত সৰ্বমুঠ জনসংখ্যাক সন্নিবি-
স্ত । বৰ্তমানৰ অধ্যয়নটোত - জলপাইগুৰি জিলাৰ
বৈবাহিক ক্ষেত্ৰত সমস্যা থকা মাত্ৰক নিৰ্বাচন কৰা
হৈছে । এইটো আগত উল্লেখ কৰা হৈছে যে, বৰ্তমানৰ

অকল্পটোৰ যিটোৱাংশ পলিগ্ৰাফ প্লটকৰ ওপৰত বৈবাহিক
সমস্যাৰ প্ৰভাৱ সম্পৰ্কে অধ্যয়ন কৰা। গতিকে ডাঙৰ
স্কলৰ অন্তৰ্ভুক্ত সকলো গৃহীণী স্নাতকসকলক আৰু
তেওঁলোকৰ পলিগ্ৰাফ সকলক জনসংখ্যাৰ অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছে।

3.4 অধ্যয়নটোৰ নমুনা (sample of the study):

অকল্পটোৰ বাবে যিমানৈ বেছি নমুনা
ল'ব পাৰি সিমানৈই অকল্পটো অধ্যয়নৰ নিৰ্ভৰযোগ্যতা
আৰু বৈধতা বাঢ়ে। সেইদৰে অধ্যয়নটোত সাক্ষৰা অকল্পৰ
পৰিসীমা বহল হ'লে বেছি সাক্ষৰ হোৱা যায়, কিন্তু
সীমিত সময়ৰ ভিতৰত অকল্পটো সম্পন্ন কৰিবলগীয়া
হয় বাবে ইয়াৰ অধ্যয়নত ব্যৱহৃত নমুনা (sample)ও
সীমিত হয় আৰু অধ্যয়নৰ ফলস্বৰূপে সংকুচিত কৰিব
লগীয়া হয়।

ওপৰোক্ত সকলো বিলাক দিয়া চাৰি-ছাৰি-
চাই- অধ্যয়নৰ নমুনা সীমিত কৰি লোৱা। ডাঙৰ
স্কলৰ অন্তৰ্ভুক্ত পলিগ্ৰাফ প্লটকৰ ওপৰত বৈবাহিক সমস্যাৰ
প্ৰভাৱৰ ১০ গৰাকী স্নাতক নিৰ্বাচন কৰি লৈছে।

3.5 অধ্যয়নৰ আহিলা (Tools for the study):

সাৱধানত আহিলা প্ৰয়োগ কৰি ইটিক
অধ্যয়ন সংগ্ৰহ কৰা হয়।

লিঙ্গৰ লিঙ্গাৰ ওপৰত বৈবাহিক সমস্যাৰ প্ৰভাৱ-
সম্পৰ্কে অধ্যয়ন কৰিবলৈ তলত দিয়া আহিলাসমূহ
ব্যৱহাৰ কৰা হয় —

সংগ্ৰহ পদ্ধতি :

লিঙ্গৰ লিঙ্গাৰ ওপৰত কোনবোৰ বৈবাহিক সমস্যাই
প্ৰভাৱ পেলায় ইত্যাদি সংগ্ৰহ কৰিবলৈ এখন প্ৰশ্নাবলী-
প্ৰস্তুত কৰি লৈছে।

শৈক্ষিক কৃতিত্বৰ সূচক (Academic Achievement score):

শৈক্ষিক কৃতিত্বৰ সূচক হিচাপে বৈবাহিক সমস্যাৰ
সুগম সন্ধানৰ সন্ধানক ১০ বছৰ তলত অধ্যাপনা
আৰু আঞ্চলিক বিদ্যালয়ত পঢ়িছিল সেইসকলক সংগ্ৰহ
কৰা হৈছে।

৩.৫ তথ্যৰ পৰিসংখ্যিক পদ্ধতি (Statistical techniques
of the data):

আহিলা যেনে : সংগ্ৰহ পদ্ধতি ব্যৱহাৰ কৰি সংগ্ৰহ
তথ্যসমূহ হ'ল কোঁটা সাৰসী। এই আৱশ্যকীয়ত সংগ্ৰহ
থোক বৰ্ণনামূলক পৰিসংখ্যাৰ সহায়ত বিশ্লেষণ কৰা
হৈছে। এই পদ্ধতিটোত স্তৰাংগ ব্যৱহাৰ কৰা হৈছে।

CHAPTER - IV

ডাটাৰ বিশ্লেষণ আৰু ব্যাখ্যা (Analysis and Interpretation of Data) :

প্ৰকল্পটোৰ এই অধ্যয়নত সংগৃহীত ডাটাৰ সূচকীয় বিশ্লেষণ আৰু ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা হৈছে। প্ৰকল্পটো উদ্দেশ্য অনুসৰে সংগৃহীত ডাটাৰ পুৰণোপক্ৰম বিশ্লেষণ আৰু ব্যাখ্যা প্ৰদান কৰা হৈছে। ডাটাৰ বিশ্লেষণত পৰিসংখ্যিক তথ্যসমূহৰ সূচকীয় প্ৰদান কৰা হৈছে। পৰিসংখ্যিক ব্যৱহাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ বাবে উল্লিখিত-অংশ। সংগৃহীত ডাটাৰ সূচকীয় বিশ্লেষণ অধীনত প্ৰকল্পটোৰ কোনো অৰ্থ বহন নকৰে।

ডাটাৰ বিশ্লেষণ বৰ্ণনামূলক (Description) আৰু সূচকীয় (Inferential) পদ্ধতিৰে কৰিব পাৰি। বৰ্ণনামূলক বিশ্লেষণত বৰ্ণনামূলক পৰিসংখ্যিক সহায় লৈছে।

৪.১ ডাটাৰ ব্যাখ্যা (Analysis of Data) :

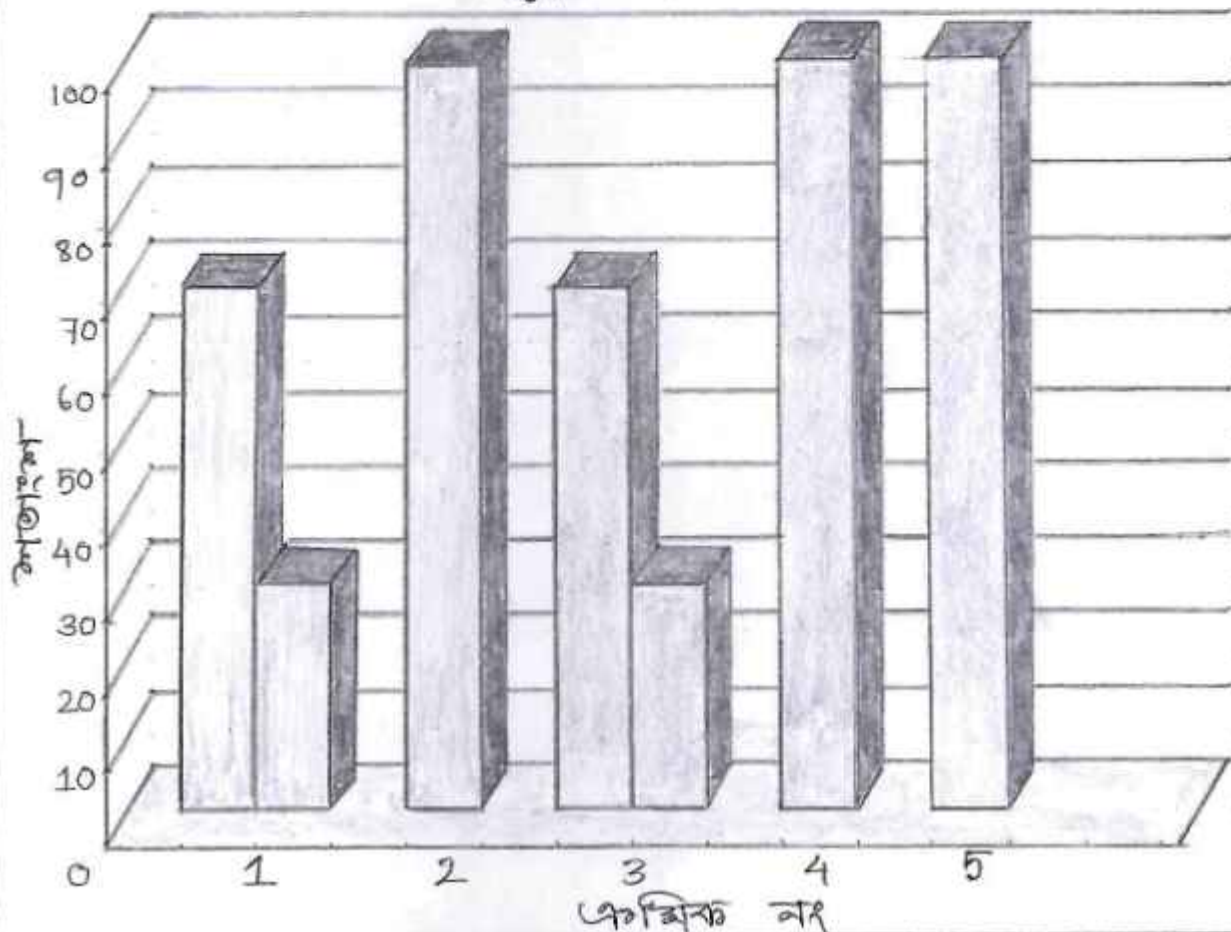
উদ্দেশ্য ১ (Objective-1) : শিশুৰ শৈক্ষিক প্ৰদৰ্শন বা-
প্ৰাপ্তিৰ ওপৰত বৈকল্পিক সমস্যাৰ প্ৰভাৱ পৰীক্ষা কৰা।

শিশুৰ শৈক্ষিক প্ৰদৰ্শন বা প্ৰাপ্তিৰ ওপৰত বৈকল্পিক সমস্যাৰ বিশ্লেষণৰ বাবে শতভাগ প্ৰয়োগ কৰা হৈছে। আলোচনা-ত ইয়াক দেখুওৱা হৈছে।

TABLE-1

S.NO	Items	yes	No
1	বিবাহের ক্ষেত্রে দুই একমত হবেন ?	70%	30%
2	বৈবাহিক ক্ষেত্রে-শিক্ষার প্রয়োজনীয়তা আছে নে ?	100%	
3	বাল্য বিবাহে দুই একমত রাখবেন ?	70%	30%
4	বৈবাহিক নিয়ম রানি চলিব-বিবেচন ?	100%	
5	বিবাহের কারণে উন্নত-শিক্ষার প্রয়োজন আছে নে ?	100%	

Figure -1

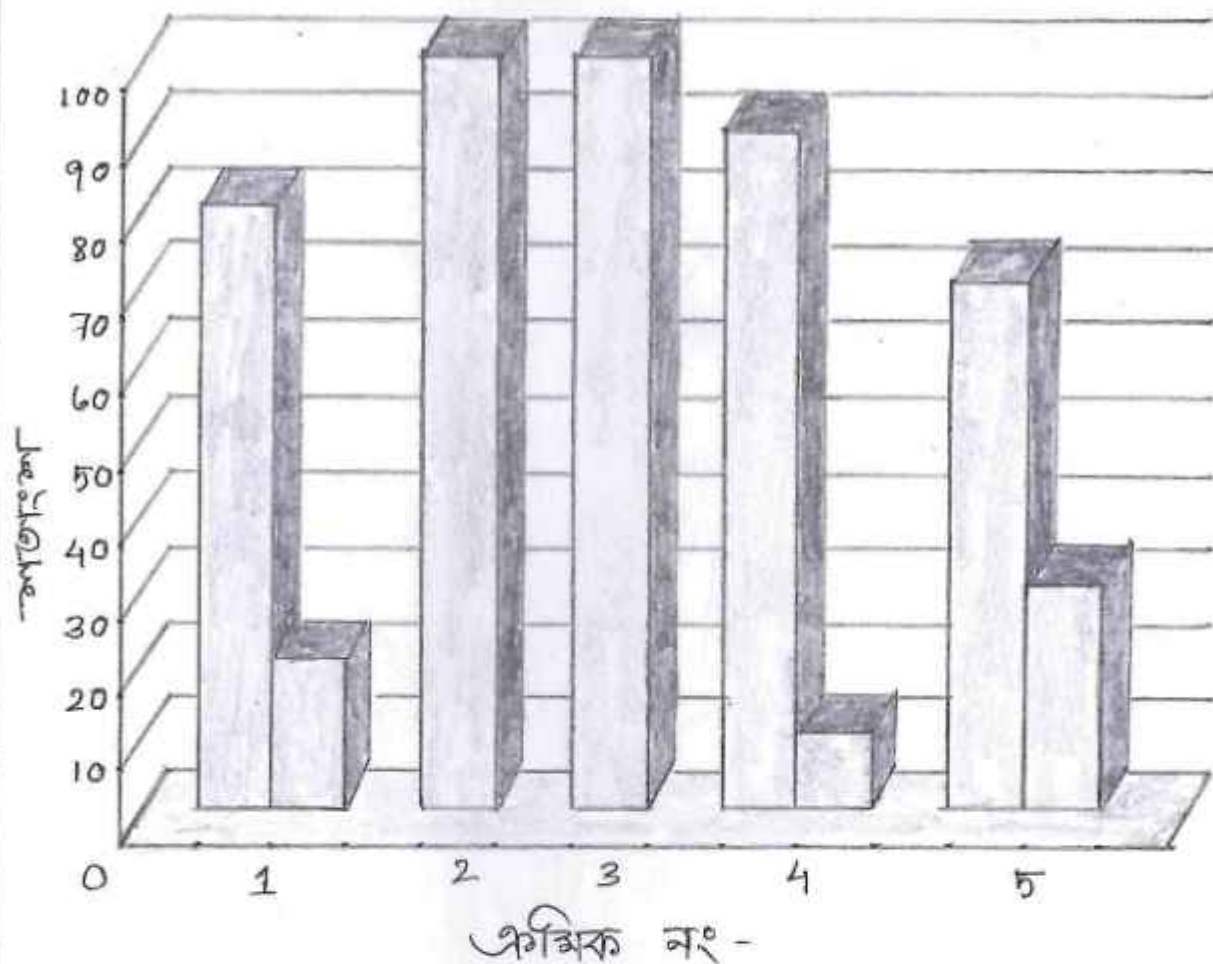

ভালিগা নং ১ পৰা দুয়ো যায় যে, অথবা অল্পৰ উত্তৰত ৭০% হয় বুলি কৈছে। দ্বিতীয় অল্পৰ উত্তৰত ১০০% হয় - বুলি কৈছে। তৃতীয় অল্পৰ উত্তৰত ৭০% হয় বুলি কৈছে। চতুৰ্থ অল্পৰ উত্তৰত ১০০% হয় বুলি কৈছে।

TABLE-2

S.NO	Items	Yes	No
1	বিবাহ সম্বন্ধীয় আইন জানি চলিব- বিচৰাণে?	৪০%	২০%
2	বৈবাহিক সম্বন্ধীয় নৈতিক পদাৰ্থৰ প্ৰতি কৰিব পাৰে নে?	১০০%	
3	বৈবাহিক সম্বন্ধীয় বিষয়ে উদ্ভিগ্ন বা চাপ অনুভৱ কৰাণে?	১০০%	
4	বৈবাহিক সম্বন্ধীয় বাবে ভূমি বিদ্যালয়ত মাৰ্ঘল আৱৰ্ণী হয়নে?	৭০%	১০%
5	বিবাহ সম্বন্ধীয় আইন ভূমি অৱস্থা কৰা নৈকি?	৭০%	৩০%

Figure - 2

ওপৰৰ তালিকাৰ ২ নং ৰ দৰা দেখা যায় যে, অস্বাস্থ্যকৰ ব্যৱহাৰ কৰা প্ৰথম প্ৰশ্নৰ উত্তৰত ৪০% অৰ্থাৎ ৪ জনিয়ে হয় বুলি কৈছে দ্বিতীয় প্ৰশ্নৰ উত্তৰত ১০০% (১০) জনীয়ে হয় বুলি কৈছে। তৃতীয় প্ৰশ্নৰ উত্তৰত ১০০% (১০) জনীয়ে হয় বুলি কৈছে। চতুৰ্থ প্ৰশ্নৰ উত্তৰত ৭০% আৰু শেষৰ প্ৰশ্নৰ উত্তৰত ২০% হয় বুলি কৈছে।

ওপৰোক্ত লিঙৰ লিফাৰ ওপৰত বৈকল্পিক ক্ষমতাৰ প্ৰত্যেক অস্বাস্থ্যকৰ পৰা দেখা গল যে অস্বাস্থ্যকৰ ব্যৱহাৰ কৰা প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰত নহয় তকৈ হয়ৰ প্ৰা-বেছি। গতিকে ইয়াৰ পূৰ্বানুমান গণ্য বুলি প্ৰতিপন্ন হৈছে।

CHAPTER - V

CHAPTER - V

প্ৰকল্পৰ ফলাফল আৰু আলোচনা (Findings of Project and Discussion)

আবহুতি (Introduction)

প্ৰকল্পটোৰ অধীনৰ বিষয়বস্তু আছিল শিশুৰ শিক্ষাৰ ওপৰত বৈবাহিক সমস্যাৰ প্ৰভাৱ অৰ্থাৎ অধ্যয়ন কৰা। অধীনটো পৰিচালনা কৰিবলৈ কিছুমান উদ্দেশ্য লোৱা হৈছিল আৰু পুৰানুষাৰীৰি লোৱা হৈছিল। অধীনটোৰ উদ্দেশ্যত উপনীত হ'বলৈ প্ৰকল্পটোৰ লগত জড়িত গ্ৰন্থ সংগ্ৰহ কৰা হৈছিল - আ কিছুমান প্ৰশ্নৰ প্ৰশ্নাবলীৰ সহায়ত সংগ্ৰহ কৰি। ওপৰৰ অধীনত ইয়াৰ ব্যাখ্যা আৰু বিশ্লেষণ কৰা হৈছে। এতিয়া এই অধীনত প্ৰকল্পটো অধীনৰ ফলাফলৰ সাৰাংশ প্ৰস্তুত কৰিবলৈ চিহ্ন হৈছে।

সেই-দৰে বৰ্তমানৰ অধীনত - তলত অধীনটোৰ উদ্দেশ্যক পুনৰ সোধা হৈছে -

- (i) শিশুৰ শিক্ষিক প্ৰদৰ্শন বা প্ৰাপ্তিৰ ওপৰত বৈবাহিক সমস্যাৰ প্ৰভাৱ পৰীক্ষা কৰা।
- (ii) শিশুৰ শিক্ষাৰ প্ৰভাৱিত কৰা আৰু ইয়াৰে সচৰাচৰ বৈবাহিক সমস্যাবোৰ চিনাক্ত কৰা।

এই অধিগননত অধিসূচকগৰ ডৌদাম্য আৰু পূৰ্বানুভূতিৰ
সুপৰত ভিত্তি কৰি বুঢ়া ফালফালসমূহৰ বিৱৰণ দিয়া
হৈছে। একলগাওঁৰ বিশ্লেষণ আৰু ব্যাখ্যা কৰি পোৱা
ফালফাল স্থান তলত দিয়া ৰেখণ —

৫.১ অধিসূচকগৰ বুঢ়া ফালফাল (Major findings of the study)

এই একলগাওঁ অধিগনন কৰি পোৱা ফালফালসমূহ
তলত দিয়া ৰেখণ —

(১) প্ৰায় ২০০ জনকৈ লিঙ্গৰ পৰা দুখা যায় যে, প্ৰায়
প্ৰায় পৰা ৭ জন (৭০%) অধিগনন হয় বুলি কৈছে
আৰু ৩ জন (৩০%) বুলি কৈছে। দ্বিতীয় প্ৰায় ১০০%
হয় বুলি কৈছে। তৃতীয় প্ৰায় উত্তৰত ৭০% হয় আৰু ৩০%
নহয় বুলি কৈছে। চতুৰ্থ প্ৰায় উত্তৰত ১০ জনকৈ
১০০% হয় বুলি কৈছে আৰু পোৱা প্ৰায় উত্তৰত
১০০% হয় বুলি কৈছে।

(২) ৫ জনকৈ অধিগনন কৈছে অধিগনন সন্ধান
স্থানস্থানক কৰি পোৱা হৈছে যে,

(i) প্ৰায় প্ৰায় প্ৰায় ৪ জন (৪০%) হয় বুলি আৰু
২ জন (২০%) নহয় বুলি অনুমান কৰিছে।

(ii) দ্বিতীয় প্ৰায় ১০ জন (১০০%) হয় বুলি কৈছে।

(iii) তৃতীয় প্ৰায় উত্তৰ (১০০%) হয় বুলি কৈছে।

- (iii) তৃতীয় প্রশ্নৰ উত্তৰত 100% হয় বুলি কৈছে।
- (iv) চতুৰ্থ প্রশ্নৰ উত্তৰত 9 জনী (90%) হয় বুলি কৈছে আৰু 1 জনী (10%) হয় বুলি কৈছে।
- (v) পঞ্চম প্রশ্নৰ উত্তৰত 6 জনী (60%) হয় বুলি আৰু 4 জনী (40%) নহয় বুলি মনোনীয়েশ কৰিছে।

5.2 ফলাফলৰ আলোচনা (Discussion of the findings):

প্ৰকল্পটোৰ বিষয়ৰ লগত সম্পৰ্কিত পূৰ্বৰ অধিকাৰ গৱেষণাৰ ফলাফল আৰু বৰ্তমানৰ গৱেষণাৰ ফলাফলৰ তুলনামূলক অধ্যয়নৰ তথা আলোচনা কৰিলে দেখা যায় যে,

John berletta (2006) ৰ অধ্যয়নৰ ফলাফলৰ দেখুৱাইছিল যে বৈদেশিক সমাজ আৰু নৈৰক্ষিক প্ৰদৰ্শনৰ মাজৰ সম্পৰ্ক বিজ্ঞানৰ যিয়ে প্ৰকাশ কৰে যে বৈদেশিক সমাজ থকা ঘৰৰ লিঙৰে নৈৰক্ষিকভাৱে সংস্কাৰ কৰা সম্ভাৱনা অধিক।

Obidoo and Uzoechina (2013) ৰ অধ্যয়নৰ ফলাফলৰ লগত এই গৱেষণাৰ ফলাফল আৰু ইয়াৰ Obidoo আৰু Uzoechina ৰ অধ্যয়নৰ লিঙৰ লিঙাত প্ৰতিষ্ঠিত ফলৰ পৰা বৈদেশিক সমাজৰ উপৰত যি গৱেষণা কৰিছিল এই গৱেষণাৰ ফলাফলতও তেওঁৰ অধ্যয়নক সমৰ্থন কৰা দেখা যায়।

Sharok K. House necht (2006) অৰ্থায়নৰ লগত
এই প্ৰকল্পটোৰ মূল্যায়ন একে স্বৰূপ। গতিকে
Sharok K. House necht - ৰ অৰ্থায়নক বৰ্তমানৰ
অৰ্থায়ন - সম্বন্ধান কৰিছে।

৪.৩ - অৰ্থায়ন টোৰ আভাসঃ এই প্ৰকল্পটোৰ অৰ্থায়নৰ
বিষয় হ'ল শিশুৰ শিক্ষাৰ ওপৰত বৈবাহিক সমস্যাৰ
প্ৰভাৱ। য'ত হোৱালী শিশুৰ বৈবাহিক সমস্যা বাচনি
কৰা হৈছে। সুস্থিৰী মাতৃ-সকলক অস্বাধিকাৰ-দি প্ৰকল্পটো
অৰ্থায়ন কৰা হৈছে। মাতৃ-বিচাৰু জাতি-ৰক্ষা বিচাৰ
কৰা হোৱা নাই।

অৰ্থায়ন টোৰ দ্বাৰা সমাজৰ বিভিন্ন অংশী
দাৰসকলক টো-বাৰ্তা দিবলৈ বিচাৰা হৈছে যে
হোৱালী শিশুৰ শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত সমাজত বহুত সমস্যাৰ
অন্ধুদীন হ'বলগীয়া হয়। তাই-বিশেষে ইয়াৰ প্ৰভাৱ
বেলেগ বেলেগ হয়। গতিকে প্ৰকল্প অৰ্থায়নটোৰ পৰা
উজ্জ্বল দোৱাৰা জানা যে - উদ্দেশ্য আৰু পূৰ্বানুমানৰ
বৈধতা প্ৰমাণযোগ্য। অৱশ্যে ক্ষেত্ৰ অৰ্থায়নত মহিলা-
শিশুৰ বৈবাহিক সমস্যাৰ বাবে ভেঁওলোকে অতি-
জোনকাৰে বিদ্যালয় অধিভাৰণীয়া হৈছে, কিছুমান বেয়াৰী
হৈছে, অনুবিশ্বাসৰ আশ্ৰয় লৈ নিজৰ সন্তানক সাজি
ওপৰা কৰিব নোৱাৰে। কিছুমান অভিভাৱকে

ফুললৈ যাবলৈ নিদিয়।

এই-অকাৰ্য্যটোৰ ফলস্বৰূপে চৰকাৰক ওহা শিক্ষাৰ
লগত জড়িত অহা অংশীদাৰক অজাৰ কৰিব পাৰে
যে - যি দুয়োটা ক্ষেত্ৰৰ শিক্ষাৰ অংশীদাৰী-আনটো
স্বাভাৱিকৰূপে নিৰ্দ্ধাৰিত আৰু কাৰিৰা অধিকৃতপৰে পৰিপূৰ্ণ
কৰি তুলিব লাগিব।

এই অৰ্থসম্বন্ধে সন্মত কৰাৰ বাবে এক আদেশ দিয়া
যত শিক্ষক, পিতৃ-মাতৃৰ সংগঠন, শাস্ত্ৰ শিক্ষা সমিতি,
স্থানীয় আঞ্চলিক সমিতি, মাতৃ সংগঠন আদি গঠনৰ
অস্বাভাৱিকতা দোহাৰে। এনে সংগঠনবিলাকক যি অহা
শিক্ষাৰ্থীৰ সামগ্ৰিক বিকাশত পূৰ্ণ সহযোগিতা আগবঢ়াব
পাৰে।

শেষত এই অকাৰ্য্যটোৰ ফলস্বৰূপে দুগৰা অহা
শিক্ষক নামবন্ধক শিক্ষাৰ সৈতে জড়িত আৰু অহা
হবলৈ অকাৰ্য্যকৰে উল্লিখিত।

• • • • •

REFERENCES :

Books

Agarwala, S. (2008) *Psychological foundation of Education and Statistic*. Panbazar, Book Land.

Devi, Bijaya; Babha Bannali (2022) Project Writing. Manab publication, Panbazar.

Journals

"Marital Conflict and Children's Academic Achievement: A Longitudinal Analysis" by Cummings, Davies, and Simpson, (Journal of Marriage and Family, 1994.)

"Parental Marital Conflict and Children's Educational Attainment: A Longitudinal analysis" by Amato and Keith, (Journal of Marriage and Family, (1991) ,

Websites :

<https://www.bps.go.id/indicator/6/1170/1/presentation>

<https://www.nber.org/papers/w19364.pdf>

<https://www.ijres.org>.

অনুশীলনী

নির্দেশনা: উল্লিখিত চিহ্নে সমস্যাসমূহের 'হ্যাঁ' বা 'না' লিখ। উত্তর
(✓) চিহ্নে চিহ্নিত।

	হ্যাঁ না
১. বিবাহের উচ্চতর উদ্দেশ্যে বৈবাহিক সমস্যা সমাধান ?	☐ ☐
২. বৈবাহিক উচ্চতর শিক্ষার প্রয়োজনীয়তা আছে ন?	☐ ☐
৩. বাল্য বিবাহ উদ্দেশ্যে সমস্যা সমাধান ?	☐ ☐
৪. বৈবাহিক নিয়ম উদ্দেশ্যে মানি চলিব বিচারে ?	☐ ☐
৫. বিবাহের কারণে উচ্চতর শিক্ষার প্রয়োজন আছে ন?	☐ ☐
৬. বিবাহ সম্বন্ধীয় আইন মানি চলিব বিচারে ?	☐ ☐
৭. বৈবাহিক সমস্যারই বৈবাহিক প্রাধান্য প্রত্যাহিত কবি পারেন?	☐ ☐
৮. বৈবাহিক সমস্যার বিবাহ উদ্দেশ্যে বাচন অনুষ্ঠান করা ?	☐ ☐
৯. বৈবাহিক সমস্যার বাচন উদ্দেশ্যে বিদ্যালয়ে বাচন (অনুষ্ঠান) করা ?	☐ ☐
১০. বিবাহ সম্বন্ধীয় আইন উদ্দেশ্যে অমান্তি করা নেকি ?	☐ ☐

LAKHIPUR COLLEGE, LAKHIPUR

TOPIC

**Parental influence and the impacts on the
academic performance of the child**

Name: Mohibul Islam
Class: B.A. 6th Semester
Roll No. UA-201-101-0068
Paper: EDU-HC-6026
Registration No. 20023060
DEPARTMENT OF EDUCATION,
LAKHIPUR COLLEGE, LAKHIPUR

Supervisor

Mrs Nilima Das
Associate Professor, Education Department
Lakhipur College

ଅକଳ୍ମସ ଅଭିଯେଦନ

ପ୍ରକଳ୍ପ ବିଷୟ

ମିଡ଼-ଆର୍କ୍ସ ପ୍ରଡ଼ାସ୍ ଆଫ୍ ମିଡ଼ିଆ ମିଡ଼ିଆ
ପ୍ରଦର୍ଶନର ଓପରଟ ପ୍ରଡ଼ାସ୍ - ବିଶେଷ ଡେଲିଭେରୀ
ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁର ସ୍କୁଲ

A Project Submitted for the Partial Subfillment
of the requirements for the bachelor degree
(Hons) in Education of Gauhati University Paper-
EDU - HC - 6026

ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ

ନାମ: ନିଲିତା ଦାସ
ପ୍ରକାଶକ / ପ୍ରକାଶକୀ ଅଧ୍ୟାପକ
ମିଡ଼ିଆ ପ୍ରଡ଼ାସ୍

ନିର୍ଦ୍ଦେଶକୀ

ଅରିନ୍ଦମ ରେଭାନା

ସହ ସାମ୍ବାଦିକ (ପ୍ରକାଶ)

EDU-HC-6026

GU-Roll NO -

Regd. NO -

Lakhipur College

CERTIFICATE . FROM SUPERVISOR

This is to certified that the Project entitled " Parental influence and the impacts on the academic performance of the child - with special reference to Lakhimpur Block " has been written by Mrs ~~Nilima Das~~ ^{Mohibul Islam} under my supervision and that the candidate has fulfilled all the requirements for preparing the Project for his B.A (Hons) in Education Lakhimpur college, and that the Project is the result of his own investigation.

Name of Supervisor

ଆଜ୍ଞାକଥା

ପ୍ରକଳ୍ପ ଏଠି କରାଯାଇ ଥିଲା. ଯିଉଥିବା ଦିନରୁ ଅଧ୍ୟାୟନ କରାଗଲା
ପ୍ରାୟତଃ । ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପର ଶିକ୍ଷା ନିର୍ବାଚନ କରାଗଲା ଯଦି ନାହିଁ-
କିନ୍ତୁ ମାନ୍ୟତା ଅନୁକରଣ କରା ଯାଇଛି । ଯେଉଁଲୋକର ଅଧ୍ୟାୟନର
ମାନ୍ୟତା ପ୍ରକଳ୍ପର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, ମାନ୍ୟତା, ଯେଉଁମାନେ ନିର୍ବାଚନ କରା
ଯାଇଛି । ପ୍ରକଳ୍ପର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମାନ୍ୟତା କିଛିଟି ସମସ୍ୟାରେ
ମାନ୍ୟତା କରାଗଲା ଯଦି କିଛିଟି ମାନ୍ୟତା ମାନ୍ୟତା ହୋଇ
ହୁଏ ତାହା । ପ୍ରକଳ୍ପର ନିର୍ବାଚନର ମାନ୍ୟତା କରାଗଲା
ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ମାନ୍ୟତା ଯି ମାନ୍ୟତା ମାନ୍ୟତାରେ ଯାହା କରାଗଲା
ଏହି ମାନ୍ୟତା ଜାଣିବା କରାଯାଇଛି ।

ଆଜି କିନ୍ତୁ ମାନ୍ୟତା ଦିଆଗଲା ପ୍ରକଳ୍ପର ମାନ୍ୟତା
କରାଯାଇ ନାହିଁ ଯଦି କିଛିଟି ମାନ୍ୟତା ମାନ୍ୟତା ମାନ୍ୟତା ମାନ୍ୟତା
ନାହିଁ ମାନ୍ୟତା ମାନ୍ୟତା ନାହିଁ ।

ମାନ୍ୟତା ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ମାନ୍ୟତା ମାନ୍ୟତା କରାଯାଇଛି ।

ମୂଳମତ

ଉପାଳିକା
ଦ୍ଵିତୀୟ ଉପାଳିକା

Chapter - I

ଆବଶ୍ୟକତା:
ଅବଶ୍ୟକତାରେ ଉପାଳିକା:
ପ୍ରକଳ୍ପିତ ବାହ୍ୟତା ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ମତାନ୍ତର:
ଅବଶ୍ୟକତାରେ ଶିକ୍ଷା:
ଅବଶ୍ୟକତାରେ ପୁରାତତ୍ତ୍ଵ:
ଅବଶ୍ୟକତାରେ ମିଶ୍ରାବଦ୍ଧତା:

Chapter - II

ଅବଶ୍ୟକତାରେ ଉପାଳିକା କୃତି :

Chapter - III

ଅବଶ୍ୟକତାରେ ଉପାଳିକା କୃତି ଆବଶ୍ୟକତା:
ଅବଶ୍ୟକତାରେ ଉପାଳିକା କୃତି ମତାନ୍ତର:
ଅବଶ୍ୟକତାରେ ଉପାଳିକା:
ଅବଶ୍ୟକତାରେ ଉପାଳିକା:
ଉପାଳିକାରେ ଉପାଳିକା:
ଉପାଳିକାରେ ଉପାଳିକା:
ଉପାଳିକାରେ ଉପାଳିକା:

Chapter - IV

ତଥାସ୍ ବିଶ୍ଳେଷଣ ଆଠ ବାସ୍ନା :

Chapter - V

ମୁକ୍ତାବଳୀ ଫଳାଫଳ ଆଠ ଆଲୋଚନା :

ଆଠକ୍ରମ

ଅଶ୍ୟବଳୀର ମୁକ୍ତା ଫଳାଫଳ :

ଫଳାଫଳ ଆଲୋଚନା :

ଅଶ୍ୟବଳୀର ଆଠକ୍ରମ :

CHAPTER - I

અધ્યયનનો અર્થ (significance of the study)

જિજ્ઞાસુ- જિજ્ઞાસુ પ્રદર્શન- ઉપર અડિટાઈકસ
પ્રદર્શન- જિજ્ઞાસુ- અર્થના અર્થ- એક સંસ્કૃતિના આદ્ય
સંસ્કૃતિના અર્થના અર્થ- એક સંસ્કૃતિના આદ્ય
અડિટાઈકસ- અડિટાઈકસ- એક સંસ્કૃતિના આદ્ય
અડિટાઈકસ- એક સંસ્કૃતિના આદ્ય

એ સંસ્કૃતિના આદ્ય- એક સંસ્કૃતિના આદ્ય
કારણ- એક સંસ્કૃતિના આદ્ય- એક સંસ્કૃતિના આદ્ય
નર- એક સંસ્કૃતિના આદ્ય- એક સંસ્કૃતિના આદ્ય
માટે- એક સંસ્કૃતિના આદ્ય- એક સંસ્કૃતિના આદ્ય
માટે- એક સંસ્કૃતિના આદ્ય- એક સંસ્કૃતિના આદ્ય
માટે- એક સંસ્કૃતિના આદ્ય- એક સંસ્કૃતિના આદ્ય
માટે- એક સંસ્કૃતિના આદ્ય- એક સંસ્કૃતિના આદ્ય

প্রকল্পত ব্যবহৃত সংসার-সংজ্ঞা

(Operational definition of the terms used)

প্রকল্পটোয় স্থিতি হল - পিতৃ-মাতৃ প্রত্যয় আর
শিশুর শৈল্পিক প্রদর্শনও ওপর প্রত্যয়। এই প্রকল্প
ব্যবহার করা ঘটনা সংজ্ঞা স্থিতিটোয় মোত খাজিত
মুহুরে উপস্থাপন করা হইছে -

অভিভাবক প্রত্যয় - ইচ্ছা অর্থ হল পিতৃ-মাতৃ
বা প্রামাণিক যত্ন লোকসকলে শিশুর আচরণ, শিক্ষার
মানোভাষা- আর সিদ্ধান্ত গ্রহণ ওপর যি প্রত্যয় (বলায়)
ইচ্ছা ভিতরত - পিতৃ -মাতৃয়ে লোপাচরণ করা মনোভাষা
আর আচরণ, শিশুর শিক্ষার মোত তেঁলোকের অধিততা,
তেঁলোকের অধিতবুদ্ধি- ফলাফল আর পিতৃ -মাতৃ - শিশুর
সম্বন্ধের মানদণ্ড আদি অন্তর্ভুক্ত।

শৈল্পিক প্রদর্শন - ইচ্ছা অর্থ হল -মানুষের
শিক্ষার পদ্ধতি, যেনে ছন্দ বা বিশিষ্টগণ্যত দ্বারা কৃতিত্ব।
ইচ্ছা ভিতরত প্রেত, লক্ষ্যের নম্রতা, উপস্থিতি আর
এগেইনমেই সম্পূর্ণ করা আদি কারক সমূহ অন্তর্ভুক্ত।

ਸਿੱਖ - ਜੋ ਸਿੱਖ-ਰੋਗ "ਸਿੱਖ"

[illegible]

অধিগমনের উদ্দেশ্য

(Objectives of the study)

ଅକ୍ଷରାଳୟ ଯାଉ ଉଭୟ ଦିଗର ସେବା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରା
ଯିବ -

2/ बिहू-आइस-क्राई जग निभुव.
ऐकिक प्रदर्शन आर सभक अनुसन्धान कर।

2/ ਜਿਹ-ਭਾਇਰ ਪੁਰਾਣ ਜਾਂ ਜਿਹਦੇ ਨਿਯਮਿਤ
ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਆਪਣੇ ਸਮਾਜਿਕ ਅਧਿਐਨਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਐਨ ਕਰ
ਕਾਏਕਸਮਤ ਚਿੰਤਾ ਕਰ ।

ଅନୁସନ୍ଧାନର ପୂର୍ବାନୁମାନ (Hypothesis of the study)

ଅନୁସନ୍ଧାନର ଯୋଜନା ଓ ଉପରତ ତିଆରି କରି ଉପରତ
ଦିଆ ପୂର୍ବାନୁମାନର ଅନୁସନ୍ଧାନ କରା ଯାଏ - ଅନୁମାନ :

ଅତିବାସନକର - ଅତିବାସନକର - ଆଉ ଅତିବାସନକର
ଅନୁମାନର ମୋଡ ଯୋଗାଯୋଗର ସମ୍ଭାବନା,

ଅନୁସନ୍ଧାନର ସୀମାବଦ୍ଧତା (Delimitations of the study)

ସୀମିତ ସମୟର ଅନ୍ତରାଳ ଅନୁସନ୍ଧାନର ସମ୍ଭାବନା କରି
ଲାଭ କରା ଉପରତ ଦିଆ ଦିଆଯୋଗର ଅନୁସନ୍ଧାନର ସୀମାବଦ୍ଧ
କରା ଯାଏ -

୧/ ସମୟର ଯୋଗାଯୋଗ :- ଅନୁସନ୍ଧାନର ଅତିବାସନକର
ସମୟର ଯୋଗାଯୋଗ, ଯୋଗାଯୋଗ, ଅନୁମାନର ଅନୁସନ୍ଧାନର ଉପରତ
କରା ଯାଏ -

୨/ ଗୋଟିଏ ସମୟର ଅନୁସନ୍ଧାନ :- ଅନୁସନ୍ଧାନର ଅତିବାସନକର
ଗୋଟିଏ ସମୟର ଅନୁସନ୍ଧାନର ଯୋଗାଯୋଗ ଯୋଗାଯୋଗ
କରା ଯାଏ -

୩/ ଅତିବାସନକର କାରକ :- ଅନୁସନ୍ଧାନର ଅତିବାସନକର
ଅତିବାସନକର କାରକ, ଯୋଗାଯୋଗ ଅତିବାସନକର ଅତିବାସନକର,
ଆଉ ଅତିବାସନକର ଉପରତ ଉପରତ କରା ଯାଏ -

CHAPTER - II

CHAPTER - II

સાંબંધિત સમાન જોડિત સાહિત્ય કૃતિ
(Review of Related literature)

आयतन (Introduction):-

ଆହେଷ୍ଟନାଥ ଲାମ୍ବ ଉଡ଼ିତ ମାହିତା-କୃଷିତ ତେତ
 ଆହେଷ୍ଟନାଥ ଲାମ୍ବ ଉଡ଼ିତ-ପ୍ରାଣବିତ ଜ୍ଞାନ ବିଷାଦେ ଉଲ୍ଲାସ
 ମହାଦେବ କହେ । ଆହେଷ୍ଟନାଥ ପ୍ରାଣାଳୀକରୁ ଶାନ୍ତ ସିଦ୍ଧାନ୍ତମୟତାରେ
 ଅବସାନ କାହିଁକି ଯେତେ ପ୍ରାଣାଳୀକରୁ ଶାନ୍ତ, ଶାନ୍ତାବଳି-
 ଯେତେ ଆହେଷ୍ଟନାଥ ତେତେ ଅବସାନତ ଶେଷ, ଶେଷାନ୍ତ; ଶକ୍ତି
 ଶାନ୍ତି ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ମହାଦେବ କହେ । "ଶୁଣେତ ଆହେଷ୍ଟନାଥ ଲାମ୍ବ-
 ଉଡ଼ିତ ମାହିତା କୃଷିତ ଆହେଷ୍ଟନାଥ ମିଶ୍ର ଆହେଷ୍ଟନାଥ ଶକ୍ତି-
 ଶାନ୍ତତାରେ ଅବସାନ କାହିଁକି ଯେତେ ମହାଦେବ କାହାଣୀରେ
 ଆହେଷ୍ଟନାଥ ଲାମ୍ବ ଉଡ଼ିତ ମାହିତା କୃଷିତ ଅବସାନତ
 ଶେଷାନ୍ତ ହେ-

- ① ମୁକର୍ଲାମାଟ ଲାଗତ ଜଡ଼ିତ ଅଗୀତ ଜାତିକାତର
ମାମୁର କଥା
- ② ମୁବାବୁଲାନ ମାଟ କଥା -
- ③ ମାୟାମାଟ-ମାଟ ଶୁକୁ ମିଶାଟନ କଥା,
- ④ କଲା ମାୟାମାଟ ଶୁକୁ କି ସିକାମାଟ ତମା ମାୟା
କାଟିକେ ମାଟ ମିଶାଟ କଲା ।

2) ସମାପ୍ତ ମାତ୍ରେକ ସୁରାତ ଚର୍ଚ୍ଚାତ କାତ ନିର୍ମାତ କଥା
ସୁରାତ ଚର୍ଚ୍ଚାତ କଥା ସମାପ୍ତତ ଚିତ୍ତେ ଏକ ସମାପ୍ତତ ଚର୍ଚ୍ଚାତେହିନ,

১/ আহমদ জাফ মির্জা (২০১৭) কক্স বন্দ অধ্যয়নত নাটকীয়
দ্বন্দ্ব-দ্বন্দ্বীত লৈঙ্গিক প্রদর্শনত ওলট অডিটোরিয় জড়িত
প্রত্যয় ওলট লক্ষ্য কক্স হৈছিল। অধ্যয়নত দেখা গেল
যে অডিটোরিয় জড়িতত দ্বন্দ্ব-দ্বন্দ্বীত লৈঙ্গিক প্রদর্শনত
যমকে ইতিমধ্যে প্রত্যয় লেখায়। বিশেষতঃ যিসকল দ্বন্দ্ব-দ্বন্দ্বী
২/ লিঙ্গায়ত ক্ষেত্রে অডিটোরিয় জড়িত দৃষ্টিভঙ্গি লাত কটি-
ছিল তেওঁলোক প্রভু বোধি জাছিল জা তেওঁলোক যক্ক
কাক্স সম্পূর্ণ কক্স সঙ্ঘাতনা হৈছিল।

২/ স্বপ্নমেন জাফ অনানাই কক্স জাফ অধ্যয়ন (২০০৪)
ইণ্ডোনেসিয়াত কক্স দ্বন্দ্বীত দ্বন্দ্বীত দ্বন্দ্ব-দ্বন্দ্বীত জাফ
অডিটোরিয় জড়িত জাফ লৈঙ্গিক কৃতিত্ব জাফ সম্পর্ক
লক্ষ্য কটিছিল। অধ্যয়নত দেখা গেল যে লৈঙ্গিক-
প্রত্যয় জাফ দ্বন্দ্ব-দ্বন্দ্বীত লৈঙ্গিক আশ্রয়-নির্মাণ
কক্স বিদ্যালয়ত কার্যকলাপত সৈতে জড়িত জাফ হৈ-
অডিটোরিয় জড়িতত দ্বন্দ্ব-দ্বন্দ্বীত লৈঙ্গিক কৃতিত্ব
হৈছে ইতিমধ্যে সম্পর্ক স্থাপিত।

৩/ ফেন জাফ চেন (২০০০) কক্স মের মের বিশ্লেষণ
০০ মের অধ্যয়ন অডিটোরিয় জড়িত জাফ লিঙ্গত লৈঙ্গিক-
কৃতিত্ব জাফ সম্পর্ক বিশ্লেষণ দৃষ্টিছিল। মের বিশ্লেষণত
দেখা গেল অডিটোরিয় জড়িতত লিঙ্গত লৈঙ্গিক কৃতিত্ব
ওলট যমকে ইতিমধ্যে প্রত্যয় লেখায়। বিশেষতঃ লিঙ্গত

ପ୍ରକୃତ କାରଣ - ଆର୍ଥିକ-ଅସ୍ଥିତା ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟ
 ଯାହା ଯାହା ଆଉ ଲୋକଙ୍କ - ଅନୁଗତ - ସେ ମାନିତ କରାଯାଏ
 ଲୋକ ଲୋକଙ୍କ ପ୍ରଦାନ ସମ୍ପତ୍ତି କରାଯାଏ କିନ୍ତୁ କାରଣ ନିମ୍ନ
 ଦିଆଯାଏ କରା ଯାଏ ।

[illegible]

୩/ ଦିନ ଆଫ ଟେକ୍ସଟ- (୨୦୦୭) ଏକ ଅସାଧାରଣ ଦେଶ ଯାହା ଯେ ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷାକ୍ରମ ଏବଂ ମାଧ୍ୟମିକ ଶିକ୍ଷାକ୍ରମରେ ପରିଚିତ ନୁହେଁ-
ସମସ୍ତ ଡେଲୋକଟ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ଆଜିତା ମତେ ଆଡିଡାଟକଟ କୁଡିଜା
ଶିକ୍ଷାକ୍ରମ ତାର ଉତ୍ତର ଦେବ । ଅସାଧାରଣତେ ଦେଶ ଯାହା ଯେ ମତେ
ସମାଜବାଦୀ ଆଡିଡାଟକଟ କୁଡିଜା ଲୋକିକ-ପ୍ରଦାନ ଦେବ
ଆଫ ଆଟର ସମସା କମ ଦେଶର ମତେ କୁଡିତ ।

આપણે અગાઉના (કોરોના) મહામારિ જિતીને જોઈએ
કૃતિકૃત કિંમતિજનક-અગાઉના કારણે - મિત્ર-માત્ર આ
માત્ર ફરિયાદ સમજાવે । યદિ સમગ્ર મહામારિ આપણને
માત્ર ફરિયાદ ફરીતે કરે છે તેથી આ પ્રકારના
અગાઉના જોડાણ જિતીને જોઈએ કૃતિકૃત માત્ર-અગાઉ
સમજાવે આપણે આપણા કારણે વિચારીએ ।

CHAPTER - III

CHAPTER - III

ગણતંત્ર અભિવ્યક્તિ અને પદ્ધતિ
(Research Design and Methods)

ଆସହୀନ (Introduction):-

১২৫০ পূর্বাব্দ

૩૫) સામગ્રી દ્વારા અભિજ્ઞાનના કાર્યવ્યવસ્થા (methodology)
 પૂર્વજ્ઞાન હોય / ડાક્ટરિન યા સાંપ્રદાયિક સામગ્રી
 યા ૩૫) સામગ્રી કઠિનતાને યોગ્ય વિધિથી વ્યવસ્થા
 કરી શકાય છે.

ଆଞ୍ଚନା କର୍ମସୂତ୍ର ଦେଖାଇ ଆସିବ
ଆଞ୍ଚନାଟି ସୁଗନ୍ଧମୟ ବାସିଷ୍ଠୀ. କାହିଁକି ସାଧାରଣ କଥା
ହୁଏ। ଏହା ହେଉଛି ଆଞ୍ଚନାଟିର ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ
ଆମ ଶରୀର ସୁନ୍ଦର କରେ। ଆଞ୍ଚନା ଆଞ୍ଚିକଲ୍ଲୀର ସୁଗନ୍ଧ,
ସାଞ୍ଜାକାର, ସାଞ୍ଜାକାର ଏହା ବାସିଷ୍ଠୀର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଏ।

ମାଟ୍ଟର କର୍ମବୃଦ୍ଧି ମାଟ୍ଟର ସମସ୍ୟା ସିଦ୍ଧ-
କର କରାଯିବ ଏବଂ ଏହା ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଦେଖିବା ପାଇଁ ମୋର
କ୍ରିୟା ଗ୍ରହଣ କର। ଏହି ଅନୁଷ୍ଠାନ ମାଟ୍ଟର ଏବଂ ସୁ-
ରକ୍ଷା ସମ୍ପନ୍ନ କରିବା ପାଇଁ ମାଟ୍ଟର କିମ୍ବା ଆବଶ୍ୟକିୟ
ଗ୍ରହ ଉପରେ ଦାବି କର।

ଅଧ୍ୟୟନର ଚଳକ (Variables of the study)

ବିଭିନ୍ନ ଅଧ୍ୟୟନର ମାରିତାକୁ ଉପରର ସହ
ଆସକ୍ତକ୍ଷିପ୍ତ ବିହ-ଆହତ ପ୍ରଭାବ ଆଫୁ ମିଶ୍ର ଲେଖିକ
ଅଧ୍ୟୟନର ଉପର ପ୍ରଭାବ ଉପର ଅଧ୍ୟୟନ କରାଯାଏ
ମାରିକ ଆଫୁ ଅଧ୍ୟାୟନ ଦୁନି ମିଶ୍ର ଲେଖିକ କରାଯିବ । (କେ
ଉପର ଲେଖିକ ଆଫୁ ଅଧ୍ୟୟନର ଚଳକ ମିଶ୍ର ଲେଖିକ
କରାଯିବ ।

(କ) ଅଧ୍ୟାୟକର ଲେଖିକ - ଏହି ଲେଖିକର
ବିହ-ଆହତ ସାହାଯ୍ୟ କରା ଅଧ୍ୟାୟକର ଲେଖିକ
ଲେଖିକ - ଲେଖିକର, କି କରାଯିବ ଅଧ୍ୟାୟକ କରାଯାଏ ।

(ଖ) ମାରିକର ଲେଖିକ - ଏହି ଲେଖିକର ମାରିକ-
ଲେଖିକ ଅଧ୍ୟାୟକ କରାଯାଏ ଲେଖିକ - ଏହି ବିହ-ଆହତ
ଲେଖିକ, ମିଶ୍ର ଲେଖିକ ।

ଅଧ୍ୟୟନରେ ଜନସଂଖ୍ୟା (Population of the study)

ଜନସଂଖ୍ୟାରେ ଯାହାଙ୍କର ଉପର ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ତାହା ଅଧ୍ୟୟନ କରାଯିବ ନିର୍ବାଚନ କରା ଅଧ୍ୟୟନରେ ସମସ୍ତ ଜନସଂଖ୍ୟାଙ୍କ ସାମ୍ବାଦିତ ଅଟେ । ଉଦାହରଣ - ଅଧ୍ୟୟନରେ ଯାହାଙ୍କର ଲକ୍ଷ୍ୟକୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଛି, ଉଦାହରଣ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇଛି, ଉଦାହରଣ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇଛି । ଉଦାହରଣ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇଛି, ଉଦାହରଣ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇଛି ।

ଅଧ୍ୟୟନରେ ନମୁନା (Sample of the study)

ଉଦାହରଣ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇଛି, ଉଦାହରଣ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇଛି । ଉଦାହରଣ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇଛି, ଉଦାହରଣ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇଛି । ଉଦାହରଣ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇଛି, ଉଦାହରଣ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇଛି । ଉଦାହରଣ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇଛି, ଉଦାହରଣ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇଛି ।

ଅଧ୍ୟାୟର ସମସ୍ତ ଦିନ-ଦିନ ଚାରି-ଆଠ ଟାଏ
ମାଧ୍ୟମରେ ଅବଲୋକନ ନମୁନା (sample) ମାଧ୍ୟମରେ କରାଯିବ ।
ଯେ - ଲକ୍ଷ୍ୟପୂର୍ବକ ସ୍ଥଳରୁ ସମସ୍ତ ମିଶ୍ର-ଆକୃତି ୧୦ ଜଣ
ନିର୍ବାଚନ କରି ତାହା ଅବଲୋକନ ନମୁନା ହିସାବେ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ।

ଯେଉଁଠି ଅବଲୋକନ ନମୁନା ପଦ୍ଧତି (purposive sampling
method) ବ୍ୟବହାର କରି ଲକ୍ଷ୍ୟପୂର୍ବକ ସ୍ଥଳରୁ ୧୦ ଜଣ ନିର୍ବାଚନ
କରା ଯିବ ।

ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ ଆବଶ୍ୟକ (Tools for the study)

ମାଧ୍ୟମରେ ଆବଶ୍ୟକ ଅବଶ୍ୟକ କାମ ସମ୍ପାଦନ ତଥା
ସଂଗ୍ରହ କରା ଯିବ । ମିଶ୍ର-ଆକୃତି ପ୍ରକାରର ଆକୃତି ଲିଖିତ
ଅବଲୋକନ ଉପରେ ପ୍ରକାର ସମ୍ବନ୍ଧେ ଅବଲୋକନ କରିବାକୁ ଯାହାକୁ
ଉପରେ ଦିଆ ଆବଶ୍ୟକ ସମସ୍ତ ସାଧନ କରାଯିବ -

ସାକ୍ଷ୍ୟତା ତଥ୍ୟ ଆବଲୋକନ (Personal data sheet)

ମାଧ୍ୟମରେ ଉପଲବ୍ଧି କରା, ଲିଖିତ ସମସ୍ତ ଉପଲବ୍ଧି
କରା ଯିବ । ସଂଗ୍ରହ କରିବାକୁ ଯାହାକୁ ସାକ୍ଷ୍ୟତା
ତଥ୍ୟ ଆବଲୋକନ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରାଯିବ ।

শৈক্ষিক কৃতিত্ব সূচক (Academic Achievement Score)

শৈক্ষিক কৃতিত্ব-সূচক হিসাবে পিচ-মাত্র প্রভা-
শিক্ষণ-শৈক্ষিক-প্রদর্শন-সহিত প্রভা-চলন-সূচক-বহন
প্রদর্শন করা হৈছে।

তথ্য পরিসংখ্যানিক পদ্ধতি (Statistical techniques of the study)

আইআই পেন-চাউজ-তথ্য-অভিবেক্ষণ-প্রদর্শন-
কতি-সংগৃহীত-তথ্য-সমূহ-ই-এক-সামগ্রী-
(Raw data) প্রদর্শন-
কতি-সামগ্রী-সমূহ-পরিসংখ্যান-সহিত-ই-
প্রদর্শন-করা-হৈছে।-ই-এ-প্রদর্শন-করা-
তথ্য-সমূহ-পরিসংখ্যান-
(Descriptive statistics)-
সহিত-প্রদর্শন-করা-হৈছে।-ই-
প্রদর্শন-করা-হৈছে।

CHAPTER-IV

ଉତ୍ତର ସାମାନ୍ୟ (Analysis of Data):-

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ 1 (Objective -1):- ବିହ-ଆରୁ ପ୍ରଜାର ଜାତ ମିଶ୍ରଣ ଲୋକ୍ଷିକ ପ୍ରଦର୍ଶନର ଆକାର ମଧ୍ୟରୁ ଅନୁମାନ କରା ।

ବିହ-ଆରୁ ପ୍ରଜାର ଜାତ ମିଶ୍ରଣ ଲୋକ୍ଷିକ ପ୍ରଦର୍ଶନର ଆକାର ଅନୁମାନ ପ୍ରଦାନ କରା ହେବ । ତାଲିକା ୨ ଓ ଦେଖା (ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ) ହେବ ।

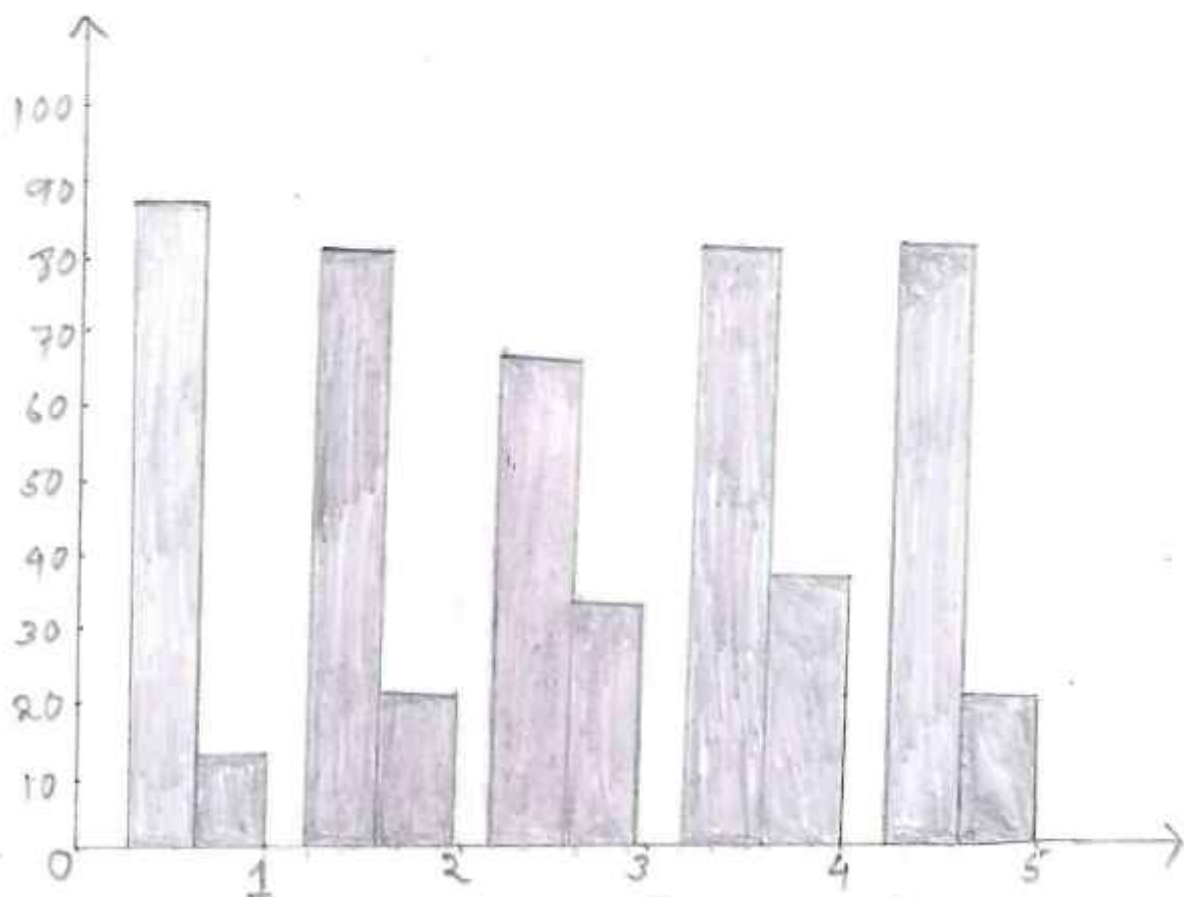
ତାଲିକା ନଂ-୧ (Table-1)

ବିହ-ଆରୁ ପ୍ରଜାର ଜାତ ମିଶ୍ରଣ ଲୋକ୍ଷିକ ପ୍ରଦର୍ଶନର ଆକାର ମଧ୍ୟରୁ ଅନୁମାନ

S.No		ହାଁ	ନାହିଁ
1	ବିହ-ଆରୁ ମୁଖ୍ୟତଃ ମିଶ୍ରଣ ଲୋକ୍ଷିକ ପ୍ରଦର୍ଶନର ଆକାର ହେଉଥିବା ପ୍ରଜାର ବୋଲି କହିବାକୁ ହେବ କି?	87%	13%
2	ବିହ-ଆରୁ ମୁଖ୍ୟତଃ ମିଶ୍ରଣ ଲୋକ୍ଷିକ ପ୍ରଦର୍ଶନର ଆକାର ହେଉଥିବା ପ୍ରଜାର ବୋଲି କହିବାକୁ ହେବ କି?	80%	20%
3	ବିହ-ଆରୁ ମିଶ୍ରଣ ପ୍ରଜାର ମିଶ୍ରଣ ଲୋକ୍ଷିକ ପ୍ରଦର୍ଶନର ଆକାର ହେଉଥିବା ପ୍ରଜାର ବୋଲି କହିବାକୁ ହେବ କି?	67%	33%
4	ବିହ-ଆରୁ ମିଶ୍ରଣ ପ୍ରଜାର ମିଶ୍ରଣ ଲୋକ୍ଷିକ ପ୍ରଦର୍ଶନର ଆକାର ହେଉଥିବା ପ୍ରଜାର ବୋଲି କହିବାକୁ ହେବ କି?	80%	20%
5	ବିହ-ଆରୁ ମିଶ୍ରଣ ପ୍ରଜାର ମିଶ୍ରଣ ଲୋକ୍ଷିକ ପ୍ରଦର୍ଶନର ଆକାର ହେଉଥିବା ପ୍ରଜାର ବୋଲି କହିବାକୁ ହେବ କି?	80%	20%

ଓମଡ଼ ଡାକ୍ତରୀ ନଂ-୨ ଓ ଗଡ଼ା (ଦେଶୀ ଫଳ) (ସି. ଲିଫ୍-ଆର୍କିଟ୍)
 ପ୍ରଜାତି ଓ ଲିଫ୍ ଗୁଣାବଳୀର ଗୁଣାବଳୀ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ମନୁସ୍କ୍ରାମିନ ପ୍ରଥମ ଡିଜିଟ
 ହେଉଛି ୪୭% ଓ ନୟ ୧୩% , ଦ୍ୱିତୀୟ ଡିଜିଟ ୮୦%
 ହେଉଛି ଓ ୨୦% ଓ ତୃତୀୟ ଡିଜିଟ ୬୭%
 ହେଉଛି ଓ ୩୩% ଓ ଚତୁର୍ଥ ଡିଜିଟ ୮୦% ହେଉଛି
 ଓ ୨୦% ଓ ପଞ୍ଚମ ଡିଜିଟ ୮୦% ହେଉଛି ଓ ୨୦% ଓ ଷଷ୍ଠ ଡିଜିଟ ୨୦% ହେଉଛି ।

ଚିତ୍ର - ୧ (Figure - 1)

ଚିତ୍ର-୧ ଓ ଲିଫ୍-ଆର୍କିଟ୍ ପ୍ରଜାତି ଓ ଲିଫ୍ ଗୁଣାବଳୀର ଗୁଣାବଳୀ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ମନୁସ୍କ୍ରାମିନ
 ଡିଜିଟ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ପ୍ରକାର ବୋଲି ହେବ ।

ଢେଙ୍କଣା - (Objective-2) :-

ବିହ-ଆହତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜାତି ଲିଙ୍ଗିତ ଲେଖିକ ପ୍ରଦର୍ଶନର
ଆକୃତ ସମ୍ପର୍କିତ ସମାଧାନୀ ବା ସମାଧାନ କରା ବାହକମାନ

ସିନାତ କରା ।

ମୂର୍ତ୍ତିରୂପ (Hoy):- ବିହ-ଆହତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜାତି ଲିଙ୍ଗିତ ଲେଖିକ ପ୍ରଦର୍ଶନର ଆକୃତ ସମ୍ପର୍କିତ

ତାଲିକା ନଂ - 2 (Table - 2)

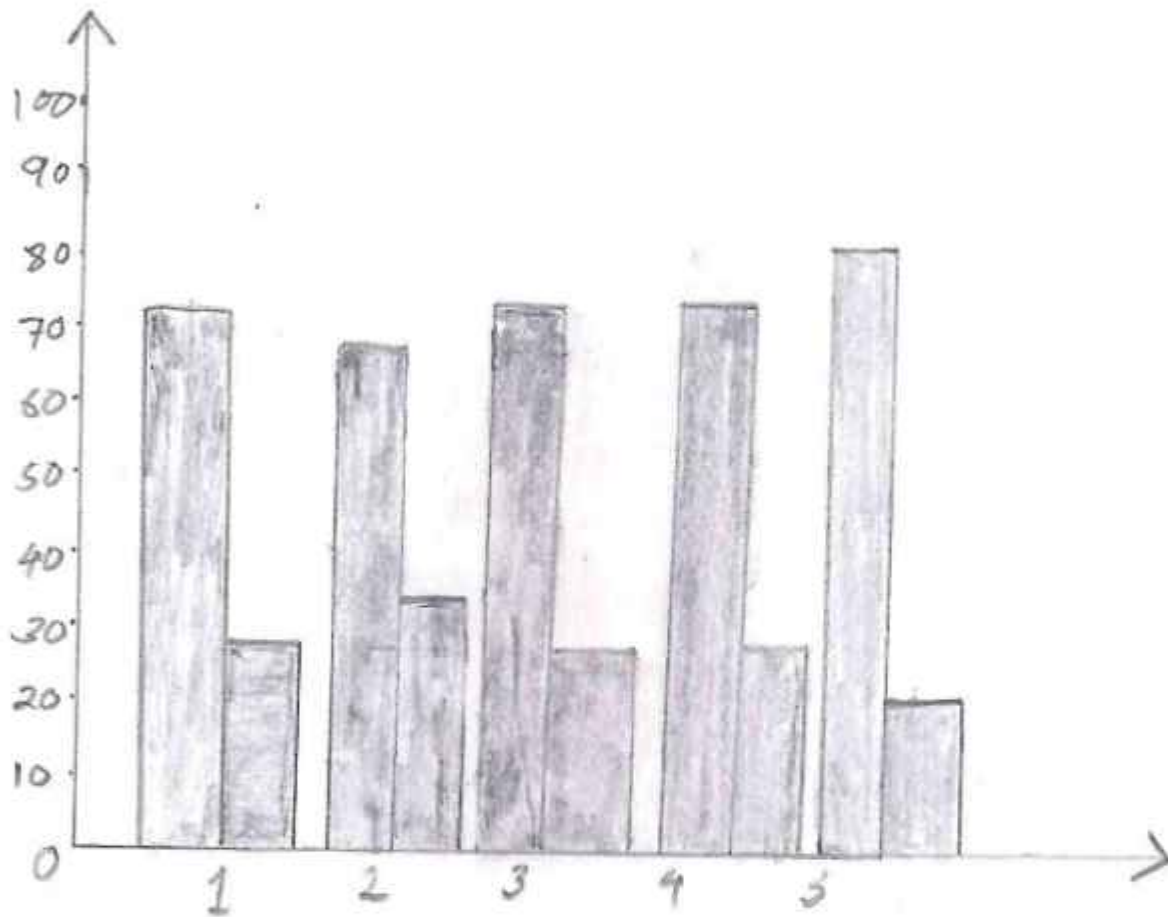
୧. No		ହୁଏ	ନହୁଏ
1	ବିହ-ଆହତ ମନୁଷ୍ୟ ଲେଖିକାଙ୍କ ମାନବତା ଲିଙ୍ଗିତ ଲେଖିକ ପ୍ରଦର୍ଶନର ଉପରତ ଲେଖା ସତ୍ୟ ବୋଲି ନେଇ ?	73%	27%
2	ବିହ-ଆହତ ଡେଢ଼ାକଟ ମନୁଷ୍ୟ ମାନବତା ଲିଙ୍ଗିତ ଲେଖିକ ପ୍ରଦର୍ଶନର ଉପରତ ଲେଖା ସତ୍ୟ ବୋଲି ନେଇ ?	67%	33%
3	ବିହ-ଆହତ ଜାତି ସାମାଜିକ ସ୍ଥିତିର ଲିଙ୍ଗିକ ପ୍ରଦର୍ଶନ ପ୍ରତ୍ୟେକ କାହିଁକି ବାହକମାନ ?	73%	27%
4	ବିହ-ଆହତ କାର୍ଯ୍ୟକଳାତ ସାହିତ୍ୟିକର ଲିଙ୍ଗିତ ଲେଖିକ ପ୍ରଦର୍ଶନର ଉପରତ ଲେଖା ସତ୍ୟ ବୋଲି ନେଇ ?	73%	27%
5	ବିହ-ଆହତ ଲିଙ୍ଗିତ ଲେଖିକ ମାନବତା ଡେଢ଼ାକଟ ମନୁଷ୍ୟ ଲେଖିକ ପ୍ରଦର୍ଶନର ଉପରତ ଲେଖା ସତ୍ୟ ବୋଲି ବାହକମାନ ?	80%	20%

ଉପରତ ତାଲିକା ନଂ - 2ର ବାହକମାନ ଲେଖିକ ପ୍ରଦର୍ଶନର ଆକୃତ ସମ୍ପର୍କିତ ସମାଧାନୀ ବା ସମାଧାନ କରା ପ୍ରଥମ ସିନାତ 73% ହୁଏ କିନ୍ତୁ ଜାତି 27% ନହୁଏ କିନ୍ତୁ ଦ୍ୱିତୀୟ ସିନାତ 67% ହୁଏ କିନ୍ତୁ ଜାତି 33% ନହୁଏ କିନ୍ତୁ

ହତ୍ୟା ବିଚାର 73% ହେଉଥିବା ବେଳେ 27% ନଥିବା କଥା
ହତ୍ୟା ବିଚାର 73% ହେଉଥିବା ବେଳେ 27% ନଥିବା କଥା
ଅନ୍ୟ ବିଚାର 80% ହେଉଥିବା ବେଳେ 20% ନଥିବା କଥା,

ଉପରୋକ୍ତ ବିଚାର-ଆଧାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଉ କିଛି
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉପରୋକ୍ତ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିଚାର-ଆଧାର
ସମ୍ବନ୍ଧରେ କିଛି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉପରୋକ୍ତ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିଚାର-ଆଧାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ବିଚାର-ଆଧାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିଚାର-ଆଧାର

ଚିତ୍ର - 2

ଚିତ୍ର-2 ଓ ଗ୍ରହ-ଗାହକ ସଂଗ୍ରହ ଓ ଗ୍ରହ ଗୋଷ୍ଠୀ ଗୋଷ୍ଠୀକ ପ୍ରଦର୍ଶନ
 ଗ୍ରହ ଗୋଷ୍ଠୀ ଗୋଷ୍ଠୀକ ଗ୍ରହ ଗୋଷ୍ଠୀ ଗ୍ରହ ଗୋଷ୍ଠୀ ଗ୍ରହ ଗୋଷ୍ଠୀ
 ଗ୍ରହ ଗୋଷ୍ଠୀ ଗ୍ରହ ଗୋଷ୍ଠୀ ଗ୍ରହ ଗୋଷ୍ଠୀ ଗ୍ରହ ଗୋଷ୍ଠୀ

CHAPTER - V

CHAPTER - V

প্রকল্পের ফলাফল এবং আলোচনা

(Findings of Project and discussion)

আময়নী (Introduction)

প্রকল্পটির অধ্যয়ন বিষয়বস্তু আছিল গিহ-মাহুর প্রভাব এবং জিহুর-প্রদর্শন ওপর প্রভাব সম্বন্ধে অধ্যয়ন করা। অধ্যয়নের পরিচালনা করতেন কিছুমান বৈদ্যনা লোহার হেছিল পূর্বনুমানে বসি লোহার হেছিল। অধ্যয়নের বৈদ্যনাও উল্লেখিত হলে প্রকল্পটির লক্ষ্য অর্জিত তমা সংগ্রহ করা হেছিল - যাচাই তমা আউলম দ্বারা লক্ষ্যে গিহ-মাহুর প্রভাব ফলাফল সংগ্রহ করি। ওপর অধ্যয়ন ইচ্ছা বামা জাতি বিশ্লেষণ করি বিচারে হেছ।

সেইদা বর্তমান অধ্যয়ন ওপর অধ্যয়নের বৈদ্যনা পুনর দোহা হেছ -

১) গিহ-মাহুর প্রভাব এবং জিহুর-প্রদর্শন অধ্যয়ন সম্বন্ধে অনুসন্ধান করা।

২) গিহ-মাহুর প্রভাব এবং জিহুর-প্রদর্শন অধ্যয়ন সম্বন্ধে অধ্যয়ন বা অধ্যয়ন করা অধ্যয়ন সম্বন্ধে চিন্তা করা

এই অধ্যয়ন অধ্যয়নটোয় উদ্দেশ্য সাধন পূর্বনুমায়
ওপর ভিত্তি করে মুখ্য ফলাফলসমূহের বিবরণ দিয়া হৈছে।
প্রকল্পটির বিশ্লেষণ সাধন বাধ্য করে যেখানে ফলাফল হল
উন্নত দিয়া হৈছে -

অধ্যয়নটোয় মুখ্য ফলাফল .
(Major findings of the study)

অধ্যয়নটোয় যার ৩৫ জনের অতিরিক্ত উদ্দেশ্য
সাধনোদ্দেশ্যে নির্বাচন করা হৈছিল। (যে ৩৫ জন অতিরিক্ত
উদ্দেশ্য সাধন হৈছিল, যিহেতু অধ্যয়নটোয় প্রকল্প-মাত্র
প্রত্যেক জন শিক্ষিত লোকের প্রদর্শন ওপর প্রত্যেক ওপর করা
হৈছে।)

এই প্রকল্পটির অধ্যয়ন করে যেখানে ফলাফলসমূহ
উন্নত দিয়া হৈছে -

১। প্রকল্প-মাত্র প্রত্যেক জন শিক্ষিত প্রদর্শন সাধন সম্বন্ধে
সমুদায়িক প্রমাণ বিচারে ৪৭% হুঁ কহে সাধ ১৩% নহু কহে,
দ্বিতীয় বিচারে ৪০% হুঁ কহে সাধ ২০% নহু কহে, তৃতীয়
বিচারে ৬৭% হুঁ কহে সাধ ৩৩% নহু কহে, চতুর্থ বিচারে
৪০% হুঁ কহে সাধ ২০% নহু কহে, ১ অধিক বিচারে ৪০%
হুঁ কহে ২০% নহু কহে।

2/ ଉପରୋକ୍ତ ମିଶ୍ର - ଆହତ ପ୍ରଜାତି ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମାଛ ମିଶ୍ର ମାଛମାନଙ୍କ
ପ୍ରଦର୍ଶନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଓ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଓ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଓ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
କାହିଁ (କାରଣ ମୋଡ଼ା ଯେ)

① ମିଶ୍ର - ଆହତ ପ୍ରଜାତି ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମାଛମାନଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
ମାଛମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟମାନଙ୍କ 87% ଓ 13%
ରହୁ କେହି ନାହିଁ ।

② ମିଶ୍ର - ଆହତ ପ୍ରଜାତି ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମାଛମାନଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
ମାଛମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟମାନଙ୍କ ଦ୍ୱିତୀୟ ମାଛମାନଙ୍କ 80% ଓ 20%
ରହୁ କେହି ନାହିଁ ।

③ ମିଶ୍ର - ଆହତ ପ୍ରଜାତି ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମାଛମାନଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
ମାଛମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟମାନଙ୍କ ତୃତୀୟ ମାଛମାନଙ୍କ 67% ଓ 33%
ରହୁ କେହି ନାହିଁ ।

④ ମିଶ୍ର - ଆହତ ପ୍ରଜାତି ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମାଛମାନଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
ମାଛମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟମାନଙ୍କ ଚତୁର୍ଥ ମାଛମାନଙ୍କ 80% ଓ 20%
ରହୁ କେହି ନାହିଁ ।

⑤ ମିଶ୍ର - ଆହତ ପ୍ରଜାତି ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମାଛମାନଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
ମାଛମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟମାନଙ୍କ ପଞ୍ଚମ ମାଛମାନଙ୍କ 80% ଓ 20%
ରହୁ କେହି ନାହିଁ ।

ফলাফল আলোচনা (Discussion of the finding)

এই প্রকল্পটির বিষয়টি লগত সম্বন্ধিত পূর্বে
মার্কিন যুক্তরাষ্ট্র এবং বর্তমান মার্কিন যুক্তরাষ্ট্র
জুনিয়র স্কুলে অধ্যয়ন করা আলোচনা কঠিন (দেখা যায়
যে .

আহমদ আর শিরাজি (২০১৭) কখন অধ্যয়ন করে
মার্কিন যুক্তরাষ্ট্র এবং ৪০ বছর। মাত্র ছাত্র-ছাত্রী
মতিভাষক দৃষ্টিতে যেই সংগ্রহ দেখা যায়।

আহমদ আর অন্যান্য (২০১৪)
ফলাফল লগত এই মার্কিন যুক্তরাষ্ট্র মিলে পরিচালিত
হয়। ছাত্র-ছাত্রী লৈঙ্গিক অগ্রগতি বিশ্লেষণ করা হয়েছে
যেখানে প্রতি মতিভাষক দৃষ্টিতে ছাত্র-ছাত্রী লৈঙ্গিক
কৃতিত্ব হতে ইতিবাচক সনাক্ত করা হয়েছে।

ফেন আর চেন (২০০৯) অধ্যয়ন ফলাফল আর প্রকল্পটির
ফলাফল মিলে পরিচালিত হয়। শিশুর বয়সে কখন মতিভাষক
মতিভাষক মিলে ফলাফল দেখা যায়।

এলভেইন আর জেনারেল (২০০২) অধ্যয়ন ফলাফল
আর প্রকল্পটির ফলাফল ৪০ বছর। এই অধ্যয়ন
মতিভাষক সনাক্ত করা ফলাফল লগত মতিভাষক।

ଏକାକୀରେ ଏକ (ସ୍ଥାନରେ (2002) କଥା ଏକ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
କଥା ଏକ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ (ସ୍ଥାନରେ) କିନ୍ତୁ ଏକ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ଏକ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ (ସ୍ଥାନରେ) କିନ୍ତୁ ଏକ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ

ଏକ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ (ସ୍ଥାନରେ) (2009) କଥା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
କଥା ଏକ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ (ସ୍ଥାନରେ) କିନ୍ତୁ ଏକ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ଏକ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ (ସ୍ଥାନରେ) କିନ୍ତୁ ଏକ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ-ଆଧାର (Implication of the study)

ଏକ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ (ସ୍ଥାନରେ) ଅନ୍ୟାନ୍ୟ (ସ୍ଥାନରେ) କିନ୍ତୁ ଏକ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ଏକ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ (ସ୍ଥାନରେ) କିନ୍ତୁ ଏକ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ (ସ୍ଥାନରେ) କିନ୍ତୁ ଏକ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ଏକ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ (ସ୍ଥାନରେ) କିନ୍ତୁ ଏକ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ (ସ୍ଥାନରେ) କିନ୍ତୁ ଏକ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ଏକ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ (ସ୍ଥାନରେ) କିନ୍ତୁ ଏକ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ (ସ୍ଥାନରେ) କିନ୍ତୁ ଏକ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ଏକ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ (ସ୍ଥାନରେ) କିନ୍ତୁ ଏକ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ (ସ୍ଥାନରେ) କିନ୍ତୁ ଏକ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ

১। প্রশ্নঃ- তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ হয় আৰু নহয় স্মাৰ্কেৰে উত্তৰ দিয়া-
১। পিতৃ- মাতৃ অনুভূতিয়ে শিশুৰ শৈক্ষিক প্ৰদৰ্শনৰ ওপৰত ইতিবাচক
প্ৰভাৱ পেলায় নেকি? হয় নহয়

২। পিতৃ- মাতৃৰ অনুভূতিৰ অৱৰ্হে শিশুৰ এৰৈ শৈক্ষিক প্ৰদৰ্শনৰ
নেতিবাচক প্ৰভাৱ পেলায় নেকি? হয় নহয়

৩। পিতৃ- মাতৃ শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰে শিশুৰ শৈক্ষিক প্ৰদৰ্শন ওপৰত কোনো
প্ৰভাৱ পেলায় নেকি? হয় নহয়

৪। শিক্ষাৰ বিষয়ে পিতৃ- মাতৃৰ প্ৰত্যাশা আৰু বিশ্বাস শিশুৰ
শৈক্ষিক প্ৰদৰ্শন প্ৰভাৱিত কৰিব পাৰেনে? হয় নহয়

৫। পিতৃ- মাতৃ অনুশাসন আৰু কাৰ্য্য শিশুৰ শৈক্ষিক
প্ৰদৰ্শন প্ৰভাৱিত কৰিব পাৰেনে? হয় নহয়

৬। পিতৃ- মাতৃ সন্তানৰ যোগাযোগৰ মানদণ্ডই শিশুৰ শৈক্ষিক
প্ৰদৰ্শনৰ ওপৰত কোনো প্ৰভাৱ পেলায় নেকি? হয় নহয়

৭। পিতৃ- মাতৃয়ে তেওঁলোকৰ সন্তানৰ সৈতে অতিবাহিত কৰা
সময়ৰ পৰিমাণ তেওঁলোকৰ শৈক্ষিক প্ৰদৰ্শনৰ ওপৰত কোনো
প্ৰভাৱ পেলায় নেকি? হয় নহয়

৮। পিতৃ- মাতৃৰ অৰ্থসামাজিক স্থিতিয়ে শৈক্ষিক প্ৰদৰ্শন
প্ৰভাৱিত কৰিব পাৰেনে? হয় নহয়

৯। বিদ্যালয়ৰ কাৰ্যকলাপত অভিভাৱকৰ অনুভূতিৰ ক্ষেত্ৰে
শিশুৰ শৈক্ষিক প্ৰদৰ্শনত প্ৰভাৱ পেলায় নেকি? হয় নহয়

১০। পিতৃ- মাতৃৰ নিজৰ শৈক্ষিক সাফল্যই তেওঁলোকৰ
সন্তানৰ শৈক্ষিক প্ৰদৰ্শনত প্ৰভাৱ পেলায় পাৰেনে? হয় নহয়

The Effect of Free Education on the Academic Performance of Primary School Student's (Lakhipur Block Hirapara Primary School)

A project submitted for the partial fulfillment of the requirements for the Bachelor degree (Hons) in Education of Guwahati University paper EDU-HC-6026

Supervisor

Nilima Das

Submitted by

Mr. Mohitush Ghosh

Student of 6 th Sem, Dept Of Education

Registration No. 20023062

Roll: UA-201-101-0070

CERTIFICATE

I have the pleasure to forward the project entitled "The effect of free education on the academic performance of primary School Students" Submitted by Mohitush ghash. This project embodies the result of the original works, which she performed under my guidance and Supervision.

The candidate has fulfilled the entire requirement.

Date: 28/04/2023

Place: Lakkipur College, Lakkipur.

Supervisor

DECLARATION

I. Mohitush ghash do hereby declare that the project Submitted by me entitled The effect of free education on the academic performance of primary School Students. Submitted by me is an original work done by me. I have fulfilled all the requirements for Submitting a project

Date : 28/04/2023.

Name : Mohitush ghash

Place : Lakhipur, College, Lakhipur. Student of

6th semester

Lakhipur College.

ACKNOWLEDGEMENT

It is indeed a privilege to acknowledge the help and advice received from many persons and institutions in undertaking this research work. In this respect, I am highly indebted to my esteemed teacher and Supervisor Dr. Nilima Das, Department of Education, Lakhipur College whose ceaseless guidance, encouragement have led me to perform this research work. Submission of this project could only be possible for the painstaking help provided by her during the period despite her busy reschedule. No amount of words would be able to express my gratitude to her.

Date : 24/04/2023.

Place : Lakhipur College.

Name : Mohitush Ghash

Student of 6th semester
Lakhipur College.

CONTENTS

TITLE

List of Tables

List of Figures

CHAPTER I

INTRODUCTION

CHAPTER II

REVIEW OF RELATED LITERATURE

CHAPTER - III

METHODOLOGY

CHAPTER IV

ANALYSIS AND INTERPRETATION OF DATA

CHAPTER V

FINDINGS AND CONCLUSION

REFERENCES:

CHAPTER - I

INTRODUCTION

Education is widely regarded as a fundamental human right that provides individuals with knowledge, skills, and competencies needed to participate fully in society. The importance of education cannot be overemphasized, particularly in developing countries where access to quality education remains a significant challenge. One of the strategies used to promote education is the provision of free education to students.

The provision of free education to students at the primary level is a policy that has been adopted by many countries. The aim of this policy is to ensure that every child has access to education regardless of their socio-economic background. The question however is whether the provision of free education has a positive effect on the academic performance of primary school students.

The research project Seeks to Investigate the effect of free education on the academic performance of Primary School Students The Study will focus on Students in developing countries who have access to free education the research will seek to answer the following

1.1 Significance of the Study

The Significance of Studying the effect of free education on the academic performance of primary School Students lies in the fact that education is a fundamental human right and plays a crucial role in Shaping the future of individuals and Society as a whole Free education policies have been implemented in many School to Lakhipur block to ensure that everyone has equal access to education regardless of there Socioeconomic status.

1.2 Statement of the Problem

on the basis of the objective for the Study To Investigate the Impact of free education on the academic performance of primary school Students.

1.3 objectives of the Study

1. > To Investigate the Impact of Free education on the academic performance of primary School Students.

2. > To identify the factors that contribute to academic performance among primary School Students.

1.4 Hypotheses of the Study

H₀₁ There is no Significant difference in the academic performance of primary School Students who receive free education and those who do not receive free education

1.5 operational definitions of key terms

In order to carry out the present Study the Investigator will be used certain key terms which are discussed

1. > Free education: A system of education where the cost to tuition text books and other related fees are covered by the government or other funding sources and the Students do not have to pay for them

2.7 Students: Individuals who are enrolled in a primary School and are pursuing their education.

1.6 Delimitation of the Study

1) only Govt. primary School will be Selected for the study

2) The Study will be delimited the primary School Students for class 4 to 5 Students as a Sample.

CHAPTER II

Review of related literature

- 1> Ayeni S Oludotun (2015) carried out a Study on "The effect of free education policy on the Academic performance of Students in public primary Schools. Objectives of the Study. To investigate the Impact of free education policy on the academic performance of Students in public primary School in the result found that the Study the policy had a positive impact on enrolment rates and academic performance
- 2> Atimo M. A (2016) carried out a Study on "The Impact of free primary education on Students Academic Performance objectives of the study To assess the impact of free primary education on academic performance of Students. The result found that the Study that the policy had a positive impact on enrolment rates, but had mixed results on academic performance

3) Balesidera G. Kelvin (2018) carried out a 'Study on' Free education policy and Student performance in public Primary School. Objectives of the Study: the impact of free education policy on academic performance of students in public primary school. In the result found that the study the policy had a positive impact on academic performance with improvements in both enrolment rates and student achievement.

4) Azemah Samuel A (2019) carried out a 'Study on' Free education policy and Academic performance. The objectives of the Study: to Investigate the impact of free education policy on the academic performance of students in Ghana's progression high school. The result found that the study the study found that the policy had a positive impact on academic performance particularly for students.

5) Kisomboi Gerace M (2020) carried out a Study on "Free Primary education and the performance of Students the objectives of the Study the effect of free primary education on academic performance of Students in the result found that the Study found that free primary education improved access to education and increased enrolment rates but had limited Impact on academic performance due to challenges such as inadequate resources and poor teacher quality.

CHAPTER - III

METHODOLOGY

Methodology is considered as the heart part of any research work. It is considered as a very significant step in any research study. Research methodology specially presents the design of the research study, research design, variables of the present study, sources of data, population, sampling procedure, sample, distribution of the sample, tools of the study, description of the tools, procedure of data collection and presentation of data.

3.1 Research method considered for the Present Study :-

For the present study the research followed the descriptive method.

3.2 Population of the Study

In the present study the total number of class - IV, V student of Lakhipur area.

3.3 Sample of the Study

In the first Stage the 1 School for the Lakhimpur are were Selected as Sample School

In the second Stage we Selected 20 Students as Sample for the Study
The researcher the effect of free education on the academic performance of primary School Students.

3.4 variables of the Study :-

- ① Free education
- ② Students
- ③ Academic performance

3.5 Research tools used for the Study

The research tool used for the Study Self Structure Questionnaire

3.6 Statistical techniques :

The researcher used Simple percentage for the calculate the data

CHAPTER IV

ANALYSIS AND INTERPRETATION OF DATA

The data of present Study have been gathered personally with the help of the tools from the primary School Students. In this present chapter a detailed analysis of the collected data has been provided as per the objectives of the Study which is already Stated earlier.

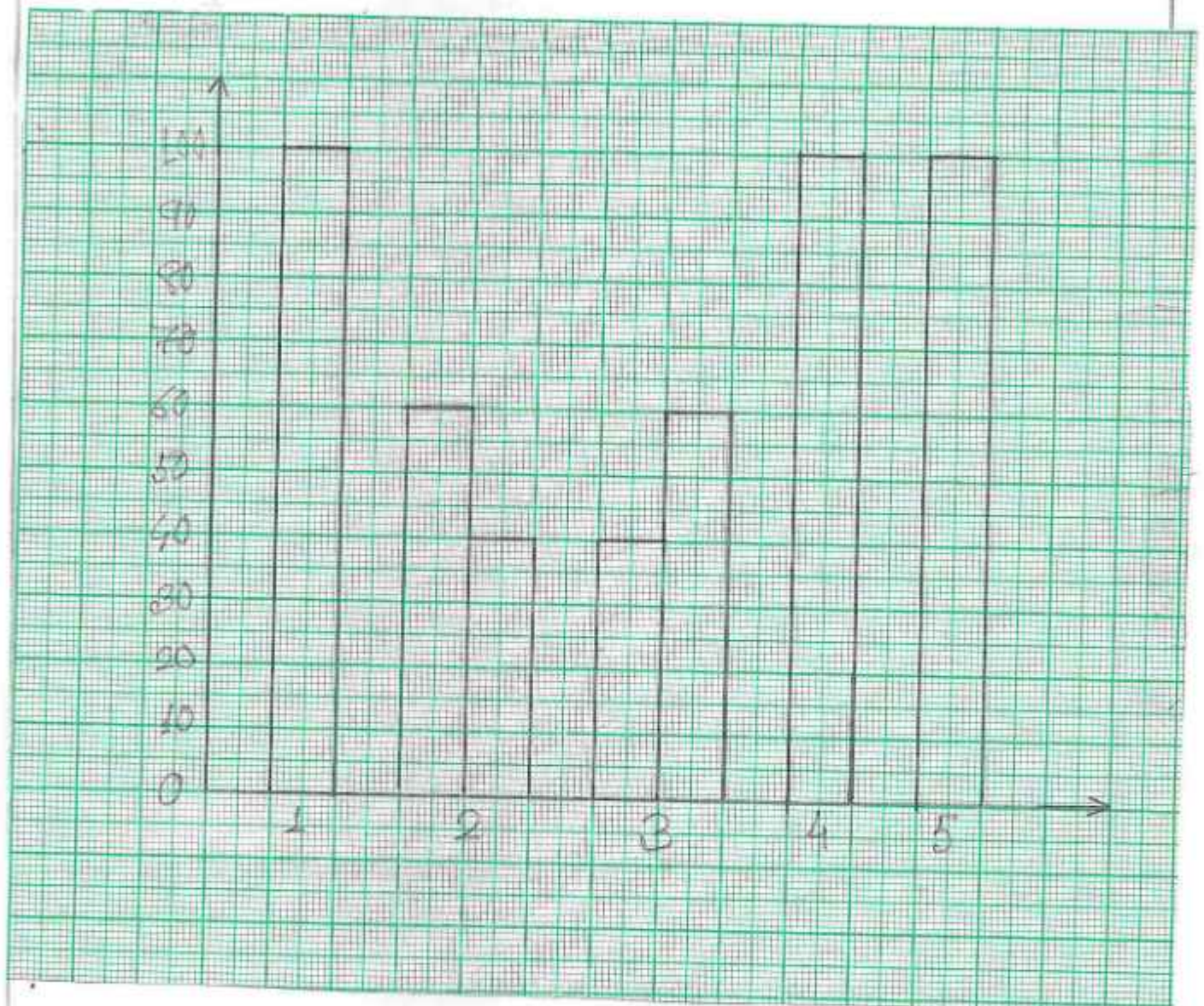
Objective 1

To Investigate the impact of free education on the academic performance of primary School Students

Table 1 Shows the factors that influences the academic performance of primary Student in the context of free education

Sl. NO	Items	Yes	No
1.	whether children age 6 to 14 years are given primary education?	100%	
2.	DO teachers teach time?	60%	40%
3.	Do you understand the teaching of the teacher?	40%	60%
4.	School Do you the free books?	100%	
5.	DO teacher help you with your education	100%	

Figure 1 Shows the factors that influences the academic performance of primary student in the context of free education

Interpretation:

1. From the First table it can be seen that 100% of the Students responded that there is a whether childbearing to 14 years are given primary education.

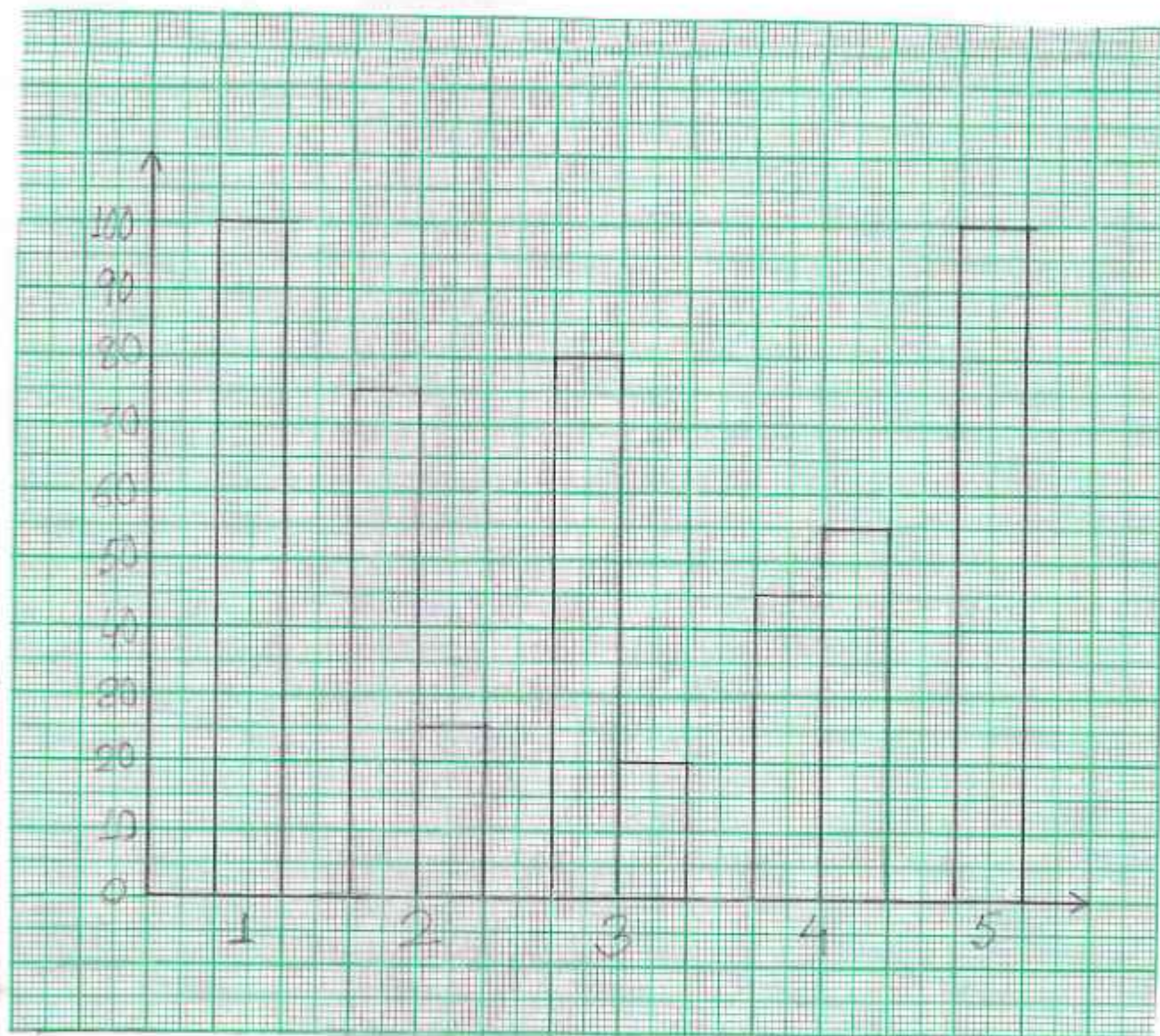
2. And here 60% of the Students responded that there are know Do teachers teach time and 40% of Students not responded that teachers teach time
3. Here 40% Students said that will understand the teaching of the teacher and 60% Students said that don't understand the teaching of the teacher
4. And 100% of Students responded that they will get School Do you get free book
5. And here 100% of Students responded that do teacher help you with your education

Objective 2 :- To identify the factors that contribute to academic performance among primary School Students.

Table 2 Shows the factors that influences the academic performance of primary Student in the context of free education

SI.No	Items	Yes	NO
1	Do your teachers encourage you to come to School?	100%	
2	Does the teacher encourage you to learn Science?	75%	25%
3	Does the teacher cooperate with the Students in taking the lead in Sports?	80%	20%
4	Do you take the lead in School festivals?	45%	55%
5	Do you respect teachers when you see them on the Street	100%	

Figure 2 Shows the factors that influences the academic performance of primary Student in the context of bee education

Interpretation:

1. From the second table it can be seen that 100% of the Student responded that there is a do your teachers encourage you to come

to School ?

2. And here 75% of the Student responded that there are no does the teacher encourage you to learn Science And 25% Students not responded
3. Here 80% Students said that they teacher cooperate with Students to lead in Sports and 20% Students do not responded
4. And 45% Students responded that they will lead in School festivals and 55% Students do not lead in School festivals
5. And here 100% of Students responded that they will respect teachers when see you them on the Street

CHAPTER - V

FINDINGS AND CONCLUSION

This chapter consist of major of findings of the present Study. The findings have been presented here on the basis of the analysis and interpretation of the Study

5.1 Major findings of the Study

Findings from objective 1

- From the Study it has been found that there are so many factors that can influence the academic performance of primary School Students. Some other major factors observed such as - teachers teach time, understanding of the teaching educational help etc.

Findings from objective 2

- It has been observed that the primary School Students has a positive impact on academic performance of the Student

Conclusion

Free education policies have the potential to improve the academic performance of primary School Students by increasing access to quality education. The findings of this study will be useful for policy makers, educators and other stakeholders in the education sector to improve access to education for all children.

References

Books :-

Mangal, S. K. (2004). Advanced Educational Psychology. New Delhi: Prentice - Hall of India Private Limited.

Devi Bijoya and Rabha Barnali (2022). Project writing manual Publications, R. Pambazar.

Journals :-

Karoly LA (2007) Early childhood interventions proven results.

Ferguson B (2010) Early school leavers. understanding the lived reality of students disengagement from primary school.

websites :-

<https://samphina.com.ng>

<https://eduproject.com.ng>

<https://www.ijser.net>

Name :

School :

Class :

Say yes to the following questions if they are correct
No if they are incorrect

Questions :

1. whether children age 6 to 14 years are given
primary education? yes ☐ no ☐
2. Do teachers teach time? yes ☐ no ☐
3. Do you understand the teaching of the
teacher? yes ☐ no ☐
4. School Do you get free books? yes ☐ no ☐
5. Do teacher help you with your education? yes ☐ no ☐
6. Do your teachers encourage you to come
to school? yes ☐ no ☐
7. Does the teacher encourage you to learn
science? yes ☐ no ☐
8. Does the teacher cooperate with the students
in taking the lead in sports? yes ☐ no ☐
9. Do you take the lead in school festivals? yes ☐ no ☐
10. Do you respect teachers when you see
them on the street? yes ☐ no ☐

Project Topic On WOMAN EDUCATION AND SOCIO-ECONOMIC DEVELOPMENT OF THE SOCIETY

A project submitted for the partial fulfilment of the requirements for the bachelor degree (Hons) in Education of Guwahati University paper EDU-HC-6026

Supervisor

Mrs Nilima Das

Associate Professor

Department of Education, Lakhimpur College

Submitted by

Monmoni Rabha

Student of 6th Sem, Dept. Of Education

Registration No. 20023068

Roll: UA-201-101-0076

CERTIFICATE FROM SUPERVISOR

This is to certify that the project entitled "A Study on the women education and Socio-economic development of the Society with reference to Lakhipur Block" has been written by "Mommori Rabha" under my supervision and that that candidate has full filled all the requirements for preparing the project for her B.A (Hons) in education Lakhipur college and that the project is that result her own investigation.

Name of Supervisor

গোবিন্দমা

প্রকল্প লেখা কবিতাগুলি হ'ল বিচিত্র দিশে গিয়ে
বিস্মৃত আশ্রয়। এই প্রকল্পের নির্বাচন কল্যাণে
কল্যাণ মামুল্যের পদ্ধতি অনুসরণ করা হয়েছে।
তুর্গতলোকের গৌরবের গোলাপের প্রকল্পের উদ্দেশ্য,
পদ্ধতি ইত্যাদি নির্বাচন করা হয়েছে। প্রকল্পটির
ফলস্বরূপ আমরা বিকল্পে আমরা ও অধ্যয়ন
কল্যাণে আমরা কল্যাণে আমরা অধ্যয়ন অধ্যয়ন
কল্যাণে আমরা। প্রকল্পটির নিম্নলিখিত উপাদান কল্যাণে
নির্দেশিত প্রকল্পের মি আমরা গোবিন্দমা ও বাবা
গোবিন্দ ধর্মবাদ উদ্দেশ্য কল্যাণে

উক্তি বলা আমরা উদ্দেশ্য প্রকল্পের
অধ্যয়ন কল্যাণে আমরা বাবা ইয়াব গৌরবের
আশ্রয় গোবিন্দমা পদ্ধতি নহ'ল
উদ্দেশ্য নির্দেশক ধর্মবাদ উদ্দেশ্য কল্যাণে।

CHAPTER-1

ভাষিক চিহ্ন :
অধিগম্যতা ও ব্যাকরণ :
অন্যভাবে ব্যবহৃত ভাষিক চিহ্ন : 1-4
অধিগম্যতা চিহ্ন :
অধিগম্যতা চিহ্ন :
অধিগম্যতা চিহ্ন :
অধিগম্যতা চিহ্ন :

CHAPTER-II

ভাষিক চিহ্ন : 5-7

CHAPTER-III

ভাষিক চিহ্ন : 8-10
ভাষিক চিহ্ন :
অধিগম্যতা চিহ্ন :
অধিগম্যতা চিহ্ন :
অধিগম্যতা চিহ্ন :
অধিগম্যতা চিহ্ন :
অধিগম্যতা চিহ্ন :
অধিগম্যতা চিহ্ন :

CHAPTER-IV

ভাষিক চিহ্ন : 11-16

CHAPTER-V

অন্যভাবে ব্যবহৃত ভাষিক চিহ্ন :
ভাষিক চিহ্ন : 17-21
অধিগম্যতা চিহ্ন :
অন্যভাবে ব্যবহৃত ভাষিক চিহ্ন :
অধিগম্যতা চিহ্ন :

CHAPTER-1

ତାଲିକା (Tables)

List of Tables

୧ / ତାଲିକା ନଂ-୧ : ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ଟିକ୍ସମୁଲ୍ୟାଙ୍କ ଓଡ଼ିଶାରେ
ଛାତିଲା ଶିକ୍ଷାଙ୍କ ପ୍ରାପ୍ତି ।

୨ / ତାଲିକା ନଂ-୨ : ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ଗାମି-ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ଶିକ୍ଷାଙ୍କ
ଓଡ଼ିଶାରେ ଛାତିଲା ଶିକ୍ଷାଙ୍କ ପ୍ରାପ୍ତି ।

ଚିତ୍ର ତାଲିକା (List of figures)

୧ / ଚିତ୍ର ନଂ-୧ : ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ଟିକ୍ସମୁଲ୍ୟାଙ୍କ ଓଡ଼ିଶାରେ
ଛାତିଲା ଶିକ୍ଷାଙ୍କ ଚିତ୍ର ଆକାଶରେ ପ୍ରକାଶ କରା
ହେବ ।

୨ / ଚିତ୍ର ନଂ-୨ : ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ଗାମି-ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ଶିକ୍ଷାଙ୍କ
ଓଡ଼ିଶାରେ ଛାତିଲା ଶିକ୍ଷାଙ୍କ ଚିତ୍ର
ଆକାଶରେ ପ୍ରକାଶ କରା ହେବ ।

Chapter - I

Introduction (আবহুতি)

মহিলা শিক্ষা বৈচিত্র্য আনছে নারীবর্তনকে এবং
 সমাজিক জীবন। মহিলা হ'লে নিজের জীবন
 এবং পরিচালনা এবং নিয়ন্ত্রণ করার ক্ষমতা।
 শিক্ষার হ'লে একমাত্র কারণে যে মহিলাসকলকে
 স্বাধীনতা করার ক্ষমতা দেওয়া হয়।
 শিক্ষার দ্বারা মহিলা সকলে আনন্দে চলে
 যায়। মহিলা সকলকে নিজের
 প্রয়োজনীয়তা এবং চাহিদা পূরণের জন্য মহিলা
 সকলকে স্বাধীনতা, গোপনীয়তা এবং স্বাধীনতা
 প্রদান করা হয়। নারী শিক্ষার আনন্দের প্রাথমিক
 চেষ্টাগুলি প্রতিষ্ঠা করা হয়। ইমারত দ্বারা
 আনন্দের বিভিন্ন প্রকার আনন্দ প্রদান দ্বারা
 করা হয়। মহিলাকে নৈতিক দৃষ্টিভঙ্গি বদল
 করে এবং বহু নারীবর্তন ইতিহাস, মাঝে মধ্যে
 শিক্ষার ক্ষেত্রে প্রচেষ্টা এবং উন্নত নৈতিক
 মূল্যবোধ ইতিহাস বৈচিত্র্য। শিক্ষার ফলস্বরূপ, বিভিন্ন
 শিক্ষার ক্ষেত্রে বহু নারীবর্তন, উন্নত মানের বাস
 করা আনন্দের আনন্দে করা হয়। শিক্ষার
 প্রসিদ্ধ ফলস্বরূপ এবং বহু নারীবর্তন
 জীবন কর্মসূচির দ্বিতীয় দিকে মহিলা
 চলে যায়।

অকল্পিত ব্যবহৃত বাণ্যাব সংজ্ঞা (operational definition of the terms used)

অকল্পিতব্য বিষয় হ'ল - মহিলা শিক্ষা ও আত্মজ্ঞান-আত্মজ্ঞান ইচ্ছা। এই অকল্পিত ব্যবহৃত কবা বাণ্যাব সংজ্ঞা বিষয়টিকে লক্ষ্য ইচ্ছাগুলি কবা হ'ল।

মহিলা শিক্ষা :- মহিলা শিক্ষাই হ'ল যেটা ওক মহিলাসকলক জাতীয়তাবাদিক ওক জাতীয়তাবাদিক শিক্ষা ওক শিক্ষাগত-আদর্শ শিক্ষাক্ষেত্র।

আত্মজ্ঞান-আত্মজ্ঞান ইচ্ছা :- ওক-আত্মজ্ঞান বিকাশ ওক হ'ল যেমন আত্মজ্ঞান ওকজাতিক, আত্মজ্ঞান ওক জাতীয়তাবাদিক সংজ্ঞা-ইচ্ছা কবা শিক্ষা।

ওকজাতিক উদ্দেশ্য (objective of the study)

(i) আত্মজ্ঞান ইচ্ছাগুলি ওক মহিলা শিক্ষাক্ষেত্র ?

(ii) ওক-আত্মজ্ঞান বিকাশ ওক মহিলা শিক্ষাক্ষেত্র ?

CHAPTER - II

Chapter - II

Review of related literature

Five review has was been don in this Study ÷

1. M. Sultana Alam (2010) Education empowenment and Socio-economic development.
 গার্মাংগৰ ইলুশ্য গাড়িল - বান্ধাং পুৰণি কহিল
 শিক্ষা গাৰ্গ তেওঁলোকৰ জাৰীকৰণ কৰিল
 জামৰিক গাৰ্মগৰ কৰা। গাৰ্মগাৰ্মগৰ
 দাৰী কৰিলিলি গা, গিৰ্মগৰ কহিল
 জাৰ, গাৰ্মগাৰ্মগৰ গাৰ্মগৰ
 জাৰ কৰাৰ জামৰ কৰ, গাৰ্মগৰ
 গাৰ্মগৰ গাৰ্মগৰ জামৰ গাৰ্মগৰ।

2. Geeta (2020) Education of women and Socio-economic development.

এই গাৰ্মগাৰ্মগৰ ইলুশ্য গাড়িল
 গাৰ্মগাৰ্মগৰ গাৰ্মগাৰ্মগৰ
 গাৰ্মগাৰ্মগৰ গাৰ্মগাৰ্মগৰ
 গাৰ্মগাৰ্মগৰ গাৰ্মগাৰ্মগৰ
 গাৰ্মগাৰ্মগৰ গাৰ্মগাৰ্মগৰ
 গাৰ্মগাৰ্মগৰ গাৰ্মগাৰ্মগৰ
 গাৰ্মগাৰ্মগৰ গাৰ্মগাৰ্মগৰ

CHAPTER - III

Chapter - III

গবেষণা পদ্ধতি কল্পনা ও ব্যবহৃত পদ্ধতি

উপসংহতি :- গবেষণা পদ্ধতিতে বিভিন্ন পদ্ধতিগত
উপকরণ কল্পনা করা হয় যেখানে গবেষণার
ফলাফল গবেষণার উদ্দেশ্যে প্রকাশ করা
হয়। এই উপকরণ মুক্তিও গবেষণা করা। পদ্ধতি
গত কল্পনাকল্পনাও এই পদ্ধতিতে প্রকাশ
পদ্ধতিতে প্রকাশিত হয়। গবেষণা পদ্ধতিতে
এক পদ্ধতিতে উপকরণ বা পদ্ধতি গিয়ে গবেষণার
উদ্দেশ্যে উপকরণ কল্পনা গিয়ে। এই পদ্ধতি
এক গবেষণা পদ্ধতিতে গবেষণা করা হয়।

3.1 গবেষণা পদ্ধতি ব্যবহার করা পদ্ধতি (Method Used

in the Study) :- বর্তমান গবেষণার বাবে
গবেষণা পদ্ধতিতে গবেষণা পদ্ধতি
বাবে বর্ণনামূলক পদ্ধতি ব্যবহার করা হয়।

গবেষণার চলক (variables of the study) :- বিভিন্ন
গবেষণার চলক উপকরণ বা গবেষণার চলক
গবেষণার চলক উপকরণ - গবেষণার চলক
গবেষণার চলক উপকরণ - গবেষণার চলক
গবেষণার চলক উপকরণ - গবেষণার চলক
গবেষণার চলক উপকরণ - গবেষণার চলক
গবেষণার চলক উপকরণ - গবেষণার চলক

ଦୁଃଖୀୟା ସାମାଜିକ, ଦିନିକି ହିନ୍ଦୁ ଶ୍ରମିକ-ଆନ୍ଦୋଳନ ଉପରେ ଉପକ୍ରମ-
 ଲିଖନ ଆନ୍ଦୋଳନ କବିବରାଣୀଙ୍କ ଉପରାସ୍ତା ଉପରେ ଉପକ୍ରମ-
 ତ ଉପକ୍ରମ-ଲିଖନ ଉପରେ ଉପକ୍ରମ-ଲିଖନ ଉପରେ ଉପକ୍ରମ-
 ଉପକ୍ରମ-ଲିଖନ ଉପରେ ଉପକ୍ରମ-ଲିଖନ ଉପରେ ଉପକ୍ରମ-

ଓଡ଼ିଆବାସୀଙ୍କ ଆକାଶର ସିଲାଇ ଦିଅନ୍ତି ଚାଷ-ଜାଣି-
 ଚାଷ- ଗାୟନର ଗୁଣଗୁଣ ନୟନର କ୍ରୀଡ଼ା-କଳାକାର ।
 ହାତ- ଉନ୍ନତ ବାସ ଯୁଗର ଗାଥା ଗୁଣ୍ଡର ଗାଥା
 ଆକାଶର ଶିଖର ଗାଥା ଗାଥା ଗାଥା ୨୦ ଗାଥା- ଗାଥା
 ଆକାଶର ଗୁଣଗୁଣ ନୟନର ଶିଖର ଗାଥା ଗାଥା ।

જાણીના (110015) 2

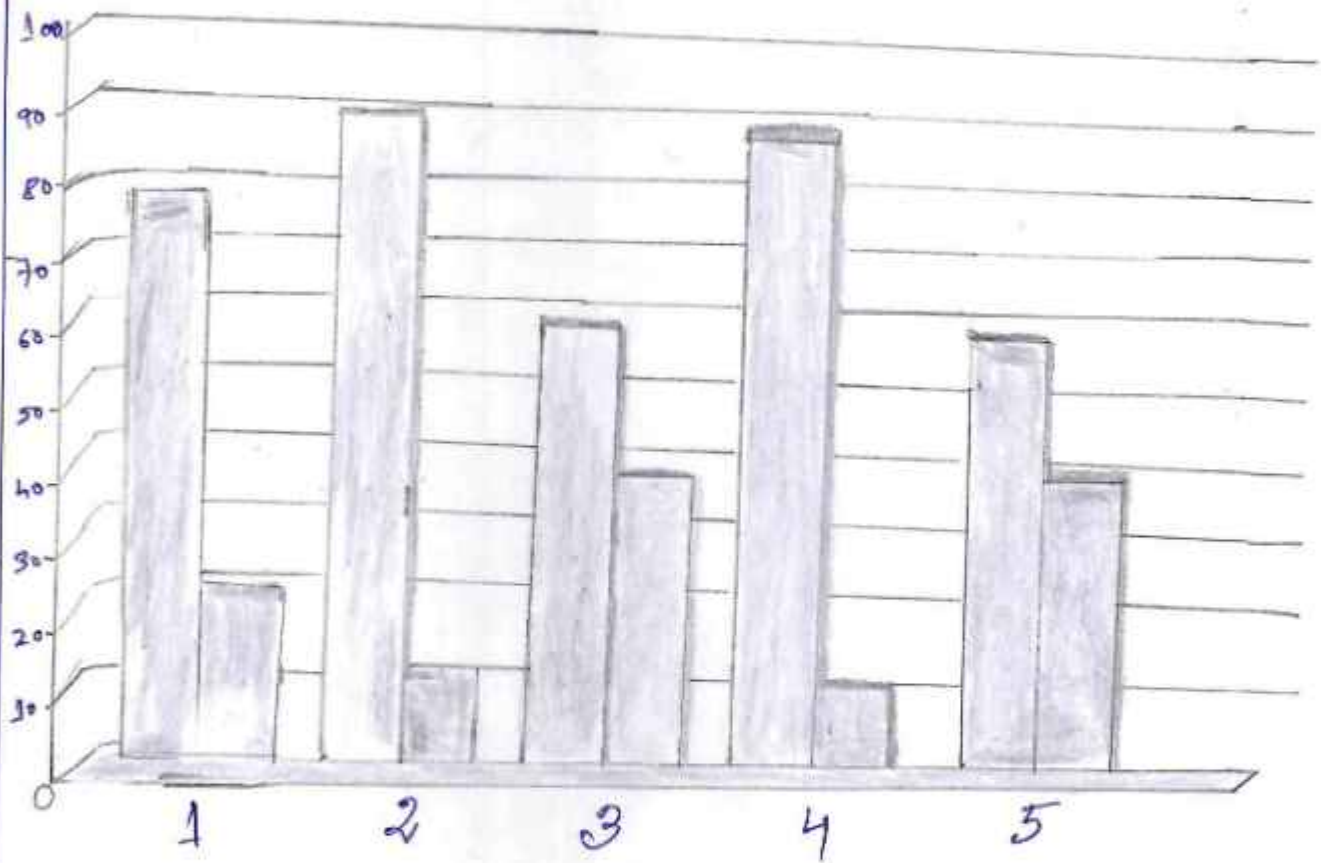
(1003)
 ગાવમ્બ જાન - વ્વ- ગાંધીનિધુક પ્રભાતી
 ચાપ્પશવ કરાવિદિલે ।

ତଥ୍ୟ ସାଂଖ୍ୟିକ ପଦ୍ଧତି (Statistical techniques of the data) :-

ਸਾਧਕਕਲਿਭਿਰੁ ਭਯਾ ਸ਼ਨਨਾਥ ਵਾਸੁ ਭਾਵਨਾ
ਸਾਧਕਾ ਸਾ ਵਾਸੁਥਾਥ ਕਲਿਭਿਰੁ।

CHAPTER - IV

ଚିତ୍ର-୧ (Figure-1)

ଚିତ୍ର-୧ ତ ଆନ୍ୟାନ୍ୟ ଚିତ୍ରମାନଙ୍କ ଓଡ଼ିଆରେ ଅଛି ।
 ଲିଖନ : ଚିତ୍ର ଆବଳୀର ସମସ୍ତ କଥା ହେଉ ।

ଉଦାହରଣ : ଉଦାହରଣ ଭାବେ ଚିତ୍ର ଆବଳୀର ସମସ୍ତ କଥା ହେଉ ।
 ଉଦାହରଣ : ଉଦାହରଣ ଭାବେ ଚିତ୍ର ଆବଳୀର ସମସ୍ତ କଥା ହେଉ ।
 ଉଦାହରଣ : ଉଦାହରଣ ଭାବେ ଚିତ୍ର ଆବଳୀର ସମସ୍ତ କଥା ହେଉ ।
 ଉଦାହରଣ : ଉଦାହରଣ ଭାବେ ଚିତ୍ର ଆବଳୀର ସମସ୍ତ କଥା ହେଉ ।

ନିକଟ । ଦ୍ଵିତୀୟ ପ୍ରକ୍ଷେପ 6 ଦିନ (60%) - 2ମ ଡାକ 4 ଦିନ
 (40%) ନମ୍ବର, ତୃତୀୟ ପ୍ରକ୍ଷେପ 7 ଦିନ (70%) - 2ମ ଡାକ
 3 ଦିନ 3ମ ଡାକ 4 ଦିନ 4ମ ଡାକ 1 ଦିନ (10%) ନମ୍ବର, ଚତୁର୍ଥ
 ପ୍ରକ୍ଷେପ 6 ଦିନ (60%) - 2ମ ଡାକ 4 ଦିନ (40%) ନମ୍ବର
 ନମ୍ବର ଆନୁମୋଦିତ କଲିବୁ ।

CHAPTER-2

REFERENCES

Book:

Koul, L (2010) - Methodology of Educational Research

Dr. Bijaya Devi, Dr. Barnali Rabha. Project writing

Journals:

Burns R J (1999) Determinants of democracy
in Journal of political economy 107 (6): PP
158-183.

Beuchman (1990) women's schooling and
non market productivity: A Survey Study
and reappraisal Washington DC: World Bank.

websites:-

<https://bahai-library.com/kingdon-education-economy-development>

<https://icbworld.org/king99c.htm>

<https://www.academia.edu/34980136/Role-of>

Name _____

Village _____

ଅନ୍ତର୍ଭାଗ

ନିମ୍ନଲିଖିତ:- ଉଲ୍ଲେଖ ଦିଅନ୍ତୁ କିପରି ଏହି ସମସ୍ତ କିଛି ଘଟଣା
ଦିଆ

- ① ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ଶିକ୍ଷାଦିନିଆର ଯେଉଁଠି ଏହାର ଆକାଂକ୍ଷା ଥିବା ଶିକ୍ଷା-
କର୍ମର ଗାମ୍ଭୀର୍ଯ୍ୟ ☐ yes ☐ No
- ② ଗାମ୍ଭୀର୍ଯ୍ୟ ଶିକ୍ଷାଦିନିଆର ଏହାର ଆକାଂକ୍ଷା ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ଶିକ୍ଷାଦିନିଆର
ଅନୁସାରେ ଗୋଟିଏ ☐ yes ☐ No
- ③ ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ଶିକ୍ଷାଦିନିଆର ଯେଉଁଠି ଶିକ୍ଷାଦିନିଆର ଶିକ୍ଷା ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ
ଗୋଟିଏ ଆକାଂକ୍ଷା ଶିକ୍ଷା ଗାମ୍ଭୀର୍ଯ୍ୟ ☐ yes ☐ No
- ④ ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ଶିକ୍ଷାଦିନିଆର ଯେଉଁଠି ଶିକ୍ଷାଦିନିଆର ଶିକ୍ଷା ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ
ଗାମ୍ଭୀର୍ଯ୍ୟ ☐ yes ☐ No
- ⑤ ଗାମ୍ଭୀର୍ଯ୍ୟ ଶିକ୍ଷାଦିନିଆର ଯେଉଁଠି ଶିକ୍ଷାଦିନିଆର ଶିକ୍ଷା ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ
ଶିକ୍ଷା ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ☐ yes ☐ No
- ⑥ ଗାମ୍ଭୀର୍ଯ୍ୟ ଶିକ୍ଷାଦିନିଆର ଯେଉଁଠି ଶିକ୍ଷାଦିନିଆର ଶିକ୍ଷା ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ
ଶିକ୍ଷା ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ☐ yes ☐ No
- ⑦ ଗାମ୍ଭୀର୍ଯ୍ୟ ଶିକ୍ଷାଦିନିଆର ଯେଉଁଠି ଶିକ୍ଷାଦିନିଆର ଶିକ୍ଷା ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ
ଶିକ୍ଷା ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ☐ yes ☐ No
- ⑧ ଗାମ୍ଭୀର୍ଯ୍ୟ ଶିକ୍ଷାଦିନିଆର ଯେଉଁଠି ଶିକ୍ଷାଦିନିଆର ଶିକ୍ଷା ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ
ଶିକ୍ଷା ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ☐ yes ☐ No
- ⑨ ଗାମ୍ଭୀର୍ଯ୍ୟ ଶିକ୍ଷାଦିନିଆର ଯେଉଁଠି ଶିକ୍ଷାଦିନିଆର ଶିକ୍ଷା ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ
ଶିକ୍ଷା ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ☐ yes ☐ No
- ⑩ ଗାମ୍ଭୀର୍ଯ୍ୟ ଶିକ୍ଷାଦିନିଆର ଯେଉଁଠି ଶିକ୍ଷାଦିନିଆର ଶିକ୍ଷା ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ
ଶିକ୍ଷା ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ☐ yes ☐ No

TOPIC

**The attitude of parents towards the
education of female students**

**Name: Nabami Bala Das
Class: B.A.6thSemester
Roll No.UA-201-101-0086
Paper: EDU-HC-6026
Registration No. 20023078
DEPARTMENT OF EDUCATION,
LAKHIPUR COLLEGE,LAKHIPUR**

Supervisor

**Mrs Nilima Das
Associate Professor, Education Department
Lakhipur College**

প্ৰকল্পৰ বিষয়

মহিলা শিক্ষাৰ প্ৰতি জড়িতকৰণ মনোভাৱ । বিশেষ
উল্লেখনমত লক্ষীপুৰ বাস্তৱদাৰা ।

A Project Submitted for the partial
fulfillment of the requirements for the
Bachelor degree (Hons) in Education of Gauhati
University.

Paper:- EDU-HC-6026

নিদৰ্শন

নাম- নিলিমা দাস

অনুসন্ধানী জৰ্জাপিকা- নিলিমা দাস

শিক্ষা বিভাগ

লক্ষীপুৰ মহাবিদ্যালয়, লক্ষীপুৰ

দাখিলকাৰী

নাম- নবৰ্মা বাল দাস

স্বৰ্গ স্বাক্ষাৰিক (সম্মান)

EDU-HC-6026

Roll No:- UA-201-101-0086

Registration No:- 20023078

CERTIFICATE FROM SUPERVISOR

This is to certified that the Project entitled "The attitude of parents towards the education of female students"— with Special reference to Lakhipur Bamonpara "has been Written by '~~Nilima Das~~ ^{Naboni Bal Das}' under my Supervision and that the candidate has fulfilled all the requirements for preparing the Project for his/her B.A (Hons) in Education, 'Lakhipur College' and that the Project is the result of his/her own investigation.

আগকথা

প্রকল্প অর্থাৎ কবিত্বলৈ স্থলে বিভিন্ন দিমৰ অৰ্থ্যন
কৰাতো প্ৰস্তুত । অৰ্থে প্ৰকল্পৰ বিষয় নিৰ্বাচন
কৰোঁতে বহুতো প্ৰশ্নকৰ পদ্ধতি অনুকৰণ কৰা হৈছে ।
তেওঁলোকৰ অৰ্থ্যনৰ আলমত প্ৰকল্পৰ উদ্দেশ্য, পদ্ধতি
ইত্যাদি নিৰ্বাচন কৰা হৈছে । প্ৰকল্পটোৰ ফলাফলে সমাদ্ৰ
কিঞ্চিত সমস্যাও সমাধান কৰাত সহায় কৰিলে আশা
শ্ৰম আৰ্হক দ্বাৰা বুলি ভাবিম । প্ৰকল্পটো নিয়ামিক
সম্পাদন কৰাত নিৰ্দেশতাবাকীয়ে যি সহায়
আগবঢ়ালে তাৰ বাবে অলেখ বৈশ্ববাদ জ্ঞাপন কৰিলোঁ ।

অতি কম সময়ৰ ভিতৰত প্ৰকল্পটো সম্পূৰ্ণ
কৰিব লগা দ্বাৰা বাবে স্বাৰ্থ অৰ্থ্যনৰ পৰিশৰ্মা
আৰু নমুনা পৰ্য্যাপ্ত নহ'ল ।

শেষত নিৰ্দেশকক বৈশ্ববাদ জ্ঞাপন কৰিলোঁ ।

সূচিপত্র

তালিকা

চিত্র তালিকা

Chapter — I

আবশ্যনি:

অব্যয়নটোৰ তাৎপৰ্য্য:

প্রকল্পত ব্যৱহৃত বাৰনা সংজ্ঞা:

অব্যয়নটোৰ উদ্দেশ্য:

অব্যয়নটোৰ পূৰ্বানুমান:

অব্যয়নটোৰ আশীৰ্বক্ষতা:

Chapter — II

গৱেষণাৰ লগত জড়িত আৱশ্যকীয় কৃতি:

Chapter — III

গৱেষণা আৱশ্যকীয়তা আৰু পদ্ধতি:

আবশ্যনি:

অব্যয়নটোত ব্যৱহাৰ কৰা পদ্ধতি:

অব্যয়নটোৰ চলক:

অব্যয়নটোৰ উত্তৰসংখ্যা:

অব্যয়নটোৰ নমুনা:

তথ্য সংগ্ৰহৰ আৱশ্যক:

ব্যক্তিগত তথ্য আৱশ্যক:

তালিকা (Tables)

১। তালিকা নং-১ : মহিলা মিস্যৰ দ্ৰুতি সিঙিডাবক
সকলৰ স্নোডাৰ প্ৰভাৱিত কৰা
আৰু চিনাক্ত কৰা ।

২। তালিকা নং-২ : কিছুমান সিঙিডাবক নিউৰ
ছোৱালীৰ মিস্যৰ সন্মৰ্শন বা
বিশ্ৰুতি কৰাৰ কাৰণসমূহ
সিদ্ধেশ্বৰ কৰা ।

চিত্ৰ তালিকা

১। চিত্ৰ নং-১ : মহিলা মিস্যৰ দ্ৰুতি সিঙিডাবক
সকলৰ স্নোডাৰ প্ৰভাৱিত কৰা আৰু
চিনাক্ত কৰাৰ চিত্ৰ সম্বন্ধিত প্ৰকাশ
কৰা হ'ল ।

২। চিত্ৰ নং-২ : কিছুমান সিঙিডাবক নিউৰ
ছোৱালীৰ মিস্যৰ সন্মৰ্শন বা বিশ্ৰুতি কৰাৰ
কাৰণসমূহ সিদ্ধেশ্বৰ কৰাৰ চিত্ৰ
সম্বন্ধিত প্ৰকাশ কৰা হ'ল ।

Chapter - I

1.1 আৰম্ভণি (Introduction):

—মিচা হৈছে এক মৌলিক মানৱ অধিকাৰ যিটো লিংগ নিৰ্বিশেষে সকলোৰে বাবে শুলভ হ'ব লাগে। কিন্তু পৃথিৱীৰ বহু ঠাৱৰ্ত অতিয়াও ছোৱালীয়ে মিচা লাভৰ সন্মত যন্ত্ৰে বাৰ্ষিক অনুষ্ঠান হৈছে। এই বাৰ্ষিক অনুষ্ঠান সৃষ্টি কৰাত জৰিহনা যোগেৰা অন্যতম উল্লেখযোগ্য কাৰণ হ'ল জিডিআৰকাৰ মহিলা সম্বন্ধে মিচাৰ প্ৰতি অকা অনুভৱ। মহিলা মিচাৰ প্ৰতি জিডিআৰকাৰ অনুভৱ হয় সমৰ্থনকাৰী বা বিৰোধী হ'ব পাৰে, আৰু ছোৱালীৰ বাবে উৎসাহ, মৈত্ৰিক সুযোগ গঢ় দিয়াত ই গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰে। কিছুমান জিডিআৰকাৰ নিত্ৰু ছোৱালীৰ মিচাক উৎসাহিত আৰু সমৰ্থন কৰে যদিও আন কিছুমানে মিচাকৈ বিবাহ আৰু ঘৰুৱা কৰ্তব্যকৈ অগ্ৰাধিকাৰ দিয়া পৰম্পৰাগত বিশ্বাস ধাৰণ কৰিব পাৰে। বিশেষকৈ সমাদ্ৰ আৰ্হি—আমাদিকভাৱে পিছলৈ তথা মোখিত প্ৰেৰণ লোকৰ সমাদ্ৰত ছোৱালীৰ প্ৰতি বৈষম্যমূলক অনুভৱ অধিক।

নাৰী মিচাৰ প্ৰতি জিডিআৰকাৰ অনুভৱ বুজাটো মিচাত লিংগ সমতাৰ প্ৰমাণিত

কৰা নীতি আৰু কাৰ্যসূচী অধিবেশ

১.২ অৰ্থাত্মনৈতিক তাৎপৰ্য (Significance of Study):

মহিলা দ্বাৰীৰ মিস্যৰ প্ৰতি অভিভাৱকৰ
মনোভাৱ এক অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ বিষয়, কিয়নো
ইয়াৰ ব্যক্তি, সম্প্ৰদায় আৰু জাতিৰ মৈত্ৰিক, সামাজিক
আৰু অনৈতিক বিকাশৰ ক্ষেত্ৰত সুদূৰপ্ৰসাৰী
প্ৰভাৱ পৰে। এই বিষয়টো অৰ্থাত্মনৈতিক কৰাটো গুৰুত্বপূৰ্ণ
হোৱাৰ কিছুমান মূল কাৰণ হ'ল → লিংগ অসমতা
আৰু মহিলা অৰ্থাত্মনৈতিক বাবে মিস্য অন্তৰ্গত
অভিভাৱকী মহিলা। সেতিয়া পিতৃ-মাতৃয়ে নিৰ্ভৰ
মহিলা অনুভৱ মিস্যৰ প্ৰতি অতিবাচক মনোভাৱ
ৰাখে তেতিয়া তেওঁলোক নিৰ্ভৰ মিস্যত বিনিয়োগ
কৰাৰ অনুভৱ বেছি আৰু তেওঁলোকক মিস্য
আৰু বৃদ্ধিৰ অমান অনুভৱ প্ৰদান কৰে। ইয়াৰ
দ্বাৰা লিংগ বৰ্ণনামূলক ডাঙি পেলোৱাত সহায়ক
হ'ব পাৰে আৰু অধিক সৰ্বাংগীন আৰু অসমতাৰ
সমাজে অসমতাৰ প্ৰমাণ ঘটিব পাৰে।

মিস্যৰ লগতে অনৈতিক বিকাশ
ওত:প্ৰোত সম্পৰ্ক আছে। সেতিয়া ছোৱালী আৰু
মহিলা মিলিত হয় তেতিয়া তেওঁলোকে কৰ্মক্ষেত্ৰত

প্ৰেম কৰাৰ সম্ভাৱনা বেছি, অধিক অটুলি আদায়,
অৰ্জনীতিলৈ অধিকনা সোণোৱাৰ সম্ভাৱনা বেছি।
ইয়াৰ ফলত অধিক দুগুনৰ সামগ্ৰিক-অৰ্থনৈতিক
বিকাশ আৰু সমগ্ৰীৰ উপৰত স্থিতিচক্ৰ প্ৰভাৱ
পৰিব পাৰে।

সন্তানৰ মনোভাৱ আৰু মূল্যবোধ গঢ়
দিয়াত পিতৃ-মাতৃয়ে গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন
কৰে। যেতিয়া পিতৃ-মাতৃয়ে নিৰ্ভৰ কৰাৰ মিশ্ৰ
প্ৰতি স্থিতিচক্ৰ মনোভাৱ ৰাখে, তেওঁলোকে অৰ্থ
মূল্যবোধ সমূহ সন্তানলৈ আগবঢ়াই নিয়াৰ সম্ভাৱনা
বেছি। যাৰ ফলত উন্নিত প্ৰভাৱ ৰাখে মিশ্ৰ
আৰু সবলীকৰণৰ এক গুণী চক্ৰৰ সৃষ্টি হয়।
ব্যক্তি আৰু সমুদায় উভয়ৰে বাবে স্বাধীন আৰু
মুহূৰ্ত্তৰ বাবেও মিশ্ৰ অধিক প্ৰয়োজনীয়।
তেওঁলোকে নিৰ্ভৰ স্বাধীন আৰু পৰিয়ালৰ স্বাধীন বিষয়ে
জ্ঞাত সিদ্ধান্ত ল'বলৈ অধিক সুসজ্জিত হয়।

1.3 প্ৰকল্পত ব্যৱহৃত বাক্যৰ অৰ্থ (Operational
definition of the terms used):

প্ৰকল্পটোৰ বিষয় হ'ল মহিলা ছাত্ৰী

শিক্ষাৰ প্ৰতি অভিভাৱকৰ অন্তৰ্ভাৱ । অৰ্থ প্ৰসংগত ব্যৱহাৰ কৰা বাৰনাৰ অংগা বিষয়বোৰ হৈছে -

(i) মহিলা শিক্ষা (Female Students) :-

শিক্ষানুষ্ঠানত নামভৰ্তি কৰা বা শৈক্ষিক কামত নিয়োজিত ছোৱালী বা যুৱতীক বুজায় । অৰ্থ প্ৰসংগত ইয়াৰ দ্বাৰা বিশেষভাৱে ছোৱালী আৰু যুৱতীসকলে শিক্ষাকে বুজোৱা হৈছে ।

(ii) পিতৃ-মাতৃ (Parents) :- শিশুৰ ডাঙৰ-দীঘল আৰু পোখপাল দিয়াৰ বাবে দায়বদ্ধ জৈৱিক বা দত্তক যন্ত্ৰ লোৱাসকলক বুজায় । অৰ্থ প্ৰসংগত ই বিশেষভাৱে মহিলা দুৰ্গৰ অভিভাৱক বুজায় ।

(iii) হতাশা (Depression) :- হতাশাক কাৰ্য্যকৰীভাৱে বন্ধ ডিৱেছন হীনভাৱে পোৱা নগ্নৰ স্থিতিত অংগাৱিত কৰিব পাৰি, যিটো হৈছে হতাশাতক লক্ষনৰ তীব্ৰতা ডুগিব পৰা অ-ৰিপৰ্ট প্ৰদৰ্শনী ।

1.4 অধ্যয়নটোৰ উদ্দেশ্য (Objective of the Study) :-
প্ৰকল্পটোৰ বাবে তলত দিয়া উদ্দেশ্যসমূহ
গঠন কৰা হৈছে -

(i) মহিলা শিক্ষাৰ দ্ৰুতি অভিভাৱকসকলৰ মনোভাৱ
প্ৰভাৱিত কৰা আৰু কাৰণসমূহ চিনাক্ত কৰা।

(ii) মহিলা অন্তৰ্গত শিক্ষাৰ দ্ৰুতি অভিভাৱকৰ মনোভাৱৰ
বিষয়ে এক ব্যাপক বুজাবুজি লাভ কৰা।

1.5 অধ্যয়নটোৰ পূৰ্বানুমান (Hypothesis of the Study):
প্ৰকল্পটোৰ উদ্দেশ্যৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি তলত দিয়া
পূৰ্বানুমানটো প্ৰস্তুত কৰা হৈছে —

H₀: ছাত্ৰীৰ শিক্ষাৰ অভিভাৱকৰ মনোভাৱৰ কোনো
পাৰ্থক্য থাকিব নালাগে।

1.6 অধ্যয়নটোৰ সীমাবদ্ধতা (Delimitations of the Study):—
তলত দিয়া দিশকেইটাত অধ্যয়নটো সীমাবদ্ধ
কৰা হৈছে —

(i) ভৌগোলিক সীমা নিৰ্ধাৰণ অধ্যয়নটোৰ কোনো
নিৰ্দিষ্ট অঞ্চল চহৰ বা অঞ্চলৰ ওপৰত স্তৰস্বৰূপ আঁকোণ
কৰিব পাৰে য'ত যথেষ্ট প্ৰয়োজনীয় তথ্যৰ সুবিধা
লাভ কৰিব পাৰে আৰু অধ্যয়নকাৰীসকলৰ
পৰা সহজেই তথ্য সংগ্ৰহ কৰিব পাৰে।

(ii) নমুনাৰ জীৱাৰম আৰু নিৰ্বাৰণৰ সময়,
সম্পদ বা লভ্যিক বাৰ্ষিক বাৰ্ষিক জীৱনৰ সন্ধানত
অনুষ্ঠিত কৰা গৱেষণাৰ বা পৰিচালনা
সংস্থা আৰু কৰিব পাৰে।

(iii) আন্তৰ্জাতিক আৰু নিৰ্বাৰণ জীৱনৰ সন্ধান
বিশেষ আন্তৰ্জাতিক গৱেষণাৰ সন্ধানত গৱেষণা আৰু
কৰিব পাৰে য'ত কিছুমান বিশেষ বিশ্বাস, মূল্যবোধ
আৰু প্ৰমাণিত মহিলা দ্বাৰা নিৰ্বাৰণ প্ৰতি
সিদ্ধিৰকৰণ অনুষ্ঠানৰ বদল দিয়া।

CHAPTER - II

2.1 গবেষণাৰ লগত উচিত আহিত্য কৃতি:

Shoukat, M; and Abbas, Z (2018)

Attitude of Parents towards female education in Pakistan ৰ ওপৰত গবেষণা কৰিছিল। অধ্যয়নৰ উদ্দেশ্য আছিল পাকিস্তানৰ কন্যা সন্তানৰ শিক্ষাৰ প্ৰতি অভিভাৱকৰ অনুভৱ পৰীক্ষা কৰা। অৱ অধ্যয়নটো ফলাফলে বৈদ্যুতন কন্যা সন্তানৰ শিক্ষাৰ প্ৰতি অভিভাৱকৰ অনুভৱ সাধাৰণতে ইতিবাচক আছিল যদিও কিছুমান সাংস্কৃতিক আৰু সামাজিক বাধা আছিল যিয়ে ছোৱালীৰ শিক্ষা লাভ কৰাৰ বাধাৰ সৃষ্টি কৰিছিল।

Ade tokunboh, G, and Olapegba, P.O (2018)

Parents Attitude towards girl-child education in nigeria ৰ ওপৰত গবেষণা কৰিছিল। অধ্যয়নৰ উদ্দেশ্য আছিল নাৰ্থডেৰিয়াত নিম্নৰ ছোৱালী-শিক্ষাৰ প্ৰতি অভিভাৱকৰ অনুভৱ অন্বেষণ কৰা। অধ্যয়নৰ ফলাফল আছিল নাৰ্থডেৰিয়াত অভিভাৱকসকলে সাধাৰণতে নিম্নৰ ছোৱালীৰ বাবে শিক্ষক-মূল্য দিয়ে তথাপিও সাংস্কৃতিক আৰু ধৰ্মীয় বিশ্বাসে কেতিয়াবা ছোৱালীৰ শিক্ষা সুবিধা

সম্মিত কৰি পেলায়।

Abdelhak, S.R, and Al- Atabani, A.M (2019) Parents attitudes towards female education in Sudan ৰ দৰা গৱেষণা কৰিছিল।
অৱশ্যত উল্লেখ্য আছিল চুডানত নিম্ন হোৱাৰ
মিমাৰ প্ৰতি অভিভাৱকৰ অন্তৰ্ভাৱ অনুমোদন
কৰা। অৱশ্যে অৱশ্যতৰ ফলাফল দেখা গৈছিল যে
চুডানত অভিভাৱকসকলে আৱশ্যকত নিম্ন
হোৱাৰ বাবে মিমাৰ মূল্য দিয়ে, কিন্তু পৰামৰ্শ
লিঙ্গ ভেদিকা আৰু অৰ্থনৈতিক বাৰ্য্যই কেতিয়াবা
হোৱাৰ মিমাৰ সুবিধা সম্মিত কৰি পেলায়।

Tareen, Z. and Rahman, H (2020) Attitude
of parents towards girls education: A case
study of rural areas in Khyber Pakhtunkhwa
Province of Pakistan ৰ দৰা গৱেষণা কৰিছিল।
অৱশ্যে অৱশ্যত উল্লেখ্য আছিল পাকিস্তানৰ
অঞ্চলত কন্যা সন্তানৰ মিমাৰ প্ৰতি অভিভাৱকৰ
অন্তৰ্ভাৱ পৰামৰ্শ কৰা অৱশ্যে অৱশ্যতৰ ফলাফল
আছিল পাকিস্তানৰ আৰ্য অঞ্চলত অভিভাৱকসকলে

আৰ্হাৰনত নিডুৰ কন্যাৰ বাবু মিগাৰ মূল্য দিহু
যদিও দৰিদ্ৰতা আৰু সাংস্কৃতিক বিশ্বাসে কুতিয়াৰা
ছোৱালীৰ মিগাৰ সুবিধা সীমিত কৰি পেলায়।

Dondotema, R.A. and Neka, K.D (2021)

Parental attitude towards the education
of the girl-child in Namibia ৰ দৰা
গৱেষণা কৰিছিল। এই গৱেষণাৰ উদ্দেশ্য আছিল
নামিবিয়াত নিডুৰ ছোৱালীৰ মিগাৰ প্রতি অভিভাবকৰ
মনোভাৱ গৱেষণা কৰা। এই অভিগাৰ্হাৰ যলামল
আছিল নামিবিয়াৰ অভিভাবকসকলে আৰ্হাৰনত
নিডুৰ ছোৱালীৰ বাবু মিগাক মূল্য দিহু, কিন্তু
দৰিদ্ৰতা, সমস্যাগত লিংগ ভূমিকা আৰু সাংস্কৃতিক
বিশ্বাসে কুতিয়াৰা ছোৱালীৰ মিগাৰ সুবিধা সীমিত
কৰি পেলায়।

CHAPTER - III

গবেষণা অভিকল্পনা আৰু পদ্ধতি

3.1 - আৰম্ভণি (Introduction):

গবেষণা প্রকল্পৰ বাবে তথ্য সংগ্ৰহ কৰা
প্রক্রিয়াটোক বৰ্ণনাক্ৰতি বুলি জনা যায়। তাত্ত্বিক বা
ব্যৱহাৰিক গবেষণাৰ বাবে তথ্য সংগ্ৰহ কৰিবলৈ
এটা নিৰ্দিষ্ট পদ্ধতি অৱলম্বন কৰিব লাগে। অৰ্থ
পদ্ধতিৰ পৰিচয়ত মহিলা দ্বাৰাৰ লিঙ্গাৰ অতি
অভিভাৱকৰ মনোভাৱ অনুসন্ধানৰ বাবে গ্ৰহণ কৰা
পদ্ধতিৰ ব্যৱস্থা দাঙি ধৰা হৈছে। অৰ্থ পদ্ধতিত
প্ৰথমত আৰু পৰিমাণগত গবেষণা পদ্ধতিৰ
সংমিশ্ৰনেৰে অভিভাৱকৰ নমুনাৰ পৰা তথ্য সংগ্ৰহ
কৰা হ'ব।

- পৰিমাণগত গবেষণা পদ্ধতি অভিভাৱকৰ
মহিলা লিঙ্গাৰ অতি তেওঁলোকৰ মনোভাৱৰ তথ্য
সংগ্ৰহৰ বাবে ডৰপি কৰা হ'ব। বয়স, লিঙ্গ,
লিঙ্গাৰ ক্ষেত্ৰ আৰু আয়ৰ ক্ষেত্ৰ লগতে মহিলা
লিঙ্গাৰ অতি তেওঁলোকৰ মনোভাৱৰ দৰে স্থল
জনগোষ্ঠীনিগত তথ্যসমূহ ধৰি বাখিৰলৈ অৰ্থ
সমীক্ষাৰ ডিজাইন কৰা হ'ব। সামগ্ৰিকভাৱে অৰ্থ
পদ্ধতিৰ লক্ষ্য হৈছে মহিলা দ্বাৰাৰ লিঙ্গাৰ অতি

অভিভাৱকৰ অন্তৰ্ভাৱৰ বিষয়ে এক ব্যাপক
বুড়াবুড়ি প্ৰদান কৰা যিয়ে দিশাত লিংগ সমতা
বৃদ্ধিৰ লক্ষ্যৰে লৈ আহি অৱশ্যেওপৰ বিষয়ে অৱগত
কৰিব পাৰে।

3.2 অৰ্থায়নটোত ব্যৱহাৰ কৰা পদ্ধতি:- উপযুক্ত
পৰিকল্পনাত প্ৰকল্পৰ উদ্দেশ্যত উপনীত হোৱাত অৰ্থিক
নিৰ্দেশনা প্ৰদান কৰে। গৱেষণা অৰ্থাৎ ক্ষেত্ৰত পৰিকল্পনা
খল প্ৰকল্পত ব্যৱহাৰ কৰা পদ্ধতি, যাৰ ফোনেদি
তথ্য সংগ্ৰহৰ বাবে নমুনা, আছিল আদি উপযুক্তভাৱে
অৱলম্বন কৰা হয়।

প্ৰকল্পৰ উদ্দেশ্যলৈ দৃষ্টি নিৰ্দেশ কৰি
গৱেষকে বৰ্ণনামূলক ড্ৰপি পদ্ধতি নিৰ্বাচন কৰিছে।
বৰ্ণনামূলক ড্ৰপি পদ্ধতিয়ে বৰ্তমানত কি হৈ আছে
তাৰ ওপৰত বৰ্ণনা আৰু ব্যাখ্যা আগবঢ়ায়।
অৰ্থায়নটোত ইয়াক প্ৰয়োগৰ দ্বাৰা বৰ্তমান পৰিস্থিতিত
দৃশ্যমান অৱস্থাটোৰ অৰ্থিক ব্যাখ্যা কৰিবলৈ তথ্য
সংগ্ৰহ কৰা হয়। এই পদ্ধতিৰ দ্বাৰা আমাৰ তথ্য
সংগ্ৰহ কৰি বিশ্লেষণ, ব্যাখ্যা আৰু প্ৰতিবেদন
প্ৰস্তুত কৰাৰে - ই উন্নয়নৰ পৰিস্থিতিত মোকাবিলা
কৰাৰ তথ্যও প্ৰদান কৰে।

3.3 অধ্যয়নটোৰ চলক (Variables of Study):-

(i) অভিভাৱকৰ শিক্ষাৰ স্তৰ :- গৱেষণাৰ দৰা
দুখা গৈছে যে উচ্চ শিক্ষাৰ স্তৰ আৰু অভিভাৱকসকলে
কন্যাৰ শিক্ষাৰ প্ৰতি স্বত্বাচক অনুভাৱ সম্ভাৱনা
বেছি।

(ii) পৰিয়াল গঠনঃ পৰিয়াল গঠনে (যেনে একক
পিতৃ-মাতৃৰ পৰিয়াল, বহুল পৰিয়াল) শিক্ষাৰ প্ৰতি
অভিভাৱকৰ অনুভাৱতো প্ৰভাৱ পেলাব পাৰে।

(iii) কন্যাৰ লৈঙ্গিক অৱস্থা : কন্যা সন্তানৰ শিক্ষাৰ
প্ৰতি পিতৃ-মাতৃৰ অনুভাৱ ছোৱালীৰ লৈঙ্গিক
কৃতিত্বৰ দ্বাৰা প্ৰভাৱিত হ'ব পাৰে।

3.4 অধ্যয়নটোৰ জনসংখ্যা (Population of the Study):-

জনসংখ্যাৰ্হ গৱেষণা গঠনৰ অধ্যয়ন কৰিবলৈ
নিৰ্বাচন কৰা অঞ্চলটোৰ সমস্ত জনসংখ্যাকে সামৰি
লয়। বৰ্তমানৰ অধ্যয়নটোত গৱেষকে লক্ষ্যপুৰ
বামুনপাৰা অন্তৰ্ভুক্ত অভিভাৱক ছোৱালী শিক্ষাক
নিৰ্বাচন কৰা হৈছিল। অৱশ্যে আয়াত উল্লেখ কৰা
হৈছে যে, বৰ্তমান প্ৰকল্পটোৰ উদ্দেশ্য হ'ল মহিলা

লিঙ্গৰ প্ৰতি অভিভাৱকৰ স্নানোডাৰ সম্বন্ধে অধ্যয়ন
কৰা। গতিকে লক্ষীপুৰ বামুনপাৰা অন্তৰ্ভুক্ত সকলো
অভিভাৱক আৰু ছোৱালী লিঙ্গৰ অন্তৰ্ভুক্ত
অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছিল।

3.5 অধ্যয়নটোৰ নমুনা (Sample of the Study):-

প্ৰকল্পটোৰ বাবে সিমান্তে বেছি নমুনা ল'ব
পাৰি সিমান্তেই প্ৰকল্পটো অধ্যয়নৰ নিৰ্ভৰযোগ্যতা
আৰু বৈধতা বাঢ়ে। সেয়েদৰে অধ্যয়নটোত আমৰা
অঞ্চলৰ দৰিদ্ৰীয়া বহুল স্থানে বেছি আশংকা হোৱা
যায়, কিন্তু অসমিত সমস্যাৰ ভিতৰত প্ৰকল্পটো
সম্পন্ন কৰিবলগীয়া হয় বাবে ইয়াৰ অধ্যয়নৰ
ব্যৱস্থাৰ নমুনাত অসমিত হয় আৰু অধ্যয়নৰ
সম্পন্নো অসমিত কৰিবলগীয়া হয়।

উপৰোক্ত সকলোবিলাক দিম চাৰি-
ডাৰি চাৰি গ্ৰন্থকে অধ্যয়নৰ নমুনা অসমিত কৰিছে।
সেয়ে- লক্ষীপুৰ বামুনপাৰা অন্তৰ্ভুক্ত অভিভাৱক 20
গৰাকীক নিৰ্বাচন কৰি লৈ অধ্যয়নটোৰ নমুনা হিচাপে
ৰখি লৈছিল। লক্ষীপুৰ বামুনপাৰা ছোৱালী লিঙ্গক
নমুনা হিচাপে ৰখা হৈছিল।

উদ্দেশ্য প্রসূত নমুনা পদ্ধতি ব্যবহার কৰি
বাস্থনদাৰা-অভিভাৱকসকলৰ পৰা ২০ জৰাজৰক নিৰ্বাচিত
কৰা হৈছিল।

৩.৬ তথ্য সংগ্ৰহৰ আহিলা (Tools for the Study):

গৱেষণাত আহিলা প্ৰয়োগ কৰি অধিক তথ্য সংগ্ৰহ
কৰা হৈছিল। ছোৱালী লিঙ্গৰ প্ৰতি অভিভাৱক
মনোভাৱ সম্বন্ধে অধ্যয়ন কৰিবলৈ গৱেষকে তলত
দিয়া আহিলাসমূহ ব্যৱহাৰ কৰিছিল।—

৩.৭ ব্যক্তিগত তথ্য সিঙিলেছ (Personal data Sheet):

ছোৱালী লিঙ্গৰ প্ৰতি অভিভাৱক মনোভাৱৰ পদা-
শুনাতকৈ ঘৰুৱা কাম-কাড়, সোণকালে ছোৱালীক
বিয়া দিয়া ইত্যাদি সংগ্ৰহ কৰিবলৈ গৱেষকে ব্যক্তিগত
তথ্য সিঙিলেছ প্ৰস্তুত কৰিছিল।

শৈক্ষিক কৃতিত্বৰ মানত্ব (Academic Achievement (Score)):-

শৈক্ষিক কৃতিত্বৰ সূচক হিচাপে ছোৱালী লিঙ্গৰ প্ৰতি
অভিভাৱকৰ মনোভাৱ ফলাফল নিৰ্বাচিত বাস্থনদাৰা
পৰা সংগ্ৰহ কৰা হৈছিল।

3.8 তথ্যৰ পৰিসংখ্যিক পদ্ধতি (Statistical techniques of the data): - জীৱিলা ক্ষেত্ৰ:- ব্যক্তিগত তথ্য
অভিলেখ ব্যৱহাৰ কৰি অংশগ্ৰহীত তথ্যসমূহৰ মূল কেঁচা
সামগ্ৰী। অৰ্থ কেঁচা সামগ্ৰীসমূহ পৰিসংখ্যাৰ সহায়
লৈ বিশ্লেষণ নকৰিলে গুৰুত্বপূৰ্ণ হৈ পৰে। অৰ্থ
সাধাৰণতে অংশগ্ৰহীত তথ্যক বৰ্ণনামূলক পৰিসংখ্যাৰ
সহায়ত বিশ্লেষণ কৰা হৈছে: অৰ্থ একত্ৰীকৃত মতামত
ব্যৱহাৰ কৰা হৈছে।

CHAPTER - IV

তথ্যৰ বিশ্লেষণ আৰু ব্যাখ্যা

4.1 আৰম্ভণি (Introduction):

মহিলা ~~দ্বিগ~~ দ্বাৰীৰ লিঙ্গৰ প্ৰতি অভিভাৱক
মনোভাৱৰ বিশ্লেষণ আৰু ব্যাখ্যা কৰিবলৈ আমি
প্ৰথম প্ৰাথমিক তথ্য সংগ্ৰহ কৰিব লাগিব। বিভিন্ন
অঞ্চলৰ মহিলা দ্বাৰীৰ অভিভাৱকসকলৰ সৈতে
ভূষণ বা আভাষকাৰৰ ভূমিতে ব্ৰহ্ম কাম কৰিব পাৰি।
আমি তথ্য সংগ্ৰহ কৰি লোৱাৰ পিছত পৰিসংখ্যাগত
সংখ্যা আৰু কোমল ব্যৱহাৰ কৰি বিশ্লেষণ কৰি
মহিলা দ্বাৰীৰ লিঙ্গৰ প্ৰতি অভিভাৱকৰ মনোভাৱৰ
বিষয়ে অনুভূতি লাভ কৰিব পাৰো।

4.2 বৰ্ণনামূলক বিশ্লেষণ (Descriptive analysis):-

বৰ্ণনামূলক বিশ্লেষণে মতাংশ, লৈখিক চিত্ৰ, ৰেখা চিত্ৰ
নৃত্যাদিক অন্তৰ্ভুক্ত কৰে। লিঙ্গাৰ্থৰ লৈখিক মালামলক
মতাংশৰ সহায়ত বিশ্লেষণ কৰি সিদ্ধান্তত উপনীতি হ'ব
পাৰি আৰু প্ৰকল্পটোৰ উদ্দেশ্য অক্ষয় কৰিবলৈ ব্যাখ্যা
জোৰাব পাৰি। বৰ্ণনামূলক পৰিসংখ্যাৰ দ্বাৰা
গড়, মানক বিচ্যুতি আদিও ব্যাখ্যা কৰা হয়।

ডাটাৰ ব্যাখ্যা (Analysis of Data)

উদ্দেশ্য ১ (Objective-1) : মহিলা-লিঙ্গৰ প্ৰতি
অভিভাৱকসকলৰ অনুভাৱ প্ৰভাৱিত কৰা আৰু
চিনাক্ত কৰা ।

মহিলা লিঙ্গৰ প্ৰতি অভিভাৱকসকলৰ
অনুভাৱ প্ৰভাৱিত কৰা চিনাক্ত কৰি মতাংশ
প্ৰয়োগ কৰা হৈছিল । তালিকা-১৩ ইয়াক দেখুওৱা
হৈছে ।

তালিকা নং-১

মহিলা লিঙ্গৰ প্ৰতি অভিভাৱকসকলৰ অনুভাৱ
প্ৰভাৱিত কৰা আৰু কাৰণসমূহ চিনাক্ত কৰা ।

Sl.No.	Table	Yes	No
1	মহিলা লিঙ্গৰ প্ৰতি অভিভাৱকৰ অভিভাৱ হ'ব লাগে ?	100%	
2	অভিভাৱকসকলে ল'ৰা আৰু ছোৱালীক সমান বুলি বিবেচনা কৰে ?	70%	30%
3	ছোৱালীক আগুৱাবলৈ যাবলৈ অভিভাৱকসকলে উৎসাহ দিছে ?	100%	
4	ছোৱালীক কেৱল ঘৰুৱা কাম-কাৰুতে আৱদ্ধ কৰি ৰাখিব বিচাৰে ?	80%	20%
5	অভিভাৱকসকলে বাল্য বিবাহৰ সমৰ্থন কৰে ?	60%	40%

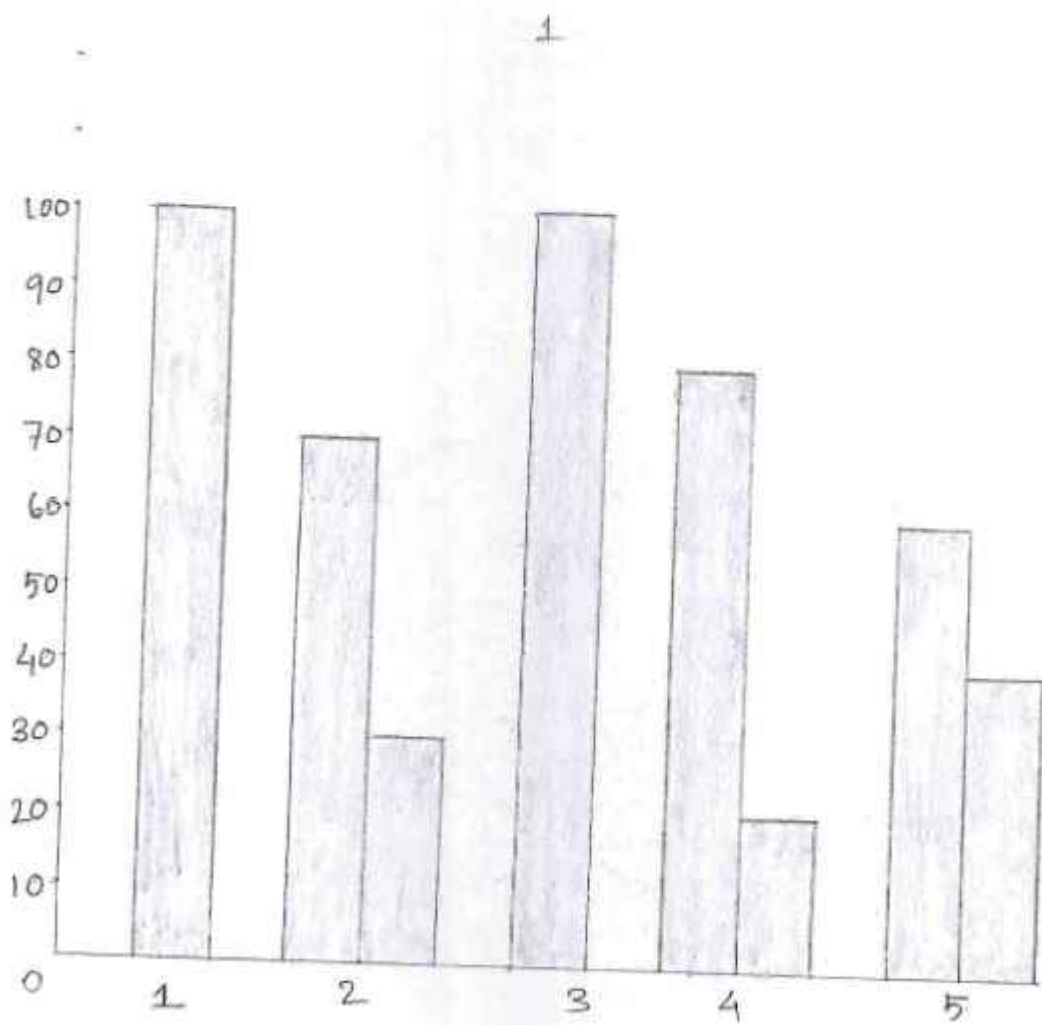

Fig - Title

ওপৰৰ তালিকা নং - ১ ৰ পৰা দেখা যায় যে, মহিলা শিক্ষাৰ প্ৰতি অভিভাৱকসকলৰ সন্মোহনৰ প্ৰভাৱিত কৰা জাৰ কাৰনসমূহ চিনাক্ত কৰি প্ৰথম বিভাগত Yes (100%), দ্বিতীয় বিভাগত Yes (70%) জাৰ NO (30%), তৃতীয় বিভাগত Yes (100%), চতুৰ্থ বিভাগত Yes (80%) জাৰ NO (20%), পঞ্চম বিভাগত Yes (60%) জাৰ NO (40%)।

উদ্দেশ্য 2 (Objective 2): কিছুমান অভিভাৱকে নিৰ্ভৰ ছোৱালীক শিক্ষাৰ সমৰ্থন বা বিৰোধিতা কৰাৰ কাৰনসমূহ সন্বেশন কৰা।

তালিকা নং - 2

Sl.NO.	Table	Yes	No
1	অভিভাৱকসকলে উচ্চ শিক্ষাৰ বাবে ছোৱালীজনীক বাহিৰলৈ পঠাব বিচাৰেনে?	60%	40%
2	কম বয়সতে ছোৱালীক বিয়া দিব লাগেনে?	80%	20%
3	ছোৱালীজনীক নিউ স্কুল সত্বে কাম কৰিব দিগেনে?	20%	100%
4	ছোৱালীক ঘৰখনৰ অৱনত সদস্য বুলি বিবেচনা কৰেনে?	20%	80%
5	অভিভাৱকসকলে ছোৱালীৰ শিক্ষাৰ প্ৰতি চিন্তা কৰেনে?	50%	50%

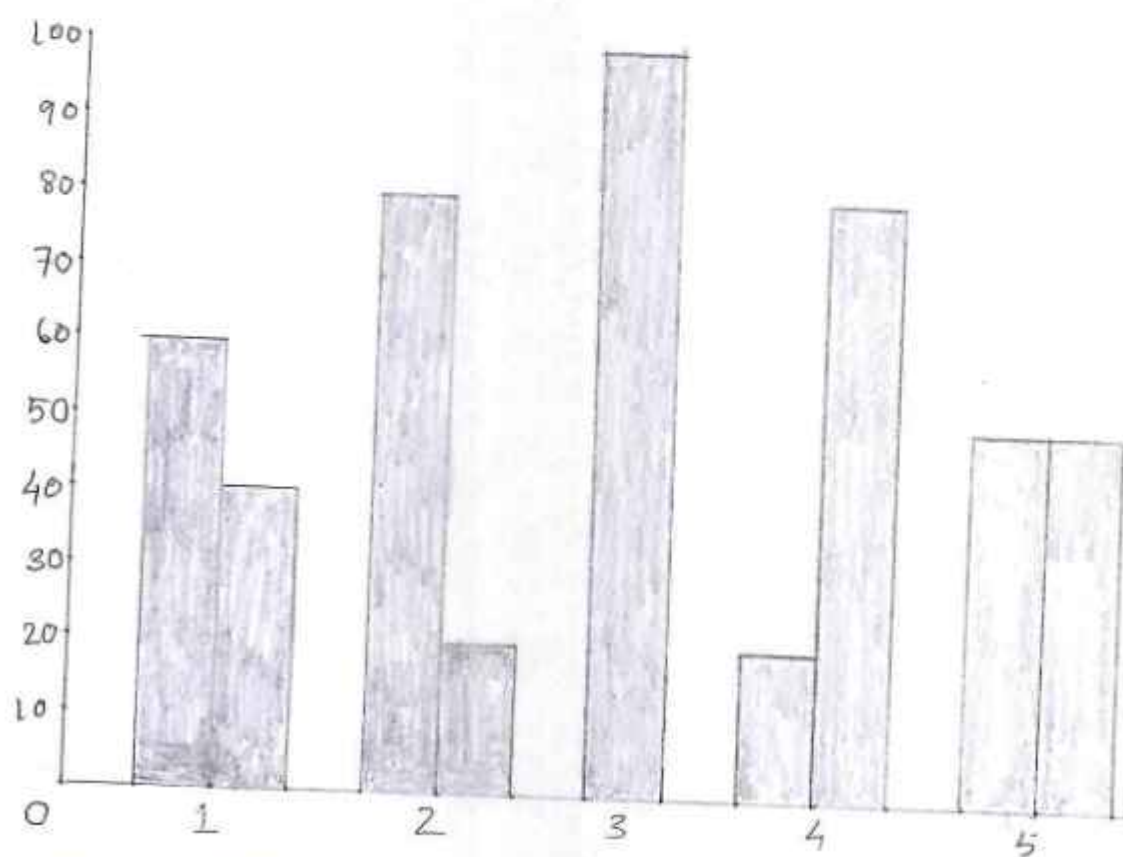

Fig: Title

উপৰৰ তালিকা নং-2 ৰ পৰা স্পষ্ট হৈছে দেখা যায় যে, কিছুমান অভিভাৱকে নিদ্ৰা ছোৱালীৰ মিয়াৰ সমৰ্থন বা বিৰোধিতা কৰাৰ কাৰণসমূহ চিনাক্ত কৰি প্ৰথম বিভাগত Yes (60%) আৰু No (40%), দ্বিতীয় বিভাগত Yes (80%) আৰু No (20%), তৃতীয় বিভাগত Yes (0) আৰু No (100%), চতুৰ্থ বিভাগত Yes (20%) আৰু No (80%), পঞ্চম বিভাগত Yes (50%) আৰু No (50%) ।

উপৰোক্ত মহিলা মিয়াৰ প্ৰতি অভিভাৱকৰ সন্মোডাৰ প্ৰভাৱিত কৰা আৰু কাৰণসমূহ চিনাক্ত কৰা আৰু কিছুমান অভিভাৱকে নিদ্ৰা ছোৱালীৰ মিয়াৰ সমৰ্থন বা বিৰোধিতা কৰাৰ কাৰণসমূহ সন্বেখন কৰি স্পষ্টকৰণৰ পৰা দেখা গ'ল যে ছোৱালী মিয়াৰ প্ৰতি অভিভাৱকসকলে সন্মোডাৰ কোনো পাৰ্শ্বক্য থাকিব নালাগে । গতিকে ইয়াত দুৰ্বানুমান মহিলা মিয়াৰ প্ৰতি অভিভাৱক সন্মোডাৰত কোনো পাৰ্শ্বক্য থাকিব নালাগে । সিম্ভা অভিভাৱকসকলে ছোৱালী মিয়াৰ প্ৰতি অমান দৃষ্টিকোণ ৰাখিব লাগে ।

CHAPTER—V

প্ৰকল্পৰ ফলাফল আৰু আলোচনা

5.1 - আৰম্ভণি (Introduction):

সাংস্কৃতিক, সামাজিক, জৈৱনৈতিক, ব্যক্তিগত বিশ্বাস আদি বিভিন্ন কাৰকৰ উপৰত নিৰ্ভৰ কৰি মহিলা দুগ্ৰাসি মিচাৰ প্ৰতি সিদ্ধিভাৱকৰ সন্মোডাৰ ভিন্ন হ'ব পাৰে। কিন্তু অৱশ্যেই আৰু গৱেষণাৰ পৰা দেখা গৈছে যে লেহুতীয়াৰ্হে মহিলা দুগ্ৰাসি মিচাৰ প্ৰতি সিদ্ধিভাৱকৰ সন্মোডাৰ ইতিবাচক পৰিৱৰ্তন ঘটিছে। জাগত বন্ধ অংকুতিত ছোৱালীয়ে স্কুললৈ যোৱাতকৈ কম বয়সত বিয়া পাতি ঘৰৰ ঘৰৰ ল'ব বুলি প্ৰায়ে জামা কৰা হৈছিল। মিচাৰ শুৰত আৰু ব্যক্তি আৰু সমাজৰ সামাজিক আৰু জৈৱনৈতিক বিকলত ইয়াৰ প্ৰভাৱৰ প্ৰতি সচেতনতাৰ লগে লগে সৰ্ব-মানসিকতা ক্ৰমান্বয়ে সলনি হৈ আহিছে।

গৱেষণাৰ পৰা দেখা গৈছে যে নিচে নিমিত্ত পিতৃ-মাতৃয়ে কন্যাকে ইৰি সন্তানৰ মিচাক-সিগ্ৰাৰিকাৰ দিমাৰ সম্ভাৱনা বেছি। ইয়াৰ উপৰিত মিসকল সিদ্ধিভাৱকে নিচৰ ছোৱালীৰ বাবে মিচাৰ সুবিধাৰ বিষয়ে তথ্য লাভ কৰে, যেনে চাকৰিৰ সুযোগ বৃদ্ধি আৰু জৈৱিক উপাৰ্জনৰ সম্ভাৱনা, তেওঁলোকে নিচৰ ছোৱালীক মিচা গ্ৰহণৰ বাবে উৎসাহিত কৰাৰ সম্ভাৱনা বেছি।

5.2 অৈর্যসনটোৰ মুখ্য ফলাফল :

ছোৱালী-লিঙ্গাৰ প্ৰতি ঐতিহাসিকৰ অনুভৱ
- অৈর্যসনৰ বাবে লক্ষ্যপূৰ বাস্তৱপাৰাৰ পৰা 20 জন
ঐতিহাসিকক নিৰ্বাচন কৰা হৈছিল।

অৰ্থে প্ৰকল্পটো অৈর্যসন কৰি পোৱা
ফলাফলসমূহ তলত দিয়া হ'ল -

① 20 গৰাকী ঐতিহাসিকৰ ভিতৰত প্ৰথম বিভাগত
Yes (100%) . দ্বিতীয় বিভাগত Yes (70%) NO (30%),
তৃতীয় বিভাগত Yes (100%) , চতুৰ্থ বিভাগত Yes (60%)
NO (40%) ।

5.3 ফলাফলৰ আলোচনা (Discussion of finding)

প্ৰকল্পটো বিষয়ৰ লগত সম্বন্ধিত পূৰ্বৰ
গৱেষণাৰ ফলাফল আৰু বৰ্তমানৰ গৱেষণাৰ
ফলাফল তুলনামূলক অৈর্যসন তলত আলোচনা
কৰা হ'ল -

Shaukat, M. and Abbas, Z (2018) ৰ
ফলাফল কন্যা সন্তানৰ লিঙ্গা প্ৰতি ঐতিহাসিকৰ
অনুভৱৰ আধাৰনতে ইতিবাচক আছিল যদিও কিছুমান
সামাজিক আৰু সামাজিক বাৰা আছিল যিসে
ছোৱালীৰ লিঙ্গা লাও কৰাৰ বাৰাৰ অধি কৰে আৰু

বৰ্তমানতেও সমাজ ব্যৱস্থা অকোঁৱনৰ হয় আছে ।

Dondotema, R.A, and Neka, K.D (2021) ৰ ফলাফল আছিল নানিবিধাৰ অভিভাৱকসকলে আৰ্থাৰ্থনতে নিম্নৰ ছোৱালীৰ বাবে শিক্ষাৰ মূল্য দিয়ে কিন্তু দৰিদ্ৰতা আৰু পৰম্পৰাগত আত্মকৃতিক বিশ্বাসে কুতিমাৰা ছোৱালী শিক্ষাৰ সুবিধা সীমিত কৰি পেলায় আৰু বৰ্তমানতেও ই অব্যাহত হৈছে ।

5.4 অধ্যয়নৰ আভ্যাস (Implication of the Study):

এই প্ৰকল্পটোৰ অধ্যয়নৰ বিষয় হ'ল ছোৱালী শিক্ষাৰ প্ৰতি অভিভাৱকৰ মনোভাৱ । এই প্ৰকল্পৰ মূল্য বোদ্ধুবিধু হ'ল ছোৱালী শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত অভিভাৱক মনোভাৱ অধ্যয়ন কৰা । অভিভাৱকসকলৰ ছোৱালী শিক্ষাৰ প্ৰতি মকা মনোভাৱ ।

গাভিৰ অভিভাৱকসকলে ছোৱালী শিক্ষাৰ প্ৰতি মকা বেয়া মনোভাৱ আঁতৰাব লাগে আৰু লগতে সামাজিক বাধা সমূহ আঁতৰাব লাগিব । ছোৱালীৰ শিক্ষাৰ প্ৰমোদনমিত পুৰণ কৰিব লাগে । ছোৱালী শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত পৰ্যাপ্ত সুবিধা প্ৰদান কৰিব লাগে । অভিভাৱকে ছোৱালী ঘৰুৱা কামত আৱদ্ধ নাৰাখি শিক্ষাৰ জোপুৱাই

যাবলৈ অভিভাৱকসকলে উঠাৰ দিব লাগে।

প্ৰাথমিক গ্ৰন্থ:

Books;

1. Kowl, L (2010) - Methodology of Educational Research.
2. Dr. Devi Bijaya, and Dr. Rabha Barnali (2022) - Dept of Education, Lakhipur College and published by Manab publications.

Journals:

Ahmed, S (2007): Socioeconomic determinants of education in a Muslim family, an econometric Analysis: Sage publication. 58(4) · PP. 140-152

Allport, G. W (1935). Attitudes in Handbook of Social psychology. - edited by Murchison, Worcester. MA: Clark University Press; PP. 798-844.

LAKHIPUR COLLEGE, LAKHIPUR

TOPIC

THE ROLE OF SCHOOL DISCIPLINE ON STUDENTS' ACADEMIC PERFORMANCE
(AT DHAMAR HIGH SCHOOL)

SUBMITTED BY

Name: NASMITA HAJONG
Class: B.A. 6TH Semester
Roll No: UA-201-101-0088
Paper : EDU -HC-6026
Registration No: 20023080
Department of Education,
Lakhipur College, Lakhipur

Supervisor

Mrs Nilima Das
Associate Professor, Education Department
Lakhipur College

প্ৰকল্পৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰকল্পৰ বিৱৰণ

ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ শৈক্ষিক আদৰ্শৰ ওপৰত বিদ্যালয়ৰ
অনুশাসনৰ দৃষ্টিৰে এটা অধ্যয়ন বিজ্ঞান উপলব্ধি
কৰিব হ'ব

A Project Submitted for the Partial fulfillment of the
requirements for the Bachelor degree (Hons) in Education of
Guwahati University Paper-EDU-HE-6026

নিৰ্দেশক

নাম : Nilima Das

সহকাৰী/সহযোগী অধ্যাপক

শিক্ষা বিভাগ

Lakhipur College

দায়িত্বকাৰী

Narmita Hazong

মহা অধ্যাপক

EDU-HE-6026

GU-Rll no-UA-201-101-0088

Regd no - 20023080

Lakhipur College

CERTIFICATE

I have the pleasure to forward the project entitled "THE ROLE OF SCHOOL DISCIPLINE ON STUDENTS ACADEMIC PERFORMANCE" AT DHAMAR HIGH SCHOOL" submitted by Nasmita Hajong. This project embodies the result of the original works. which she performed under my guidance and supervision.

The candidate has fulfilled the entire requirement.

Date:

Place:

Nilima Das
Supervisor

ভাগকথা

অকল্প এটা কৰিবলৈ হ'লে বিভিন্ন দিশৰ অধ্যয়ন
কৰাতো প্ৰয়োজন। এই প্ৰকল্পৰ বিষয় নিৰ্বাচন কৰোঁতে
বহুতো গাণিতিক পদ্ধতি অনুকৰণ কৰা হৈছে। তেওঁলোকৰ
অধ্যয়নৰ জাহাজত প্ৰকল্পৰ উদ্দেশ্য, পদ্ধতি ইত্যাদি
নিৰ্বাচন কৰা হৈছে। প্ৰকল্পটোৰ ফলাফলে সাক্ষ্যৰ
সিক্ষিত সাক্ষ্যও সাক্ষ্য কৰাত সাক্ষ্য কৰিবলৈ
জাহাজৰ সাক্ষ্যৰ হোৱা কুলি দিয়া। প্ৰকল্পটো
বিষয়টো সাক্ষ্য কৰাত নিৰ্দেশত গৰাকীয়ে সাক্ষ্য
জাহাজত তাৰ বাবে জাহাজৰ বস্তুবাদ প্ৰকাশ কৰিবলৈ
অতি কম সাক্ষ্যৰ দ্বিত্বত প্ৰকল্পটো সাক্ষ্য
কৰিব লগা হোৱা বাবে ইয়াৰ অধ্যয়ন পৰিসীমা
আৰু নগুন পৰ্যাপ্ত নহ'ল।

প্ৰতি নিৰ্দেশকৰ সাক্ষ্যবাদ প্ৰকাশ কৰিবলৈ।

সিদ্ধান্তী
Nasmita Hargan

স্মৃতি পত্র

তালিকা, এটিষ তালিকা

Chapter - I

আবহুনি :
অবিস্মৃতাৰ আংগ : 1-5
একল্লত ব্যৱহৃত বাৰণাৰ সংজ্ঞা
অবিস্মৃতাৰ উদ্দেশ্য :
অবিস্মৃতাৰ পূৰ্বানুমাণ :
অবিস্মৃতাৰ সন্নিবিষ্টতা :

Chapter - II

গৱেষণাৰ সৰ্বমুখী জড়িত সাহিত্য কৃতি :

Chapter - III

গৱেষণা জটিলকল্পনা আৰু পদ্ধতি :
আবহুনি :
অবিস্মৃতে ব্যৱহৃত কৰা পদ্ধতি :
অবিস্মৃতাৰ চলক : 13-15
অবিস্মৃতাৰ অনসংগ্ৰহ :
অবিস্মৃতাৰ সন্নিবিষ্টতা :
তথ্য সংগ্ৰহৰ সাহিত্য :
স্বাভাৱিক তথ্য জটিলকল্পনা :

Chapter - IV

তথ্যৰ বিশ্লেষণ আৰু সাধাৰণ :

18-22

Chapter - V

প্ৰকল্পৰ সন্মোহন আৰু আলোচনা :

আৰম্ভণি :

অধ্যয়নৰ্থীৰ মুখ্য ফলাফল : ২৪-২৪

সন্মোহনৰ আলোচনা :

অধ্যয়নৰ্থীৰ আবেগ :

তালিকা (Tables)

List of Tables

- ১। তালিকা নং ১: ছাত্র-ছাত্রীর শৈক্ষিক প্রদর্শন ও পঠিত বিদ্যালয় অনুশাসন প্রভার নির্ণয় করা।
- ২। তালিকা নং ২: বিভিন্ন বর্ষের বিদ্যালয় অনুশাসন আৰু শৈক্ষিক প্রদর্শন স্বাক্ষর সম্পর্ক চিত্রিত করা।

চিত্র তালিকা (List of figures)

- ১। চিত্র নং-১ : ছাত্র-ছাত্রীর শৈক্ষিক প্রদর্শন ও পঠিত বিদ্যালয় অনুশাসন প্রভার চিত্রিত অংশ প্রকাশ করা হ'ল।
- ২। চিত্র নং-২: বিভিন্ন বর্ষের বিদ্যালয় অনুশাসন আৰু শৈক্ষিক প্রদর্শন স্বাক্ষর সম্পর্ক চিত্রিত অংশ প্রকাশ করা হ'ল।

CHAPTER I

অনুশাসন যিহেতু শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ এক গুৰুত্বপূৰ্ণ দিশ।
 অনুশাসন অবিহনে আমি জীৱিত আশুৱাই মৰা হোৱাৰি। অনুশাসনে
 ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ পৰা আশা কৰা শিষ্টতা, বিধি আৰু আচৰণক বুজায়।
 অনুযায় শিক্ষণ পৰিৱেশ সৃষ্টি কৰি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ শৈক্ষিক
 প্ৰদৰ্শন গঢ় দিয়াত বিদ্যালয়ৰ অনুশাসন গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা
 পালন কৰে। অনুশাসনে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ আত্মনিয়ন্ত্ৰণ, দাম্ভিক-
 শীলতা আৰু স্বাধীনতাৰ ভাৱ গঢ়ি তোলাত সহায় কৰে আৰু
 তেওঁলোকক শৈক্ষিক প্ৰদৰ্শনত ইতিবাচক প্ৰৱেশ পেলোৱে।
 অনুশাসনে শাস্তি, পুৰস্কাৰ, পৰামৰ্শ আৰু পৰম প্ৰদৰ্শন
 আদি সহযোগে কৰা লয় পাৰে। কিছুমান ক্ষেত্ৰত স্ত্ৰংগতা
 স্বৰ্গীৰ ৰাখিবলৈ আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে মাতে পঢ়া-শুনাত
 সন্মাননিবেশ কৰি থাকে তাৰ বাবে কঠোৰ অনুশাসনৰ প্ৰয়োজন।
 কিন্তু অত্যধিক অনুশাসনে বিপৰীতফলপ্ৰসূত্ব হ'ব পাৰে আৰু
 ইয়াৰ ফলত ইতিবাচক পৰিণতি হেলু-জানসিক চাপ-
 বৃদ্ধি, উদ্বেগ, প্ৰেক্ষাহীনতা আদিৰ সৃষ্টি হ'ব পাৰে।
 এই ক্ষেত্ৰে অতি বিশেষভাৱে প্ৰায়োগিক কাৰণ বহু
 শিক্ষাবিধি আৰু নীতি নিৰ্বাচনক ইতিবাচক শিক্ষণ
 কেনেকৈ সাধোন্মতায় সৃষ্টি কৰিব পাৰি তাৰ সৈতে যুজি
 আছে। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ শৈক্ষিক ফলাফলতা নিশ্চিত কৰাৰ
 লগতে অনুশাসনক প্ৰসাৰিত কৰা ইতিবাচক শিক্ষণ
 পৰিৱেশ সৃষ্টি কৰাটোৱেই উদ্দেশ্য। সাধাৰণৰ পৰা দেখা-

গৈছে যে বিদ্যালয়ৰ ফলস্বৰূপ অনুশাসনে শৈক্ষিক ফলফল উন্নত কৰিব পাৰে আনহাতে অকাৰ্য্যকৰী অনুশাসনে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ অধ্যয়নত বাধাৰ সৃষ্টি কৰিব পাৰে।

এই অধিবেশনত আমি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ শৈক্ষিক আদৰ্শমত বিদ্যালয়ৰ অনুশাসনৰ দ্বীপকা আশ্ৰয়ণ কৰিম। আমি বিভিন্ন বিষয়ৰ অনুশাসন, ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ শৈক্ষিক আদৰ্শমত ইয়াৰ ওপৰত আৰু অনুশাসনৰ সাক্ষত আৱশ্যকীয় বস্তুৰ পৰীক্ষা কৰিম।

1.1 অধ্যয়নৰ তাৎপৰ্য (Significance of the Study) :

এই অধ্যয়নে এনে তথ্য প্ৰদান কৰিব বুলি আশা কৰা হৈছে যিবিলাক বিদ্যালয়ৰ অধীনস্থ শিক্ষক শিক্ষা আৰু বৃত্তি-স্থলক প্ৰশিক্ষণ অনুষ্ঠানৰ দ্বাৰা নিৰ্বাচন কৰাৰ বাবে সহায়ক হয়।

তদুপৰি এই অধ্যয়নে বিদ্যালয়ত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সাক্ষত অনুশাসন হীনতাৰ প্ৰকাৰ যদি হোৱা সমস্যা সমাধানত সহায় কৰিব বুলি আশা কৰা হৈছে। সেয়ে এই অধ্যয়নে বিদ্যালয়ৰ নীতি-নিয়ম খেলোঁক পৰিচালনা কৰিব লাগে সেই বিষয়ে - বিদ্যালয়ৰ সুব্যৱস্থা সহায় কৰিব। আৰু সামগ্ৰিকভাৱে সমস্ত দেশৰ অন্যান্য বিদ্যালয় সমূহতো আৰু লাভ অনুশাসন হীনতাৰ বিষয়ে সুসংগত বৃত্তি প্ৰদান কৰিব।

1.2 Statement of the problem

অনুশাসন হৈছে এটা কাৰক যিয়ে এখন ছাত্ৰক আত্মনির্ভৰশীল
দিশাত সহায় কৰে, তেওঁৰ শৈক্ষিক দিশত অধ্যয়নৰ্থী হ'বলৈ
যিহে পিছলৈ তেওঁৰ শৈক্ষিক আদৰ্শত প্ৰভাৱ পেলায়।
দুৰ্ভাগ্যজনকভাৱে কিছুমান ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ অনুশাসনৰ অভাৱ আৰু
ইয়াৰ ফলত তেওঁলোকৰ অভ্যাসত প্ৰভাৱ পৰে যেন -
কিছুমানৰ পৰা সংস্কৃতিৰ প্ৰভাৱ কিছুমানে ফুলত নিয়ন্ত্ৰীয়াই
নাথাকে আদি আৰু এই সমালোচনাত তেওঁলোকৰ শৈক্ষিক
আদৰ্শত সোঁতবান্ধা প্ৰভাৱিত কৰে।

1.3 প্ৰকল্পত ব্যৱহৃত বাৰণাৰ সংজ্ঞা (Operational definition of the terms used):

প্ৰকল্পটোৰ বিষয় হ'ল - ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ শৈক্ষিক আদৰ্শৰ ওপৰত
বিদ্যালয়ৰ অনুশাসনৰ প্ৰভাৱ। এই প্ৰকল্পত ব্যৱহৃত কথা
বাৰণাৰ সংজ্ঞা বিষয়টোৰ সৈতে বান্ধিত পুৰণি জৰিয়ত কৰা হৈছে -
শৈক্ষিক আদৰ্শ : শৈক্ষিক আদৰ্শ হ'ল কোনো বিদ্যালয়
বিষয় বা বিষয়ৰ দক্ষতাত শিক্ষাৰ্থীৰ জুখৰ পৰা ক্ষমতা
আৰু কৃতিত্বৰ প্ৰভাৱ।

অনুশাসন : এই অধীনত অনুশাসনৰ অৰ্থ হ'ল নিয়ন্ত্ৰণৰ
ৰাখে প্ৰস্তুত অনুশাসনৰ এক প্ৰকাৰ শিঙা আৰু বিদ্যালয়ত
সুস্থতা বৰ্তাই ৰখা।

কর্মসম্পন্নতা : এই অধ্যয়নত পৰ্যবেক্ষণ হৈছে কোনো কৰ্ম বা কোনো কাৰ্য্য সঞ্চালন কৰাৰ কাৰ্য্য বা প্ৰক্ৰিয়া আদি কামবোৰ কিমান ভাল বা কিমান বেয়া কৰা হৈছে। এতিয়াও এতিয়া হৈ থাকে। গতিকে স্কুলত শিক্ষার্থীৰ কাৰ্য্যই তেওঁৰ আদৰ্শৰ ইংগিত দিয়ে।

বিদ্যালয় : এই অধ্যয়নত বিদ্যালয়ক নিৰ্দেশনা বা প্ৰভাৱ বাবে আনুষ্ঠানিক প্ৰতিষ্ঠান হিচাপে বৰ্ণনা কৰা হৈছে। আন্তৰ্জাতিক জীৱনৰ বাবে যিয়ে সংস্কৃতিক পৰৱৰ্তী অভ্যাসলৈ পৰিৱৰ্তন কৰে।

1.4 অধ্যয়নৰ উদ্দেশ্য (Objective of the Study) :

অধ্যয়নৰ বাবে তলত দিয়া উদ্দেশ্যসমূহ গঠন কৰা হ'ল -

- ① ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ শৈক্ষিক আদৰ্শৰ ওপৰত বিদ্যালয়ৰ অনুষ্ঠানৰ প্ৰভাৱ নিৰ্ণয় কৰা।
- ② পৰিৱেশ বিষয়ৰ বিদ্যালয়ৰ অনুষ্ঠানৰ আৰু শৈক্ষিক আদৰ্শৰ দ্বাৰা সঞ্চালিত কৰা।

1.5 অধ্যয়নৰ পূৰ্বানুমান (Hypothesis of the study) :

H₀ : স্কুলত কঠোৰ অনুষ্ঠানৰ অস্তিত্ব লাভ কৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ শৈক্ষিক আদৰ্শ বন অনুষ্ঠানৰ অস্তিত্ব লাভ কৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰকৈ হৈছে হোৱাৰ সম্ভাৱনা আছে।

H_0 : ফলশ্রুতি বিদ্যালয়ৰ অনুশাসন আৰু ছাত্র-ছাত্রীৰ
শৈক্ষিক আদৰ্শৰ সাজত এক উল্লেখযোগ্য
ইতিবাচক পৰ্থক্য আছে ।

1.5 অধ্যয়নৰ সীমাবদ্ধতা (Delimitations of the Study):

সীমিত সময়ৰ তিবেত প্ৰকল্পটো সম্পাদন কৰিব লাগে বাবে
তলত দিয়া দিশকেইটাত অধ্যয়ন সীমাবদ্ধ কৰা হৈছে —

- ① এই অধ্যয়ন কেৱল ছাত্র-ছাত্রীৰ শৈক্ষিক আদৰ্শৰ
বিদ্যালয়ৰ অনুশাসনৰ দৃষ্টিকাৰ্শক বোৰেচনা কৰা হৈছে ।
- ② অধ্যয়নৰ ক্ষেত্ৰ হিচাপে বাহৰ হাই স্কুলক সীমা বদ্ধ
কৰিছে যিটো জোৱাল পাৰাৰ জীলাৰ অন্তৰ্ভুক্ত ।
- ③ অধ্যয়নত শিষ্ট অৰ্থাৎ শিক্ষাৰ্থী হিচাপে মাত্ৰ (x)
বৰ্ষৰ অন্তৰ্গত অধ্যয়নৰত শিক্ষাৰ্থীক সন্নিবিষ্ট হৈছে ।

CHAPTER - II

200, 22, 1

CHAPTER - II

সংস্কৃতিৰ লগত জড়িত সাহিত্য বৃত্তি (Review of related literature)

ভাৰূহীণ (Introduction) : সংস্কৃতিৰ লগত জড়িত সাহিত্য বৃত্তিয়ে সংস্কৃতিৰ বৃত্তিৰ সংস্কৃতিৰ লগত জড়িত জাৰীকৃত জ্ঞানৰ বিষয়ে জনাত সহায় কৰে। সংস্কৃতিৰ অন্তৰ্ভুক্ত আৰু বিজ্ঞান জ্ঞানৰ বাবে অধ্যয়ন কৰিবলৈ ইয়াৰ প্ৰয়োজন আছে। তাৰোপৰি ইয়াৰ সংস্কৃতিৰ বৃত্তিৰ অধ্যয়নৰ ক্ষেত্ৰ, উদ্দেশ্য পদ্ধতি আদি নিৰ্ধাৰণত সহায় কৰে। সুচতে সংস্কৃতিৰ লগত জড়িত সাহিত্য বৃত্তিয়ে সংস্কৃতিৰ নিৰ্ণয় সংস্কৃতি পদ্ধতিৰ বাবে অধ্যয়ন কৰিবলৈ আমোদিত সহায় কৰে। চমুকৈ সংস্কৃতিৰ লগত জড়িত সাহিত্য বৃত্তি অধ্যয়নৰ উদ্দেশ্য হ'ল -

- ১/ সংস্কৃতিৰ লগত জড়িত জড়িত আন্তঃসংস্কৃতি
- ২/ পূৰ্বানুমান গঠন কৰা
- ৩/ সংস্কৃতিৰ বাবে উদ্ধৃত অন্তৰ্ভুক্ত নিৰ্ধাৰণ কৰা।
- ৪/ অন্য সংস্কৃতিৰ এক বিষয়েৰে জ্ঞান সংগ্ৰহ কৰিবলৈ
তাৰ বিষয়ে জনা।

এই অধ্যয়নত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ঐতিহাসিক প্ৰদৰ্শনৰ ওপৰত বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অনুশাসনৰ দৃষ্টিৰে সংস্কৃতিৰ অধ্যয়ন কৰা হৈছে। এই সংস্কৃতিৰ লগত জড়িত কিছুমান সাহিত্য বৃত্তিৰ চমুকৈ পৰ্যালোচনা আগবঢ়োৱা হ'ল -

1. L. MUSSA (2015) নামৰ গৱেষণক "The role of school discipline on student's academic performance in DAR ES Salaam Region. স্বৰ্গক এক অধ্যয়ন কৰিছিল। এই অধ্যয়নৰ উদ্দেশ্য আছিল, ছাত্র-ছাত্রীৰ শৈক্ষিক প্ৰদৰ্শনৰ ওপৰত বিদ্যালয়ৰ অনুশাসনৰ প্ৰভাৱ অনুসন্ধান কৰা। এই অধ্যয়নৰ ফলাফলৰ পৰা দেখা গ'ল যে, বিদ্যালয়ৰ অনুশাসন আৰু ছাত্র-ছাত্রীৰ শৈক্ষিক প্ৰদৰ্শনৰ মাজত উল্লেখযোগ্য স্বৰ্গক। অনুশাসিত ছাত্র-ছাত্রীসকলে অনুশাসিত নোহোৱা ছাত্র-ছাত্রীসকলতকৈ শৈক্ষিকভাৱে উন্নত প্ৰদৰ্শন কৰাৰ প্ৰৱণতা থাকে। সামগ্ৰিকভাৱে এই অধ্যয়নটোৱে ছাত্র-ছাত্রীৰ শৈক্ষিক প্ৰদৰ্শন উন্নত কৰাৰ বাবে ফলপ্ৰসূ আৰু সুকলংগত অনুশাসন নীতি কামান কৰে।

2. V. Mukomusana (2017) নামৰ গৱেষণক "School discipline and academic achievement of student's in Boarding secondary school. স্বৰ্গক এক অধ্যয়ন কৰিছিল এই অধ্যয়নৰ উদ্দেশ্য আছিল, স্বৰ্গক শৈক্ষিক বিদ্যালয়ত ছাত্র-ছাত্রীৰ মাজত বিদ্যালয়ৰ অনুশাসন আৰু শৈক্ষিক কৃতিত্বৰ মাজৰ স্বৰ্গক অনুসন্ধান কৰা। এই অধ্যয়নৰ ফলাফলৰ পৰা দেখা যায় যে অনুশাসন আৰু শৈক্ষিক প্ৰদৰ্শনৰ মাজত উল্লেখযোগ্য স্বৰ্গক। অনুশাসিত ছাত্র-ছাত্রীসকলে অনুশাসিত নোহোৱা ছাত্র-ছাত্রীসকলতকৈ শৈক্ষিকভাৱে উন্নত প্ৰদৰ্শন কৰাৰ প্ৰৱণতা থাকে। সামগ্ৰিকভাৱে এই অধ্যয়নটোৱে ছাত্র-ছাত্রীৰ শৈক্ষিক প্ৰদৰ্শন উন্নত কৰাৰ বাবে ফলপ্ৰসূ আৰু সুকলংগত অনুশাসন নীতি কামান কৰে।

অনুশাসনৰ আওতা লাভ কৰিছিল তেওঁলোকৰ শৈক্ষিক
 কৃতিত্ব নিম্ন স্তৰৰ অনুশাসনৰ আওতা লাভ কৰা ছাত্ৰ-
 ছাত্ৰীৰ তুলনাত উচ্চ স্তৰৰ অৱগত থাকে। অৱশ্যে
 এইটোও অকাঙ্ক্ষা পাইছে যে বিদ্যালয়খন ব্যৱস্থা কৰা
 অনুশাসনমূলক ব্যৱস্থা অকাঙ্ক্ষা শৈক্ষিক কৃতিত্বৰ ক্ষেত্ৰত
 উৎকৃষ্টতা দীক্ষা পালন কৰে। বাস্তৱ আৰু অকাঙ্ক্ষা
 আৱশ্যকীয়কৈ বহু অনুশাসনমূলক ব্যৱস্থা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজত
 উচ্চ শৈক্ষিক আদৰ্শৰ অৱগত প্ৰদান কৰে।

৩. Simba (2016) নামৰ গৱেষক "Impact of discipline
 on academic performance of pupils in public
 primary school in Muhomoni" নামৰ এক অৱশ্য
 কৰিছিল। এই অৱশ্যৰ উদ্দেশ্য আছিল আৱশ্য
 বিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ শৈক্ষিক আদৰ্শৰ ওপৰত অনুশাসনৰ
 প্ৰভাৱ পৰীক্ষা কৰা। গৱেষকৰ ফলাফলে দাবী কৰিছিল
 যে, বাস্তৱ আৱশ্য বিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজত
 অনুশাসন আৰু শৈক্ষিক আদৰ্শৰ মাজত এক উল্লেখ
 যোগ্য ইতিবাচক সম্পৰ্ক পোৱা গৈছে। উচ্চ পৰ্যায়ৰ অনুশাসন
 আদৰ্শ কৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে নিম্ন স্তৰৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীকৈ
 শৈক্ষিকতাৰ ওপৰত ভাল আদৰ্শ কৰাৰ অৱগত দেখা যায়।

4. J. R. Kosqui (2020) নামৰ গৱেষ্টাৰ "Effect of student's discipline on their academic performance in public secondary schools in vihuia" গৱেষ্টাৰ উদ্দেশ্য আছিল, স্বাভাৱিক স্কুলত শৈক্ষিক আদৰ্শৰ ওপৰত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ অনুশাসনৰ প্ৰভাৱ পৰীক্ষা কৰা। গৱেষ্টাৰৰ ফলাফলত দেখা গ'ল যে, ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে উচ্চ পৰ্যায়ৰ অনুশাসন আদৰ্শ কৰা ক্ষেত্ৰত নিম্ন পৰ্যায়ৰ অনুশাসন আদৰ্শ কৰা ক্ষেত্ৰৰ তুলনাত শৈক্ষিক আদৰ্শৰ ক্ষেত্ৰত হোৱা অৱতাৰা আছিল। স্বাভাৱিক স্কুলত শৈক্ষিক কৃতিত্বৰ ক্ষেত্ৰত ছাত্ৰৰ অনুশাসনৰ ওপৰত প্ৰভাৱ পালন কৰে। গতিকে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজত উচ্চ শৈক্ষিক আদৰ্শৰ প্ৰসাৰৰ বাবে যন্ত্ৰপ্ৰস্তু অনুশাসন কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰাৰ বাবে স্কুলত অধ্যক্ষৰ দিও লাগে।

5. We Simeon (2020) নামৰ গৱেষ্টাৰ "Impact of discipline on student's academic performance in public junior secondary school in Rivers state" গৱেষ্টাৰ উদ্দেশ্য আছিল, স্বাভাৱিক স্কুলত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ শৈক্ষিক দিশত অনুশাসনৰ প্ৰভাৱ পৰীক্ষা কৰা। এই গৱেষ্টাৰৰ ফলাফলত দেখা গ'ল যে, স্বাভাৱিক স্কুলত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজত অনুশাসন আৰু শৈক্ষিক আদৰ্শৰ মাজত যিকোনো প্ৰভাৱ আছিল। এই গৱেষ্টাৰত

প্ৰকাশ্য সমিতিয়ে যে অনুষ্ঠানসমূহৰ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা
 ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ নৈতিক আৰু আৰ্থিক অনুষ্ঠানসমূহৰ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ
 কৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মূল্যবোধ কল্প হোৱাৰ প্ৰণয়ন হৈছে।
 ইয়াৰ লক্ষ্য হৈছে যে যিহেতু ইহঁতৰ স্বাভাৱিক কৰ্ম
 আৰ্থিক বিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ মাজত ইহঁত নৈতিক
 আৰ্থিক জাতিৰ বাবে অনুকূল পৰিৱেশ যদ্বৈৰ স্বাভাৱিক
 জাতি উন্নয়ন।

CHAPTER - III

CHAPTER - III

গবেষণা আঁকি নানা আৰু পদ্ধতি (Research Design and Methods)

ভাৱস্থান (Introduction) : গবেষণা এককল্পৰ বাবে তথ্য সংগ্ৰহ কৰা আৱশ্যকটোক কৰ্মপদ্ধতি বুলি জনা যায়। তাত্ত্বিক বা ব্যৱহাৰিক গবেষণাৰ বাবে তথ্য সংগ্ৰহ কৰিবলৈ এটা নিৰ্দিষ্ট পদ্ধতি অৱলম্বন কৰিব লাগে।

গবেষণা কৰ্মপদ্ধতিত গবেষকে সমস্যাটো বিশ্লেষণ কৰাৰ লগে লগে সিদ্ধান্তত উপনীত হোৱালৈ সকলো আৱশ্যক অনুভৱ কৰে। এই অৱস্থাত গবেষণা এটা সুচাৰুৰূপে সম্পন্ন কৰিবলৈ গবেষকে কিদৰে আগবাঢ়িছিল তাৰ বাপৰি কথা দাঙি ধৰা হ'ল।

৩.১ অধ্যয়নত ব্যৱহাৰ কৰা পদ্ধতি (Method used in the study)

উল্লিখিত পৰিকল্পনাই এককল্পৰ উদ্দেশ্যত উপনীত হোৱাত সাঁচক নিৰ্দেশনা যোগান ধৰে। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ শৈক্ষিক আদৰ্শৰ ওপৰত বিদ্যালয়ৰ অনুশাসনৰ দৃষ্টিৰে এই অধ্যয়নটো অনুসন্ধান কৰিবলৈ বিভিন্ন গবেষণা পদ্ধতি ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰি। এই অধ্যয়নত ব্যৱহাৰ কৰা পদ্ধতিটো হ'ল বৰ্ণনামূলক ভাৱে পদ্ধতি। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ শৈক্ষিক আদৰ্শৰ ওপৰত বিদ্যালয়ৰ অনুশাসনৰ দৃষ্টিৰে বিষয়ে তথ্য সংগ্ৰহ কৰিবলৈ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু শিক্ষক সকলে ভাৱে চলাই গৈছে। অৱশ্যে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ শিক্ষাৰ প্ৰাৰম্ভিক আৰু শৈক্ষিক আদৰ্শৰ বিষয়ে নিৰ্দিষ্ট তথ্য আহৰণ কৰিবলৈ আঁকি নানা কৰিব পাৰি।

৩.২ অধ্যয়নটোৰ চলক (Variables of the study) :

ছাত্র-ছাত্রীৰ শৈক্ষিক আদৰ্শনৰ ওপৰত বিদ্যালয়ৰ অনুশাসনৰ
দ্বিমক্য অধ্যয়নটোৰ চলকসমূহৰ ভিতৰত থাকিব পাৰে -

(ক) নিৰ্ভৰশীল চলক :-

(i) উপস্থিতি : অনুশাসিত ছাত্র-ছাত্রীসকলে নিয়মিত আৰু
সময়মতে বিদ্যালয়ত উপস্থিত হোৱাৰ কথা উল্লেখ কৰা হৈছে

(ii) কৃতিত্ব : বিদ্যালয়ৰ অনুশাসনে ছাত্র-ছাত্রীৰ শৈক্ষিক
কৃতিত্বত প্ৰভাৱ পেলাব পাৰে।

(খ) স্বতন্ত্ৰ চলক :-

(i) শিক্ষাবিদ সকলৰ ইতিবাচক আবেগৰ প্ৰভাৱ :

স্বতন্ত্ৰ চলক হিচাপে শিক্ষকসকলৰ ইতিবাচক আবেগ
আৰু শৈক্ষিক সমলতাৰ কথা উল্লেখ কৰা হৈছে।

৩.৩ অধ্যয়নটোৰ জনসংখ্যা (Population of the study) :

জনসংখ্যা অধ্যয়ন হৈছে এক ভাণ্ড : আধা ক্ষেত্ৰ আৰু
শৈক্ষণিক অধ্যয়ন। জনসংখ্যাৰ সংজ্ঞা প্ৰদত্ত অধ্যয়ন
কৰিবলৈ বিৰাচন কৰা নৱম শ্ৰেণীৰ সমস্ত শিক্ষার্থীকে
বা জনসংখ্যাকে সন্নিবিষ্ট কৰা। বৰ্তমান অধ্যয়নৰ বাবে
ধানৰ হাই স্কুলৰ নৱম শ্ৰেণীৰ ছাত্র-ছাত্রী সকলকে
অধ্যয়নৰ জনসংখ্যা হিচাপে গণ্য কৰা হৈছে। বৰ্তমানৰ
অকলমটোৰ উদ্দেশ্য হ'ল ছাত্র-ছাত্রীৰ শৈক্ষিক আদৰ্শনৰ
ওপৰত বিদ্যালয়ৰ অনুশাসনৰ প্ৰভাৱ নিৰ্ণয় কৰা। গতিকে
ধানৰ হাই-স্কুলৰ নৱম শ্ৰেণীৰ সকলো ছাত্র-ছাত্রীকে
জনসংখ্যাৰ অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছে।

৩.৪ অধ্যয়নটোৰ নমুনা (Sample of the study) :

একমুখী প্ৰশ্নাৱলীৰ বাবে যিমান্তে যোৱা নমুনা ল'ব পাৰি যিমান্তেই একমুখী অধ্যয়নৰ নিৰ্দেশযোগ্যতা আৰু বৈধতা বাঢ়ে। কিন্তু সীমিত সময়ৰ প্ৰতিবেদনত একমুখী প্ৰশ্নাৱলী সঞ্চালন কৰিব-অসম্ভৱ হয় বাবে ইয়াৰ অধ্যয়নত ব্যৱহৃত নমুনাও সীমিত হয়। এই অধ্যয়নৰ ক্ষেত্ৰত আছিল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ চৈধ্যমিক প্ৰদৰ্শনৰ ওপৰত বিদ্যালয়ৰ অনুশাসনৰ প্ৰত্যেক নিৰ্দেশ দ্বাৰা গতিকে এই অধ্যয়নটোৰ নমুনা হিচাপে বামৰ হাৰ স্কুলৰ অন্তৰ্ভুক্ত ১০ জন নবম শ্ৰেণীৰ শিক্ষাৰ্থীসকলক অধ্যয়ন নমুনা হিচাপে ৰাখি লোৱা হৈছে।

৩.৫ তথ্য সংগ্ৰহৰ আহিলা (Tools for the study) :

সকলোত আছিল আয়োজ কৰি সঠিক তথ্য সংগ্ৰহ কৰা হয়। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ চৈধ্যমিক প্ৰদৰ্শনৰ ওপৰত বিদ্যালয়ৰ অনুশাসন দ্বাৰা সৰ্ব্বোচ্চ অধ্যয়ন কৰিবলৈ তলত দিয়া আহিলা সমূহ ব্যৱহাৰ কৰাছিল।

১) সাক্ষাৎ স্ব-সাক্ষাৎসূচক প্ৰশ্নাৱলী ব্যৱহাৰ কৰা হৈছিল

৩.৬ তথ্যৰ পৰিসংখ্যিক পদ্ধতি (Statistical techniques of the data) :

এই সাক্ষাৎ পৰিসংখ্যিক কৰিবলৈ টেবুল, ফিগাৰ আৰু অণুগত ব্যৱহাৰ কৰা হৈছে।

CHAPTER - IV

CHAPTER-IV

তথ্যৰ বিশ্লেষণ আৰু ব্যাখ্যা (Analysis and Interpretation of Data)

একত্ৰৰ এই অধ্যয়ত সংগৃহীত তথ্যৰ সুশৃংখলাবদ্ধ বিশ্লেষণ আৰু ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা হয়। একম্পৰ্টটোৰ ডাঙৰ অনুপাতে সংগৃহীত তথ্যৰ সুশৃংখলানুসংগে বিশ্লেষণ আৰু ব্যাখ্যা প্ৰদান কৰা হৈছে। তথ্যৰ বিশ্লেষণত পৰিসংখ্যাগত তথ্যপৰ্য্যাপ্ততা হীৰিকা গালন কৰে। পৰিসংখ্যাগত ব্যৱহাৰ সাধাৰণতে প্ৰাথমিক বাস্তৱ অৱস্থাত হয়। সংগৃহীত তথ্যৰ সঠিক বিশ্লেষণ অধিকন্তু একম্পৰ্টটোৰ প্ৰতিটো ফলাফল অৰ্থাৎ বহন বৰকৰে। তথ্যৰ বিশ্লেষণ বৰ্ণনামূলক (Descriptive) আৰু সৃষ্টিগত হিচাপে বিভক্ত কৰিব পাৰি। বৰ্তমানৰ একম্পৰ্টটোত প্ৰথমকৈ বৰ্ণনামূলক পৰিসংখ্যাগত ব্যৱহাৰ হৈছে।

বৰ্ণনামূলক বিশ্লেষণ (Descriptive analysis): বৰ্ণনামূলক বিশ্লেষণে তথ্য, লৈখিক চিত্ৰ, বৰ্ণনা চিত্ৰ ইত্যাদিকৈ অন্তৰ্ভুক্ত কৰে। লৈখিক চিত্ৰৰ মাজেৰে তথ্যৰ সহায়ত বিশ্লেষণ কৰি সিদ্ধান্তটো উলিওৱা হয় আৰু একম্পৰ্টটোৰ ডাঙৰ অনুপাতে বৰ্ণনামূলক পৰিসংখ্যাগত ব্যৱহাৰ পাৰি। বৰ্ণনামূলক পৰিসংখ্যাগত ব্যৱহাৰ গড়, মানক বিচ্যুতি আদিত ব্যাখ্যা কৰা হয়।

4.1. ডাটাৰ বাখ্যা (Analysis of data) :

উদ্দেশ্য 1 (Objective-1) : ছাত্র-ছাত্রীৰ শৈক্ষিক আদৰ্শনৰ ওপৰত বিদ্যালয়ৰ অনুশাসনৰ অৱৰূপ নিৰ্ণয় কৰা।

ছাত্র-ছাত্রীৰ শৈক্ষিক আদৰ্শনৰ ওপৰত বিদ্যালয়ৰ অনুশাসনৰ অৱৰূপ বাধা সত্ত্বেও অস্তিত্ব কৰা হৈছে। তালিকা-১ত ইয়াক দেখুওৱা হৈছে।

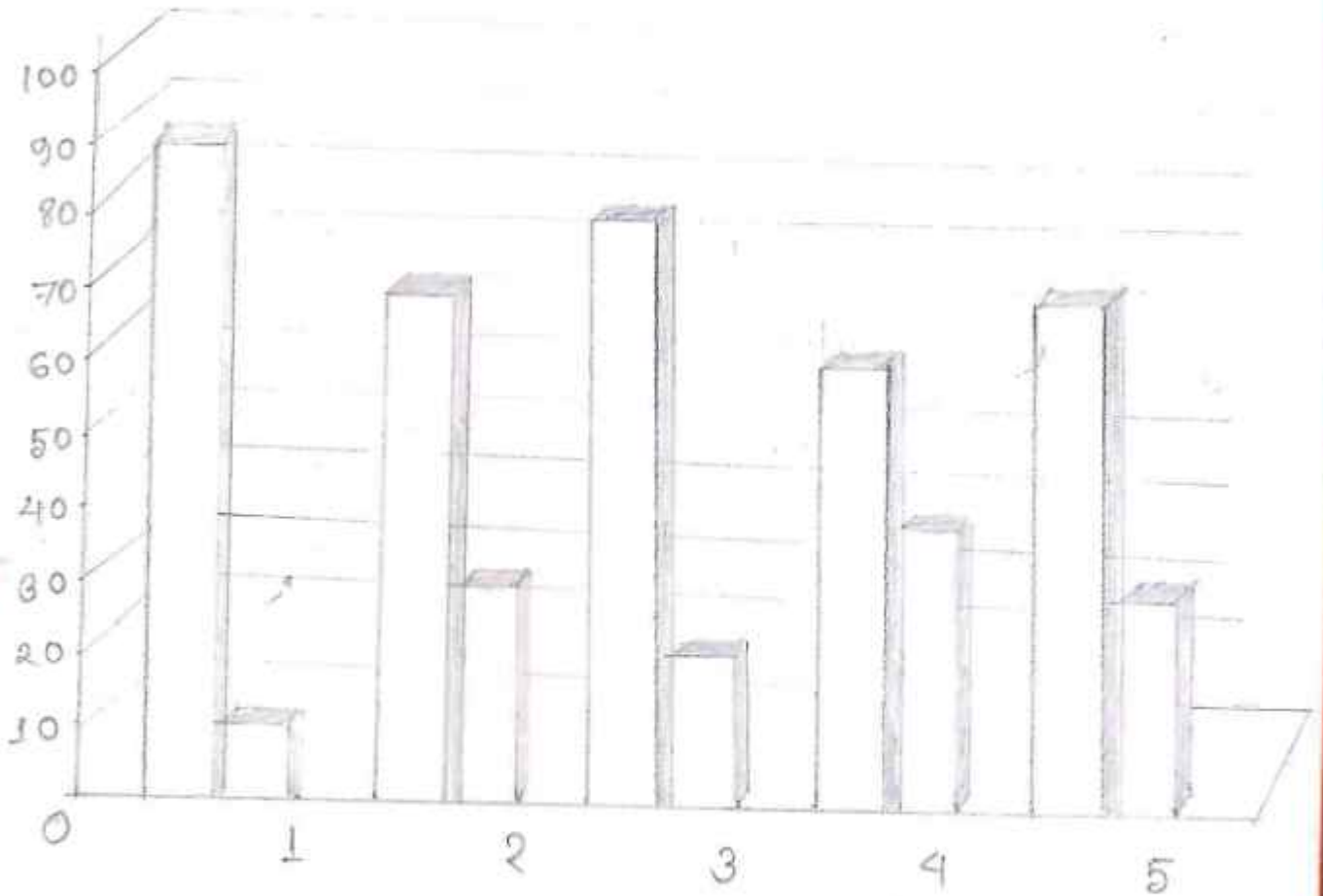
তালিকা নং - ১

Sl NO	Items	Yes	No
1	বিদ্যালয়ৰ অনুশাসন ছাত্র-ছাত্রীৰ শৈক্ষিক আদৰ্শনত ইতিবাচক অৱৰূপ পেলোৱিলে ?	90%	10%
2	বিদ্যালয়ৰ কঠোৰ অনুশাসন নীতিৰ ফলত শৈক্ষিক আদৰ্শনত উন্নত হৈছে ?	70%	30%
3	ঋষ্ট আৰু সন্তোষজনক অনুশাসন ব্যৱস্থা থকা বিদ্যালয় ছাত্র-ছাত্রীসকলে শৈক্ষিক বাধা উন্নত আদৰ্শন কৰিলে ?	80%	20%
4	ভালদৰে স্বাধীন বিদ্যালয়ৰ অনুশাসন নীতিয়ে অনুশাসন শিক্ষণ পৰিৱেশত অধিকতা মোচাইলে ?	60%	40%
5	বিদ্যালয়ৰ অনুশাসনৰ অৱৰূপ আৰু শৈক্ষিক আদৰ্শনৰ অৱৰূপৰ মাজত কোনো সন্দৰ্ভ আছে ?	70%	30%

ওপৰৰ তালিকা নং-১ৰ পৰা দেখা যায় যে (১)টা শৈক্ষিক শিক্ষানীতি হৈছে আৰু মাত্ৰ (২)টা বহিৰ্গত শৈক্ষিক নীতি লোপিত কৰিছে। দ্বিতীয় অংশত ৩টা হয় পুলিছ আৰু লোপিত কৰিছে আৰু তৃতীয়ত হয় ৪টা আৰু বহিৰ্গত ২টা, চতুৰ্থত ৫টা

শ্রম আৰু বঁটা বহুত আৰু পৰৱৰ্তী অৱস্থাত বঁটাৰে শ্রম আৰু বঁটা
বহুত বুলি দাতৃ পৰামৰ্শ কৰিছে।

চিত্র - ২

চিত্র-১ত অৱ-অৱস্থাৰ বৈশিষ্ট্যৰ ওপৰত বিদ্যালয়ৰ
অৱস্থানৰ বৈশিষ্ট্য চিত্ৰৰ সহায়ত প্ৰকাশ কৰা হ'ল।

উদ্দেশ্য (Objective-2) : বিভিন্ন বিষয়ৰ বিদ্যালয়ৰ অনুশাসন আৰু শৈক্ষিক আদৰ্শৰ সাধনৰ সৰ্ব্বোচ্চ চিনাক্ত কৰা।

পূৰ্বানুমান (H₀) : বহুটাৰ অনুশাসনৰ অৱস্থিতি লাভ কৰা ছাত্র-ছাত্রীৰ শৈক্ষিক আদৰ্শ নথি অনুশাসনৰ অৱস্থিতি লাভ কৰা ছাত্র-ছাত্রীৰকৈ স্নেহ হোৱাৰ সাধনাত্মক

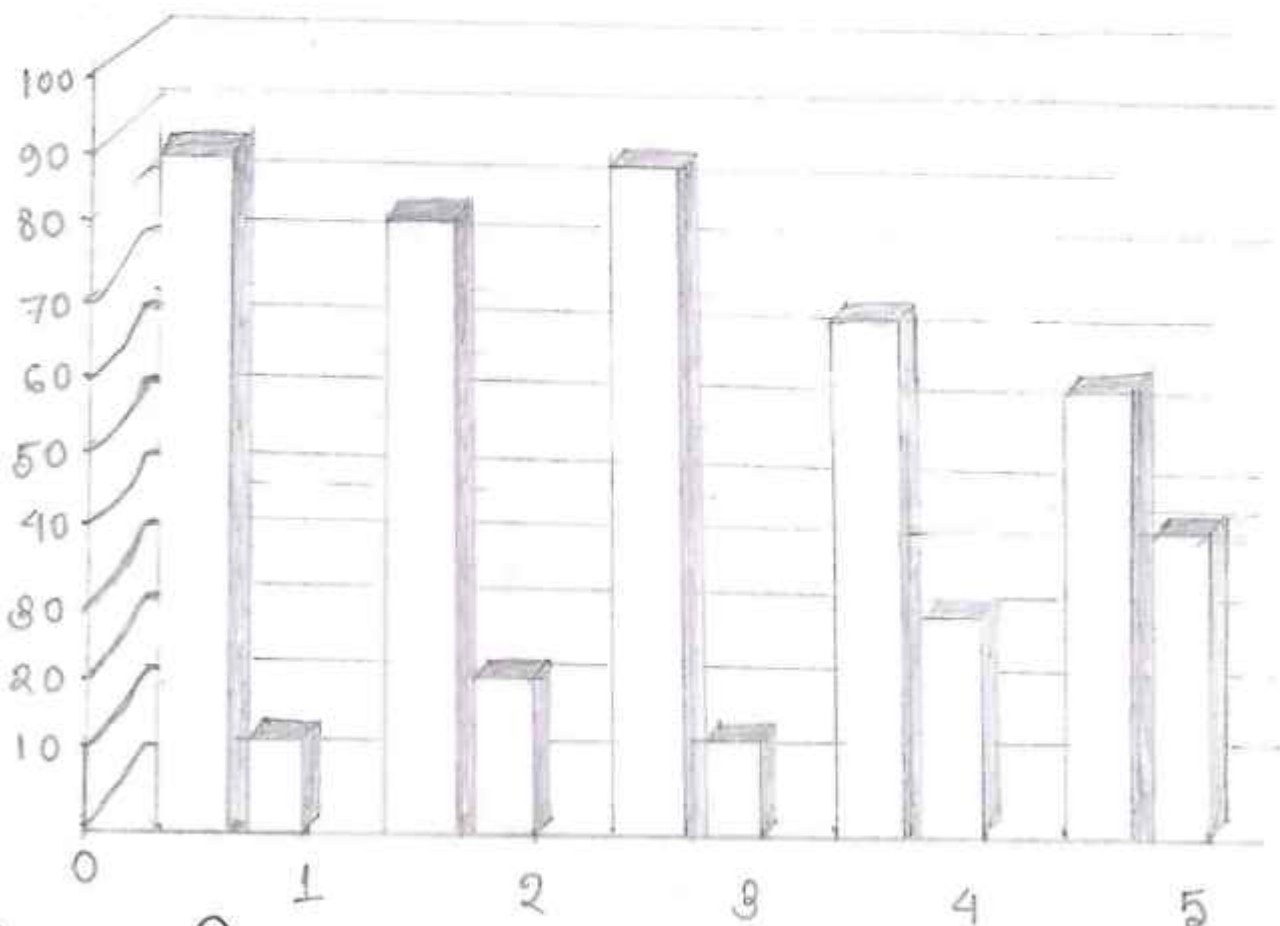
তালিকা নং - ২

ক্রমিক নং	Items	হয়	নহয়
1	বিদ্যালয়ৰ ফলপ্ৰসূ অনুশাসন শিষ্টাৰ ফলাফল স্নেহ কৰাত সাহায্য কৰে ?	90%	10%
2	ইতিবাচক আৰু সম্মানজনক অনুশাসনৰ দ্বিষ্ট-ভংগীৰে বিদ্যালয়ত ছাত্র-ছাত্রীৰ শৈক্ষিক আদৰ্শ স্নেহ হোৱাৰ অৱস্থা থাকে ?	80%	20%
3	বিদ্যালয়ৰ উপস্থিত অনুশাসন ছাত্র-ছাত্রীৰকৈ আৰু নিয়ন্ত্ৰণৰ দক্ষতা বিকাশ কৰাত সাহায্য কৰে ?	90%	10%
4	বিদ্যালয়ৰ সাক্ষাৎসম্পূৰ্ণ অনুশাসন ছাত্র-ছাত্রীৰ স্নেহ শৈক্ষিক ভংগীৰে সাধন গঢ়ি তোলাত অৱস্থা হোৱাৰ লাভ ?	70%	30%
5	বিদ্যালয়ৰ নীতি-নিয়মে ছাত্র-ছাত্রীৰ শৈক্ষিক দিশৰ বিকাশ কৰিব পাৰে ?	80%	20%

ওপৰৰ তালিকা নং-২ৰ পৰা এহঁতৰ দেখা যায় যে, প্ৰথম স্তৰৰ অৱস্থিতি হ'ল অৱস্থিতি শিষ্টাৰকৈ হয় দিছে। যাৰ অৱস্থিতি 100%, দ্বিতীয় অৱস্থিতি 8(80%) আৰু ইয়াত নহয় অৱস্থিতি (20%)

তৃতীয়ত ৭(৩০%)টা প্রদত্ত হয় আৰু ৭(১০%) নতুন স্কুল
 সত পোষণ কৰা দেখা গৈছে, চতুৰ্থত ৭(৩০%)টা প্রদত্ত হয়
 স্কুল সত পোষণ কৰিছে আৰু ৩(৩০%) টাত নতুন স্কুল সত
 পোষণ কৰিছে আৰু পঞ্চমত ৭(৩০%)টা প্রদত্ত হয় আৰু
 ৭(১০%)টা প্রদত্ত নতুন স্কুল সত পোষণ কৰা দেখা গৈছে।

চিত্র-২

চিত্র-২ত বিদ্যালয়ৰ অনুশাসন আৰু নৈতিকতা আৰ্জনৰ
 ব্যৱস্থা সম্পৰ্ক চিনাক্ত কৰা হ'ল।

CHAPTER - IV

CHAPTER - V

অবশ্য ফলাফল আৰু আলোচনা (Finding of project and Discussion)

আৰম্ভণি (Introduction) : অবশ্যটোৰ অবিষয়ৰ বিষয়বস্তু আছিল ছাত্র-ছাত্রীৰ শৈক্ষিক প্ৰদৰ্শনৰ ওপৰত বিদ্যালয়ৰ অনুষ্ঠানৰ হাতীকা সঙ্গীত অবিষয় কৰা। অবিষয়টো পাৰিচালনা কৰিবলৈ কিছুমান উদ্দেশ্য লৈয়া হৈছে আৰু পূৰ্বানুমানো ধৰি লৈয়া হৈছে। অবিষয়টোৰ উদ্দেশ্যত উপনীত হওঁতে অবশ্যটোৰ লগত জড়িত তথ্য সংগ্ৰহ কৰা হৈছিল ব্যক্তিগত তথ্য জটিলেৰ দ্বাৰা লগত ছাত্র-ছাত্রীৰ শৈক্ষিক ফলাফল সংগ্ৰহ কৰি। ওপৰত অবিষয়ত ইয়াৰ বাধ্য আৰু বিবেচনা কৰা হৈছে। এতিয়া এই অবিষয়ত অবশ্যটো অবিষয়ৰ ফলাফলৰ সাৰাংশ প্ৰস্তুত কৰিব বিচৰা হৈছে। ইয়াৰে পূৰ্ব অবিষয়টোৰ উদ্দেশ্যক মোহৰা হৈছে —

- ① ছাত্র-ছাত্রীৰ শৈক্ষিক প্ৰদৰ্শনৰ ওপৰত বিদ্যালয়ৰ অনুষ্ঠানৰ প্ৰভাৱ নিৰ্ণয় কৰা।
 - ② বিভিন্ন বিষয়ৰ বিদ্যালয়ৰ অনুষ্ঠান আৰু শৈক্ষিক প্ৰদৰ্শনৰ দ্বাৰা সঙ্গীত চিনাক্ত কৰা।
- এই অবিষয়ত অবশ্যটোৰ উদ্দেশ্য আৰু পূৰ্বানুমানৰ ওপৰত ত্ৰিভুজ কৰি স্কুল ফলাফলসমূহৰ বিৱৰণ দিয়া হৈছে। অবশ্যটোৰ বিবেচনা আৰু বাধ্য কৰি লৈয়া ফলাফল তলত দিয়া ধৰণৰ —

5.1 অব্যয়নটোৰ মুখ্য ফলাফল (Major findings of the study):

অব্যয়নটোৰ বাবে ২০ জন শিক্ষার্থীক উদ্ভিদ প্ৰদৌৰিতভাৱে পিৰাচন কৰা হৈছে।

এই এক্সপেৰীমেন্টে অব্যয়ন কৰি পোৱা ফলাফলসমূহ তলত দিয়া ধৰণৰ —

১/ অৱশ্যে ২০% তালিকাৰ দৰা দেখা যায় যে, অৱশ্যে অৱশ্য-
বলীৰ দৰা ৭টা (৩০%) অৱশ্যে শিক্ষার্থীয়ে হয় বুলি মত
পোষণ কৰিছে। আৰু মাত্ৰ ২টা (১০%) অৱশ্যে অৱশ্য বুলি অনুমান
কৰিছে। দ্বিতীয় অৱশ্যবলীত ৭টা (৩০%) হয় বুলি অনুমান
কৰিছে আৰু ৩টা (১০%) অৱশ্যে অৱশ্য বুলি অনুমান
কৰিছে। তৃতীয় অৱশ্যবলীত ৪টা (২০%) হয় আৰু ২টা (১০%) অৱশ্য
বুলি আৰু চতুৰ্থত ৬টা (৩০%) হয় আৰু ৪টা (২০%) অৱশ্য
বুলি অনুমান কৰিছে।

২/ ৮ গৰাকী শিক্ষার্থীৰ ইচ্ছাৰে আদৰ্শ আৰু অনুশাসন
কৰণৰ ফলত অব্যয়ন কৰি পোৱা হৈছে যে —

১) অৱশ্যে অৱশ্যবলীৰ দৰা শিক্ষার্থীয়ে ২টা (১০%) অৱশ্যে হয়
বুলি অনুমান কৰিছে। আৰু

২) দ্বিতীয় অৱশ্যবলীত শিক্ষার্থীয়ে ৪টা (২০%) হয় বুলি
অনুমান কৰিছে। আৰু ২টা অৱশ্যে অৱশ্য বুলি মত
পোষণ কৰিছে।

⑩ তৃতীয় অন্তৰ্জালীত 'নিম্নম্যাত্ৰী' গণ্যকীয় ৩০% হয়
কুলি স্বেচ্ছানিবেশন কৰিছে আৰু এটা অল্পত বহু কুলি
স্বেচ্ছানিবেশন কৰিছে।

⑪ চতুৰ্থ অন্তৰ্জালীত, 'নিম্নম্যাত্ৰী' গণ্যকীয় ৭০% হয়
কুলি স্বেচ্ছানিবেশন কৰিছে আৰু ৩০% অল্পত বহু
কুলি স্বেচ্ছানিবেশন কৰিছে।

⑫ পঞ্চম অন্তৰ্জালীত 'নিম্নম্যাত্ৰী' গণ্যকীয় ৩০% অল্পত হয়
কুলি স্বেচ্ছানিবেশন কৰিছে। আৰু এটা অল্পত বহু কুলি
স্বেচ্ছানিবেশন কৰিছে।

৫.২ ফলাফলৰ আলোচনা (discussion of the findings) :

অন্তৰ্জালীৰ বিষয়ৰ লগত সম্পৰ্কিত পূৰ্ব গৱেষণাৰ
ফলাফল আৰু বৰ্তমানৰ গৱেষণাৰ ফলাফলৰ তুলনাত অধ্যয়ন
তথ্য আলোচনা কৰিলে দেখা যায় যে,

L. Mussa (২০১৫) ৰ অধ্যয়নৰ পৰা দেখা যায় যে, বিদ্যালয়ৰ
অনুশাসন আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ নৈতিকতাৰ উন্নতিৰ বাবে
উল্লেখযোগ্য ব্যৱস্থা আছে। সেয়েহে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ নৈতিক
ফলাফল উন্নত কৰাৰ বাবে সুশাসিত আৰু ফলপ্ৰসূ
অনুশাসন নীতি অৱলম্বন কৰিব লাগে।

V. Mukomusana (২০১৭) ৰ ফলাফলে দেখুৱাইছিল যে,
যিকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে উচ্চ গৰাকৰ অনুশাসনৰ আওতা
লৈ কৰিছিল তেওঁলোকৰ নৈতিকতা বৃদ্ধি নিশ্চয় হ'ব
অনুশাসনৰ আওতা লৈ কৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ তুলনাত -

উন্নত হোৱাৰ ক্ষমতা বৈহি।

V. Mukomusana এ এ দাবী কৰিছিল যে ন্যায় আৰু অকৃত্যিক
জাতিগত ন্যায় অনুশাসন মূলক ব্যৱস্থাই ছাত্র-ছাত্রীৰ স্বাভাৱ
উন্নত শৈক্ষিক আদৰ্শৰ প্ৰণতা প্ৰদান কৰে।

Simba(2016) নামৰ গৱেষণাৰ অধ্যয়নৰ ফলাফল দাবী
কৰিছিল যে, স্বাভাৱিক আশ্ৰিত বিদ্যালয়ৰ ছাত্র-ছাত্রীৰ
স্বাভাৱ অনুশাসন আৰু শৈক্ষিক আদৰ্শৰ স্বাভাৱ এক
উন্নতায়োজ্য ইতিবাচক স্বৰূপ আছে।

Simba ৰ ফলাফলক বৰ্তমানৰ প্ৰেক্ষাপটৰ ফলাফলত অধ্যয়
কৰিছে। এই ফলাফলৰ ফলাফল দাবী কৰে যে, উচ্চ
পৰ্যায়ৰ অনুশাসন ছাত্র-ছাত্রীৰ শৈক্ষিকভাৱে ভাল আদৰ্শ
বৰূপ প্ৰণতা থাকে।

J.R. Koguni(2020) ৰ অধ্যয়ন দেখুৱাইছিল যে উচ্চ পৰ্যায়ৰ
অনুশাসন আদৰ্শ কৰা ছাত্র-ছাত্রীৰ ছলনাত নিম্ন পৰ্যায়ত
অনুশাসন আদৰ্শ কৰা কক্ষত ছলনাত শৈক্ষিক
আদৰ্শ উন্নত হোৱাৰ প্ৰণতা থাকে।

J.R. Koguni ৰ প্ৰেক্ষাপটৰ ফলাফল দাবী কৰে যে, বিদ্যালয়ত
ছাত্র-ছাত্রীৰ স্বাভাৱ উন্নত শৈক্ষিক আদৰ্শ আৰু অনুশাসন
মূলক ব্যৱস্থা অপৰিস্থিতিৰ প্ৰতি লাভ।

We Simeon (২০২০) ৰ অধ্যয়নৰ ফলাফলে দেখুৱাইছিল যে, অনুশাসনমূলক ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ছেলনাও অনুশাসনমূলক ব্যৱস্থা গ্ৰহণ নকৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ছেলনাও বন্ধ হোৱাৰ প্ৰবণতা থাকে।

We Simeon ৰ ফলাফলৰ বৰ্ত্তমানৰ তথ্যসমূহৰ ফলাফলে অধ্যয়ন কৰিছে। এই অধ্যয়নৰ ফলাফলৰ পৰা দেখা গৈছে যে, উচ্চ শৈক্ষিক আদৰ্শৰ বাবে উচ্চ অনুশাসনমূলক ব্যৱস্থা অপৰিহাৰ্য।

৫.৩. অধ্যয়নৰ জটিলতা (complication of the study):

এই অধ্যয়নৰ অধ্যয়নৰ প্ৰথম হাল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ শৈক্ষিক আদৰ্শৰ ওপৰত বিদ্যালয়ৰ অনুশাসনৰ দৃষ্টিৰে। এই অধ্যয়নৰ কেন্দ্ৰবিন্দু হ'ল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ শৈক্ষিক আদৰ্শৰ জাৰ বিদ্যালয়ৰ অনুশাসনৰ ওপৰত প্ৰভাৱ কৰা। য'ত বন্ধ ছাত্ৰীৰ শিক্ষাৰ্থী সকলক বাচনি কৰা হৈছে। এই অধ্যয়নৰ দ্বাৰা ইয়াৰে বন্ধ বিচাৰা হৈছে যে, ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ উচ্চ পৰ্যায়ৰ অনুশাসন নিম্ন গুণৰ অনুশাসন লাভ কৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ছেলনাও উচ্চ হোৱাৰ প্ৰবণতা থাকে। এই অধ্যয়ন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বাবে এক জটিল দিয়া য'ত বিদ্যালয়ৰ নিৰ্দেশ-নিয়ম, অনুশাসন মানি চলোঁতে প্ৰত্যাহ্বান।

সেয়েহে এই অধ্যয়নৰ ফলাফলে দেখা দিছে যে শিক্ষাৰ্থীৰো শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত আৰু সচেতন হ'লে প্ৰকাশ্যৰে অনুক্ৰিয়া।

REFERENCES

Book

Devi Bijoya; Rabha Barmali (2022) Project Writing
Manab Publication. Pambazzari

Adams, N. (2003) Secondary school management today.
London, Melbourne, Sydney, Auckland Johannesburg, Hutchinson
Ltd, Chandos place.

Amin, M. E (2005) Social Science research; Conception,
Methodology and Analysis. Makerere University Kampala.

Anderson, A. A and Stewart, A (2002) Issues of corporal Punishment
Re-examined Journal of Instructional Psychology, 29, 90-96

Bell, J. (1993). The Principles of Educational Management.
London, Bell and Britain Ltd.

Website

<http://repository.out.ac.tz/> [PDF]

<http://197.243.10.178/handle> [PDF]

<http://repository.uonbi.ac.ke/> [PDF]

<http://gradesfixer.com/academic>

Name : Trina Hazong
School : Dhammar High School
Class : IX

Say yes to the following questions if they are correct and no if they are incorrect

1. বিদ্যালয়ৰ অনুশাসন ছাত্র-ছাত্রীৰ শৈক্ষিক আদৰ্শত ইতিবাচক প্ৰভাৱ পেলাইনে ?
☒ হয় ☐ নহয়
2. বিদ্যালয়ৰ কঠোৰ অনুশাসন নীতিৰ ফলত শৈক্ষিক আদৰ্শত উন্নত হয়নে ?
☒ হয় ☐ নহয়
3. ক্ষুণ্ণ আৰু সামৰ্থ্যস্বপূৰ্ণ অনুশাসন ব্যৱস্থা থকা বিদ্যালয়ত ছাত্র-ছাত্রীসকলে শৈক্ষিকতা উন্নত আদৰ্শত কৰেনে ?
☒ হয় ☐ নহয়
4. বৈজ্ঞানিক ব্যৱস্থিত বিদ্যালয়ৰ অনুশাসন নীতিয়ে অকুশল শিক্ষণ পৰিৱেশত অধি-যোগ্যনে ?
☒ হয় ☐ নহয়
5. বিদ্যালয়ৰ অনুশাসনৰ অৱশ্যে আৰু শৈক্ষিক আদৰ্শৰ জগতৰ স্বাভাৱত কোনো স্বৰ্ধৰ আৱেগ ?
☒ হয় ☐ নহয়
6. বিদ্যালয়ৰ ফলস্বৰূপ অনুশাসনে শিক্ষাৰ ফলস্বৰূপ জ্ঞাত কৰাত সহায় কৰেনে ?
☒ হয় ☐ নহয়
7. ইতিবাচক আৰু সম্মানজনক অনুশাসনস্বৰূপক দৃষ্টি ৰংগীত বিদ্যালয়ত ছাত্র-ছাত্রীৰ শৈক্ষিক আদৰ্শ উন্নত হোৱাৰ প্ৰশংসা থাকেনে ?
☒ হয় ☐ নহয়
8. বিদ্যালয়ৰ উপযুক্ত অনুশাসন ছাত্র-ছাত্রীসকলক আত্মনিয়ন্ত্ৰণৰ দক্ষতা বিকাশ কৰাত সহায় কৰেনে ?
☒ হয় ☐ নহয়
9. বিদ্যালয়ৰ সামৰ্থ্যস্বপূৰ্ণ অনুশাসনে ছাত্র-ছাত্রীৰ স্বাভাৱত শৈক্ষিক উৎকৃষ্টতাৰ সংস্কৃতি গঢ়ি তোলাত অধিহণা যোগাব পাৰেনে ?
☒ হয় ☐ নহয়
10. বিদ্যালয়ৰ নীতি - নিয়মে ছাত্র-ছাত্রীৰ শৈক্ষিক দিশৰ বিকাশ কৰিব পাৰেনে ?
☒ হয় ☐ নহয়

પ્રાપ્તિ,

જ્ઞાનગીર ડાહ્યા વિદ્યાલય આશ્રમ

સોરઠ રાજ્ય-ગુજરાત

જ્ઞાન-સોરઠ, ભરૂચ જિલ્લો.

તારીખ-16-04-2023

શ્રી મહાશયી-રાજા જી સહ્યે જ્ઞાનાર્થિક-અનાઈક વિદ્યાર્થી
પ્રોફેસર એચ.સી. (સિનિયર) સિનિયર "શ્રી-શ્રી" જ્ઞાનાર્થિક-અનાઈક
વિદ્યાર્થી-વિદ્યાભાગ્ય-અનાઈક દ્વારા જ્ઞાન-સોરઠ રાજ્ય-ગુજરાત
આશ્રમ.

જાણી: આશ્રમ પ્રોફેસર જ્ઞાન-સોરઠ રાજ્ય-ગુજરાત
આશ્રમ-સોરઠ રાજ્ય-ગુજરાત.

શ્રી
જ્ઞાનાર્થિક-અનાઈક, જ્ઞાનાર્થિક-અનાઈક

અનાઈક-અનાઈક

જ્ઞાનાર્થિક-અનાઈક

જ્ઞાનાર્થિક-અનાઈક

16/04/2023

LAKHIPUR COLLEGE, LAKHIPUR

TOPIC

**A STUDY ON CHALLENGES FACING GIRL CHILD
IN RURAL AREA**

With special reference to Lakhipur Block

Name: Nazma Haftulla

Class: B.A.6th Semester

Roll No. UA-201-101-0090

Paper: EDU-HC-6026

Registration No. 20023082

**DEPARTMENT OF EDUCATION,
LAKHIPUR COLLEGE, LAKHIPUR**

Supervisor

Mrs Nilima Das

Associate Professor, Education Department

Lakhipur College

CERTIFICATE FROM SUPERVISOR.

This is to Certified that the Project entitled

"A Study on challenges facing girl Child in rural area on Lakhimpur" has been written by "NAZMA HAFTULLA" under my supervision and that the candidate has full filled all requirements for preparing the project for her B.A (Hons) in Education. Lakhimpur College and that the project is that result of her own investigation.

Name of Supervisor

আগা কথ

একজন বৈ কবিবলৈ বুলি বিবেচন দিয়াৰ অধিক কৰি
 নাপে । এই একজন-বিমৰে নিৰ্বাচন কৰাওঁত বহুতা
 দায়মকৰ পদ্ধতি অনুকৰণ কৰা হৈছে । চণ্ডীনাথ-
 জয়ন্তনৰ আনন্দ-অনন্দ-উদ্দেশ্য, পদ্ধতি ইত্যাদি নিৰ্বাচন
 কৰা হৈছে । একজনাৰ ফলাফল সমাজৰ কিছু জনসংগ
 চলাবলৈ কৰাওঁত সমাজ কৰিলে আনন্দ-অনন্দ-অনন্দ
 হোৱা বুলি আশা । একজনাৰ নিৰ্বাচনৈ অন্ধাচন কৰাওঁ
 নিৰ্দেশকপৰাকীমে গি সমাজ আগবঢ়ালে আৰু বাবে
 অশেষ বিনোদ জ্ঞান কৰিলে ।

সিহি কম সমাজ-বিবেচন একজনাৰে অন্ধাচন
 কৰি লগা বহুতা বাবে সমাজ-অনন্দ-অনন্দ-অনন্দ
 নুনা দায়মকৰ নহয় ।

সমাজ নিৰ্দেশকৰ সি বিনোদ জ্ঞান কৰিলে ।

শিঙাখী

নাজমা হুসেইন

সুচী পত্র

তালিকা.
চিহ্ন তালিকা

CHAPTER-I

আবহুনি
অবহুনিগণের আয়ুর্গম,
অবহুনিগণের উদ্দেশ্য
অবহুনিগণের ব্যবস্থাপনা
অবহুনিগণের আয়ুর্গম

CHAPTER-II

পারম্পর্য নগতি জড়িত আয়ুর্গম

CHAPTER-III

আবহুনি
অবহুনিগণের ব্যবস্থাপনা
অবহুনিগণের আয়ুর্গম
অবহুনিগণের নথিপত্র
অবহুনিগণের আয়ুর্গম

CHAPTER-IV

অবহুনিগণের আয়ুর্গম

CHAPTER-V

অবহুনিগণের আয়ুর্গম
অবহুনিগণের আয়ুর্গম
অবহুনিগণের আয়ুর্গম

তালিকা (Tables) List of Tables

- তালিকা নং-১ : পাঠ্য অঙ্কনত কণ্যা শিশুয়ে অনুশীলন হোৱা
সমস্যাব বিষয়ে অধিবেশন কৰিবলৈ ।
- তালিকা নং-২ : কণ্যা শিশুৰ ওপৰত আভিভাৱকৰ প্ৰভাৱৰ
ওপৰত অধিবেশন কৰিবলৈ ।

চিত্ৰ তালিকা (List of Figures)

- চিত্ৰ নং-১ : পাঠ্য অঙ্কনত কণ্যা শিশুয়ে অনুশীলন হোৱা
সমস্যাব বিষয়ে চিত্ৰ সমাহাৰ প্ৰকাশ কৰা হ'ল ।
- চিত্ৰ নং-২ : কণ্যা শিশুৰ ওপৰত আভিভাৱকৰ প্ৰভাৱৰ ওপৰত
অধিবেশন চিত্ৰ সমাহাৰ প্ৰকাশ কৰা হ'ল ।

CHAPTER - I

CHAPTER - I

আৰম্ভণি INTRODUCTION

প্ৰামাণ্য অঞ্চলৰ কন্যা শিক্ষাৰ তেওঁলোকৰ বুদ্ধিৰ বিকাশ আৰু সামগ্ৰিক সুস্থতাৰ প্ৰভাৱিত কৰা সমসাময়িক হ'ল। সেই প্ৰত্যাহ্বানসমূহ মিহিলৈ সামগ্ৰিক, সাংস্কৃতিক, আৰু অৰ্থনৈতিক কাৰকৰ পৰা উদ্ভূত হ'ল যিয়ে ল'ৰা আৰু ছোৱালীৰ স্বাৰ্থ-বিষয়ত সৃষ্টি কৰে। নিম্নতম সমাজ বৃদ্ধি আৰু ছোৱালীক সমলীকৰণৰ প্ৰচেষ্টা সত্ত্বেও বহুতঃ ঐতিহ্যগত শিক্ষা, স্বাস্থ্যসেৱা, আৰু ব্যক্তিগত বুদ্ধিৰ অনুমোদন সীমিত সুবিধাৰ সৈতে সংগ্ৰাম কৰি আছে।

প্ৰামাণ্য অঞ্চলৰ কন্যা শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰটো প্ৰত্যাহ্বানৰ সম্মুখীন হৈছিল যিয়ে তেওঁলোকৰ সামগ্ৰিক অংশল আৰু বিকাশিত প্ৰভাৱ পেলোৱা। সেই প্ৰত্যাহ্বানসমূহ সাংস্কৃতিক আৰু সামগ্ৰিক নীতি-নিয়মৰ পৰ্যবেক্ষণে শিক্ষাই আছে যিয়ে মূল শিক্ষাক্ষমতাৰ অগ্ৰাধিকাৰ গঠনে আৰু ছোৱালীৰ বাবে উপলব্ধ অনুমোদনসমূহ সীমিত কৰে। ফলত প্ৰামাণ্য অঞ্চলৰ ছোৱালীৰোৰে প্ৰায়ে বিষয়ত সমসাময়িক হ'ল, শিক্ষা, স্বাস্থ্যসেৱা, আৰু অৰ্থনৈতিক অনুমোদন সীমিত সুবিধা। এই প্ৰত্যাহ্বানসমূহ কেৱল ছোৱালীকেন্দ্ৰীক প্ৰভাৱিত কৰাই নহ'ল তেওঁলোকে বাস কৰা ক্ষমতা আৰু দেশ সমূহতো দীৰ্ঘস্থায়ী প্ৰভাৱ পেলোৱা।

কিন্তু, এই অৱস্থানৰ লক্ষ্য হৈছে প্ৰামাণ্য অঞ্চলত কন্যা শিক্ষাৰ সমসাময়িক হোৱা প্ৰত্যাহ্বানসমূহ চিনাক্ত আৰু প্ৰেমণা কৰা। অৱশ্যে-টোৱে এই প্ৰত্যাহ্বানসমূহ সৃষ্টি কৰাও আৱশ্যক হোৱাৰ অৰ্থনৈতিক আৰু বাৰ্জানৈতিক কাৰকসমূহ হ'ব।

1.1 অৱশ্যনটোৰ অংগন্য (SIGNIFICANT OF THE STUDY) :

লিঙ্গুগা বৈশিষ্ট্যৰ অধ্যয়নৰ বাবে প্ৰামাণ্য অঞ্চলৰ ছোৱালীসকলে
হেউলোকৰ লিঙ্গুগাৰ বাবে অৱশ্যন্য প্ৰত্যাহ্বানৰ সন্মুখীন হয়।
মেনে - শিক্ষা, স্বাস্থ্যসেৱা, আৰু অন্যান্য বৈশিষ্ট্যক বৈশিষ্ট্যসু-
বিশিষ্ট অংশ। এই প্ৰত্যাহ্বানসমূহৰ অৱশ্যন কৰি আনি ইয়াৰ
সৈতে বৈশিষ্ট্যক বৈশিষ্ট্য উদাহৰণ চিনাক্ত কৰি পাৰো আৰু
লিঙ্গুগা সমাজক প্ৰভাৱিত কৰিব পাৰো। ছোৱালীক আক্ৰিয়ালী
কৰা। বৈশিষ্ট্য আনি প্ৰামাণ্য অঞ্চলত ছোৱালীৰ সন্মুখীন
হোৱা প্ৰত্যাহ্বানসমূহৰ সৈতে বৈশিষ্ট্যক বৈশিষ্ট্য।
আনি হেউলোকৰ হেউলোকৰ জীৱন নিয়ন্ত্ৰণ কৰিবলৈ আৰু
হেউলোকৰ সন্মুখীন ইতিবাচক পৰিৱৰ্তন আনিবলৈ আক্ৰিয়ালী
পাৰো। উন্নয়নৰ ফলাফল উন্নত কৰা মিশ্ৰকল ছোৱালীয়ে
শিক্ষা আৰু অন্যান্য সেৱা লাভৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰত্যাহ্বানৰ সন্মুখীন
হয়। হেউলোকৰ সন্মুখীন সামগ্ৰিক অৱশ্যনৰ ক্ষেত্ৰত জীৱন
এই প্ৰত্যাহ্বানসমূহৰ সৈতে বৈশিষ্ট্যক বৈশিষ্ট্য আনি ব্যক্তি আৰু
সন্মুখীনৰ বাবে উন্নয়নৰ ফলাফল উন্নত কৰি পাৰো। সন্মুখীন
সমূহক আক্ৰিয়ালী কৰা। ছোৱালীসকলক প্ৰামাণ্য সন্মুখীনৰ বৈশিষ্ট্য
প্ৰশংসাপূৰ্ণ অংশ, আৰু হেউলোকৰ অংশত এই সন্মুখীনসমূহৰ
প্ৰামাণ্য আৰু সন্মুখীনৰ সৈতে উত্তৰাংশত অৱশ্যন, বৈশিষ্ট্য
সকল সন্মুখীন হোৱা প্ৰত্যাহ্বানসমূহ অৱশ্যন কৰি আনি সন্মু-
খীনসমূহক আক্ৰিয়ালী কৰাৰ উদাহৰণ চিনাক্ত কৰি পাৰো আৰু
বহনক্ষম উন্নয়নক প্ৰভাৱিত কৰি পাৰো।

1.2 সমস্যাৰ বিবৃতি (STATEMENT OF THE PROBLEM) :

অৱশ্যনটোৰ অৱশ্যন কৰি নাপাব যে ই বৈশিষ্ট্যক বৈশিষ্ট্য
আৰু উন্নয়নৰ ক্ষেত্ৰত অৱশ্যন্য বিবেচনা কৰি বৰ্তমানৰ অৱশ্যনটোৰ
বৈশিষ্ট্যক বৈশিষ্ট্য প্ৰামাণ্য অঞ্চলৰ ছোৱালী শিক্ষা
সন্মুখীন হোৱা প্ৰত্যাহ্বানৰ উদাহৰণ অৱশ্যন।

1.3 অৱশ্যনটোৰ উদ্দেশ্য (OBJECTIVES OF THE STUDY):

অৱশ্যনটোৰ বাবে তলত দিয়া উদ্দেশ্যসমূহ পৰ্য্যায় কৰা হৈছে—

- (i) গাওঁ অঞ্চলত কণ্যা শিক্ষায় সমুখীন হোৱা সমস্যাৰ বিষয়ে অৱশ্যন কৰিলে।
- (ii) কণ্যা শিক্ষাৰ ওপৰত অভিভাৱকৰ প্ৰভাৱৰ ওপৰত অৱশ্যন কৰিলে।

1.4 অৱশ্যনটোৰ দৃৰ্ভাৱন (HYPOTHESES OF THE STUDY):

অনুমান হৈছে জ্ঞান আৰু তথ্য পৰা আহৰণ কৰা এক চেষ্টাটো
বিষণা মিত্ৰক বিভিন্ন অজ্ঞাত অন্যান্য তথ্য আৰু তথ্য
অনুসন্ধানত পথ আৱৰ্শক স্থিতিত ব্যৱহাৰ কৰা হয়।

উদ্দেশ্যৰ ভিত্তিত তলত দিয়া অনুমানসমূহ
প্ৰদৰ্শন কৰা হৈছে —

H_{01} গাওঁ অঞ্চলত ছোৱালীসকলৰ মাত্ৰৰ্হ সমস্যা আছে।

H_{02} পাৰিয়ালৰ পৰাওঁ ছোৱালীসকলৰ মাত্ৰৰ্হ সুবিধা নাপায়।

1.5 স্থান ক্ষেত্ৰসমূহৰ কাৰ্য্যক্ষী সীমা নিৰ্বাচন (OPERATIONAL DELIMITATION OF KEY TERMS):

এই অৱশ্যন সম্পূৰ্ণ কৰিবলৈ আৰম্ভ অনুসন্ধান কৰা বিষয়টো
ব্যৱহাৰ কিছুমান স্থান আৰু তলত আলোচনা কৰা হৈছে —

- (i) গাওঁ অঞ্চলত ছোৱালীসকলৰ সমস্যা (

শিক্ষাৰ অসুবিধা, নাগৰিকৰ অসুবিধা, অর্থনৈতিক, সামাজিক,

কৰ্ত্তব্যপূৰ্ণ সন্মান, নিৰুপায়ী সমস্যা, বাধ্যতাৰ অসুবিধা ইত্যাদি।
(ii) কন্যা শিক্ষিত ওপৰত উল্লিখিত আশংকাৰ আঁড়ৰ (

কন্যা শিক্ষিত শিক্ষাৰ ওপৰত উল্লিখিত, ল'ৰাৰ সমানে সুবিধা, বান্ধ
স্বাৰ্থ বন্ধু কৰা ইত্যাদি।

1.6 অধ্যয়নৰ ক্ষেত্ৰৰ সীমাবদ্ধতা (DELIMITATION OF THE STUDY):

বৰ্তমানৰ অধ্যয়নৰ ক্ষেত্ৰত তলত দিয়া বিনে সীমা নিৰ্ধাৰণ কৰা হ'ল :-

- (i) অধ্যয়নৰ ক্ষেত্ৰত কেৱল চুপাৰালপাৰা জিলাৰ অন্তৰ্গত নগৰীয়া
অঞ্চলতহে সীমা নিৰ্ধাৰণ কৰা হৈছে।
- (ii) অধ্যয়নৰ ক্ষেত্ৰত কেৱল ছোৱালীৰ ক্ষেত্ৰতহে সীমা নিৰ্ধাৰণ কৰা হৈছে।
- (iii) অধ্যয়নৰ ক্ষেত্ৰত কেৱল নগৰীয়াৰ অঞ্চলতহে সীমাবদ্ধ কৰা হৈছে।

CHAPTER - II

CHAPTER - II

2.1 প্ৰায়মণ্ডলৰ লগত জড়িত সাহিত্য কৃতি (REVIEW OF RELATED LITERATURE)

পাঁচটা পৰ্যালোচনা (FIVE REVIEW REVIEWS HAS BEEN DONE IN THIS STUDY) :-

- 1.) CAKhtan . S আৰু Kamal . M (2015) বাংলাদেশ প্ৰামাণ্য অঞ্চলত কণ্যা শিশুয়ে সম্মুখীন হোৱা প্ৰত্যাহ্বানৰ ওপৰত এক অধ্যয়ন । অধ্যয়নৰ উদ্দেশ্য হৈছে সমাজৰ সন্মুখীন হোৱা স্বাভাৱিক শিক্ষা আৰু অৱলোকনৰ-ওপৰত বিমূৰ্খ-অজ্ঞানতা বৃদ্ধি কৰা । প্ৰামাণ্য অঞ্চলত কণ্যা শিশুয়ে সম্মুখীন হোৱা স্বল্প প্ৰ-ত্যাহ্বানসমূহৰ ওপৰত শিক্ষাৰ সীমিত সুবিধা, শিশু বিবাহ, নিম্ন গুণমানৰ শিক্ষা, আৰু অৰ্থনৈতিক অৱলোকনৰ সুযোগৰ অভাৱ আদি অন্তৰ্ভুক্ত ।
- 2.) Ngugi . E.M (2017) কেনিয়া প্ৰামাণ্য অঞ্চলত কণ্যা শিশুৰ সম্মুখীন হোৱা প্ৰত্যাহ্বানৰ ওপৰত এক অধ্যয়ন । অধ্যয়নৰ উদ্দেশ্য হৈছে সেই প্ৰত্যাহ্বানসমূহৰ স্বল্প কাৰণ বিশ্লেষণ কৰা । ফলত এইটো-পিতৃতান্ত্ৰিক আৰু পদ্ধতিগত সামাজিক নীতি-নিয়ম আৰু বানোতাৰৰ স্বাভাৱিক পৰিৱৰ্তনৰে শিক্ষাই থকা হোৱা প্ৰদৰ্শন ।
- 3.) Agnes . K.M আৰু Kimani . M (2018) কেনিয়া প্ৰামাণ্য অঞ্চলত হোৱা নীতিগত সম্মুখীন হোৱা প্ৰত্যাহ্বানৰ ওপৰত এক অধ্যয়ন । অধ্যয়নৰ উদ্দেশ্য হৈছে প্ৰামাণ্য অঞ্চলত কণ্যা শিশুয়ে সম্মুখীন হোৱা প্ৰত্যাহ্বানসমূহ চিনাক্ত কৰা আৰু সেই প্ৰত্যাহ্বানসমূহৰ মোকাবিলা কৰিবলৈ কৌশল প্ৰস্তুত কৰা । ফলত হোৱা প্ৰদৰ্শন হৈছে দৰিদ্ৰতা, আনুপাতিকৰ অভাৱ, আনুষ্ঠানিক পদ্ধতি আৰু অপৰীক্ষা বিবাহৰ বাবে শিক্ষাৰ সুবিধা সীমিত ।

4) Ali. S.K আৰু Khalique. M (2019) গাফিকিডান শ্ৰাম্য
অঞ্চলত কণ্য শিক্ষণে সমুখীন হোৱা প্ৰত্যক্ষানুভৱ
ৰত এক অধ্যয়ন। অধ্যয়নৰেখাত শ্ৰাম্য অঞ্চলত বাদ কৰা
কণ্য শিক্ষণসকল সমুখীন হোৱা প্ৰত্যক্ষানুভৱ চিনাক্ত-
কৰা আৰু সেই প্ৰত্যক্ষানুভৱ মোকাফি কৰিবলৈ স-
ম্ভৱ্য জনাবলৈৰ পৰামৰ্শ দিয়া। ফলস্বৰূপত হেথা পৈ-
বুহু হৈ শ্ৰাম্য অঞ্চলৰ কণ্য শিক্ষণসকল সমুখীন হোৱা
স্থান প্ৰত্যক্ষানুভৱৰ ওপৰত শিক্ষাৰ সুবিধা সীমিত
শিক্ষাৰ সুবিধা লাভ কৰা।

5) Muthoni, F.W আৰু Kaburie. J.K. (2021) কেনিয়া-
শ্ৰাম্য অঞ্চলত কণ্য শিক্ষণে সমুখীন হোৱা প্ৰত্য-
ক্ষানুভৱৰ ওপৰত এক অধ্যয়ন। অধ্যয়নৰ উদ্দেশ্য হৈছে
শ্ৰাম্য অঞ্চলত শিক্ষা আৰু স্বাস্থ্য সেৱা লাভে ক্ষেত্ৰত
ছোৱালীয়ে সমুখীন হোৱা স্থান বাধীসমূহ চিনাক্ত কৰা।
ফলস্বৰূপত হেথা পৰিলৈ শ্ৰাম্য অঞ্চলৰ ছোৱালীসকলে শি-
ক্ষা আৰু স্বাস্থ্য সেৱাৰ সুবিধা লাভ কৰাত বাধাৰ সৃষ্টি
কৰে। চিনাক্ত কৰা কিছুমান স্থান বাধাৰ ওপৰত পৰে।

CHAPTER - III

CHAPTER — III

পাঠ্যমূলক পদ্ধতি RESEARCH METHODOLOGY.

বাহ্যিক মিল্কোনা পাত্ৰমাধুনিক কামৰ হাচম অংশ হিচাপে
পৰ্য্য কৰা হয়। ইয়াক সাধুনি সম্ভৱ-অধিক বৰ্ণনা, অথচ সঃ-
হৈৰ পদ্ধতি আৰু তথ্য উপস্থাপনৰ মিল্কোনা পাত্ৰমাধুনিক
অধিক এক সোঁত উল্লেখযোগ্য পাত্ৰমাধুনিক হিচাপে বিবেচিত কৰা
হয়।

3.1 বৰ্তমানৰ অধিকৰ বাবে বিবেচনা কৰা পাত্ৰমাধুনিক পদ্ধতি (RESEARCH METHOD CONSIDERED FOR THE PRESENT STUDY) :-

বৰ্তমানৰ অধিকৰ বাবে পাত্ৰমাধুনিক বৰ্ণনামূলক অধিক পদ্ধতি গুৰু
গণনা কৰা হৈছে।

3.2 অধিকৰ জনসংখ্যা (POPULATION OF THE STUDY) :-

বৰ্তমানৰ অধিকৰ বাবে লক্ষ্যৰ অধিকৰ হোৱালীৰ হাচ
সংখ্যা অধিকৰ জনসংখ্যা হিচাপে বিবেচিত।

3.3 অধিকৰ নমুনা (SAMPLE OF THE STUDY) :-

যেখন পাত্ৰমাধুনিক লক্ষ্যৰ মান্য অধিকৰ অধিকৰ নমুনা
বিলম্ব হিচাপে নিৰ্বাচিত কৰা হয়। ইয়াত পাত্ৰমাধুনিক নমুনা
লক্ষ্যৰ অধিকৰ বাহুনি কৰাৰ বাবে পৰৱৰ্তী বৈজ্ঞানিক কৌশল
ব্যৱহাৰ কৰা হৈছে।

আৰু দ্বিতীয় পাত্ৰমাধুনিক পাত্ৰমাধুনিক বাবে ২০/১০০০
হোৱালীক অধিকৰ বাবে নমুনা হিচাপে বাছি লোৱা হৈছে। ইয়াত
পাত্ৰমাধুনিক বৰ্ণন লক্ষ্যৰ অধিকৰ বাহুনি কৰাৰ বাবে পৰৱৰ্তী
বৈজ্ঞানিক কৌশল ব্যৱহাৰ কৰা হৈছে।

- দুটি ছেদনফলকৰ সংখ্যা — 1
- ছোৱালীৰ দুটি সংখ্যা — 20

3.4 অধ্যয়নৰ চলকসমূহ (VARIABLES OF THE STUDY)

- দ্রোণ্য অঞ্চল ।
- ছোৱালীৰ সংখ্যা ।

3.5 অধ্যয়নৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰা প্ৰাথমিক সঁজুলি (RESEARCH TOOLS USED FOR THE STUDY) :-

প্ৰাথমিকভাৱে উক্ত অধ্যয়নৰ বাবে দু-পাৰ্থকীয়কৃত প্ৰশ্নাৱলী ব্যৱহাৰ কৰা হৈছে ।

3.6 পৰিসংখ্যাপ্ৰাপ্তি কৌশল (STATISTICAL TECHNIQUES) :-

প্ৰাথমিকভাৱে উক্ত অধ্যয়নৰ সময় কৰি উলিওৱাৰৈ সৰল অংকন ব্যৱহাৰ কৰা হৈছে ।

CHAPTER — IV

CHAPTER — IV

তথ্য বিশ্লেষণ আৰু ব্যাখ্যা ANALYSIS AND INTERPETATION OF DATA.

তথ্য সংগ্ৰহৰ পৰিৱৰ্তনৰ ওচৰত অপৰিৱৰ্তন পৰিলক্ষ্য হ'ল আৰু
সংগঠন, বিশ্লেষণ আৰু ব্যাখ্যা আৰু বৈজ্ঞানিক সংগ্ৰহৰ ক্ষমতা
কোঁচা তথ্যৰ দৰা এক অৰ্থপূৰ্ণ ছবি উলিয়াবলৈ সিদ্ধান্ত
আৰু সাধাৰণীকৰণ যোগান কৰা।

লক্ষ্যগ্ৰহণৰ দ্বাৰা অৱলম্বনৰ সূত্ৰাৱলীৰ সহায়ত বস্তু-
প্ৰতিভাৰ বৰ্তমানৰ অৱস্থানৰ ওপৰত সংগ্ৰহ কৰা হৈছে। এই
বৰ্তমানৰ অৱস্থানৰ ইতিহাস দ্বাৰা আৱৰ্তন কৰা অৱস্থানৰ
উদ্দেশ্য অনুসৰি সংগ্ৰহ কৰা তথ্য বিশ্লেষণ আৰু ব্যাখ্যা
হৈছে।

4.1 তথ্য বিশ্লেষণ আৰু ব্যাখ্যা (ANALYSIS AND INTERPETATION OF DATA) :-

বৰ্তমানৰ অৱস্থানৰ বাবে উদ্দেশ্যৰ ভিত্তিত কৰা
বিশ্লেষণ আৰু ব্যাখ্যা।

উদ্দেশ্য (OBJECTIVE) — I

পাওঁ অৱলম্বন কৰা শিষ্টাৱস্থাৰ সন্মুখীন হোৱা
সমস্যাৰ বিষয়ে অৱস্থান কৰিবলৈ।

টোলন নং ১৩ গাউঁ অঞ্চলৰ শিষ্টাৱস্থা অনুশীলন লোৱা
সমস্যা সম্বন্ধে তথ্যবিধি হৈছে :-

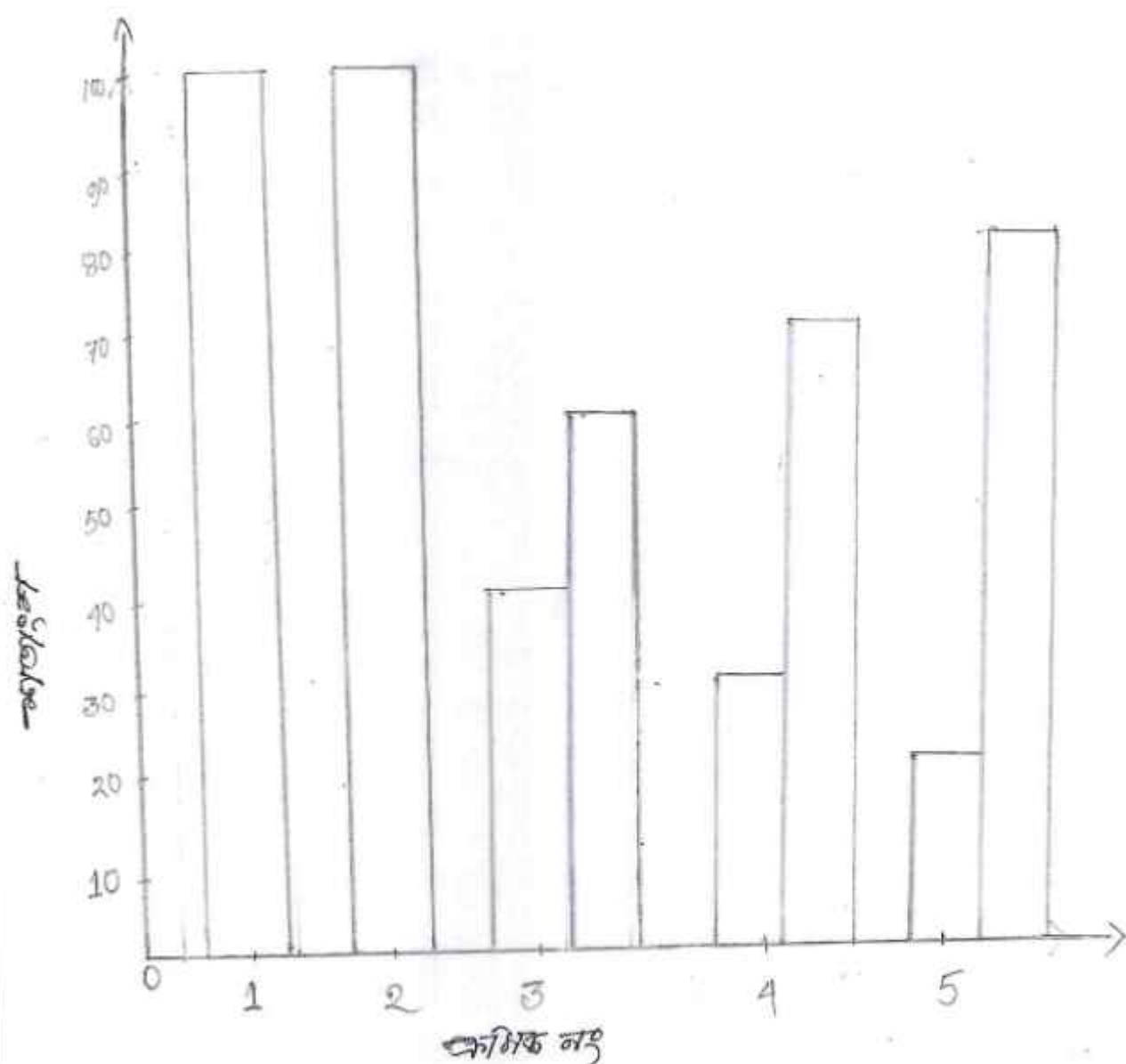
তালিকা নং-১ (Table-1)

ক্রম নং	সাৰাংশ	সংখ্যা	শতাংশ	সংখ্যা	শতাংশ
1	টোলন গাউঁত ছোৱালীসকলে নৰাৰ দৰে সমস্যা সম্বন্ধে জানিব পাৰেন ?	0	0%	20	100%
2	টোলন গাউঁত বাল্য বিয়া চলে ?	20	100%	0	0%
3	টোলন গাউঁত ছোৱালী শিক্ষাৰ ওপৰত ভাৰত দিহে ?	8	40%	12	60%
4	টোলন গাউঁ অঞ্চলৰ লোকসকলে ছোৱা- লীসকলক সকলো বৈধৰ সুবিধা দিহে ?	5	30%	15	70%
5	টোলন গাউঁ অঞ্চলত ছোৱালীসকলক প্ৰাৰ্থনা দিহে ?	4	20%	16	80%

ব্যাখ্যা (INTERPRETATION) :-

অঞ্চল টোলনখনত 100% শিষ্টাৱস্থা সম্বন্ধে জনাইছে যে গাউঁ
অঞ্চলত ছোৱালীসকলে নৰাৰ দৰে সমস্যা সম্বন্ধে জানিব নাগায়।
আৰু ইয়াত 100% শিষ্টাৱস্থা সম্বন্ধে জনাইছে যে গাউঁ অঞ্চলত
বৈধৰ বাল্য বিয়া চলে। ইয়াত 40% শিষ্টাৱস্থা উত্তৰ
দিহে যে গাউঁ অঞ্চলত ছোৱালী শিক্ষাৰ ওপৰত ভাৰত দিহে
আৰু 60% শিষ্টাৱস্থা সম্বন্ধে জনাইছে যে গাউঁ অঞ্চলত ছোৱালী
শিক্ষাৰ ওপৰত ভাৰত দিয়া নহয়। ইয়াত আৰু 30% শিষ্টাৱস্থা
উত্তৰ দিহে যে গাউঁ অঞ্চলত সকলো বৈধৰ সুবিধা দিহে আৰু
60% উত্তৰ দিহে যে গাউঁ অঞ্চলৰ শিষ্টাৱস্থা সকলো বৈধৰ
সুবিধা নিদিহে। আৰু 20% শিষ্টাৱস্থা উত্তৰ দিহে যে গাউঁ
অঞ্চলৰ শিষ্টাৱস্থা সকলো প্ৰাৰ্থনা দিহে আৰু 80% উত্তৰ দিহে যে
গাউঁ অঞ্চলৰ শিষ্টাৱস্থা সকলো প্ৰাৰ্থনা নিদিহে।

ଫିଗ୍-1 (Figure-1)

ଫିଗ୍ ନମ୍ବର-1 ଠାରୁ ସବୁଠାରୁ କମ୍ ପ୍ରତିଶତ ଅନୁସାରେ ଦ୍ଵାରା
ଆକାଶ୍ୟାବ ବିଶ୍ଵାସୀ ଫିଗ୍ ଅନୁସାରେ ପ୍ରକାଶ କରା ଥିଲା ।

উদ্দেশ্য (OBJECTIVE — II

কন্যা শিশুৰ ওপৰত আভ্যন্তৰীণ অধ্যয়নৰ ওপৰত অৰিণ্ণ কৰিবলৈ ।

টোকা নং ২ত কন্যা শিশুৰ ওপৰত আভ্যন্তৰীণ অধ্যয়নৰ ওপৰত অৰিণ্ণ কৰি উল্লেখ কৰা হৈছে ।

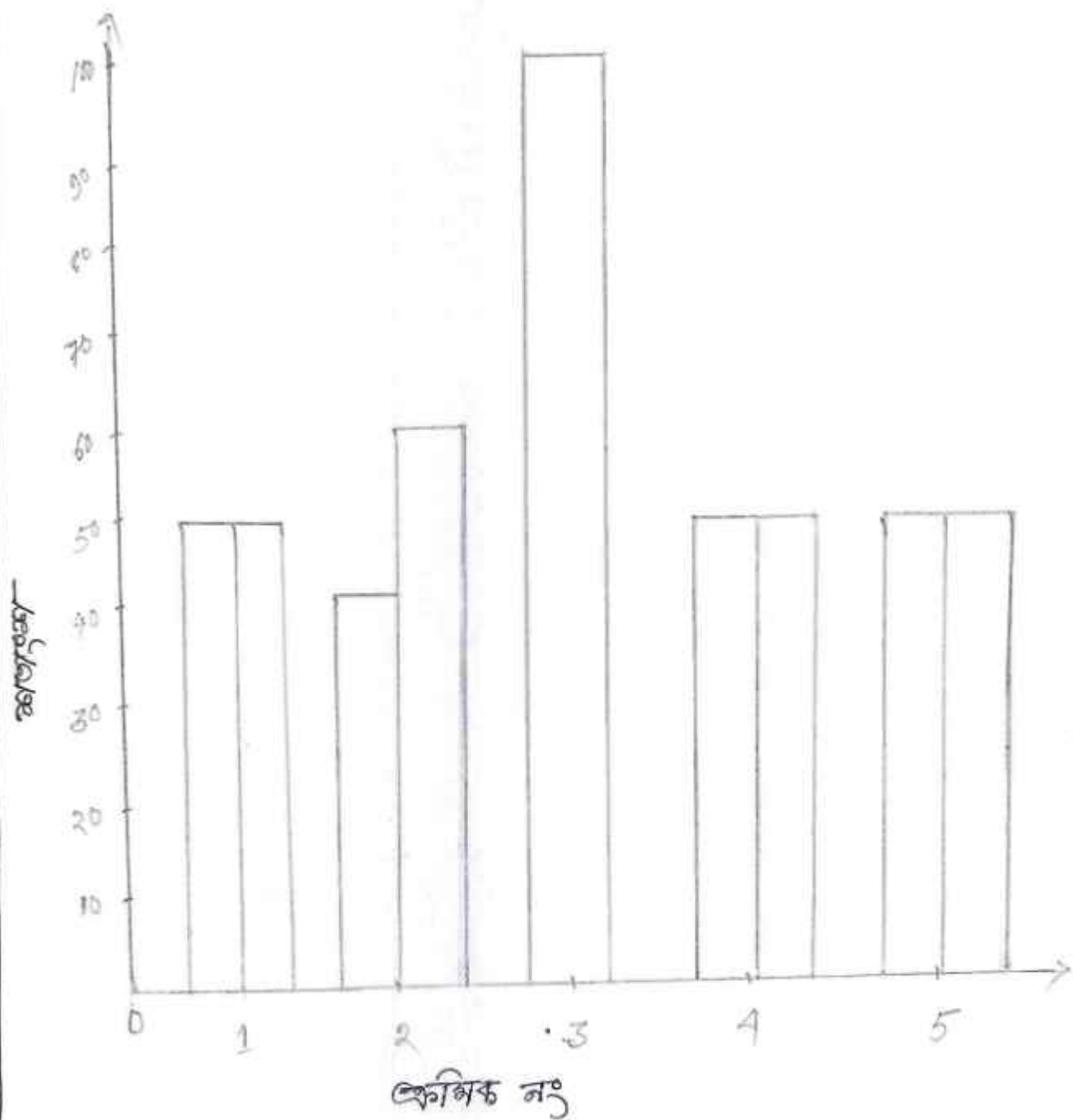
তালিকা নং-২ (Table-2)

ক্ৰমিক নং	স্বাক্ষৰ	২য়	অধ্যয়ন	৩য়	অধ্যয়ন	সৰ্বমুঠ অধ্যয়ন
1	তোমাৰ পাবিয়ালে তোমাৰ শিক্ষাৰ ওপৰত উৎসাহ দিছেনে ?	10	50%	10	50%	100%
2	তোমাৰ পাবিয়ালে ল'ৰা আৰু ছোৱালীক সমান হিচাপে চেনেনে ?	8	40%	12	60%	100%
3	তোমাৰ পাবিয়ালে ল'ৰা আৰু ছোৱালীক সমান সমাজৰ অৰ্থকাৰ বুলি ভাবেনে ?	0	0%	20	100%	100%
4	তোমাৰ পাবিয়ালে কন্যা সন্তানক বোকা বুলি ভাবেনে ?	10	50%	10	50%	100%
5	তোমাৰ পাবিয়ালে ছোৱালীসকলক সমস্যা সমূহ সমাধানৰ প্ৰতি আগ্ৰহীনে ?	10	50%	10	50%	100%

ব্যাখ্যা (INTERPRETATION) :-

দ্বিতীয় টোকাখনত 50% শিশুয়ে উত্তৰ দিছে যে তোমাৰ ওপৰত
ছোৱালী শিক্ষাৰ ওপৰত উৎসাহ দিছে আৰু 50% শিশুয়ে উত্তৰ
দিছে যে ছোৱালী শিক্ষাৰ ওপৰত উৎসাহ নিদিছে । আৰু 40% ছো-
ৱালীয়ে উত্তৰ দিছে যে তোমাৰ আগত ল'ৰা আৰু ছোৱালী উভয়কে পাৰি-
য়ালে সমান হিচাপে চিনে আৰু 60% ছোৱালীয়ে উত্তৰ দিছে যে সমান
হিচাপে নিদিছে । আৰু ইয়াত 100% শিশুয়ে সঁচৈ জনাইছে যে ছোৱালী
সমাজিক ক্ষেত্ৰত ল'ৰাৰ সৈতে পাব, গত ছোৱালীৰ কোনো অৰ্থকাৰ নাই বুলি
৫২ টোকাখনত 50% শিশুয়ে উত্তৰ দিছে যে পাবিয়ালে কন্যা সন্তানক বোকা
নাবোলে আৰু 50% শিশুয়ে উত্তৰ দিছে যে পাবিয়ালে ছোৱালীক বোকা
বুলি ভাবে । আৰু শেষত 50% শিশুয়ে সঁচৈ জনাইছে যে ছো-
ৱালী সকলৰ সকলো সমস্যা পাবিয়ালে সমাধানৰ প্ৰতি আগ্ৰহী
আৰু 50% শিশুয়ে উত্তৰ দিছে যে ছোৱালীসকলৰ সমস্যা সমাধানৰ প্ৰতি
আগ্ৰহী নহয় ।

চিত্র-২ (Figure-2)

চিত্র নং ২৬ কৃষক শিল্পের উৎসর্গে আউটরিচের উৎসর্গে করা
অর্থায়নটো চিত্রের সাহায্যে প্রকাশ করা হবে ।

• • • • •

CHAPTER - V

CHAPTER — V

উপসংহতি আৰু সিদ্ধান্ত FINDINGS AND CONCLUSION

এই অধ্যয়নটোত বৰ্তমানৰ অধ্যয়নৰ মুখ্য উদ্দেশ্যসমূহ সন্নিৱিষ্ট কৰা হৈছে। অধ্যয়নৰ বিৱৰণ আৰু ব্যুৎপত্তিৰ ভিত্তিত উদ্দেশ্যসমূহ উপস্থাপন কৰা হৈছে।

5.1 অধ্যয়নৰ মুখ্য উদ্দেশ্য (MAJOR FINDINGS OF THE STUDY):

- অধ্যয়নৰ পৰা দেখা গৈছে যে অধ্যয়ন কেন্দ্ৰভেঁত-পৰ্যায়ত পৰিচালনাৰ সুবিধা উপলব্ধি হয়।
- অধ্যয়নৰ পৰা দেখা গৈছে যে প্ৰাক্তন অধ্যয়নৰ শিষ্টা-কৰ্মৰ বিভিন্ন সমস্যা হৈছে — শিক্ষাৰ সমস্যা, প্ৰাৰ্থনাত সমস্যা, ল'ৰাৰ দূৰ অৱস্থান অধ্যয়ন হোৱা-না পৰিচালনাৰ সমস্যা ইত্যাদি সমস্যাৰ সম্মুখীন হৈছে।

5.2 উদ্দেশ্যৰ ওপৰত আলোচনা (DISCUSSION ON THE FINDING):

বৰ্তমানৰ অধ্যয়নৰ প্ৰাৰম্ভিক উদ্দেশ্যৰ ওপৰত আলোচনা কৰা হৈছে।

বৰ্তমানৰ অধ্যয়নৰ এটা প্ৰাৰম্ভিক উদ্দেশ্য হৈছে — গাউ' অধ্যয়ন ল'ৰাকৈ হোৱালীয়ে বহু বেছি সমস্যাৰ সম্মুখীন হৈ আছে। ফলস্বৰূপে পৰা কথ পৰিছে যে বাল্য বিবাহৰ সমস্যা, পৰি-য়াৰ সমস্যা, শিক্ষাৰ দুৰৱস্থা সমস্যা, ইত্যাদি দিশত শি-ষ্টা অধ্যয়নৰ সম্মুখীন হয়।

S. Akhlan আৰু M. Kamal ৰ সন্নিৱিষ্ট কৰা অধ্যয়নটোৰ লগত এক লগত যে প্ৰাক্তন অধ্যয়ন কৰা শিষ্টা

সম্মুখীন হোৱা হুল প্ৰত্যাহ্বানসমূহ তীব্ৰ শিক্ষাৰ সীৰ্ণ
জীৱী, শিষ্ট বিদা, নিঃস্ৰ ডিষ্টিক হিংসা, আৰু অৰ্থনৈতিক
সংকলিত হুমোচৰ অৱস্থা আদি সন্নিৱেশ ।

Muthoni, F.W. আৰু Kabure J.K এ পৰামৰ্শ কৰা অৰ্থ-
মন্ডলৰ লগত এক স্ৰষ্ট মে প্ৰাক্ত অঞ্চলৰ ছোৱালী সকলে
শিক্ষা আৰু প্ৰাক্ত জোৱাৰ জীৱী লাভ কৰাৰ বাৰীৰ স্ৰষ্ট
কাৰ । চিনাক্ত কৰা কিছুমান হুল বাৰীৰ তীব্ৰ আছে ।

5.3 উল্লেখ্য (CONCLUSION)

উল্লেখ্য উল্লেখ কৰা উল্লেখ পৰা আৰু শিক্ষাৰ উল্লেখ
হ'ল পৰা মে কৰ্ম প্ৰাক্ত অঞ্চলৰ কৰ্মা শিষ্টৰ উল্লেখ
আৱেগিক-বাৰিগকৰ উল্লেখ প্ৰাক্ত কৰ্মা-কৰ্মাৰী
সকল মেলায় । কৰ্মা হ'ল-হ'লীৰ উল্লেখ প্ৰাক্ত
হ'ল-হ'লীসকলে উল্লেখ শৈক্ষিক প্ৰাক্ত উল্লেখ ।

ফলস্বৰূপৰ পৰা উল্লেখ মে কৰ্মা শিষ্টৰ আৱেগিক
বাৰিগকৰ আৰু শৈক্ষিক প্ৰাক্তৰ মাৰ্গত উল্লেখমাৰা ইতিহাস
সকল উল্লেখ । সকল আৰু আৱেগৰ তীব্ৰ হৈ
শিক্ষাৰ উল্লেখ হ'ল পৰা মে আৰু ইতিহাসৰ মনোৱাৰ মাৰ্গ-
ব লাগে । কৰ্মা শিষ্টসকলৰ মাৰ্গত আৱেগিক-বাৰিগকৰ আৰু
উল্লেখৰ উল্লেখ শৈক্ষিক প্ৰাক্তৰ আৱেগ । প্ৰাক্ত অঞ্চল
আৱেগিক উল্লেখ বাৰিগক হ'ল লাগে মে উল্লেখৰ শৈক্ষিক প্ৰাক্ত
হ'ল কৰ্মাৰ লাগে । কৰ্মা শিষ্টসকলৰ উল্লেখ শৈক্ষিক প্ৰাক্ত
লাগে বাৰে কৰ্মাৰ উল্লেখ উল্লেখ এক উল্লেখ শিক্ষা
পাৰিগকৰ স্ৰষ্ট কৰ্মাৰ প্ৰাক্ত অঞ্চল আৰু আৱেগিক
সকলৰ এক উল্লেখ হ'ল ।

উল্লেখ জৰুৰ (REFERENCES)

কিতাপসমূহ

আগৰৱালা, হু (২০০৪) শিক্ষা আৰু পাবিমাণৰ
মানসিক ফুৰ্টি। মানবজোৰ : কিতাপৰ ভূমি।

চুৱী বিজ্ঞান আৰু বাঙালি বৰ্ণালী (২০০২) অক্টোবৰ
লিখাৰ মানব বিকাশন, মানবজোৰ।

Journals

"Challenges Facing the girl child in Rural Kenya"
by Ann K. Wangiku, published in the Journal of
Education and Practice in 2014.

"Rural Girl child: challenges and opportunities" by
S.G. Jadhav v.s Khare, published in the Journal
of Human Ecology in 2015.

Websites :

<https://www.bps.go.id/indicator/6/1170/1/presentase>

<https://www.nber.org/papers/W19364.pdf>

<https://www.researchgate.net>.

শ্রেণী

নিচের প্রশ্নগুলি 'হ্যাঁ' বা 'না' দিয়ে '✓' চিহ্ন দিয়ে উত্তর দিন।

	হ্যাঁ	না
১. তোমার পাঠ্য ছোরালাসকলে ন'বা অমান সুবিধা পাশ্বে?	☐	☒
২. তোমার পাঠ্য বান্য বিবাহ চলে ?	☒	☐
৩. তোমার পাঠ্য ছোরালাসি শিক্ষাব ওপৰত কৰ্ত্ত্ব দিমে?	☐	☒
৪. তোমার পাঠ্য অকলস লোকসকলে ছোরালাসকলক সন্মানে		
৫. তোমার পাঠ্য অকলস ছোরালাসকলক পাবীৰণ দিমে?	☐	☒
৬. তোমার পাবিমাণে তোমার শিক্ষাব ওপৰত কৰ্ত্ত্ব দিমে?	☐	☐
৭. তোমার পাবিমাণে ন'বা অক ছোরালাসকলক কৰ্ত্ত্ব দিমে?	☐	☒
৮. তোমার পাবিমাণে ন'বা অক ছোরালাসকলক অমান সন্মানে		
৯. তোমার পাবিমাণে অক অকলস বোজা বুলি ওপৰে?	☐	☒
১০. তোমার পাবিমাণে ছোরালাসকলক অমানসকলক		
অমানসকলক পৰি অকলস ?	☐	☐

LAKHIPUR COLLEGE, LAKHIPUR

TOPIC

**PARENTAL EDUCATIONAL STATUS ON STUDENTS' ACADEMIC
PERFORMANCE AT DHAMAR HIGH SCHOOL.**

SUBMITTED BY

Name: NIRMILA HAJONG

Class: B.A. 6TH Semester

Roll No: UA-201-101-0092

Paper : EDU -HC-6026

Registration No: 20023084

**Department of Education,
Lakhipur College, Lakhipur**

Supervisor

Mrs Nilima Das

Associate Professor, Education Department

Lakhipur College

প্রকল্প প্রতিবেদন

প্ৰকল্পৰ বিষয়

হাস-হাসীৰ শৈক্ষিক অনুশীলন ওপৰত আউলিয়াকৰ
শৈক্ষিক অসহায়তা - বিশেষ উল্লেখসহ দিয়াৰ সৈতে স্কুল

A Project Submitted for the Partail fulfillment of
the requirements for the Bachelor degree (Hons) in
Education of Gauhati University Paper-EDU-HC-6026

নিৰ্দেশক

নামঃ লীলিতা দাস

অধ্যাপক / অধ্যাপিকা অধ্যাপক

শিক্ষা বিভাগ

Lakhipur College

স্বাক্ষৰকাৰী

নিৰ্বীৰা শৰ্মা

সহ সাধাৰণ (অধ্যাপক)

EDU-HC-6026

GU-Roll No- UA-201-101-0092

Regd. No- 20023084

Lakhipur College

CERTIFICATE

I have the pleasure to forward the project entitled "PARENTAL EDUCATIONAL STATUS ON STUDENTS' ACADEMIC PERFORMANCE AT DHAMAR HIGH SCHOOL" submitted by Nirmila Hazong. This project embodies the result of the original works, which she performed under my guidance and supervision.

The candidate has fulfilled the entire requirement.

Date:

Place:

Nilima Das
Supervisor

আমকথা

একল্য এটা কাৰিবলৈ হ'লে সিহঁত দিয়াৰ অৰ্হমান
কৰাতো অসোক্ত। এই একল্যৰ বিষয় নিৰ্ধাৰন কৰোঁতে
বহুতো গাণেশৰ পদ্ধতি অনুকৰণ কৰা হৈছে। তেওঁলোকৰ
অৰ্হমানৰ আলোচনাত একল্যৰ বৈদ্য, পদ্ধতি ইত্যাদি নিৰ্ধাৰন
কৰা হৈছে। একল্যাণীৰ ফলস্বৰূপে অস্বাভাৱ কৃত্ৰিক অ-
স্বাভাৱ অস্বাভাৱ কৰাত অস্বাভাৱ কৰিলে আত্মাৰ অৰ্থ আৰ্থক
হোৱা হ'লি তাৰি। একল্যাণী নিৰ্ধাৰিত অস্বাভাৱ কৰাত
নিৰ্দেশিতমতামতে যি অস্বাভাৱ আচৰণে তেওঁ বাৰ আশ্বস
বৰ্ণবাদ কৰাৰ কৰিলে।

ଆତି କଥା ଅନ୍ଧାର ନିବେଶିତ ହେଲାଣି ଅନ୍ଧାର ଘେରି
ଲମ୍ବା ହୋଇ ସାରା ଦିନ ଅନ୍ଧାର ଘେରିଲାଣି ଲମ୍ବା ଦୂରକୁ
ଗଲେ ।

ସମସ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ସହଯୋଗ ଡାମନ କରିବେ ।

विद्यार्थी

স্বচীপত্র

তালিকা

চিহ্ন তালিকা

CHAPTER - I

- 1-7

আবস্থিতি :

অধ্যয়নটোৰ তাৎপৰ্য :

প্ৰকল্পত ব্যৱহৃত ধাৰণাৰ সংজ্ঞা :

অধ্যয়নটোৰ উদ্দেশ্য :

অধ্যয়নটোৰ পূৰ্বানুমান :

অধ্যয়নটোৰ সীমাবদ্ধতা :

CHAPTER - II

- 8-13

গৱেষণাৰ লক্ষ্যত দ্ৰুতিত আহিত কৃতি

CHAPTER - III

গৱেষণা আৱিষ্কাৰ আৰু পদ্ধতি

- 14-19

আবস্থিতি :

অধ্যয়নটোত ব্যৱহৃত কৰা পদ্ধতি :

অধ্যয়নটোৰ চলক :

অধ্যয়নটোৰ দৈৰ্ঘ্য :

অধ্যয়নটোৰ নমুনা :

তথ্য সংগ্ৰহ আৱিষ্কাৰ :

ব্যক্তিগত তথ্য আৱিলেখ :

CHAPTER - IV

- 20 - 30

তথ্যৰ বিশ্লেষণ আৰু ব্যাখ্যা :

CHAPTER - V

- 31 - 37

প্ৰকল্পৰ ফলোফল আৰু আলোচনা :

আবস্থানি :

অধ্যয়নটোৰ মুখ্য ফলোফল :

ফলোফলৰ আলোচনা :

অধ্যয়নটোৰ আশ্ৰয় :

তালিকা (TABLES)

LIST OF TABLES

১/ তালিকা নং-১ : পিতৃ শিক্ষা আৰু হান্স-হান্সীৰ শৈক্ষিক কৃতিত্ব
দুৰৰ আৰুত অধ্যয়ন ।

২/ তালিকা নং-২ : পিতৃ শিক্ষা আৰু হান্স-হান্সীৰ শৈক্ষিক
কৃতিত্ব দুৰৰ আৰুত অধ্যয়ন ।

চিত্ৰ তালিকা

(LIST OF FIGURES)

১/ চিত্ৰ নং-১ : পিতৃ শিক্ষা আৰু হান্স-হান্সীৰ শৈক্ষিক কৃতিত্ব
দুৰৰ আৰুত অধ্যয়ন চিত্ৰ অধ্যয়ন আৰু
কৰা হ'ল ।

২/ চিত্ৰ নং-২ : পিতৃ শিক্ষা আৰু হান্স-হান্সীৰ শৈক্ষিক
কৃতিত্ব দুৰৰ আৰুত অধ্যয়ন চিত্ৰ
অধ্যয়ন আৰু কৰা হ'ল ।

CHAPTER-I

CHAPTER - I

আবহুণি (INTRODUCTION)

একদা হাদিস শৈক্ষিক আদর্শের নির্ণয় ক্ষেত্রে আদি-
 তরকব শৈক্ষিক অবস্থাকে দীর্ঘদিন ধরে এক শুক্ল পূর্ণ
 কাকত বিচায়ে চিন্তাচিহ্নিত হৈ আছিল। বিভিন্ন অধ্যয়ন
 দৃষ্টিকোণের দ্বারা উদ্ভূত মোহন যাহা যে আদিব্রহ্মের শৈ-
 ক্ষিক দৃষ্টিকোণে অধ্যয়ন শৈক্ষিক অর্থতা আত্ম অফলতাত
 যাহেই প্রত্যয় পেলায় যায়। আদিব্রহ্মের শৈক্ষিক অর্থতা
 বলিলে হাদিস পিতৃ-মাতৃ আদিব্রহ্মের লোক কণা উচ্চতম
 ভবন শিক্ষাক্ষেত্র ব্রহ্মোত্তম হয়। ইহাও বিবেচিত কোনো
 আত্মশৈক্ষিক শিক্ষার দ্বারা আবহুণি কবি স্নাতকোত্তর
 বিদ্যালয়েই হয় যায়। আদিব্রহ্মের শৈক্ষিক অবস্থাই
 তেওঁলোকের অধ্যয়ন শৈক্ষিক আদর্শের প্রত্যয় বা পূর্ণতা
 প্রত্যয় প্রত্যয় পেলায় যায়। ইহাও কেইবাটাও অর্থ-
 যোগে আদিব্রহ্মের শৈক্ষিক অবস্থার আত্ম হাদিস-হাদিস
 শৈক্ষিক ক্রিয়াক্ষেত্র আত্ম ইতিবাচক অর্থক শ্রমের কথা
 উল্লেখ করিতে, উচ্চ ভবন শিক্ষিত পিতৃ-মাতৃ শ্রম-
 ক্ষেত্রগুলোতে নিম্ন ভবন শিক্ষিত পিতৃ-মাতৃ তুলনাত শৈক্ষিক
 দৃষ্ট অফলতা লাভ করায় অধ্যয়ন বোধি থাকে। ইহাও-

কাৰণত কেইবাটাও কাৰক হ'ব যাৰে ফল আভিলাষকৰ
দ্বিত অধ্যয়ন, পৰিমাণৰ আৰু আয় আৰু শৈক্ষিক অধ্যয়ন
স্থিতি। আনহাতে, আভিলাষকৰ শৈক্ষিক অধ্যয়ন কম
হোৱাৰ ফলত শিক্ষণৰ শৈক্ষিক আদৰ্শৰ ফল হ'ব নাহে।
ইয়াৰ কাৰণ অধ্যয়ন ফল, শৈক্ষিক অধ্যয়ন আৰু, আভিলাষ-
কৰ দক্ষতা আৰু শিক্ষণৰ অধ্যয়নৰ সীমিত স্থিতি
আদি। নিম্ন আৰ্থ-সাধ্যাতিক পটভূমিৰ শিক্ষণৰ আধ্যাতিক
আৰু অর্থনৈতিক আভিলাষকৰ অধ্যয়ন হ'ব নাহে। যি
ভেটনোকৰ শৈক্ষিক আদৰ্শত লেভিটাক আৰু নাহে।

গতিতে আভিলাষকৰ শৈক্ষিক অধ্যয়ন আৰু ইয়াৰ
ফলৰ শৈক্ষিক আদৰ্শৰ মাজত অধ্যয়নৰ ফলটো প্ৰভা-
ব পৰি ক'ব পাৰি।

১.১ অধ্যয়নটোৰ তাৎপৰ্য (Significance of the Study) :

২.১ জটিলত শিক্ষণৰ আৰু ইয়াৰ আৰু অধ্যয়ন
ভিত্তিক দক্ষতা আৰু। ইয়াৰে আভিলাষকৰ শৈক্ষিক
দক্ষতা আৰু প্ৰভাৱ পৰি আৰু। ভেটনোকৰ অধ্যয়ন
ফলত ইয়াৰ শৈক্ষিক বিবেচনাৰ কাৰ্য্যকৰী পৰিচালনা
নিৰ্ধাৰণ কৰিছে। গতিতে আভিলাষকৰ দক্ষতা
আৰু ইয়াৰ শৈক্ষিক দক্ষতা হৈ অধ্যয়ন কৰি লাগি। ইয়াৰ
ফলত আভিলাষকৰ দক্ষতা ভেটনোকৰ শৈক্ষিক আদৰ্শৰ
ফলত ইয়াৰ দক্ষতা আৰু। আভিলাষকৰ অধ্যয়ন

অভিলেখকৰ শৈক্ষিক ক্ষমতা আৰু বিশেষণিক লেখকৰ হাত-
হাতীৰে শৈক্ষিক কৃতিত্বৰ বিষয়ে অধ্যয়ন কৰিছিল। ইয়াৰে
এই বক্তব্যৰ অধ্যয়নটোৱে অভিলেখকৰ শৈক্ষিক আৱস্থা
আৰু হাত-হাতীৰ শৈক্ষিক কৃতিত্বৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ
কৰিছে।

১.২ অধ্যয়নৰ অধ্যয়ন বিৱৰ্তি (STATEMENT OF THE PROBLEM) :

হাত-হাতীৰ শৈক্ষিক ব্যৱহাৰৰ মানদণ্ড তীব্রত আৱৰ্জিত
ভাৱে বিশ্লেষণযোগ্য ব্যৱস্থা বিচাৰে মন কৰা হয়। হাত-হাতীৰ
শৈক্ষিক ব্যৱহাৰত বিভিন্ন সমস্যা দাখিল হৈছে। যেনে পাঠ্যপুস্তক
বিভাজন অভিলেখকৰ শৈক্ষিক, শিশু-আহৰ আশাৰ, শিচা,
শিক্ষা মন্ত্ৰালয়, আৱৰ্জিত অধ্যয়ন আদি। এই অধ্যয়নত
সিদ্ধান্ত লোৱা হৈছে যে শিক্ষকৰ অভিলেখকৰ দ্বিগুণমানত
বিকল্পিত হোৱা কাৰ্যকলাপসমূহ আৱৰ্জনা হোৱাৰ, তেওঁ-
লোক আৱৰ্জনাৰে আৰু স্বৰ্গীত আলোচনা কৰা
বিষয়ৰ ওপৰত চিহ্নিত কৰা। কিন্তু অভিলেখকৰে যদি
হাত-হাতীৰ ব্যৱহাৰনীয়াত প্ৰবল কৰিছিল ইচ্ছুক নহয়
তেতিয়া ইয়াৰ ফলত শিক্ষাৰ ফলাফল কম হোৱা
হোৱা যায়। এই অধ্যয়নটোত উল্লেখ কৰা হৈছে যে,
"অতিবহন ব্যক্তিৰে পাঠ্যপুস্তক অধ্যয়ন আৱৰ্জনাৰ দাখিল;
অৱশ্যে এই আৰু নিম্ন শৈক্ষিক ব্যৱহাৰ থকা অভিলেখক
বিহীন অধ্যয়নক যি অধ্যয়ন আৱৰ্জনা হোৱা অতিবহন আৱ-

আমকে বিভিন্ন অধ্যায়ের প্রতি শব্দে আশ্রয় অনুসন্ধান
কিন্তু খোঁজা দেখা যায়।

১.৩ অধ্যয়নের উদ্দেশ্য (OBJECTIVES OF THE STUDY):

এককগুলোর ব্যাপারে তথ্য দিয়া উদ্দেশ্যসমূহ সঠিক
করা হ'ল :-

১/ পিতৃ শিক্ষা আর হান-হানীৰ শৈক্ষিক ^{কৃতিত্ব} _{স্তর}
স্বতন্ত্র অর্থক অধ্যয়ন করা।

২/ মাতৃ শিক্ষা আর হান-হানীৰ শৈক্ষিক ^{কৃতিত্ব} _{স্তর}
স্বতন্ত্র অর্থক অধ্যয়ন করা।

১.৪ অধ্যয়নের পূর্বধারণা (HYPOTHESIS OF THE STUDY)

এককগুলোর উদ্দেশ্য ওপর ভিত্তি করে তথ্য দিয়া
পূর্বধারণাগুলি প্রস্তুত করা হ'ল :-

H_{01} : পিতৃ শিক্ষা আর হান-হানীৰ শৈক্ষিক ^{কৃতিত্ব} _{স্তর}
স্বতন্ত্র স্বতন্ত্র কোনো অর্থক নাই।

H_{02} : মাতৃ শিক্ষা আর হান-হানীৰ শৈক্ষিক ^{কৃতিত্ব} _{স্তর}
স্বতন্ত্র স্বতন্ত্র কোনো অর্থক নাই।

১.৫ এককগুলোর ব্যবহৃত ধারণার সংজ্ঞা (OPERATIONAL DEFINITION OF THE TERMS USED) :-

এককগুলোর বিষয় হ'ল - আভিভাবক শৈক্ষিক অবস্থা-

আবু হান- হানীৰ শৈক্ষিক আদৰ্শৰ এক অংশ। এই
অৱস্থাত ব্যৱহাৰ কৰা বাচনাৰ অন্য বিষয়টোৰ সৈতে
সাদৃশ্য থকাই বৈশিষ্ট্য কৰা হ'ল :-

১। অভিভাৱকৰ শৈক্ষিক অৱস্থা (PARENTAL EDUCATIONAL STATUS) :-

এই অৱস্থাত হান- হানীৰ পিতৃ বা মাতৃয়ে লাভ
কৰা উচ্চতম স্তৰৰ শিক্ষাক গণ্য কৰা হৈছে। ইয়াক
নিৰ্দিষ্ট স্তৰত হান কৰা হৈছে। যেন :-

(ক) নিম্ন শিক্ষাৰ অৱস্থা : নিম্ন শিক্ষাৰ অৱস্থা
মানে আংশিক শিক্ষা অধ্যয়ন নকৰা বা কেৱল আংশ-
িক অধ্যয়ন কৰা অভিভাৱকক বিবেচনা কৰা হৈছে।

(খ) অৰ্ধমাত্ৰ শৈক্ষিক অৱস্থা : অৰ্ধমাত্ৰ শিক্ষাৰ অৱস্থা
এই অৱস্থাত হান হৈছে যি অৱস্থাত আংশিক শিক্ষা অধ্যয়ন
কৰা বা কোনো বৰ্ষৰ ব্যক্তিগত অধ্যয়ন লোৱা অভিভা-
ৱকক বুজোৱা হৈছে।

(গ) উচ্চ শিক্ষাৰ অৱস্থা : ইয়াৰ অৰ্থ হ'ল তৃতীয় বাৰ্ষিক
শিক্ষা অধ্যয়ন কৰা বা মাতৃকোত্তৰ বিদ্যালয়ৰ অভিভাৱকক
বুজোৱা হৈছে।

২। শৈক্ষিক আদৰ্শ : শৈক্ষিক আদৰ্শ মানে এজন
শিক্ষার্থীৰ শৈক্ষিক আদৰ্শ হোৱা ব্যক্তিগত স্তৰক বুজাইছে।
আদৰ্শত তেওঁলোকৰ জ্ঞান, দক্ষতাৰ স্তৰ আৰু পাঠ্যপুস্তক
আদৰ্শৰ দ্বাৰা ইয়াক বুজিব পাৰি।

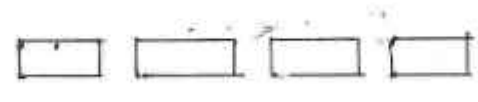
অভিবেশকৰ শৈক্ষিক অৱস্থা আৰু শৈক্ষিক আদৰ্শৰ
আদৰ অৰ্থক অনুসন্ধান কৰিবলৈ সামৰকমকলে অভি-
বেশকৰ শৈক্ষিক অৱস্থা তিনিটা ভুৱত হাত-হাতীৰ
শৈক্ষিক আদৰ্শত ভুলনা কৰা হৈছে।

১.৫ অধ্যয়নৰ আধাৰ (DELIMITATION OF THE STUDY):

(i) এই অধ্যয়নটোৱে কেৱল অভিবেশকৰ শৈক্ষিক
অৱস্থা আৰু হাত-হাতীৰ শৈক্ষিক ব্যৱস্থা অৰ্থক বিবেচনা
কৰা হৈছে।

(ii) অধ্যয়নত শিশু অৰ্থক শিক্ষাৰ্থী হিচাপে আৰ্থিক
বিভাগৰ লক্ষ্য আৰু শিক্ষাৰ্থীক আৰ্থক হৈছে।

(iii) অধ্যয়নৰ ক্ষেত্ৰ হিচাপে বাছৰ হাতী কলক আধা-
ৰ কৰা হৈছে যিটো হাতীৰ বাছৰ আধাৰ অধাৰত।

CHAPTER-II

CHAPTER - II

গবেষণাৰ লগত তথিত আৱিত্য কৃতি REVIE OF RELATE LITERATURE

আৰম্ভণি (INTRODUCTION) :

আনুসংগিক আৱিত্যৰ পৰ্যালোচনা হৈছে এটা নিৰ্দিষ্ট গবেষণা বিষয়ৰ সূচক চিন্থাত আৱিত্যৰ অধ্যালোচনাতক
বিলম্বন। ই গবেষণা আৱিত্যৰ এক অৱশ্যিকতা হিচাপে
কামৰ ই জনক বৰ্তমানৰ অৱস্থাৰ বিষয়ে বিস্তৃত বুজাবলৈ
আহন কৰে আৰু অৱশ্যত অধ্যয়ন কৰিবলগীয়া ব্যৱধান
অধ্যয়ন চিনাক্ত কৰে। গবেষণাক আৱলম্বিত আৰু বিজ্ঞান-
অধ্যয়নৰে অৱশ্যন কৰিবলৈ ইয়াৰ আৱশ্যক আছে। আৰু
আৰু ইয়াৰ গবেষণাৰ তথ্যৰ অৱশ্যনৰ ক্ষেত্ৰ, উদাহৰণ, বুদ্ধি
আদি নিৰ্ণয়নত সহায় কৰে। ইয়াত গবেষণাৰ লগত ত-
থিত আৱিত্য কৃতিৰ গবেষণাক নিত গবেষণা বুদ্ধিৰে
কৰে অৱশ্যন কৰিবলৈ ইয়াৰে সহায় কৰে। ইয়াত
গবেষণাৰ লগত তথিত আৱিত্য কৃতি অৱশ্যনৰ উদাহৰণ
হ'ল :-

১/ গবেষণাৰ লগত তথিত অৱিত আৱিত্য
সংগত কৰা।

2/ धर्मवृद्धांत गीत कथा,

৬। সূর্যমণ্ডল ব্যাপ্ত অক্ষ অণালী নির্ণয় করা,

৪/ অন্য সবেশকে কি বৈশিষ্ট্য তথ্য সংগ্রহ অধীনে
তার স্থিতি তথ্য ।

[illegible]

1. Rana Muhammad Asad Khan (2015) ନାୟକ ଶୃଙ୍ଖଳା

"The Influence of Parents education level on Secondary School Students Academic achivements in District Rajanpur."

ଅନ୍ଧାର ଏକ ଅନ୍ୟତମ କାବିହିତ । ଅନ୍ୟତମ ପିନ୍ଧିଆ ଆଦି
ଆଦ୍ୟାଦିକ ବିଦ୍ୟାଳୟର ହାତ-ହାତୀବିଶିଷ୍ଟ କାବିହିତ ଏକ
ଆଦ୍ୟାଦିକ ବିଦ୍ୟାଳୟର ହାତ-ହାତୀବିଶିଷ୍ଟ କାବିହିତ ଏକ ।

[illegible]

2. Laura Lara and Mahia Saracostti (2019) নামের দু-
সংখ্যকী গবেষণা "Effect of Parental Involvement on
Children's Academic Achievement in Chile. অর্থাত্ এক
অধ্যয়ন কবিহীন। অধ্যয়ন দেখায় আছিল আর্থিক
আর আর্থিক নিয়ন্ত্রণে হান-হানীত কৃতিত্ব আর অধ্যয়-
ন ওপর আভিভাবক কৃতিত্বের অন্যতম পরীক্ষা করা,
গবেষণার ফলাফল দাবী কবিহীন যে, যেতিয়া আভি-
ভাবকসকল নিজে অধ্যয়ন শিক্ষার লগত কৃতিত্ব হয়,
তেতিয়া হান-হানীত হোয়, পরীক্ষা নম্বুর, আর স্নাতক
শ্রেণীর হার হুই হোয়ায় লগত চৈতন্যিতি ভাল
আর আভিভাবক অধ্যয়ন করা হয়।

3. Khadim Hussain (2021) নামের গবেষণা "The Influ-
ence of Parental Relation on Student's Educational
Allainment at Secondary level in Karachi, Pakistan.
অর্থাত্ এক অধ্যয়ন কবিহীন। অধ্যয়ন দেখায় আছিল
আর্থিক পর্যায়ে হান-হানীত শৈক্ষিক অর্জন ওপর
আভিভাবক অর্থাত্ পরীক্ষা করা। গবেষণার ফলা-
ফলে দাবী কবিহীন যে, আর্থিক পর্যায়ে হান-হানীত
শৈক্ষিক অর্জনে আভিভাবক অর্থাত্ চৈতন্যিতি দু-
ধিকার বালক করে। বিহ-আহব ইতিবাচক অর্থাত্
হান-হানীত শৈক্ষিক কৃতিত্ব যথেষ্ট অন্যতম পেলায় পারে, আর
হান-হানীত অর্থাত্ ইতিবাচক অন্যতম পেলায় পারে।

4. Enyinna Neka Ohyedikachim (2021) *Parents' Educational level of Parents on Student's Academic Achievement in secondary school in Abia state.*
অধ্যয়ন এক অধ্যয়ন চলিয়েছিল। অধ্যয়ন-দেখানো আছিল
আর্থিক বিদ্যালয়ত হান-হানীৰ শৈক্ষিক ফলিত্ব ওপৰত
আভিভাবকৰ শৈক্ষিক স্তৰৰ ওপৰত আভিভাবকৰ
এই অধ্যয়ন-ফলাফল দাখী কৰিছিল যে, আভিভাবকৰ
শৈক্ষিক স্তৰ আৰু আর্থিক বিদ্যালয়ত হান-হানীৰ শৈ-
ক্ষিক ফলিত্ব আৰু অধ্যয়ন অধ্যয়ন কৰা হৈছে।
অধ্যয়ন ফলাফলত দেখা যায় যে বহু শিক্ষিত বিদ-
আৰু অধ্যয়ন হান-হানীৰ কৰা শিক্ষিত বিদ-আৰু
অধ্যয়ন হান-হানীৰ কৰা শৈক্ষিকতাৰ ওপৰত আভিভাব
কৰাৰ ওপৰত আৰু।

5. Alfred M. Dockery (2022) *Parental expectations of Children's higher Education Participation in Australia*
এক অধ্যয়ন কৰিছিল। অধ্যয়ন-দেখানো আছিল
বহু শিক্ষিত অধ্যয়ন-লক্ষ্য ওপৰত আভিভাবকৰ
অধ্যয়ন আৰু অধ্যয়ন কৰা। এই অধ্যয়ন-ফলাফল
দেখা যায় যে আভিভাবকৰ অধ্যয়ন-লক্ষ্য শৈক্ষিক
ফলিত্ব আৰু বহু শিক্ষিত অধ্যয়ন ওপৰত
আভিভাবকৰ অধ্যয়ন-লক্ষ্য আৰু অধ্যয়ন
অধ্যয়ন আৰু অধ্যয়ন কৰা অধ্যয়ন কৰা

ତେଣୁ ଆମେ ଆହାନ୍ତିଆମୀ ଲବ ହାଣୀ ପୂର୍ବେ ଆଉ
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗାମ ଶେଷର ଅନ୍ତର କରାବ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ହାଣି ଥାନ୍ତି ।

ଏବେତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କେତେକ ଗାମ-ହାଣୀର
ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଆମେ କିଛି ବିତର୍କର ଅବଗତର କରିବୁ - ମିତ୍ର-ଆଉ
ତଥା ଆମେକର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ । ଯଦିଓ ଅବଶ୍ୟକ ଆମେକର
ଆମେକର ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ କରିବୁ ଆମେକର ଏହି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଆମେକର ହାଣୀ-ହାଣୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଆମେକର
ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଆମେକର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ କରିବୁ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ।

□ □ □ □

CHAPTER - III

CHAPTER - III

গবেষণা আঁকল্পনা আৰু পদ্ধতি (RESEARCH DESIGN AND METHODS)

আৰম্ভণি (INTRODUCTION) :

গবেষণা আঁকল্পনৰ বাবে তথ্য সংগ্ৰহ কৰা আন্তৰ্জাতিক বৰ্ণনাপদ্ধতি (Methodology) হ'লি জনা যায়। তাত্ত্বিক বা ব্যবহাৰিক গবেষণাৰ বাবে তথ্য সংগ্ৰহ কৰিবলৈ এটা নিৰ্দিষ্ট পদ্ধতি অনুসৰণ কৰিব লাগিব।

গবেষণা পদ্ধতিয়ে বিশেষভাৱে গবেষণাৰ বিৱৰ্তন, আৰু বৰ্তমানৰ অধ্যয়নৰ লক্ষ্যসমূহ বৈশিষ্ট্যপূৰ্ণ কৰা হয়। তথ্যৰ উৎস, কলসংগ্ৰহ, নমুনা সংগ্ৰহৰ পদ্ধতি, নমুনাৰ বিতৰণ, অধ্যয়নৰ অঁত্ৰলি, অঁত্ৰলি বিৱৰণ, তথ্য সংগ্ৰহৰ পদ্ধতি আৰু তথ্য বৈশিষ্ট্যপূৰ্ণ আদি অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হয়।

৩.১ অধ্যয়নৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰা পদ্ধতি (METHOD USED IN THE STUDY) :

আন্তৰ্জাতিক ঐক্যিক আৱস্থা আৰু স্থান-স্থানীয় ঐক্যিক আৱস্থাৰ আৱৃত অধ্যয়ন অনুসৰণ কৰিবলৈ বিভিন্ন গবেষণা পদ্ধতি ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰি। এনে অধ্যয়নৰ ব্যৱহাৰ কৰিব পৰা পদ্ধতিটো হ'ল তৃতীয় পদ্ধতি।

10

অভিভাবকৰ শৈক্ষিক পটভূমি আৰু ছান-ছানীৰ শৈক্ষিক
আদৰ্শনৰ বিষয়ে তথ্য সংগ্ৰহ কৰিবলৈ ছান-ছানী,
অভিভাবক আৰু শিক্ষকসকল কঠোৰ চলাচল দাৰি। কঠোৰ
অন্তৰ্ভুক্তি অভিভাবকৰ শিক্ষাৰ ক্ষৰ আৰু অন্তৰ্ভুক্তি শৈক্ষিক
আদৰ্শনৰ বিষয়ে তথ্য আৱণ কৰিবলৈ অতিকল্পনা
কৰিব দাৰি।

৩.২ অৱ্যয়নৰ চলক (VARIABLES OF THE STUDY):

বিভিন্ন অৱ্যয়নৰ আৱিষ্কাৰিত দেখাৰ দৰা অৰ্থ ছান-
ছানী শৈক্ষিক আদৰ্শনৰ ওপৰত অভিভাবকৰ শৈক্ষিক আৱ্যয়ন
অৰ্থ অৱ্যয়ন কৰাটো আৰু আৰু আৱ্যয়ন বুলি বিৱৰ্তন
কৰা হ'ল। সেই দেখাৰ আৱণ বাধি অৱ্যয়নৰ চলক-
অৰ্থ তলত দেখা কৰা হ'ল :-

(ক) নিৰ্ভৰশীলচলক (DEPENDENT VARIABLE):

(i) শৈক্ষিক কৃতিত্ব : অভিভাবকৰ শৈক্ষিক আৱ্যয়ন আৰু
ছান-ছানীৰ শৈক্ষিক কৃতিত্ব ইতিবাচক অৰ্থকৰ কৰা দেখা
কৰা হৈছে। শৈক্ষিক কৃতিত্ব হ'ল বা বেয়া দুয়োবিধৰ
হ'ব দাৰে।

(ii) ছোৱা পৰীক্ষা ফলাফল (GPA) : স্কুল ছানৰ বিভিন্ন
পাঠ্যক্ৰমত পোৱা ছোৱা ওপৰত দিওঁ কৰি শৈক্ষিক আদৰ্শ-
নৰ দাৰিমাৰ।

(iii) জানক পৰীক্ষাৰ নম্বৰ : পূৰ্ণনিৰ্ণায়িত জানকত

এটা মোট বিদ্যুতে হাঙ্গর শৈল্পিক আদর্শ কৃতিত্ব নথি
পরীক্ষা ।

(খ) স্বতন্ত্র চলক (INDEPENDENT VARIABLE) :

(i) আর্থ-আম্যাতিক আদর্শ (SES) : আদ্যত এটা
পাৰিবাৰিক আৰ্থনৈতিক আৰু আম্যাতিক আদর্শ, বিদ্যে শিক্ষিত
শৈল্পিক আদর্শ আৰু স্বাধাৰ আদর্শত আদর্শ পোলাৰ পাৰে।

(ii) আদর্শ পোলাৰ : ইহা শিক্ষিত আদর্শ হাঙ্গা আদর্শ-
হাঙ্গা নিহাৰ আদর্শত পাৰে ইতিবাচক আদর্শ হিচাবে কাৰ্য
কাৰিৰ পাৰে । কাৰণ ইহা ইহাৰ শিক্ষিত হাঙ্গা আৰু
শৈল্পিক আদর্শত কাৰিৰ ইহাৰ আদর্শত কাৰিৰ পাৰে ।

৩.৬ অধ্যয়নৰ জনসংখ্যা (POPULATION OF THE STUDY)

বৰ্তমানৰ ইহা অধ্যয়নত জনসংখ্যা হিচাবে মোহাল-
পাৰা হিচাবে আদর্শত আদর্শ আদর্শত চৰকাৰী আদর্শত
হাঙ্গা আদর্শত হিচাবে হাঙ্গা হাঙ্গা হাঙ্গা আদর্শ
হাঙ্গা । ইহা অধ্যয়নত ইহা হাঙ্গা হাঙ্গা হাঙ্গা
হিচাবে আদর্শ আদর্শ হিচাবে হিচাবে হাঙ্গা ।
বৰ্তমানৰ আদর্শত ইহা হাঙ্গা হাঙ্গা হিচাবে আদর্শ
হাঙ্গা-হাঙ্গা শৈল্পিক কৃতিত্ব হাঙ্গা আদর্শত আদর্শত
হাঙ্গা । হাঙ্গা হাঙ্গা হাঙ্গা হাঙ্গা হাঙ্গা হাঙ্গা
হাঙ্গা হাঙ্গা হাঙ্গা হাঙ্গা হাঙ্গা হাঙ্গা হাঙ্গা হাঙ্গা

কৰি ল'লোঁ ।

৩.৪ অধ্যয়নৰ নমুনা (SAMPLE OF THE STUDY) :

অধ্যয়নৰ বাবে নিৰ্বাচন কৰি নমুনা হ'ল পাঠি
শিক্ষানেই অধ্যয়নৰ নিৰ্দেশনামূলক আৰু পৰ্য্যবেক্ষণ
যোগ্য । ইয়াৰে অধ্যয়নৰ বাবে অধ্যয়নৰ বাবে
বহল হ'লে পাঠি আৰু হোৱা যায়, কিন্তু অধিকতৰ
প্ৰতিবেদন আৰু অধ্যয়ন কৰিবলগীয়া হয় বাবে ইয়াৰ
অধ্যয়নৰ ব্যৱহৃত নমুনা (Sample) ৩ অধিক হয় আৰু অধ্যয়নৰ
ফলস্বৰূপে অনুষ্ঠিত কৰিবলগীয়া হয় ।

অধ্যয়নৰ অধ্যয়নৰ বিলাক দিয়া চলি- অধ্যয়নৰ অধ্যয়ন
অধ্যয়নৰ নমুনা (Sample) অধ্যয়ন কৰিবলগীয়া । অধ্যয়ন- অধ্যয়ন
অধ্যয়নৰ অধ্যয়নৰ অধ্যয়ন- অধ্যয়নৰ অধ্যয়ন
অধ্যয়নৰ অধ্যয়নৰ অধ্যয়ন ১০ অধ্যয়নৰ অধ্যয়নৰ
নমুনা অধ্যয়ন কৰিবলগীয়া ।

প্ৰত্যেক অধ্যয়নৰ নমুনা পদ্ধতি (Purposive Sample Method)
অধ্যয়নৰ অধ্যয়নৰ অধ্যয়নৰ অধ্যয়ন ১০ অধ্যয়নৰ অধ্যয়নৰ
অধ্যয়নৰ অধ্যয়নৰ অধ্যয়ন ১০ অধ্যয়নৰ অধ্যয়নৰ
অধ্যয়নৰ অধ্যয়নৰ অধ্যয়ন

৩.৫ তথ্য সংগ্ৰহ আৱশ্যক (TOOLS OF THE STUDY):

অধ্যয়নৰ আৱশ্যক অধ্যয়নৰ অধ্যয়ন তথ্য সংগ্ৰহ

କଣ ହୁଏ । ସାମ-ସାମାଜିକ ନୈତିକ ଆଦର୍ଶର ଆବିର୍ଭାବ
 ନୈତିକ ଆଦର୍ଶର ଅଭାବରୁ ଅନିଚ୍ଛା କରାଯାଇ ଉଲ୍ଲେଖ
 ଆଦିର ଅଭାବ ଦେଖାଯାଉଛି ।

(i) ଯାହାକି ସ-ସାମାଜିକ ଆଦର୍ଶର ଦୃଷ୍ଟି
 ଦିଆଯାଇଛି ।

ତଥ୍ୟ ବାସ୍ତବିକତା (STATISTICAL TECHNIQUES
 OF THE DATA) :

ଏହି ଯାହାକି ବାସ୍ତବିକତା ଦେଖାଇ ଦିଆଯାଇଛି (table), ଚିତ୍ର
 (Figure), ଆଉ ଅନୁପାତ (percentage) ଆଦି ଦେଖା
 ଦିଆଯାଇଛି ।

CHAPTER-IV

CHAPTER - IV

তথ্য বিশ্লেষণ আৰু ব্যাখ্যা

ANALYSIS AND INTERPRETATION OF DATA

প্ৰকল্পৰ এৰি অধ্যয়নত সংগঠিত তথ্যৰ সংকলন আৰু বিশ্লেষণ আৰু ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা হয়। প্ৰকল্পটোৰ বৈদেশ্য অনুযায়ী সংগঠিত তথ্যৰ ধাৰণা অনুযায়ী বিশ্লেষণ আৰু ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা কৰা হৈছে। তথ্যৰ বিশ্লেষণত পৰিসংখ্যাতিক তথ্যৰ ব্যৱহাৰ কৰা হয়। পৰিসংখ্যাতিক তথ্যৰ ব্যৱহাৰৰ মাজেৰে এটাৰ বাবে আৱশ্যকীয় তথ্য। সংগঠিত তথ্যৰ আৰ্থিক বিশ্লেষণ আৰু ইয়াৰ প্ৰকল্পৰ এটাৰ কোনো অৰ্থ বহন নকৰে।

তথ্যৰ বিশ্লেষণ বৰ্ণনামূলক (Descriptive) আৰু স্বাক্ষৰণ (Inferential) হিচাপে বিভক্ত কৰিব পাৰি। বৰ্তমানৰ প্ৰকল্পটোৰ মাজেৰে বৰ্ণনামূলক পৰিসংখ্যাতিক সহায় লৈছে।

বৰ্ণনামূলক বিশ্লেষণ (Descriptive Analysis) : বৰ্ণনামূলক বিশ্লেষণে তথ্য, লৈখিক চিত্ৰ, বৰ্ণনামূলক চিত্ৰ ইত্যাদিকৈ অনুবাদ কৰে। বিশ্লেষণীকৈ পৰিসংখ্যাতিক সহায়ৰ সহায়ত বিশ্লেষণ কৰি সিদ্ধান্তত উপনীত হ'ব পাৰি আৰু প্ৰকল্পটোৰ বৈদেশ্য সহায় কৰিবলৈ ব্যৱস্থা আগবঢ়াব পাৰি। বৰ্ণনামূলক পৰিসংখ্যাতিক সহায়ৰ দ্বাৰা পৰিসংখ্যাতিক বিৱৰ্তন আৰু ব্যাখ্যা কৰা হয়।

৪.১ তথ্য বিশ্লেষণ (ANALYSIS OF DATA) :

উদ্দেশ্য-১ (Objective-1) পিতৃ শিক্ষা আরু হান-হাদীস শৈক্ষিক কৃতিত্ব ডুবর আকৃত অধ্যয়ন করা ।

পিতৃ শিক্ষা আরু হান-হাদীস শৈক্ষিক কৃতিত্ব ডুবর আকৃত অধ্যয়নর দার অতঃ অধ্যয়ন করা হৈছে ।
তালিকা-১ ত আরু দেখুওতা হৈছে ।

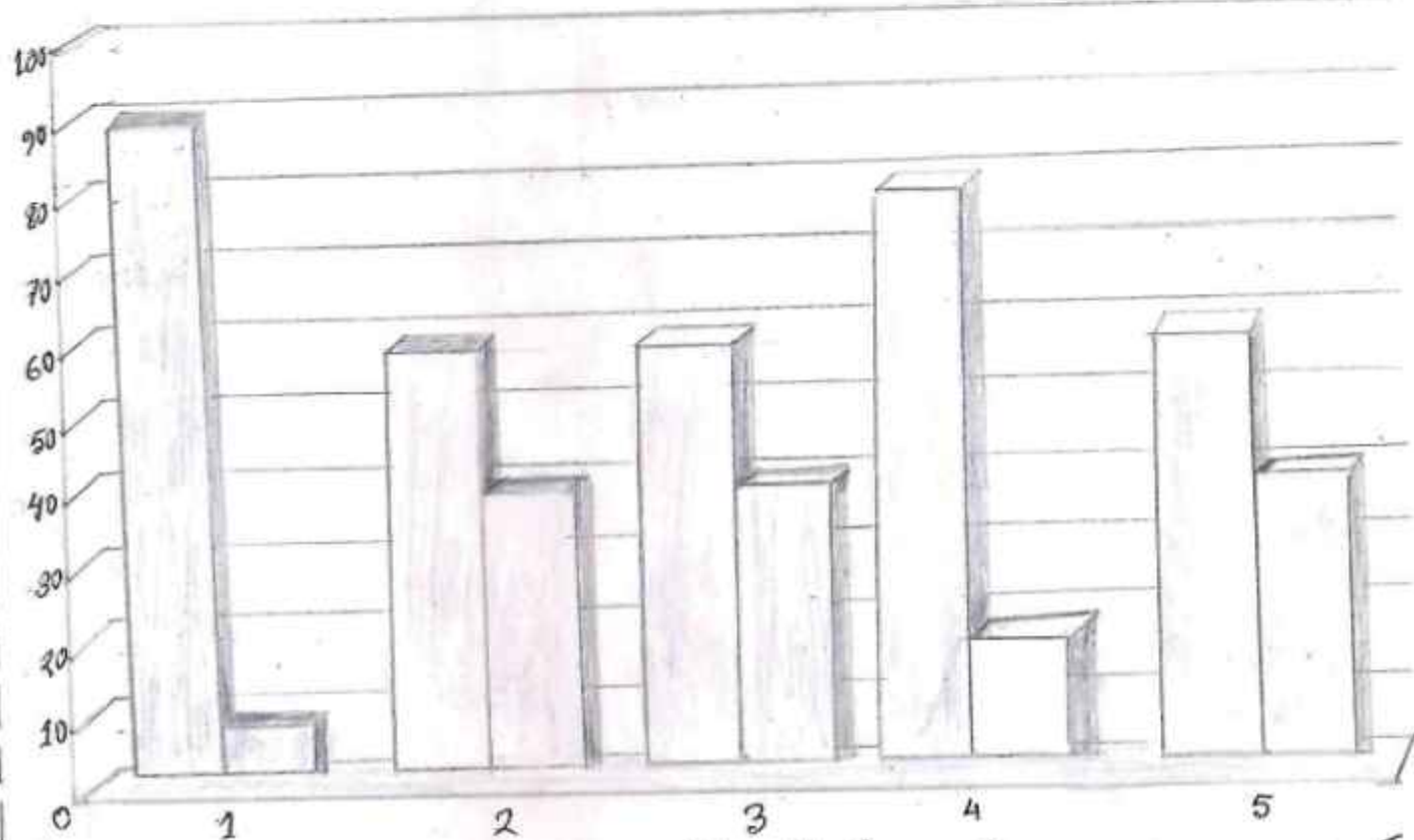
তালিকা নং-১ (Table-1)

পিতৃ শিক্ষা আরু হান-হাদীস শৈক্ষিক কৃতিত্ব ডুবর আকৃত অধ্যয়ন

SL No	items	yes	%	NO	%	Total
1	পিতৃ টেক পরামর্শে শিক্ষার বিষয়ে টেক শিক্ষার অফলতা করার অধ্যয়নর হাকেল ?	9	90%	1	10%	100%
2	নিম্ন শিক্ষার পিতৃ আরু হান-হাদীসকলে টেক শিক্ষার অফলতা লার কবির দাবার ?	6	60%	4	40%	100%
3	পিতৃ টেক শিক্ষার ফলত হান-হাদীস শৈক্ষিক কৃতিত্ব আরিক হাকেল ?	6	60%	4	40%	100%
4	পিতৃ শিক্ষা আরু হান-হাদীস শৈক্ষিক কৃতিত্ব ডুবর আকৃত ইতিবাচক অধ্যয়নর আকুল ?	8	80%	2	20%	100%
5	পিতৃ শিক্ষা আরু হান-হাদীস শৈক্ষিক কৃতিত্ব আকৃত অধ্যয়নর দোষালিক লাবার হানর দার আকুলিক লে ?	6	60%	4	40%	100%

ଆକ୍ଷୟ ତାଲିକା ନଂ-୧ ରୁ ଏହା ଦେଖା যায় যে, পিছ পিছ
 আৰু হান-হানীৰ শৈক্ষিক কৃতিত্বৰ উচ্চ মাত্ৰা অধিক
 প্ৰথম বিলম্ব ৭ জন (৭০%) ত ইয়াৰ লৈ পিছ আনহাতে
 ১ জন (১০%) নহয় লৈ দিছে; দ্বিতীয় বিলম্ব ৫ জন (৫০%)
 ত ইয়াৰ লৈ আৰু ৪ জন (৪০%) ত নহয় লৈ চিনাক্ত
 কৰিছে, তৃতীয় বিলম্ব ৫ জন (৫০%) - ইয়াৰ আৰু ৪ জন
 (৪০%) নহয়, চতুৰ্থ বিলম্ব ৪ জন (৪০%) ত ইয়াৰ আৰু
 ২ জন (২০%) ত নহয়, পঞ্চম বিলম্ব ৫ জন (৫০%) ত
 ইয়াৰ আৰু ৪ জন (৪০%) ত নহয় লৈ আৱৰ্ণ কৰিছে।

চিত্র-1 (Figure-1)

চিত্র-1 ত পিছ পিছ আৰু হান-হানীৰ শৈক্ষিক কৃতিত্বৰ উচ্চ মাত্ৰা অধিক
 দিহাৰ অৱস্থাৰ ব্যৱস্থা কৰা হ'ল।

উদ্দেশ্য (Objective-2) :

ଆତ୍ମ ଶିକ୍ଷା ଆଉ ହାନ-ହାନୀର ନୈତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ
ଦ୍ୱାରା ଆତ୍ମ ଅନ୍ତର୍କର ଅବିକାଶ କରା ।

ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟାପ୍ତି (Ho₁) : ଆତ୍ମନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଶିକ୍ଷା ଆଉ ହାନ-ହାନୀର
ନୈତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଦ୍ୱାରା ଆତ୍ମ କୌଣସି ବ୍ୟାପ୍ତି ନାହିଁ ।

ତାଲିକା ନଂ-2 (Table-2)

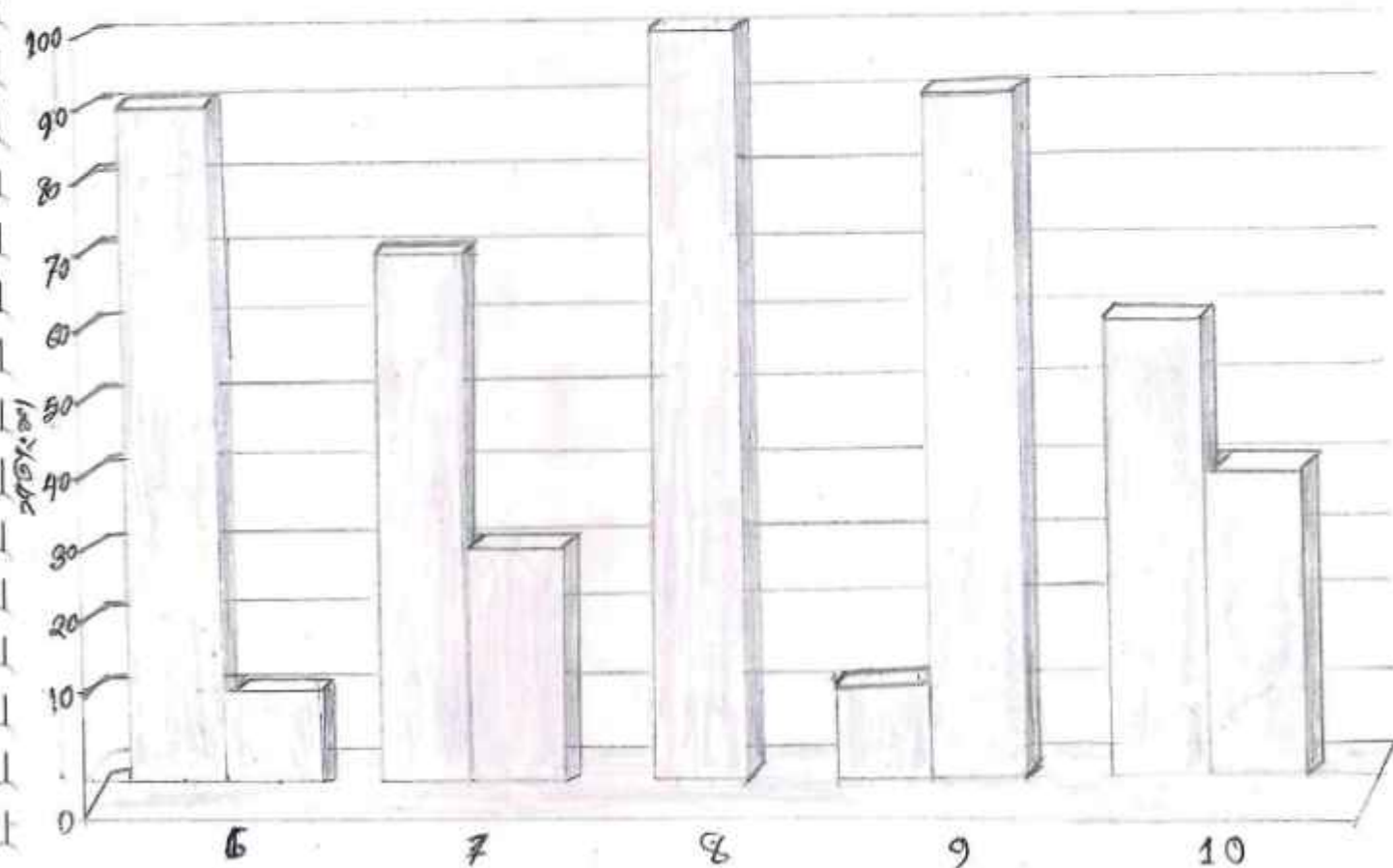
ଆତ୍ମ ଶିକ୍ଷା ଆଉ ହାନ-ହାନୀର ନୈତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଦ୍ୱାରା
ଆତ୍ମ ଅନ୍ତର୍କର ଅବିକାଶ

SL No	items	Yes	%	No	%	total
6	ଆତ୍ମ ଶିକ୍ଷା ଆଉ ଅନ୍ତର୍କର ନୈତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆତ୍ମ ଅନ୍ତର୍କର ଆତ୍ମନିୟନ୍ତ୍ରଣ ?	9	90%	1	10%	100%
7	ପଞ୍ଜ ବ୍ୟାପ୍ତିର ଆତ୍ମ ଶିକ୍ଷାର ଫଳାଫଳ ଅନ୍ତର୍କର ନୈତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆତ୍ମନିୟନ୍ତ୍ରଣ ?	7	70%	3	30%	100%
8	ହୋତାଳୀର ଦୁର୍ଲ୍ଲଭତା ନାହିଁ ନୈତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଦ୍ୱାରା ଆତ୍ମ ଶିକ୍ଷା ଆତ୍ମନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଆତ୍ମନିୟନ୍ତ୍ରଣ	10	100%	Nil	-	100%
9	ଅନ୍ତର୍କର ବ୍ୟାପ୍ତିର ଫଳାଫଳ ନୈତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆତ୍ମନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଦ୍ୱାରା ଆତ୍ମ ଶିକ୍ଷାର ଫଳାଫଳ ନୈତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ	1	10%	9	90%	100%
10	ହୋତାଳୀ ଆଉ ହୋତାଳୀର ବିକାଶର ଆତ୍ମ ନୈତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଦ୍ୱାରା ଆତ୍ମ ଶିକ୍ଷାର ଫଳାଫଳ ନୈତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ	6	60%	4	40%	100%

ଦ୍ୱାରା ତାଲିକା ନଂ-2 ର ବ୍ୟାପ୍ତି ଦେଖା ଯାଏ ନାହିଁ ଆତ୍ମ
ଶିକ୍ଷା ଆଉ ହାନ-ହାନୀର ନୈତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଦ୍ୱାରା ଆତ୍ମ
ଅନ୍ତର୍କର ଅନ୍ତର୍କର ବିକାଶ 9 ଥର (90%) ତ ଅନ୍ତର୍କର ନୈତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

1 ଜନ (10%) ତ ନୟନ ଦେଖି ନିଶ୍ଚିତ । ମିଶ୍ରି ଏକମୁଦ୍ରା ଅନୁସାରେ
 ବିଭାଗ 7 ଜନ (70%) ତ ହସ ଆଖି 3 ଜନ (30%) ତ ନୟନ,
 ଅଢ଼ିଆ ବିଭାଗ 10 ଜନ (100%) ତ ହସ ଆଖି ନୟନର ଜ୍ଞାନ
 କେବଳେ ହାସ-ହାସୀୟେ ଅଢ଼ିଆ ସମ୍ପର୍କୀତ ଆକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ
 ନାହିଁ (0%) , ନୟନ ବିଭାଗ 1 ଜନ (10%) ତ ହସ ଆଖି
 9 ଜନ (90%) ତ ନୟନ , ଆଖି ସେବାସ ଦମ୍ଭ ବିଭାଗ 6 ଜନ
 60% ତ ହସ ଆଖି 4 ଜନ 40% ନୟନର ଜ୍ଞାନ ବିନାଶ କର
 ନିଶ୍ଚିତ ।

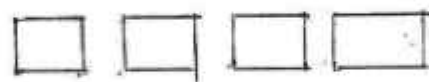
ଚିତ୍ର-2 (Figure-2)

ଚିତ୍ର-2 ତ ଯାହା ଶିକ୍ଷା ଆଉ ହାସ-ହାସୀୟ ନିଶ୍ଚିତ ହୋଇଛି

ସ୍ତରର ଯାହାତ ଅର୍ଥାତ୍ ଚିତ୍ର ଅନୁସାରେ ଯୋଗ୍ୟ କରା ହେଲା ।

100
3) ପ୍ରାକୃତିକ ଦୁର୍ଘଟ ଗ୍ରସ୍ତତାପ ମତା ଦେଖା ଯାଏ ଏ ବିଭିନ୍ନ
ବିଷୟ ଆଉ ଜ୍ଞାନ-ହୀନତା ବିଶିଷ୍ଟ କ୍ଷମତା ଥାଏ ବିଜ୍ଞାନ ଆଉ
ଜ୍ଞାନ-ହୀନତା ବିଶିଷ୍ଟ କ୍ଷମତାରେ ପଡ଼ି । ଯଦିଓ ବିଜ୍ଞାନ ଦୃଷ୍ଟି
ଦ୍ଵାରା (Hypothesis) ବିଜ୍ଞାନ ଦ୍ଵାରା ଆବିଷ୍କୃତ ହେବ । ଅର୍ଥାତ୍
ପ୍ରକୃତ ଗୁଣ ବିଶିଷ୍ଟ ବିଷୟ ଯଦା ବିଜ୍ଞାନାତମତା ବିଶିଷ୍ଟ କ୍ଷମତା
ଆବିଷ୍କୃତ ।

CHAPTER-V

CHAPTER - V

অৱলম্বৰ ফলাফল আৰু আলোচনা (FINDINGS OF PROJECT AND DISCUSSION)

আৱহাণি (INTRODUCTION) :

অৱলম্বটোৰ অধ্যয়নৰ বিষয়বস্তু আছিল হান-হানীৰ-
শৈক্ষিক আদৰ্শৰ ওপৰত আভিলাষকৰ-শৈক্ষিক আৱহাণ
অধ্যয়ন কৰা। অৱলম্বটো লক্ষ্যলক্ষ্য কৰিবলৈ
নিৰ্দ্ধাৰণ দৈৰ্ঘ্য লোণ দিছিল আৰু পূৰ্ণাৱস্থালৈ ধৰি-
লোণ দিছিল। অৱলম্বটোৰ দৈৰ্ঘ্যত দেখা দিছিল এক-
লম্বটোৰ লগত জড়িত তথ্য সংগ্ৰহ কৰা দিছিল -

ব্যক্তিগত তথ্য আভিলাষক হান লগতে হান-হানীৰ-শৈক্ষিক
ফলাফল সংগ্ৰহ কৰি। ওপৰত অধ্যয়নত ইয়াৰ ব্যাখ্যা
আৰু বিশ্লেষণ কৰা দিছে। এতিয়া এই অধ্যয়নত অৱলম্বটো
অধ্যয়নৰ ফলাফলৰ আৱহাণ আৰু কৰিচ বিচনা দিছে।

শৈক্ষিক পৰিৱেশৰ অধ্যয়নত লগত অধ্যয়নটোৰ দৈৰ্ঘ্যক
গ্ৰন্থ দোহৰা দিছে -

১। বিহু শিক্ষা আৰু হান-হানীৰ-শৈক্ষিক ব্যক্তিগত
ভাৱে জড়িত অধ্যয়ন কৰা।

2/ ସାହା ଶିକ୍ଷା ଆଉ ସ୍ଥାନ-ସାମାଜିକ ନିୟମିତ ଉପସ୍ଥାପନା ଅର୍ଥାତ୍ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗୁଣ ।

ଏହି ଅଞ୍ଚଳର ଅବିଭାଜିତ ଅଞ୍ଚଳ ଆଉ ପୂର୍ବାନୁସାରେ
ପ୍ରାୟତଃ ଚିଡ଼ି ଚାରି ଛାଡ଼ି ହଳାହଳାହଳା ପିତଳ ଦିଆ ଶିଳା।
ଆଞ୍ଚଳିକ ବିଶେଷ ଆଉ ଦାଆ ଚାରି ଘୋଡ଼ା ହଳାହଳା-
ଅନ୍ତରାଳ ତଳେ ଦିଆ ପିତଳ =

৫.১ অধ্যয়নগত মুখ্য ফলাফল (MAJOR FINDINGS OF THE STUDY)

ଅନ୍ତରାଳରେ ପାଠ ୨୦ କର ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ ସମ୍ପାଦ୍ୟ ଆଲୋଚନା
ନିର୍ବାଚନ ଲଗା ହେବ ।

ଏହି ପ୍ରାନ୍ତର ଆଦିବାସୀଙ୍କର ଯେଉଁ ଚଳାଚଳାମୟର ତଥ୍ୟ
ଦିଆଯାଇଛି

১। অশ্ব ১ নং তালিকাভুক্ত নথি দেয়া যায় যে, অশ্ব
 অশ্বারোহী নথি ৩ জন (৩০%) ত শিষ্যার্থীসহ ৩ জন স্থান
 হাত মোমান অধিক । আর ২য় ১ জন (১০%) ত নথি
 স্থান মনোনিবেশ অধিক । দ্বিতীয় অশ্বারোহী ৬ জন (৬০%) ত
 ২য় আর ১ জন (১০%) ত নথি, তৃতীয় অশ্বারোহী ৬ জন
 (৬০%) ত ২য় আর ১ জন (১০%) ত নথি, চতুর্থ ৪ জন (৪০%)
 ২য় আর ১ জন (২০%) নথি, পঞ্চম অশ্বারোহী ৬ জন (৬০%) ত
 ২য় স্থান আর ১ জন (১০%) ত নথি স্থান মনোনিবেশ
 অধিক ।

2/ 5 ସାତାଳୀ ଆଠ ବିଷୟ ଉପରେ ହାର-ହାରୀବ ଆଞ୍ଚିକ
ହାତ୍ତିର ଉପରେ ଆଠ ଅଞ୍ଚଳ କରି ଘୋଷା ଯାଏ -

(i) ପ୍ରଥମ ଅଞ୍ଚଳୀର ଘରା ଶିକାରୀମାନେ 9 ଥର (90%) 3
ଥର ଦୁଇ ଆଠ 1 ଥର (10%) 3 ଥର ଦୁଇ ଆଠାରିବେଶ କରିବେ ।

(ii) ଦ୍ୱିତୀୟ ଅଞ୍ଚଳୀର ଶିକାରୀମାନେ 7 ଥର (70%) 3 ଥର ଆଠ
3 ଥର (30%) 3 ଥର ଦୁଇ ଆଠାରିବେଶ କରିବେ ।

(iii) ତୃତୀୟ ଅଞ୍ଚଳୀର ଶିକାରୀମାନେ ସାତାଳୀମାନେ 10 ଥର (100%)
3 ଥର ଆଠ ଆଠ ଆଠ ଆଠାରିବେଶ କରିବେ ।

(iv) ଚତୁର୍ଥ ଅଞ୍ଚଳୀର 1 ଥର (10%) 3 ଥର ଆଠ 9 ଥର
(90%) 3 ଥର ଦୁଇ ଆଠ ଘୋଷା କରିବେ ।

(v) ପଞ୍ଚମ ଅଞ୍ଚଳୀର 6 ଥର (60%) 3 ଥର ଆଠ 4 ଥର
(40%) 3 ଥର ଦୁଇ ଆଠାରିବେଶ କରିବେ ।

5.2 ଫଳାଫଳର ଆଲୋଚନା (DISCUSSION OF THE FINDINGS):

ଅଞ୍ଚଳୀଗୁଡ଼ିକ ବିଷୟ ଉପରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ଗୁରୁତ୍ୱ ସାମ୍ବେଦନା ଫଳା-
ଫଳ ଆଠ ପର୍ଯ୍ୟାୟର ସାମ୍ବେଦନା ଫଳାଫଳର ଦୃଢ଼ୀକରଣ
ଫଳା ଆଲୋଚନା କରିବେ ଘୋଷା ଯାଏ -

Rana Mhamad Asad Khan (2015) ବା ଅଞ୍ଚଳୀର ଘରା ଘୋଷା
ଯାଏ, ଆଞ୍ଚଳିକ ଶିକାରୀ ଆଞ୍ଚଳିକ ଆଞ୍ଚଳିକ ଆଞ୍ଚଳିକ ଆଞ୍ଚଳିକ
ଶିକାରୀ ଆଞ୍ଚଳିକ ଆଞ୍ଚଳିକ ଆଞ୍ଚଳିକ ଆଞ୍ଚଳିକ ଆଞ୍ଚଳିକ ।

Laurea Laria and Mahia Saracostli (2019) ବ ଅନ୍ୟତମ ଫଳା
ଫଳେ ଦେଖାଦିହାନ୍ତି ଯେ ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ଆବଶ୍ୟକତା ନିଜର ଅନ୍ତର
ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଲଗାତ ଉପରେ ଅଛି, ତେଣୁ ସମ୍ପର୍କ-ହାତୀର ଯାତ୍ରା, ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କ
ଲକ୍ଷ୍ୟ ଆଉ ଆବଶ୍ୟକ ଆଦି ଅନ୍ତର ଆଦି ଅଛି ।

• Khadim Hussain (2021) ବ ଅନ୍ୟତମ ଫଳା ଦେଖା ଯାଏ
ଯେ, ଆବଶ୍ୟକ ସମ୍ପର୍କ ହାତୀ-ହାତୀର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅବସ୍ଥାରେ
ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଯାୟୀ ସେବାଗାରୀ ଅବସ୍ଥାରେ ଅଛି ଦେଖା ଯାଏ ।

୧.୬ ଅନ୍ୟତମର ଆବଶ୍ୟକତା (Implication of the study) :

ଅନ୍ୟତମର ଅନ୍ୟତମ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ହେଉଛି ହାତୀର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ
ଆବଶ୍ୟକତା ଉପରେ ଆବଶ୍ୟକତା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅବସ୍ଥା । ଏହି ଅବସ୍ଥାରେ
ଅନ୍ୟତମର ଆବଶ୍ୟକତା ଦେଖା ଯାଏ ଯେ ଆବଶ୍ୟକତା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ
ଅବସ୍ଥାରେ ଏହି ଅବସ୍ଥା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆବଶ୍ୟକତା ହାତୀର ଯାତ୍ରା
ଆବଶ୍ୟକତା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅବସ୍ଥାରେ ଆବଶ୍ୟକତା ଆବଶ୍ୟକତା
ଆବଶ୍ୟକତା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆବଶ୍ୟକତା ହାତୀର ଯାତ୍ରା କରା ଯାଏ । ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତ
ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅବସ୍ଥାରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅବସ୍ଥା ହେଉଛି ଏହି ଆବଶ୍ୟକତା ।

ଏହି ଅବସ୍ଥାରେ ଏହି ଅବସ୍ଥା ହେଉଛି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆବଶ୍ୟକତା
ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅବସ୍ଥାରେ ହାତୀ-ହାତୀର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅବସ୍ଥାରେ ଆବଶ୍ୟକତା
ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅବସ୍ଥାରେ ଅନ୍ୟତମର ଆବଶ୍ୟକତା ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ହେଉଛି ଏହି ଆବଶ୍ୟକତା
ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅବସ୍ଥାରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅବସ୍ଥା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅବସ୍ଥାରେ ହାତୀ-ହାତୀର ଅବସ୍ଥା
କରା ଯାଏ ଏହି ଆବଶ୍ୟକତା, ଯାତ୍ରା ଆବଶ୍ୟକତା ଅବସ୍ଥାରେ ଆବଶ୍ୟକତା

ଅନ୍ୟ ଆଗବୋଧ, ଯାତେ ତେଣୁଲୋକେ ଶିକ୍ଷିତକାଳେ ଅହଳ
ହେଲେ ଅନ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ନାହିଁ ।

ଆମ ଗ୍ରାମ ଅର୍ଥ 'ହ'ର ପଞ୍ଚ ବର୍ଷର ଶିକ୍ଷିତ ଶିକ୍ଷକ
ହେବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ହାତ-ହାତୀର କିନ୍ତୁ ଆମ ଶିକ୍ଷକ
କାଳ ମିଳେ ଆମ ହାତ ହାତୀର ନାହିଁ । ପିଲାବେଳେ କାଳ,
ତେଣୁଲୋକେ ଶିକ୍ଷିତ ଅହଳ ଲାଗି ଲେଖିଲେ ବିଦ୍ୟ-ଆଦେ
କାଳ ଶିକ୍ଷିତ ଅର୍ଥର ଆଦେ ଦେଖାନ୍ତି ଲାଗି ଲେଖିବା କାଳ ।

ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଭାବରେ ଶିକ୍ଷିତ ଅର୍ଥର ଆଦେ
ଶିକ୍ଷିତ ଶିକ୍ଷକର ଉପକ୍ରମ କାଳ ମିଳେ ଶିକ୍ଷକ ଅର୍ଥ-
ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଲେ ହେଲେ ଉପକ୍ରମ ଉପକ୍ରମ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟକାରୀ
କାଳ । ହାତ-ହାତୀର ଉପକ୍ରମ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଶିକ୍ଷିତ
ଅର୍ଥର ଆଦେ ବିଦି ନାହିଁ ଶିକ୍ଷାଦି ଆଦେ ଶିକ୍ଷିତ
ଅର୍ଥର ଆଦେ ଅର୍ଥର ଶିକ୍ଷା ଦେଖା ନାହିଁ ଲେଖା କାଳ
କାଳ କାଳ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହାତ-ହାତୀର ଅହଳ ଲାଗି
କାଳ ଲେଖିଲେ ଅର୍ଥର ଆଦେ ଅର୍ଥର ଆଦେ କାଳ ।

କେବଳ ଶିକ୍ଷିତ ଅର୍ଥର ହେଲେ ଦେଖା ଅର୍ଥର
ହେଲେ ଲେଖିଲେ ଶିକ୍ଷିତ ଆଦେ କାଳ ଆଦେ
ହେଲେ ଅର୍ଥର ଦେଖିଲେ ।

ଆଧାରଗିତ ଏବଂ (REFERENCES) :

BOOK :

Devi. Bijaya ; Rabha Barnali (2022) Project writing Manab Publication, Panbazar

JOURNALS :

Astone, N. M. & McLanahan, S. S. (1991). Family Structure, Parental Practices and High School Completion. American Sociological Review, 56, 309-320.

Plomin, R., DeFries, J. C. & McLean, G. E. (1990). Behavioral genetics: A premier (2nd Edition) San Francisco: Freeman

Haveman, R. J. & Wolfe, B. (1995). Childhood events and circumstances influencing high school completion. Demography, 28(1), 133-157

WEBSITES :

<https://www.africanscholarpublication.com>

<https://www.frontiersin.org>

<https://ijdx.com> > 2021/11 PDF

Name: Jutila Hojong
School: Dhamora High School
Class: IX

Say yes to the following questions if they are correct and No if they are incorrect.....

Question :-

১. ভাৰত শিক্ষা আৰু শিক্ষণ শৈক্ষিক কৃতিত্বৰ ব্যৱহৃত অৰ্থক আছেনে ? ☒ হয় ☐ নহয়
২. উচ্চ পৰ্যায়ৰ ভাৰত শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত শিক্ষণ শৈক্ষিক কৃতিত্ব আৱশ্যক হয়নে ? ☒ হয় ☐ নহয়
৩. ছোৱালীৰ তুলনাত ল'ৰাৰ শৈক্ষিক কৃতিত্ব ওপৰত ভাৰত শিক্ষা আৱশ্যক আন্তিমালী প্ৰভাৱ পেলায়নে ? ☒ হয় ☐ নহয়
৪. শিক্ষণ ব্যৱস্থা যদিৰ লগে লগে শৈক্ষিক কৃতিত্ব ওপৰত ভাৰত শিক্ষা প্ৰভাৱ কমি যায়নে ? ☒ হয় ☐ নহয়
৫. চৰকাৰী আৰু বেচৰকাৰী বিদ্যালয়ৰ ব্যৱহৃত শৈক্ষিক কৃতিত্ব ওপৰত ভাৰত শিক্ষাৰ প্ৰভাৱ পাৰ্থক্য আছেনে ? ☒ হয় ☐ নহয়
৬. পিতৃৰ উচ্চ পৰ্যায়ৰ শিক্ষাই শিক্ষণে উচ্চ শিক্ষাৰ অক্ষমতা কৰাৰ অন্তৰ্ভুক্ত থাকেনে ? ☒ হয় ☐ নহয়
৭. নিম্ন শিক্ষাৰ পিতৃ হ'লে হান-হানীৰ ক্ষেত্ৰত উচ্চ শিক্ষাত অক্ষমতা লাভ কৰিব পাৰেনে ? ☒ হয় ☐ নহয়
৮. পিতৃৰ উচ্চ শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত হান-হানীৰ শৈক্ষিক কৃতিত্ব আৱশ্যক হয়নে ? ☒ হয় ☐ নহয়
৯. পিতৃ শিক্ষা আৰু হান-হানীৰ শৈক্ষিক কৃতিত্ব উত্তৰ ভাৰত ইতিবাচক অৰ্থক আছেনে ? ☒ হয় ☐ নহয়
১০. পিতৃ শিক্ষা আৰু হান-হানীৰ শৈক্ষিক কৃতিত্ব ব্যৱহৃত অৰ্থক ছোৱালীকৈ ল'ৰাৰ হান-হানীৰ প্ৰভাৱ আন্তিমালী নে ? ☒ হয় ☐ নহয়

ଆତି,

ଆଗାମୀ ଆଦାର କ୍ଷିତିକ ଆହ୍ୱାନ
ଧାରା ଆଦି କୁଳ
ଆଦାର : ଧାରା

ତା. ୧୫-୦୪-୨୦୨୩

ଶ୍ରୀ ଗିରିଜା ଆଦାର କ୍ଷିତିକ ବିଶେଷ ସହ ସାମ୍ବାଦିକ
ଆଦାର । ତେଣୁ ଏହି ଆଦାରର ଧାରା ଆଦାରର ବିଶେଷ
ତଥ୍ୟ ଆଦାରର ଧାରା ଆଦାର କରିବ । ତେଣୁ ଆଦାରର
ନାମ ହେଉ "ଆଦାର-ଆଦାର କ୍ଷିତିକ ଆଦାରର ଧାରା
ଆଦାରର କ୍ଷିତିକ ଆଦାର" ।

ଆଦାର ଆଦାର ତେଣୁ ଆଦାର କରିବ ଆଦାର
ଏହି ଆଦାରର ବିଶେଷ ଆଦାର ହେବ । ଏହି ଆଦାରର
ଆଦାରର ଧାରା ଆଦାର ଆଦାର ।

ଶ୍ରୀ,

ଆଦାର ଆଦାର,
ଆଦାର ଆଦାର-
କ୍ଷିତିକ ବିଶେଷ
ଆଦାର ଆଦାର

୧୫/୦୪/୨୦୨୩

LAKHIPUR COLLEGE, LAKHIPUR
PROJECT WRITING
EDU-HC - 6026

A PROJECT
ON

EFFECT OF SINGLE PARENTING ON ACADEMIC
ACHIEVEMENT

SUPERVISOR

Nilima Das
Associate professor,
Education Department
Lakhipur College

Submitted by

Rekha Das

Student of 6th sem,
Dept of Education
Registration no :- 20023098
Roll no :- UA-201-101-0105

শ্ৰেয়স্কৰ শ্ৰেতিবন্দন

CERTIFICATE FROM SUPERVISOR

This is to certified that the project entitled "A Study on the effect of single parenting on academic achievement- with special reference to Lakhimpur Block" has been written by Rekha Das under my supervision and that the candidate has fulfilled all the requirements for preparing the project for B.A (Hons) in Education, Lakhimpur college, and that project is the result of own investigation.

Name of Supervisor

Nilima Das
Associate Professor
Department of Education
Lakhimpur college

ସେବନାୟ-ବିଷୟ

ନୈଶଦ୍ଧିକ ସ୍ୱତିଷ୍ଠ ଏବଂ ଆବିଷ୍କାର-ଆବିଷ୍କାର-
ଏବଂ ଅଧ୍ୟୟନ ବିଶ୍ଳେଷଣ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ-ଲକ୍ଷ୍ୟ-
ସ୍ୱଳ୍ପ-

A project submitted for the partial
fulfillment of the requirements for the
Bachelor degree (Hons) in Education of
Gauhati University Paper-EDU-HC-6026

ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ
ନୀଳିମା ନାୟକ
ଅନ୍ତର୍ଗତ ଅଧ୍ୟାପକ-
ଶିକ୍ଷା-ବିଭାଗ-
ଲକ୍ଷ୍ୟ-ସ୍ୱଳ୍ପ-କଲେଜ

ନାୟକ
ସୁଧା ନାୟକ
ସହ-ସାମ୍ବାଦିକ (ଅନ୍ତର୍ଗତ)
EDU-HC-6026

Gu-Roll no-201-101-0105

Regd.No-20023098

ଲକ୍ଷ୍ୟ-ସ୍ୱଳ୍ପ-କଲେଜ

ଆଗବନ୍ଧା

ଏକଲକ୍ଷ ଏକାଦଶ ବର୍ଷକାଳ ଶାଳା ବିଭିନ୍ନ ଦିଗର-
ଅଧ୍ୟୟନ କରାଯିବା ଶୁଭାଶୀର୍ବାଦ । ଏହି ଏକଲକ୍ଷର ବିଷୟ-
ନିର୍ବାଚନ କାର୍ଯ୍ୟର ସମସ୍ତ ଶାସ୍ତ୍ରାବଳୀ-ମନୋବିଜ୍ଞାନ-
ଅନୁସନ୍ଧାନ କରା ହେବ । ତେଣୁ ଶାସ୍ତ୍ର-ଅଧ୍ୟୟନ-
ଆଧାରରେ ଏକଲକ୍ଷର ଶୁଦ୍ଧତା, ମନୋବିଜ୍ଞାନ-
ନିର୍ବାଚନ କରା ହେବ । ଏକଲକ୍ଷଟିର-ସମସ୍ତ ଶାସ୍ତ୍ର-
ଆଧାର-ବିଶିଷ୍ଟ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ-
କରିବା ଆବଶ୍ୟକ-ଏକ-ଆଧାର ଶାସ୍ତ୍ର ଶୁଦ୍ଧି ଆବଶ୍ୟକ ।
ଏକଲକ୍ଷଟିର-ନିୟାମିତ-ଅନୁସନ୍ଧାନ କରାଯିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ-
ଦେବାବଶ୍ୟକ-ସି-ଆବଶ୍ୟକ ଆଗବନ୍ଧା ଶାସ୍ତ୍ର-
ଅନୁସନ୍ଧାନ ଶୁଭାଶୀର୍ବାଦ କରିବା ।

ଅତି କମ୍-ଅନୁସନ୍ଧାନ-କରିବା ଏକଲକ୍ଷଟିର-
ଅନୁସନ୍ଧାନ କରାଯିବା ଶାସ୍ତ୍ର ଶୁଦ୍ଧି ଆବଶ୍ୟକ-ଅଧ୍ୟୟନ-
ନିର୍ବାଚନ-ଆବଶ୍ୟକ ନିୟମ-ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ନିଶ୍ଚୟ ।
ଶେଷରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଶୁଭାଶୀର୍ବାଦ କରିବା ।

তালিকা
সিবে- তালিকা

তৃতীয়া

page no

Chapter - I

আবহুতি : 1-6
অধ্যয়নটোষ অর্থ :
এককত ব্যবহার ধারণা-সংজ্ঞা :
অধ্যয়নটোষ-সুদৃশ্য :
অধ্যয়নটোষ-পূর্বানুমান :
অধ্যয়নটোষ-সীমাবদ্ধতা :

Chapter - II

গুরুত্ব-লগত জড়িত সাক্ষিত্য কৃতি 7-11

Chapter - III

গুরুত্ব-অভিবেক্ষণ-আধা পদ্ধতি 12-18
আবহুতি :
অধ্যয়নটোষ ব্যবহার-কথা পদ্ধতি :
অধ্যয়নটোষ-কলক :
অধ্যয়নটোষ-জনসংখ্যা :
অধ্যয়নটোষ-নমুনা :
তথ্য সংগ্রহ-আধা :
ব্যক্তিগত তথ্য অভিলেখ :

Chapter - IV

তথ্য-বিবরণ-আধা ব্যাখ্যা : 19-25

Chapter - V

একক-ফলাফল-আধা আলোচনা : 26-33
আবহুতি :
অধ্যয়নটোষ-মুখ্য ফলাফল :
ফলাফল-আলোচনা :
অধ্যয়নটোষ-আলোচনা :

ତାଲିକା (Tables)

List of Tables

୧। ତାଲିକା ନଂ - ୧ :-

ଏକକ ଅଭିଜ୍ଞାତକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଶିକ୍ଷକ-ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ-
ବୃତ୍ତିବିଷୟ-ସିଦ୍ଧାନ୍ତନ ।

୨। ତାଲିକା ନଂ - ୨ :-

ଏକକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ-ଆୟତ୍ତ-ପରିଚାଳକ ଡାକ୍ତର -
ନିୟମ ଦ୍ଵାରା ଶିକ୍ଷକ ଆୟତ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ-
ପରିଚାଳକ ଡାକ୍ତର-ନିୟମ ଦ୍ଵାରା ଶିକ୍ଷକ-ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ-
ବୃତ୍ତିବିଷୟ-ଉଚ୍ଚତମ ଶିକ୍ଷକ ଅଧ୍ୟୟନ ।

ଚିତ୍ର-ତାଲିକା

(List of Figures)

୧। ଚିତ୍ର ନଂ - ୧ :-

ଏକକ ଅଭିଜ୍ଞାତକର୍ତ୍ତବ୍ୟ-ଶିକ୍ଷକ-ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ-
ବୃତ୍ତିବିଷୟ ଚିତ୍ର-ଆୟତ୍ତ-ଏକାକୀ ବର୍ଷା ଉଚ୍ଚ ।

୨। ଚିତ୍ର ନଂ - ୨ :-

ଏକକ-ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ-ଆୟତ୍ତ-ପରିଚାଳକ ଡାକ୍ତର -
ନିୟମ ଦ୍ଵାରା ଶିକ୍ଷକ ଆୟତ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ-
ପରିଚାଳକ ଡାକ୍ତର-ନିୟମ ଦ୍ଵାରା ଶିକ୍ଷକ-ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ-
ବୃତ୍ତିବିଷୟ-ଉଚ୍ଚତମ ଶିକ୍ଷକ ଅଧ୍ୟୟନ-ଚିତ୍ର-ଆୟତ୍ତ
ଏକାକୀ ବର୍ଷା ଉଚ୍ଚ ।

CHAPTER - I

ଏକଲମ୍ବତ ବ୍ୟବହାର ସ୍ୱାଧୀନତା-ଆଂଶ
(operational definition of the terms used)

ଏକଲମ୍ବତା-ବିଷୟ-ସ୍ଥଳ - ଶିକ୍ଷାତ୍ମକ କୃତ୍ତିତ୍ୱ
ଏକକ ଅଭିଭାବକ-କ୍ଷେତ୍ର-ଏକ ଅଧ୍ୟୟନ । ଏହି
ଏକଲମ୍ବତ ବ୍ୟବହାର-କର୍ତ୍ତା-ସ୍ୱାଧୀନତା-ଆଂଶ-ବିଷୟଗୋଷ୍ଠୀ-
ମିଶ୍ରତ ବାସିତା-ସ୍ୱାଧୀନତା-ଉପାଦାନନ-କର୍ତ୍ତା-ମିଶ୍ର -

ଶିଶୁ (children) :- ଏହି ଏକଲମ୍ବତା ଶିଶୁ ଶିକ୍ଷା-
ମିଶ୍ର-ଅବଳ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ ଜାଗା କର୍ତ୍ତା-ସ୍ୱଳ୍ପ-ସି-ଶିକ୍ଷା-
ନିଷ୍ଠା ବା ମାତ୍ର ନୋହୋତା ଶିଶୁ-ଅବିବିଧିକ, ଆତ୍ମାତ୍ମିକ-
ଆତ୍ମାତ୍ମିକ ଆତ୍ମ ଶିକ୍ଷାତ୍ମକ ମୂଲ୍ୟବେତ୍ତ ବିକାଶାତ୍ମକ ସାଧି-
ଆତ୍ମାତ୍ମିକ-ସ୍ୱାଧୀନ, ସ୍ୱଳ୍ପ-ଆତ୍ମ-ଉପାଦାନନ-ସ୍ୱାଧୀନତା-ସ୍ୱଳ୍ପ ।

ଶିକ୍ଷାତ୍ମକ କୃତ୍ତିତ୍ୱ (Academic Achievement) :- ଶିକ୍ଷାତ୍ମକ-
କୃତ୍ତିତ୍ୱ ଜ୍ଞାନ ମିଶ୍ର-ଅବଳ ଶିଶୁ-ଶିକ୍ଷାତ୍ମକ ମୂଲ୍ୟବେତ୍ତ
ନିବିଷ୍ଟାତ୍ମକ-ଉପାଦାନନ-ବିବିଧତା-କର୍ତ୍ତା ମିଶ୍ର ।

ଏକକ ଅଭିଭାବକ (Single parenting) :- ଏକକ ଅଭିଭାବକ
ଏକକ କ୍ଷେତ୍ର-ନିବିଷ୍ଟାତ୍ମକ ଜାତୀୟ ଶିକ୍ଷାତ୍ମକ ଆଂଶାତ୍ମକ କର୍ତ୍ତା-
ସ୍ୱଳ୍ପ-ଏକକ ନିଷ୍ଠା-ମାତ୍ର-ଉପାଦାନନ-ଉପାଦାନନ-ନିଷ୍ଠା-
କର୍ତ୍ତା-ସ୍ୱଳ୍ପ-ଉପାଦାନନ-ସ୍ୱଳ୍ପ, ଆନନ୍ଦନ ନିଷ୍ଠା-ମାତ୍ର-
ଉପାଦାନନ ବା-ଉପାଦାନନ-ଉପାଦାନନ-ଉପାଦାନନ ।

- ১। অধ্যয়নত শিল্প অর্থাৎ শিল্প-শৈল্পিক-কৃতিত্ব-
 তুল্যত একক-অভিভাবক-বিশ্ব প্রজ্ঞা-বিশ্ব
 শিল্প-শাস্ত্রিক, আনুগত্য-আব-আনুগত্য-
 বিদ্যাগুরু-প্রতি-দ্বাদশ, দুই-আব-বিশ্ব-
 আনুগত্য-বিশ্ব ।
- ২। শিল্প-শৈল্পিক-কৃতিত্ব-বিশ্ব-প্রজ্ঞা-বিশ্ব-
 প্রজ্ঞা-বিশ্ব-বিশ্ব-আব-অন্যান্য-শৈল্পিক-
 আনুগত্য-দ্বাদশ-বিশ্ব-বিশ্ব-বিশ্ব-
 বিশ্ব ।
- ৩। একক-অভিভাবক-শিল্প-বিশ্ব-প্রজ্ঞা-বিশ্ব-
 প্রজ্ঞা-বিশ্ব-শিল্প-শৈল্পিক-বিশ্ব-অন্যান্য-
 বিশ্ব ।
- ৪। অধ্যয়ন-বিশ্ব-বিশ্ব-শিল্প-বিশ্ব-বিশ্ব-
 বিশ্ব-বিশ্ব ।

CHAPTER - II

ଓମ୍ବଟ ଯୁକ୍ତ ଶ୍ରେଣୀ ମେଳାୟ । ଏକକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ-ଆହୁସ-
ନବିଆଳୟ- ଆର୍ଥିକ ବାଲିଆ ଆହୁସାଜିକ- ଡିଆ-
ଆନାଜିକ- ଡିଆ, ଅଭିଭାବକ- ବାଲିଆତ ଅଭାବ-
ଆଦି ବିଭିନ୍ନ ଶ୍ରେଣୀମାନଙ୍କ- ଆନୁଷ୍ଠାନିକ- ସହ-ମାଧ୍ୟମ- ।
ସିନ୍ଧୁ- ଡିଭିଜନ- ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ- ଶ୍ରେଣୀମାନଙ୍କ-
ମେଳାୟ- ମାଧ୍ୟମ- ।

3) Magara, Pauline, K (2017) - "The Influence
of Single parenting on Students' Academic
achievement in Selected Secondary Schools in
Taveta Subcounty, Taita Taveta County, Kenya."
ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଅଧ୍ୟୟନ କରିଥିଲେ ।

ଅଧ୍ୟୟନ- ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ- ଓମ୍ବଟ
ଏକକ ଅଭିଭାବକ- ଅଭିଭାବକ- ଅଭିଭାବକ ଅଧ୍ୟୟନ-
ଆନୁଷ୍ଠାନିକ- ମେଳାୟ- ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ- ଏକକ ଅଭି-
ଭାବକ- ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ- ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ- ଓମ୍ବଟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ-
ଆନୁଷ୍ଠାନିକ- ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ- ଶ୍ରେଣୀମାନଙ୍କ- ମେଳାୟ- ମାଧ୍ୟମ- ।

4) Jineh Cruz (2020) - "The effect of single
parenting style to a child's academic
performance." ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଏକ ଅଧ୍ୟୟନ- କରିଥିଲେ ।

ଅଧ୍ୟୟନ- ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଏକକ ଅଭିଭାବକ-
ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ- ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ- ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ- ଶ୍ରେଣୀମାନଙ୍କ- ମେଳାୟ- ମାଧ୍ୟମ-
ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ- ।

1/ Thiessen, Sarah (1997) - "Effects of Single parenting on Adolescent academic achievement

Establishing a Risk and protective Factor

Frame work " সমস্যা'ক' অধ্যয়ন'ক'বিচ্ছিন্ন ।

অধ্যয়ন'ক' - উদ্দেশ্য' আছিল' বৈশিষ্ট্য'ক' কৃতিত্ব'ক' ও'ল'ক'ত

এক'ক' - অভিভাবক'ক' - জ্ঞান'ক' নির্মাণ'ক' দক্ষ' ।

উ'ল'ক' - গ'ণনা'ক' - ফলাফল'ক' - ন'ক' - গ'ণনা'ক' - বৈশিষ্ট্য'ক' -

এক'ক' - অভিভাবক'ক' - শিশু' - বৈশিষ্ট্য'ক' - কৃতিত্ব'ক' - ও'ল'ক'ত

কৃতিত্ব'ক' - জ্ঞান'ক' - লেখ' - ন'ক' - । এক'ক' - শিশু' - মাতৃ

বিশিষ্ট'ক' - এক'ক' - মাতৃ - অ'ক'ল' - অ'ধিক' - আর্থিক' - আ'ক'

সমস্যা'ক' - সমস্যা'ক' - শিশু' - ন'ক' - । ম'ক' - উ'ল'ক' -

স'ক' - বৈশিষ্ট্য'ক' - অ'ক'ল' - ম'ক' - আ'ক' -

স'ক' - আ'ক' - সমস্যা'ক' - অ'ক'ল' - ক'ক' - উ'ল'ক' -

ক'ক' - ন'ক' - ।

2/ L. H yew (2016) - "The effects of single parenting on student performance in secondary Schools in Brunei ." - ও'ল'ক' - গ'ণনা'ক' - ক'ক' -

এক'ক' - অধ্যয়ন'ক' - উদ্দেশ্য' বৈশিষ্ট্য'ক' - কৃতিত্ব'ক' - ও'ল'ক'ত

এক'ক' - অভিভাবক'ক' - জ্ঞান'ক' - ব'ক' -

উ'ল'ক' - গ'ণনা'ক' - ফলাফল'ক' - ন'ক' - গ'ণনা'ক' - বৈশিষ্ট্য'ক' -

এক'ক' - অভিভাবক'ক' - শিশু' - বৈশিষ্ট্য'ক' - কৃতিত্ব'ক' - —

CHAPTER - III

CHAPTER - III

গবেষণা-অভিযোজনা আৰু পদ্ধতি (Research Design and Methods)

আবহুতি (Introduction)

গবেষণা প্ৰকল্পৰ বাবে তথ্য সংগ্ৰহ কৰা প্ৰক্ৰিয়াটোক কৰ্ম পদ্ধতি (Methodology) বুলি জনা যায়। তাত্ত্বিক বা ব্যৱহাৰিক গবেষণাৰ বাবে তথ্য সংগ্ৰহ কৰিবলৈ বেটা নিৰ্দিষ্ট পদ্ধতি অনুসৰণ কৰিব লাগিব।

গবেষণা কৰ্মপদ্ধতি দ্বাৰা তথ্য সংগ্ৰহ কৰা গবেষণাৰ পূৰ্বানুমান পৰীক্ষা কৰিবলৈ ব্যৱহাৰ কৰা হয়। বেটা ভাল অভিযোজনাৰে গবেষণাটোক নিৰ্ভৰ-যোগ্যতা আৰু বৈধতা প্ৰদান কৰিব। গবেষণা অভি-যোজনাৰ প্ৰয়োজনীয়তা, ডাঙৰ-চুৰা, পৰ্য্যবেক্ষণ তথা পৰীক্ষা-ক-অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হয়।

গবেষণা কৰ্মপদ্ধতিত গবেষণাক ডাঙৰ-চুৰাটো চিনাক্তকৰণ কৰাৰ লগে লগে বিশেষ দিশত উপনীত হ'বলৈ প্ৰক্ৰিয়া অন্তৰ্ভুক্ত কৰিব। এই প্ৰক্ৰিয়াত গবেষণা বেটা সূচক-ৰূপে সংগ্ৰহ কৰিবলৈ গবেষণাক বিচ্ছিন্ন আৱৰ্ণাভাৱে ভাৱ-বাপৰে দেখা দাঙি ধৰা হয়।

ଅଧ୍ୟୟନଟୀକା ବ୍ୟବହାର କରା ଯାଉଛି (method used in the study) :-

ଉପଯୁକ୍ତ ନବିକଳନଟୀକା ଏକକକ୍ଷର ଉପାଦାନ ଉପରେ
ତଥାସ୍ତତ୍ ଅଧିକ-ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ମୋଡାନ ଧାର୍ଯ୍ୟ । ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ
ବିଶାସ-ହେଉଅଛି ନବିକଳନା ଶୁଦ୍ଧ ଏକକକ୍ଷର
ବ୍ୟବହାର କରା ଯାଉଛି । ଯାହା ମୁଖ୍ୟତଃ ତଥ୍ୟ ଆବେଶ
ସାଧ୍ୟ-ନିୟମ, ଆଶିଳା-ଆଦି ଉପଯୁକ୍ତ ଜାଣି-ଅସ-
ଲକ୍ଷ୍ୟ କରା ଯାଏ ।

ଏକକକ୍ଷର ଉପାଦାନ ଦ୍ଵାରା ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା କରା
ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ-ବର୍ଣ୍ଣନାଧୂଳକ-ବିଶାସ-ନିୟମ (Descriptive
Survey method) ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା କରାଯାଏ । ବର୍ଣ୍ଣନା-ଧୂଳକ-
ବିଶାସ-ନିୟମର ବର୍ଣ୍ଣନାରେ କି ଦିଶି ଆସୁଛି ତାହା
ଓଡ଼ିଆ ବର୍ଣ୍ଣନା ଆଦି ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଆବେଶାନ୍ତ । ଅଧ୍ୟୟନ
ଟୀକା ବିଶାସ-ଆବେଶ-ଦ୍ଵାରା ବର୍ଣ୍ଣନା ନବିକଳନିତ
ଦୃଶ୍ୟମାନ ଅବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ-ଆଦି-ସାଧ୍ୟା କରାଯାଏ
ତଥ୍ୟ ଆବେଶ କରା ଯାଏ । ଏହି ନିୟମ-ଦ୍ଵାରା
ଜାଣି-ଅସ କରା-ବିଶ୍ଳେଷଣ, ସାଧ୍ୟା
ଅଥବା ଆବେଶନାରେ ଉପରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ — ବି-
ଶ୍ଳେଷଣ-ନବିକଳନିତ ମୁଖ୍ୟାଦି କରା-
ତଥ୍ୟ ମୁଖ୍ୟାଦି ଧାର୍ଯ୍ୟ ।

ଅଧ୍ୟୟନର ଚଳକ (variables of the study) :-

ବିଭିନ୍ନ ଅଧ୍ୟୟନର ଆବିଷ୍କୃତି ଉଦାହରଣ ସହ
ଗ୍ରାହ୍ୟତା ଶିକ୍ଷା ଶୈଳୀଗତ କୃତ୍ତିତ୍ୱ ଏବଂ ଅଭିଜ୍ଞତା
ସହ ଏକାକୀ ଆଶ୍ରୟ ଅଧ୍ୟୟନ କ୍ଷମାତ୍ମକ ଆଠିକ ଆଶ୍ରୟ
ଆଶ୍ରୟ ଦୁଇ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଛି । ଉକ୍ତି ଉଦାହରଣ
ଆଗତ ସାମାନ୍ୟ ଅଧ୍ୟୟନର ଚଳକ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇଛି ।

କ/ ନିର୍ଭରଶୀଳ ଚଳକ (Dependent variable) —

ଶିକ୍ଷାଗତ କୃତ୍ତିତ୍ୱ (Academic Achievement)

ଖ। ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଚଳକ (Independent variable) —

ଏକକ ଆଭିଜ୍ଞତା (Single parenting)

ଅଧ୍ୟୟନର ଜନସଂଖ୍ୟା (Population of the study) :-

ଜନସଂଖ୍ୟା ଶିକ୍ଷା ଶୈଳୀଗତ ଅଧ୍ୟୟନ
କରୁଥିବା ନିର୍ବାସନ କ୍ଷମା ବିଦ୍ୟାଳୟର ଅନ୍ତର୍ଗତ ଜନସଂଖ୍ୟା
କିମ୍ବା ଆଶ୍ରୟ ଲୟ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଧ୍ୟୟନର ଶିକ୍ଷାଗତ
ଲକ୍ଷ୍ୟ ସହ ଏକକ ଆଭିଜ୍ଞତା ଶିକ୍ଷା ଶୈଳୀଗତ —

ନମୁନା-ସିଙ୍ଗାଳ-ସବି-ଲିଖା)

ଦ୍ଵାର୍ତ୍ତ୍ୟ ଶ୍ରୋତାନ୍ତି ନମୁନା-ପଦ୍ଧତି (purposive Sampling method) ବ୍ୟବହାର-କରି-ଲିଖି-ଥାନ୍ତି
ନୋହାସା ଲ'ସା ୫ ଶାଖା ଆବହାୟାଲି ୫ ଶାଖା
ନିର୍ବାଚନ କରା ଶୁଦ୍ଧି ।

ତଥ୍ୟ-ସଂଗ୍ରହ-ଆବିଶା (Tools for the study) :

ଗ୍ରନ୍ଥସମାଧି ଆବିଶା-ଶ୍ରୋତା-କରି-ଆବିଶା-
ତଥ୍ୟ-ସଂଗ୍ରହ-କରା-ଶୁଦ୍ଧି । ଶିକ୍ଷାବିଦ୍ୟା-ବୃତ୍ତିବିଧି-ଦ୍ଵାର୍ତ୍ତ୍ୟ
ଏବଂ ଅଭିଭାବକ-ଶ୍ରୋତା-ଆବିଶା-ଅବିଶା-କରି-
ଗ୍ରନ୍ଥସମାଧି-ଉପ-ଦିଆ-ଆବିଶା-ଆବିଶା-ବ୍ୟବହାର-କରି-
-

1/ ଆବିଶା-ଆବିଶା

ଏବଂ ଅଭିଭାବକ-ଲ'ସା-ଶ୍ରୋତା-ଆବିଶା-
ଆବିଶା-ଲିଖି-ଆବିଶା-ନୋହାସା-ଶିକ୍ଷାବିଦ୍ୟା-ଦ୍ଵାର୍ତ୍ତ୍ୟ
ହୋତା-ଆବିଶା-ଆବିଶା-ଶିକ୍ଷାବିଦ୍ୟା-ଦ୍ଵାର୍ତ୍ତ୍ୟ
କରି-ଗ୍ରନ୍ଥସମାଧି-ଆବିଶା-ଆବିଶା-
-

2/ ଶିକ୍ଷାବିଦ୍ୟା-ବୃତ୍ତିବିଧି-ଆବିଶା

ଶିକ୍ଷାବିଦ୍ୟା-ବୃତ୍ତିବିଧି-ଆବିଶା-ଆବିଶା-
ଅଭିଭାବକ-ଆବିଶା-ଆବିଶା-ଆବିଶା-
ବିଦ୍ୟାବିଦ୍ୟା-ଲ'ସା-ଆବିଶା-ଆବିଶା-
-

ଉତ୍ତର- ମାଧ୍ୟମିକ ମାଧ୍ୟମ (statistical techniques of the data) :

ଆମିନା ମୂଳ :- ସାଫିତ ଓ ଅନ୍ୟ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ସାଫିତ କାରି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ମୂଳ ଆମିନା (Raw data) । ଏହି ମୂଳ ଆମିନା
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମାଧ୍ୟମିକ-ଆମିନା ମିଳି ବିଶ୍ଳେଷଣ-
ନକାମିନା ଅର୍ଥମିନା ମିଳି ମାଧ୍ୟମ । ଏହି ମାଧ୍ୟମିକ-
ମିଳି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ-ମାଧ୍ୟମିକ-ମାଧ୍ୟମିକ-
(Descriptive statistics) ବ- ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଶ୍ଳେଷଣ-
କାରି ମିଳି । ଏହି ଏକାମିନା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାଫିତ
କାରି ମିଳି ।

CHAPTER - IV

CHAPTER - IV

ତଥ୍ୟ- ବିଶ୍ଳେଷଣ ଆବ୍ୟାସ

(Analysis and Interpretation of Data)

ପ୍ରକଳ୍ପନା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାଂଖ୍ୟିକ ତଥ୍ୟ-ସୂଚକ-
 ଲାଭକ୍ତ ବିଶ୍ଳେଷଣ ଆବ୍ୟାସ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଅଟେ ।
 ପ୍ରକଳ୍ପନା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାଂଖ୍ୟିକ ତଥ୍ୟ-
 ସୂଚକ-ସୂଚକ- ବିଶ୍ଳେଷଣ ଆବ୍ୟାସ ଆବଶ୍ୟକ
 କରା ଯିବ । ତଥ୍ୟ- ବିଶ୍ଳେଷଣ ନିମ୍ନଲିଖିତ ତାତ୍ପ-
 ର୍ୟାନ୍ତରୀୟ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ- ଲାଭକ୍ତ କରା । ନିମ୍ନଲିଖିତ-
 ବ୍ୟାସ୍ତବ- ଗ୍ରହଣ- ଏବଂ ବାସ୍ତବ- ଅଧିକାରୀ ଅଟେ ।
 ସାଂଖ୍ୟିକ ତଥ୍ୟ- ଆବ୍ୟାସ- ବିଶ୍ଳେଷଣ ଆବଶ୍ୟକ
 ପ୍ରକଳ୍ପନା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାଂଖ୍ୟିକ ତଥ୍ୟ-
 ସୂଚକ-ସୂଚକ- ବିଶ୍ଳେଷଣ ଆବଶ୍ୟକ ।

ତଥ୍ୟ- ବିଶ୍ଳେଷଣ ସର୍ବନାମକ- (Descriptive)
 ଆବ୍ୟାସ ସୂଚକ-ସୂଚକ- (Inferential) ବିଶ୍ଳେଷଣ-
 ବ୍ୟବହାର- ନିମ୍ନଲିଖିତ- ପ୍ରକଳ୍ପନା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 ସର୍ବନାମକ- ନିମ୍ନଲିଖିତ- ବିଶ୍ଳେଷଣ- ଆବ୍ୟାସ- ନିମ୍ନଲିଖିତ ।

ସର୍ବନାମକ ବିଶ୍ଳେଷଣ (Descriptive analysis) :

ସର୍ବନାମକ ବିଶ୍ଳେଷଣ ଗଣନାତ୍ମକ, ଲିଖିତ-

(: : : : :)
 ମିତ୍ର , ମୁଖ୍ୟ ମିତ୍ର ବ୍ରତ୍ୟାଦିକ - ଅନୁବୃତ୍ତି କାର୍ଯ୍ୟ ।
 ଶିକ୍ଷାଗ୍ରାମ୍ୟ - ଶିକ୍ଷାଦିକ - ମାଳାମାଳକ - ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅସ-
 ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ଶିକ୍ଷାଦିକ - ଅନୁବୃତ୍ତି କାର୍ଯ୍ୟ - ଅନୁବୃତ୍ତି କାର୍ଯ୍ୟ
 ବ୍ୟବ - ନାସି - ଆଉ ଏକଲକ୍ଷ୍ୟ - ଶିକ୍ଷାଦିକ - ଅନୁବୃତ୍ତି
 କାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ୟାପାର ଆଗବନ୍ଦ୍ୟ ନାସି । ଧର୍ମନା-
 ଶିକ୍ଷକ - ନାସିଆର ଧ୍ୟାବ - ଦ୍ଵାରା ଶ୍ରଦ୍ଧା , ଜ୍ଞାନକ-
 ବିକ୍ରାନ୍ତି ଆମିତ୍ଵ ଶିକ୍ଷାଦିକ କରା ହୁଏ ।

ତଥ୍ୟ - ବ୍ୟାପାର (Analysis of Data) :

ଉଦାହରଣ 1 (Objective-1) :-

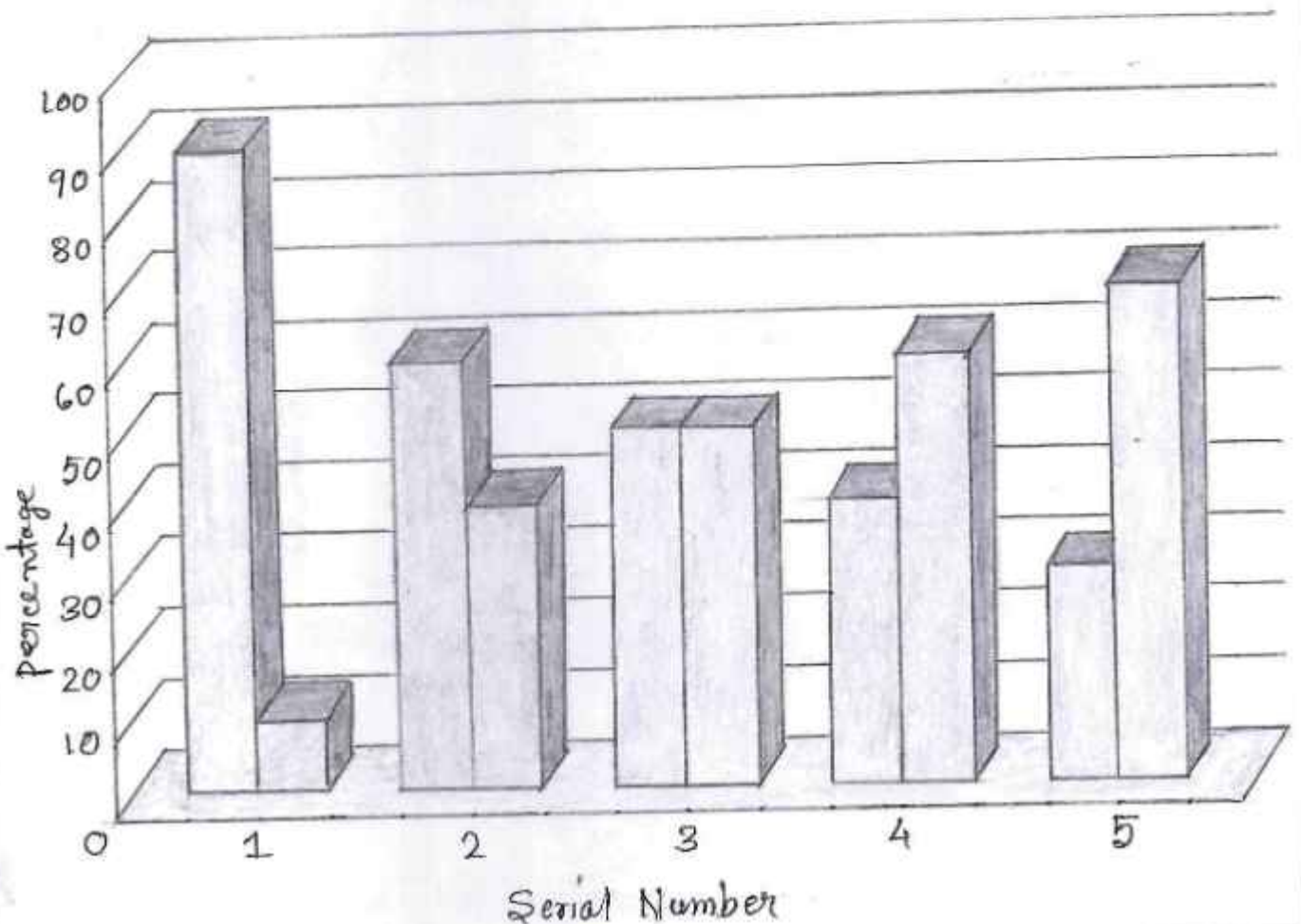
ଏକକ - ଅଭିଜ୍ଞାନକ - ଶିକ୍ଷକ -
 ଶିକ୍ଷାଦିକ - ବ୍ରତ୍ୟାଦିକ - ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅନୁବୃତ୍ତି କାର୍ଯ୍ୟ
 କରା ।

ଏକକ - ଅଭିଜ୍ଞାନକ - ଶିକ୍ଷକ - ଶିକ୍ଷାଦିକ -
 ବ୍ରତ୍ୟାଦିକ - ବିଶ୍ଳେଷଣକ - ବାବୁ - ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅନୁବୃତ୍ତି
 କରା ହୁଏ । ତାଲିକା - ୫ ଓ ୬ରୁ ଶିକ୍ଷକ - ଅନୁବୃତ୍ତି
 ହୁଏ । -

ତାଲିକା ନଂ - ୫

କ୍ରମିକ ନଂ	ପ୍ରଶ୍ନସୂଚୀ	ଅମ୍	ନମ୍
1	ଆ ସାମିତିଆ- ନୋମାସାତି ଉଦ୍ଧି- ଉନ୍ନତ ଶିକ୍ଷା- ମୋସାମ୍ ?	90%	10%
2	ଶିକ୍ଷାସ- ଉଦ୍ଧି- ଆର୍ଥିକତାସ- ଅଧୁସିଦ୍ଧା- ମୋସାମ୍ ?	60%	40%
3	ମହା- ଉନାସ- ସାସ- ସୁସାସ- ମୋସାମ୍ ଆମ୍ଭାସି ଉଦ୍ଧି- ମୋସାମ୍ ?	50%	50%
4	ଆମ୍ଭାସି ସା ଆମ୍ଭାସି ମୋସାମ୍ ସାମିତିଆ- ଉଦ୍ଧି- ମୋସାମ୍ ଆମ୍ଭାସି- ସାମ୍ ?	40%	60%
5	ଉଦ୍ଧି- ଶିକ୍ଷାସ- ସାସ- ଉନ୍ନତ ନିର୍ମାଣ ମୋସାମ୍ ?	30%	70%

ଫିଗ ନଂ- ୫

ଓଲଟା ତାଲିକା ନଂ - 1 ର ନକ୍ସା ମୁତାବକ
 ଯେ ଅଧ୍ୟୟନାତ୍ମକ ବ୍ୟବସାୟ - ବଣା ଶ୍ରେଣୀ ଶ୍ରେଣୀ -
 ଡେଫି - 9 (90%) ଶ୍ରେଣୀର ବ୍ୟବସାୟ ଚାଲି ଚାଲୁଛି । ଡିକ -
 ଶ୍ରେଣୀର - ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ - ଡେଫି - 6 (60%) , ତୃତୀୟ
 ଶ୍ରେଣୀ - 5 (50%) , ଚତୁର୍ଥ - 4 (40%) ଆବେଦନ -
 3 (30%) ଶ୍ରେଣୀର ବ୍ୟବସାୟ ଚାଲି ଚାଲୁଛି । ଆବେଦନ ଶ୍ରେଣୀ
 ଶ୍ରେଣୀର ଚାଲୁଛି - ଶ୍ରେଣୀ - 1 (10) , ଦ୍ୱିତୀୟ
 4 (40%) , ତୃତୀୟ 5 (50%) , ଚତୁର୍ଥ 6 (60%) ଆବେଦନ
 ଶ୍ରେଣୀ - ଶ୍ରେଣୀ 7 (70%) ଶ୍ରେଣୀ ।

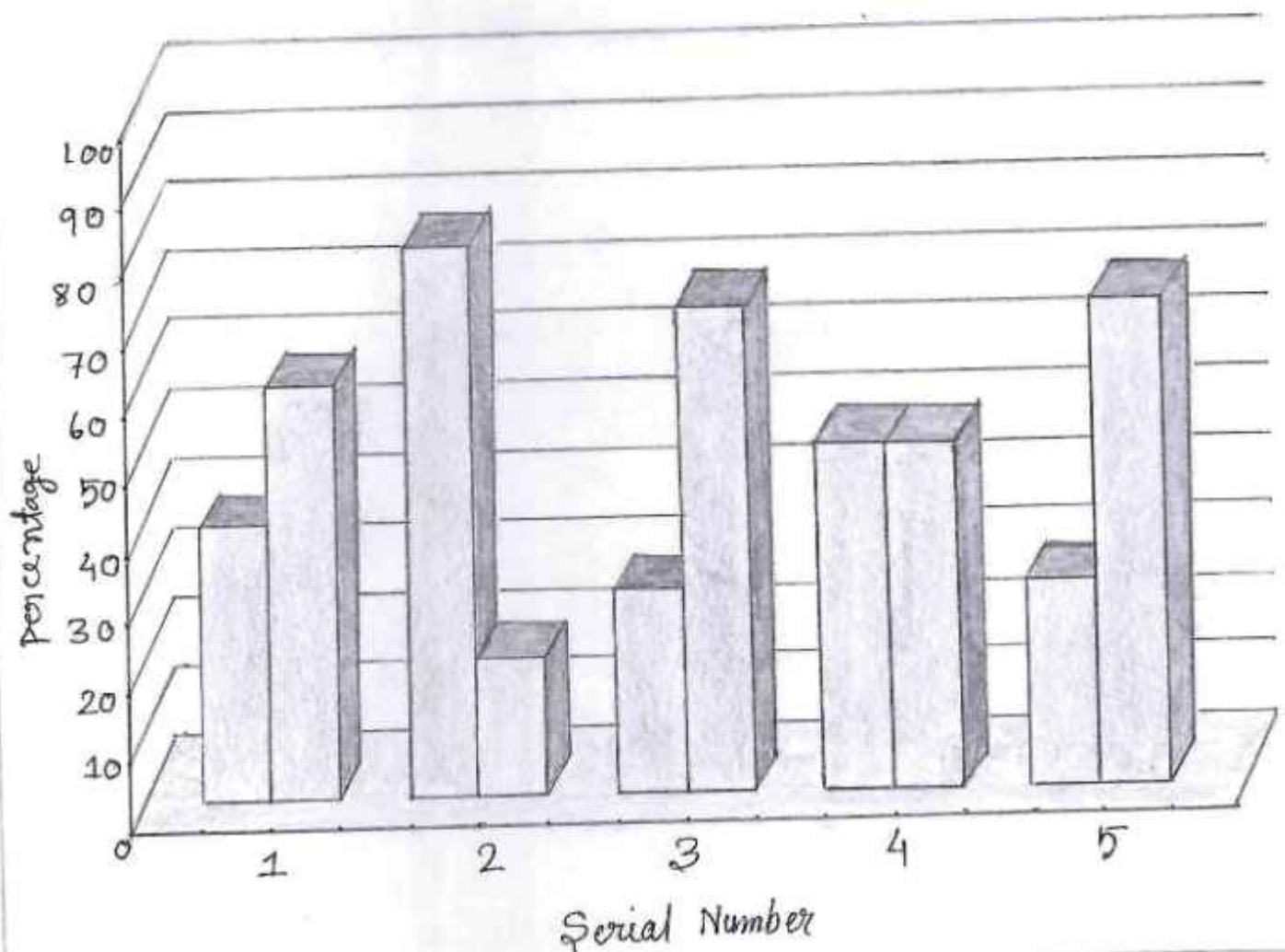
ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ (objectives) :

ଏକକ - ଲିଫ୍ଟ - ଶାସ୍ତ୍ର - ନବିଯୋଗ୍ୟ ଡାକ୍ତର -
 ନିୟମ ମୁତାବକ ଲିଫ୍ଟ ଆବେଦନ ନିୟମ - ଶାସ୍ତ୍ର - ନବିଯୋଗ୍ୟ
 ଡାକ୍ତର - ନିୟମ ମୁତାବକ ଲିଫ୍ଟର କୃତ୍ରିମ ଚଳନା
 ଲିଫ୍ଟ - ଅଧ୍ୟୟନ ବଣା ।

ତାଲିକାବଳୀ :- ୦୨

କ୍ରମିକ	ପ୍ରଶ୍ନବଳୀ	ହାଁ	ନାହିଁ
1	ଆମାତ୍ୟ ଉଦ୍ଧି-ପ୍ରକାଶ ଅନୁଷ୍ଠାନ ?	40%	60%
2	ପ୍ରକାଶୀ-ଆମିନି-ନବା ଉଦ୍ଧି-ଆମିନି-ଆମିନି ?	80%	20%
3	ଆମାତ୍ୟ-ପ୍ରକାଶ-ପ୍ରକାଶ-ପ୍ରକାଶ-ପ୍ରକାଶ ?	30%	70%
4	ପ୍ରକାଶ-ପ୍ରକାଶ-ଆମିନି-ଆମିନି ?	50%	50%
5	ପ୍ରକାଶ-ଆମିନି-ପ୍ରକାଶ-ପ୍ରକାଶ-ଆମିନି ?	30%	70%

ଚିତ୍ର ନଂ-୧

ତାଲିକା ନଂ-2 ଓ ନବା ଭିତ୍ତିତା ମୁଦ୍ରା ଯାମ୍ବ ମୁଦ୍ରା,
 ଏକକ ଅଭିଜ୍ଞାତକର୍ତ୍ତା - ମିଶ୍ର ଡାକ୍ତର ଅଧ୍ୟାୟନକର୍ତ୍ତା
 ଶ୍ରେଣୀ ସଂଖ୍ୟା - ଶ୍ରେଣୀ - ନବମୀ 4 (40%), ଦ୍ୱିତୀୟ
 ଶ୍ରେଣୀ 8 (80%), ତୃତୀୟ 3 (30%), ଚତୁର୍ଥ 5 (50%)
 ଆଉ ନବମୀ - ଶ୍ରେଣୀ 3 (30%) ଏକାକୀୟ ମୁଦ୍ରା ଥିଲେ
 ମୁଦ୍ରା ।

ଆମିଡ଼ିଆସ- ଅଧ୍ୟାୟ 6 (60%) ଦ୍ୱିତୀୟ
2 (20%), ତୃତୀୟ- 7 (70%), ଚତୁର୍ଥ- 5 (50%) ଆଦି
ନବମ- ଅଧ୍ୟାୟ 7 (70%) ଶାସ୍ତ୍ରୋପାଦାନ ନବମ ପୁନିଷ୍ଟାପନା।

[illegible]

CHAPTER- V

CHAPTER - V

প্রকল্পের ফলাফল এবং আলোচনা
(Findings of project and Discussion)

আবহুতি (Introduction)

প্রকল্পটোর - অধ্যয়ন - বিষয়বস্তু
আছিল ঐশ্বরিক - কৃতিত্ব - হওয়াতে প্রকল্পে অলিঙ্গক
প্রায় - সংস্কার - অধ্যয়ন - করা । অধ্যয়ন - টো
পর্যবেক্ষণ - করিয়ে - কিছু - উদ্দেশ্য - লোভা - ছিল ।
আর - পূর্বানুমান - দ্বি - লোভা - ছিল । অধ্যয়ন - টো
উদ্দেশ্য - উন্নীত - হ'লে - প্রকল্প - লগত - গড়িত
অন্য - সংগ্রহ - করা - ছিল । সংগ্রহ - প্রকল্প -
দ্বারা - আর - ছাত্র - ছাত্রী - ঐশ্বরিক - ফলাফল -
সংগ্রহ - করি - । ওপর - অধ্যয়ন - ব্যাখ্যা - আর
বিশ্লেষণ - করা - হ'ল । এতিয়া - এই - অধ্যয়ন - প্রকল্প -
টো - অধ্যয়ন - ফলাফল - আলাংশ - প্রস্তুত - করিয়ে -
কিছু - হ'ল ।

উদ্দেশ্য - বর্তমান - অধ্যয়ন - তলত
অধ্যয়ন - উদ্দেশ্য - পুন - দোহা - হ'ল -

- 1/ শিশু-ঐশ্বরিক-কৃতিত্ব-ওপযত-এক-অভিলাষকত্ব-
এলা-অম্মার-বিব্রম-কথা ।
- 2/ এক-লি-আত্ম-পরিচালিত-আত্ম-দীপন
কোথা-শিশু-আত্ম-দুঃখ-লি-আত্ম-পরিচালিত
আত্ম-দীপন-কোথা-শিশু-ঐশ্বরিক-কৃতিত্ব-
দুঃখ-অম্ম-অধ্যয়ন-কথা ।

କୈ ଅଧ୍ୟାୟନତ ଅଧ୍ୟାୟିତା - ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ଆଦ୍ୟ
 ମୂର୍ଦ୍ଧାନୁଜ୍ଞାନ - ଓଳସତ ଶିଳ୍ପି ବଶି - ମୁଖ୍ୟ ଯନ୍ତ୍ରାଫଳ
 ଅଭ୍ୟୁଦୟ - ବିଶ୍ୱବନ ଦିକ୍ଷା ଦୈବ । ଅବଲମ୍ବିତା - ବିଶ୍ୱବନ
 ଆଦ୍ୟ ସାଧ୍ୟା ବଶି - ମୂଳାସା ଯନ୍ତ୍ରାଫଳ ହାଲ ଓଳତ
 ଦିକ୍ଷା ସ୍ୱପନ -

ଅଧ୍ୟୟନଟିର - ମୁଖ୍ୟ ସାମ୍ବାଦ (Major findings of the study)

অধ্যয়নটোৰ-বায়- 10 এৰাকী লিখাৰাছ-
 নোয়াৰা ল'ৰা-ছোৱালী উদ্দেশ্য প্ৰণোদিত জায়-
 নিৰ্বাচন কৰা হৈছিল। ষ্টি-অনুভাষি- পাঁচ এৰাকী
 ল'ৰা আৰু পাঁচ এৰাকী ছোৱালীৰ- লিখ বা লাহ
 নোয়াৰাত শিষ্টাৰ- বুদ্ধি- বৰ্ণন- ২৭- লাইছিল।
 যিহেতু অধ্যয়নটোত শৈক্ষিক- বৃত্তি- বুদ্ধি-
 শিষ্টাৰ কোন প্ৰকাৰ-তাক- অন্য কৰা হৈছিল —

ପ୍ରାୟ 40 ଶହାକୀ ଏକକ-ଲିଙ୍ଗ-ମାତ୍ର-ମିଶ୍ରଣ-
ବିଶାଳ-ମୁକ୍ତି-ଅର୍ଜନ-ମାତ୍ରା-ସାମ୍ୟତା-
ଆছিল ।

ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ-ଅଧ୍ୟୟନ କରି ମାତ୍ରା-
ସମାପନ ଓ ଶୁଦ୍ଧ-ତରଳ-ମିଶ୍ରଣ —

1 / 10 ଶହାକୀ ଏକକ-ଲିଙ୍ଗ-ମାତ୍ର-ମିଶ୍ରଣ-
ସମାପନ-ଅଧ୍ୟୟନ-ମାତ୍ରା-ସାମ୍ୟତା-
ଅଧ୍ୟୟନ-ପ୍ରକଳ୍ପ-ମାତ୍ରା-ଅଧ୍ୟୟନ-ମାତ୍ରା-
ଦ୍ୱିତୀୟ 6(60%), ତୃତୀୟ 5(50%), ଚତୁର୍ଥ 4(40%)
ଆଉ ମାତ୍ରା-ଅଧ୍ୟୟନ 3(30%) ଶହାକୀ ମାତ୍ରା-
ବିଶାଳ । ଆମ୍ଭେ ଅଧ୍ୟୟନ-ମାତ୍ରା-
4(40%), ତୃତୀୟ 5(50%), ଚତୁର୍ଥ 6(60%) ଆଉ ମାତ୍ରା-
ଅଧ୍ୟୟନ 7(70%) ଶହାକୀ ମାତ୍ରା-
ବିଶାଳ ।

2 । ଅଧ୍ୟୟନ-ଦ୍ୱିତୀୟ ତାଲିକା-ଅଧ୍ୟୟନ-
ମାତ୍ରା-4(40%) ଶହାକୀ, ଦ୍ୱିତୀୟ 8(80%), ତୃତୀୟ
3(30%), ଚତୁର୍ଥ 5(50%) ଆଉ ମାତ୍ରା-3(30%) ଶହାକୀ
ଅଧ୍ୟୟନ-ମାତ୍ରା-ବିଶାଳ । ଆମ୍ଭେ ଅଧ୍ୟୟନ-
ଦ୍ୱିତୀୟ 2(20%), ତୃତୀୟ 7(70%), ଚତୁର୍ଥ 5(50%) ଆଉ
ମାତ୍ରା-7(70%) ଶହାକୀ-ଅଧ୍ୟୟନ-ମାତ୍ରା-
ବିଶାଳ ।

ফলাফল - আলোচনা (Discussion of the findings)।

এক্সপ্লোরেশন - বিষয় - লগত সম্বন্ধিত
পূর্ব - গবেষণা - ফলাফল আও বর্তমান - গবেষণা -
ফলাফল - ইলেকট্রনিক - অধ্যয়ন ও আলাচনা
কবিতা দুই মা যাদু দুই —

Thiessen, Sarah (1997) - য - অধ্যয়ন - ফলাফল -
লগত এক - গবেষণা - ফলাফল সামাজিক তাত্ত্বিক
প্রদান - — Magana, Pauline, K (2017) - য - অধ্যয়ন
একক অভিজ্ঞতাব - গিওর - গিওরিক - কৃতিত্ব -
ওনত যি - গবেষণা - কবিতা এক - গবেষণা - ফলাফল -
লৈও তেওঁ - অধ্যয়ন - সমর্থন কবা দুই মা যাদু ।

অধ্যয়ন - আলাচনা (Implication of the study) :

এক - এক্সপ্লোরেশন - অধ্যয়ন - বিষয়
হাল গিওরিক - কৃতিত্ব এক - অভিজ্ঞতাব - আলাচনা ।
এক - এক্সপ্লোরেশন - দুই মা কেন্দ্রিক হাল এক - অভিজ্ঞতাব -

-ଲିଖିତ ଅବଲକ - ନୈମିତ୍ତିକ - ଦୃଷ୍ଟିସ - ଶୁଦ୍ଧତ ଅଧ୍ୟୟନ
 କଥା । ଯାତ ଲିଖିତ ବା ଲ'ଧା ବା ଗୁଣାଲିବ - ବୃତ୍ତବ -
 ଶେଷ - ଅବଲକାବ - ଶବ - ନୈମିତ୍ତିକ - ଦୃଷ୍ଟିସ - ଅଧ୍ୟୟନ
 ଅନୁଷ୍ଠାନ - ନୈମିତ୍ତିକ - ଲିଖିତ - ଯାତନି କଥା । ଏକକ -
 ଅବଲକାବ - ଲିଖିତ ଅବଲକାବ - ନି ଅବଲକାବ -
 ଅଧ୍ୟୟନ କଥା ନୈମିତ୍ତିକ । ଦ୍ଵିତୀୟ ଲିଖିତ ଦୃଷ୍ଟିସ -
 ବାତି - ଶବ - ବିଶାବ - କଥା ନାହିଁ ।

-ଅଧ୍ୟୟନ ନୈମିତ୍ତିକ - ଯାତ ଅବଲକ - ଯା -
 ଏକ - ଅବଲକାବ - ବିଲିଖିତ - ଅବଲକାବ -
 ଯାତ - ଯାତ - ନିବିଲି ବିଶାବ - ନୈମିତ୍ତିକ - ଏକକ -
 ଦୃଷ୍ଟିସ - ନିବିଲି - ଯାତ - ନୈମିତ୍ତିକ - ଲିଖିତ -
 ଲିଖିତ - ଯାତନି କଥା - ଲାଗୁ । ଯାତ - ଏକ - ଲିଖିତ -
 ଅବଲକାବ - ଏକକ - ଅଧ୍ୟୟନ - ନିବିଲି -
 ଯାତ - ଯାତ - ନିବିଲି - ଲାଗୁ । ଦ୍ଵିତୀୟ - ଅବଲକାବ -
 ଲିଖିତ - ଯାତ - ଗୁଣାଲି ଲିଖିତ - ଯାତ - ଅବଲକାବ -
 ଯାତ - ଯାତ - ନିବିଲି - ଲାଗୁ ।

ଏକ - ଅବଲକାବ - ଯାତ -
 ଯାତ - ଯାତ - ଲାଗୁ - ଯାତ - ଯାତ -
 ଯାତ - ଯାତ - ଲାଗୁ ।

ଆଧିକାର-ସୂଚୀ (References)

Books :-

1. Koul, L (2010) - Methodology of Educational Research.
2. Dr. Bijaya Devi and Dr. Barnali Rabha (2022) - Project writing .

Journals :-

1. Thiessen, Sarah (1997) - Effects of Single parenting on Adolescent academic Establishing a Risk and protective Factor Forame work .
2. L.H Yew (2016) - The Effects of Single parenting on Student performance in Secondary School in Brunei ,
3. Jireh Cruz (2020) - The effect of single parenting style to a child's academic performance .

Websites :-

<https://samphina.com.ng>

ଆବିଷ୍କାରୀ ଜିନିଷ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଶୁଦ୍ଧ

ଅନ୍ଧାରୀୟ - ନାମ :-

ବିଦ୍ୟାଳୟ - ନାମ :-

ପୃଷ୍ଠା :-

ମିତ୍ର ବା ଭାବ ବାନ୍ଧ :-

ଅନୁପ୍ରଶ୍ନ

ନିର୍ଦ୍ଦେଶ :- ତଳେ ଦିଆ ଉପସ୍ଥାପନ 'ହଁ' ବା 'ନାହିଁ' ଉତ୍ତର (✓)

ଚିହ୍ନ ଦିଅ ।

1) ଆପଣ କିପରି ଜ୍ଞାନାନ୍ତରଣ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ?

☐ ହଁ ☐ ନାହିଁ

2) ଅନ୍ଧାରୀୟ ଶିକ୍ଷା ଦେବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି କି ? ☐ ହଁ ☐ ନାହିଁ

3) ଶିକ୍ଷା ଦେବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି କି ? ☐ ହଁ ☐ ନାହିଁ

4) ଅନ୍ଧାରୀୟ ଶିକ୍ଷା ଦେବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି କି ? ☐ ହଁ ☐ ନାହିଁ

5) ଅନ୍ଧାରୀୟ ଶିକ୍ଷା ଦେବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି କି ? ☐ ହଁ ☐ ନାହିଁ

6) ଅନ୍ଧାରୀୟ ଶିକ୍ଷା ଦେବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି କି ? ☐ ହଁ ☐ ନାହିଁ

7) ଅନ୍ଧାରୀୟ ଶିକ୍ଷା ଦେବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି କି ? ☐ ହଁ ☐ ନାହିଁ

8) ଅନ୍ଧାରୀୟ ଶିକ୍ଷା ଦେବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି କି ? ☐ ହଁ ☐ ନାହିଁ

9) ଅନ୍ଧାରୀୟ ଶିକ୍ଷା ଦେବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି କି ? ☐ ହଁ ☐ ନାହିଁ

10) ଅନ୍ଧାରୀୟ ଶିକ୍ଷା ଦେବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି କି ? ☐ ହଁ ☐ ନାହିଁ

LAKHIPUR COLLEGE, LAKHIPUR

PROJECT TOPIC ON

TOPIC: A study on the impact of yoga on
Mentale health, In Jaleswar Block of
Goalpara Dist, Assam
SESSION: 2022-2023

SUPERVISOR

Dr. Bijoya Devi

HOD, Education

Lakhipur College

Submitted By:

Name: Reshmina Parvin

Class: B.A. 6th Semester

GU Roll No: UA-201-101-0106

Registration: 20023099

Class Roll No: 106

Lakhipur College, Lakhipur

PROJECT TOPIC
ON

A Study on the impact of yoga^{on} mental health

A project Submitted for the partial fulfillment
of the requirements for the Bachelor degree (Hons)
in Education of Gauhati University paper ED-HE-6026

SUPERVISOR

Dr. Bijaya Devi
HOD, Education
Lakhimpur college

SUBMITTED BY,

Name :- Reshmina parvin
Class :- B.A 6th Sem
GU Roll No :- VA-201-101-0106
Regd. No :- 20023099
Lakhimpur college, Lakhimpur

CERTIFICATE FROM SUPERVISOR

I have the pleasure to forward the project entitled "A study on the impact of yoga on mental health" Submitted by Reshmina Parvin. This project embodies the result of the original works, which she performed under my guidance and supervision.

The candidate has fulfilled the entire requirement.

Date :- 26-04-2023

Place :- Lakhimpur

Dr. Bijaya Devi (Bani)

Dr. Bijaya Devi
Supervisor

DECLARATION

I am Reshmina Parvin do hereby declare that the project submitted by me entitle "A study on the impact of yoga on mental health" submitted by me is an original work done by me.

I have fulfilled all the requirements for submitting a project.

Place :- Lakhipur

Date :-

Name :- Reshmina parvin

Student of

6th semester

Lakhipur college, Lakhipur

ACKNOWLEDGEMENT

It is indeed a privilege to acknowledge the help and advice received from many persons and institutions in undertaking this research work. In this respect,

I am highly indebted to my esteemed teacher and Supervisor Dr. Bijaya Devi, Department of education Lakhipur college whose ceaseless guidance, encouragement have led me to perform this research work.

Submission of this project could only be possible for the painstaking help provided by her during the period despite her busy reschedule. No amount of words would be able to express my gratitude to her.

Place :- Lakhipur

Date :-

Name :- Reshmina Parvin
Student of
6th semester
Lakhipur college, Lakhipur

CONTENTS

TITLE : A Study on the impact of yoga on mental health

CHAPTER - I

- 1.0 Introduction
- 1.1 Significance of the study
- 1.2 Statement of the problem
- 1.3 Objectives of the study
- 1.4 Hypotheses of the study
- 1.5 operational Definitions of key Terms
- 1.6 Delimitation of the study

CHAPTER - II

Review of Related Literature

CHAPTER - III

Methodology

- 3.1 Method of the study
- 3.2 population of the study
- 3.3 Sample of the study
- 3.4 variables of the study
 - Dependent variables
 - Independent variables
- 3.5 Research tools used for the study
- 3.6 Statistical techniques

CHAPTER - IV

- 4.1 Analysis and Interpretation of data

CHAPTER - V

- 5.1 Findings of the study
- 5.2 Educational Implication of the study
- 5.3 conclusion
- References

CHAPTER - I

1.0 INTRODUCTION

Increasing interest in the use of yoga to calm the mind, and increase overall health and well-being. Mental health disorders are caused by biological factors, environment, or a combination of the two. Biological factors may include genetics, chemical imbalances in the body, and trauma. Environmental factors such as exposure to violence or abuse, acute or chronic stress, and mental disorders have had disturbing life.

Yoga is an ancient Indian way of life which includes the practice of certain postures (asanas), regulated (pranayamas) and meditation. Yoga practice was shown to be beneficial for the physical and mental health. According to descriptions to the functioning to the body according to ancient yoga texts there are five levels of existence (The taittiriya upanishad). These are (i) physical (ii) a level of subtle energy (pranaoschi) (iii) the instinctual mental level, (iv) the fifth a ideal level, a state of optimal homeostasis and balance (Jelles, 2010). Ideally a yoga practice session should include physical postures (asanas), breathing techniques (certain kriyas and pranayama practices), meditation as well as knowledge of the philosophy of yoga.

1.1 SIGNIFICANCE OF THE STUDY

Yoga derived from Sanskrit word *yuj*, which means yoke, join or attach, and it is considered as any 'practices' that help facilitate a union between self and Divine. "There are four yogas, viz, karma yoga Bhakti yoga Raja yoga and Jnana yoga - (Sivananda, 1999). Yoga is based on the philosophy that is practical and useful for our daily lives. Yoga construct desirable physiological alterations and has Sound Scientific foundations' (vermetat 2015)

It's important first to understand the characteristic of modern life to explain the significance of yoga in modern life. Socowondo (1996) pointed out the characteristics of life in terms of work life. Eating style and family life in following way - The eight limbed path of yoga includes Yama (moral codes), niyama (self-discipline) asana (postures) pranyama (breath practices promoting life force) pratyahara (sensory transcendence) dharmama (concentration dhyana (meditation) Samadhi (State of bliss). The word roots of yoga mean to join in Sanskrit joining mind and body, and individual and collectives selves is the essence of this ancient South Asian practice. Yogic philosophy posits that every life form is interconnected and united. Yoga exists in the world because everything is linked.

Yoga's greatest aim is to create compassion within and deep sense of unity and oneness with all forms of life. Yoga is an individual activity that has social implications. Those who regularly participate in yoga typically interact with the world in calmer and more reasonable ways.

More positive social interactions and relationships are one of the ripple effects of individual yoga practice.

Accessible or complimentary yoga classes offer low income people the opportunity to experience the benefits of inner peace and healthier body. When practices such as yoga are accessible to all, larger effects are possible. Without overstating the impacts potential consequences of large scale population mental well-being initiatives such as this are less violence in society, less addiction, greater ability to be authentic with one and others.

1.2 STATEMENT OF THE PROBLEM :

The investigator has chosen this topic after looking at various aspects.

1.3 OBJECTIVES OF THE STUDY :

1. The objective of the yoga for mental health is to promote overall well-being by cultivating a healthy mind-body connecting.
2. To help individuals cultivate a greater sense of inner peace, emotional stability, and overall well-being.

1.4 HYPOTHESES OF THE STUDY :

Yoga is a complex practice that encompasses physical, mental and spiritual aspects.

on the basis of the objectives, the following hypotheses will be formulated —

H₀₁ Yoga improves physical health.

H₀₂ Yoga improves mental health.

1.5 OPERATIONAL DEFINITIONS OF KEY TERMS :

In order to carry out the present study the investigator will be using certain key terms which are discussed below —

Physical practices :- yoga involves various postures that are designed to stretch, strengthen, and balance the body, as well as improve breathing circulation, and flexibility. These practices may also include movements, gestures, and poses that affect different organs, system, and energies in to the body.

Mental practices:- yoga also includes techniques for calming the mind, focusing the attention, and cultivating positive emotions and attitudes. These practices may involve meditation visualization, self-reflection and aim to reduce stress, anxiety and negative thing. as well as enhance clarity, creativity, and compassion.

Spiritual practices:- yoga has a spiritual dimension that involves connecting with the deeper aspects of oneself and the universe, and seeking to transcend the limitations of the ego and the material world. These practices may involve devotion, selfless service, study, and contemplation and aim to awaken that the inner wisdom, love, and bliss that are considered that the essence of yoga.

1.6 DELIMITATION OF THE STUDY :

The present study will be delimited as follows:-

1. The study is delimited only physical practice that involves various postures and breathing techniques to improve physical health, flexibility, strength and balance.
2. only ix standard students due to limited line.
3. Only 20 students as take as simple.

CHAPTER - II

2.1 REVIEW OF RELATED LITERATURE

Five reviews has been done in this study :-

1. Shroff Farah (2017) carried out a study on "The impact of yoga on mental health. The objectives of his study were yoga has been shown to enhance quality of life in people who are healthy and it The result found that the study revealed that as the patanjali sutras notes. yoga is the practice of quieting the mind" positive health is a state of well-being which every individual realize his or her own abilities.
2. Racwat kanika (2018) carried out a study on "The impact of yoga on mental health". The objectives of his study were some of the first and most noticeable advantages of yoga is increased versatility. That practicing meditation results in reduced stress disruption and can boost their sleep efficiency. Good indicates reduced states of pain and exhaustion.
3. Mc. Dowell Maggie (2018) carried out a study on "The impact of yoga on mental health. The objectives of his study were the emotional and behavioral effects of mental health issues cannot be overstated and are often heightened as students interact with their school systems. The result found that the study revealed that the results from recent into yoga are overwhelmingly positive. Suggesting that yoga helps improve. wide variety of mental health issues, including anxiety, depression, and post traumatic stress disorder.

4. Sharma kumar Sachin, Balkrishna Acharya (2019) carried out a study on "The impact of yoga on mental health". The objectives of his study were if teachers are or gender could project their baseline levels of mental well-being and anxiety and any change after yoga. The result found that the study revealed that gender acted as a significant predictor for mental health well-being scores ($P=0.01$) and state anxiety ($P=0.005$) in the group at baseline. Females showed higher anxiety scores and lower mental well-being scores. Following yoga the teacher showed a significant increase in mental well-being by 5.84% and a decrease in state anxiety by 4.487.

5. Siddappa Naragatti (2020) carried out a study on "The impact of yoga on mental health". The objectives of his study were present measured the effectiveness of yoga on quality of life domains on normal healthy volunteers compared to control group. The result found that the study revealed that a total of 50 subjects (Yoga, $n=25$ and control, $n=25$) participated in the study. The mean age of participants was 34.36 ± 9.35 years in Yoga group and 35.25 ± 8.17 years in control group.

CHAPTER - III

METHODOLOGY

Methodology is considered as the heart part of any research work. It is considered as a very significant step in any research study. Research methodology specially presents the design of the research study, research design, variables of the present study, sources of data, population sampling procedure, sample, distribution of the sample, tools of the study, description of the tools, procedure of data collection and presentation of data.

3.1 METHOD OF THE STUDY

For the present study, the investigator has used Descriptive method for conducting the research study.

3.2 POPULATION OF THE STUDY

In present study, the population consists of Assamese medium Govt provincialised Secondary schools students class IX of R.H.S. Total of Secondary students were 195. On the other hand, the total students population of the Gourmagar high school 195 students.

3.3 SAMPLE OF THE STUDY

Simple and proportionate random sampling technique have been used for the present study keeping in view the practical feasibility and the differences in the number of male and female students.

In the first stage as the number of total students are 195 out of which 20 students were selected through to lottery method sample students.

3.4 VARIABLES OF THE STUDY

Dependent variables:

1. Physical health outcomes
2. Psychological outcomes

Independent variables:

1. Intensity of practice

3.5 RESEARCH TOOLS USED FOR THE STUDY

1. Physical health scale developed by the investigator.

3.6 STATISTICAL TECHNIQUES OF THE DATA :

The statistical techniques was be used in this study which are classified in to two sections, such as the descriptive statistics it inferential statistics.

The descriptive statistics used where ness necessary and in order to achieve the objectives of the study, appropriate statistical techniques was followed.

CHAPTER - IV

4.1 ANALYSIS AND INTERPRETATION OF DATA

This chapter of the project provides a series of analysis and interpretations of the collected data. A thorough analysis and interpretation of the data collected is provided in proportion to the objectives of the project. Statistics play a significant role in the analysis of data. The use of statistics is integral to a research. A project makes no sense without proper analysis of data collected.

Data analysis can be divided into descriptive and inferential. In the present project, the researcher has used descriptive statistics.

Descriptive analysis: includes percentage, line drawing etc. The academic results to learners can be percentages to arrive at conclusions and interpretations to achieve the objectives of the project. Descriptive statistics also explain means, standard deviations, and so on.

Analysis of data: -

objective - 1

To study the impact of yoga on mental health of the secondary school students.

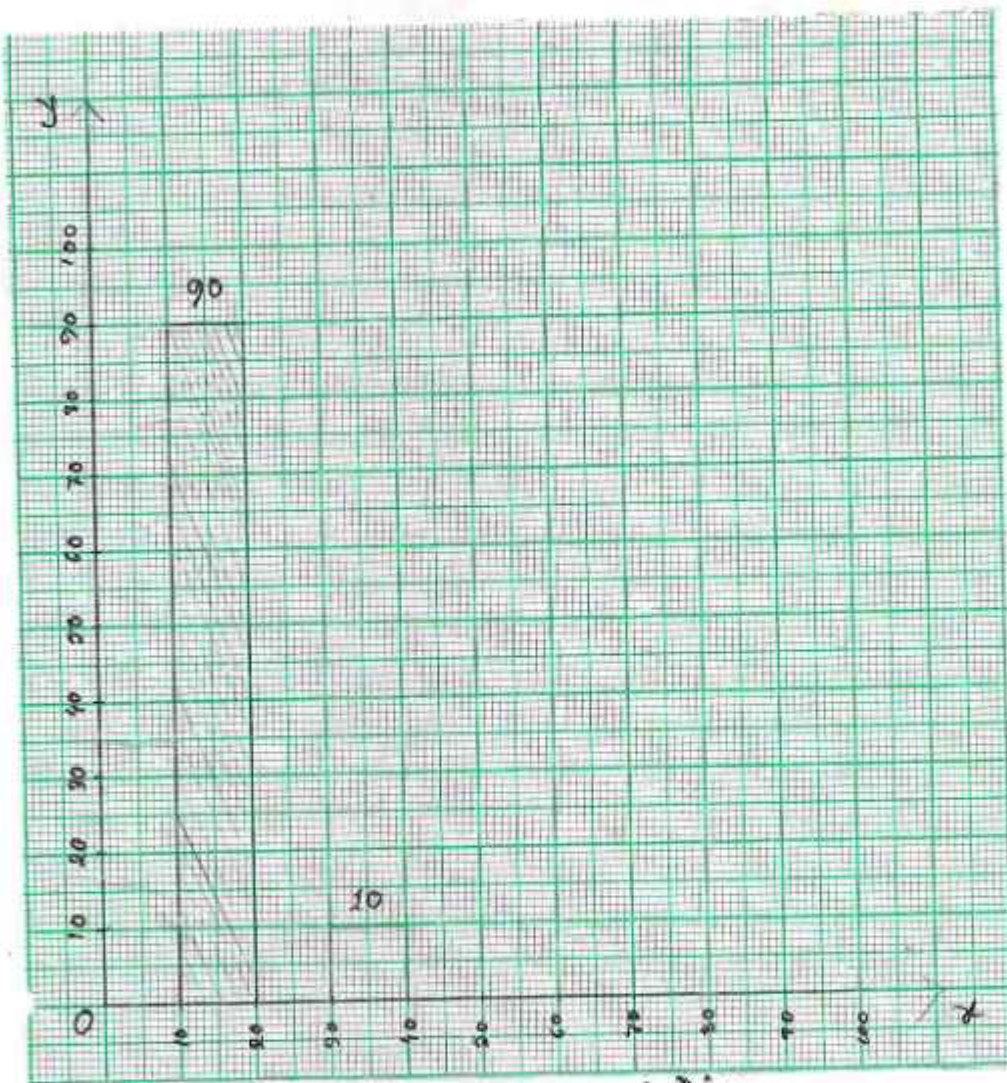
Questionnaire :-

Q.1 Do you think yoga benefits your mental health?

Table No - 1

yes	percentage (%)	NO	percentage (%)	total
18	90	2	10	100

N = 20

pie - chart representation

Interpretation:-

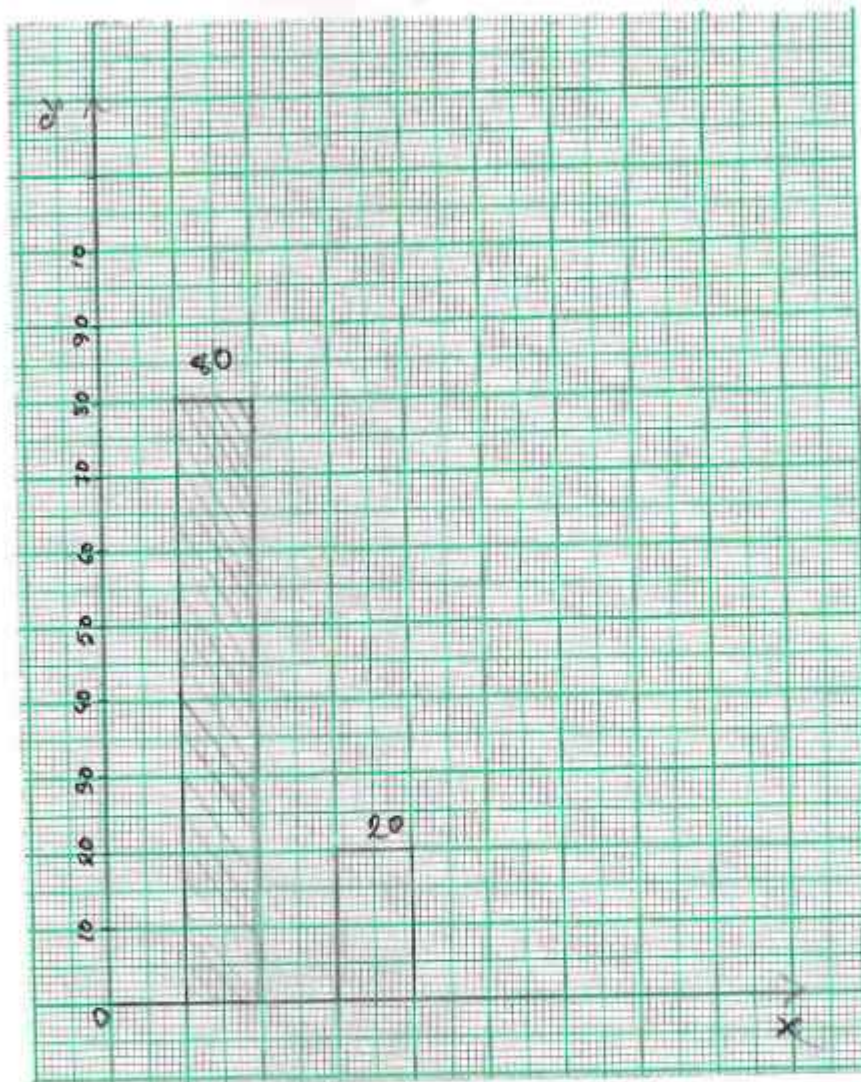
From table NO - 1, it shows that 18 people or (90%) of the students believe that yoga is benefits for their mental health. And 2 people or (10%) students think that yoga does not benefits their mental health.

Q.2 Do you think yoga can give you their inner peace?

Table No - 2

$N=20$

Yes	percentage(%)	NO	percentage(%)	total
16	80	4	20	100

Bar representation

Interpretation:-

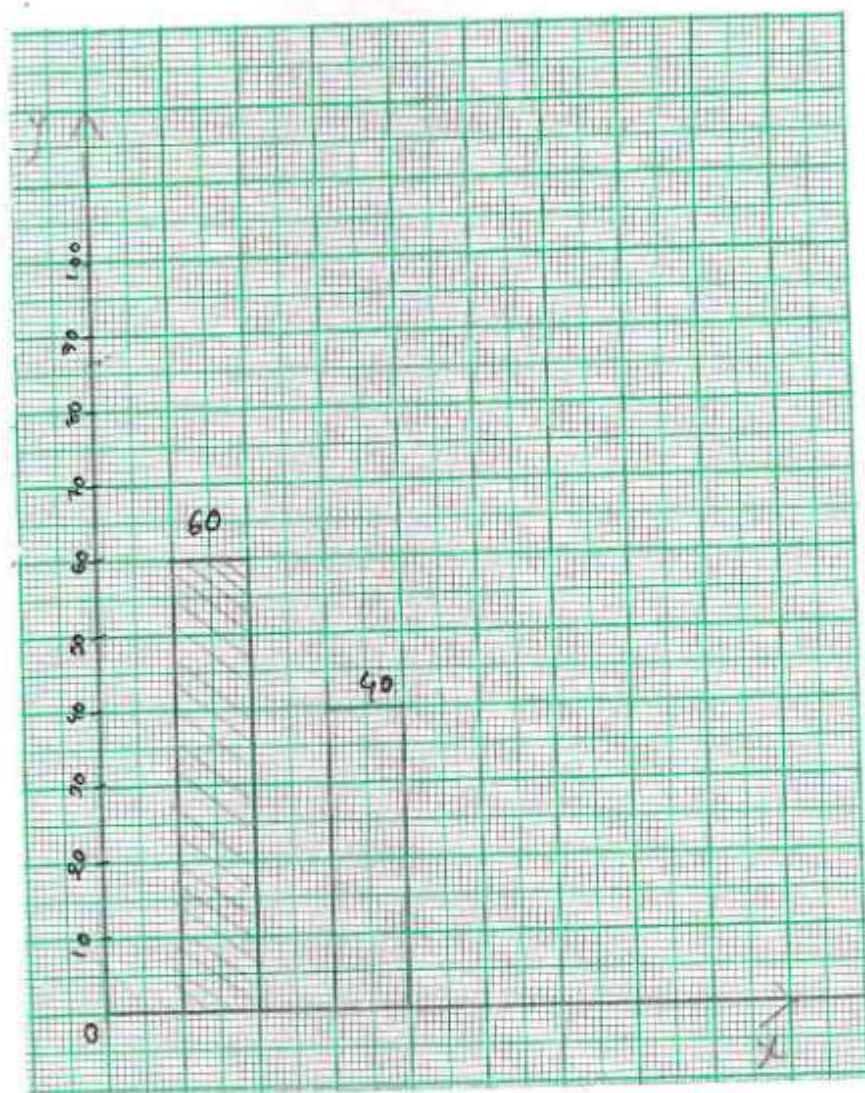
From Table NO = 2 it shows that 16 people or (80%) of the students believe that yoga can provide inner peace. And 4 people or (20%) of the students think that yoga cannot provide inner peace.

Q.3 Do you do yoga everyday?

Table No - 3

$N = 20$

yes	percentage(%)	NO	percentage(%)	total
12	60%	8	40%	100

Bar representation

Interpretation:- From Table No - 3 it shows that 12 people or (60%) of the students practice yoga daily.

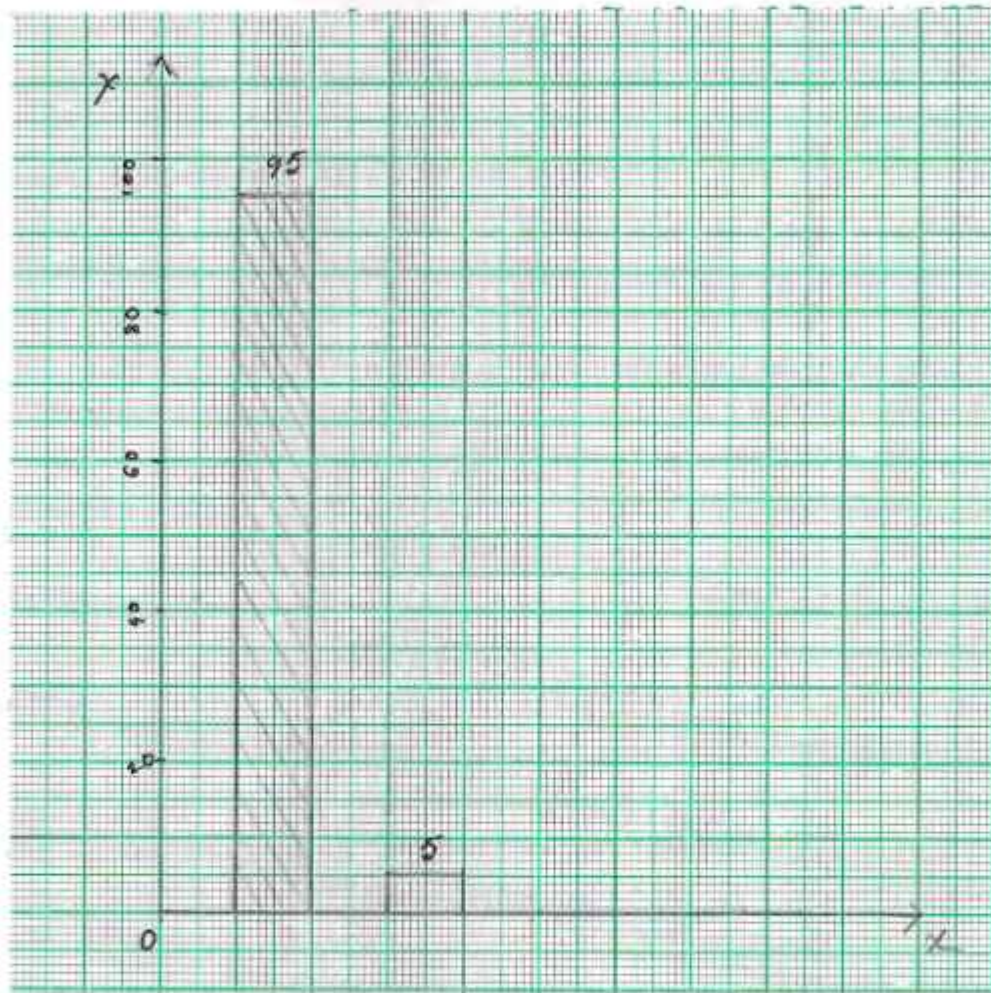
And 8 people or (40%) of the students, do not practice yoga everyday

Q.4 Are you interested in doing yoga to improve your mental health

Table No - 4

N = 20

yes	%	NO	%	total
19	95	1	5	20

Bar representation

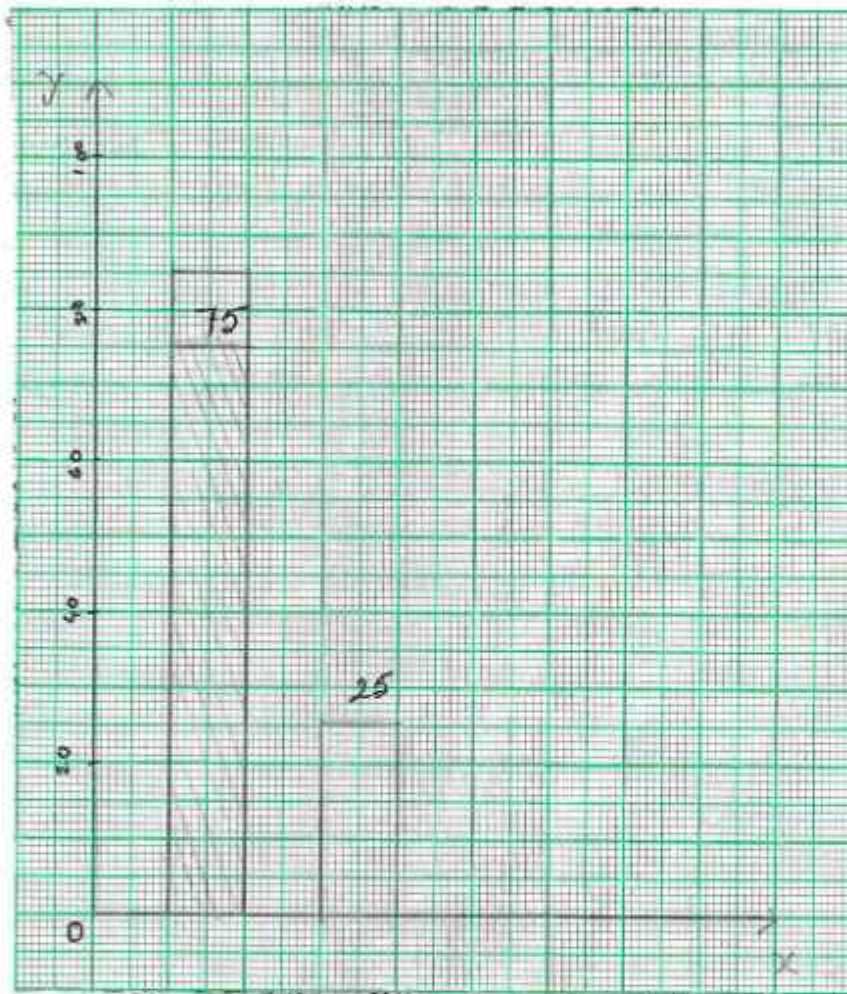
Interpretation:-

From table No - 4, it shows that 19 people or (95%) of the students are interested in doing yoga for improving their health. And 1 people or (5%) of the students are not interested in doing yoga for improving their mental health.

Q.5 Do you think you do yoga on an empty stomach everyday?

Table N-5 $N=20$

yes	%	N	%	total
15	75	5	25	100

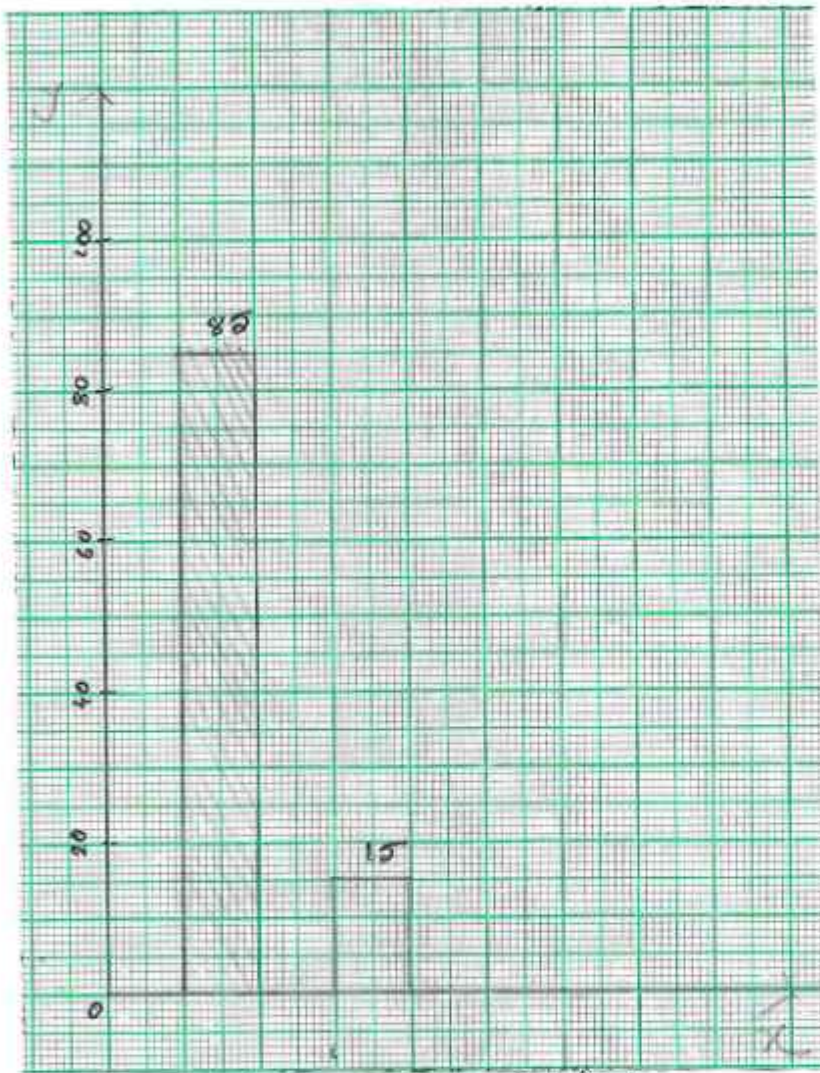
Interpretation:- clear representation
From table No-5 it shows that 15 people or (75%) of the students practice yoga on an empty stomach everyday. And 5 people or (25%) of the students don't practice yoga on an empty stomach everyday.

Q.6 Do you think yoga works on your mental, spiritual side?

Table - 6

N=20

yes	%	No	%	total
17	85	3	15	100

Visual representation

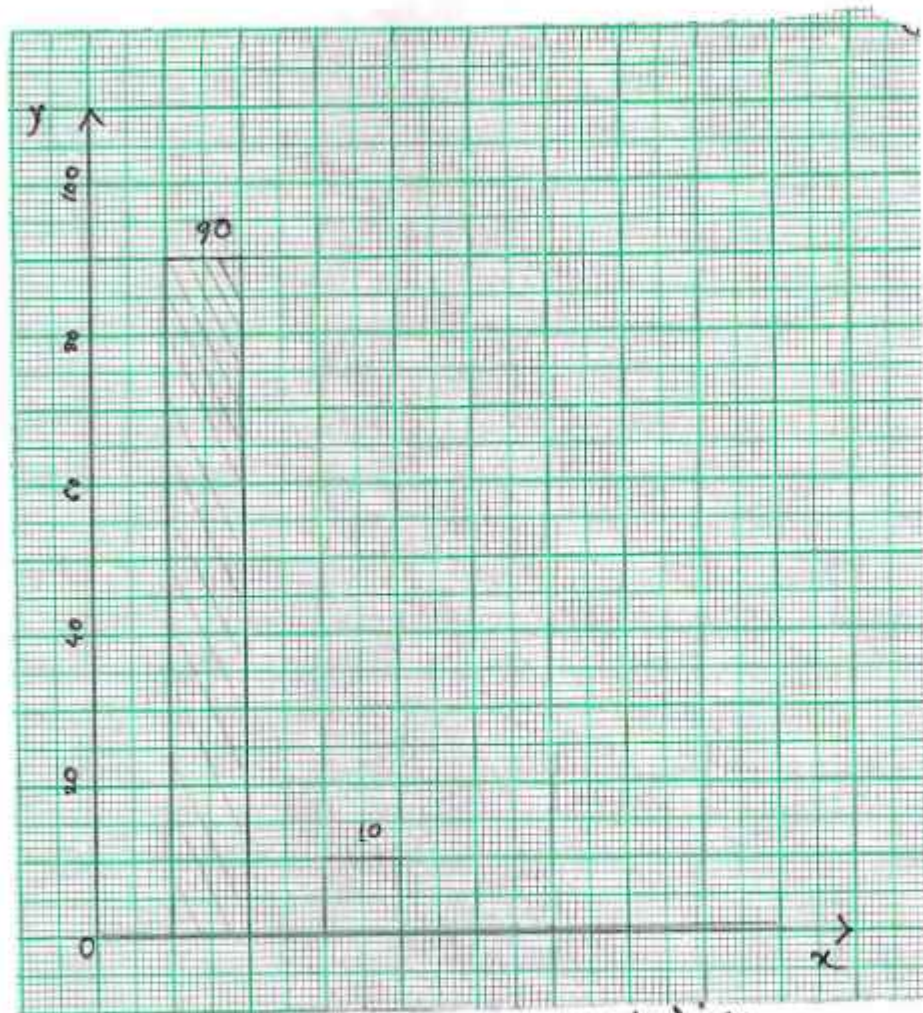
Interpretation :- From table No- 6 It shows that 17 people or (85%) of the students believe that yoga work in the mental aspect. And 3 people or (15%) of the students think that yoga does not work mentally and spiritually.

Q.7 Does yoga give you peace mind?

Table No-7

N=20

yes	%	NO	%	total
18	90	2	10	100

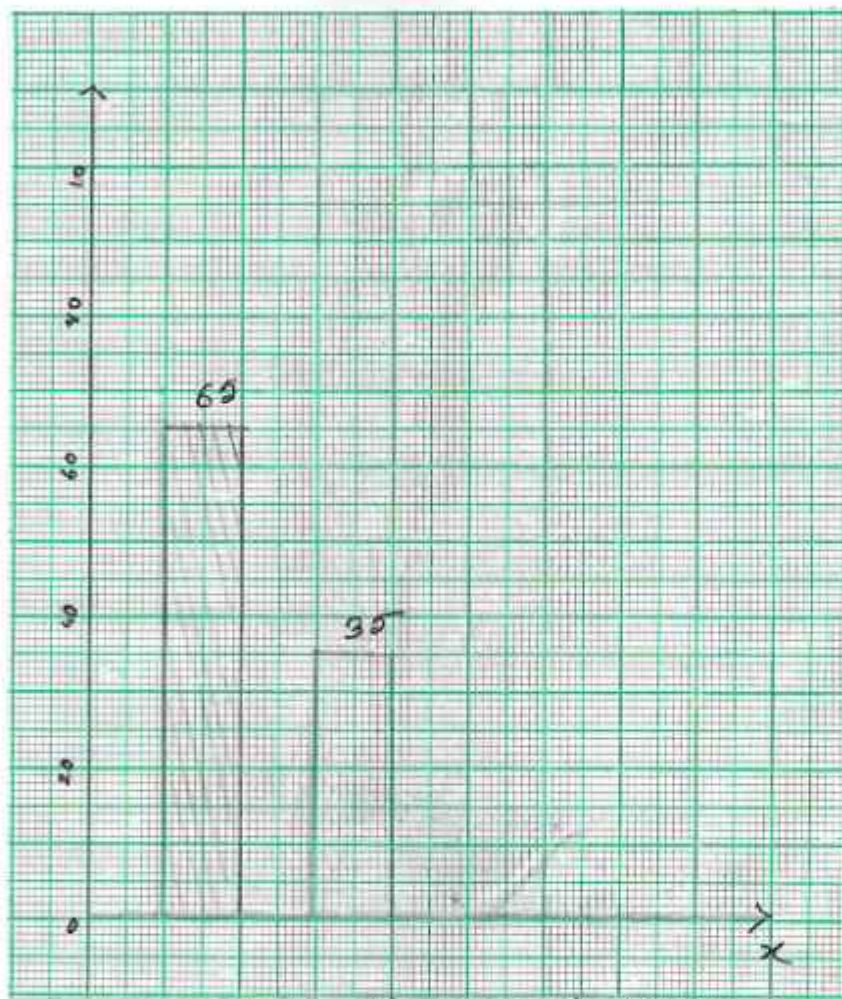
Bar representation

Interpretation:-

From table No-7 it shows that ¹⁸people or (90%) of the students believe that yoga provides peace of mind. And 2 people or (10%) of the students think that yoga does not provide peace of mind.

Q.8 Do you think encourages you to lead balanced life?

yes	%	No	%	total
13	65	7	35	100

Bar Representation

Interpretation:-

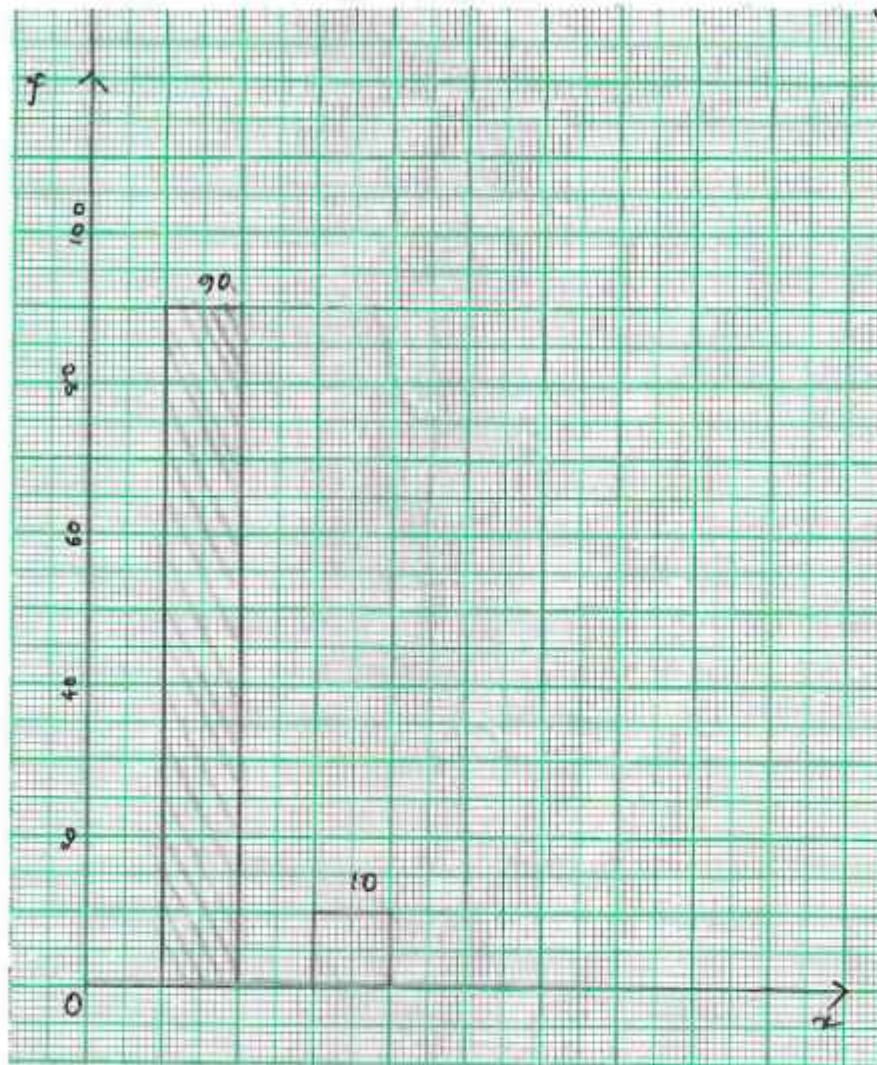
From table No - 8 it shows that 13 people or (65%) of the students believe that yoga can encourage them to lead a balanced life. And 7 people or (35%) of the students believe that yoga does not encourage them to lead a balanced life.

Q.9 Do you think yoga can boost the immune system?

Table No - 9

N = 20

yes	%	NO	%	total
18	90	2	10	100

Interpretation :- ^{Lieat representation}

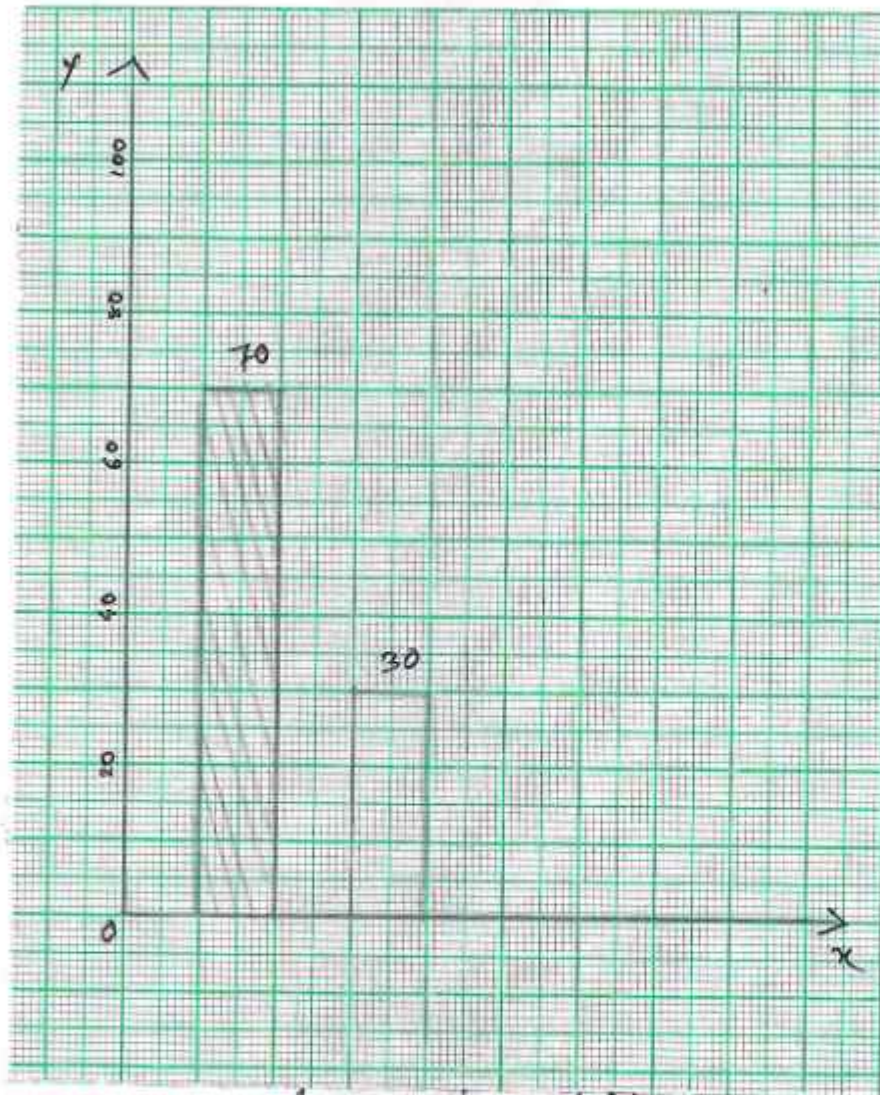
From table no - 9 it shows that 18 people or (90%) of the students believe that yoga can improve the immune system. And 2 people or (10%) of the students believe yoga does not increase the immune system.

Q.10 Do you think yoga guides to achieve a sense of happiness?

Table No - 10

N = 20

yes	%	No	%	total
14	70	6	30	100

Clear representation

Interpretation :-

From table no-10 it shows that 14 people or (70%) of the students believe that yoga same guides them to achieve happiness. And 6 people or (30%) of the students them think that yogasana does not guide them to achieve happiness.

∴ From the above tables it can be seen that the awareness of yogasana among secondary school students is positive.

Objective - 2 :- To compare the awareness of yoga among secondary school students.

H₀: There is a positive relationship between secondary school students knowledge of yoga and awareness of his meaning.

Table No - 2

Div	Yes		NO	
	N	%	N	%
I	18	90%	2	10%
II	16	80%	4	20%
III	12	60%	8	40%
IV	19	95%	1	5%
V	15	75%	5	25%
VI	17	85%	3	15%
VII	18	90%	2	10%
VIII	13	65%	7	35%
IX	18	90%	2	10%
	14	70%	6	30%

From table No-2 above it can be seen that the awareness of the students towards al yogasana is positive in a nature.

So the prediction has proved true here,

CHAPTER - V

FINDINGS AND CONCLUSION

This chapter consists of major findings of the present study. The findings have been presented here on the basis of the analysis and interpretation of the study.

5.1 Major Findings of the Study

1. From the above tables it can be seen that the awareness of yogasana among secondary school students.
2. To compare the awareness of yoga among secondary school students
4. There is a positive relationship between secondary school students knowledge of yoga and awareness of its meaning.
5. Significant positive relationship was found between yoga mental health of boys students.

So the prediction has proved true here.

5.2 DISCUSSION OF THE FINDING

Yoga is a physical, mental and spiritual practice that originated in ancient India. The practice of yoga involves various physical postures breathing techniques, and meditation.

Over the years, there have been numerous studies conducted on the benefits of yoga, and the findings are quite promising.

Physical Benefits:- Studies have shown that regular practice of yoga can improve flexibility, balance, strength, and posture. It can also help reduce chronic pain, lower blood pressure, and improve overall cardiovascular health. Additionally, yoga has been found to be beneficial in managing conditions such as asthma, arthritis, and back pain.

Mental and Emotional Benefits:- Yoga has been found to have a positive impact on mental health. Studies have shown that yoga can reduce symptoms of anxiety and depression, improve mood, and increase feelings of well-being. Regular practice of yoga can also improve cognitive function, including memory, attention, and concentration.

Spiritual Benefits:- Yoga is also considered a spiritual practice, and its benefits extend beyond physical and mental health. Practicing yoga can help individuals connect with their inner selves and increase feelings of peace, calmness, and spirituality.

5.3 EDUCATIONAL IMPLICATION OF THE STUDY

- The study was helpful for the curriculum experts to develop an affective instructional curriculum that incorporates yoga mental health.
- The study was helpful for the work of teachers, ~~con~~ counselors and educational psychologist, researchers well as the policy makers for the greater awareness and understanding of the various involving variables that predict the academic ~~secondary~~ Secondary school students.

5.4 CONCLUSION

- ⊗ yoga helps to relax and decreases anxiety and stress.
- ⊗ The way we breathe reflects the quality of the mind. There is a connection between mental, emotional, and psychological states and the quickness of breath. The mental state influences our breathing pattern therefore, one can choose to change the breathing pattern and thus change mental state. When you relax and slow the pace of your breath, the pace of the mind is calmed and quieted.

REFERENCES

Book

Agarwala, S (2008), psychological foundation of education and statistics. Panbazar. Bookland.

Devi. Bijaya; Rabha Barnali (2022) project writing. Manab publication, panbazar.

Journals

1. Sharma VK, Das S, Mondal S, Goswami V, Gandhi (2005) effect of Sahaj yoga on depressive disorders. India pharmacol 49 - 462-468
2. Parks KM, Steelman LA (2008) organizational wellness programs: A meta-analysis. J Occup Health psychol 13: 58-68
3. Shorff F (2011) we are all one! A yogic travel tale. J postcolonial cultures societies 2: 124-128

Websites

<https://www.researchgate.net>

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov>

<https://www.kheljournal.com>

www.ijssr.net

প্ৰতি,

মাননীয় প্ৰধান শিক্ষক মহোদয়
গৌৰনগৰ হাই স্কুল

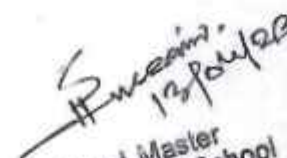
স্থান: গৌৰনগৰ

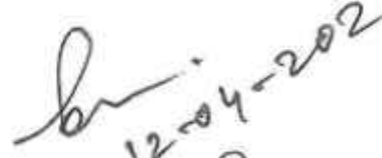
তাং: ১২-৪-২০২০

মিচ্ছ: বেষামিনা পাৰাডিন এ সৰ্ব সাম্প্ৰদায়িক অনাৰ্চ
লিচ্ছাৰ্মা। তেওঁৰ প্ৰকল্প (project) ব বিচ্ছা: "মানসিক
স্বাস্থ্যৰ ওপৰত মোগৰ প্ৰভাৱৰ ওপৰত কথা এক অধ্যয়ন।"
বাবে কিছু তথ্যৰ প্ৰয়োজন।

গাভিৰু আপুনি তেওঁক পুনৰ সহযোগিতা
কৰি বাৰ্তিত কৰে নেন।

শ্ৰুতি -

Hc Head Master
Gaumagar High School

12-04-2021
ড° বিজয়া দেৱী
ভূগোল শিক্ষক
শিক্ষা বিভাগ
লক্ষীপুৰ মহাবিদ্যালয়

Personal data

Name:

School:

Class:

Instruction: Give '✓' mark in box 'yes' or 'NO' following have some statements.

Questionnaire:-

1. Do you think yoga benefits your mental health? ☐ Yes ☐ No
যোগাযোগ কৰিবলৈ যোগৰ মানসিক স্বাস্থ্যৰ উপকাৰ হয় বুলি ভাৱাটো?
2. Do you think yoga can give your inner peace? ☐ Yes ☐ No
যোগাযোগ কৰিবলৈ আন্তৰ্ভূত শান্তি প্ৰদান কৰিব পাৰে বুলি ভাৱাটো?
3. Do you do yoga everyday? ☐ Yes ☐ No
তুমি প্ৰতিদিনে যোগাযোগ কৰাটো?
4. Are you interested in doing yoga to improve your mental health? ☐ Yes ☐ No
মানসিক স্বাস্থ্য উন্নতিৰ বাবে যোগাযোগ কৰিবলৈ তুমি আগ্ৰহী?
5. Do you think you do yoga on an empty stomach everyday? ☐ Yes ☐ No
তুমি প্ৰতিদিনে খালী পেটে যোগাযোগ কৰা বুলি ভাৱাটো?
6. Do you think yoga works on your mental, spiritual, side? ☐ Yes ☐ No
যোগাযোগ কৰিবলৈ মানসিক আৰু আধ্যাত্মিক দিশত কাম কৰে বুলি ভাৱাটো?
7. Does yoga give you peace mind? ☐ Yes ☐ No
যোগাযোগ কৰিবলৈ মানসিক শান্তি প্ৰদান কৰাটো?
8. Do you think encourages you to lead a balanced life? ☐ Yes ☐ No
যোগাযোগ কৰিবলৈ জীৱন-আচৰ্য্য ক্ষীণ-মাণনত উৎসাহ প্ৰদান কৰে বুলি ভাৱাটো?
9. Do you think yoga can boost the immune system? ☐ Yes ☐ No
যোগাযোগ কৰিবলৈ শাৰীৰিক হাৰা আৰু প্ৰতিৰোধ ক্ষমতা বৃদ্ধি কৰিব পাৰে বুলি ভাৱাটো?
10. Do you think yoga guides you to achieve a sense of happiness? ☐ Yes ☐ No
যোগাযোগ কৰিবলৈ আনন্দ অনুভূতি আৰু নন্দ নিৰ্মলতা দিয়া বুলি ভাৱাটো?

Images taken during data collection

PROJECT TOPIC

ON

Effectts of socio-economic status on the
enrolment of pupils into science classes.

Pupils

Submitted by

Rinki Kumari

Class: BA Semester-VI (Hons)

Paper: EDU-HC-6026

Roll No. UA-201-101-0107

Registration No.: 20023100 Year of 2022-23

Department of Education

Lakhipur College, Lakhipur

Under Guahati University

Guided

by

Dr. Bijaya Devi

HOD: Education

Lakhipur College

www.lakhipurcollege.net

Lakhipur College

PROJECT TOPIC

On

Effects of socio-economic status on the enrollment of pupils into Science classes.

A project submitted for the partial fulfillment of the requirement for the Bachelor degree (Hons) in Education of Gauhati university paper - EDU-HC-2026.

Supervisor

Name : Dr. Bijaya Devi

Submitted By

Name : Rinki Kumari

class : 6th Sem

College : Lakhimpur College

Roll No : 0107

Certificate from supervisor

This is to certified that the project entitled "Effects of Socio-economic status on the enrollments of pupils into science classes. With special reference to Lakhipur Higher Secondary school" has been written by Dr. Rinki Kumari under my supervision and that the candidate has fulfilled all the requirements for preparing the project for her B.A (Hons) in Education, Lakhipur College, and that the project is the result of her own investigation.

Date: 27-04-2023

Place: Lakhipur

Dr. Bijaya Dasi (Ses.)

Name of supervisor

DECLARATION

I Rinki Kumari do hereby declare that the project submitted by me entitled "Effects of socio-economic status on the enrollment of pupils into science classes. Submitted by me is an original work done by me. I have fulfilled all the requirements for submitting a project.

Place : Lakhimpur College

Date : 28 - 4 - 2023

Name : Rinki Kumari

Student of 6th semester

Lakhimpur College

Acknowledgement

It is indeed a privilege to acknowledge the help and advice received from many persons and institutions in undertaking this research work. In this respect, I am highly indebted to my esteemed teacher and supervisor Dr. Bijaya Devi, Department of Education, Lakhimpur College whose ceaseless guidance and encouragement have led me to perform this research work. Submission of this project could only be possible for the painstaking help provided by her during the period despite her busy reschedule. No amount of work would be able to express my gratitude to her.

Place : Lakhimpur College

Date : 28-4-2023

Name : Rinki Kumari

Student of 6th Sem

Lakhimpur College

CONTENT

TITLE	page No.
<i>List of Tables</i>	
<i>List of Figures</i>	1-3
CHAPTER - I	
INTRODUCTION	4-6
CHAPTER - II	
REVIEW OF RELATED LITERATURE	
CHAPTER - III	7-9
METHODOLOGY	
CHAPTER - IV	10-16
ANALYSIS AND INTERPRETATION OF DATA	
CHAPTER - V	17-20
FINDINGS AND CONCLUSION	

REFERENCES

CHAPTER-I

CHAPTER - 1

Introduction "The human mind, character and physical ability can be changed by the kind of education one receives in their life time. Education is one way by which the society hands down knowledge, expertise and values from one generation to another.

Significance of the Study

This work will be of a high importance to parents, government and policy makers. The findings of the study may expose some factors that might be responsible for poor performance of students in school.

Objectives of the study

- i) To study the enrolment of science students of H.S level.
- ii) To study the Influence of an students academic performance.
- iii) To study the parental level of education and their science students performance.

Statement of the problem

The Statement of the problem is not clear. Here the investigator has taken the study. The impact of social-economic status. On the enrollment of pupils into science classes in schools.

Hypotheses of the Study

The following formulated hypothesis will help check for the trueness of the research study.

H_0 ,

There is no significant effect of parent's Socio-economic status on enrollment of student into science classes.

H_{02}

There is no significant difference in enrollment rate into science classes between student's in APL & BPL.

CHAPTER-II

CHAPTER - 2

Review of related literature

1) E.J Pettigrew (2009) carried out a study on, Effects of Socio-economic status on the enrollment of pupils into science classes. The objective of this study To examine the effect of socio-economic status. The result found the study several studies have shown that there is a relationship between Socioeconomic.

2) R. Crosnoe (2009) carried out a study on, "Effects of Socio-economic status on the enrollment of pupils into science classes. The objective of studying the effects of socio-economic status on the enrollment of pupils into science

classes is to determine a student's Socio-economic status and their likelihood of enrolling in science classes. The results of this studies from higher Socio-economic backgrounds are more likely to enroll in science classes than those from lower Socio-economic backgrounds.

iii) Gremechu Abera Grobena (2018) carried out a study on, "Effects of Socio-economic Status on the enrollment of pupils into science classes. The objective of this study is to examine the effects of Socio-economic status (SEC) on the enrollment of pupils into science classes. The results of this study suggest that Socio-economic status has a significant effect on the enrollment of pupils into science classes. pupils from higher Socio-economic background were more

likely to enroll in science classes than student from lower Socio-economic backgrounds.

iv) S. Thomson (2018) carried out a study on, "Effects of Socio-economic status on the enrollment of pupils into Science classes. The objective of this study. This information can be used to identify potential barriers to science education and inform policy and practice to promote equity in Science education. The result found Several studies have show that Socio-economic status (SES) can have a significant input on the enrollment of pupils into science classes.

CHAPTER-III

Chapter - 3

Methodology Methodology is considered as the heart part of any research work. It is considered as a very significant step in any research study. Research methodology specially presents the design of the research study, research design, variables of the present study. Sources of data, population, sampling procedure, sample, distribution of the sample, tools of the study, description of the tools, procedure of data collection and presentation of data.

Research method considered for the present study — For the present study, the investigator has used described survey method for conducting the research study.

Population of the study : In the present study the population consists of all both medium private higher secondary school of goalpara district.

The total students population of the study is 20.

Total no of students

Boys

10

Girls

10

Variables of the study :

Dependent variables : Academic Achievement.

Independent Variables : Socio-Economic Status.

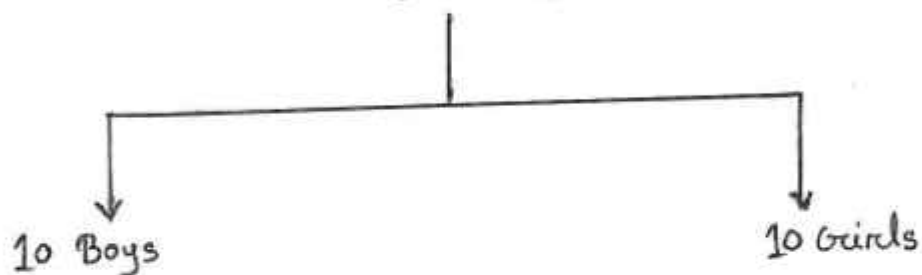
Sample of the study : Stratified and porportinate random sampling technique have been used for present study keeping in

view the practical feasibility and difference in the number of male and female Students.

Sample

Higher Secondary School (1)

XI Standard

Statistical Techniques

- Tables
- Figures
- Percentage

CHAPTER-IV

Chapter - 4

Analysis and interpretation of data : One of the essential step in the process of research, after the collection of data, is the organization analysis and interpretation of data and formulation of conclusions and generalization to get a meaningful picture out of the raw information thus collected.

Analysis and interpretation of data :

Objective - 1 - To study the parental level of education and their science study performance -

Table - 1

Collected data sheet

A.A	Occupation	APL/BPL
65	Govt Employee	APL

72	Business	APL
50	Business	BPL
47	Govt employee	APL
68	Farmer	BPL
56	Farmer	BPL
35	Business	BPL
73	Farmer	BPL
63	Govt employee	APL
42	Govt employee	APL
36	Govt employee	APL
39	Business	BPL
54	Govt employee	APL
58	Farmer	BPL
48	Business	APL
56	Business	APL
45	Govt employee	APL
48	Govt employee	APL
38	Business	BPL
58	Farmer	BPL

Interpretation ∴ From the above table it has been found that 55% (percentage) APL and 45% (Percentage) are BPL.

Objective-2 - To study the enrolment of science students of H.S level.

Table - 2

Parents Occupation

N = 20

Occupation	Number	Percentage
Govt employee	8	40
Business	7	35
Farmer	5	25
Total	20	100

Interpretation ∴ From the above result it has been found that 40% Govt employee. Again 35% Businessman and 25% Farmers.

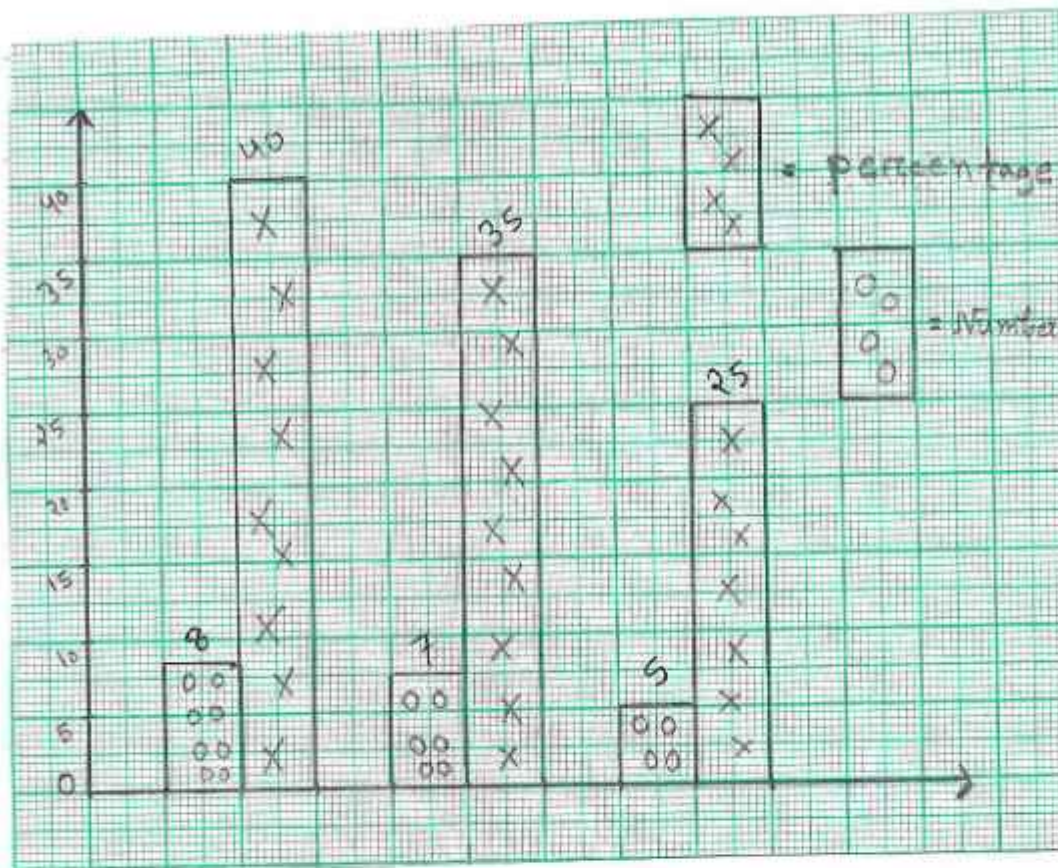

Figure :- 1

Graphical representation of
Number and percentage of parents.

Objective - 3 - To study the occupation on
students of academic percentage.

Table - 3

Analysis of academic achievement (Results)

$N = 20$

Division	Number	percentage
I (60 and above)	5	25
II (45 - 59)	10	50
III (30 - 44)	5	25

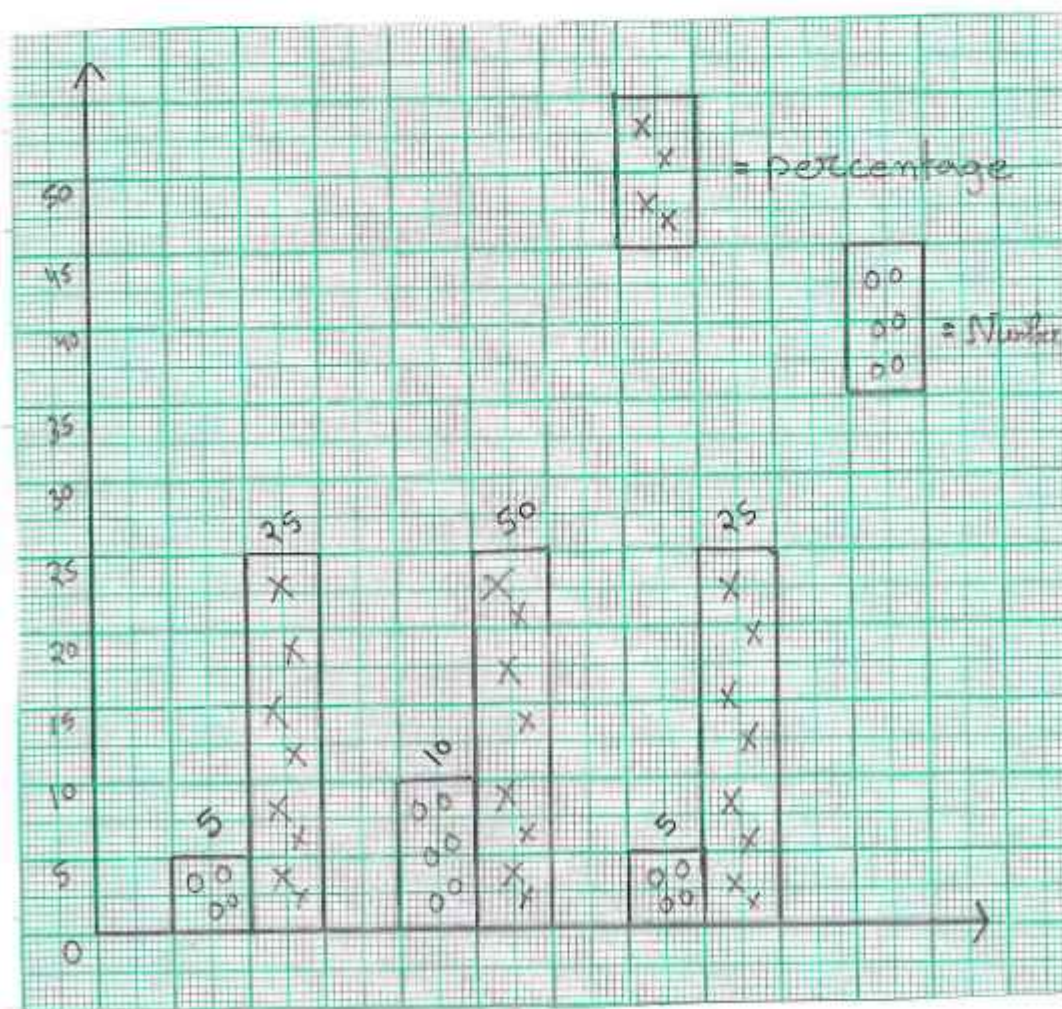

Figure : 2

Interpreation $\therefore$ From the above table it has been found that 25% Students 1st division above. 50% Students secured 2nd division and 25% Students secured 3rd division.

Table - 4

Sharing the division of Students of APL & BPL parents -

N = 20

Division	APL	%	BPL	%	Total
I (60 and above)	3	15	2	10	20
II (45 - 59)	6	30	4	20	20
III 30 - 44	2	10	3	15	20

Interpreation $\therefore$ From the above table

It has been found 15 % Students 1st division above ABL and 10 % Students are 1st division above BPL. 30 % Students 2nd division APL and 20 % BPL. again 10 % Students 3rd division APL and 15 % Students are 3rd division BPL.

CHAPTER-V

Chapter - 5

Findings and conclusion : This chapter consists of major findings of the present study. The findings have been presented here on the basis of the analysis achievements.

Major findings of the study :

- From the above table it has been found that 40% occupation Govt employee.
- Again 35% occupation Business.
- On the other hand 25% occupation Farmer.

Educational implication of the study :

- The study will also be helpful for the curriculum experts to develop an effective

instructional curriculum that incorporates parents occupation .

- This study will also be helpful to provide guidance to the teachers parents and community who are involved in educational system of analysis of academic achievement .

Findings related to the objective 2

- There existed significant difference between Secondary boys and girls parents occupation .

Findings related to the objective 3

- There existed significant difference between Analysis of academic achievement .
- Higher secondary boys and girls on academic performance .

References

Books

- Bhatia, H.R. (1973). Elements of educational psychology. Colcutta: orient Longman Ltd.
- Dr. Bijaya Devi and Dr. Barnali Rabha (2022). Project writing. Manab publications. Bamunimaidam, Guwahati - 21.

Journals

P.C & Abouchaar, A. (2003) "The impact of parental involvement, parental support and Family Education on pupil Achievement and Adjustment - Department of Education and skill, PP. 1-98.

B.S (2010), "Effect of student Time Allocation on academic Achievement," Education Research paper No - 235.

Fs Adewale A.M. (2012), "The Effects of parental

Socio-Economic status on Academic performance of students in selected school in Edu Lga of Kwara state Nigeria. 2, Issue No-7 PP 2222-2990.

D.C.K (2013) "The Impact of student's Socio-economic Background on Academic performance in universities, a case of students in Kisii university college." Vo.2, Issue No-2.

Websites : <http://www.iasir.net>.

<http://gateway.proquest>.

LAKHIPUR COLLEGE, LAKHIPUR

PROJECT TOPIC ON

**TOPIC: The attitude of parants towards the
education of girls, In Jaleswar Block of
Goalpara Dist, Assam
SESSION: 2022-2023**

SUPERVISOR

Dr. Bijoya Devi

HOD, Education

Lakhipur College

Submitted By:

Name: **Sabina Parveen**

Class: **B.A. 6th Semester**

GU Roll No: **UA-201-101-0113**

Registration: **20023107**

Class Roll No: **0113**

Lakhipur College, Lakhipur

অকল্প্য বিষয়

ভাৰতীয়া-বিজ্ঞানৰ প্ৰতি অভিলাষ
মাননীয় অক - অধ্যাপক - বিজ্ঞান বিভাগ
লক্ষ্মীপুৰ কল

A Project submitted for the
Partial fulfillment of the requirements for
the Bachelor degree (Hons) in Education of
Gauhati University Paper - EDU-HE-6026

SUPERVISOR

DR. Bijaya Devi
HOD, Education

SUBMITTED BY

Name - Sabina Parveen
Class: B.A 6th Semester
UG Roll No: UA-201-101-0113
Registration No: 20023107
Class Roll No: 0113
Lakhipur College

CERTIFICATE FROM SUPERVISOR

This is to Certified that the project entitled "The Attitude of parents towards the education of girls - with special reference to jaleswar Block" has been written by Sabina Parveen under my Supervision and that the project for her B.A (Hons) in Education, Lakhipur College, and that the project is the result of her own investigation.

Dr. Bijaya Devi (Sri)

Name of Supervisor

Dr. Bijaya Devi

HOD Education

Lakhipur College.

অসঙ্গততা

অকল্য স্রষ্টা - কবিত্বলি - হলে বিভিন্ন শিল্প
অধীন কবিত্ব স্রষ্টা। এই অকল্যের বিষয়
নির্বাক কবিত্ব বহুত - জীবনকাল অধীন -
অনুকলন কবিত্ব হৈছে। তেঁও লোকের অধীন
লভ্য অকল্যের উদ্দেশ্য, অধীন ইত্যাদি নির্বাক
কবিত্ব হৈছে। অকল্যের ফলাফলে অধীন
বিভিন্ন অধীন ও অধীন কবিত্ব অধীন
কবিত্ব অধীন অধীন - অধীন হওয়া - অধীন
অধীন। অকল্যের নির্বাক অধীন কবিত্ব
নির্বাক অধীন - অধীন - অধীন -
অধীন - অধীন - অধীন - অধীন - অধীন -

অধীন - অধীন - অধীন - অধীন -
অকল্যের অধীন - অধীন - অধীন - অধীন -
ইয়া - অধীন - অধীন - অধীন -
অধীন - অধীন -

অধীন - অধীন - অধীন - অধীন -
অধীন -

অধীন
অধীন - অধীন

CHAPTER-I

- আৰম্ভণি :
- অধ্যয়নটোৰ অৰ্থপৰ্য্যায় :
- প্ৰকল্পিত ব্যৱহৃত বাৰণাৰ কাণ্ডজো :
- অধ্যয়নটোৰ পূৰ্বানুষ্ঠান :
- অধ্যয়নটোৰ আকাৰবদ্ধতা :

CHAPTER-II

- প্ৰাথমিকৰ লগত জড়িত সাহিত্য বৃত্তি :

CHAPTER-III

- প্ৰাথমিক আভিকল্পনা আৰু পদ্ধতি :
- আৰম্ভণি :
- অধ্যয়নটোৰ ব্যৱহাৰ কৰা পদ্ধতি :
- অধ্যয়নটোৰ চলক :
- অধ্যয়নটোৰ জনসংখ্যা :
- অধ্যয়নটোৰ লক্ষ্য :
- তথ্য সংগ্ৰহ আধাৰ :
- ব্যক্তিগত তথ্য আভিকল্পনা :

CHAPTER-IV

- তথ্য বিশ্লেষণ আৰু ব্যাখ্যা :

CHAPTER-V

- প্ৰকল্পৰ ফলাফল আৰু আলোচনা :
- আৰম্ভণি :
- অধ্যয়নটোৰ মুখ্য ফলাফল :
- ফলাফলৰ আলোচনা :
- অধ্যয়নটোৰ সমাপ্তি :

ଅଲିକା (Tables)

List of Tables

୧/ ଅଲିକା ନଂ-୧ : ଶିଳ୍ପୀ ଶିକ୍ଷା ଓ ଅବଲମ୍ବ ଶିକ୍ଷା
ପ୍ରତି ଲିଫ୍ଟ-ଆହୁର ଶାଳାୟା ପ୍ରା-
ସିତ କରା କରକାରୀର ଶିକ୍ଷା
କରା ।

୨/ ଅଲିକା ନଂ-୨ : ଶିଳ୍ପୀ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରତି-ଅତି-
ଭାଗ୍ୟକର ଆଶାବନ ଶାଳାୟା-
ଅଶ୍ୱାସନ କରାବଳି ।

ଚିତ୍ର ଅଲିକା (List of figures)

୧/ ଚିତ୍ର ନଂ-୧ :

CHAPTER-1

অবগামুনি (Introduction)

ছাত্রালী - শিক্ষক - শিক্ষা - আদি - নাইদেবিসাত
বিমিটে - মনোমাজ - লাভ কৰা মন - লাভ ।
ঐ - বিকাশ - অট্টিকোম - কন্যা - মিত্র অপলীকৰণ
দিকাত - বিম্বয়ালী - স্বাক্ষৰ - অতিমলন - মুক্ত
বৃত্ত - অমতা - আৰু নিবিসৰ - কমা - উল্লেখ
কৰক । ইয়াৰ পটভূমি মিকোনা দুকাৰ
আৰু - আত্মাত্মিক - আৰু - বাদ্যনৃত্য - বিকাশাত
ছাত্রালী - - মিত্র - উন্নত - উন্নয়ন - সুখৰ ওপৰ
নিৰ্ভৰশীল (Nwaukama, 1998) ছাত্রালী মিত্র - নিঃ
অল্লেখ - নাইদেবিসাত - বহিঃস্থ - আত্মাত্মিক - আৰু
ইতিহাস - অল্লেখশালী - বিম্ব - আৰু - অল্লেখিত
উল্লেখ । মিত্র - আত্মাত্মিক - আৰু - আত্মাত্মিক
অল্লেখশালী - লাভ - অন্যান্য - সু - অল্লেখশালী -
আৰু - কন্যা - মিত্র - বহু - অল্লেখশালী - আৰু
অল্লেখ - কৰা - ইতি (UNESCO 1992) নাইদেবি-
সাত - শিক্ষাক - অনুলে - কৰা - মন - অল্লেখশালী

বিসময়ের হিচুত বাদিত। শূন্যে - উল্লেখ্য কৰা-
হৈছে ।

জালাজাৱ : নাৰী-কিষ্কাৰ অতি জাবুহৰ চিকুৰি
অনুভৱ, আচৰন, জাতনত বা জল্যপাৰি ।

অভিজ্ঞাপক : মিল্যতা-ব্যক্তি (পুৰুষ বা মহিলা)

মিলা মিলিত পুৰুষ বা মহিলাৰ জালিক্যপ্ৰভুৰ
অইন-দৰ্শী কৰে ।

আম : প্ৰবন্ধ-বিম্বিত-ফলত-উল্লেখ কৰা-
প্ৰমাণ-বিদিত-ভাৱ-প্ৰদৰ্শন-মন্ত-লগ
কৰা-অভিজ্ঞাপক-উল্লেখ-অম্মদ ।

কিষ্কা : অস্বিকৃত-বিদ্যালয়ত-কিছুক-দিশা

আনুষ্ঠানিক নিদৰ্শনা বা অকিষ্কা-মহিলা-
পুৰুষ ।

আজ্ঞাতিক কৰক : অকাল-আজ্ঞাতিক-প্ৰভাৱ

মিলা-অভিজ্ঞাপক-মহিলা-অনুভৱ-কিষ্কা
অতি-মৰা-জালাজাৱত-অনুভৱ-কৰা-বা-বৰা
দিশে ।

কিষ্কিত-অভিজ্ঞাপক : আনুষ্ঠানিক-কিষ্কা-উপৰিও

আনুষ্ঠানিক-কিষ্কা-অকাল-মহিলা-কিষ্কা-জালিক্য

- বাণেশ - উন্নয়ন - বাণ - এক - উৎকৃষ্ট - সবুজ শিখা
 (N.P.E 2004) - লক্ষ্যৰ প্ৰতি লক্ষ্য - বাণী - অমূল্য
 - নাগৰিকৰ - বাণ - আদৰ - কৰা - অসাধাৰণতা
 - আৰু - অননুপৰাৰ - অৱত - কৰি - বিচ্ছিন্ন - বাণত
 - বাণেশ - জৈৱিক - শিক্ষাৰ - গুৰুত্ব - জামান
 - কৰি - চৰকাৰ - শিক্ষিক - জামান - আদৰ - প্ৰ-
 ক্ৰিয়াত - নাগৰিক - জামান - ব্যৱহাৰ - কৰিব
 - কুলি - জামান - কৰা - হৈছে । - ইয়াৰ - অৰ্থ - অনু-
 জ্ঞান - কৰিব - পাৰি - তে - অন্তৰ্ভুক্তিমান - শিক্ষিত
 - শিক্ষিত - অনুভূত - ছেল - বাৰনাৰ - অৱত - উচ্চ
 - কৰি - শিক্ষা - আৰু - আত্মপূৰ্ণতাৰ - সুবিধা
 - কুলি - প্ৰায় - কৰা - উচ্চ, - সুন - নিত - জাত
 - চোৱা - উচ্চ - জাত - , - জামান - কালত
 - আৰু - লিঙ্গ - ক্ষেত্ৰ - ইত্যাদি ।

- আঁঠু - দোকাৰ - অসাধাৰণ

- উন্নয়ন - বাণ - কৰা - শিক্ষা - অতি গুৰু-
 - পূৰ্ণ । - জামান - অসাধাৰণ - জামান - শিক্ষা - পূৰ্ণ
 - ইয়াৰ - গুৰুত্বপূৰ্ণ - তে - উচ্চ - শিক্ষা - মিলন
 - ইচ্ছাকৃত - অৱস্থাই - জামান - অসাধাৰণ - বিদ্য - পূৰ্ণ
 - কৰিব - পাৰে ।

ଅଧ୍ୟୟନଟোৰ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ (Objectives of the Study):

ଅବଲୋକନଟোৰ - ବାଟ - ଉପର ଦିଶା - ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ଗଣନ
କରା ହିତୁ -

୧/ ଆହୁରି ମିଶ୍ରଣଶୀଳତା - ମିଶ୍ରଣ ଅତି ମିଥୁ -
କାର୍ତ୍ତବ୍ୟ - ଆବେଦନ - ଅବଳା - କରା - କରା - କରା -
କରା - କରା ।

2/ ଆହୁରି ମିଶ୍ରଣ ଅତି - ଅବଳା - କରା -
କରା - କରା - କରା - କରା ।

ଅଧ୍ୟୟନଟୋର ଅବଲୋକନ (Hypothesis of the Study):

ଅବଲୋକନ - ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଉପର ଦିଶି କରା ଉପର ଦିଶା
ଅବଲୋକନ - ଅବଳା - କରା - କରା -

H₀: ଆହୁରି ମିଶ୍ରଣ ଅତି - ଅବଳା - କରା -
କରା - କରା - କରା - କରା ।

ଅଧ୍ୟୟନଟୋର ସୀମାବଦ୍ଧତା (Delimitations of the Study):

ଅଧ୍ୟୟନ - ଅବଳା - କରା - କରା - କରା -
କରା - କରା - କରା - କରା - କରା - କରା -

① ଅଧ୍ୟୟନ - ଅବଳା - କରା - କରା - କରା -
କରା - କରା - କରା - କରା - କରା - କରା -

② କରା - କରା - କରା - କରା - କରା - କରା -

CHAPTER-II

গবেষণার লগত জড়িত সাহিত্য কৃতি (Review of related literature)

সময়ানুগি (Introduction):

গবেষণার লগত জড়িত সাহিত্য কৃতিগণ গবেষককে তুঁতের গবেষণার লগত জড়িত প্রাথমিক জ্ঞানৰ বিমানে জ্ঞাত অংশৰ দৰে গবেষণাক অনালীবদ্ধ অথবা বিচ্ছিন্নভাৱে তদন্ত কৰিবলৈ ইচ্ছাৰ প্ৰসূত অধিক। অৱশ্যে ইয়াৰে গবেষকক তুঁতৰ অধিকাংশ ক্ষেত্ৰ, উদাহৰণ, পদ্ধতি আদি নিৰ্বাচনত অংশ কৰাৰ সূচক। গবেষণাৰ লগত জড়িত সাহিত্য কৃতিগণ গবেষকক নিজে গবেষণা পদ্ধতিগতভাৱে অধিকাৰ কৰিবলৈ সক্ষম অংশ কৰা। ইয়াৰে গবেষণাৰ লগত জড়িত সাহিত্য কৃতি অধিকাৰ উদাহৰণ হ'ল:

- ১/ প্ৰকল্পটোৰ লগত জড়িত অন্তৰ্গত অধিকাৰ অংশ কৰা,
- ২/ সুবাস্তৱিক জ্ঞান কৰা,
- ৩/ গবেষণাৰ বাবে শুদ্ধ অনালী নিৰ্বাচন কৰা,
- ৪/ অন্য গবেষণাক কি ধৰণে তথ্য অংশ কৰিছে তাৰ বিমানে জনা।

এই অধ্যয়নত জাতিগত পৃথক বর্তমানৰ বাবু নিম্ন
বাৰ্ষিক কৰণ প্ৰকল্পৰ অধীনত কৰণ অধ্যয়নৰ
বিষয়ে এক অধ্যয়ন চলিছিল।

Somai (2012) গ "Attitude of parents towards
the education of the girl child in tertiary
institutions, এ অৰ্থত প্ৰাৰ্থনা কৰিছিল।
অধ্যয়নৰ উদ্দেশ্য আছিল শিক্ষণৰ দুৰ্লভতা
আৰু শিক্ষণৰ প্ৰতি অভিযোগৰ মাজেৰে
আৰু মূল্যায়ন দিয়া গণ হৈ দুৰ্লভতা শিক্ষণ
আৰু শিক্ষণৰ প্ৰতি অভিযোগৰ মাজেৰে
আৰু অন্যান্য অনুশীলন নাই।

Rama Holden Sohel (2015) গ "parental
Attitude towards Daughter's education,
এ অৰ্থত প্ৰাৰ্থনা কৰিছিল। অধ্যয়নৰ উদ্দেশ্য
আছিল বৰ্তমানৰ প্ৰাৰ্থনাৰ অভিযোগৰ
অধ্যয়ন বৃদ্ধি অধ্যয়নৰ প্ৰকল্প কৰিলে
হৈ অভিযোগৰ অনুশীলনৰ শিক্ষণৰ প্ৰতি মতা
মন্তব্য ইতিবাচক।

Rahmad Shabi (2016) গ "parental Attitude
towards girls' Higher education: A mixed
methods approach, এ অৰ্থত প্ৰাৰ্থনা কৰিছিল।

অধিকৃত উদ্ভাৱ আছিল মহিলা শিক্ষাৰ প্ৰতি
মহাৰা জালাৰ মাতে অধিকৃত মহিলা
শিক্ষক প্ৰতিষ্ঠিত কৰা কৰকতকৈ চিনাক্ত
কৰা ২য় আৰু অধিকৃত লাহৰত প্ৰতিষ্ঠিত
লগামৰ দিমা হুম চিনাক্তকৰণৰ আৰম্ভণি।

Etam uzma (2017) ২" parents Attitude
towards higher education of girls ৰ অৰ্থ
প্ৰাৱেশ কৰিছিল। অধিকৃত উদ্ভাৱ আছিল
কন্যা শিক্ষা শিক্ষাৰ আৰম্ভণি হোৱাৰ বৰ্ষ
আৰম্ভণি নিৰ্মা কৰা অৰ্থ অধিকৃত প্ৰকাশ
কৰা ২য় - অধিকৃতকৰণৰ মহিলা শিক্ষাৰ
প্ৰতি নিৰ্ভৰ দাৰ্শনিক বিষয় অধিকৃত
লাভ কৰিব লাগে - আৰু আমা কৰা হৈছে
২য় ইয়াৰ ফলত মহিলা শিক্ষা বৃদ্ধি
লাব মিলে হেওঁলাকৰ অধিকৃত আৰম্ভণি
উদ্ভাৱ।

Dr. K. Manimbi Devi (2020) ২" Impact
of Parents' Attitudes on learning in-
effectiveness: the mediating Role of
Parental Self-Efficacy ৰ অৰ্থ প্ৰা-
২য় কৰিছিল। অধিকৃত উদ্ভাৱ আছিল

CHAPTER - III

গবেষণা অধিকল্পনা আৰু পদ্ধতি (Research Design and Methods)

আৰম্ভণি (Introduction) :

গবেষণা প্ৰকল্পৰ বাবে

— তথ্য সংগ্ৰহ কৰা প্ৰক্ৰিয়াটোক কৰ্ম পদ্ধতি (Methodology) বুলি জনা যায়। — তাত্ত্বিক বা ব্যৱহাৰিক গবেষণাৰ বাবে তথ্য সংগ্ৰহ কৰিবলৈ এনে নিৰ্দিষ্ট পদ্ধতি অনুসৰণ কৰিব লাগে।

— গবেষণা কৰ্মপদ্ধতি দৰ্শনাত্মক শিক্ষণ গবেষণাৰ পূৰ্বানুমান পৰীক্ষা কৰিবলৈ ব্যৱহাৰ কৰা হয়। — এনে ধৰণে অধিক জনাই গবেষণাত্মক নিৰ্ভৰযোগ্যতা আৰু বৈশিষ্ট্য প্ৰদান কৰে। — গবেষণা অধিকল্পনাত প্ৰস্তাৱালী আৱণ্টিকা কৰাৰ পৰা প্ৰেৰণন — তথা পৰীক্ষাৰ অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হয়।

— গবেষণা কৰ্মপদ্ধতিত গৱেষক অসম্ভৱ্যকৈ চিনাক্তকৰণ কৰাৰ পৰা কাম আঁতৰুৱাবলৈ উদ্দেশ্যে হোৱাৰলৈ সকলো প্ৰক্ৰিয়া অন্তৰ্ভুক্ত কৰে এই উদ্দেশ্যে গবেষণা এনে সুচলকালত আঁতৰ কৰিবলৈ গৱেষকে বিচাৰে — জ্ঞানবাহিনীলৈ — আৰু সাপেক্ষা — দাখিল দিয়া হয়।

অধ্যয়নতে ব্যৱহাৰ কৰা পদ্ধতি (Method used in the study):

- উৎসমুক্ত পৰিকল্পনাৰে একেলগে
উদ্ভাৱিত উল্লীত ছাত্ৰসকলৰ আৰ্থিক নিৰ্ভৰশীলতা
সিদ্ধান্ত: বহু। প্ৰাথমিক স্তৰত উল্লীত পৰিকল্পনা
লগত হ'ল একেলগে ব্যৱহাৰ কৰা পদ্ধতি
আৰু প্ৰাথমিক - তথ্য সংগ্ৰহৰ বাবে নমুনা
আছিল আদি - উৎসমুক্তভাৱে অধ্যয়ন কৰা হ'ল
একেলগে উদ্ভাৱিত - অৰ্থাৎ নিৰ্ভৰশীল
কৰি বৰ্ণনামূলক - উল্লীত - পদ্ধতি নিৰ্বাচন কৰা হ'ল।

অধ্যয়নৰ চলক (variables of the study):

- বিভিন্ন অধ্যয়নৰ আৱশ্যকীয়তা
উদ্ভাৱিত পৰা প্ৰাথমিক ছাত্ৰসকলৰ নিৰ্ভৰশীলতা
অভিভাৱকৰ আৱশ্যকীয়তা - অধ্যয়ন কৰাৰ
আৰ্থিক আৰু প্ৰাথমিক - বুলি বিবেচনা কৰি
ছিল। - উল্লীত উদ্ভাৱিত - অধ্যয়ন আৰু
অধ্যয়নৰ চলক - নিৰ্ভৰশীলতা কৰিছিল।

ক) নিৰ্ভৰশীল চলক (Dependent variable):

ছাত্ৰসকলৰ নিৰ্ভৰশীলতা।

খ) স্বতন্ত্ৰ চলক (Independent variable):

অভিভাৱকৰ আৱশ্যকীয়তা।

অধ্যয়নৰূপ - জনসংখ্যা (population of the study)

জনসংখ্যা হৈ - প্ৰাথমিক স্তৰত অধ্যয়ন - কৰিবলৈ
নিৰ্বাচন - কৰা - অধ্যয়নৰূপ - পৰা - স্তৰ গাঁও আমৰি
লক্ষ। বৰ্তমান অধ্যয়নৰূপত - আকোচক শিক্ষণীয়
লক্ষ অকল্পিত - স্তৰ গাঁও ২০ গৰাকী অধ্যয়ন-
বকক নিৰ্বাচন - কৰিছিল এইটো - আগতে প্ৰথম
বৰা হৈছে - যি, বৰ্তমান অধ্যয়নৰূপ - উদ্ভাৱ
হল - ছাত্ৰালী - শিক্ষাৰ - অতি - অধ্যয়নৰূপ -
কৰিছিল - অধ্যয়ন - অধ্যয়ন - কৰা ।

অধ্যয়নৰূপৰ নমুনা (sample of the study):

অধ্যয়ন - স্তৰ - বাবে - নিৰ্বাচন
বৈধ - নমুনা - লাভ - পাব - শিক্ষাৰূপ - অধ্যয়ন
অধ্যয়ন - নিৰ্ভৰযোগ্যতা - আৰু - বৈধতা - বাঢ়ে।
ইয়াৰ - অধ্যয়নৰূপত - আমৰা - অধ্যয়ন - পৰি-
ক্ষা - বহল - হল - বৈধ - অনাৰ্থক - ছাত্ৰ - যন্ত
কিন্তু - অধ্যয়ন - অধ্যয়ন - উত্তৰ - অধ্যয়ন - স্তৰ -
কৰিবলৈ - হল ।

অধ্যয়ন - অধ্যয়নৰূপ - দি
চাৰি - চাই - প্ৰাথমিক - অধ্যয়নৰূপ - নমুনা
(sample) - অধ্যয়ন - কৰিছে । ইয়াৰ - শিক্ষণীয়
সি - লক্ষ - অকল্পিত - শিক্ষণীয় - গাঁও - পৰা

ଓ-ଜନ-ଆହାର-ଆବଶ୍ୟକତା-ଓ-ଜନ-ସୁବିଧା-ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ-କରି
ହେଉଥିଲା । ଅନ୍ତର୍ଗତ-ଅବିଶ୍ଳେଷଣ-ନମୁନା-ସିଦ୍ଧାନ୍ତ
ସ୍ୱାଧୀନ-ଲେଖା-ହେଉଥିଲା ।

- ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ-ଆଧାରିତ-ନମୁନା-ଗଢ଼ଣ
(Purposive Sampling Method) :- ବ୍ୟବହାର-କରି
ନିମ୍ନଲିଖିତ-ସାମଗ୍ରୀ-ସମ୍ପର୍କ-ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ-କରି-ଆବଶ୍ୟକ-ତା-ଓ-ଜନ-ସୁବିଧା-ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ-କରି-ହେଉଥିଲା ।

- ଉପକରଣ-ଆବଶ୍ୟକତା (Tools for the study):
ତଦନ୍ତକାରୀ (Investigator) ଏ-ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ-ଆବଶ୍ୟକ-
କରଣ-ସମ୍ପର୍କ-ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ-ଆବଶ୍ୟକତା-ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ-
-ବ୍ୟବହାର-କରି-ହେଉଥିଲା ।

CHAPTER - IV

ଉତ୍ତର ବିଶ୍ଳେଷଣ ଆଂଶ ଉପାଦାନ
(Analysis and Interpretation of Data)

[illegible]

- ହତ୍ୟା - ବିଚ୍ଛେଦନ ସମ୍ପର୍କ (per-
 scriptive) - ଆକ - ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର (inferential) ହିତା
 ବିଚ୍ଛିନ୍ନ - କବିତା - ଆଦି - ସର୍ବଜ୍ଞାନ - ପ୍ରକାଶନାତ -
 ଜାଲମାଳ - ସମ୍ପର୍କମୂଳକ ଅବିଭାଜ୍ୟ - ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ।

- বর্ণনামূলক বিশ্লেষণ (Descriptive analysis)
 - বর্ণনামূলক - বিশ্লেষণ কীভাবে; লৈখিক চিত্র, ব্রেজ
 চিত্র - ইত্যাদি - অন্তর্ভুক্ত করে। বিশ্লেষণ

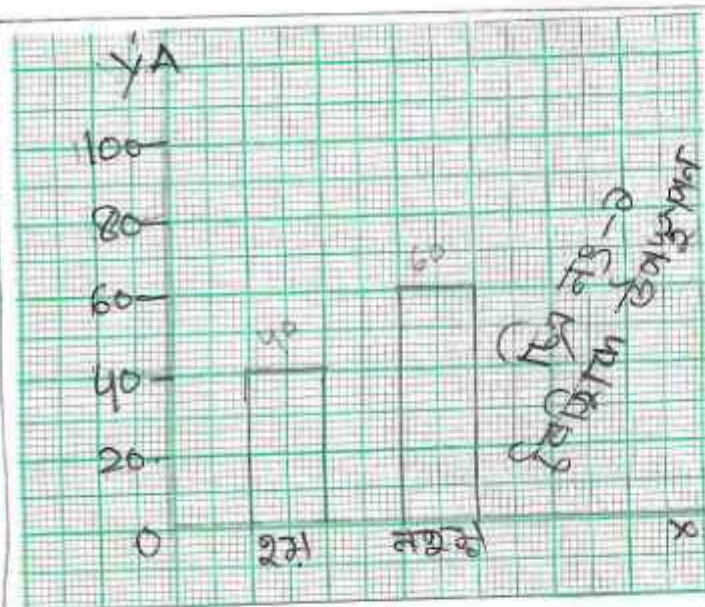
ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ 1 (Objective) : - ମହିଳା-ବିମୁକ୍ତଶ୍ରମୀଙ୍କର
ନିର୍ମୂଳକ - ପ୍ରତି - ଗିରି - ନାହାର - ସଂଗ୍ରହ -
ସଂଗ୍ରହ - ସଂଗ୍ରହକାରୀ - ନିର୍ମୂଳକ - ସଂଗ୍ରହ ।

== ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ 1 (Objective) : - ମହିଳା - ବିପକ୍ଷୀ ମିତ୍ରତାକୁ
 ବିକଳ - ପ୍ରତି - ବିତ୍ର - ମାତ୍ର - ମାତ୍ର - ମାତ୍ର - ମାତ୍ର -
 କର - କର - କର - କର - କର - କର -

প্রশ্ন : ২ - অম্লনি - ছাপ্রলি - তমক লকাক - পোলক
 প্রলেকটিক - ছাপ্রলি ?

અમુ	%	નઅમુ	%	કુલ
4	40	6	60	100

ଅଲିକା ନମ୍ବ - ୭

- ଆଲିକା - ନମ୍ବର 2 ର - ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେଉଛି - ମାତ୍ର - 5, 4 ଡିଗ୍ରୀ
 - ଅନ୍ୟାନ୍ୟ (40%) - ଅଧିକାଂଶକ ହେବାପାଇଁ - ଆଉ - ଲକ୍ଷ୍ୟକ
 ହେଉଛି ହେଉଛି ହେଉଛି - ହେଉଛି । - ଅନ୍ୟାନ୍ୟ, 6 ଡିଗ୍ରୀ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 (60%) - ଅଧିକାଂଶକ ହେବାପାଇଁ - ଆଉ - ଲକ୍ଷ୍ୟକ - ହେଉଛି
 ହେଉଛି ହେଉଛି - ନାହାଏ ।

ପ୍ରଶ୍ନ 2 - ଆମ୍ଭେ - ଲକ୍ଷ୍ୟ - କିଛି - ଭାବେ
 ଆମ୍ଭେ - ହେଉଛି - ନାହିଁ ?

2ମ	%	ନବମ	%	ମୁଟ
2	20	8	80	100

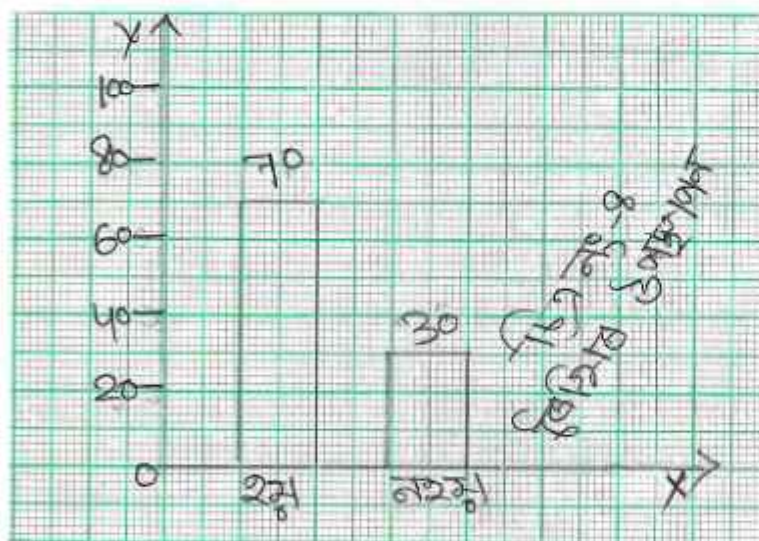
- ଆଲିକା - ନମ୍ବର - 2

- ଉତ୍ତର ନମ୍ବର - ୩ - ୩ ବର୍ଷ - ମାସ - ମାସ - ୬, ୬ ବର୍ଷ
 ଅର୍ଥାତ୍ (60%) ଅଧିକାରୀଙ୍କ ହୋଟେଲ - ହୋଟେଲ -
 ବିଶାଳ - ବିଶାଳ - ଅବସ୍ଥା - ନିମ୍ନ 1 - ଅବସ୍ଥା ୫ ବର୍ଷ
 ଅର୍ଥାତ୍ (40%) ଅଧିକାରୀଙ୍କ ହୋଟେଲ - ହୋଟେଲ -
 ବିଶାଳ - ଅବସ୍ଥା - ନିମ୍ନ 1 ।

- ଉତ୍ତର ନମ୍ବର - ୪ - ହୋଟେଲ - ଡିଜିଟାଲ - ଡିଜିଟାଲ -
 ବୁଲି - ଡିଜିଟାଲ ?

ଉତ୍ତର	%	ଉତ୍ତର	%	ଉତ୍ତର
୩	୩୦	୩	୩୦	100

- ଉତ୍ତର ନମ୍ବର - ୪

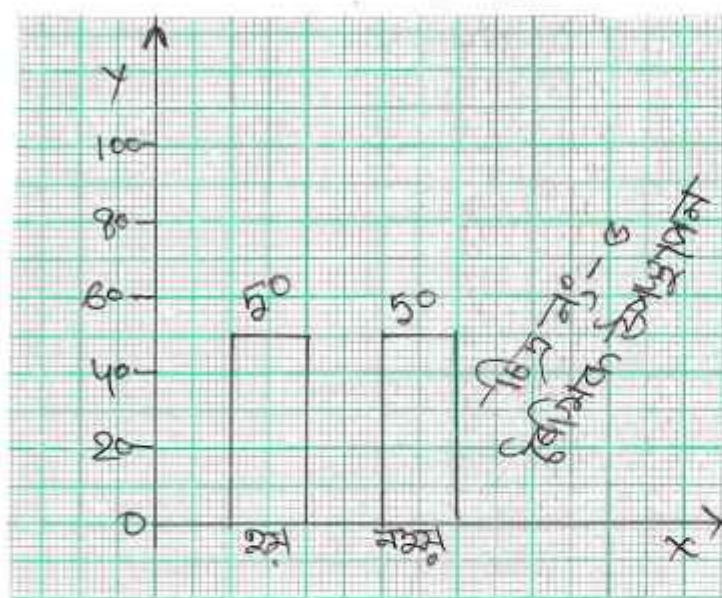

- ଉତ୍ତର ନମ୍ବର - ୪ - ୩ ବର୍ଷ - ମାସ - ମାସ - ୬, ୬ ବର୍ଷ
 ଅର୍ଥାତ୍ (70%) ଅଧିକାରୀଙ୍କ ହୋଟେଲ - ଡିଜିଟାଲ
 ଡିଜିଟାଲ - ବୁଲି - ଡିଜିଟାଲ - ଡିଜିଟାଲ -
 ଅଧିକାରୀଙ୍କ ହୋଟେଲ - ଡିଜିଟାଲ - ଡିଜିଟାଲ -
 ଡିଜିଟାଲ ।

ପ୍ରଶ୍ନ ନମ୍ବର - ୬ - - ଅମ୍ଳାନି ହ୍ରାସଲୀନୀୟ - ଧର ଲବିତାଳନା
- କରାଣି - ବିଚାରଣ ?

ଅମ୍ଳ	%	ନମ୍ଳ	%	କଟ
5	50	5	50	100

ଆଲିକା ନମ୍ବର - ୭

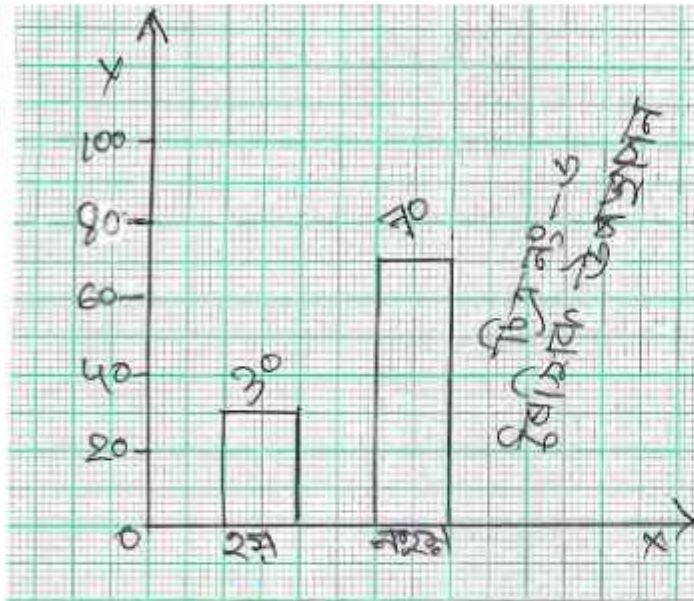

ଆଲିକା ନମ୍ବର - ୭ ବ - ଲବିତା ହ୍ରାସ ଲୀନୀୟ - ଧର ଲବିତାଳନା
ଅମ୍ଳାନି (50%) ଅଭିଭାବକ ହ୍ରାସଲୀନୀୟ - ଧର ଲବିତାଳନା
କରାଣି - ବିଚାରଣ । ଅନନ୍ତାତ ଓ ଧର - ଅମ୍ଳାନି (50%)
ଅଭିଭାବକ ହ୍ରାସଲୀନୀୟ ଧର ଲବିତାଳନା କରାଣି
ନିବିଚାରଣ ।

ପ୍ରଶ୍ନ ନମ୍ବର - ୭ - - ଲବିତା - ଅମ୍ଳାନି - ଅମ୍ଳାନି
- ଲବିତା - ବିଚାରଣ ?

સ્ત્ર	%	નસ્ત્ર	%	કુલ
૩	૩૦	૭	૭૦	૧૦૦

તાર્લિકા નં-૭

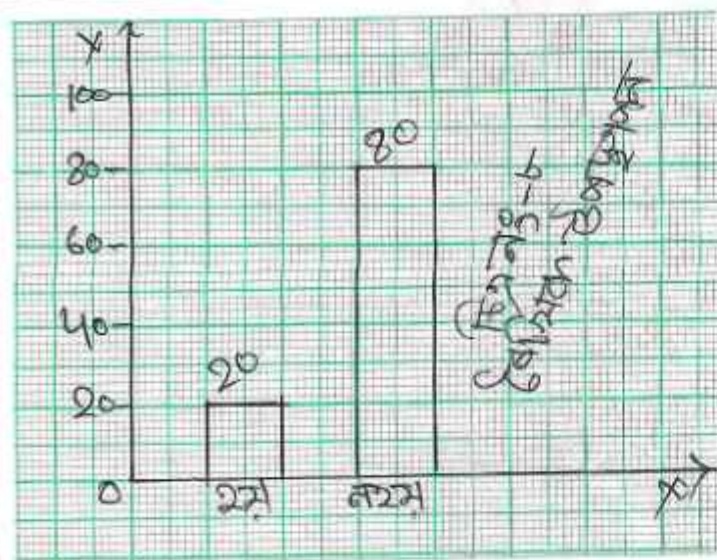

- તાર્લિકા નં-૭ ઢ નલ ઢુઢા ઢાઢા ઢા, ૩૩ન
અઢ્ય (૩૦%) અઢિલપલે નલ અઢુનલ અઢિલ
કુલ ઢિઢા ઢઢિત ઢુલિ લાલે આલ ૭૩ન
અઢ્ય (૭૦%) અઢિલપલે નલ અઢુનલ
અઢિલ કુલ ઢિઢા ઢઢિત ઢુલિ નાલેલ |

પ્રક્ર નં-૧ અપુનિ ઢલલ લિલિન ઢિઢાઢુત
હાલુલિલ અઢાઢત નલ નાલે ઢુલિ લાલેલ?

સ્ત્ર	%	નસ્ત્ર	%	કુલ
૪	૪૦	૨	૨૦	૧૦૦

તાર્લિકા નં-૧

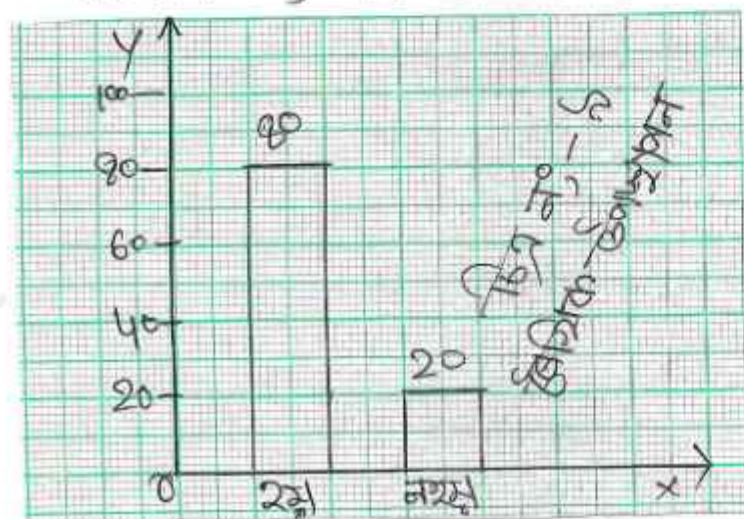

- তালিকা নং - ৬-ব-নং টোয়া মামু টি, ২০১৯
 - অর্থ (২০%) - অতিরিক্ত ছাপাশীল ঘর লাভ
 - মূল্য - ১০০। অর্থ, ৬-ব-নং অর্থ (৬০%)
 - অতিরিক্ত ছাপাশীল ঘর লাভ - মূল্য নালাগে।

প্রকল্প নং-৯ - স্বাধীনতায় ছাত্রাশ্রম - অধ্যয়ন
- অধ্যয়ন - অধ্যয়ন - অধ্যয়ন ?

2%	80	2%	20	100
----	----	----	----	-----

தமிழ்நாடு - 2

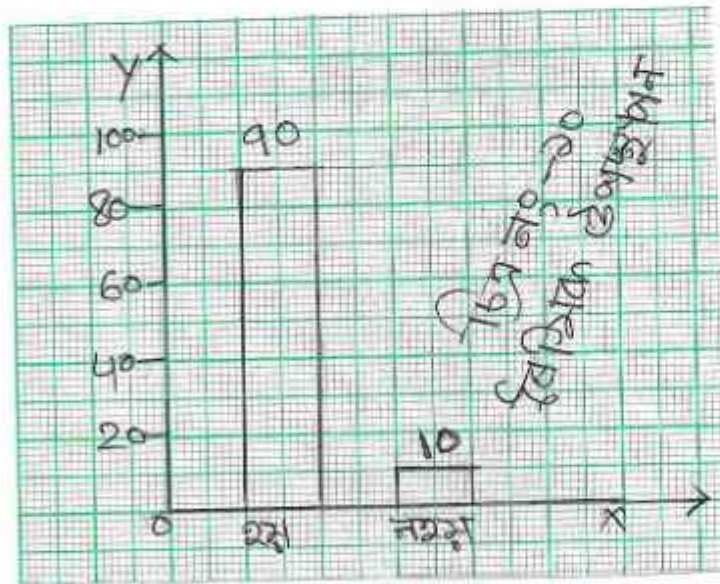

-ଆଲିକା ନମ୍ବର-୧ର ଲକ୍ଷ୍ୟ ମାତ୍ର ୮୫, ୫୬ ଦିନ
ଅର୍ଯ୍ୟ (୫୦%) ଅଭିଭାବକ ସାମ୍ବଳିତ ହାସଲୀ
ଅନୁସନ୍ଧାନର ଅନୁମତି-ସମ୍ପର୍କ ଆମ ୨୬ ଦିନ ଅର୍ଯ୍ୟ
(୨୦%) ଅଭିଭାବକ ସାମ୍ବଳିତ ହାସଲୀ ଅନୁସନ୍ଧାନ-
ଅନୁମତି-ଅନୁମତି ନକାର ।

ଅନୁ ନମ୍ବର ୨୦ : ହାସଲୀ ଆଲୋଚନା ଉପରେ ମିଳିବ?

ଅନୁ	%	ନମ୍ବର	%	ମୂଲ୍ୟ
୧	୧୦	୧	୧୦	୧୦୦

-ଆଲିକା ନମ୍ବର-୨୦

-ଆଲିକା ନମ୍ବର ୨୦ର ଲକ୍ଷ୍ୟ ମାତ୍ର ୮୫, ୧୬ ଦିନ
ଅର୍ଯ୍ୟ (୧୦%) ଅଭିଭାବକ ହାସଲୀ ଆଲୋଚନା
ଉପରେ ମିଳିବ ଆମ ୨୧ ଦିନ ଅର୍ଯ୍ୟ (୧୦%) ଅଭିଭାବକ
ହାସଲୀ ଆଲୋଚନା ଉପରେ ମିଳିବ ।

ଉତ୍ତଳିକା ନମ୍ବର - 11

ଫଳାଫଳ ଉତ୍ତଳିକା

	ଉତ୍ତଳିକା		ଫଳାଫଳ	
	N	%	N	%
I	4	40	6	60
II	2	20	8	80
III	6	60	4	40
IV	7	70	3	30
V	5	50	5	50
VI	3	30	7	70
VII	8	80	2	20
VIII	2	20	8	80
IX	8	80	2	20
X	9	90	1	10

ଉତ୍ତଳିକା - ଉତ୍ତଳିକା ନମ୍ବର - 11 ର ଫଳାଫଳ ଉତ୍ତଳିକା
 ଦେଖା ଯାଏ ଯେ, ଉତ୍ତଳିକା ଉତ୍ତଳିକା ଉତ୍ତଳିକା ଉତ୍ତଳିକା
 ଉତ୍ତଳିକା ଉତ୍ତଳିକା ଉତ୍ତଳିକା ଉତ୍ତଳିକା ।

ଉତ୍ତଳିକା, ଉତ୍ତଳିକା ଉତ୍ତଳିକା

ଉତ୍ତଳିକା - ଉତ୍ତଳିକା ଉତ୍ତଳିକା ଉତ୍ତଳିକା ।

CHAPTER - V

প্ৰকল্পৰ ফলাফল আৰু আলোচনা (Findings of project and Discussion)

প্ৰকল্পটোৰ অন্তৰ্ভুক্ত বিষয়বস্তু
আছিল ছাত্ৰালী শিক্ষাৰ প্ৰতি - অভিভাৱকৰ
জ্ঞানভাৱ - অন্তৰ্ভুক্ত কৰা । অন্তৰ্ভুক্ত পৰিচা-
লনা কৰিবলৈ কিছুমান উদ্ভাৱন লোৱা হৈ-
ছিল - আৰু পূৰ্বানুমাণ্য দ্ৰৱি লোৱা হৈছিল ।
অন্তৰ্ভুক্ত - উদ্ভাৱন উল্লিখিত - দুটো প্ৰকল্প-
টোৰ লগত জড়িত - সমাৱেশ কৰা হৈছে ॥
ক্ৰটিভ - সমা - অভিভাৱক - দ্বাৰা ছাত্ৰালী বি-
জ্ঞাৰ প্ৰতি - অভিভাৱক - জ্ঞানভাৱৰ অৱস্থা-
কৰি । অন্যত অন্তৰ্ভুক্ত - ইয়াৰ ব্যাখ্যা আৰু
বিশ্লেষণ - কৰা হৈছে । অৱস্থা - এই অন্তৰ্ভুক্ত
প্ৰকল্পটো - অন্তৰ্ভুক্ত ফলাফলৰ আৱণ্টন
প্ৰদৰ্শন - কৰিব বিচাৰ হৈছে ।

উইদাৰ বৰ্তমানৰ অন্তৰ্ভুক্ত
তলত অন্তৰ্ভুক্ত - উদ্ভাৱন পুনৰ দোহৰা হৈছে -
২/ মহিলা শিক্ষণীয়কৰণ - শিক্ষাৰ প্ৰতি-
জিহ্বা - জাহ্নব - জ্ঞানভাৱ প্ৰভাৱিত কৰা কৰ-
কাৰ - পৰীক্ষা কৰা ।

২/ মহিলা শিক্ষাগত প্রতি-অভিভাবকৰ অধি-
বন-জালগত-অধিভাবক-কৰিবলৈ।

এই অধিভাবক-অধিভাবক
উদ্দেশ্য আৰু-পূৰ্বানুমানৰ অধিভাবক-কৰি
মুম্বা-মহানগৰ-অধিভাবক-বিভাগ-দিশা হৈছে।
অধিভাবক-বিভাগ-অধিভাবক-কৰি গাও-
মহানগৰ-অধিভাবক-অধিভাবক-দিশা-অধিভাবক-

অধিভাবক-মুম্বা-মহানগৰ (Major findings
of the study):

অধিভাবক-এই ও অধিভাবক-অধিভাবক-
অধিভাবক ও অধিভাবক-অধিভাবক-অধিভাবক-
অধিভাবক-অধিভাবক-অধিভাবক-অধিভাবক-
অধিভাবক-অধিভাবক-অধিভাবক-অধিভাবক-

এই অধিভাবক-অধিভাবক-অধিভাবক-
অধিভাবক-অধিভাবক-অধিভাবক-অধিভাবক-
২/ ১০-অধিভাবক-অধিভাবক-অধিভাবক-
৫০%-অধিভাবক-অধিভাবক-অধিভাবক-
অধিভাবক-অধিভাবক-অধিভাবক-অধিভাবক-
অধিভাবক-অধিভাবক-অধিভাবক-অধিভাবক-
অধিভাবক-অধিভাবক-অধিভাবক-অধিভাবক-

২/ ১০ প্রাপ্যকী - অডিটোবলকৰ - দ্বিত্বত ২ জন অৰ্ম্য
২০% - অডিটোবলক লগালিষ্টাৰ ওপৰত শুকত্ব দিয়া
আৰু ৪ জন অৰ্ম্য ৪০% - অডিটোবলক শুকত্ব
নিদিষ্ট।

৩/ ১০ প্রাপ্যকী - অডিটোবলকৰ - দ্বিত্বত ৬ জন অৰ্ম্য
৬০% - অডিটোবলক ছাপালী ছাপানকাণ্ডে বিক্ৰা দিয়াত
অবস্থাতি - দিয়া - আৰু ৫ জন অৰ্ম্য ৫০% অডি-
টোবলক ছাপালী ছাপানকাণ্ডে - বিক্ৰা - দিয়াত
অবস্থাতি - নিদিষ্ট।

৪/ ১০ প্রাপ্যকী - অডিটোবলকৰ - দ্বিত্বত ৭ জন অৰ্ম্য
৭০% - অডিটোবলক ছাপালীক - উচ্চশিক্ষা লব লাগে
বুলি কোৱা - আৰু ৩ জন অৰ্ম্য ৩০% - অডিটোবলক
ছাপালীক - উচ্চশিক্ষা লব লাগে বুলি নাভাও।

৫/ ১০ প্রাপ্যকী - অডিটোবলকৰ - দ্বিত্বত ৫ জন অৰ্ম্য
৫০% - অডিটোবলক ছাপালীক ধৰ অধিচালনা কৰাটো
বিচাৰ - আৰু ৫ জন অৰ্ম্য ৫০% - অডিটোবলক
ছাপালীক ধৰ অধিচালনা কৰাটো নিদিষ্ট।

৬/ ১০ প্রাপ্যকী - অডিটোবলকৰ - দ্বিত্বত ৩ জন অৰ্ম্য
৩০% - অডিটোবলক লগা - অডিটোবলক অধিক শুকত্ব
দিয়া - আৰু ৭ জন অৰ্ম্য ৭০% - অডিটোবলক -

ফলাফলৰ আলোচনা (Discussion of the findings):

অকল্মাটোৰ বিষয়াৰ লগত আন্তৰ্গত
মূৰ্ত্তি ফলাফল আৰু বৰ্তমানৰ জাপানৰ মূল-
ফলৰ তুলনামূলক অধিবেশন তথা আলোচনা
কৰিছে দুয়ো মানুহে।

Rama Halden Sohel (2015) ৰ অধিবেশন ফলাফ-
লৰ লগত এই জাপানৰ ফলাফল আন্তৰ্গত
অন্য ধৰণৰ। গতিকে ছোৱালী শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত
অধিবেশকৰ মন্তব্য ইতিবাচক দুয়ো মানুহ।

Erkam Uzma (2017) ৰ অধিবেশন ফলাফলৰ
লগত এই জাপানৰ ফলাফল মিল নহি-
লক্ষিত হয়। অধিবেশকসকল মহিলা বি-
ক্ষাৰ প্ৰতি শিক্ষাৰ দায়িত্ব বিষয়ে অধিক
জান লাগে কৰিব লাগে।

অধিবেশনৰ জটিলতা (Complication of the study):

এই অকল্মাটোৰ অধিবেশনৰ বিষয়ে
হল ছোৱালী শিক্ষাৰ প্ৰতি অধিবেশকৰ
মন্তব্য। এই অকল্মাটোৰ ক্ষুদ্ৰ বৈশিষ্ট্য
হল ছোৱালীৰ ওপৰত অধিবেশন কৰা। য'ত
অধিবেশকক জীৱনৰ প্ৰথম আফলতাৰ প্ৰ

বাচনি কৰণ হৈছে । ক্লিনিকত কৰ্মৰত অন্তিম-
বয়সৰ অগ্ৰাধিকাৰীৰ দি অকল্যাটো অন্তিম কৰণ
হৈছে । অতিভাৱত চিকিৎসা ব্যাতি-বিৰ্ম বিচাৰ
কৰা হোৱা নাই ।

অন্তিমমৰ্গৰ দ্বাৰা অসুস্থৰ বিভিন্ন
অসুস্থীদাৰকালত সেই বাতৰি দিবলৈ বিচাৰণ
হৈছে যে অতিভাৱত ইয়াত লগ অহাৰ তুলনাত
হোৱাৰলৈ অকল্যাটো অলপ কৰিব পাৰে ।

ঐ অকল্যাটোৰ ফলাফল চৰ-
কাৰকত তথা ক্লিনিকত লগত অতি অকল্যাটো
অসুস্থীদাৰক অহাৰ কৰিব পাৰে — অকল্যাটো
ক্লিনিকত অসুস্থীদাৰকত অসুস্থীদাৰকত
ক্লিনিকত অসুস্থীদাৰকত অসুস্থীদাৰকত
ক্লিনিকত অসুস্থীদাৰকত অসুস্থীদাৰকত
ক্লিনিকত অসুস্থীদাৰকত অসুস্থীদাৰকত

ঐ অন্তিমমৰ্গৰ অসুস্থীদাৰক
কৰে অসুস্থীদাৰকত অসুস্থীদাৰকত
ক্লিনিকত অসুস্থীদাৰকত অসুস্থীদাৰকত
ক্লিনিকত অসুস্থীদাৰকত অসুস্থীদাৰকত
ক্লিনিকত অসুস্থীদাৰকত অসুস্থীদাৰকত
ক্লিনিকত অসুস্থীদাৰকত অসুস্থীদাৰকত
ক্লিনিকত অসুস্থীদাৰকত অসুস্থীদাৰকত

সম্বন্ধিত গ্রন্থ
(Reference)

Books:

- 1/ Koul. L (2010) - Methodology of Educational Research.
- 2/ Dr Devi Bijaya and Rabha Barnali (2022) -
Dept of Education, Lakhipur college and published by Manab Publications.

Journals

1. Luxmi, M. (1966) Education of women. Macmillan Publisher, New Delhi.
2. Jamini, Devi (1989) Education in Manipur. Patvina Printing House, Imphal
3. Mazumdar, V (1981). Women and Educational Development. ICSSR. New Delhi.

ଭ୍ରମର ମୁଖର ବସାର ମହମ୍ମଦ ଗୋସା।
 ଶ୍ରୀ-

LAKHIPUR COLLEGE, LAKHIPUR

PROJECT TOPIC ON

**TOPIC: Impact of socio-economic status on
child marriage, In Lakhipur Block of Goalpara
Dist, Assam
SESSION: 2022-2023**

SUPERVISOR

Dr. Bijoya Devi

HOD, Education

Lakhipur College

Submitted By:

Name: **Sabina Yeasmin**

Class: **B.A. 6th Semester**

GU Roll No: **UA-201-101-0114**

Registration: **20023108**

Class Roll No: **0114**

Lakhipur College, Lakhipur

PROJECT TOPIC
ON

Impact of Socio-economic Status on child Marriage

A Project submitted for the partial fulfillment of the requirements for the Bachelor degree (Hons) in Education of Gauhati University paper-
EDU-HC-6026

SUPERVISOR
Dr. Bijaya Devi
HOD, Education
Lakhipur College

SUBMITTED BY -
Name : Sabina Yeasmin
Class : B.A 6th SEM
GU Roll NO : UA-201-101-0114
Regd. NO : 20023108
Lakhipur college Lakhipur

CERTIFICATE FROM SUPERVISOR

This is to certified that Project entitled "IMPACT OF SOCIO-ECONOMIC STATUS ON CHILD MARRIAGE" has been written by Sabina Yeasmin under my supervision and that the candidate has fulfilled all the requirement for preparing the project for her B.A (Hons) in Education, Lakhipur college and that the project is the result of her own investigation.

Dr. Bijaya Devi. (Beri)
Name of Supervisor
Dr. Bijaya Devi
HOD Education
Lakhipur College.

DECLARATION

I am Sabina Yeasmin do hereby declare that the project submitted by me entitled "IMPACT OF SOCIO-ECONOMIC STATUS ON CHILD MARRIAGE" submitted by me is an original work done by me. I have fulfilled all the requirements for submitting a project.

Place : Lakhipur

Date : 28-04-23

Name : Sabina Yeasmin
Student of 6th Semester
Lakhipur college Lakhipur

ACKNOWLEDGEMENT

It is indeed a privilege to acknowledge the help and advice received from many persons and institutions undertaking this research work. In this respect I am highly indebted to my esteemed teacher and supervisor Dr. Bijaya Devi, Department of Education, Lakhipur college whose ceaseless guidance, encouragement have led me to perform this research work. Submission of this project could only be possible for the painstaking help provided by her during the period despite her busy reschedule. No amount of work would be able to express my gratitude to her.

Place : Lakhipur

Date : 28-04-23

Name : Sabina Yeasmin
Student of 6th Semester
Lakhipur college, Lakhipur

CONTENTS

chapter
Acknowledgment
preface

1-6

Chapter I : INTRODUCTION

- 1.01 Meaning of the term
- 1.02 Significant of the study
- 1.03 Statement of the problem
- 1.04 Area of the study
- 1.05 Objective of the study
- 1.06 Hypothesis and De-limitation

chapter II : REVIEW OF RELATED LITERATURE 7-9

chapter III : RESEARCH METHODOLOGY 10-12

- 3.01 population of the study
- 3.02 Sample of the study
- 3.03 variables of the study
- 3.04 Research tools used for the study
- 3.05 Statistical techniques

chapter IV : ANALYSIS AND INTERPRETATION OF DATA 13-22

- 4.01 Data Analysis and Interpretation
- 4.02 Data Analysis and interpretation of data collection through the questionnaire
- 4.03 Result of the study

chapter v FINDINGS AND CONCLUSION 12 - 24-29

5.01 Major findings of the study

5.02 Discussion of the findings

5.03 Educational implication of the study

5.04 conclusion

REFERENCES : 30

CHAPTER I

1.0 INTRODUCTION

children are one of the most vulnerable groups in society and the danger of having different people in the family or community threaten their rights is always at stake. child marriage one of the issues that deprive children especially girl of their rights, it is an impediment to social and economic development and it is rooted in gender inequality. The low value placed on girls and women perpetuates the act and acceptability of child marriage. child marriage is defined as any legal or customary union involving a boy or girls below the age of 18. child marriage is defined as any legal or customary union involving a boy or girls below the age of eighteen. This definition draws from various conventions treaties and international agreements, including the conventions on the right of the child, convention of the elimination of All forms of discrimination against women, universal Declaration of human rights council.

child marriage refers to any formal marriage or informal union between a child under the age of 18 and an adult or another child.

1.1 SIGNIFICANCE OF THE STUDY

child marriage is defined as a marriage of a girl or boy before the age of 18 and refers to both formal marriage and informal unions in which children under the age 18 live with a partner as if married. child marriage affect both girls and boys, but it effect girl disproportionately, especially in socio-economic status. child marriage is a global issue, it is fuelled by gender inequality, poverty, social norms and insecurity and has devastating consequence all over the world. when girls are married early their educational trajectory is altered. formal schooling and Education often cease, which means they stop acquiring knowledge and skill that would carry them through life, including as productive members of their households and communities. They are also removed from the socio-network and support structure that schools provide.

child marriage is rooted in socio-cultural practice and religious beliefs in many communities, but beyond stylized facts the relationships between faith and community leaders as well as faith-based

organizations to critically examine the causes and consequences of early marriage can help in building support for policies towards the elimination of the practice. Some countries, the dialogue with faith and community leaders can be part of discussion about family law reform and even more generally of broader discussions on women's empowerment, but success is not necessarily a given.

1.2 STATEMENT OF THE PROBLEM

child marriage ends childhood. It negatively influences children's rights to education, health and protection. These consequences impact not just the girl directly, but also her family and community. A girl who is married as a child is more likely to be out of school and not earn money and contribute to the community. child marriage is no less than exploitation of right. In almost all places, the child must be 18 years and above to get married. Thus marrying of the child before the age is exploiting their right. One of the most common causes of child marriage is the tradition which has been in practice for a long time. child marriage is common place in many areas the world. The world child is defined by the UN convention on

the rights of the child as anyone below the age of 18 years unless. Under the law applicable to the child majority is attained earlier. In studies and advocacy alerts, child marriage (sometimes called early marriage) generally refers to marriage in which a partner, usually the girl is less than eighteen years of age.

1.3 OBJECTIVE OF THE STUDY

The present study will be conducted on the basis of following objectives. The specific objective of the study are listed below :

- (i) To identify the socio-economic aspects which are affected by child marriage.
- (ii) To show the significant relationship between child marriage and identified socio-economic aspects.
- (iii) To give some recommendations against child marriage for socio-economic development.

1.4 HYPOTHESES OF THE STUDY

The hypothesis of child marriage is that it is a harmful practice that can have negative consequences for both the individuals involved and society as a whole.

On the basis of the objectives, the following hypothesis will be formulated —

H₀₁ - one hypothesis is that child marriage is driven by poverty.

1.5 OPERATIONAL DEFINITIONS OF KEY TERMS :

In order to carry out the present study, the investigator will be using certain key terms which are discussed below —

Gender inequality : The unequal treatment of individuals based on their gender, which can contribute to the prevalence of child marriage. This can include discrimination against girls and women and the devaluation of their right and agency in decision-making.

Education : The level of formal education a child has received which can impact their ability to make informed decisions about marriage and their future.

Age of marriage : The minimum age for marriage for girls 18 years and 21 years for boys. The minimum age at which a person is legally allowed to marry in a particular country or jurisdiction.

1.6 DELIMINATION OF THE STUDY

The Present study will be delimited as follows :

- (i) The ~~common~~ most common delimitation of child marriage is setting a legal minimum age for marriage.
- (ii) Only one village has taken as a sample.
- (iii) Due to limitation only 10 families has taken.
- (iv) Socio-Economic status of the family has taken.

CHAPTER II

2.1 REVIEW OF RELATED LITERATURE

Five reviews has been done in this study :

1. Nega Ansha, Abera Mikyas (2013) carried out a study on, "Impact of socio-economic status on child marriage". The objective of the study were cumulatively, these effects of early marriage Undermine girls and young women's health psychosocial well being and overall quality of life. The result found the study revealed women married at/after 18 were more involved in household decision making processes than child brides. child brides were more likely to experience various forms of spousal abuse and violence in married life.
2. Mark Twain (2017) carried out a study on, "Impact of socio-economic status on child marriage". The objective of the study to establish the extent to which girl child marriage contributes to socio-economic status and underweight, a measure of undernutrition, among adult women. The result found the study the final sample included 249,269 women across 35 african countries. 55% of women married before age 18, with variation in marital age across the sample. The median age at marriage for women who married as children was 15 years compared to 20

years for women who married as adults.

3. Senton-maggie, persons Jennifer (2019) carried out a study on, "Impact of socio-economic status on child marriage." The objective of the study were to provide useful information for such dialogue by documenting what is known about the economic impacts of child marriage on the girl who marry early their children and their families. The result found the study assets and resources they can bring into their marital household thus reducing their decision-making ability. child marriage places a girl under the control of her husband and often in-laws limiting her ability to voice her opinions and forms and pursue her own plans and aspirations.

4. Feizi Mehdi (2020) carried out a study on, "Impact of Socio-economic status on child marriage." The objective of the study was the present study to Address socio-economic factors associated with girl child marriage and its effects on selected pregnancy outcomes among the women. The result found that multivariate analysis revealed that prevalence of child marriage was substantially higher among women who had no formal education resides in

the marginalized family, similarly educated parents were less likely to marry their daughter at an early age.

5. Wodon Guantin (2022) carried out a study on, "Impact of socio-economic status on child marriage." The objective of the study is to establish the extent to which girl child marriage contributes to socio-economic status and underweight a measure of undernutrition among adult women. Findings from the study demonstrate that child marriage is not only a social issue, it is very much an economic issue.

CHAPTER III

METHODOLOGY

Methodology is considered as the heart part of any research work. It is considered as a very significant step in any research study. Research methodology specially presents the design of the research study, research design, variables of the present study, research sources of data, population, sampling procedure, sample distribution of the sample, tools of the study, description of the tools, procedure of data collection and presentation of data.

3.1 RESEARCH METHOD CONSIDERED FOR THE PRESENT STUDY

For the present study, the investigator has used Descriptive method for conducting the research study.

3.2 POPULATION OF THE STUDY

Population includes all the population of the area selected to be studied in a research. In the present study the researchers selected the parents of 10 out of 50 families in Manashpara village under Lakhipur town. It has been mentioned earlier that the objective of the parents project is to study the impact of socio-economic status

on child marriage .

3.3 SAMPLE OF THE STUDY

Stratified and proportionate random sampling technique have been used for the present study keeping in view the practical feasibility and the differences in the number of male and female guardians .

In the first stage as the number of ~~that~~ total house are 50 , out of which 10 families ~~were~~ was selected as sample guardians . out of which 10 male and 10 female has taken as sample .

3.4 VARIABLES OF THE STUDY

child marriage is a complex issue with multiple variables that contribute to its occurrence. some of the key variables included :

- (i) Gender inequality
- (ii) poverty
- (iii) Education
- (iv) weak legal systems

These are just a few of the variables that contribute to child marriage .

3.5 RESEARCH TOOLS USED FOR THE STUDY

Research tools used for the study of child marriage may vary depending on the specific research questions being asked and the methods used by the researcher. Some common tools used in studying child marriage include surveys, interviews, participatory research, focus group etc.

3.6 STATISTICAL TECHNIQUES:

- Tables
- Figures
- percentage
- mean

ANALYSIS AND INTERPRETATION OF DATA

One the essential step in the process of research after the collection of data, is the organization analysis and interpretation of data and formulation of conclusions and generalization to get a meaningful picture out of the raw information thus ~~was~~ collected.

The data present study have been gathered personally with the help of the toolst from the some families of guardians. In this present chapter a detailed analysis of the collected has been provided as per the objectives of the study which is already stated earlier. The hypothesis were also tested based on the findings of the study and the interpretations of the study are reported respectively.

4.1 ANALYSIS AND INTERPRETATION OF DATA

OBJECTIVE 1 : To identify the socio-economic aspects which are affected by child marriage.

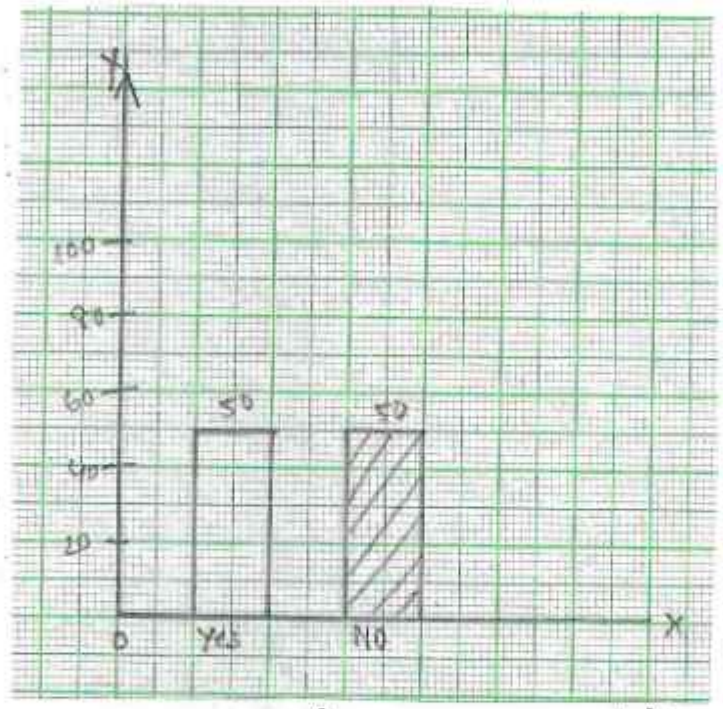
OBJECTIVE 2 : To give some recommendations against child marriage for socio-economic development.

question no - 1

Have any ~~age~~ of your children ever been married before age of age 18 ?

Table no - 1

N = 10				
yes	%	NO	%	Total
5	50%	5	50%	100%

picture: Ucare representation

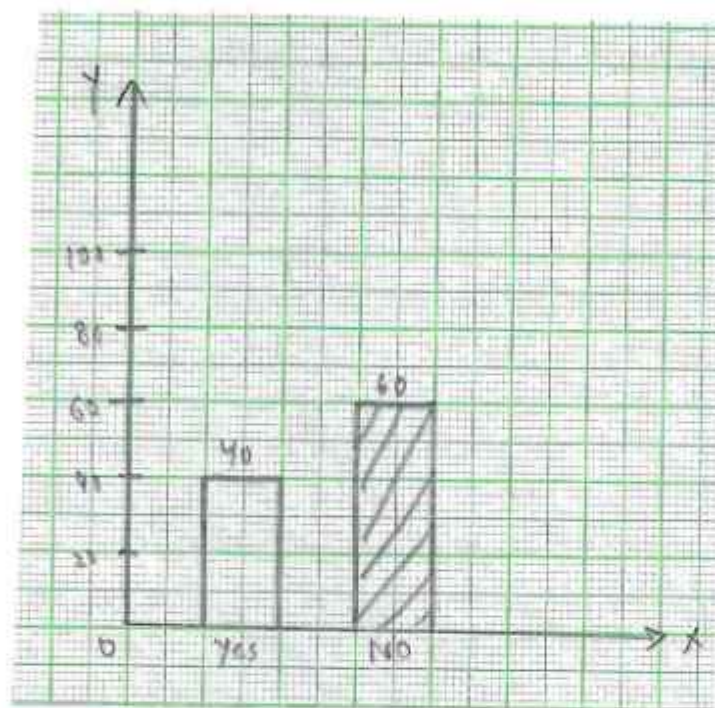
from the 1st table shows that Five people means 50% of children got married before ~~is~~ of age of age 18 and five means 50% of children are not married before the age of age 18.

question no - 2

Do you think that poverty is major factor in child marriage ?

table no - 2 $N = 10$

Yes	%	NO	%	Total
4	40%	6	60%	100%

Bar representation

From the 2nd table shows that 4 people means 40% of thought that poverty is one of the cause of child marriage and six means 60% of guardians do not consider poverty to be a major factor in child marriage.

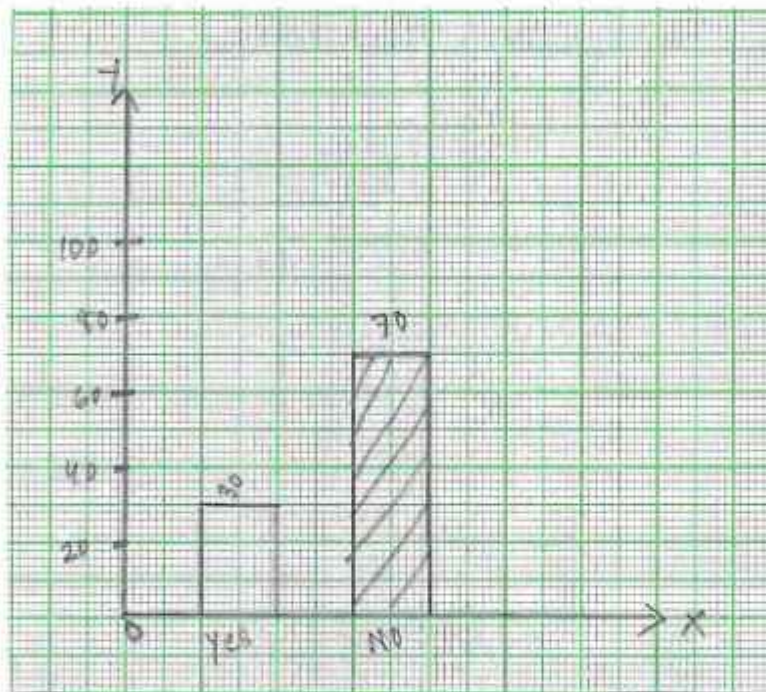
Question - No - 3

Do you think Education plays a role in reducing child marriage?

table no - 3

$$N = 10$$

yes	%	NO	%	Total
3	30%	7	70%	100%

clear representation

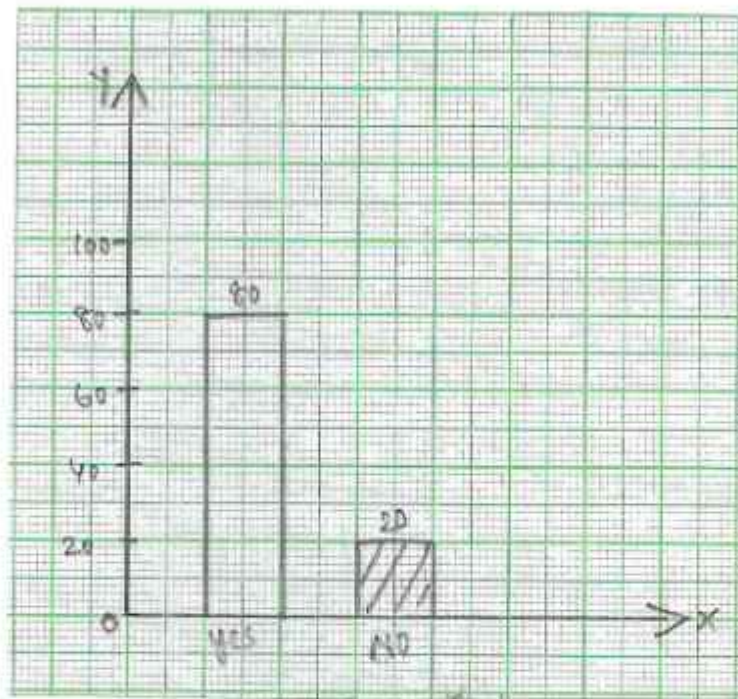
From the 3rd table shows that 3 people means 30% of guardians believe that education plays a role in reducing child marriage. and 7 means 70% parents think that education does not play a role in reducing child marriage.

question no : 4

Do you think such programmes are effective in preventing child marriage?

table no - 4 $N = 10$

Yes	%	NO	%	Total
8	80%	2	20%	100%

Bar representation

From the 4th table shows that 8 people means 80% parents think that child marriage prevention of child marriage programme can be effective to. and 2 mean people means 20% parents ~~think~~ don't think child marriage prevention programs are effective.

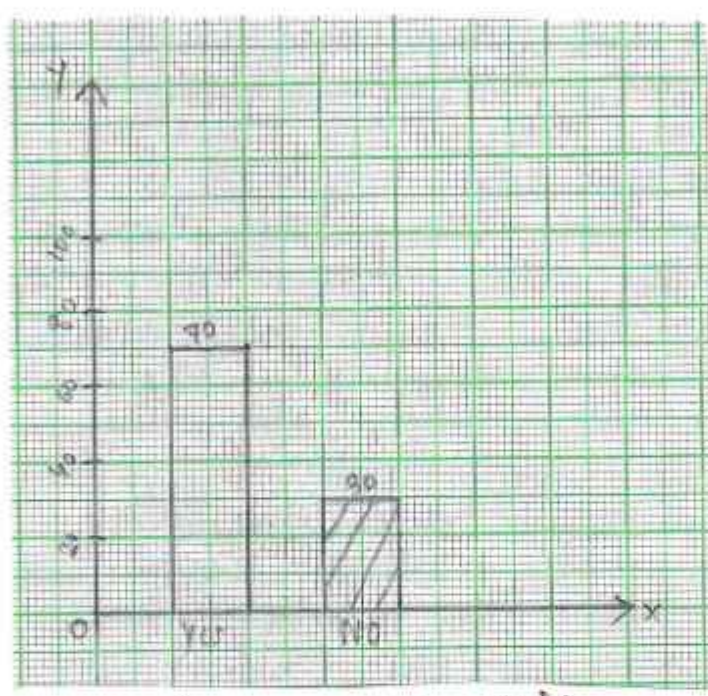
Question no - 5

Do you think Socio-economic status has an impact on child marriage?

table no-5

$N = 10$

Yes	%	No	%	Total
7	70%	3	30%	100%

Bar representation

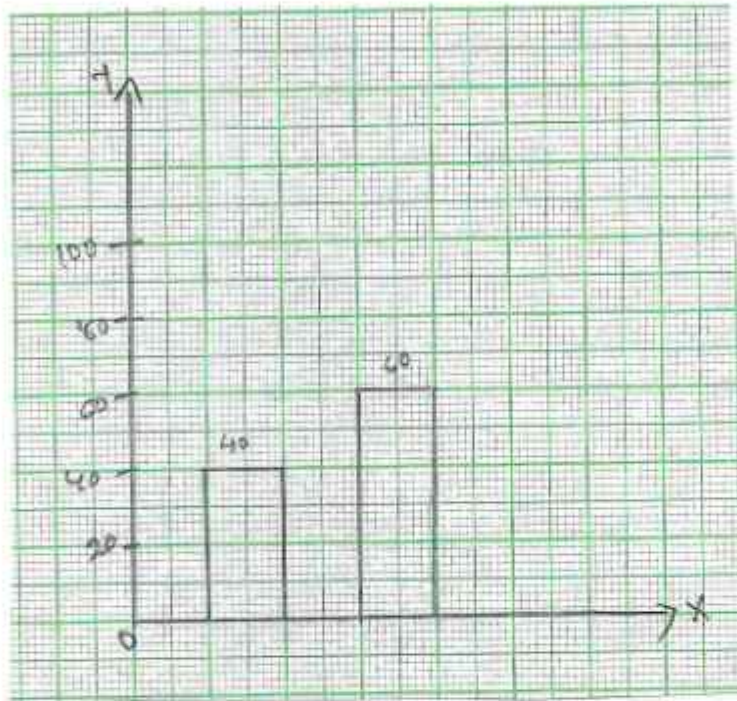
From the 5th table shows that 7 people means 70% parents think that socio-economic status affects on child marriage and 3 people means 30% parents do not think that socio-economic status affects on child marriage.

question no-6

Have you ever been married or experienced child marriage?

Table no - 6 $N = 10$

Yes	%	NO	%	Total
4	40%	6	60%	100%

Weak representation

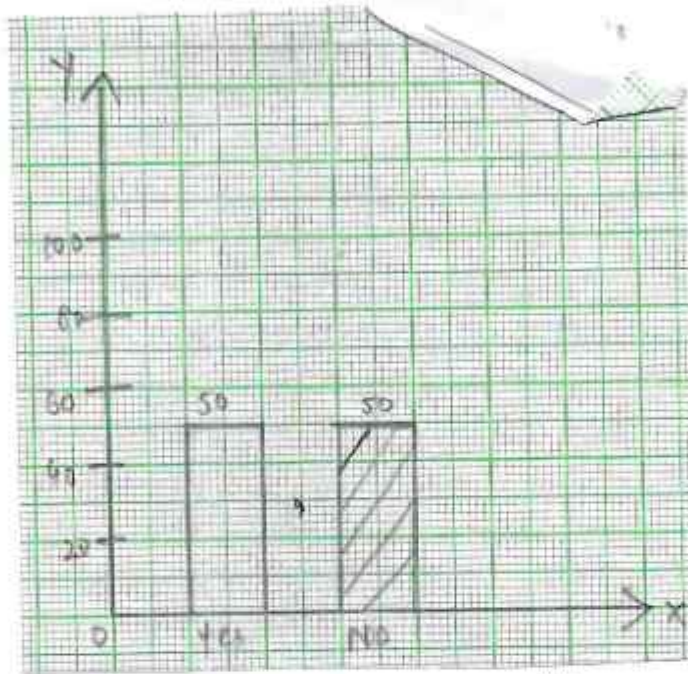
From the 6th table shows that 4 people means 40% parents have experienced child marriage and 6 means 60% parents appeared not to have experienced child marriage.

Question no - 7

Have you or your spouse completed formal Education ?

Table no - 7 $N = 10$

yes	%	NO	%	Total
5	50%	5	50%	100%

Bar representation

From the 7th table shows that Five people means 50% guardians have completed formal education and 5 people means 50% guardians have expressed the view that they have not completed formal education.

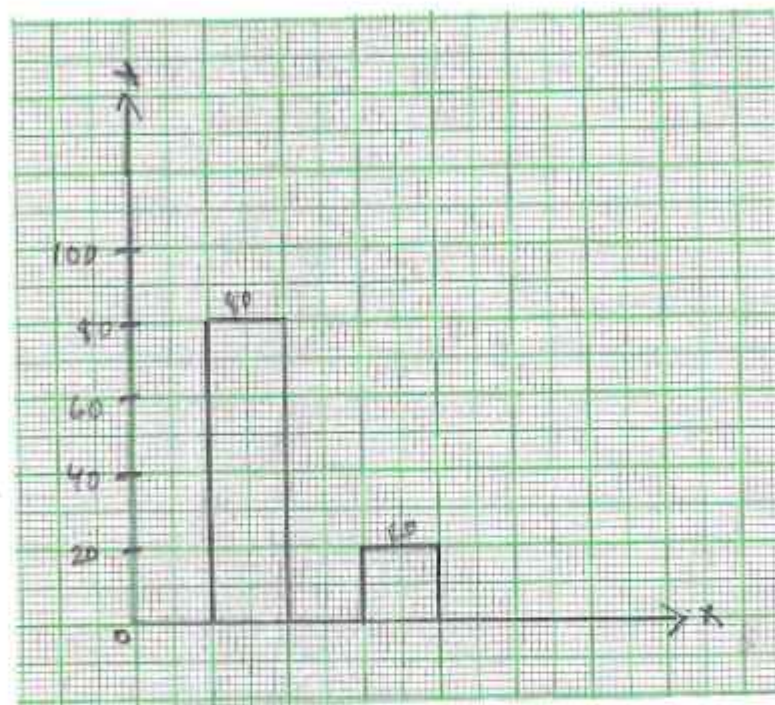
Question no - 8

Do you believe that education can prevent child marriage?

table no-8

N=10

yes	%	NO	%	Total
8	80%	2	20%	100%

we are representation

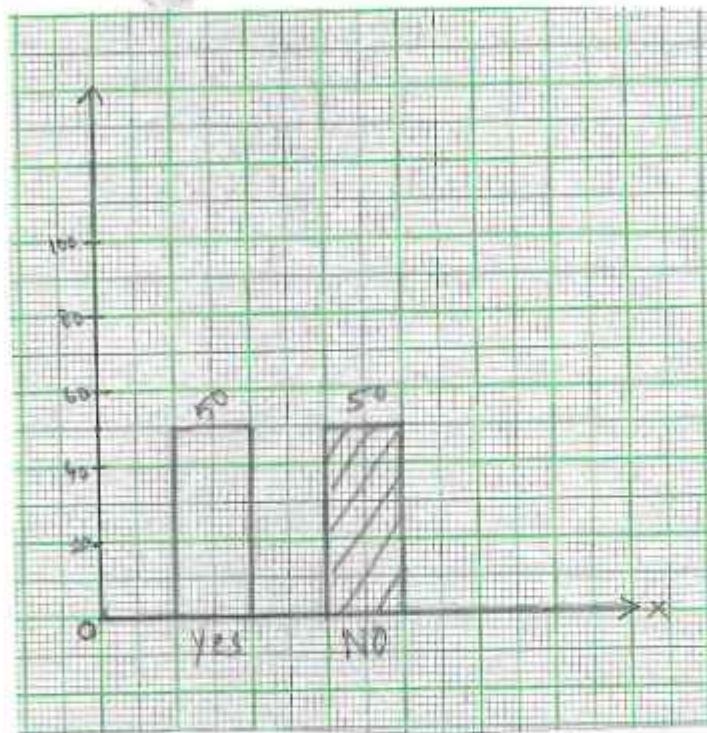
From the 8th table shows that 8 people means 80% guardians believe that education can prevent child marriage and 2 people means 20% parents don't believe that education can prevent child marriage.

question no-9

Do you think child marriage is legal?

table no - 9 $N = 10$

Yes	%	NO	%	Total
5	50%	5	50%	100%

Bar representation

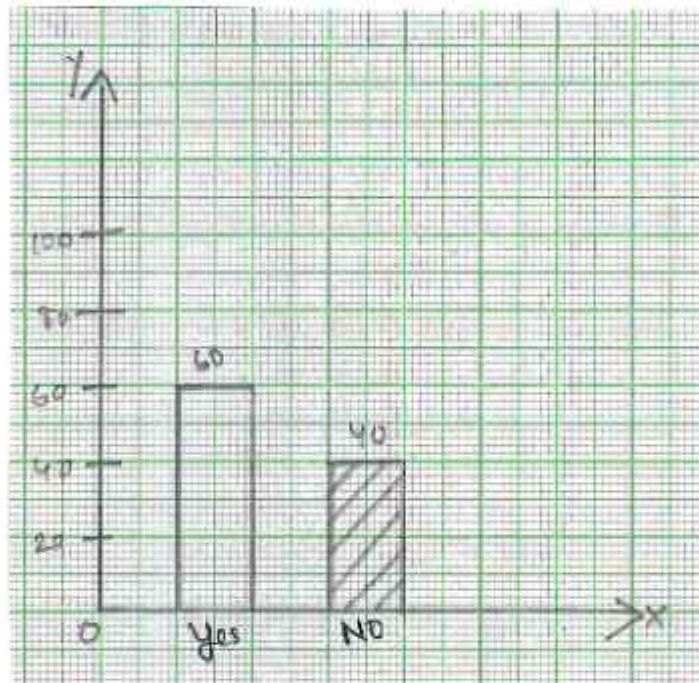
From the 9th table shows that 5 people means 50% guardians think child marriage is legal and 5 means people means 50% guardians don't seem to think that child marriage is legal.

question no - 10

Do you agree with child marriage?

table no-10 $N = 10$

Yes	%	NO	%	Total
6	60%	4	40%	100%

Bar representation

from the 10th no table shows that 6 people means 60% parents appear to agree with child marriage. and 4 people means 40% parents do not agree with child marriage.

List no - 2

Sl. NO	Yes		NO	
	NO	%	NO	%
1	5	25%	5	25%
2	4	20%	6	30%
3	3	15%	7	35%
4	8	40%	2	10%
5	7	35%	3	15%
6	5	25%	5	25%
7	4	20%	6	30%
8	8	40%	2	10%
9	5	25%	5	25%
10	6	30%	4	20%

from the above list it can be seen that the Attitude of parents towards child marriage is positive in nature .

CHAPTER V

FINDINGS AND CONCLUSION

This chapter consists of major findings of the present study. The findings have been presented here on the basis of the analysis and interpretation of the study.

5.1 Major Findings of the Study

For the study, 5 males and 10 parents from a total of 10 families in manashparva village under Lakhipur town were randomly selected.

The results of this project study are as follows -

- (i) Five people means 50% of children got married before age of age 18 and five means 50% of children are not married before the age of age 18.
- (ii) 4 people means 40% of thought that poverty is one of the cause of child marriage and six means 60% of guardians do not consider poverty to be a major factor in child marriage.
- (iii) 3 people means 30% of guardians believe that education plays a role in reducing child marriage and 7 means 70% parents think that education does not play a role in reducing child marriage.

- (iv) 8 people means 80%. parents think that child marriage prevention of child marriage programme can be effective and 2 people means 20%. parents don't think child marriage prevention programs are effective.
- (v) out of a total of 10 families 7 people mean 70%. parents think that socio-economic status affects on child marriage and 3 people means 30%. parents do not think that socio-economic status affects on child marriage.
- (vi) 4 people means 40%. parents have experienced child marriage and 6 means 60%. parents appeared not to have experienced child marriage.
- (vii) five people means 50%. parents have completed formal education and 5 people means 50%. parents have expressed the view that they have not completed formal education.
- (viii) 8 people means 80%. guardians believe that education can prevent child marriage and 2 people means 20%. guardians don't believe that education can prevent child marriage.

(ix) out of a total of 10 families 5 people means 50% guardians think child marriage is legal and 5 ~~re~~ people means 50% guardians don't seem to think that child marriage is legal.

(x) 6 people means 60% parents appear to agree with child marriage and 4 people means 40% guardians do not agree with child marriage.

5.3 DISCUSSION ON THE FINDINGS

The discussion on the major findings of the present study has been presented as following. A comparative study and discussion of the results of previous research related to the topic of the project shows that -

(i) Nega Ansha, Abera Mikyas (2013) The results of this study are overall similar to the results of the study. So the socio-economic system was more involved in the household decision making process in the marriage of child brides.

(ii) Mark Twai (2017) The results of this study are overall ~~not~~^{dis} similar to the results of the study. Therefore it was agreed that he should be married at the age of 15 as opposed to the age of 20 when he was married a child.

5.3 EDUCATIONAL IMPLICATION OF THE STUDY

Educational implication of the socio-economic status on child marriage

- Socio-economic status can have significant implications for child marriage and therefore, for educational outcomes for girls.
- The study will be helpful for the work of guardians, educational psychologists, researchers as well as the policy makers for the greater awareness and understanding of the various influencing variables that predict the impact of socio-economic status on child marriage.

Research ~~had~~ was shown that child marriage can have a detrimental impact on the education of girls.

5.4 ~~concludes~~ CONCLUSION

Conclusion of the impact of socio-economic status on child marriage is -

The impact of socio-economic status on child marriage is significant as it is widely recognized that child marriage is a complex issue that is influenced by a variety of social, cultural, economic and political factors. In general, child marriage is

more prevalent among families living in poverty, as they may see it as a way to reduce the financial burden of caring for their daughters. However, the relationship between socio-economic status and child marriage is not straightforward. While poverty is a major driver of child marriage there are also cases where wealth and education can increase this risk of child marriage. For example, in some communities girls from wealthy families are married off early as a way to preserve family honor and ensure that they don't engage in premarital sex. Overall, addressing the issue of child marriage requires a multifaceted approach that takes in to account the complex interplay of socio-economic factors, as well as cultural and gender norms. This includes promoting girls' education, improving access to healthcare and economic opportunities and engaging communities and families in efforts to end child marriage.

REFERENCE

Books

- Agarwalla, S. (2008). Psychological foundation of Education and Statistics: Panbazar: Book Land.
- Deri, Bijaya; Rabha Barnali (2022) project writing. Manab publication, Panbazar,

Journals

- 1) Lendhardt A, et al. every last girl, London, save the children; 2016
2. Loaiza SE, Dong S. marrying too young; end child marriage, new york; united Nations population fund; 2012.
3. Godeha, D, Hotchkiss DR, Gaek AJ. Association between child marriage and reproductive health outcomes and service utilization: a multi-country study from South Asia J. Adolesc Health, 2013; 52 (5): 552-8,

websites

- <https://www.tandfonline.com>
- <https://www.insightsonindia.com>
- <https://www.nbi.nlm.nih.gov>
- <https://www.unicef.org>

Personal Data

~~Section~~

(*) guardians Name :

Educational Merit

Total children

girls

boys

Instruction : Give '✓' mark in box 'yes' or 'NO' following have some statements.

Questionnaire :-

(1) Have any of your children ever been married before age of 18 ?
আপনার সন্তানদের মধ্যে ১৮ বছর কম বয়সে বিয়া করেছেন? ☐ YES ☐ NO

(2) Do you think that poverty is major factor in child marriage?
আপনি ভাবেন যে দরিদ্রতা বাল্যবিবাহের প্রধান কারণ? ☐ YES ☐ NO

(3) Do you think education plays a role in reducing child marriage?
বাল্যবিবাহ কমানোর জন্য শিক্ষা কি ভূমিকা পালন করে? ☐ YES ☐ NO

(4) Do you think such programmes are effective in preventing child marriage?
বাল্যবিবাহ প্রতিরোধের জন্য এমন প্রোগ্রাম কার্যকর? ☐ YES ☐ NO

(5) Do you think socio-economic status has an impact on child marriage?
আপনি ভাবেন যে সামাজিক-অর্থনৈতিক স্থিতি বাল্যবিবাহে প্রভাব ফেলে? ☐ YES ☐ NO

(6) Have you ever been married or experienced child marriage?
আপনি কখনো বিয়া করেছেন বা বাল্যবিবাহের অভিজ্ঞতা লাভ করেছেন? ☐ YES ☐ NO

(7) Have you or your spouse completed formal education?
আপনি বা আপনার সঙ্গীকে-পড়াশোনা-আনুষ্ঠানিক শিক্ষা সম্পূর্ণ করেছেন? ☐ YES ☐ NO

(8) Do you believe that education can prevent child marriage?
শিক্ষা বাল্যবিবাহ প্রতিরোধ করতে পারে বলে আপনি বিশ্বাস করেন? ☐ YES ☐ NO

(9) Do you think child marriage is legal? ☐ YES ☐ NO

(10) Do you agree with child marriage?
বাল্যবিবাহের সাথে আপনি একমত? ☐ YES ☐ NO

Images taken during data collection

Project Topic

On

Influence of classroom size on academic performance of secondary school students- with special reference to Lakhipur Block

A project submitted for the partial fulfilment of the requirements for the bachelor degree (Hons) in Education of Guwahati University paper EDU-HC-6026

Supervisor

Dr. Bijaya Devi

HoD

Department of Education, Lakhipur College

Submitted by

Shewali Hajong

Student of 6th Sem, Dept. Of Education

Registration No. 20023116

Roll: UA-201-101-0122

CERTIFICATE FROM SUPERVISOR

This is to certify that the Project entitled "Influence of classroom size on academic performance of secondary school students" –with special reference to Lakhipur Block " has been written by Shewali Hajong under my supervision and that the candidate has fulfilled all the requirements for preparing the Project for his /her B.A.(Hons) in Education, Lakhipur College, and that the Project is the result of his/her own investigation.

Date: 27-04-2023
Place: Lakhipur

Dr. Bijaya Devi (Dev)

Name of Supervisor

Dr. Bijaya Devi

HOD Education

Lakhipur College.

6/15/2021-

শিক্ষার্থী
জ্যোতী হাজরা

সূচী পত্র

ভৌমিকতা
চিত্রকর্ম ভৌমিকতা

Chapter - I

আবক্ষুনি :

1-4

অব্যয়নটোষ ভাঙ্গণ :

প্রকল্পত ব্যয়ত বৈকনাৰ ভাঙ্গণ :

অব্যয়নটোষ উদ্দেশ্য :

অব্যয়নটোষ পূর্বানুমান :

অব্যয়নটোষ বীজাবদ্ধতা :

Chapter - II

গবেষণাৰ লগত জড়িত আন্তৰ্জ্য কৃতি

5-8

Chapter - III

গবেষণা অভিকল্পনা আৰু পদ্ধতি

9-13

আবক্ষুনি :

অব্যয়নটোত ব্যয়তৰ বৰ্ণা পদ্ধতি :

অব্যয়নটোৰ লেখ :

অব্যয়নটোৰ জনসংখ্যা :

অব্যয়নটোৰ নমুনা :

তথ্য সংগ্রহৰ আহিলা :

ব্যক্তিগত তথ্য আহিলা :

Chapter - IV

তথ্যৰ বিশ্লেষণ আৰু ব্যাখ্যা :

14-18

Chapter - V

প্রকল্পৰ ফলাফলৰ আৰু আলোচনা : 19-22

আবক্ষুনি :

অব্যয়নটোৰ স্থায়ী ফলাফল :

ফলাফলৰ আলোচনা :

অব্যয়নটোৰ আভাষ :

ତାଲିକା (Tables) List of Tables

- ୧। ତାଲିକା ନଂ-୧ : ଡାକ୍ତରୀ ଆକାଶ (ଅନିଷ୍ଟ ହାତ-ହାତୀଷ୍ଟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିକା)
ସମ୍ବନ୍ଧିତ ବିଶ୍ଳେଷଣ ।
- ୨। ତାଲିକା ନଂ-୨ : ଡାକ୍ତରୀ ଆକାଶ ଡାକ୍ତରୀ ଆକାଶ (ଅନିଷ୍ଟ)
ହାତ-ହାତୀଷ୍ଟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିକା ସମ୍ବନ୍ଧିତ ହେତୁ/ଫଳାଫଳ
ବିଶ୍ଳେଷଣ ।

ଚିତ୍ର ତାଲିକା (List of figures)

- ୧। ଚିତ୍ର ନଂ-୧ : ଡାକ୍ତରୀ ଆକାଶ (ଅନିଷ୍ଟ ହାତ-ହାତୀଷ୍ଟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିକା)
ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଚିତ୍ର ସହାୟତା ସମ୍ବନ୍ଧିତ କରା ହେଲା ।
- ୨। ଚିତ୍ର-ନଂ-୨ : ଡାକ୍ତରୀ ଆକାଶ ଡାକ୍ତରୀ ଆକାଶ (ଅନିଷ୍ଟ)
ହାତ-ହାତୀଷ୍ଟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିକା ସମ୍ବନ୍ଧିତ ହେତୁ/ଫଳାଫଳ
ବିଶ୍ଳେଷଣ ଚିତ୍ର ସହାୟତା ସମ୍ବନ୍ଧିତ କରା ହେଲା ।

CHAPTER — I

বিষয় (Topic) :- ঔপনিবেশিক বিদ্যালয়ৰ ছাত্র-ছাত্রী

শৈক্ষিক আন্দোলনৰ ভিতৰত শ্ৰেণীকোঠাৰ আকাৰৰ প্ৰকাৰ।

আৰম্ভণি (Introduction) :-

শ্ৰেণীকোঠাৰ আকাৰৰ এটা উল্লেখযোগ্য কাৰণ যিয়ে ঔপনিবেশিক বিদ্যালয়ৰ ছাত্র-ছাত্রীৰ শৈক্ষিক আন্দোলনত প্ৰভাৱ পেলাব পাৰে। বছৰ বছৰ বৰ্ষে ছাত্র-ছাত্রীৰ শিক্ষণ ফলাফল শ্ৰেণীকোঠাৰ আকাৰৰ প্ৰভাৱৰ বিষয়ে বিতৰ্ক আৰু গৱেষণা চলি আহিছে।

শ্ৰেণীকোঠাৰ আকাৰে এটা শ্ৰেণীত ছাত্র-ছাত্রীৰ সংখ্যা, সুতৰায় আৰু বিদ্যালয়, শ্ৰেণী পুথি আৰু স্থানৰ ভিতৰত নিজৰ কক্ষ ই বহু বাধামানে ভিন্ন হ'ব পাৰে। বাবেইয়াৰ বাৰী, ছাত্র-ছাত্রীৰ নামভৰ্তিৰ ক্ষেত্ৰত শিক্ষকৰ উপলব্ধতা, আৰু বিদ্যালয়ৰ নীতিকে বৰ্ষে ফেইবাটোও কাৰণে শ্ৰেণীকোঠাৰ আকাৰৰ গাৰাক্যত ওৰিহনা যোগাব পাৰে। কিন্তু কাৰণ যিয়েই নহওক কিয় শ্ৰেণীকোঠাৰ আকাৰে ঔপনিবেশিক বিদ্যালয়ৰ ছাত্র-ছাত্রীৰ শৈক্ষিক আন্দোলনত যথেষ্ট প্ৰভাৱ পেলাব পাৰে।

এই বহুলাংশৰ লক্ষ্য হৈছে শৈক্ষিক আন্দোলনৰ ভিতৰত শ্ৰেণীকোঠাৰ আকাৰৰ প্ৰভাৱ অৱধান কৰা।

1.1 অধ্যয়নটোৰ তাৎপৰ্য (Significance of the study):-

“শৈক্ষিক আদৰ্শনিৰ জগতত শ্ৰেণীকোঠাৰ আকাৰৰ-
 স্ৰেণীৰ অধ্যয়ন কেইবাটাও কাৰণত তাৎপৰ্যমণ।
 প্ৰথমতে,

শ্ৰেণীকোঠাৰ আকাৰে ছাদ-ছাদীৰ শিক্ষণ বহু-
 ফলত কেনে প্ৰভাৱ পেলায় তাৰ ভিত্তিত্বপূৰ্ণ অনুদৃষ্টি
 প্ৰদান কৰে। শ্ৰেণীকোঠাৰ আকাৰ আৰু শৈক্ষিক
 আদৰ্শনিৰ মাজৰ সম্পৰ্ক বুজিবলৈ নীতি নিৰ্ধাৰিত
 আৰু শিক্ষাবিদসকলক ভৱিষ্যত কথাত সহায় কৰিব-
 পাৰি।

শ্ৰেণীকোঠা কেনেকৈ গঠন কৰিব লাগে আৰু বিদ্যাল-
 যত সঞ্চালন আৰম্ভ কৰিব লাগে সেই সম্পৰ্কে সিদ্ধান্ত
 লোৱা।

দ্বিতীয়তে, অধ্যয়নটোৱে ছাদ-ছাদীৰ শিক্ষণ প্ৰাৰম্ভিক
 কৰাৰ বাবে শ্ৰেণীকোঠাৰ অনুকূল আকাৰ
 নিৰ্দ্ধাৰিত কৰাত সহায় কৰিব পাৰে। এই তথ্যৰ সহায়ত
 শৈক্ষিক গতি উন্নত কৰিব পাৰি আৰু ছাদ-ছাদীৰ
 বাবে উন্নত শিক্ষণ পৰিৱেশ সৃষ্টি কৰিব পাৰি।

1.2 প্ৰকল্পত ব্যৱহৃত বাক্যৰ অস্তা (Operational definition of the terms used):-

প্ৰকল্পটোৰ বিষয় হ'ল - গাৰ্হস্থিক বিদ্যালয়ৰ ছাদ-ছাদীৰ
 শৈক্ষিক আদৰ্শনিৰ জগতত শ্ৰেণীকোঠাৰ আকাৰৰ প্ৰভাৱ।

“ এই কার্যকরী সংজ্ঞা হৈছে গবেষণাত ব্যৱহৃত
বিশদতা আৰু তলতলকৰ নিখুঁত আৰু জুখিব নথি
বৰ্ণনা ।

জৈৱীকোঠাৰ আকাৰ : কোনো এটা বিশেষ জৈৱী
নামজাতি কৰা ছাদ-ছাদীৰ লম্বা ।

শৈল্পিক আন্দোলন : ছাদ-ছাদীয়ে তেওঁলোকৰ শৈল্পিক বিষয়
যেনে – গণিত, বিজ্ঞান, ইংৰাজী সমাজ ভৱিষ্যনত লাভ
কৰা আঁহ বা নক্সা । শৈল্পিক আন্দোলন বিভিন্ন ব্লক
ব্যৱহাৰ কৰি জুখিব পাৰি যেনে – অধ্যয়নিক গৱেষণা,
কেন্সবৰ্ণমান আঁহ গাইন গড়, আৰু শিক্ষকৰ জল্যাৱন ।

শৈল্পিক বিদ্যালয়ৰ ছাদ-ছাদী : ইহঁতলৈ বা
জুনিয়ৰ ইহঁত ইহঁতলৈ নামজাতি কৰা ছাদ-ছাদী,
অৱস্থানত 13-18 বছৰৰ ভিতৰত ।

অভ্যয় : জৈৱীকোঠাৰ আকাৰে শৈল্পিক আন্দোলনৰ
ভিতৰত যি অভ্যয় বা অভ্যয় মেলাই, বিভিন্ন জৈৱী
আকাৰৰ ছাদ-ছাদীৰ শৈল্পিক আন্দোলনৰ ছেলনা কৰি
বা জৈৱী আকাৰ আৰু শৈল্পিক আন্দোলনৰ আভা
অৱকৰ্ণ গৱেষণা কৰি ইয়াক জুখিব পাৰি ।

1.3 অধ্যয়নৰ উদ্দেশ্য (Objectives of the study):-

আকল্পটোৰ বাবে তলত দিয়া উদ্দেশ্যসমূহ গঠন
কৰা হৈছে —

1. শৈল্পিক বিদ্যালয়ৰ ছাদ-ছাদীৰ শৈল্পিক আন্দোলনত
জৈৱীকোঠাৰ আকাৰে অভ্যয় মেলায় নৈকি জৈৱী
নিৰ্ণয় কৰা ।

২/ শিষ্টাঙ্গ - ছাত্র ও ছাত্রী : ক্রিয়া ও প্রতিক্রিয়া
পরিবেশের ওপর প্রতিক্রিয়া ও প্রতিক্রিয়া
কারণে।

1.4. অধ্যয়নটোষ পূর্বানুমান (Hypothesis of the study):-

উদ্দেশ্য ও লক্ষ্যে উল্লিখিত বস্তু ও দিয়া পূর্বানুমানটো
সম্পন্ন করা হৈছে। —

H_0 : মাধ্যমিক বিদ্যালয়ের ছাত্র-ছাত্রী প্রতিক্রিয়া-
কারণ ও প্রতিক্রিয়া প্রতিক্রিয়া প্রতিক্রিয়া
বিশেষ সঙ্গত নহি।

H_1 : মাধ্যমিক বিদ্যালয়ের ছাত্র-ছাত্রী প্রতিক্রিয়া-
কারণ ও প্রতিক্রিয়া প্রতিক্রিয়া প্রতিক্রিয়া
উদ্দেশ্যে সঙ্গত আছে, যেন প্রতিক্রিয়া-
কারণ হ'লে প্রতিক্রিয়া প্রতিক্রিয়া প্রতিক্রিয়া।

1.5 অধ্যয়নটোষ সীমাবদ্ধতা (Delimitations of the study):-

সীমিত অধ্যয়ন উদ্দেশ্যে সীমাবদ্ধতা সীমাবদ্ধতা সীমাবদ্ধতা
সীমিত ও দিয়া দিয়া দিয়া অধ্যয়নটো সীমাবদ্ধতা
হৈছে —

1. অধ্যয়নটো শিষ্টাঙ্গী হিচাবে মাধ্যমিক বিদ্যালয়ের ছাত্র-ছাত্রী
সীমাবদ্ধতা হৈছে।
2. ২ জন বিদ্যালয়ের ছাত্র-ছাত্রী প্রতিক্রিয়া প্রতিক্রিয়া
হৈছে।
3. অধ্যয়নটো ২০ জন ছাত্র-ছাত্রী সীমাবদ্ধতা হৈছে।
4. অধ্যয়নটো প্রতিক্রিয়া হিচাবে সীমাবদ্ধতা সীমাবদ্ধতা
হৈছে।

CHAPTER — II

গবেষণাৰ লগত জড়িত আছিল কৃতি (Review of related literature)

আৰম্ভণি (Introduction):

গবেষণাৰ লগত জড়িত আছিল কৃতিয়ে গবেষকক তেওঁৰ গবেষণাৰ লগত জড়িত আৱশ্যিক জ্ঞানৰ বিষয়ে জনাত সহায় কৰে। গবেষণাক প্ৰণালীবদ্ধ আৰু বিজ্ঞানসন্মতভাৱে অৰ্থাৎ কৰিবলৈ ইয়াৰ প্ৰয়োজন অৱশ্যে। তাৰোপৰি ইয়াৰ গবেষকক তেওঁৰ অৰ্থাৎ জ্ঞানৰ ক্ষেত্ৰত উদ্দেশ্য পদ্ধতি আদি নিৰ্ধাৰণত সহায় কৰে। মুঠতে গবেষণাৰ লগত জড়িত আছিল কৃতিয়ে গবেষকক নিজ গবেষণা পদ্ধতিগতভাৱে অৰ্থাৎ কৰিবলৈ যথেষ্ট সহায় কৰে। সেয়েহে গবেষণাৰ লগত জড়িত আছিল কৃতি অৰ্থাৎ উদ্দেশ্য হ'ল :-

১. প্ৰকল্পটোৰ লগত জড়িত অৱস্থা আৰু জটিলতা অংগ্ৰহ কৰা,
২. প্ৰকল্পটোৰ গঠন কৰা,
৩. গবেষণাৰ বাবে কিছু প্ৰণালী নিৰ্বাচন কৰা,
৪. অন্য গবেষকে কি বিষয়েৰে তথ্য সংগ্ৰহ কৰিছে তাৰ বিষয়ে জনা

এই অৰ্থাৎ গবেষকে যুগতে বৰ্ত্তমানৰ বাবে নিৰ্বাচন কৰা প্ৰকল্পটোৰ বাবে কৰা অৰ্থাৎ বিষয়ে এক অৱস্থা মোটাইছিল।

সেইটো নিৰ্বাচন কৰা। ছাত্র-ছাত্রীসকলৰ মাজত অধিক
 গুৰুত্বপূৰ্ণ শৈক্ষিক প্ৰদৰ্শনৰ নিশ্চিত কৰিবলৈ উচিত
 আৰু ছাত্র-ছাত্রীৰ মাজত আকৰ্ষণ উন্নত কৰিবলৈ অৰু
 শ্ৰেণীৰ আকৰ্ষণৰ প্ৰয়োজন। গৱেষণাটোৰ ফলাফলে
 দাবী কৰিছিল যে, এই অধ্যয়নৰ ক্ষতিত অধ্যয়ন কৰা
 কলেজসকলৰ পাৰিচালনা সমিতিয়ে শ্ৰেণীৰ আকৰ্ষণ
 আৰু সন্মোহন দিয়ে যাতে শৈক্ষিকভাৱে ভাল
 প্ৰদৰ্শনৰ নিশ্চিত হয়।

4. Jeomee Marigot (2020) A Study of classroom
 Size on Academic performance of Secondary
 School Students in Enugu North Local Government
 Area of Enugu State, Nigeria. - ভাৰত গৱেষণা কৰিছিল।
 এই অধ্যয়নৰ উদ্দেশ্য আছিল নাইজিয়াৰ ষাৰ্ভিষ্টিক
 বিদ্যালয়ৰ ছাত্র-ছাত্রীৰ শৈক্ষিক প্ৰদৰ্শনৰ ওপৰত
 শ্ৰেণীকোঠাৰ আকাৰৰ প্ৰভাৱৰ পৰীক্ষা কৰা। ষাৰ্ভিষ্টিক
 বিদ্যালয়ৰ ছাত্র-ছাত্রীসকলৰ জীৱন-যাপনৰ ওপৰত
 প্ৰভাৱ অনুভৱ কৰা। ষাৰ্ভিষ্টিক বিদ্যালয়ৰ পাঠদান
 আৰু শি্ষনৰ অধ্যয়নভাত শ্ৰেণীৰ আকাৰে বিজ্ঞান-
 য়নি প্ৰভাৱ পেলাই সেইটো নিৰ্ণয় কৰা। গৱেষণাটোৰ
 ফলাফলে দাবী কৰিছিল যে তদুপৰীৰ আৰু
 পাৰিচালকে প্ৰতিটো শ্ৰেণীৰ ছাত্র-ছাত্রীৰ সংখ্যাৰ
 ওপৰত অধিক সন্মোহন কৰিব লাগে আৰু শ্ৰেণীত
 অতিৰিক্ত জিৰ প্ৰকাৰ চলিব লাগে।

5. Tanzania-Mwanza (2022) A Study of Impact of class size and students Academic performance in public Secondary school in Kwisimba District council
 উপসংহত গৱেষণা কৰিছিল। এই গৱেষণাৰ উদ্দেশ্য আছিল ছাত্র-ছাত্রীৰ উপসংহত শ্ৰেণীৰ আকাৰৰ নেতিবাচক প্ৰভাৱ নৈতিগত প্ৰদৰ্শন আৰু শিক্ষণক্ষেত্ৰত ছাত্র-ছাত্রীৰ বৃদ্ধি কৰিবলৈ বৃহৎ শ্ৰেণীৰ আকাৰৰ পৰিচালনা কৰাত সমুখীন হোৱা প্ৰশ্নাৱধানসমূহৰ পৰীক্ষা কৰা স্বতন্ত্ৰতা স্বাধীনতা বিদ্যালয়ৰ প্ৰদৰ্শন। গৱেষণাটোৰ ফলাফলত দাবী কৰিছিল যে শ্ৰেণীকোঠাত অকাৰ্যকৰী অনুপ্ৰৱেশ, শ্ৰেণীটো অলপ প্ৰস্তুতকৰণে পৰিচালনা কৰিব নোৱাৰা আৰু ছাত্র-ছাত্রীৰ পঠিমান আৰু শিক্ষণ প্ৰক্ৰিয়াত ব্যৰ্থতা জন্ম।

উপসংহত গৱেষণা কেইটোৰ ফলাফলত স্বাধীনতা বিদ্যালয়ৰ ছাত্র-ছাত্রীৰ নৈতিগত প্ৰদৰ্শন কিছু বিতৰ্কিত অনুভৱনা কৰিছে - স্বাধীনতা বিদ্যালয়ৰ শ্ৰেণীকোঠাৰ আকাৰৰ হ্ৰাসকাৰ সম্ভৱ। যদিও অৱশ্যে সংশ্লিষ্ট গৱেষণা আৰু শ্ৰেণীৰ হ্ৰাসকাৰ স্বীকাৰ কৰিছে সেয়ে এই প্ৰকল্পটোৰ গৱেষণা হোৱাদি স্বাধীনতা বিদ্যালয়ৰ ছাত্র-ছাত্রীৰ নৈতিগত প্ৰদৰ্শনত শ্ৰেণীকোঠাৰ আকাৰৰ সম্ভৱ প্ৰভাৱ গৱেষণা কৰিব বিচাৰিছিল।

CHAPTER — III

গৱেষণা অভিযন্তা আৰু পদ্ধতি (Research Design and Methods)

আৱমুখি (Introduction) :-

গৱেষণা প্ৰকল্পৰ বাবে তথ্য সংগ্ৰহ কৰা প্ৰক্ৰিয়াক কৰ্মপদ্ধতি (Methodology) বুলি জনা যায়। তাত্ত্বিক বা ব্যৱহাৰিক গৱেষণাৰ বাবে তথ্য সংগ্ৰহ কৰিবলৈ এটা নিৰ্দিষ্ট পদ্ধতি অনুসৰণ কৰিব লাগে।

শ্ৰেণীকোঠাৰ আকাৰ বহু বছৰ ধৰি শিক্ষাবিদ আৰু গৱেষকৰ মাজত চিন্তাৰ বিষয় হৈ আহিছে। মাধ্যমিক বিদ্যালয়ৰ ছাত্র-ছাত্রীৰ নৈতিক প্ৰদৰ্শনৰ ক্ষেত্ৰত শ্ৰেণীকোঠাৰ আকাৰৰ প্ৰত্যেক গৱেষণাৰ এক উল্লেখযোগ্য ক্ষেত্ৰ, কিয়নো ই ছাত্র-ছাত্রীক প্ৰদান কৰা শিক্ষাৰ জ্ঞানদেহৰ এক উল্লেখযোগ্য কাৰক হিচাপে গণ্য হৈছে।

গৱেষণাৰ পদ্ধতি :- এই অধ্যয়নৰ বাবে গৱেষণা-মূলক পদ্ধতি হ'ব অৰ্ধ-পৰীক্ষামূলক পদ্ধতি। কাৰণ ব্যৱহাৰিক আৰু নৈতিক বাধাৰ বাবে ছাত্র-ছাত্রীক বিভিন্ন শ্ৰেণীকোঠাৰ আকাৰত যাদুচ্ছকতাৰে নিযুক্তি দিয়া সম্ভৱ নহয়। গতিকে- এই অধ্যয়নত বিভিন্ন আকাৰৰ শ্ৰেণীকোঠাত ছাত্র-ছাত্রীক নৈতিক প্ৰদৰ্শনৰ তুলনা কৰা হ'ব, বৰ্তমানৰ শ্ৰেণীকোঠা যিদৰে আছে-

- তেনেদৰে ব্যৱহাৰ কৰা হ'ব ।
- এই অধ্যয়নত দুটা ভিন্ন জৈৱিকগঠনৰ আকাৰৰ ছাদ-
ছাদীৰ শৈক্ষিক প্ৰদৰ্শন চুন্ননা কৰা হ'ব :-

১ম (২০ জনতকৈ কম ছাদ) আৰু ২য় (৩০ জনতকৈ
অধিক ছাদ) বিশেষ লক্ষ্যপূৰ্ব্বকৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ৰ
পৰা এই অধ্যয়ন কৰা হ'ব আৰু দুখন বিদ্যালয়ৰ
ছাদ-ছাদীৰ পৰা তথ্য সংগ্ৰহ কৰা হ'ব ।

3.1 অধ্যয়নত ব্যৱহাৰ কৰা পদ্ধতি (Method used in the study):-

উপযুক্ত পাৰিকল্পনাই প্ৰকল্পৰ উদ্দেশ্যত উপনীত হোৱাত অতিক
নিৰ্দেশনা যোগান ধৰে । গতিকে এটা ক্ষেত্ৰত পাৰিকল্পনা
হ'ল প্ৰকল্পত ব্যৱহাৰ কৰা পদ্ধতি যাৰ যোগেদি তথ্য
সংগ্ৰহৰ বাবে নমুনা, আহিলা আদি উপযুক্তভাৱে অৱলম্বন
কৰা হয় ।

প্ৰকল্পৰ উদ্দেশ্যলৈ দৃষ্টি নিৰ্দ্ধেশ্য কৰি গৱেষকে বৰ্ণনামূলক
ভৱীষ্য পদ্ধতি নিৰ্বাচন কৰিছে । বৰ্ণনামূলক ভৱীষ্য পদ্ধতিয়ে
বৰ্ত্তমানত কি হৈ আছে তাৰ ওপৰত বৰ্ণনা আৰু ব্যাখ্যা
আগবঢ়ায় । অধ্যয়নটোত ইয়াক প্ৰয়োগৰ দ্বাৰা বৰ্ত্তমান মাধ্যমিক
দৃশ্যমান অৱস্থাটোৰ অতিক ব্যাখ্যা কৰিবলৈ তথ্য সংগ্ৰহ কৰা
হয় । এই পদ্ধতিৰ দ্বাৰা মাথো তথ্য সংগ্ৰহ কৰি বিশ্লেষণ
ব্যাখ্যা অথবা প্ৰতিবেদনেই প্ৰস্তুত নকৰে - ই জৰাজীৱিত
পাৰিপ্ৰতি হোৱাবিলা কৰাৰ তথ্যত যোগান ধৰে ।

3.2 অধ্যয়নের চলক (Variables of the study):-

মার্ক্সিক বিদ্যালয়ৰ ছাত্র-ছাত্রীৰ শৈক্ষিক আদর্শৰ উপরিত অধ্যয়নৰ চলকসমূহৰ তিৰেত থাকিব পাৰে:-

ক) প্ৰত্যক্ষ চলক :-

শ্ৰেণীকোঠাৰ আকাৰ (যেনে, শ্ৰেণীকোঠাত ছাত্র-ছাত্রীৰ সংখ্যা)।

খ) নির্ভরশীল চলকসমূহ :-

i) আর্থ-সামাজিক অৱস্থা

(যেনে, পাৰিয়ালৰ আয়, বিহু-মাতৃৰ শিক্ষাৰ স্তৰ)।

ii) ছাত্রৰ শৈক্ষিক ব্যক্তিত্ব (যেনে, শূন্য শ্ৰেণী বা পাৰীক্ষাৰ নম্বৰ)।

iii) শিক্ষকৰ অতিষ্ঠতা আৰু অহিতা (যেনে, বছৰ বছৰ বীৰ শিক্ষকতাৰ অতিষ্ঠতা বিষয়ৰ বিশেষজ্ঞতা)।

3.3 অধ্যয়নৰ জনসংখ্যা (Population of the study):-

অধ্যয়নৰ জনসংখ্যা হ'ব মার্ক্সিক বিদ্যালয়ৰ ছাত্র-ছাত্রী, সাধাৰণতে 13-18 বছৰ বয়সৰ তিৰেত। এই

অধ্যয়নৰ লক্ষ্য হ'ব শৈক্ষিক আদর্শৰ উপরিত শ্ৰেণীকোঠাৰ আকাৰৰ আঁতৰ পাৰীক্ষা কৰা গতিৰে ইয়াৰ লগত সম্পৰ্কিত : বিভিন্ন আকাৰৰ শ্ৰেণীকোঠাত ছাত্র-ছাত্রীৰ শৈক্ষিক আদর্শৰ তুলনা কৰাটো উদ্দেশ্য হ'ব।

মার্ক্সিক বিদ্যালয় আৰু ছাত্র-ছাত্রীৰ অনিৰ্বচনীয়তাক নমুনা বুজাব কৰি এই অধ্যয়ন আন্তঃব্যবহাৰযোগ্য লক্ষ্যৰ লক্ষ্য অন্বেষণ কৰা হৈছে।

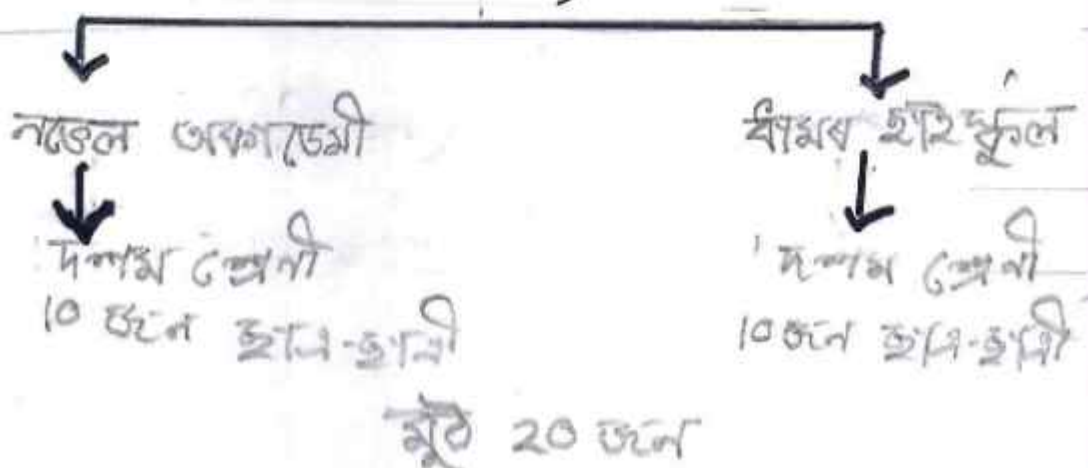
3.4 অৱ্যয়নটোৰ নমুনা (Sample of the Study) :-

এই অৱ্যয়নটোৰ উদ্দেশ্য হৈছে স্বাৰ্থম্বিক বিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ শৈক্ষিক প্ৰদৰ্শনৰ উপৰিও শ্ৰেণীকোঠৰ আকাৰৰ প্ৰভাৱৰ আকাৰ বহু বছৰ ধৰি বিতৰ্কৰ বিষয় হৈ আহিছে আৰু গৱেষণাৰ পৰা দেখা গৈছে যে ইয়াৰ প্ৰভাৱ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ কৃতিত্বত পৰিব নাযায়। কিছুমান গৱেষণাৰ পৰা দেখা গৈছে যে সৰু সৰু শ্ৰেণীৰ ফলত শৈক্ষিক প্ৰদৰ্শন উন্নত হ'ব নাযায়, আনহাতে কিছুমান গৱেষণাৰ মতে শ্ৰেণীৰ আকাৰতকৈ শিক্ষকৰ জ্ঞানদক্ষি অধিক গুৰুত্বপূৰ্ণ।

নমুনা

নমুনা হিচাপে দুখন স্বাৰ্থম্বিক বিদ্যালয় নিৰ্বাচন কৰা হৈছে।

নমুনা (Sample)
বিদ্যালয় (২খন)

3.5 তথ্য সংগ্রহৰ আহিলা (Tools for the Study):-

ঔপনিবেশিক বিদ্যালয়ৰ ছাত্র-ছাত্রীৰ নৈমিত্তিক সন্দর্শনৰ ফলত প্ৰাৰম্ভিক আকাৰৰ প্ৰকাৰ বহু বছৰ ধৰি নৈমিত্তিক গৱেষণাৰ আশ্ৰয় বিষয় হৈ আহিছে এই পদ্ধতিটোৱে অধ্যয়ন কৰিবলৈ ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰা কিছুমান অসুবিধা আৰু মদ্ধতি আগবঢ়োৱা হ'ল :-

তথ্য সংগ্ৰহ :- ঔপনিবেশিক বিদ্যালয়ৰ পৰা ছাত্র-ছাত্রীৰ প্ৰাৰম্ভিক আকাৰ আৰু নৈমিত্তিক সন্দর্শনৰ তথ্য সংগ্ৰহ কৰা হয়। ইয়াত গৱেষকো ছাত্রৰ পৰীক্ষা নম্বৰ সংগ্ৰহ কৰা হৈছে।

তথ্যৰ পৰিসংখ্যিক পদ্ধতি (-Statistical techniques of the data):-

আহিলা যেনে :- ব্যক্তিগত তথ্য আভিলেখ ব্যৱহাৰ কৰি সংগৃহীত তথ্যসমূহ হ'ল কেচাঁ সামগ্ৰী (Raw data)। এই কেচাঁ সামগ্ৰীসমূহ পৰিসংখ্যিক অংশত লৈ বিশ্লেষণ নকৰিলে অর্থহীন হৈ পৰে। এই গৱেষণাটোত সংগৃহীত তথ্যক বৰ্ণনামূলক পৰিসংখ্যিক (Descriptive Statistics)-ৰ অংশত বিশ্লেষণ কৰা হৈছে। এই পদ্ধতিটোত অসংখ্য ব্যৱহাৰ কৰা হৈছে।

CHAPTER — IV

তথ্য বিশ্লেষণ আৰু ব্যাখ্যা (Analysis and Interpretation of Data)

এক্সপ্লৰেটৰি এই অধ্যায়ত সংগৃহীত তথ্যৰ শৃংখলাবদ্ধ বিশ্লেষণ আৰু ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা হয়। এক্সপ্লৰেটৰি উদ্দেশ্য অনুসৰি সংগৃহীত তথ্যৰ সুস্থানুসূৰ্ণ বিশ্লেষণ আৰু ব্যাখ্যা প্ৰদান কৰা হৈছে। তথ্যৰ বিশ্লেষণত নৰিসংখ্যা হৈছে তথ্যসমূহৰ স্পষ্টীকৰণ দাখিল কৰে। নৰিসংখ্যাৰ ব্যৱহাৰ কৰি গৱেষণা এটাৰ বাবে অবিচ্ছেদ্য অংগ। সংগৃহীত তথ্যৰ সঠিক বিশ্লেষণ অবিহনে এক্সপ্লৰেটৰি কোনো অৰ্থ বহন নকৰে।

তথ্যৰ বিশ্লেষণ বৰ্ণনামূলক (Descriptive) আৰু যুক্তিপূৰ্ণ (Inferential) হিচাপে বিভক্ত কৰিব পাৰি। বৰ্তমানৰ এক্সপ্লৰেটৰি গৱেষণাক বৰ্ণনামূলক নৰিসংখ্যাৰ সহায় লৈছে।

বৰ্ণনামূলক বিশ্লেষণ (Descriptive analysis): বৰ্ণনামূলক বিশ্লেষণে সৰাংশ, সৈমিক হিচাপ, বৈকল্য হিচাপ ইত্যাদিকৈ অনুসৃত কৰে। শিক্ষার্থীৰ শৈক্ষিক ফলাফলক সৰাংশৰ সহায়ত বিশ্লেষণ কৰি সিদ্ধান্তত উপনীত হ'ব পাৰি আৰু এক্সপ্লৰেটৰি উদ্দেশ্য সহজ কৰিবলৈ ব্যাখ্যা আগবঢ়াব পাৰি। বৰ্ণনামূলক নৰিসংখ্যাৰ দ্বাৰা গড়, মানক বিচ্যুতি আদিত ব্যাখ্যা কৰা হয়।

তথ্যৰ ব্যাখ্যা (Analysis of Data):

উদ্দেশ্য (Objective): - কাৰ্য্যিক বিদ্যালয়ৰ ছাত্র-ছাত্রীৰ শৈক্ষিক সন্দৰ্ভত প্ৰেক্ষাপটৰ আকাৰৰ সন্দৰ্ভে অধ্যয়ন কৰা।

স্বাধীনতা (H₀): মাধ্যমিক বিদ্যালয়ের ছাত্র-ছাত্রী শ্রেণীকোঠার
আকার এবং শিক্ষিক প্রদর্শন বস্তু

কোনো বিশেষ অধিকার নাই।

মাধ্যমিক বিদ্যালয়ের ছাত্র-ছাত্রী শিক্ষিক প্রদর্শন
শ্রেণীকোঠার আকারের বিশ্লেষণের বাবে অতীত
প্রয়োগ করা হৈছে।

তালিকা - ১ তে ইয়াক দেখুয়া হৈছে -

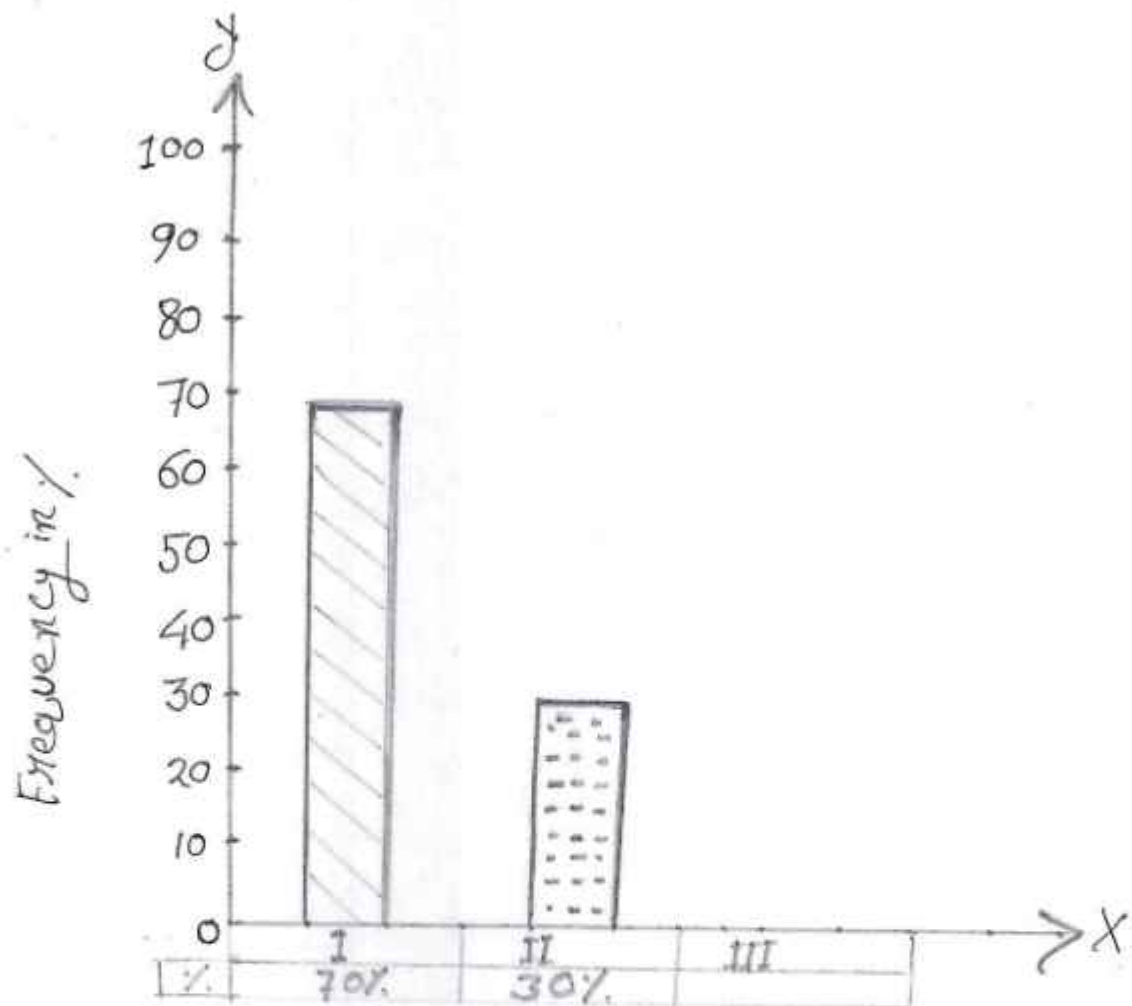
এক আকারের শ্রেণী- ছাত্র-ছাত্রী শিক্ষিক প্রদর্শন
বস্তু শ্রেণীকোঠার আকারের বিশ্লেষণ - ৭

তালিকা নং-১ (Table-1)

N=10

Div	N	%
I 60 and above	7	70%
II 45-59	3	30%
III 30-44	—	—
Fail below 30	—	—
	N=10	

কিঞ্চ তালিকা নং-১ ব পরা দেখা যায় যে. এক
আকারের শ্রেণী : শ্রেণীর ছাত্র-ছাত্রী শিক্ষিক
প্রদর্শনত প্রথম বিভাগত উত্তীর্ণ এটাই ৭ জন ৭০%,
দ্বিতীয় বিভাগত বিভাগত উত্তীর্ণ ৩ জন ৩০% এবং
তৃতীয় বিভাগত উত্তীর্ণ এটাও নাই। অর্থাৎ
সকলো শিক্ষার্থী ফলাফল উন্নত হৈছে।

চিত্র - 1 (Figure-1)

চিত্র : ঐচ্ছাসিক উন্নয়ন

চিত্র-১৬ অর্থ ব্যবস্থার শ্রেণীর ছাত্র-ছাত্রীর শিক্ষিক প্রদর্শন দ্বারা সহায়ত প্রদান করা হ'ল

ତାଲିକା ନଂ-2 (Table-2)

ସକ୍ଷ୍ମ ଆକାଶର ଆବଶ୍ୟକ ଡାକ୍ତର ଆକାଶର ହାଏ-ହାମୀର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ
ସମ୍ପର୍କର ହେତୁକାର୍ଥକତା ଅବିଧାନ ।

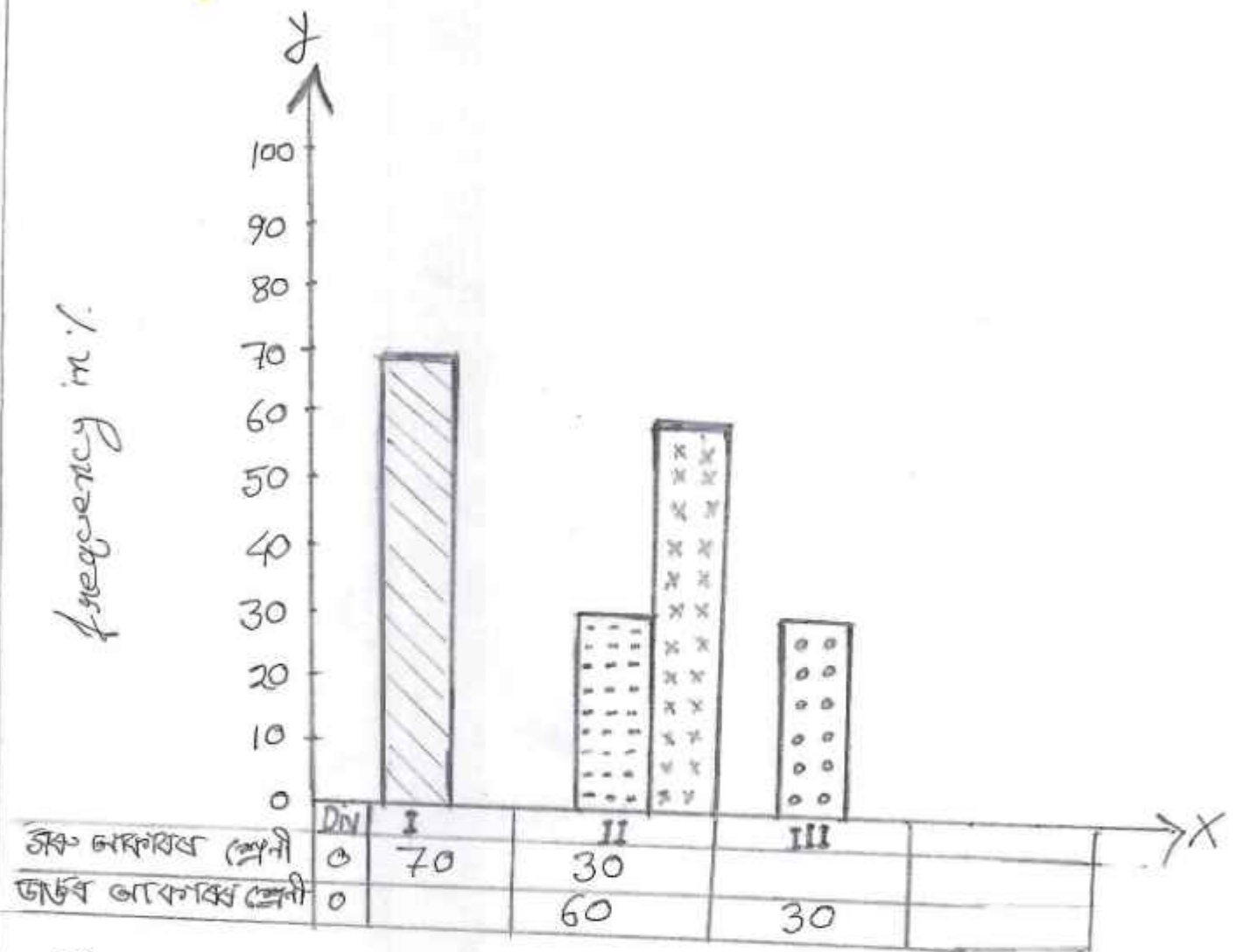
N=10	ସକ୍ଷ୍ମ ଆକାଶର ଶ୍ରେଣୀ		ଡାକ୍ତର ଆକାଶର ଶ୍ରେଣୀ	
Div	N	%	N	%
I	7	70%		
II	3	30%	6	60%
III	—	—	3	30%
Fail	—	—	1	10%
	N=10		N=10	

ଉପରର ତାଲିକା ନଂ-2 ରୁ ଜଣା ପଡ଼ିଥାଏ ଯେ, ସକ୍ଷ୍ମ ଆକାଶର ଶ୍ରେଣୀର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମ୍ପର୍କର ଅଧିକାଂଶ ବିଭାଗର ଉତ୍ତର 7 ଜଣ 70% ଦ୍ୱିତୀୟ ବିଭାଗର ଉତ୍ତର 30% ତୃତୀୟ ବିଭାଗର ଉତ୍ତର ନାହିଁ ।

ସେହି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଡାକ୍ତର ଆକାଶର ଶ୍ରେଣୀର ହାଏ-ହାମୀର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମ୍ପର୍କର ଅଧିକାଂଶ ବିଭାଗର ଉତ୍ତର ନାହିଁ, ଦ୍ୱିତୀୟ ବିଭାଗର ଉତ୍ତର 60%, ତୃତୀୟ ବିଭାଗର ଉତ୍ତର 30%, 1 ଜଣ 10% ଏ ଅନୁଗତ ହେଉଛି ।

ଉପରରୁ ସକ୍ଷ୍ମ ଆକାଶର ଆବଶ୍ୟକ ଡାକ୍ତର ଆକାଶର ଶ୍ରେଣୀର ହାଏ-ହାମୀର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମ୍ପର୍କର ହେତୁକାର୍ଥକତା ଅବିଧାନର ନାମ ଦେଖା ଯାଏ ଯେ ସକ୍ଷ୍ମ ଆକାଶର ଶ୍ରେଣୀର ହାଏ-ହାମୀର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମ୍ପର୍କର ଡାକ୍ତର ଆକାଶର ଶ୍ରେଣୀର ହାଏ-ହାମୀର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମ୍ପର୍କରୁ ଅବିଧାନ ହେଉଛି । ଏହାକୁ ସକ୍ଷ୍ମ ଆକାଶର ଶ୍ରେଣୀର ହାଏ-ହାମୀର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମ୍ପର୍କର ଅବିଧାନ କୁହାଯାଏ ।

চিত্র - ২

চিত্র ২.৩ সকল আকাঙ্ক্ষা শ্রমী এবং ডাক্তার আকাঙ্ক্ষা শ্রমীর
হাৎ-ছাত্রের বৈশিষ্ট্যক প্রদর্শনের তুলনামূলক বৈশিষ্ট্য চিত্র
সহায়ত প্রকাশ করা হল।

CHAPTER- V

শ্রেকল্পৰ ফলাফল আৰু আলোচনা (Findings of project and Discussion)

আৰম্ভণি (Introduction):-

শ্রেকল্পটোৰ বিষয় অধ্যয়নৰ বিষয়বস্তু আছিল ঋষিভিক্ষিক বিদ্যালয়ৰ ছাত্র-ছাত্রীৰ নৈতিক আদৰ্শন শ্রেনীকোঠাৰ আকাৰৰ-
শ্রোতা। অধ্যয়নটো গঠিতালনা কৰিবলৈ বিদ্যমান উদ্যোগ
লোভা হৈছিল আৰু যুগনিহীন বীৰ লোভা হৈছিল।
অধ্যয়নটোৰ উদ্যোগত উত্থানিত হবলৈ শ্রবক্ষণটোৰ লগত জড়িত
তম্য সংগ্ৰহ কৰা হৈছিল - ব্যক্তিগত তম্য জটিলেথৰ দ্বাৰা
লগতে ছাত্র-ছাত্রীৰ নৈতিক ফলাফল সংগ্ৰহ কৰি।
ওপৰৰ অধ্যয়নত ইয়াৰ ব্যাখ্যা আৰু বিশ্লেষণ কৰা
হৈছে। এতিয়া এই অধ্যয়নত শ্রবক্ষণটো অধ্যয়নৰ
ফলাফলৰ সামান্য আশ্রুত কৰিব বিচাৰা হৈছে।

সেইদৰে বৰ্তমানৰ অধ্যয়নত তলত অধ্যয়নটোৰ
উদ্যোগক যুগৰ দোহৰা হৈছে -

1. ঋষিভিক্ষিক বিদ্যালয়ৰ ছাত্র-ছাত্রীৰ নৈতিক
আদৰ্শনত শ্রেনীকোঠাৰ আকাৰৰ-
সম্মানিত অধ্যয়ন কৰা।
2. নৈতিক - ছাত্রৰ আশ্রুত কৰা আৰু শ্রেনীকোঠাৰ গঠিতালনা
-ৰ ওপৰত শ্রেনীকোঠাৰ আকাৰৰ-
শ্রোতা কৰিবলৈ।

এই অধ্যয়নটোৰ উদ্যোগত আৰু যুগনিহীনৰ ওপৰত
জিতি কৰি দ্বিতীয় ফলাফলসমূহৰ বিষয় দিয়া হৈছে।
শ্রবক্ষণটোৰ বিশ্লেষণ আৰু ব্যাখ্যা কৰি লোভা ফলাফল তলত
দিয়া বৰণৰ -

5.1

অধ্যয়নটির মূখ্য ফলাফল (Major findings of the study):-

অধ্যয়নটির দ্বারা ১০ জন আকাঞ্চক শ্রমী এবং ১০ জন ডাক্তর আকাঞ্চক শ্রমীর ছাত্র-ছাত্রী উদ্দেশ্য প্রত্যাহিতভাবে নির্বাণে কসা হিহে । সেই মুঠে ২০ জন ছাত্র-ছাত্রীও জিহেত ২০ জনে উত্তরন হ'ব লগিছিল ।

যিহেতু অধ্যয়নটিও ঙ্গাঠিক বিদ্যালয়ও ছাত্র-ছাত্রীও ঙ্গিঠিক প্রদর্শনও শ্রমীকোঠকও আকাঞ্চক গন্য কসা হিহে ।

এই সব ল্লাটো অধ্যয়ন কবি শোয়া ফলাফল ঙ্গুহ তেত দিয়া হ'ল —

১. সব আকাঞ্চক শ্রমীও ১০ জন ছাত্র-ছাত্রীয়ে প্রথম বিভাগত ৭ জন ৭০% আঞ্চও দ্বিতীয় বিভাগত ৩ জন ৩০% আঞ্চ তৃতীয় বিভাগত এজলো নাই । অর্থাৎ ৭০%-এ প্রথম বিভাগ আঞ্চ ৩০%-এ দ্বিতীয় বিভাগত উত্তরন হিহে ।

২. ঙ্গও আকাঞ্চক শ্রমীও ১০ জন আঞ্চ ডাক্তর আকাঞ্চক শ্রমীও ১০ জন ছাত্র-ছাত্রীও ঙ্গিঠিক প্রদর্শনও শ্রমীকোঠকও আকাঞ্চক হেলনাঙ্কলক অধ্যয়ন কবি শোয়া গিহে যে—

১) সব আকাঞ্চক শ্রমীও ছাত্র-ছাত্রী ৭ গঙাকো অর্থাৎ ৭০%-এ প্রথম বিভাগত উত্তরন হিহে । কিসাটে ডাক্তর আকাঞ্চক শ্রমীও ছাত্র-ছাত্রী প্রথম বিভাগত এজলো নাই ।

- ii) অধুনা আকাঙ্ক্ষা ও গাধাকী অর্থাৎ 30% -এ দ্বিতীয় বিভাগে উত্তীর্ণ হৈছে। আনহাতে ডাঙর আকাঙ্ক্ষা ও গাধাকী অর্থাৎ 60% -এ দ্বিতীয় বিভাগে উত্তীর্ণ।
- iii) অধুনা আকাঙ্ক্ষা শ্রেণীর ছাত্র-ছাত্রী দ্বিতীয় বিভাগে অগ্রগতি নাই। ইহাও বিপরীতে ডাঙর আকাঙ্ক্ষা ও গাধাকী 30% -এ দ্বিতীয় বিভাগে উত্তীর্ণ হৈছে।
- iv) অধুনা আকাঙ্ক্ষা অনুত্তীর্ণ হইয়া নহেনা নাই আকাঙ্ক্ষা ডাঙর আকাঙ্ক্ষা। জন অর্থাৎ 10% -এ অনুত্তীর্ণ হৈছে।

5.2

ফলাফলের আলোচনা —

এক প্রজেক্ট বিষয় লগত সক্ষমিত পুর্বে গবেষণায় ফলাফল অধুনা বর্তমান গবেষণায় ফলাফল তুলনামূলক অধ্যয়ন তথা আলোচনা করিতে দেখা যায় যে —

Konstantopoulos Spyros (2011) এর অধ্যয়ন ফলাফল লগত এই গবেষণাও ফলাফল সামঞ্জস্যপূর্ণ একে বৈধন্য।

Hussain Rindt এবং Rindt Had Abbas (2018) এর

অধ্যয়নে শ্রেণীকোঠা-সম্পর্কিত ভিত্তিতে ফলাফলে তেওঁর অধ্যয়নক সন্মতন করা দেখা যায়।

Mangum Jeeomee (2023) এর অধ্যয়ন ফলাফলে দাবী করিছিল যে তত্ত্বাবধায়ক অধুনা পরিদর্শকে প্রতিটি শ্রেণী ছাত্র-ছাত্রীর সংখ্যার তুলনায় অধিক প্রশিক্ষণ করা লাগে অধুনা শ্রেণী-ভিত্তিক প্রশিক্ষণ করা লাগে। এই ফলাফলে বর্তমান সমস্যা ফলাফলে আগ্রহ করিছি।

5.3 অধ্যয়নটোৰ আভাস (Implication of the study):

এই প্ৰকল্পটোৰ অধ্যয়নৰ বিষয় হ'ল স্থানীয় বিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ শৈক্ষিক প্ৰদৰ্শনৰ ওপৰত প্ৰনীকোঠাৰ আকাৰৰ প্ৰভাৱৰ ওপৰত অধ্যয়ন কৰা। এই অধ্যয়নটোৰ মৰ্মা সন্নিৱিষ্ট ফলাফল মোৰা গৈছে। কিছুমান অধ্যয়নত দেখা গৈছে যে প্ৰনীকোঠাৰ আকাৰ অধিক হলে শৈক্ষিক প্ৰদৰ্শন উন্নত হয়, অন্যহাতে আন কিছুমানত কোনো উল্লেখযোগ্য সম্বন্ধ পোৱা নাই।

এই তথ্যগ্ৰন্থৰ এটা মূল প্ৰভাৱ হ'ল যে কেৱল প্ৰনীকোঠাৰ আকাৰ হ্ৰাস কৰিলেই শৈক্ষিক প্ৰদৰ্শন উন্নত নহ'বও পাৰে। ইয়াৰ উপৰি অধিক প্ৰনী-অধিক অধিক সহায়ক আৰু সহযোগিতামূলক শিক্ষণ পৰিৱেশৰ সৃষ্টি কৰিব পাৰে, যিয়ে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক তেওঁলোকৰ অধ্যয়নত আগবঢ়ায় আৰু নিয়োজিত হৈ থাকিবলৈ সহায় কৰিব পাৰে।

এই গৱেষণাৰ আন এটা অৰ্থ হ'ল নীতি নিৰ্ধাৰক আৰু শিক্ষাবিদসকলে শিক্ষামূলক কাৰ্যসূচীৰ গাঢ়তা আৰু ব্যৱহাৰৰ সময়ত একাধিক কাৰক বিবেচনা কৰিব লাগিব। প্ৰনীকোঠাৰ আকাৰ বহুতো কাৰকৰ জিৰণত এটা মাত্ৰ যিয়ে শৈক্ষিক প্ৰদৰ্শনত প্ৰভাৱ পেলাব পাৰে আৰু একাধিক কাৰকৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি এক ব্যৱস্থা গঢ়িবলৈ ইয়াৰ ফলাফল উন্নত জৰণত অধিক ফলপ্ৰসূ হ'ব পাৰে।

REFERENCES

Book

1. Koul, L (2010) - Methodology of Educational Research.
2. Devi. Bijaya; Rabha Barnali (2022) Project writing. Manab publication, Panbazar.

Journals

1. Riya Hussain Malik and Asad Abbas Rizvi (2018) - Effect of classroom Learning Environment on Students Academic Achievement in Mathematics at Secondary Level - Bulletin of Education and Research, Vol. 40. No. 2 PP. 207-218
2. Dr. Kusi Hanneh (2019), Class size And Academic Performance of Students In Selected Nursing and Midwifery Training colleges In the central Region, Ghana - Advance in Social Sciences Research Journal - Vol. 6, No. 9

Website :

<https://www.academia.edu/51429006/>

<https://www.researchgate.net/publication/360671548>

<https://nairaProject.com/m/Projects/906.html>

তথ্য সংগ্রহ করা সহজ নয় কিন্তু ছবি

Project Topic

On

Pollution awareness among the secondary school students- with special reference to Lakhipur Block

A project submitted for the partial fulfilment of the requirements for the bachelor degree (Hons) in Education of Guwahati University paper EDU-HC-6026

Supervisor

Dr. Bijaya Devi

HoD

Department of Education, Lakhipur College

Submitted by

Sita Barman

Student of 6th Sem, Dept. Of Education

Registration No. 20023120

Roll: UA-201-101-0126

CERTIFICATE FROM SUPERVISOR

This is to certify that project entitled "pollution awareness among the Secondary School Students" has been written by Sita Barman under my supervision and that the candidate has fulfilled all the requirement for preparing the project for her BA(Hons) in Education, Lakhipur College and that the project is the result of her own investigation.

Dr. Bijaya Devi (Signature)

Name of Supervisor

Dr. Bijaya Devi

HOD Education

Lakhipur College

সূচীপত্র

তালিকা

চিত্রক তালিকা

Chapter-1

আবহুতি:

-1-3

অবিস্মরণীয় তত্ত্ব:

এককত বস্তুত বাসন্য অংকো:

অবিস্মরণীয় হৃদে:

অবিস্মরণীয় পুৰাতন:

অবিস্মরণীয় সীমাবদ্ধ:

Chapter-11

এককত লগত জড়িত আৱিষ্কাৰ স্থিতি

4-6

Chapter-111

এককত জড়িত আৱিষ্কাৰ স্থিতি:

আবহুতি:

অবিস্মরণীয় বস্তুত বাসন্য অংকো:

অবিস্মরণীয় চলক:

অবিস্মরণীয় জলজং:

অবিস্মরণীয় নমুনা:

তত্ত্ব আৱিষ্কাৰ আৱিষ্কাৰ:

সংজ্ঞা আৱিষ্কাৰ আৱিষ্কাৰ:

Chapter-1v

তত্ত্ব বিজ্ঞান আৱিষ্কাৰ স্থিতি:

-7-10

Chapter-v

এককত জড়িত আৱিষ্কাৰ স্থিতি:

11-22

আবহুতি:

অবিস্মরণীয় বস্তুত বাসন্য অংকো:

জলজং আৱিষ্কাৰ স্থিতি:

অবিস্মরণীয় আৱিষ্কাৰ:

CHAPTER-1

স্বাস্থ্যজ্ঞানত বিপদজনক হাঙ্গ-হাঙ্গীজকলৰ বাবে ব্যৱস্থা
গ্ৰহণ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰা হ'ব।

স্বাস্থ্যজ্ঞানত ক'ব পাৰি যে বায়ৱিক বিদ্যালয়
হাঙ্গ-হাঙ্গীজকলৰ সন্মুখত প্ৰদূষণৰ আঁতৰণৰ অধীনত
পৰিৱেশৰ প্ৰদূষণ, স্বাস্থ্য আঁতৰণৰ বাবে পৰিৱেশ-
দূষণৰ বাবে পৰিৱেশৰ প্ৰদূষণৰ বাবে অতি গুৰুত্ব-
পূৰ্ণ।

অকল্পিত ব্যৱহাৰ বাৰণাৰ আঁতৰণ (Operational defini-
tion of the terms used): অকল্পিত বিম্ব-হাল-
বায়ৱিক বিদ্যালয়ৰ হাঙ্গ-হাঙ্গীজ প্ৰদূষণৰ আঁতৰণ
এক অধীনত। এই অকল্পিত ব্যৱহাৰৰ বাবে আঁতৰণ-
হাল —

① প্ৰদূষণ: পৰিৱেশত প্ৰদূষণৰ আদৰ্শ বা
দূষণৰ আদৰ্শৰ উল্লেখ বা পৰিৱেশৰ প্ৰদূষণৰ
প্ৰতি প্ৰতি, প্ৰাকৃতিক পৰিৱেশ বা প্ৰদূষণৰ
প্ৰদূষণৰ আঁতৰণ কৰিব পাৰে।

② বায়ৱিক বিদ্যালয়ৰ হাঙ্গ-হাঙ্গীজ: বায়ৱিক-
জ্ঞানৰ আৰু দাদৰা-প্ৰদূষণৰ বিপৰীতে পৰিৱেশৰ
কামৰূপত লক্ষ্য কৰা ব্যৱস্থা আৰু বস্তু ১১ ৰ পৰা
১৮ বছৰৰ ভিতৰত। ইয়াৰ ভিতৰত বায়ৱিক বিদ্যালয়-
আৰু হাঙ্গীজকলৰ হাঙ্গ-হাঙ্গীজ-অপৰূপ।

অধীনৰ উদ্দেশ্য (Objectives of the Study):

① বায়ৱিক বিদ্যালয়ৰ হাঙ্গ-হাঙ্গীজকলৰ সন্মুখত
বিভিন্ন প্ৰদূষণৰ প্ৰদূষণৰ পৰিৱেশ আঁতৰণৰ
মূল্যায়ন কৰা।

CHAPTER = 11

গবেষণার লক্ষ্যত জড়িত সাহিত্য কৃতি (Review or related literature):—

① Sunil Joshi (2009). "A study of attitude of Government and private elementary schools teachers towards Right to Education Act of 2009".

গবেষণা-অধিবেশন।
 এই গবেষণা গুণগত আধিকারী আৰু
 ব্যক্তিগত আনন্দিক বিদ্যালয়ৰ শিক্ষক মানোৱা-
 গবেষণা আৰু কল্যাণ কৰা। এই গবেষণা দাবী-কৰা
 মে চৰকাৰী-আৰু ব্যক্তিগত আনন্দিক বিদ্যালয়-
 শিক্ষকসকলৰ শিক্ষাৰ অধিকাৰৰ প্ৰতি মৰা মানোৱা
 দাতব্য মৰা-আধিকার আৰু আনন্দিক বিদ্যালয় অধিকাৰ
 আন কৰা।

⑪ Kumud Gohosh (2014) "A Study of Environmental among Secondary School Students of Dibrugarh District in the State of Assam and their attitude towards Environmental Education
প্ৰদৰ্শনত- অধ্যয়ন-কাৰীসকল। এই অধ্যয়ন-উদ্দেশ্য
আছিল- অসম-ৰাজ্যৰ গোলাঘাট জিলাৰ মাধ্যমিক
বিদ্যালয়ৰ দুই-দুইৰ পৰিৱেশৰ শিক্ষকৰ আৰু পৰিৱেশ
সচেতনতাৰ আৰু আৰু মনোভাৱৰ বিশ্লেষণ।
ফলাফলবোৰ দেখা-এলৈ যে পৰিৱেশৰ শিক্ষকৰ
দ্বাৰা পৰিৱেশৰ সচেতনতাৰ আৰু মনোভাৱৰ
নিৰ্ণয়-বিদ্যালয়ৰ প্ৰকাৰ আৰু দুই-দুইৰ দুখীয়া
আৰু এম গাৰ্গীয়াত চলকঅৱস্থাৰ দ্বাৰা মনোভাৱ
অৱস্থা-ভাৱে।

⑪ Mrs. A. Sreyashi (2014) "A Study of Environmental awareness among Secondary School Students in Relation to caste, Father occupation, class of Study. ଓଡ଼ିଶା ଶାସନା-ଅଧ୍ୟୟନ ପତ୍ରିକା ।

৩০শ'ব-এবেমগাৰ-ডেউল্যা অগদীদগা জীতি,
জিহ্বা, স্বাভাৱ জীৱিকা-অৰ্ঘ্যমুগত-শুৰে-দাছমে
পাৰিষেদিক-উচ্চতনতাক-ওপাৰত-অণ্ডায়-পোলামি।
এবেমগাটোৱে দাবী কৰে যে-

① ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀମତୀ, ମାଧବୀବେଳା ଓ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ-
ପ୍ରଦର୍ଶନ-ଆୟତନ-ଆୟତନ-ମେଳାମି- ।

১০) বায়ুমিতিক বিদ্যুৎক্ষেত্ৰৰ হাৰ-হাৰীৰ দাৰিবেশৰ
ভাৰাণ্যতাৰ ওপৰত ০.০১ স্তৰত জাতিৰ মানেই প্ৰভাৱ
আছে। বায়ুমিতিক বিদ্যুৎক্ষেত্ৰৰ হাৰ-হাৰীৰ দাৰিবেশৰ
ভাৰাণ্যতাৰ ওপৰত ০.০১ স্তৰত দিহাৰ-ইটিৰ মানেই-
প্ৰভাৱ আছে। হাৰ-হাৰীৰ দাৰিবেশৰ ভাৰাণ্যতাৰ
ওপৰত ০.০৫ পৰ্যায়ত-অধিকৰ ক্ষেত্ৰৰ মানেই প্ৰভাৱ
পাৰে।

(iv) Moyer's Samma (২০১৭) Environmental Education
for Sustainable Development a Study conducted
in the Schools of Greater Guwahati Assam
অবেক্ষণ কৰিছিল। এই অধ্যয়নটোৰ উদ্দেশ্য আছিল-
ছাত্র-ছাত্রীসকলৰ মাজত অধিবাসন বহুমুখীয়তাৰ
প্ৰস্তাৱ বিমানে আগবঢ়াব আৰু বহুমুখীয়তাৰ
দিশত অধিবাসন মোকাৰ পাৰ্থক্য অনুভৱীয় ভাৱে
আবহনতা প্ৰদান কৰা। ফলাফলবোৰ দেখা গ'ল
যে ছাত্র-ছাত্রীৰ মাজত অধিবাসন বহুমুখীয়তাৰ বিষয়ে-

CHAPTER-III

অজ্ঞানতা আৰু বুদ্ধিমত্তা বৃদ্ধি।

⑤ Dr. Amar Goswami (২০২১) "A Study on Environmental awareness to Kathalgram (Central) Development Block of Joleghat District," উপৰত-
এবেমণা আৰম্ভণি কৰিছিল। এই-অধ্যয়নৰ উদ্দেশ্য হৈছে
জন্মভূমিৰ প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ কৰ্মসূচীৰ (কেন্দ্ৰীয়)
উন্নয়ন আন্তৰ্জাতিক-দ্বাৰা-দ্বাৰীৰ মাজত পৰিৱেশ অজ্ঞানতাৰ-
মাপ-মূল্যায়ন কৰা। অধ্যয়নৰ ফলাফলত অজ্ঞানতা
প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ কৰ্মসূচীৰ (কেন্দ্ৰীয়) উন্নয়ন-
আন্তৰ্জাতিক-দ্বাৰা-দ্বাৰীৰ মাজত পৰিৱেশ অজ্ঞানতাৰ ওপৰ-
বিষয়ে-অনুদৃষ্টি প্ৰদান কৰিব।

CHAPTER - III

এবেমণা আঁতৰুণ আৰু আকৃতি (Research Design and Methods)

আৰম্ভণি (Introduction): এবেমণা প্ৰকল্পৰ বাবে-
তথ্য সংগ্ৰহ কৰা প্ৰক্ৰিয়াটোক কৰ্মসূচী (Methodology)
বুলি জনা যায়। আঁতৰুণ বা ব্যৱহাৰিক প্ৰকল্পৰ
বাবে-তথ্য সংগ্ৰহ কৰিবলৈ এনে-নিৰ্দিষ্ট আকৃতি
আৱশ্যকীয় কৰিব লাগিব।

এবেমণা কৰ্মসূচীৰ দৃষ্টান্তত দ্বাৰা-দ্বাৰীৰ-
অধ্যয়নৰ আঁতৰুণ অজ্ঞানতাৰ পৰীক্ষা কৰিবলৈ
ব্যৱহাৰ কৰা হয়। এনে-দৰে আঁতৰুণ আৰু এবেমণা
পৰিৱেশ অজ্ঞানতা আৰু বৈজ্ঞানিক প্ৰদান কৰে। এবেমণা
আঁতৰুণ আৰু মূল্যায়ন, এবেমণাৰ প্ৰক্ৰিয়া

শাখীয়াবক অনুচ্ছেদে বাধা - ২য় - ।

অধিগ্ৰহণৰোত ব্ৰহ্মহাৰ কৰা আদীত :- আধিগ্ৰহণ-
বিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ অধ্যয়নৰ-প্ৰতি অজানতা
অপ্ৰেমৰ কৰিছিল বহু-অধিগ্ৰহণ কৰা হৈছে
এই-অধিগ্ৰহণৰোত অৰ্দ্ধাৰ্দ্ধকৈ হোৱা ব্ৰহ্মহাৰ
আদীতৰো-ৰাজ্য—

ଅନ୍ତର୍ଗତ କେତେକ-ଦିନିଆଁ ମଧ୍ୟ : କିନ୍ତୁ ଯଦି ଏକଦିନ
 ହାତ-ହାତୀଙ୍କ କଳାକାର ଆଦୁରଣ ଆସିବ ତାହା ବିଶେଷ ଓଡ଼ିଆ
 ଶୂନ୍ୟ ଆଦରଣ ବିଷୟରେ ଅନ୍ତର୍ଗତ ମଧ୍ୟ ଦିବ ଆସିବ । ଆସିବ
 ଭବିଷ୍ୟତ ବନ୍ଧା ହାତ-ହାତୀଙ୍କ ମଧ୍ୟେ କିନ୍ତୁ ଆସିବିନିମିତ୍ତ
 ଏହି କେତେକ ବିଶେଷତାଙ୍କ ଆସିବିନିମିତ୍ତ ବନ୍ଧାମାନେ ତେଣୁ ମୋକ୍ଷ
 ବିଶେଷତାଙ୍କ ବିଷୟରେ ଶେଷ ଦିନିଆଁ ଏକ କଳାକାର ଦିନିଆଁ
 ହେବ ତାହା ।

২. জীবসকলে বর্ণনাত্মক আকৃতি অধিগ্রহণ করে।

অধঃস্থলিত চলাক (variables of the study): স্বাভিগ্নিক
বিদ্যালয়ৰ- ছাত্র-ছাত্রীৰ হাজিৰ-হাজিৰ-হাজিৰ-হাজিৰ-
ওলাৰত-কৰা-অধিগ্ননৰ-বাবু-বিবৰণ-কৰিব-চৰা-
চলাক-জাল-হাল-

① স্বতন্ত্র চলাকালব্যবস্থা :- দ্বাদশ-দ্বাদশীক-বয়স, দ্বাদশ-দ্বাদশীক-লিঙ্গ, দ্বাদশ-দ্বাদশীক-প্রেরণ-ভব-ইত্যাদি-

(ii) গাছের জীবন চক্র :- বায়বীয় বিদ্যুৎ, আলো-তাপ-মাটি-প্রভৃতি।

১১) অসুস্থ্য অসুস্থ্য লোকসমূহ: অর্থ -
 সামাজিক অসুস্থ্য জাতিবিশেষ, আর্থিক ঐক্যিক
 অসুস্থ্য, অর্থ লোক বা আর্থিক অসুস্থ্য

অন্য অংগুষ্ঠ আছিল (Tools for the Study):
 বায়বিক বিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ আঙুত অধ্যয়নৰ
 সজাওতা অধ্যয়ন কৰিবলৈ কেইবাটাও আছিল
 ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰি -

১) জৰীপা: জৰীপাৰ সহায়ত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ
 জ্ঞান আৰু অধ্যয়নৰ প্ৰতি থকা স্বাভাৱিক
 পৰিৱৰ্তনত অন্য অংগুষ্ঠ কৰিব পাৰি।

২) আৱণ্টকাৰ: আৱণ্টকাৰৰ সহায়ত অধ্যয়নৰ
 বিষয়ে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ স্বাভাৱিক আৰু বিশ্লেষণৰ অধিক
 গভীৰ প্ৰাৱণত অন্য অংগুষ্ঠ কৰিব পাৰি।

৩) পৰ্যবেক্ষণ: পৰ্যবেক্ষণৰ সহায়ত অধ্যয়নৰ
 লৈতে জড়িত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ অধ্যয়নৰ অন্য অংগুষ্ঠ
 কৰিব পাৰি।

ব্যক্তিগত অন্য অভিলেখ (Personal data sheet):

বায়বিক বিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ অধ্যয়নৰ প্ৰতি
 সজাওতা অধ্যয়নৰ প্ৰতি জড়িত অধ্যয়নৰ
 ব্যক্তিগত অন্য অভিলেখ প্ৰস্তুত কৰিবলৈ।

বায়বিক বিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ অধ্যয়নৰ
 বিষয়ে বিদ্যালয়ৰ জাল প্ৰৱৰ্ত্ত মান -

ব্যক্তিগত অন্য অভিলেখ।

CHAPTER-IV

অন্যৰ বিশ্লেষণ আৰু ব্যাখ্যা (Analysis and Interpretation of Data)

প্ৰকল্পৰ এই-অধীনত সংগৃহীত তথ্যৰ সংশ্লিষ্ট বিশ্লেষণ আৰু ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা হয়। প্ৰকল্পটোৰ উদ্দেশ্য অনুসৰে সংগৃহীত তথ্যৰ প্ৰাথমিক বিশ্লেষণ আৰু ব্যাখ্যা প্ৰদান কৰা হৈছে। তথ্যৰ বিশ্লেষণত গাণিতিক ব্যৱহাৰ আৱশ্যকীয় হৈছিল। গাণিতিক ব্যৱহাৰৰ ব্যৱহাৰৰ বাবে অৱশ্যেই-অধীনত সংগৃহীত তথ্যৰ তালিকা বিশ্লেষণ আৱশ্যকীয় প্ৰকল্পৰ এই-অধীনত আৱশ্যকীয় হৈছিল।

তথ্যৰ বিশ্লেষণ বৰ্ণনামূলক তথ্যৰ মুক্তিৰ বাবে নিৰ্ভৰশীল হৈছে। বৰ্ণনামূলক তথ্যৰ প্ৰকল্পৰ এই-অধীনত সংগৃহীত তথ্যৰ বৰ্ণনামূলক বিশ্লেষণ আৱশ্যকীয় হৈছিল।

বৰ্ণনামূলক বিশ্লেষণ (Descriptive analysis):
বৰ্ণনামূলক বিশ্লেষণে তথ্যৰ বৰ্ণনা, বৰ্ণনামূলক চিত্ৰ, বৰ্ণনামূলক চিত্ৰ ইত্যাদি আৱশ্যকীয় হৈছে। বৰ্ণনামূলক তথ্যৰ বৰ্ণনামূলক বিশ্লেষণ কৰি তথ্যৰ বৰ্ণনামূলক চিত্ৰ আৱশ্যকীয় হৈছে। বৰ্ণনামূলক বিশ্লেষণে তথ্যৰ বৰ্ণনামূলক চিত্ৰ আৱশ্যকীয় হৈছে। বৰ্ণনামূলক বিশ্লেষণে তথ্যৰ বৰ্ণনামূলক চিত্ৰ আৱশ্যকীয় হৈছে।

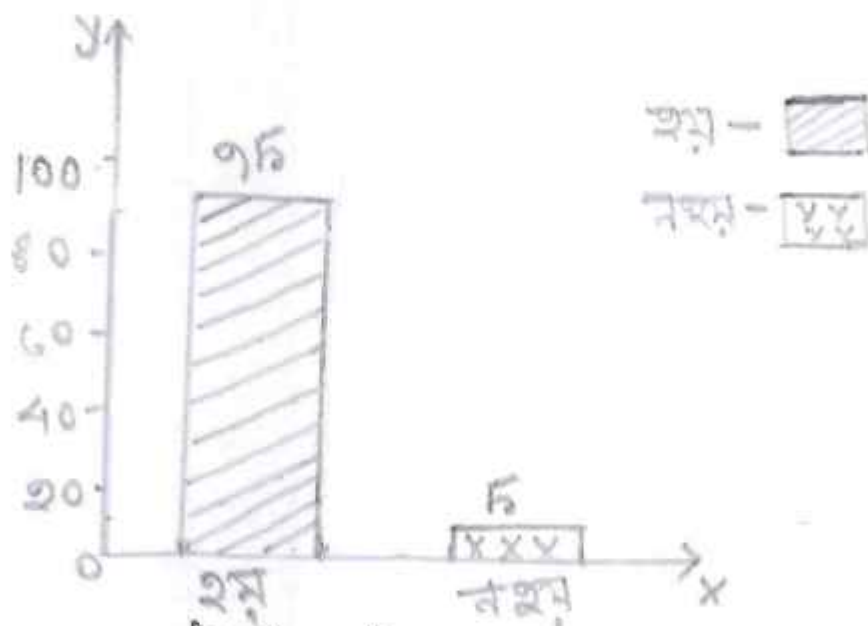
তথ্যৰ ব্যাখ্যা (Analysis of Data):

① উদ্দেশ্য: বৰ্ণনামূলক বিশ্লেষণৰ দ্বাৰা-দ্বাৰাৰ দ্বাৰা প্ৰাপ্ত তথ্যৰ বৰ্ণনামূলক বিশ্লেষণ কৰা।

আধুনিক বিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ প্ৰদূষণৰ সৰ্বাধিকতা ওপৰত
 নামকীপৰ স্তৰৰ দ্বাৰা প্ৰত্যাফলীৰ অধ্যয়নত অন্য
 চাৰুপ্ৰহ-কাৰণ আছে।
 উদ্দেশ্য হ'ল-ছাত্ৰীৰ প্ৰদূষণৰ প্ৰতি সৰ্বাধিকতা সন্ধানকৈ
 অধ্যয়ন কৰা।

প্ৰশ্ন: ① প্ৰদূষণৰ সন্ধানৰ আধাৰত ওপৰত প্ৰদেয় প্ৰদৰ্শন?

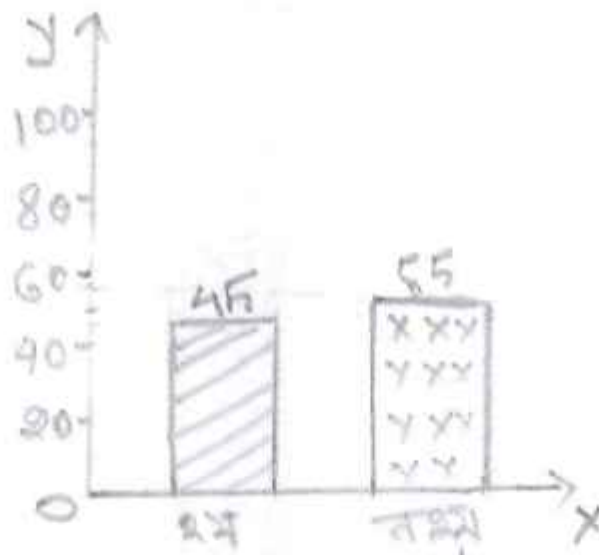
শ্ৰেণী	%	নম্বৰ	%	মুঠ
১৭	৭৫	১	৫	১০০

চিন্তা-১: কেতিয়াও এতিয়াও এতিয়াও
 ওপৰত সন্ধানৰ দ্বাৰা দেখা গৈছে যে, ৭৫% প্ৰদূষণৰ
 প্ৰতি সৰ্বাধিকতা সন্ধান ৫% প্ৰদূষণৰ প্ৰতি সৰ্বাধিকতা
 সন্ধান।

প্ৰশ্ন: ② প্ৰদূষণৰ কাৰণৰ আধাৰত প্ৰদূষণৰ মোটামুঠ?

শ্ৰেণী	%	নম্বৰ	%	মুঠ
৭	৪৫	১১	৫৫	১০০

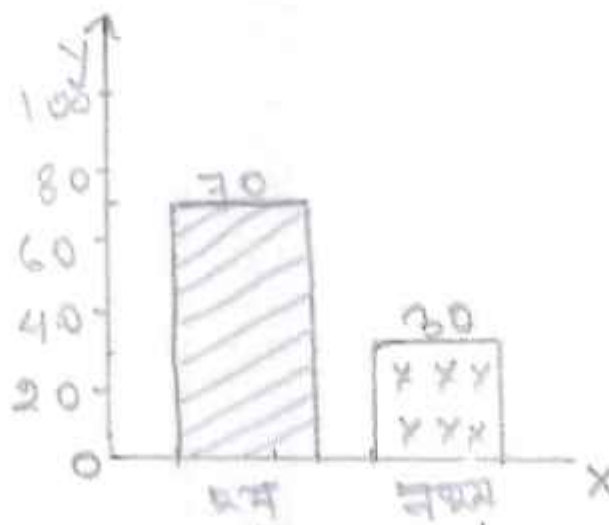

চিত্র-২: বৈশিষ্ট্য-উল্লেখ্য

ওপর্যন্ত তালিকাভুক্ত করা দেয়া হল যে, ৪৫% শিক্ষার্থী প্রথমবারে প্রতি অধ্যয়ন করে ৫৫% প্রদর্শন করে প্রতি অধ্যয়ন করে নহয়।

১১১) দুই কোণে পরিবর্তনীয় আয়কীয় ক্ষমতা কত?

প্রথম	%	দ্বিতীয়	%	মোট
১৫	৭০	৬	৩০	১০০

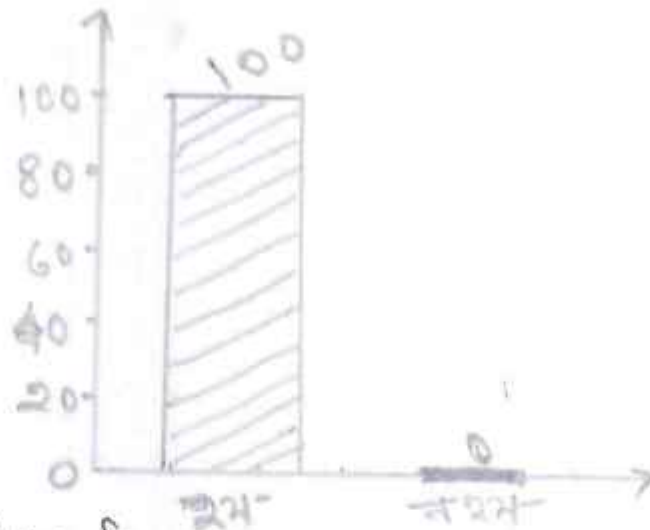

চিত্র-৩: বৈশিষ্ট্য-উল্লেখ্য

ওপর্যন্ত তালিকাভুক্ত করা দেয়া হল যে, ৭০% শিক্ষার্থী প্রথমবারে প্রতি অধ্যয়ন করে ৩০% প্রদর্শন করে প্রতি অধ্যয়ন করে নহয়।

প্রশ্ন:- (iv) শ্রেণীত প্রদূষনৰ বিষয়ে জানিব পৰিছাওঁ?

স্থান	%	নম্বৰ	%	মুঠ
হুণ	100%	0	0	100

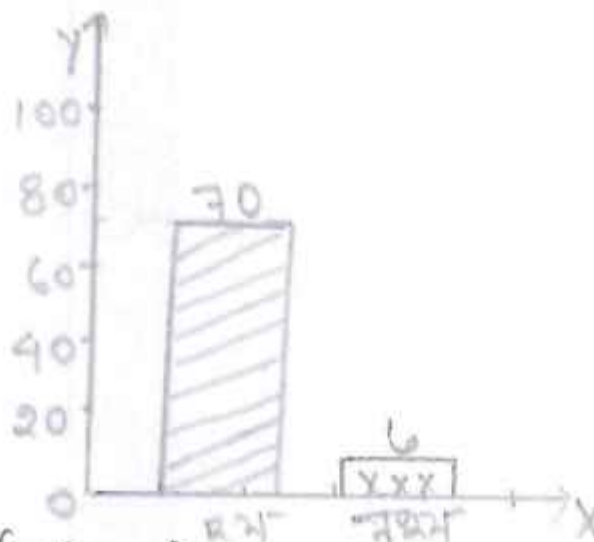

চিত্র নং-৪ বৈদিক উপস্থাপনা

ওপৰৰ তালিকাৰ পৰা দেখা গৈছে যে, ১০০% শিক্ষাৰ্থী প্রদূষনৰ প্ৰতি অজ্ঞতা আৰু ০% অজ্ঞতা নহয়।

প্রশ্ন:- (v) জলবায়ু পৰিৱৰ্তনৰ প্ৰদূষনৰ সৈতে জড়িতবুলি কোৱাওঁ?

স্থান	%	নম্বৰ	%	মুঠ
হুণ	৭০	৬	৩০	১০০

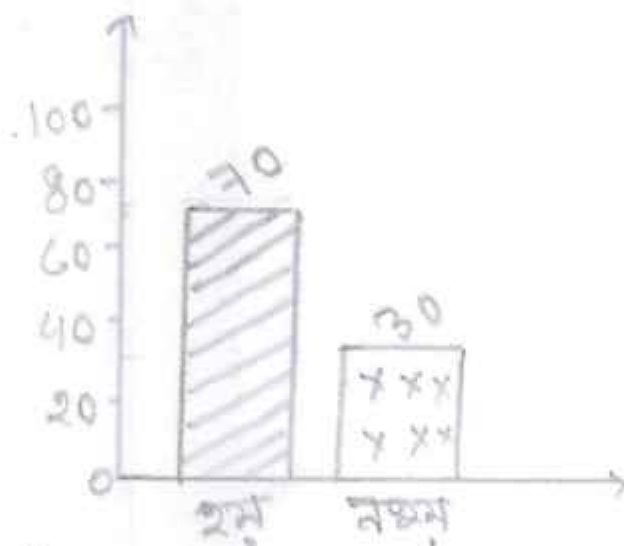

চিত্র নং-৫ বৈদিক উপস্থাপনা

উল্লেখ: তালিকা-১-এ বর্ণিত ১০০% শিপিং-প্রদান
প্রদান প্রাপ্তি-ভিত্তিক ১০০% শিপিং-প্রদান
প্রাপ্তি-ভিত্তিক ১০০% শিপিং-প্রদান।

প্রশ্ন: ৭। দুই প্রদূষণে-মানুষের আশ্রয় ওপৰত প্ৰভাৱ-
দেখানাহে?

ଅଞ୍ଚଳ	୩.	ନମ୍ବର	୩.	ଛୁଟି
14	୩୦	୧	30	100

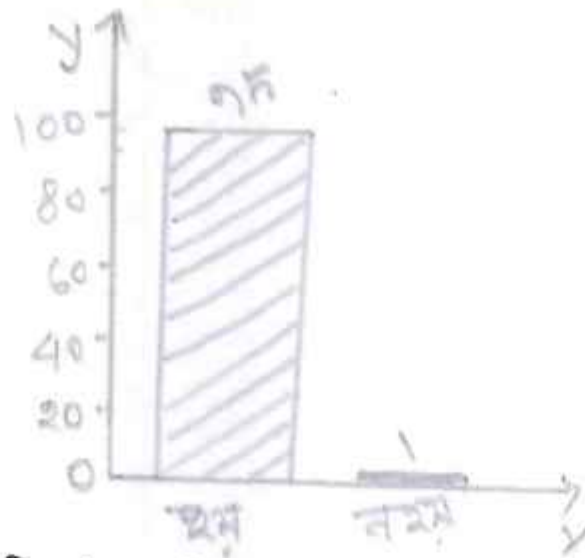

চিত্র ৭২-৮। বৈদ্যিক উদ্ভাস্থান

[illegible]

প্রশ্ন: ১১) প্রাচীন এক ভাষায় 'বুজি' শব্দটি কী বোঝায়?

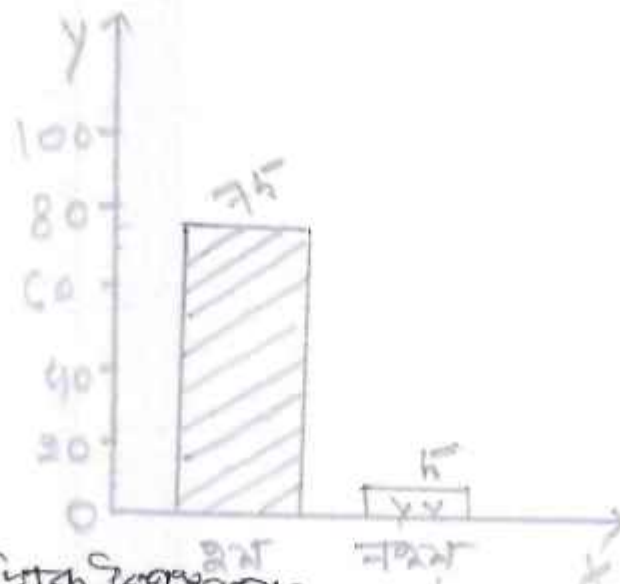
કચ્છ	%	નકચ્છ	%	કુલ
19	95	1	5	100

ଚିତ୍ର-୩-୮।। ବୈଦିକ ଉପସ୍ଥାପନ
 ଓଡ଼ିଆ ଶାଳିକାର ଶାଳି ଦେଖା ଗଲା ଯେ, ୭୫% ଶାଳିକାର
 ଅନୁସନ୍ଧାନ ପ୍ରତି ଉପସ୍ଥାପନା ଗଲା ୭୫% ଅନୁସନ୍ଧାନ
 ପ୍ରତି ଉପସ୍ଥାପନା ଗଲା ।

୩୩ ଅନୁ: ୩।। ଦୁଇ ଶାଳିକାର ଉପସ୍ଥାପନ ଉପସ୍ଥାପନ
 ଦେଖାଗଲା ?

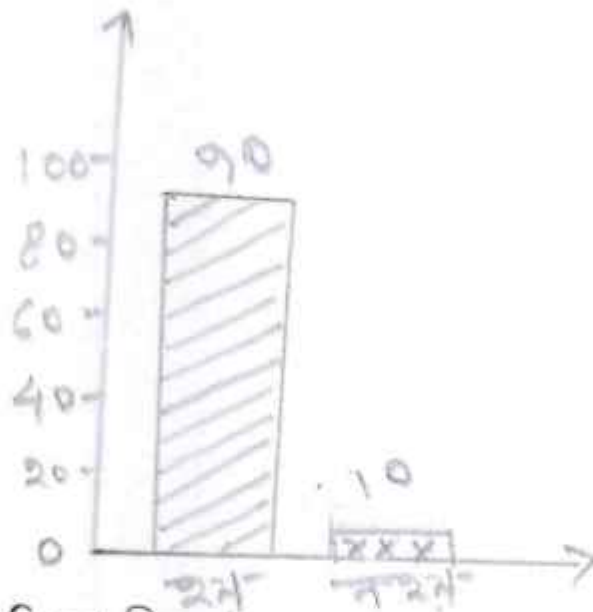
କ୍ର. ସଂ.	୧.	୨.	୩.	୪.
1	75	5	25	100

ଚିତ୍ର-୩-୮।। ବୈଦିକ ଉପସ୍ଥାପନ
 ଓଡ଼ିଆ ଶାଳିକାର ଶାଳି ଦେଖା ଗଲା ଯେ, ୭୫% ଶାଳିକାର
 ଅନୁସନ୍ଧାନ ପ୍ରତି ଉପସ୍ଥାପନା ଗଲା ୭୫% ଅନୁସନ୍ଧାନ
 ପ୍ରତି ଉପସ୍ଥାପନା ଗଲା ।

প্রশ্ন: (IX) দুই ভোটার বিদ্যমান বা অসদ-অনুমত-
 চোতে বোকাখিনা কখনো ডাবলে?

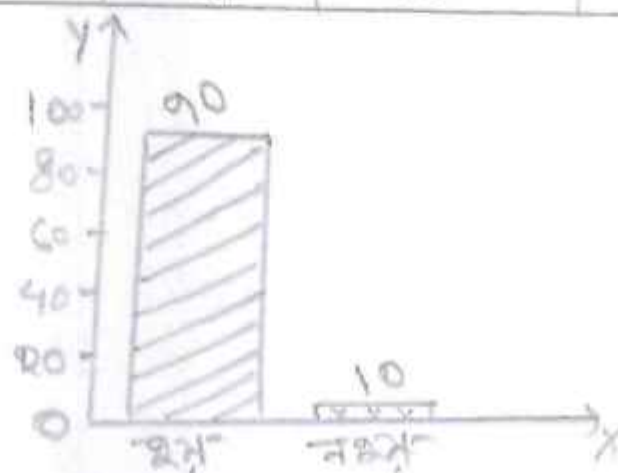
সংখ্যা	%	সংখ্যা	%	মোট
18	90	2	10	100

চিত্র নং: IX বিধিক ভোটারদের
 ওভার-ভালিফাইড অথবা দুই মাস (ম, ১০% লিঙ্গগত
 অনুমতি প্রতি অঙ্গগত অর্থ ১০% অনুমতি
 প্রতি অঙ্গগত নগর।

প্রশ্ন: (X) অনুমতি প্রদান প্রতি স্থানীয় আয়তন-বোকাখিনা
 ভিত্তি স্থান ডাবলে?

সংখ্যা	%	সংখ্যা	%	মোট
18	90	2	10	100

চিত্র-নং-১ বৈদ্যুতিক উল্লেখ্যতা

ওলফৰ তালিকাৰ আৰা-দেখা মাপ (ম. ৭০% শিৱস্বৰ্গী
অদৃশ্যৰ প্ৰতি অজ্ঞানতা অক্ষ ১০% অদৃশ্যৰ প্ৰতি
অজ্ঞানতা মাপ।

উদ্দেশ্য-২ বায়ৱিক বিদ্যুত্মৰ ছাপ-খাতীৰ-বাজেত
অদৃশ্যৰ প্ৰতি অজ্ঞানতা উল্লেখ্যতকৰ ওপৰত
প্ৰাথমিক (H₀) :- বায়ৱিক বিদ্যুত্মৰ ছাপ-
খাতীৰ অদৃশ্যৰ বিষয়ে-উল্লেখ্য আৰু ইয়াৰ ওপৰ
বিষয়ে অজ্ঞানতাৰ-বাজেত-ইতিবাচক-তাৎপৰ্য-আছে।

তালিকা-১-২

কলকাতা অজ্ঞানতা

Div	কল		নম্বৰ	
	N	%	N	%
I	19	75	I	5
II	9	45	II	55
III	14	70	6	30
IV	20	100	0	0
V	14	70	6	30
VI	14	70	6	30
VII	19	95	1	5
VIII	15	75	5	25
IX	18	90	2	10
X	18	90	2	10

CHAPTER - V

ওপাঠ্য-ভাষিক-বি-২য় ভাষা-অংশে-সেবা-মাধ্যম-
মে, ছাত্র-ছাত্রীসকলে-অধ্যয়ন-প্রতি-অধ্যয়ন-
ইতিবাস্যক-অনুষ্ঠান।

গতিক্ষে, দুর্ভাগ্যে অসুখব্যাধি-ভাৰ্য্য স্থান
প্রতিপন্ন হইল।

CHAPTER-2

ପ୍ରକଳ୍ପର ଅନ୍ତର୍ଗତ ଉପ-ଉପକ୍ରମ
(Findings of project and Discussion)

আষাঢ়ীণ :- প্রকল্পদৈৰ্ঘ্য-অৰিযুগলৰ বিষয়বস্তু আছিল
 বাৰিষিক বিদ্যালয়ৰ দ্বাৰা - দ্বিতীয় শ্ৰেণীৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী
 গণত অৰিযুগল কৰা। অৰিযুগলটো অৰিচালনা
 কৰিবলৈ কিছুমান গুৰুত্বপূৰ্ণ নোহোৱা হৈছিল আৰু
 পূৰ্বাভিলাষে ধৰি নোহোৱা হৈছিল। অৰিযুগলটো গুৰুত্বপূৰ্ণ
 উদ্যোগ হ'বলৈ প্ৰকল্পদৈৰ্ঘ্য লগত জড়িত আৰু
 অংশত কৰা হৈছিল আৰু কাৰ্য্যকৰী জীৱনত অংশগ্ৰহণ
 কৰিব। উদ্যোগ অৰিযুগল হিচাপে ব্যাখ্যা আৰু
 বিশ্লেষণ কৰা হৈছে। তেতিয়া এই অৰিযুগল প্ৰকল্পদৈৰ্ঘ্য
 অৰিযুগলৰ ফলাফলৰ জাৰুজীয়া প্ৰকৃত কৰিব
 বিবেচনা হৈছে।

হুজিদ্দে-বৰ্হদাৱাৰ আৰ্হিৰ অন্ত-অৰ্হিৰাৱ-
হুজিদ্দে-বৰ্হদাৱাৰ আৰ্হিৰ অন্ত-অৰ্হিৰাৱ-

① অধিদায়ক বিদ্যমান - হাও - হাম্রীষ-আতত
অঙ্গন-প্রতি-হাজানজা-বিভিন্নবাবকা

⑪-ব্যৱস্থিত বিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক
স্বাস্থ্যতীৰ্থী আৰু বিষণ্ণ-প্ৰাৰ্থনাৰ-বিমূৰ্ছিত-অৱস্থা-
স্থলত প্ৰতিস্থাপন কৰাৰ বাবে।

এই অৱস্থাত অৱস্থানটোৰ উদ্দেশ্য আৰু অৱস্থান-
কালৰ ওপৰত-ভিত্তি-কৰি স্বাস্থ্য-অৱস্থা-অৱস্থা-
বিষয়ক-নিৰ্দেশ-দেও। অৱস্থানটোৰ-বিৱৰ্তন-আৰু
ব্যৱস্থা-কৰি পোৱা-অৱস্থা-অৱস্থা-অৱস্থা-
বিষয়ক -

অৱস্থানটোৰ-স্বাস্থ্য-অৱস্থা-অৱস্থা (Major findings
of the study):- অৱস্থানটোৰ-স্বাস্থ্য-অৱস্থা-অৱস্থা-
স্থল-অৱস্থিত-বিদ্যালয়-২০-ওপৰ-ছাত্ৰ-ছাত্ৰী-উদ্দেশ্য
প্ৰতিষ্ঠিত-ওপৰ-নিৰ্দেশ-কৰা-দেও।

এই অৱস্থানটো অৱস্থান-কৰি-পোৱা-অৱস্থা-অৱস্থা-
স্থল-অৱস্থা-নিৰ্দেশ-বিষয়ক-অৱস্থিত-বিদ্যালয়-২০-
ওপৰ-ছাত্ৰ-ছাত্ৰী-অৱস্থা-অৱস্থা-অৱস্থা-অৱস্থা-
অৱস্থান-কৰি-পোৱা-নিৰ্দেশ-কৰা-

① অৱস্থা-অৱস্থা-২০-ওপৰ-ছাত্ৰ-ছাত্ৰী-উদ্দেশ্য
১৭-অৱস্থা-অৱস্থা-৭৫-১০-অৱস্থা-অৱস্থা-অৱস্থা-
অৱস্থা

② দ্বিতীয়-অৱস্থা-২০-ওপৰ-ছাত্ৰ-ছাত্ৰী-উদ্দেশ্য
৭-অৱস্থা-অৱস্থা-৭৫-১০-অৱস্থা-অৱস্থা-অৱস্থা-
অৱস্থা

③ তৃতীয়-অৱস্থা-২০-ওপৰ-উদ্দেশ্য ১৭-অৱস্থা-
অৱস্থা-৭০-১০-অৱস্থা-অৱস্থা-
অৱস্থা

④ চতুৰ্থ-অৱস্থা-২০-ওপৰ-উদ্দেশ্য-২০-অৱস্থা-
অৱস্থা-অৱস্থা-অৱস্থা-
অৱস্থা

⑤ মাইয়া প্রজাতিৰ ২০ জন ৬১-৬২-বছৰীয়া বৈষয়ত
১৫ জনকো- অৰ্ধাৰ্ধ ৭০%। অধিকৰ অতি অধিকৰ

⑥ মাইয়া প্রজাতিৰ ২০ জন ৬২-৬৩-বছৰীয়া বৈষয়ত
১৫ জন অৰ্ধাৰ্ধ ৭০%। অধিকৰ অতি অধিকৰ ১

⑦ ১১ ৬৩-৬৪-বছৰীয়া বৈষয়ত ২০ জন ৬৪-৬৫-বছৰীয়া বৈষয়ত
১৭ জন অৰ্ধাৰ্ধ ৭৫%। অধিকৰ অতি অধিকৰ ১

⑧ ১২ ৬৫-৬৬-বছৰীয়া বৈষয়ত ২০ জন বৈষয়ত ১৫ জন
অৰ্ধাৰ্ধ ৭৫%। অধিকৰ অতি অধিকৰ ১

⑨ ১৩ ৬৬-৬৭-বছৰীয়া বৈষয়ত ২০ জন ৬৭-৬৮-বছৰীয়া বৈষয়ত ১৮
জন অৰ্ধাৰ্ধ ৭০%। অধিকৰ অতি অধিকৰ ১

⑩ ১৪ ৬৮-৬৯-বছৰীয়া বৈষয়ত ২০ জন বৈষয়ত ১৮ জন অৰ্ধাৰ্ধ
৭০%। অধিকৰ অতি অধিকৰ ১

ফলাফলৰ আলোচনা (Discussion of the findings):-
অকল্পিতৰ বিষয়ৰ লগত জড়িত হৈ থকা-একোটা-
ফলাফল আৰু অকল্পিতৰ একোটা ফলাফলৰ
অকল্পিতৰ অধিকৰ অতি অধিকৰ অধিকৰ
ফলাফলৰ অধিকৰ অতি অধিকৰ অধিকৰ
ফলাফলৰ অধিকৰ অতি অধিকৰ অধিকৰ

① Mrs. A (2014) অকল্পিতৰ দ্বাৰা
বৰিছিল যে জাতি-নিহিত, মাতৃ অতি অধিকৰ অতি
অধিকৰ অধিকৰ অধিকৰ অধিকৰ

Mrs. A অকল্পিতৰ অধিকৰ ফলাফল আৰু
অকল্পিতৰ ফলাফলৰ লগত কোনো অকল্পিত-
অকল্পিত-অধিকৰ অধিকৰ অধিকৰ

⑪ Moyun Sarma (২০১৮) অধিগ্ৰন্থৰ সন্ধানত
দেখুৱাইছিল যে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজত পৰিবেশৰ বহু
সমস্যাৰ বিষয়ে অজ্ঞতাৰ ভাৱে বুজাবুজি হৈছে।
Moyun Sarma ৰ অধিগ্ৰন্থৰ লগত এই অৱস্থাৰ
সন্ধানত দিয়া আছে। গতিকে, Moyun Sarma
অধিগ্ৰন্থক বৰ্তমান অধিগ্ৰন্থত ব্যৱহাৰ কৰা হৈছে।

⑫ Dr. Amal Joshi (২০২১) অধিগ্ৰন্থৰ
সন্ধানত দেখুৱাইছিল যে অসমৰ প্ৰাথমিক
শিক্ষাৰ কাৰ্য্যকৰী প্ৰক্ৰিয়াৰ ক্ষেত্ৰত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজত
পৰিবেশৰ অজ্ঞতাৰ-প্ৰভাৱৰ বিষয়ে অৱগতিৰ অভাৱ
হৈছে। Dr. Amal Joshi সন্ধানত বৰ্তমানৰ
অৱস্থাৰ সন্ধানত অৱস্থাৰ ব্যৱহাৰ কৰা হৈছে।

এই অৱস্থাত সন্ধানত দিয়া কৰ্মে
প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ অৱস্থাৰ
অধিক অজ্ঞতা।

অধিগ্ৰন্থৰ আৱণ্টিকা (Implication of the Study):

এই অৱস্থাত অধিগ্ৰন্থৰ বিষয়ে হৈছে - প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ৰ
ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ অৱস্থাৰ অতি অজ্ঞতাৰ এক অধিগ্ৰন্থ।

এই অৱস্থাৰ সন্ধানত দেখুৱাইছে যে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ অৱস্থা
অতি অজ্ঞতাৰ অধিগ্ৰন্থৰ ব্যৱহাৰত প্ৰাথমিক
বিদ্যালয়ৰ প্ৰাথমিক ২০২১-২০২২-ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক বাৰ্ষিক
কৰ্ম হৈছে।

অধিগ্ৰন্থৰ দ্বাৰা বুজা যায় যে প্ৰাথমিক
বিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক অৱস্থাৰ অতি অজ্ঞতা-
লগতে অতি, অতি, অতি অজ্ঞতাৰ অতি অজ্ঞতা
অধিক।

ଆମେରିକା ଶିକ୍ଷା (References)

Books:-

1. Koul, L (2010) - Methodology of Educational Research
2. Dr. Bijaya Devi, Dr. Bannali Rhaha (2022) project writing.

Journals:-

① Akbar, S., & Ali, N. (2021) Assessment of awareness level of environmental pollution among Secondary Schools Students. Journal of Education and Educational Development, 8(1), 166-181.

② Aragaw, M. (2020). Awareness, attitudes and practices of Secondary School Students towards environmental pollution: The case of Addis Ababa, Ethiopia. Journal of Environmental Treatment Techniques, 8(4), 1248-1254.

③ ~~Anslan~~

④ Bayram, S. (2019). The relationship between environmental literacy and environmental attitudes of Secondary School Students. International Journal of Environmental and Science Education, 14(5), 269-281.

websites:-

<https://www.worldwildlife.org/teaching-resources/education>

<https://www.nationalgeographic.org/education>

<https://www.epa.gov/students>

Name:- Shibani begum

School:- NOVEL Academy Lakhipur

Class:- IX

প্ৰশ্নাবলী

নিৰ্দেশনা:- তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ হয় বা নহয় উত্তৰ
✓ চিহ্নকৰে দিয়া।

- ১) প্ৰদূষণ মানুহৰ প্ৰাণৰ ওপৰত প্ৰভাৱ পেলায়নে? ☒ হয় ☐ নহয়
- ২) মানুহৰ কাম কান্ধে প্ৰদূষণত আৰিহনা দোৱায়নে? ☐ হয় ☒ নহয়
- ৩) ভূমি কোনো পৰিৱেশীয় সমস্যাৰ কাৰণ কৰা নহয়? ☒ হয় ☐ নহয়
- ৪) প্ৰদূষণ প্ৰদূষণৰ বিষয়ে জানিব নোৱাৰিছাওঁ? ☒ হয় ☐ নহয়
- ৫) উলনামু নোৱাৰাওঁ প্ৰদূষণৰ ক্ষেত্ৰত জড়িত বুলি ওহাওঁ? ☒ হয় ☐ নহয়
- ৬) ভূমি প্ৰদূষণে মানুহৰ প্ৰাণৰ ওপৰত প্ৰভাৱ পেলায়নে? ☒ হয় ☐ নহয়
- ৭) প্ৰদূষণ এক অস্বাভাৱিক বুলি ভূমি ওহাওঁ? ☒ হয় ☐ নহয়
- ৮) ভূমি প্ৰদূষণৰ প্ৰাথমিক অৱস্থাৰ প্ৰদূষণ দেখিছাওঁ? ☐ হয় ☒ নহয়
- ৯) ভূমি প্ৰদূষণ বিদ্যালয় বা স্কুলত প্ৰদূষণৰ ক্ষেত্ৰত
স্বাক্ষৰ কৰাওঁ ওহাওঁ? ☒ হয় ☐ নহয়
- ১০) প্ৰদূষণ প্ৰভাৱৰ প্ৰতি মানুহে সচেতন হোৱাওঁ-
জড়িত বুলি ওহাওঁ? ☒ হয় ☐ নহয়

Effect of using social media on academic performance of the adolescents

A project submitted for the partial fulfilment of the requirements for the bachelor degree (Hons) in Education of Guwahati University paper EDU-HC-6026

Supervisor

Dr. Barnali Rabha

Assistant Professor

Department of Education, Lakhimpur College

Submitted by

Dipanjali Hajong

Student of 6th Sem, Dept. Of Education

Registration No. 20023022

Roll: UA-201-101-0031

CERTIFICATE

I have the pleasure to forward the project entitled " EFFECT OF USING SOCIAL MEDIA ON ACADEMIC PERFORMANCE OF THE ADOLESCENTS " submitted by Dipanjali Hajong. This project embodies the result of the original works , which she performed under my guidance and supervision

The candidate has fulfilled the entire requirement .

(Dr.Barnali RABHA)

SUPERVISOR

Date : 28/04/2023

Place : Lakhimpur college Lakhimpur

DECLARATION

I DIPANJALI HAJONG , do hereby declare that the project submitted by me entitled " EFFECT OF USING SOCIAL MEDIA ON ACADEMIC PERFORMANCE OF THE ADOLESCENTS " Submitted by me is an original work done by me . If have fulfilled all the requirements for submitted a project .

Place : *Lakhipur college Lakhipur*

NAME : DIPANJALI HAJONG

Date : *28/04/2023*

Student of B.A 6TH Sem

Lakhipur college Lakhipur

ACKNOWLEDGEMENT

It is indeed a privilege to acknowledge the help and advice received from many persons and institution in undertaking this project work . In this respect, I an highly indebted to my esteemed teacher and supervisor Dr.BARNALI RABHA , Department of EDUCATION , LAKHIPUR COLLEGE . Whose ceaseless guidance, encouragement have led me to perform this research work. Submission of this project could only be possible for the painstaking help provided by her during the period desire her busy reschedule. No amount of words would be to express my gratitude to her.

Place : Lakhipur college Lakhipur

Date : 28/04/2023

NAME : Dipanjali Hajong

Student of 6th Semester

Lakhipur college Lakhipur

CONTENTS

Title :	page
Introduction	1 - 2
Significance of the study	
Statement of the problem	
Objective of the study	
Hypothesis of the study	
Operational definitions of key terms	
Delimitation of the study	
Review of Related Literature	3
Methodology	4
Method used for the study	
Population of the study	
Sample rate used for the study	
Tools	
Analysis and Interpretation	5 - 8
Findings and Conclusions	9 - 10
Reference	11
Appendix	12

CHAPTER -I

CHAPTER I

INTRODUCTION

The most commonly used method for communication is social media networking. It is being used by individual belonging to every walk of life. Social media was widely accepted by public. There are numerous online networking platforms that include but are not limited to Facebook, Twitter, Instagram, Pinterest, YouTube, LinkedIn, Google+, Flickr, Snapchat, Vine, Tumblr. The capacity of social media networking to spread valuable data quickly has made it the quickest developing method of association. Social media has changed numerous businesses; however, the most impact of it is in the classroom teaching and the overall education system. The use of digital technology in education has attracted much interest in the recent years. It is a common expectation for academic staff and administrators to investigate options to ensure the learning environment is modern, relevant and capable of producing graduates with attributes aligned with the work environment and their career expectations. Students engage with campus life carrying highly sophisticated computing devices in their pockets; frequently these students have used these devices for a variety of purposes which are unrelated to learning, thus highlighting a crucial disconnect. Institutes of higher education are concerned that both their staff and students are digitally literal in the manner of learning delivery or method of instruction. Social media networking usage refers to online space that is used by students to connect, share, communicate, establish or maintain connection with others for academic is rising quickly, mostly in the prosperous development of application for mobile device.

1.01 SIGNIFICANCE OF THE STUDY :

New developments in the technological world have made the internet an innovative way for individual and student to communicate through social networking. Social media have aerated a phenomenon on the internet that has gained popularity over the recent days. Students use social media sites such as Facebook, Twitter, WhatsApp, and Myspace to create and sustain relationship with teacher and peers. These social media let those who use them create personal profiles while connecting with other users of the sites. Users can upload photographs, post what they are doing at classroom and any academic activities, and send personal or public messages to whomever they choose in this "information age". Social media seems to be growing in popularity rapidly, especially among school students. The issue of using the social media in the classroom has been a controversial topic for several years. Many parents and educators have been fearful of the repercussions of having the social media in the classroom. Social media helps teacher to be connected to student off campus, their as well as white students.

1.02 STATEMENT OF THE PROBLEM :

On the basis of the significance of the study, the present study is entitled as "effect of using social media academic performance of the adolescents".

1.03 OBJECTIVE OF THE STUDY :

- a) To find out the effects of social media academic users students on their academic performance .
- b) To find of the effect those student who were not used social media on their academic performance.

1.04 HYPO THESES OF THE STUDY :

Ho : There is not impact of social media on academic performance of the students.

1.05 OPERATIONAL DEFINATION OF KEY TERMS :

SOCIAL MEDIA :

The term social media refers in this study that the focus on communication community based input interaction content sharing and collaboration.

ACADEMIC PERFORMANCE :

Academic performance refers to the score secured from H. S examination .

1.06 DELIMITATION OF THE STUDY :

- a) The study has delimited only in the Lakhipur area which is under the Goalpora district.
- b) The study has delimited only the B.A 2nd semester students .

CHAPTER -II

CHAPTER -II

2.01 REVIEW OF RELATED LITERATURE

The review of related literature involves the systematic identification location and analysis of documents containing information related to the research problem the term is also used to describe the written component of a research plan or report that discusses the reviewed document these document can include articles abstracts reviews monographs , dissertation other research reports and electronic media .

FIVE REVIEWS HAS BEEN DONE IN THIS STUDY

- 1) Junco al et (2010) made a study " Effects of using social media on ,academic performance of the adolescents the objective of study was to find out the use of social media have any impact on academic performance of the student the result of study found the study was conducted to examine the impact of student use of social media on their academic performance the study revealed that most of the students had mobile phones with internet facility and had knowledge of the existence of social media .
- 2) Okercke s oghenetega (2014) mad a study " Effects of using social media on academic performance of the adolescents " the objective of study was this study will help the institutions to identify the right mix of social media based on the personality education level and study found institutions to identify the challengs such as cyberbullying security and pirancy issues and a eordingly frame the training sessions for all undergraduate and postgraduate students .
- 3) peter (2015) made a study " Effects of using social media on academic performance of the adolescent " the objective of study was revealed that majority of students are addicted to social media and also suggested that there should however be a balance between the use of social media and academic performance the result of study found it was seen that both the gender had access to social media and the internet and most of them were used for academic purposes during covid lockdown .
- 4) Boating as Amankwaw (2016) made a study " Effects of using social media on academic performance of the adolescents " the objective of study was student will also benefit from this study as they will be conscious of the possible pros and cons that exist because of social media using and its association whit student
- 5) Kumar is pradhan (2018) made a study " Effect of using social media on academic performance of the adolescents " the objective of study was policymakers are also required to understand the challenges faced by the student while using social media in academic .

CHAPTER –III

CHAPTER -III

METHDOLOGY :

Methodology is the study of research methods whoever the term can also after to the methods them selves or to the philosophical discussion of associated background assumptions a method is a structured procedure for bringing about a certain goal.

3.01 METHOD :

For the present study the researches followed the descriptive survey method .

3.02 POPULATION OF THE STUDY :

Population study is an interdisciplinary fiend of scientific study that used various statistical method and models to analyse , determine , address and predict population challenges and trends from data collected through various data collection methods such as population census , registration method , sampling and some other systems of data sources .

For the present study the total number of 2nd semester students of assamese dept of lakhipur collages were considered as the population of the study.

3.03 SAMPLE:

The sample of a study is simple the participants in a study in Brooke's case , her sample will be the student who fill out her survey . Sampling is the process where a researcher choose her sample .

In the first step the 1 college of lakhipur are a were selected as sample college here the researcher used simple random technique for choosing sample college .

And in the 2nd step the researcher selects 20 student as sample for the study here also the researcher used simple random technique for choosing sample .

Total no of college – 1

Total no of students - 20

3.04 VARIABLE OF THE STUDY :

- a) social media .
- b) Academic performance.

3.05 TOOLS :

The researcher used self-structured questionnaire.

: 3.06 STASTICAL TECHNIQUES USED

The researcher used simple percentage for to calculate the data .

CHAPTER –IV

CHAPTER IV

4.1 Analysis and interpretation of data

For the present study analysis and interpretation done on the basis of objectives.

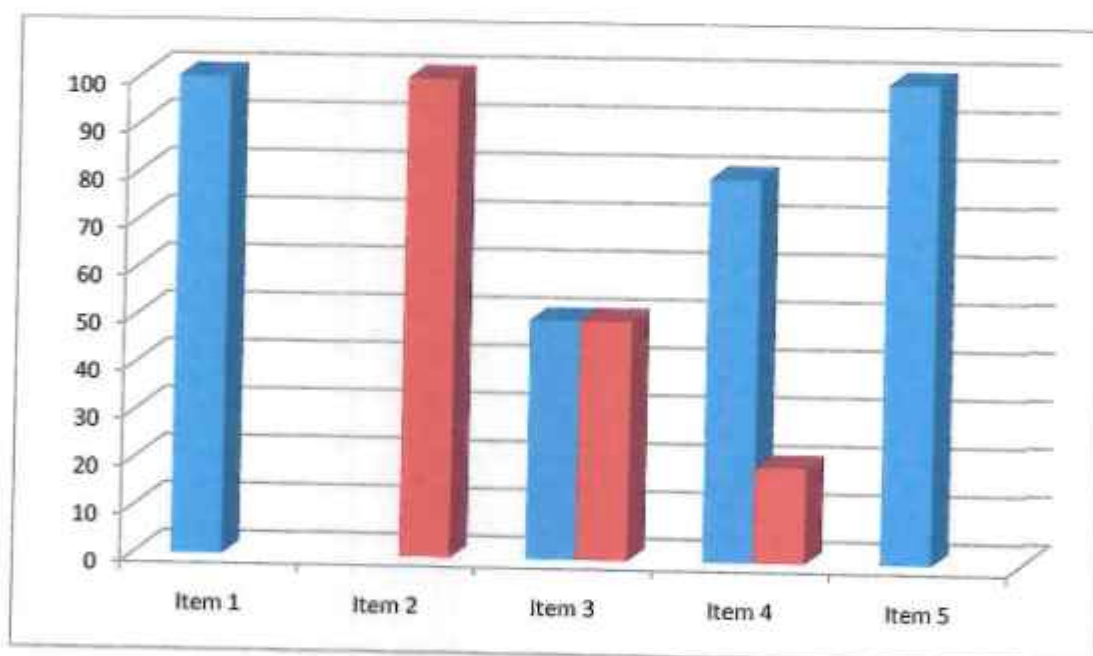
Objective 1

To fine out the effect of social media users students and their academic performance .

Table-1 should the effect of social media users students on their academic performance:

Sl.no	Items	Yes	No
1	Do you use social media?	100%	
2	Every day you use social media for atleast 6 hours?		100%
3	You use social media for entertainment?	50%	50%
4	Do you like to be active on social media more than studying?	80%	20%
5	Do you like making friends on social media?	100%	

Figure1 shows the effect of social media academic user students on their academic performance.

Interpretation:-

- From the table 1. It has been found that 100% students used Social media. Here the table also showed that 100% students are using social media
- Question no 2 has been found that 100% students don't used social media every day for 6 hours.
- Question no 3 has been found that 50% students uses social media for entertainment but 50% students not using social media for entertainment
- Question no 4 has been found that 80% students like to be active on social media more than studying but 20% students don't like to be active on Social media more than studying
- Question no 5 100% student like to make friends on social media

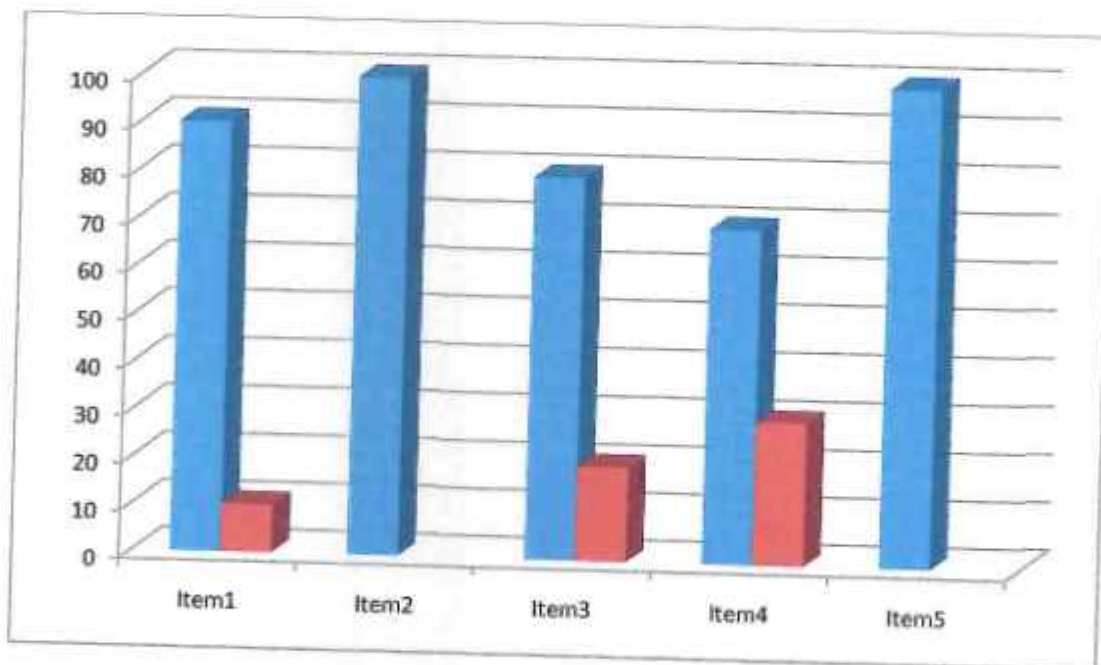
Objective 2:-

To find out the effect to those students who were not used social media on their academic performance.

Table 2 should the effect of those students who were not used social media on their academic performance.

Sl No	Items	Yes	No
1	You secured 1 st division?	90%	10%
2	Does the use of social media have a negative impact on Education?	100%	
3	Social media has not helped to you in your studies?	80%	20%
4	Does the use of social media have a positive impact on education?	70%	30%
5	Does social media help us learn a lot of new information about education?	100%	

Figure 2 shows the effect those student who were not used social media on their academic performance.

Interpretation:-

- From the table-2. Question no 1 it has been found that 90% students secured 1st division
- 100% students agreed that social media have a negative impact on education
- 80% students agreed that social media helps them in studies and 20% students were not agreed that social media helps them in studies
- 70% students agreed that social media have a positive impact in education and 30% were not agreed that social media have a positive impact on education.
- 100% students agreed that information can be exchange through social media.

CHAPTER –V

CHAPTER-V

5.01 MAJOR FINDINGS :-

- From the study, it has been found that those students were used social media their it has negatively impact on their study.
- It also found that students who were not used social media they get positive impact on their study.
- It has found that 90% students who were not used social media secured 1st position in their exams.

5.02 DISCUSSION ON THE FINDING :-

The discussion on the major finding of the present study has been presented as following.

On of the major Findings of the present study is there the study was conducted to examine the impact of students use of social media on their academic performance. From the result it can be said that the students who have spent between 5-6 hours have more academic performance than the counterpart. It is in agreement with the research. on effect of using social media the finding of the study showed that there is the study was conducted to examine the effect of students use of social media on their academic performance.

5.03 EDUCATIONAL IMPLICATION OF THE STUDY:-

- The study will be helpful for the teachers and students are connected to each other and can make use of these Social media platforms for the working of their education.

- The study will be helpful for the institutions to identify of right mix of social media based on the personality education level and gender of the students.
- The study will also be helpful For the is sharing and generating Knowledge.

5.04 CONCLUSION :-

The study was conducted to examine the impact of students use of social media on their academic, Performance the study revealed that most of the students had mobile Phones with internet facility. and had Knowledge of the existence of social media As a result the students who have spent between 5-6 hours a day on the social media sites have more academic performance than the counterpart in addition, the study revealed that the students who have used spare moment on the social media sites have more academic performance than the counterpart.

REFERENCES :-

BOOK

Agarwala ,s (2008) , *Psychological foundation of education and statistics*. Panbazar. Bookland.

Devi Bijaya , Rabha Barnali (2022) *project writing*. Manab publication, Panbazar.

Journals

Ahmed I. s Qazi T , (2011) a look out for academic inspect of social networking sites (WNSs)
A student besad perspective . *Africon journal of businesses management*. 5 (12), 5022- 5031

Junco, R, Heiberger ,G , S , Loken .E , (2010). The effect of Twitter on college student
Engagement and crades . *Journal of computer Assisted bearing* 1-14.

Website:-

<https://tojedel.net/journals/tojedel>

<https://link.springer.com/article/10.1007/s12646-022-0067-6>

<https://www.researchgate.net/publication/273765340>

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/article/pmc9660203/>

<https://dialnet.unirioja.es/descarga/articulo/8694399>.

APPENDIX

APPENDIX 1

QUESTIONNAIRE

Instructions :

Please give yours response Yes or No

SI No	Items	Yes	No
1	Do you use social media		
2	Every day you use social media for atleast 6 hours		
3	you use for social media for entertainment		
4	Do you like to be active on social media more than studying		
5	Do you like making friends on social media		
6	You secured 1st division		
7	Does the use of social media have a negative impact on Education		
8	Social media has not helped to You in your studies		
9	Does the use of social media have a Positive impact on education		
10	Does social media help us learn a lot of new information about education		

PROJECT TOPIC

ON

CHALLENGES FOR RURAL GIRLS STUDENTS IN HIGHER EDUCATION

A project submitted for the partial fulfillment of the requirements for the Bachelor degree (Hons) in Education of Gauhati University Paper-EDU-HC-6026

SUPERVISOR

Dr Bijaya Devi

HoD, Education

Lakhipur College

SUBMITTED BY

Name:- Sumit barman

Class:- B A 6th Semester

GU Roll No:-UA-201-101-0136

Registration No:-20023131

College:- Lakhipur College

CERTIFICATE FROM SUPERVISOR

This is to Certified that project entitled "challenges for rural girls students in higher education - with Special reference to Jaleswar Block" has been written by Sumit Barman under my Supervision and that the Candidate has fulfilled all the requirement for preparing the project for his B.A(Hons) in Education, Lakhipur College, and that the project is the result of his own investigation

Dr. Bijaya Devi (Beri)

Name of Supervisor

Dr. Bijaya Devi

HOD Education

Lakhipur College

আগকথা

একল্প এটা কীৰ্ত্তিলে ব'লে বিভিন্ন দিশৰ অৰ্য্যসকল কথাতো প্ৰশ্নকৰে।
এই একল্পৰ বিষয় নিৰ্বাচন কৰোঁতে বহুতো গৱেষকৰ পদ্ধতি অনুকৰণ
কৰা হৈছে। সেইলোকৰ অৰ্য্যসকল আনহাতে একল্পৰ ইদোশ, পদ্ধতি ইত্যাদি
নিৰ্বাচন কৰা হৈছে। একল্পটোৰ ফলাফলে সমাজৰ বিভিন্ন অৱস্থাও সমাজ
কৰ্মত সহায় কৰিলে আশাৰ প্ৰশ্ন আৰ্থক হোৱা হ'লি ভাৱিত। একল্পটো
বিজ্ঞানিক পদ্ধতিৰে কৰাত নিৰ্দেশনাকৰ্মীয়ে যি সহায় আগবঢ়াল তাৰ
বাবে অংশৰ বিজ্ঞানত আগবঢ় কৰিলে।

অতি কম সময়ৰ ভিতৰত একল্পটো সম্পৰ্ণ কৰিব
লগা হোৱা বাবে বিজ্ঞান অৰ্য্যসকল পৰিশীলন আৰু বহুলা পদ্ধতি
অৱল।

শেষত নিৰ্দেশকৰ বিজ্ঞানত আগবঢ় কৰিলে।

শিক্ষার্থী

সুখিত বৰ্ষণ

সূচিপত্র

তালিকা
চিত্র তালিকা

Chapter - I

আবস্থিতি:
অৰ্থায়নটোৰ অংগসমূহ:
অকল্পিত ব্যৱহৃত বিবৰণা সংজ্ঞা:
অৰ্থায়নটোৰ উদ্দেশ্য:
অৰ্থায়নটোৰ পূৰ্বানুমান:
অৰ্থায়নটোৰ সীমাবদ্ধতা:

Chapter - II

গূৰুত্বপাৰ লগত অতিৰিক্ত আৱিৰ্ভাৱ বৃদ্ধি

Chapter - III

গূৰুত্বপাৰ অতিৰিক্ততা আৰু পদ্ধতি
আবস্থিতি:
অৰ্থায়নটোৰ ব্যৱহাৰ কৰা পদ্ধতি:
অৰ্থায়নটোৰ চলক:
অৰ্থায়নটোৰ সলনিপ্ৰণো:
অৰ্থায়নটোৰ নমুনা:
ভাষা সংগ্ৰহৰ আৱিৰ্ভাৱ:
ব্যক্তিগত ভাষা অভিলেখ:

Chapter - IV

ভাষাৰ বিশ্লেষণ আৰু ব্যাখ্যা:

Chapter - V

অকল্পিত ফলাফল আৰু আৱলোকনা:
আবস্থিতি:
অৰ্থায়নটোৰ মুখ্য ফলাফল:
ফলাফলৰ আৱলোকনা:
অৰ্থায়নটোৰ ব্যাখ্যা:

তালিকা (Tables)
List of Tables

১/ তালিকা নং-১ :- উচ্চ শিক্ষা প্রশ্নাবলী ক্ষেত্রে অভিজ্ঞতাৰ
স্বত্বত প্ৰদৰ্শিত বৰ্ণনাকল্পৰ চিত্ৰাঙ্ক কৰা।

২/ তালিকা নং-২ :- উচ্চ শিক্ষাৰ প্রশ্নাবলী ক্ষেত্রে অভিজ্ঞতাৰ
স্বত্বত বৰ্ণনাকল্পৰ বিষয়ে অধ্যয়ন কৰা।

CHAPTER-I

CHAPTER - I

আবহুণ

(Introduction)

বিশ্বৰ বহু ঠাইত প্ৰায় কাল্য ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে উচ্চ শিক্ষা লাভ আৰু
সফলতা লাভৰ ক্ষেত্ৰত উল্লেখযোগ্য প্ৰত্যাহ্বানৰ সন্মুখীন হয়। এই
প্ৰত্যাহ্বানসমূহৰ ভিতৰত থাকিব পাৰে ভেঁতলোকৰ স্থানীয় সম্প্ৰদায়ত
শৈক্ষিক সম্পদ আৰু সুযোগৰ অভাৱ, টিউচন আৰু অন্যান্য খৰচৰ
বাবে আৰ্থিক সম্পদৰ অভাৱ, মহিলাসকলক উচ্চ শিক্ষা গ্ৰহণৰ
পৰা নিৰ্বাহিত কৰা সাংস্কৃতিক বাৰি, আৰু সামাজিক বিচ্ছিন্নতা।

তদুপৰি প্ৰায় নেহালী ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে প্ৰায় শিক্ষানুষ্ঠানৰ
ভিতৰত আৰু বাহিৰত নিগতিগত বৈষম্য, হাৰাশাণ্ডি আৰু শিংগাৰ
সৈতে মুখোমুখি হৈছে। ইয়াৰ ফলত অক্ষতপূৰ্ণ আৰু অনুৰুদ্ধ
শিক্ষণ পৰিবেশৰ সৃষ্টি হ'ব পাৰে যিৰে ভেঁতলোকৰ এই প্ৰত্যাহ্বানসমূহৰ
সামূহ্য বহু প্ৰায় নেহালী ছাত্ৰীয়ে নিজৰ শৈক্ষিক লক্ষ্যত উপনীত
হোৱাৰ ক্ষেত্ৰত ব্যতিক্ৰমী দ্বিভাষাভাৱতা, সৃষ্টিশীলতা আৰু দৃঢ়তা প্ৰদৰ্শন
কৰিছে। কিন্তু উচ্চ শিক্ষাৰ সুবিধা লাভ কৰাত বাৰিৰ সৃষ্টি কৰা
সাংগঠনিক আৰু সাংস্কৃতিক বী বাৰিাসমূহৰ সমাধান কৰাটো নীতি
নিৰ্বাচক, শিক্ষাবিদ আৰু ... সম্প্ৰদায়ৰ নেতাসকলৰ
বাবে এক উচ্চৰী অগ্ৰাধিকৰ হৈছে। ভেঁতলোকৰ শিক্ষা আৰু
অন্যলৈকে বিকল্প কৰি আৰি প্ৰায় নেহালী ছাত্ৰীসকলে
ভেঁতলোকৰ সম্প্ৰদায় আৰু সামাজিক অৱস্থাত অধিক শ্ৰেণীৰ
সম্পূৰ্ণ সংগ্ৰহনা সুকলি কৰিব পাৰে।

এই প্ৰকল্পটোৰ অধীনত প্ৰায় নেহালী ছাত্ৰীসকলে উচ্চ শিক্ষা
গ্ৰহণ প্ৰায় প্ৰত্যাহ্বান সম্পৰ্কে অধিকৰ কৰিছে।

অধ্যয়নটোৰ তাৎপৰ্য (Significance of the study):-

ঐচ্ছিক শিক্ষাত শাস্ত্ৰ কৰ্মৰ চৰিত্ৰে অনুশীলন হোৱা প্ৰত্যাহ্বানসমূহ উল্লেখযোগ্য আৰু নীতি বিৰ্ধাৰক আৰু শিক্ষাবিদসকলৰ অধ্যয়নৰ প্ৰয়োজন। এই প্ৰত্যাহ্বানসমূহ আৰু ইয়াৰ প্ৰভাৱৰ বিষয়ে বুজাবলৈ শাস্ত্ৰ অঞ্চলৰ মহিলাসকলৰ শিক্ষা আৰু সুযোগৰ সুবিধাৰ বৈশ্বা দৃষ্টি কৰাৰ ক্ষেত্ৰত অতি প্ৰয়োজনীয়।

শাস্ত্ৰ কৰ্মৰ চৰিত্ৰে অনুশীলন হোৱা এটা উল্লেখযোগ্য প্ৰত্যাহ্বান হৈছে প্ৰাক্তন শিক্ষাৰ সুবিধাৰ অভাৱ। শাস্ত্ৰ অঞ্চলত প্ৰায়ে সীমিত অক্ষৰ আৰু সুবিধা থাকে, য'ত অল্প অধ্যাপক বিদ্যালয়, অধ্যাপক শিক্ষক কৰ্মচাৰী, আৰু প্ৰযুক্তি আৰু শিক্ষা সম্পদৰ অভাৱে শাস্ত্ৰ জোৱালী চৰিত্ৰসকলৰ শৈক্ষিক অগ্ৰগতিত বাৰম্বাৰ বাধা কৰিব পাৰে আৰু তেওঁলোকৰ হু হুচহুৱা সমস্যাৰ সৈতে অভিযোগিত অৱশিষ্ট হোৱাৰ ক্ষেত্ৰ ক্ষয়ত প্ৰভাৱ পেলাব পাৰে।

• আৰু শাস্ত্ৰ কৰ্মৰ চৰিত্ৰে অনুশীলন হোৱা আৰু এটা প্ৰত্যাহ্বান হ'ল সামাজিক আৰু সাংস্কৃতিক বাধা। এই সামাজিক আৰু সাংস্কৃতিক বাধাক জোৱালীক ঐচ্ছিক শিক্ষা গ্ৰহণৰ পৰা নিৰ্বাহিত কৰিব পাৰে বা তেওঁলোকৰ সুযোগ আৰু পছন্দ সীমিত কৰিব পাৰে।

গেৰেছে গৱেষকে এই বিষয়টো অধ্যয়নৰ দ্ৰুত বাবে সীমিত শাস্ত্ৰাঞ্চলৰ জোৱালীয়ে ঐচ্ছিক শিক্ষা গ্ৰহণত পোৱা প্ৰত্যাহ্বান প্ৰকল্পৰ বিষয়ে বিশদে বিৱৰ্তন কৰিছে।

প্ৰকল্পত ব্যৱহৃত বাৰণাৰ সংজ্ঞা (Operational definition of the terms used):-

প্ৰকল্পটোৰ বিষয় হ'ল - শাস্ত্ৰাঞ্চলৰ জোৱালীয়ে ঐচ্ছিক শিক্ষা গ্ৰহণ

গোৱাণ অত্যাৱহাৰ এই একমুখ ব্যৱহাৰ কৰা বঁজাৰ আৰু বিষয়টোৰ
মৈতে কতিপয় মুহূৰ্ত উপস্থাপন কৰা হৈছে।

অত্যাৱহাৰ (challenge): এনে এটা অসুবিধা বা হাঁচাৰা মিটো অৱস্থা
কিবিবলৈ এতিয়া আৰু দক্ষতাৰ প্ৰদৰ্শন হয়।

প্ৰশ্নাৱলী (inquiry): চহৰ বা নগৰৰ বাহিৰৰ অঞ্চলক বুজাব সাধাৰণতে
কল্যাণকৰণ কৰা, সুস্থিৰতাৰ ব্যৱহাৰ আৰু অৱস্থা আৰু সেৱাৰ
সীমিত সুবিধা।

উচ্চ শিক্ষা (Higher Education): কলেজ বা মহাবিদ্যালয়ৰ পৰ্যায়ৰ শিক্ষা,
সাধাৰণতে স্নাতক আৰু স্নাতক কৰ্মসূচী উচিত যিহে নতুন-ছাত্ৰীসকলক
পেচাদাৰী কৌশলৰ বা অধিক শৈক্ষিক অৱস্থানৰ ক্ষেত্ৰৰ প্ৰদৰ্শন
কৰা।

অৱস্থানটোৰ উদ্দেশ্য (Objective of the Study):

অৱস্থানটোৰ তলত দিয়া উদ্দেশ্যসমূহ অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছে -

১/ উচ্চ শিক্ষা প্ৰদৰ্শন ক্ষেত্ৰত মহিলাসকলৰ স্নাতক প্ৰদৰ্শন
কাৰকসমূহ চিনাক্ত কৰা।

২/ উচ্চ শিক্ষা প্ৰদৰ্শন ক্ষেত্ৰত মহিলাসকলে অনুশীলন হোৱা বাৰ্চা-
সমূহৰ বিষয়ে অৱস্থান কৰা।

অৱস্থানটোৰ পূৰ্বানুমান (Hypothesis) of the Study): একমুখটোৰ
উদ্দেশ্যৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি তলত দিয়া পূৰ্বানুমানটো প্ৰদৰ্শন কৰা হৈছে-

H₀: মহিলা অৱলীকৰণৰ দিশত উচ্চ শিক্ষাৰ ফলস্বৰূপ শক্তিশালী
কৰাৰ বাবে নিতিগত ব্যৱস্থাৰ পৰ্যায়ৰ দিয়া।

অধ্যয়নটোৰ সীমাবদ্ধতা (Delimitations of the study): সীমিত সময়ৰ
ওপৰত একমুখী অধ্যয়ন কৰিব লাগে বাবে তলত দিয়া দিশকেইটোত
অধ্যয়নটো সীমাবদ্ধ কৰা হৈছে -

- (১) অধ্যয়নত ছাত্ৰী অৰ্দ্ধ শিক্ষাৰ্থী হিচাপে স্নাতক অধ্যয়নৰত শিক্ষাৰ্থী
সামৰা হৈছে।
- (২) অধ্যয়নটোৱে উচ্চ শিক্ষাৰ এটা নিৰ্দিষ্ট স্তৰৰ ওপৰত গুৰুত্ব
ৰখা হৈছে।
- (৩) কৰ্মৰত হিচাপে অধ্যয়নৰ চৌকলিক অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছে।
- (৪) অধ্যয়নৰ ক্ষেত্ৰ হিচাপে কেৱলমুঠ স্নাতক হৈছে।

CHAPTER - II

CHAPTER - II

গৱেষণাৰ লগত জড়িত সাহিত্য কৃতি (Review of related literature)

Goswami (2000) এ "Adolescent girls educational challenges in Continuing their studies further" ৰ ওপৰত গৱেষণা কৰিছিল। অধ্যয়নৰ উদ্দেশ্য আছিল প্ৰাক্ষাৰিকতাৰ উচ্চ শিক্ষাৰ মানদণ্ড চিনাক্ত কৰা। এই অধ্যয়নটোৰ ফলাফলে বৈধ যে জেহালীয়ে নিতকৈ এনে ভূমিকাত কল্যাণ কৰাটো কঠিন হ'ব পাৰে আৰু তেওঁলোকৰ আকাংক্ষা সন্তোষ হ'ব পাৰে।

Bombao (2002) এ "Socio-economic status difference in boys and girls" ৰ ওপৰত গৱেষণা কৰিছিল। অধ্যয়নৰ উদ্দেশ্য আছিল উচ্চ শিক্ষা গ্ৰহণৰ বাবে আৰ্থিক বিষয় আৰু জৈৱিক সমস্যাৰ দৰে চিনাক্ত কৰা। অধ্যয়নটোৰ ফলাফল আছিল যে প্ৰাক্ষাৰিকতাৰ জেহালীৰ শিক্ষাৰ বাবে টিউচন, বাচুৰ, পাঠ্যপুথি আৰু অন্যান্য প্ৰয়োজনীয় খৰচ কৰাত অসুবিধা হ'ব পাৰে।

Amano (2005) এ "The details of the enrollment of the students for the higher education based on the gender in top 4 university universities of India" ৰ ওপৰত গৱেষণা কৰিছিল। অধ্যয়নৰ উদ্দেশ্য আছিল যে প্ৰাক্ষাৰিকতাৰ উচ্চ শিক্ষা গ্ৰহণ কৰা মহিলাসকলৰ বিষয়ে বিৱৰ্তন অধ্যয়ন কৰিছিল। অধ্যয়নৰ ফলাফল আছিল পাঠ্যপুথিৰ দৰে প্ৰত্যেক শিক্ষিক সমস্যাৰ আকাৰৰ বাবে জেহালীয়ে উচ্চ শিক্ষাত সফল হ'বলৈ প্ৰয়োজনীয় জ্ঞান আৰু দক্ষতা লাভ কৰাত অসুবিধাৰ সৃষ্টি কৰে।

Bradley (2008) এ "A cross national study over gender differentiation in the higher studies" ৰ ওপৰত গৱেষণা কৰিছিল। অধ্যয়নৰ উদ্দেশ্য আছিল উচ্চ শিক্ষা গ্ৰহণৰ ক্ষেত্ৰত মহিলাসকলৰ ব্যৱহাৰ প্ৰভাৱিত কৰাৰ ক্ষমতা চিনাক্ত কৰা।

অন্তিমৰূপে ফলাফল আছিল ভৌতাত্মিক উচ্চ শিক্ষা গ্ৰহণৰ পৰা
বিৰহীত কৰা সামাজিক বাৰিৰ সৃষ্টি হ'ব পাৰে। লগতে সমসীয়া
পৰা সামাজিক বিচ্ছিন্নতাও সৃষ্টি কৰিব পাৰে।

Gupta (2010) এ "The number women in the field of science
that in the higher studies in the science stream" ৰ
ওপৰত গুৰুত্ব দিছিল। অন্তিমৰূপে উদ্দেশ্য আছিল উচ্চ শিক্ষা গ্ৰহণৰ
ক্ষেত্ৰত মহিলাসকলে অনুশীলন হোৱা বাৰিৰ সৃষ্টিৰ বিষয়ে অধি
অন্তিম কৰা। অন্তিমৰূপে ফলাফল দেখুৱায় যে ভৌতাত্মিক
বিশ্ববিদ্যালয়ৰে শ্ৰেণীত উন্নীত হোৱাও অনুশীলনৰ সৃষ্টি কৰিব পাৰে।

CHAPTER - III

CHAPTER - III

গৱেষণা আৱিকল্পনা আৰু পদ্ধতি (Research Design and Methods)

আৱহাণি (Introduction)

গৱেষণা এককালৰ বাবে তথ্য সংগ্ৰহ কৰা প্ৰক্ৰিয়াটোক কৰ্মপদ্ধতি (Methodology) বুলি জনা যায়। তাত্ত্বিক বা ব্যবহারিক গৱেষণাৰ বাবে তথ্য সংগ্ৰহ কৰিবলৈ এটা নিৰ্দিষ্ট পদ্ধতি অৱলম্বন কৰিব লাগে।

গৱেষণা কৰ্মপদ্ধতি দৰাচলতে লৈক্ষিক গৱেষণাৰ পূৰ্বানুমান গভীৰতা কৰিবলৈ ব্যৱহাৰ কৰা হয়। এটা ভাল আৱিকল্পনাৰ প্ৰয়োজনীয়তা, সাক্ষাৎকৰণ, গৱেষণা তথ্য গভীৰতাক অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হয়।

গৱেষণা কৰ্মপদ্ধতিত গৱেষকক সমস্যাটো চিনাক্তকৰণ কৰাৰ পৰা শেষ লিখাৰ পৰ্যন্ত উপনীত হোৱালৈ সকলো প্ৰক্ৰিয়া অন্তৰ্ভুক্ত কৰে। এই অধ্যয়ন গৱেষণা এটা সুচাৰুৰূপে সম্পন্ন কৰিবলৈ গৱেষকক কিদূৰ আগভাগিছিল তাৰ বুজাবোৰা দাঙি ধৰা বুলি।

অধ্যয়নটোত ব্যৱহাৰ কৰা পদ্ধতি (Method used in the study):

উপযুক্ত পৰিকল্পনাই এককালৰ উদ্দেশ্যত উপনীত হোৱাত কৰ্তী অধিক নিৰ্দেশনা যোগান ধৰে। গৱেষণা এটাৰ ক্ষেত্ৰত পৰিকল্পনা বুলি এককাল ব্যৱহাৰ কৰা পদ্ধতি, যাক কেতিয়াও তথ্য সংগ্ৰহৰ বাবে নমুনা, আহিলা আদি উপযুক্তভাৱে অৱলম্বন কৰা হয়।

এককালৰ উদ্দেশ্যলৈ দৃষ্টি নিৰ্দেশ কৰি গৱেষকক বৰ্ণনামূলক উল্লিখ পদ্ধতি (Descriptive Survey Method) প্ৰয়োগ কৰা হৈছে। বৰ্ণনামূলক উল্লিখ পদ্ধতিয়ে বৰ্তমানত কি হৈ আছে তাৰ ওপৰত বৰ্ণনা আৰু ব্যাখ্যা আগবঢ়ায়। অধ্যয়নটোত বিজ্ঞাত প্ৰক্ৰিয়াৰ দ্বাৰা বৰ্তমান পৰিস্থিতিত

দুশ্যমান অৱস্থাতোৰ সীচক ব্যাখ্যা কৰিবলৈ তথ্য সংগ্ৰহ কৰা হয়।
এই পদ্ধতিৰ দ্বাৰা যথেষ্ট তথ্য সংগ্ৰহ কৰি বিশ্লেষণ, ব্যাখ্যা অথবা
প্ৰতিবেদনৰেই প্ৰস্তুত কৰে - ই তথ্যসমূহৰ পৰিসীমিত হোৱাৰিলা কৰাৰ
তথ্যত যোগান ধৰে।

অধ্যয়নটোৰ চলক (Variables of the study):

বিভিন্ন সাক্ষ্যকৃত উদ্ভাৱৰ পৰা প্ৰত্যেকক আত্মস্থানৰ ভেতৰলৈ
উচ্চ শিক্ষা প্ৰদান পোৱা প্ৰত্যাহ্বানৰ প্ৰকাৰৰ অধ্যয়ন
কৰাটো সীচক আৰু প্ৰত্যাহ্বান হ'লি বিবেচনা কৰিছিল। সেই উদ্দেশ্য
আগত সাক্ষ্য অধ্যয়নটোৰ চলক নিৰ্ণয় কৰিছিল।

(ক) নিৰ্ভৰশীল চলক (Dependent variable): আত্মস্থানৰ ভেতৰলৈ
(Rural Girls)

(খ) স্বতন্ত্ৰ চলক (Independent variable) - উচ্চ শিক্ষা প্ৰদান পোৱা
প্ৰত্যাহ্বান (for challenges in higher education)

অধ্যয়নটোৰ জনসংখ্যা (Populations of the study):

জনসংখ্যাই প্ৰত্যেকক এটাও অধ্যয়ন কৰিবলৈ নিৰ্বাচন কৰা
অঞ্চলটোৰ সমস্ত জনসংখ্যাকে সাক্ষ্যি লাভ। বৰ্তমানৰ অধ্যয়নটোৰ
প্ৰত্যেক জনসংখ্যাৰ ব্ৰহ্মৰ অন্তৰ্ভুক্ত আত্মস্থানৰ সকলো ভেতৰলৈকে
নিৰ্বাচন কৰিছিল। এইটো আগতে উল্লেখ কৰা হৈছে যে, বৰ্তমানৰ
প্ৰকল্পটোৰ উদ্দেশ্য হ'ল উচ্চ শিক্ষা প্ৰদানৰ ক্ষেত্ৰত সাক্ষ্যিলাভ কৰা সকলো
সকলো সাক্ষ্যিলাভ কৰি অধ্যয়ন কৰা।

গতিকে,
জনসংখ্যাৰ ব্ৰহ্মৰ অন্তৰ্ভুক্ত আত্মস্থানৰ সকলো ভেতৰলৈকে
জনসংখ্যাৰ অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছে।

অধ্যয়নটোৰ নমুনা (Sample of the study):

প্ৰকল্পৰ এটাৰ কাৰে নিৰ্বাচন কৰি নমুনা ল'ব গাৰি নিৰ্বাচন

এককটো অধ্যয়নৰ নিৰ্ভৰযোগ্যতা আৰু বৈধতা বঢ়ে। সেইদৰে অধ্যয়নটোত সাক্ষ্য অংশীদাৰৰ গাৰিসীমা বহল হলে বৈধ সাক্ষ্য হোৱা যায়, কিন্তু সীমিত সময়ৰ ভিতৰত একক এটা সাক্ষ্য কৰিবলগীয়া হয় বাবে ইয়াৰ অধ্যয়নত ব্যৱহৃত নমুনা (sample) ও সীমিত হয় আৰু অধ্যয়নৰ ক্ষেত্ৰতো সীমিত কৰিবলগীয়া হয়।

ওপৰোক্ত সকলো বিলাক দিশ চাৰি-আৰি চাই গৱেষকে অধ্যয়নৰ নমুনা (sample) সীমিত কৰিছে। সেয়ে তলতৰ ব্লকৰ অন্তৰ্ভুক্ত প্ৰাক্ষ্যপত্ৰৰ চৌৱালী ২০ গৰাকী নিৰ্বাচন কৰি অধ্যয়নটোত নমুনা হিচাপে ৰাখি লৈছিল। লক্ষীপুৰ মহাবিদ্যালয় চৰ্ম্ম স্বাস্থ্যসিকৰ ছাত্ৰী সকলোক নমুনা হিচাপে ৰখা হৈছে।

তথ্য সংগ্ৰহৰ আহিলা (Tools for the study):

গৱেষণাত আহিলা প্ৰয়োগ কৰি সঠিক তথ্য সংগ্ৰহ কৰা হয়। প্ৰাক্ষ্যপত্ৰৰ চৌৱালীয়ে ঈচ্ছা শিক্ষা প্ৰাপ্ত পোতা প্ৰত্যাহতানৰ প্ৰত্যহ সঙ্গৰ্কে অধ্যয়ন কৰিছিল গৱেষকে তলত দিয়া আহিলাসমূহ ব্যৱহাৰ কৰিছিল।

ব্যক্তিগত তথ্য অভিবেক্ষ (personal data sheet):

ঈচ্ছা শিক্ষা প্ৰত্যাহতানৰ প্ৰতি প্ৰাক্ষ্যপত্ৰৰ চৌৱালীৰ মনোভাৱ, উয়, ইচ্ছা ইত্যাদি সংগ্ৰহ কৰিছিল গৱেষকে ব্যক্তিগত তথ্য অভিবেক্ষ প্ৰত্যহ কৰিছিল।

শৈক্ষিক কৃতিত্বৰ স্কোৰ (Academic Achievement score):

ঈচ্ছা শিক্ষা প্ৰাপ্ত পোতা প্ৰত্যাহতান সূচক হিচাপে প্ৰাক্ষ্যপত্ৰৰ চৌৱালী পতা সংগ্ৰহ কৰা হৈছে।

তথ্যৰ গাৰিসাংখ্যিক পদ্ধতি (Statistical techniques of the data):

আহিলা যেনে :- ব্যক্তিগত তথ্য অভিবেক্ষ ব্যৱহাৰ কৰি সংগ্ৰহিত

ডাটাসেট হল কেঁচা তথ্য (Raw data)। এই কেঁচা তথ্যসমূহ
পরিভাষ্য সহায় লৈ বিশ্লেষণ নকৰিলে ভৰ্তীৰ হৈ পৰে। এই
প্ৰক্ৰিয়াটোত সংগৃহীত তথ্যক বৰ্ণনামূলক পৰিভাষ্য (Descriptive
Statistics) ৰ সহায়ত বিশ্লেষণ কৰা হৈছে। এই প্ৰক্ৰিয়াটোত
ব্যৱহাৰ কৰা হৈছে।

CHAPTER-IV

CHAPTER - IV

ତଥ୍ୟ ବିଶ୍ଳେଷଣ ଆବ. ସ୍ୱାଧୀନତା

Analysis and interpretation of data

প্রকল্পৰ এই অধ্যয়নত সংগৃহীত তথ্যৰ পুৰণানুবদ্ধ বিশ্লেষণ আৰু ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা হৈছে। প্রকল্পটোৰ উদ্দেশ্য অনুসৰে সংগৃহীত তথ্যৰ পুৰণানুবদ্ধ বিশ্লেষণ আৰু ব্যাখ্যা প্ৰদান কৰা হৈছে। তথ্যৰ বিশ্লেষণত পৰিসংখ্যাই অত্যন্ত গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰে। পৰিসংখ্যাৰ ব্যৱহাৰ গবেষণা এটাৰ বাবে অপৰিহাৰ্য অবিচ্ছেদ্য অংগ। সংগৃহীত তথ্যৰ সঠিক বিশ্লেষণ অপৰিহাৰ্য প্রকল্প এটাই কোনো অৰ্থ বহন নকৰে।

তথ্যৰ বিশ্লেষণ বৰ্ণনাত্মক (Descriptive) আৰু যুক্তিপূৰ্ণ (Inferential) হিচাপে বিভক্ত কৰিব পাৰি। বৰ্তমানৰ প্ৰকল্পটোত গৱেষক বৰ্ণনাত্মক পৰিসংখ্যাৰ ব্যৱহাৰ কৰিছে।

ସର୍ବାନୁମାନ ବିଶ୍ଳେଷ (Descriptive) analysis): ସର୍ବାନୁମାନ ବିଶ୍ଳେଷ

আলংকার, লৈঙ্গিক চিত্র, বেথা চিত্র ইত্যাদিক অন্বেষণ করে। শিক্ষার্থীর
শৈল্পিক ক্ষমতাসমূহকে আলংকারের সহায়ত বিশেষণে করে শিক্ষণীয়
উপলব্ধি হয়ে থাকে। অর্থাৎ একজনকে উদ্দেশ্যে অক্ষম করেছিল
কারণ আলংকারের গাঠনিক বর্ণনামূলক গতিশীলতার দ্বারা গড়ে, যার
বিচ্ছিন্নতা আদিত ব্যাখ্যা করা হয়।

ଉତ୍ତର ଉପାଦାନ (Analysis of Data) :-

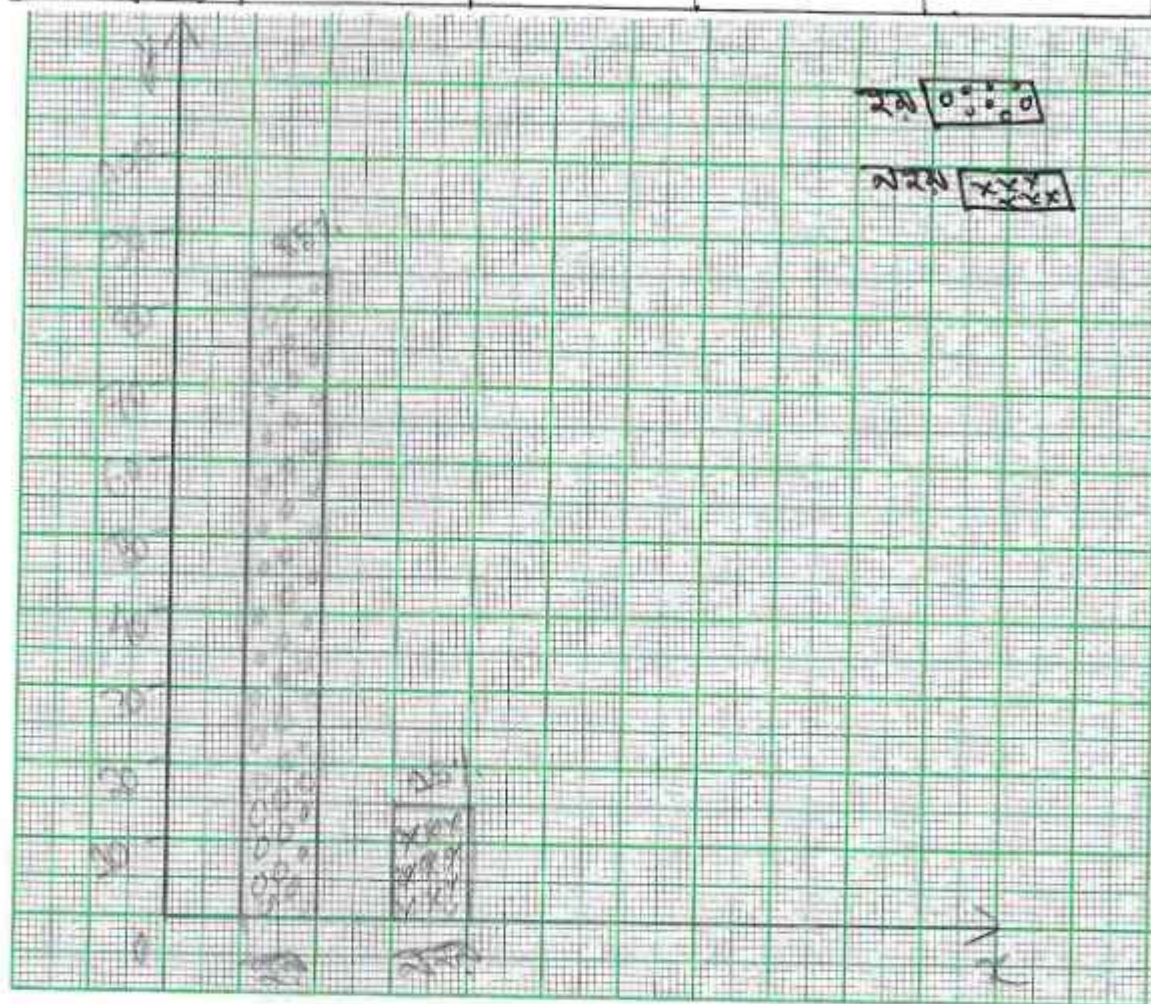
উদ্দেশ্য 1 (Objective 1) : উক্ত শিক্ষা প্রকল্পৰ ক্ষেত্ৰত অধিনায়কসকলৰ
মাজত প্ৰচাৰিত কাৰ্যসূচীৰ চিনাক্ত কৰা।

উক্ত শিক্ষা অংশৰ ক্ষেত্ৰত মহিলাসকলৰ সাক্ষৰতাৰ অৱস্থা
সংশ্লিষ্ট চিনাক্ত কৰা হৈছে। তালিকা ২-১০ ৩ ইয়াক দেখুওৱা
হৈছে।

Q. No 1 টিম শিক্ষিত প্রায় কয়টি বিচলন আপন কোমো
প্রত্যাহারক সমুদায় হৈছে বৈকি

তালিকা নং-১

কয়	%	নম্ব	%	কয়
১৭	৪৫	৩	১৫	১০০

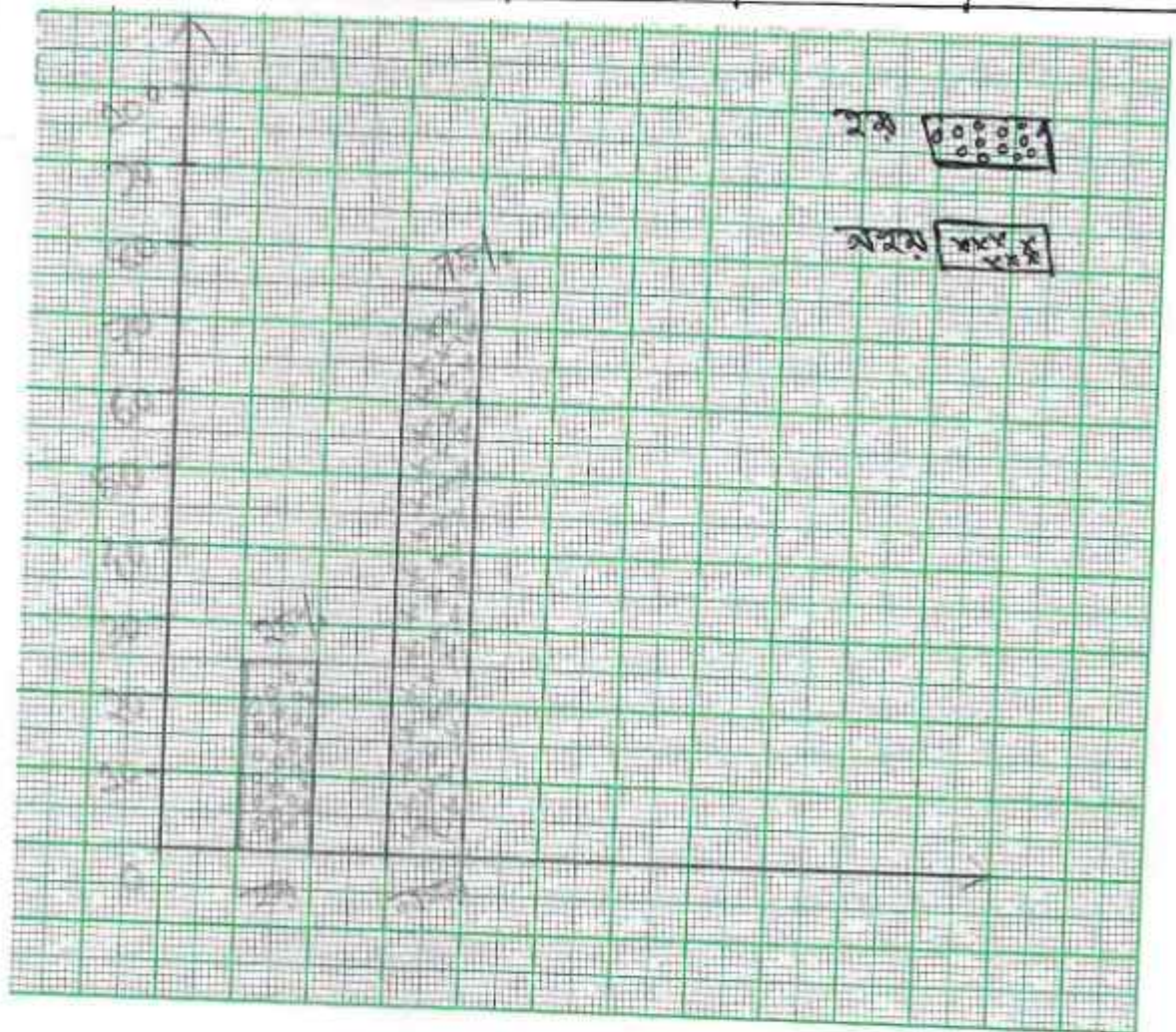
চিত্র নং ১ বৈকিক উপস্থাপন

আবহ তালিকা নং ১-র পরা দেখা যায় যে, ৪৫%
জোড়ালীয়ে টিম শিক্ষার প্রত্যাহারক সমুদায় হয়। অন্যভাবে
১৫% হৈছে প্রত্যাহারক সমুদায় নম্ব।

Q. No:-2 পাটপুটি আৰু প্ৰস্তুতিৰ দৰে প্ৰাপ্ত শিক্ষাব্থনক
অৱশ্যে সুবিধা আছে?

তালিকা নং-২

স্ব	%	নম্বৰ	%	মুঠ
১	২৫	১৫	৭৫	১০০

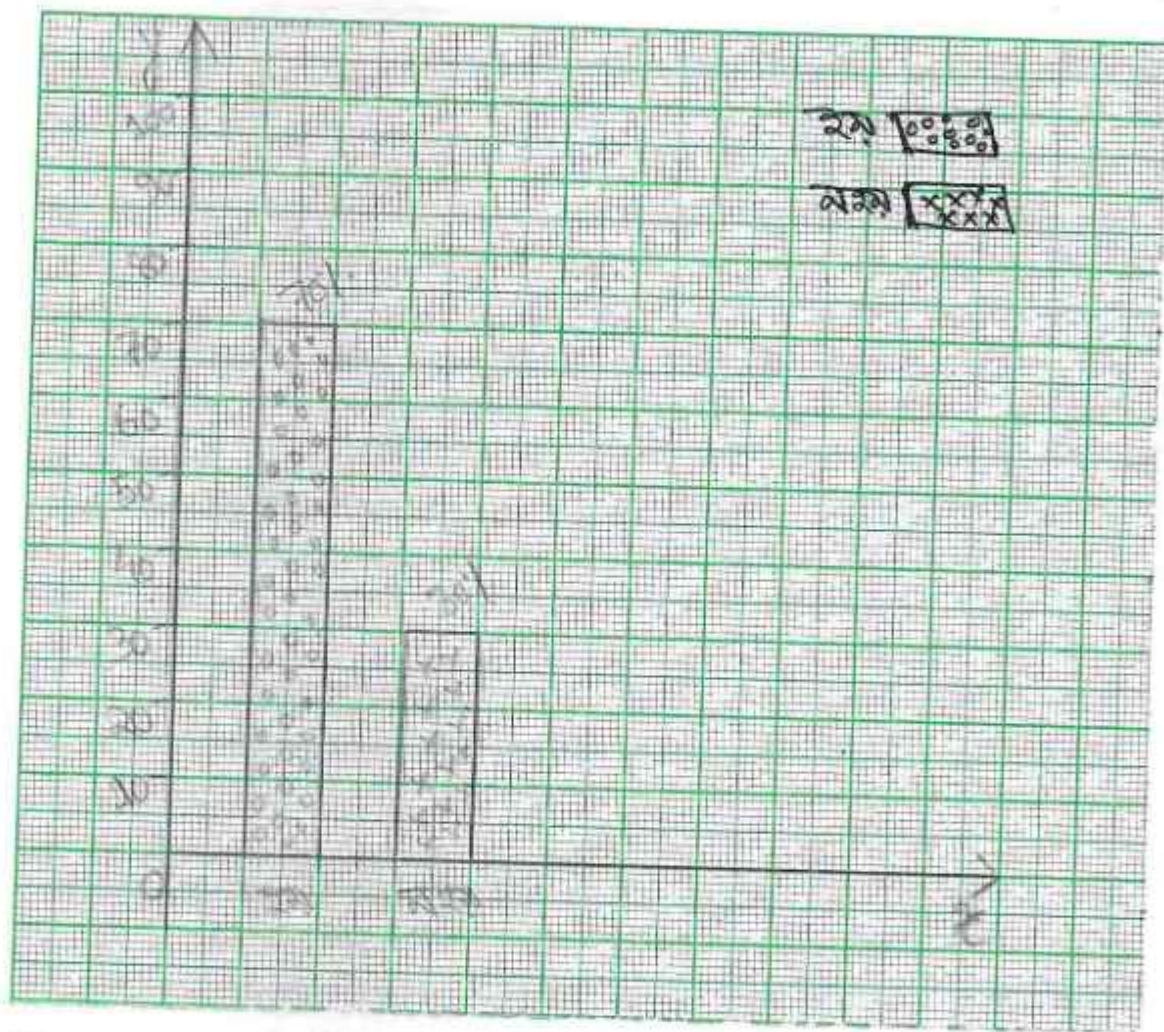
চিত্ৰ নং ২ বৈশিষ্ট্য উপস্থাপন

ওপৰৰ তালিকা নং ২ৰ পৰা দেখা যায় যে, পাটপুটি আৰু
প্ৰস্তুতিৰ দৰে সুবিধা ২৫% ছোৱালীয়ে পাইছে। সিহঁতে ৭৫%
ছোৱালীয়ে এই সুবিধা পোৱা নাই।

৭.৭৩.৩ উচ্চ শিক্ষা গ্রহণৰ ক্ষেত্ৰত আগুনি যেনে আৰ্থিক প্ৰত্যাহ্বানৰ সন্মুখীন হৈছে নেকি?

তালিকা নং ৩

হয়	%	নয়	%	মুঠ
১৭	৭০	৬	৩০	১০০

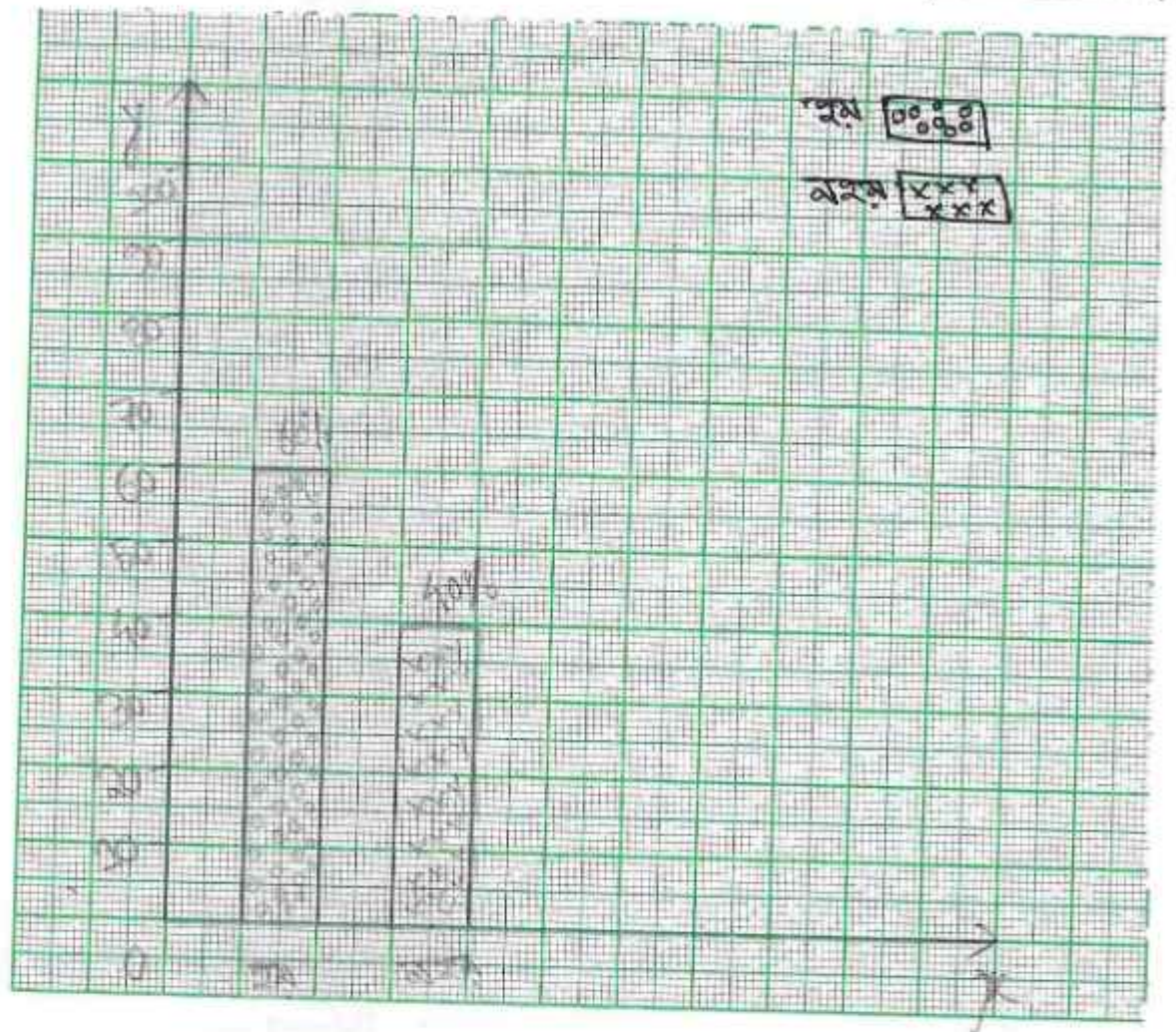
চিত্ৰ নং ৩ বৈজ্ঞানিক উপস্থাপন

৩৭৩ৰ তালিকা নং ৩ ৰ পৰা দেখা যায় যে, ৭০% ছোৱালীয়ে আৰ্থিক প্ৰত্যাহ্বানৰ সন্মুখীন হৈছে। অন্যহাতে ৩০% হৈ মোক নাই।

Q. 250.4 উচ্চ শিক্ষাত গ্রাম্য জোহালিৰ সহযোগিতাৰ অভাৱ বৈকি?

তালিকা নং-১

হুম	%	নহুম	%	মুঠ
১২	৬০	৮	৪০	১০০

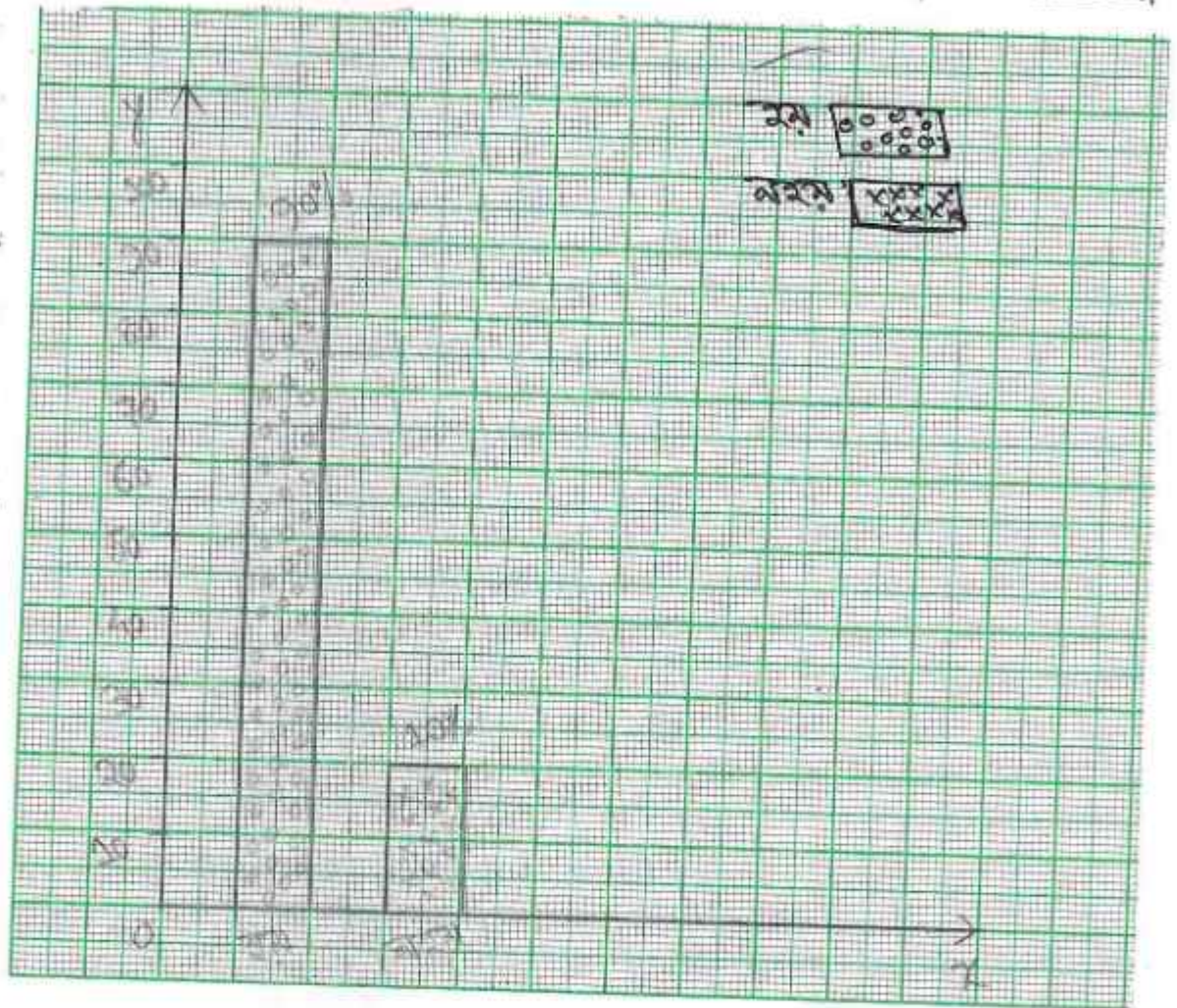
চিত্ৰ নং-১ বৈমিক উপস্থাপন

ওপৰত তালিকা নং-১ ৰ পৰা দেখা যায় যে, ৬০% জোহালিৰে উচ্চশিক্ষা অৰ্থাত সহযোগিতা পাইছে। আনহাতে ৪০% জোহালিৰে সহযোগিতা পোৱা নাই।

৭.৭৩০ ৬ আনুষ্ঠানিক বা আনুষ্ঠানিক বর্ষে অংশগ্রহণের উচ্চ শিক্ষা গ্রহণ করার অনুবর্তিতা দিচ্ছে নেকি?

তালিকা নং-৬

সুখ	%	নসুখ	%	মোট
18	90	2	10	100

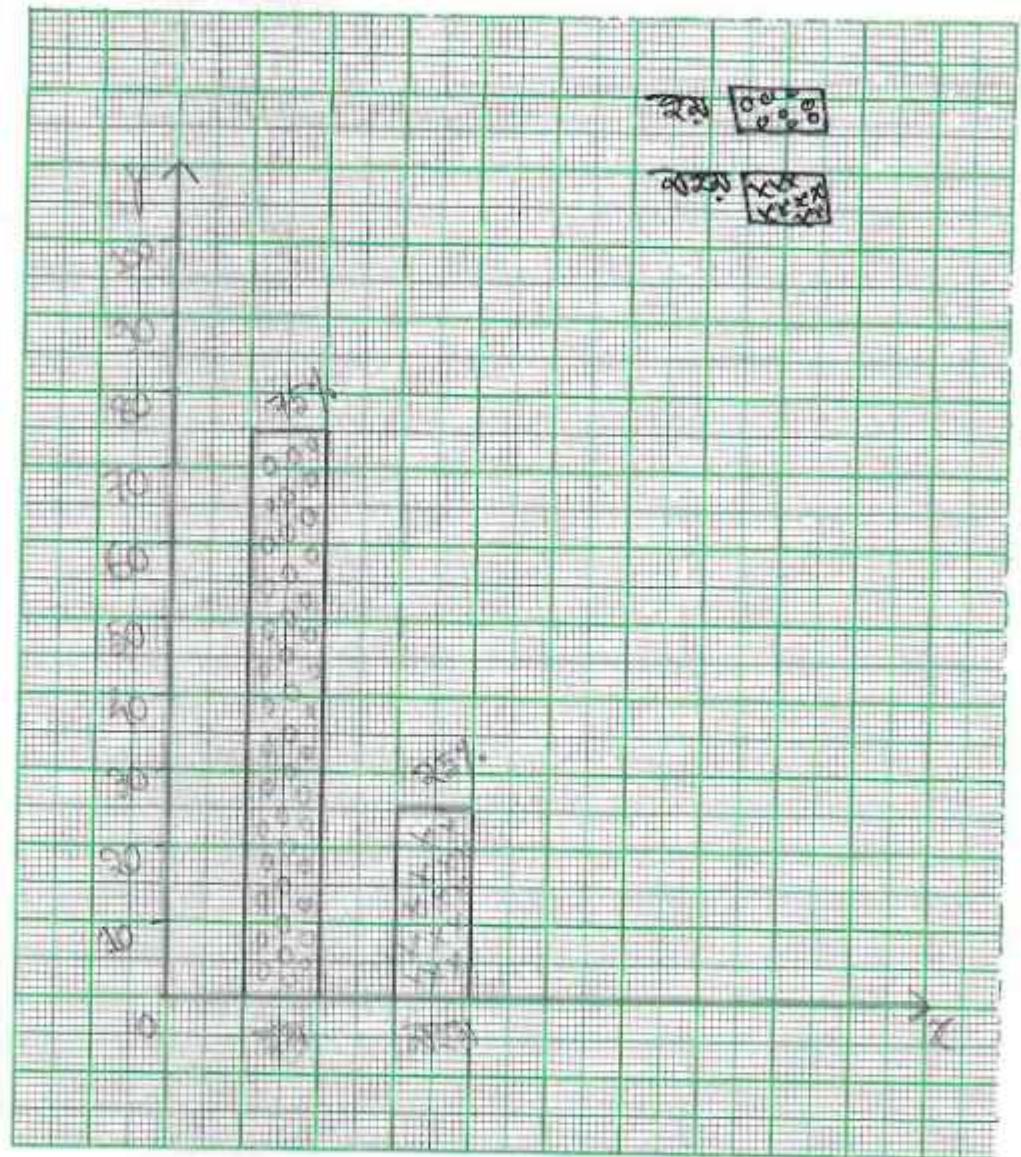
চিত্র নং ৬ বৈশ্বিক উপস্থাপন

ওপর তালিকা নং ৬ র পরা দেখা যায় যে ৯০% ছাত্রলীয়ে উচ্চ শিক্ষা শেষে আনুষ্ঠানিক বর্ষের অনুবর্তিতা দিচ্ছে। অন্যদিকে ১০% ছাত্রলীয়ে হে আনুষ্ঠানিক বর্ষের অনুবর্তিতা দিচ্ছে না।

Q 110 8 ଆମ୍ଭର ବୈଜ୍ଞାନିକ ସମସ୍ତ ସଫଳତା କାର୍ଯ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରର ଲଗା ବନ୍ଧ
କେଉଁ?

ତାଲିକା ନଂ- 8

ସଂ	%	ସଂ	%	ସୁଟ
15	75	5	25	100

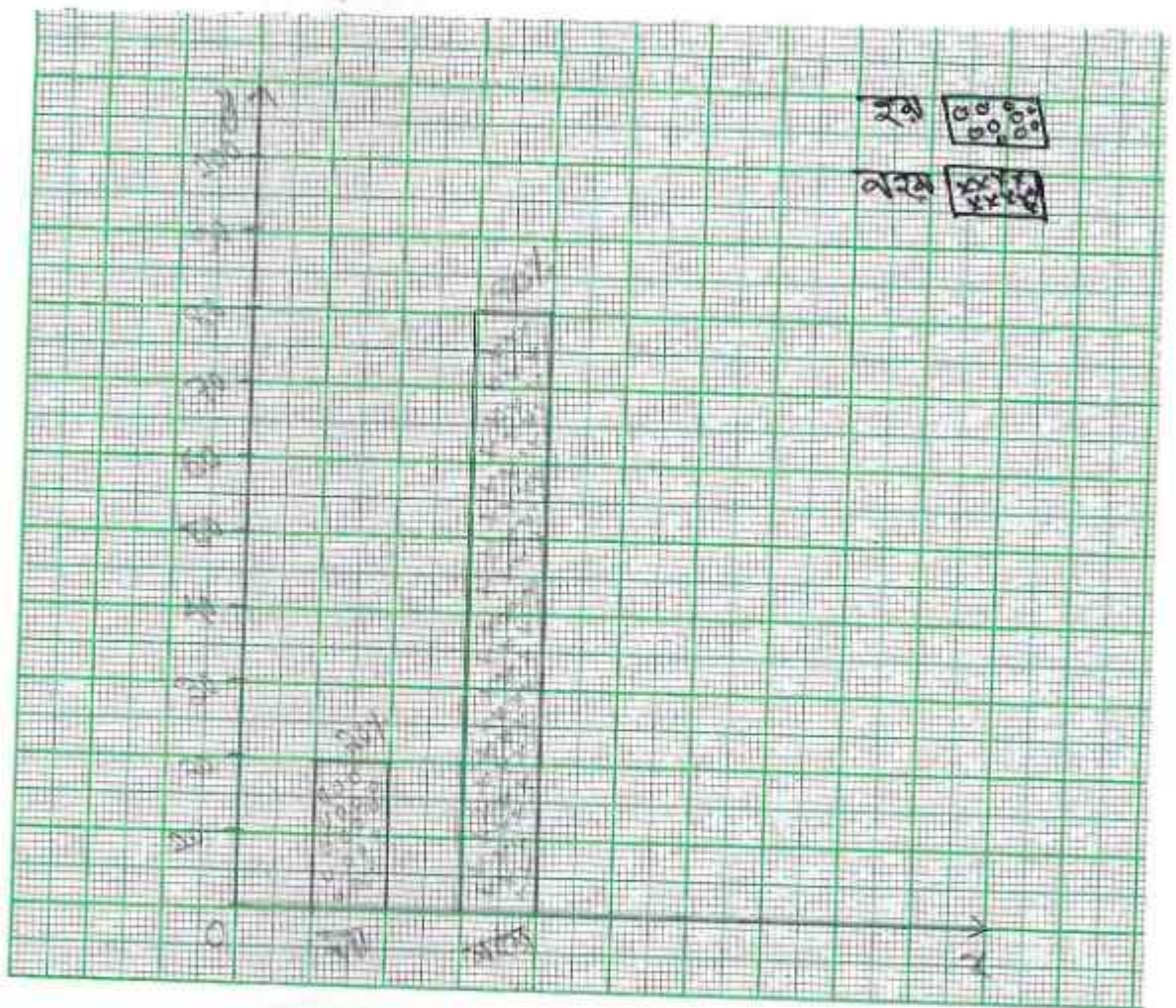
ପିଅ ନଂ 8 ବୈଜ୍ଞାନିକ ଓପରାସନ

ଓପରାସନ ତାଲିକା ନଂ 8 ର ପଞ୍ଚମ ଡେଞ୍ଜା ସ୍ଥାନରେ 75% ହୋଇଥିବାରୁ
ବୈଜ୍ଞାନିକ ସମସ୍ତ ସଫଳତା କାର୍ଯ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରର ଲଗା ବନ୍ଧ ହେଉଛି ଆନୁମାନିକ 25%
ହୋଇଥିବାରୁ ବୈଜ୍ଞାନିକ ସମସ୍ତ ସଫଳତା କାର୍ଯ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରର ଲଗା ବନ୍ଧ।

৩.১০০ ৭ বর্তমান আখুনি উচ্চ শিক্ষা গ্রহণ কৰি আছে বৈকি?

তালিকা নং-৭

ক্ৰম	%	সংখ্যা	%	মুঠ
৭	২০	১৫	৪০	১০০

চিত্র নং-৭ বৈশিষ্ট্য উপস্থাপন

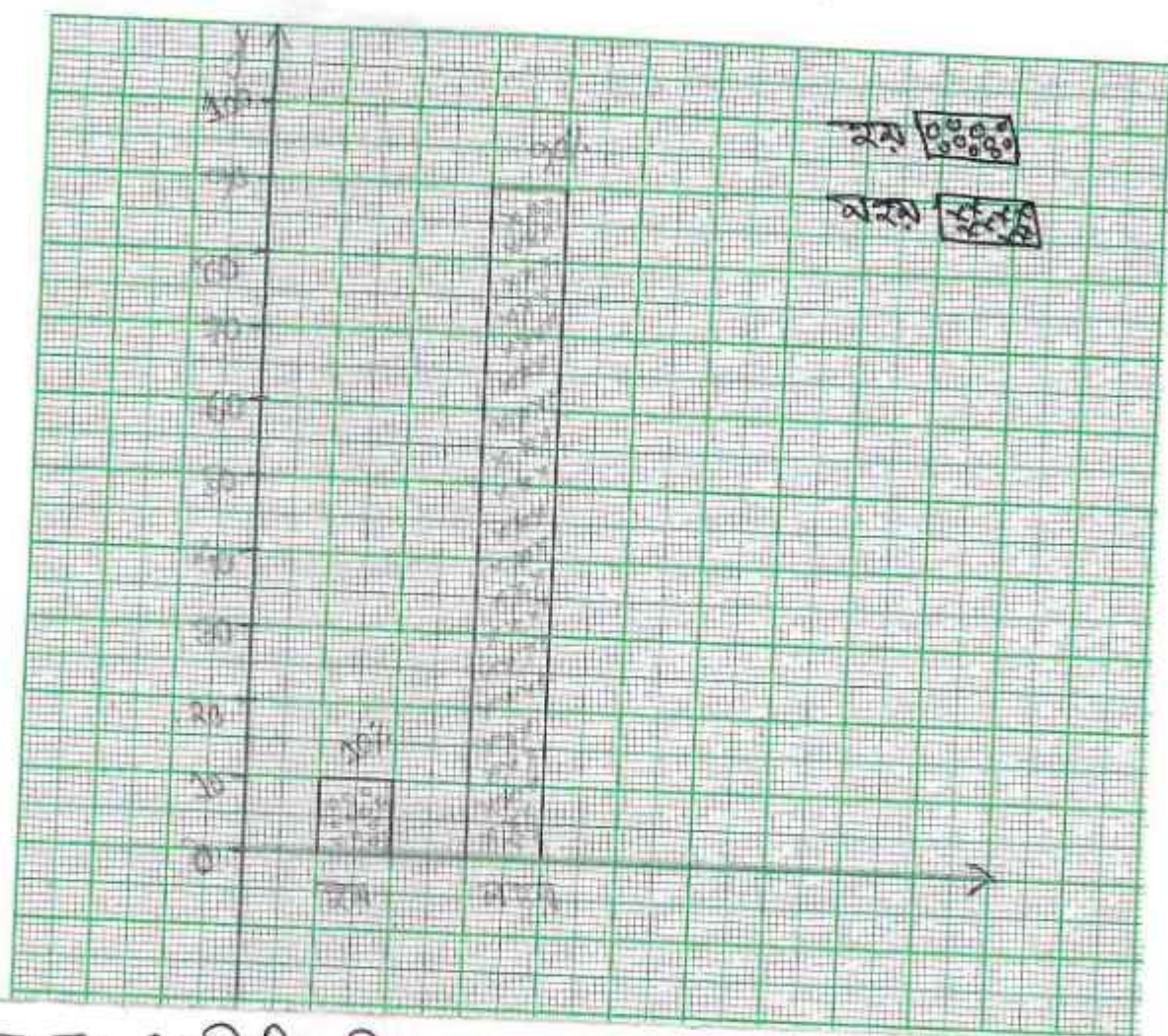
উপরের তালিকা নং ৭ ব পরা দেখা যায় যে, উচ্চ শিক্ষা গ্রহণের ক্ষেত্রে ২০% ছাত্রালীর সুবিধা আছে। অসম্বন্ধে ৪০% ছাত্রালীর সুবিধা নাই।

Q. No 10. ঐচ্ছ শিক্ষা গ্রহণের ক্ষেত্রে আগের বছর প্রাপ্ত সুবিধা আদায়

তালিকা নং- 10

হর	%	বহু	%	মোট
2	10	18	90	100

N=20

চিত্র নং- 20, বৈশিষ্ট্য উপস্থাপন

তালিকা নং- 10 ব পরা দেখা যায় যে, গ্রাম্য জোরালী
10% জোরালীয়ে ঐচ্ছ শিক্ষা গ্রহণত সুবিধা পায়। অন্যভাবে 90%
জোরালীয়ে ঐচ্ছ শিক্ষা গ্রহণত ক্ষেত্রে সুবিধা নাপায়।

CHAPTER-V

CHAPTER - V

প্রকল্পৰ ফলাফল আৰু আলোচনা (Findings of project and Discussion)

আৰম্ভণি (Introduction) :- প্রকল্পটোৰ অৰ্থায়নৰ বিষয়বস্তু আগবঢ়াবলৈ চোৱালীয়ে ঠমু শিক্ষা গ্রন্থত পোৱা প্ৰত্যাহ্বান। অৰ্থায়নটো পৰিচালনা কৰিবলৈ কিছুমান উদ্দেশ্যত লোৱা হৈছিল আৰু পূৰ্বানুমানো ৰখি লোৱা হৈছিল। ~~আৰু~~ অৰ্থায়নটোৰ উদ্দেশ্যত উল্লিখিত হ'বলৈ প্রকল্পটোৰ লগত জড়িত তথ্য সংগ্ৰহ কৰা হৈছিল। - কাঠিন্যত তথ্য অভিলেখৰ দ্বাৰা লগতে ছফ-ছফীৰ শৈক্ষিক ফলাফল সংগ্ৰহ কৰি। ওপৰৰ অৰ্থায়নত ইয়াৰ ব্যাখ্যা আৰু বিশ্লেষণ কৰা হৈছে। এতিয়া এই অৰ্থায়নত প্রকল্পটো অৰ্থায়নৰ ফলাফলৰ সাৰাংশ প্ৰস্তুত কৰিব বিচৰা হৈছে।

পেৰিদৰ বৰ্তমানৰ অৰ্থায়নত তলত অৰ্থায়নটোৰ দ্বি-উদ্দেশ্যক পুনৰ ঘোষণা হৈছে -

১/ ঠমু শিক্ষা ~~অধ্যয়ন~~ গ্রন্থৰ ক্ষেত্ৰত মহিলাসকলৰ স্নায়ুত প্ৰভাৱিত কাৰকসমূহ চিনাক্ত কৰা।

২/ ঠমু শিক্ষা গ্রন্থৰ ক্ষেত্ৰত মহিলাসকলে অনুভৱিত হোৱা বৰ্ষা সমূহৰ বিষয়ে অৰ্থায়ন কৰা।

এই অৰ্থায়নত অৰ্থায়নটোৰ উদ্দেশ্য আৰু পূৰ্বানুমানৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি বৃহৎ ফলাফলসমূহৰ বিশ্লেষণ বিৱৰণ দিয়া হৈছে। প্রকল্পটোৰ বিশ্লেষণ আৰু ব্যাখ্যা কৰি পোৱা ফলাফলৰ ব'ল তলত দিয়া ৰূপত :-

অৰ্থায়নটোৰ বৃহৎ ফলাফল (Major findings of the study) :

আগবঢ়াবলৈ চোৱালীয়ে ঠমু শিক্ষা গ্রন্থত পোৱা প্ৰত্যাহ্বান অৰ্থায়নটোৰ বাবে লক্ষীপুৰ মহাবিদ্যালয়ৰ চতুৰ্থ শাস্ত্ৰাধিকাৰ ২৫ গৰাকী ছফী নিৰ্বাচন কৰা হৈছে।

এই প্রকল্পটো অৰ্থায়ন কৰি পোৱা ফলাফলসমূহ তলত দিয়া ৰূপত -

(১) ২০ গৰাকী শ্ৰমিক জোহালীৰ ১৭ গৰাকী অৰ্থাৎ ৮৫% জোহালীয়ে উচ্চ শিক্ষা
প্ৰাপ্ত প্ৰত্যাহ্বানৰ অনুশীলন হৈছে। বাকী ৩ গৰাকী অৰ্থাৎ ১৫% হে
প্ৰত্যাহ্বানৰ অনুশীলন হোৱা নাছিল।

(২) উচ্চ শিক্ষা প্ৰাপ্ত হৈছে শ্ৰমিক জোহালীয়ে আৰ্থিক প্ৰত্যাহ্বানৰ
তুলনামূলক অধিকৰণ কৰি পোৱা হৈছে যে-২০ গৰাকীৰ ভিতৰত
১১ গৰাকী অৰ্থাৎ ৫৫% জোহালীয়ে প্ৰত্যাহ্বানৰ অনুশীলন হৈছে আৰু
৯ গৰাকী অৰ্থাৎ ৪৫% জোহালীয়ে হোৱা নাছিল।

(৩) গাৰ্হস্থি আৰু প্ৰকৃতিৰ দূৰ প্ৰমাণ শিক্ষানুষ্ঠানৰ অধ্যয়ন সুবিধা কৰে
৮ গৰাকী অৰ্থাৎ ৪০% জোহালীয়ে সুবিধা পাইছে। বাকীতে ১২ গৰাকী অৰ্থাৎ
৬০% জোহালীয়ে এই সুবিধা পোৱা নাছিল।

(৪) ২০ গৰাকীৰ ৪ গৰাকীয়ে অৰ্থাৎ ২০% উচ্চ শিক্ষা প্ৰাপ্ত অৰ্থাৎ শিক্ষা
বাকীতে ১৬ গৰাকী অৰ্থাৎ ৮০% জোহালীৰ অধ্যয়নৰ অধ্যয়ন।

(৫) উচ্চ শিক্ষা প্ৰাপ্ত হৈছে শ্ৰমিক জোহালীয়ে চৰকাৰী সুবিধা ২০ গৰাকীৰ
মাজত বাকী ১১ গৰাকী অৰ্থাৎ ৫৫% হে সুবিধা পাইছে ৭ গৰাকী অৰ্থাৎ
৩৫% পোৱা নাই।

(৬) ২০ গৰাকীৰ ভিতৰত ১৪ গৰাকী অৰ্থাৎ ৭০% জোহালীয়ে উচ্চ শিক্ষাৰ
প্ৰাপ্ত আৰ্থিক বৰ্গৰ অনুশীলন হৈছে বাকী ৬ গৰাকী অৰ্থাৎ ৩০%
জোহালীয়ে হে আৰ্থিক বৰ্গৰ অনুশীলন হোৱা নাছিল।

(৭) ২০ গৰাকী শ্ৰমিক জোহালী ৮ গৰাকী অৰ্থাৎ ৪০% হে শিক্ষানুষ্ঠানৰ
জোহালীৰ উপযুক্ত ব্যৱস্থাৰ সুবিধা আছে ১২ গৰাকী অৰ্থাৎ ৬০% জোহালীয়ে
শিক্ষানুষ্ঠানৰ অধ্যয়ন জোহালীৰ উপযুক্ত ব্যৱস্থাৰ সুবিধা আছে।

(৮) ২০ গৰাকীৰ ১৫ গৰাকী অৰ্থাৎ ৭৫% গৰাকী জোহালীয়ে বৈজ্ঞানিক
অধ্যয়নৰ ক্ষমতা বৰ্দ্ধনৰ লগা হৈছে আৰু ৫ গৰাকী অৰ্থাৎ ২৫%
জোহালীৰ অধ্যয়নৰ ক্ষমতা বৰ্দ্ধনৰ লগা নহয়।

(৯) উচ্চ শিক্ষা প্ৰাপ্ত হৈছে ২০ গৰাকীৰ ১ গৰাকী অৰ্থাৎ ৫%
জোহালীৰ সুবিধা আছে ১৯ গৰাকী অৰ্থাৎ ৯৫% জোহালীৰ সুবিধা নাই।

(১০) শ্ৰমিক জোহালী ২ গৰাকী ১০% জোহালীয়ে উচ্চ শিক্ষা প্ৰাপ্ত সুবিধা

সামগ্রিক গ্রন্থ
(References)

Books:

- 1/ Koul, L (2010) : Methodology of Educational Research.
- 2/ Dr. Devi Bijaya and Dr. Rabha Baranali (2022) — Dept of Education, Lakhipur College and published by Momab publications.

Journals:

- Amano, Masako (1997) : Women in higher Education, Higher Education Vol. 34 No. 2 September 1997 p. 215-235
- Gupta (2007) : Women Working in higher Education.
- Hannum (2003) : Poverty and Basic Education in Rural area, village, Households, and Girls' and Boys' Enrollment Article in Comparative Education Review 47(2) May (2003)

ব্যক্তিগত তথ্য

নাম :-

শ্রেণী :-

সহাবিদ্যালয়ৰ নাম :-

প্ৰশ্নাবলী

নিৰ্দেশনা : তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ 'হয়' বা 'নহয়' উত্তৰ '✓' চিহ্নেৰে দিয়া

- ১) উচ্চ শিক্ষাত প্ৰাক্তন কৰণৰ দ্বাৰা দ্বিতীয় আঙুলিৰে কেমেৰা প্ৰত্যাহ্বানৰ অনুশীলন হৈছে বৈধ? ☐ হয় ☐ নহয়
- ২) পাঠ্যপুথি আৰু প্ৰযুক্তিৰ দৰে প্ৰস্তুত শিক্ষানুষ্ঠানক সম্পাদনা কৰিবলৈ আহেনে? ☐ হয় ☐ নহয়
- ৩) উচ্চ শিক্ষা প্ৰদৰ্শন ক্ষেত্ৰত আঙুলিৰে কেমেৰা আৱিৰ্ভাৱ প্ৰত্যাহ্বানৰ অনুশীলন হৈছে বৈধ? ☐ হয় ☐ নহয়
- ৪) উচ্চ শিক্ষাত প্ৰাক্তন ছোৱালীৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ অভাৱ বৈধ? ☐ হয় ☐ নহয়
- ৫) প্ৰাক্তন ছোৱালীৰ শৈক্ষিক প্ৰয়োজনীয়তা পূৰণৰ বাবে চৰকাৰী কৰ্মসূচী আহেনে? ☐ হয় ☐ নহয়
- ৬) আন্তৰ্জাতিক বা স্থানীয়কৈ কৰ্মক্ষেত্ৰত আঙুলিৰে উচ্চ শিক্ষা প্ৰদৰ্শন কৰাত অনুৰিণা দিয়ে বৈধ? ☐ হয় ☐ নহয়
- ৭) আঙুলিৰে শিক্ষানুষ্ঠানত অহা মোক কৰিবলৈ উৎসাহিত হোৱাটো অনুৰিণা আহেনে? ☐ হয় ☐ নহয়
- ৮) আঙুলিৰে বৈজ্ঞানিক কৰ্মৰ দ্বাৰা কৰ্মৰ ক্ষেত্ৰত কটকট লাগা হয় বৈধ? ☐ হয় ☐ নহয়
- ৯) বৰ্তমান আঙুলিৰে উচ্চ শিক্ষা প্ৰদৰ্শন কৰি আহে বৈধ? ☐ হয় ☐ নহয়
- ১০) উচ্চ শিক্ষা প্ৰদৰ্শন ক্ষেত্ৰত আঙুলিৰে প্ৰস্তুত অনুৰিণা আহেনে? ☐ হয় ☐ নহয়

LAKHIPUR COLLEGE, LAKHIPUR

TOPIC

**Causes of Indiscipline among Government
Secondary School Students.**

Supervisor

**Dr. Bijaya Devi
HOD, Education
Lakhipur College**

Submitted by:-

Name: Swarnomoye Dutta

Class: B.A.6thSemester

Roll No.UA-201-101-0137

Paper: EDU-HC-6026

Registration No. 20023133

**DEPARTMENT OF EDUCATION,
LAKHIPUR COLLEGE, LAKHIPUR**

ଅଧ୍ୟାୟ

ଆଲିକା

ଚିତ୍ର ଆଲିକା

Chapter - I

Page NO

1-4

ଆବଶ୍ୟକତା:

ଅବିକଳାତାତ୍ମକ ଆଲିକା:

ଅବିକଳାତାତ୍ମକ ଆଲିକା ଆଲିକା:

ଅବିକଳାତାତ୍ମକ ଆଲିକା:

ଅବିକଳାତାତ୍ମକ ଆଲିକା:

ଅବିକଳାତାତ୍ମକ ଆଲିକା:

Chapter - II

ଆଲିକାତ୍ମକ ଆଲିକା ଆଲିକା 5-8

Chapter - III

ଆଲିକାତ୍ମକ ଆଲିକା ଆଲିକା 9-12

ଆବଶ୍ୟକତା:

ଅବିକଳାତାତ୍ମକ ଆଲିକାତ୍ମକ ଆଲିକା:

ଅବିକଳାତାତ୍ମକ ଆଲିକା:

ଅବିକଳାତାତ୍ମକ ଆଲିକା:

ଅବିକଳାତାତ୍ମକ ଆଲିକା:

ଅବିକଳାତାତ୍ମକ ଆଲିକା:

Chapter - IV

ଅବିକଳାତାତ୍ମକ ଆଲିକାତ୍ମକ ଆଲିକା 13-25

Chapter - V

ଅବିକଳାତାତ୍ମକ ଆଲିକାତ୍ମକ ଆଲିକା 26-32

ଆବଶ୍ୟକତା:

ଅବିକଳାତାତ୍ମକ ଆଲିକାତ୍ମକ ଆଲିକା:

ଅବିକଳାତାତ୍ମକ ଆଲିକା:

ଅବିକଳାତାତ୍ମକ ଆଲିକା:

ଆଲିକା:

প্রকল্প বিষয়

চমকাষী ঞাৰ্ষ্যত্ৰিক বিদ্যালয়ত দ্বাৰ-দ্বাৰীৰ ত্ৰাণত অনুজ্ঞাপনশীল
কাৰণ —

বিজ্ঞান ইংলৈখনত লক্ষীপুৰ ব্লক

A Project Submitted for the partial fulfillment
of the requirements for the Bachelor degree (Hons)
in Education of Gauhati University paper-EDU-HC-6026

Supervisor,
Dr. Bijaya Devi
HOD. Education
Lakhipur College

Submitted By,
Name:- Swarnomoye Dutta
Class:- B.A. 6th Semester
GU. Roll NO:- UA-201-101-0137
Regd NO:- 20023133
Lakhipur College.

CERTIFICATE FROM SUPERVISOR

This is to certify that the project entitled "Indiscipline among government secondary school students - with special reference to Lakhipur Block" has been written by Swarnomoye Dutta under my supervision and that the candidate has fulfilled all the requirements for preparing the project for her B.A (Hons) in Education, Lakhipur college, and that the project is the result of her own investigation.

Dr. Bijaya Devi-(ben)
Name of Supervisor

Dr. Bijaya Devi

HOD, Education

Lakhipur college

আগকথা

প্রকল্প চর্চা কবিরূপে হলে বিভিন্ন দিগন্ত অন্বেষণ করাতে
প্রয়োজন। এই প্রকল্পের বিষয় নির্বাচন করেঁতে বাধ্যতো
একেকের স্বাধীনতা অনুসরণ করা হইবে। তেওঁলোকের অন্বেষণের
আনন্দের প্রকল্পের উদ্দেশ্য, স্বাধীনতা ইত্যাদি নির্বাচন করা হইবে।
প্রকল্পের ফলাফলে আমরা কিছু কিছু অমঙ্গল অর্জন করিতে
অসমর্থ হইলে আমরা স্বয়ং আর্থিক সহায়তা দান করিব।
প্রকল্পের নিয়মিতকরণে অমঙ্গল করিতে নির্দেশিত জগৎকে নি-
অসমর্থ অমঙ্গল হইলে তাহা বাধে অমঙ্গল বিন্যাস জ্ঞান করিব।

অতি কম অমঙ্গল হইলেও প্রকল্পের অমঙ্গল করিতে
জগৎ সহায়তা বাধে ইমাত্র অন্বেষণের স্বাধীনতা আর নমুনা
অমঙ্গল করিব।

সেই নির্দেশক বিন্যাস জ্ঞান করিব।

নিম্নগামী
অন্যথা দণ্ড

ତାଲିକା (Tables) List of Tables

- 1) ତାଲିକା ନଂ-1 :- ଟିକାକାରୀ ଆବୃତ୍ତିକ ବିଦ୍ୟାଳୟର
ସାଜ-ସଜୀବ ଆବୃତ୍ତି ଅନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ
ଚିତ୍ରାଙ୍କ ଲେଖନୀ ।
- 2) ତାଲିକା ନଂ-2 :- ଟିକାକାରୀ ଆବୃତ୍ତିକ ବିଦ୍ୟାଳୟର
ଅନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକର ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଆବୃତ୍ତିକ ବିଦ୍ୟାଳୟର
ପ୍ରତିଷ୍ଠା ମାମଲା, ସିଂଗା ଏବଂ ଡିଜିଟାଲିଜେସନ୍ ଆବୃତ୍ତି ଅନୁଷ୍ଠାନ
ଅବସ୍ଥାନ ଲେଖନୀ ।

ଚିତ୍ର ତାଲିକା List of figures

- 1) ଚିତ୍ର ନଂ-1 :- 15-25

CHAPTER - I

আবহুনি (Introduction)

চৰকাৰী আৰ্থিক বিদ্যালয়ৰ ছাত্র-ছাত্রীৰ মাধ্যমত অনুশাসনশীলতাৰ
 ব্যৱস্থা আৰ্থিক বিদ্যালয়ত ছাত্র-ছাত্রীৰ আত্মনিয়ন্ত্ৰণ আৰু
 নীতি-নিয়ম মানন নকৰাৰ প্ৰত্যাহ্বান। এই আচৰণ বিৰুদ্ধে
 ক্ষমত প্ৰকাশ দাখিল কৰাৰে মানে:- অনুপস্থিতি, পলম হোৱা,
 বিদ্যালয় অধি ভোগা, শিক্ৰ আৰু কৰ্মপদ্ধতিৰ আঁতৰি অহা,
 গুৰুত্বহীনতা, আৰু - হিচি পেলোৱা। চৰকাৰী আৰ্থিক
 বিদ্যালয়ৰ ছাত্র-ছাত্রীৰ মাধ্যমত অনুশাসনশীলতাৰ বিস্তাৰণ
 বহু দেশত এক বড় চিন্তা বিষয় হৈ পৰিছে কাৰণ ইয়াত
 মনত ছাত্র-ছাত্রীৰ আৰ্থিক শিক্ষাৰ আদৰ্শ আৰু আৰ্থিক
 বিকাশৰ উপৰি নৈতিকতাৰ প্ৰভাৱ পৰিছে। এই অৱস্থা
 শিক্ষাৰ মানদণ্ড আৰু বিদ্যালয়ৰ অনুশাসন প্ৰভাৱ পেলোৱা
 আছে। গতিকে এই বিষয়টোক হৈ চৰকাৰী আৰ্থিক বিদ্যালয়
 -অন্তৰ্গত অনুশাসন আৰু ইতিবাচক শিক্ষাৰ পৰিৱেশ গঢ়ি
 তোলাৰ দ্বাৰা মনোৱস্ত কৰাৰ দ্বাৰা আশা কৰাৰে আৰু
 শুদ্ধভাৱে।

এই প্ৰকল্পটোৰ আধাৰত প্ৰতিটো লক্ষ্যৰ অঞ্চলত
 লক্ষ্যৰ লক্ষ্য মানিমাৰী হাৰ্ডৱেৰ ছাত্র-ছাত্রীৰ
 অনুশাসনশীলতাৰ কাৰণ আৰু অৰ্থাৎ কৰিছিল।

ଅବିଷୟନୀୟତା ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ (significance of the study):

ଟପକାଣୀ ଆର୍ଥିକ ବିଦ୍ୟାଳୟର ହାତ-ହାଣିଆ ଶାସ୍ତ୍ର ଅନୁଶାସନଶୈଳୀର ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟବୃତ୍ତର କାରଣ - ଶିକ୍ଷାର ଲୋକାତ୍ମକ ପରିଣତି ହାତ-ହାଣି ଆଉ ଆମେରିକୀୟ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଚ୍ୟୁରା ଡେଲୋର ଉପରେ ପଡ଼ିପାରେ । ଅନୁଶାସନଶୈଳୀର ଏହି କାରଣ - କିନ୍ତୁ ଆମ ଡେଲୋର ଆଗରୁ ହୁଏନ ଡେଲୋର ହେଲା :-

ନିର୍ଦ୍ଦେଶିକ ପ୍ରଦର୍ଶନ :- ଅନୁଶାସନଶୈଳୀର ହାତ-ହାଣି ନିର୍ଦ୍ଦେଶିକ ପ୍ରଦର୍ଶନର ଲୋକାତ୍ମକ ପ୍ରଭାବ ଦେଖାଯାଏ । ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୀ ଆକର୍ଷଣର ଲିଙ୍ଗ ହୋଇ ହାତ-ହାଣିର ଫଳରେ ଅନୁଶାସନ ଉପରେ ବଢ଼ିବା ବା କ୍ଷତିରୁତା କାରଣ କହିତ ହେବା ପାରେ, ଯଦିଓ ତେଣୁ ଆମେ ଗ୍ରେଡ୍ ଆଉ ଆମେରିକୀୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିକ ଚାହିଦା ପ୍ରଭାବ ଦେଖାଯାଏ ।

ବିଦ୍ୟାଳୟର ଶୃଙ୍ଖଳା :- ଅନୁଶାସନଶୈଳୀର ହାତ-ହାଣି ଆଉ କର୍ମଚାରୀର ଶୃଙ୍ଖଳାରେ ପ୍ରଭାବ ଦେଖାଯାଏ । ଶିକ୍ଷାଦାନର ଆକର୍ଷଣରେ ଆକର୍ଷଣର ଲିଙ୍ଗ ହୋଇ ହାତ-ହାଣିର ଫଳରେ ଶିକ୍ଷକ ଆଉ ଆମେରିକୀୟ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଦେଖାଯାଏ ; ଯାହା ଫଳରେ ଶିକ୍ଷକ ଆମେରିକୀୟ ଆକର୍ଷଣର ଶୃଙ୍ଖଳା ହେବା ପାରେ ।

ପ୍ରକଳ୍ପର ବ୍ୟବହାର ବିଶେଷତା (operational definition of the terms used) :-

ପ୍ରକଳ୍ପର ବିଶେଷତା :- ଟପକାଣୀ ଆର୍ଥିକ ବିଦ୍ୟାଳୟର ହାତ-ହାଣି ଶାସ୍ତ୍ର ଅନୁଶାସନଶୈଳୀର କାରଣ । ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପର ବ୍ୟବହାର କାରଣ ବିଶେଷତା ଆମେରିକୀୟ ଶିକ୍ଷକ

ବାଜିତା ସ୍ୱାଧୀନ ଉପହାସନ କଣ ହିତ —

ହାତ-ହାତୀ :- ଝିଆରୀ ଦ୍ୱାରା ପିନ୍ଧାଳୟ ଧା-ଲିଙ୍ଗାବୃତ୍ତୀନତ
ନାମଢେଇ କଣ ଆଫ ଟିଆରିକ ଅର୍ଥାତ୍ କଣ ବାଜିକ
ବ୍ରାହ୍ମଣା ହୁ । ଇହି ପ୍ରାନ୍ତତ ଇ-ପିନ୍ଧେକାଢେ ଆର୍ଥାତ୍
ପିନ୍ଧାଳୟ ହାତ-ହାତୀକ ଦୁକ୍ତାମ୍ ଅିଅକଳୟ ବାସ ଆର୍ଥାତ୍
୧୧ ବ ବା ୧୮ ବହୁବ୍ୟ ହିତବ୍ୟ ।

ଅବୁଲ୍ଲାସନଶିନତ :- " ଅବୁଲ୍ଲାସନ" ଲାକଣେ ହାତ-ହାତୀ
ନିମ୍ନକ୍ରମ ଅଥା, ଅବାବିତା ଆଫ ବିଶ୍ୱାଂଶଲ ଆଚ୍ଛନତ
ବ୍ରାହ୍ମଣ । ଶିଟି ପିନ୍ଧାଳୟ ଅତିବିତି ନିମ୍ନବ୍ୟ ବିଷୟେ ଧାସ ।

ଅବିଷ୍ଟାଣୀର ଡିଜେକ୍ଟିଭ (objectives of the study) :-

ଅବିଷ୍ଟାଣୀର ବାସେ ତଳତ ନିମ୍ନ ଡିଜେକ୍ଟିଭମୂଳ ଗଣି କଣ
ହିତ :-

- ① ଚଢ଼ାଢ଼ୀ ଆର୍ଥାତ୍ ପିନ୍ଧାଳୟ ହାତ-ହାତୀ ଆକ୍ରତ
ଅବୁଲ୍ଲାସନଶିନତା ପିନ୍ଧିନ ଧାବ ଟିଆକ କଢ଼ିପାଳି । କଣ ।
- ② ଚଢ଼ାଢ଼ୀ ଆର୍ଥାତ୍ ପିନ୍ଧାଳୟ ଅବୁଲ୍ଲାସନଶିନତ ଆଫ
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଆମାଦିକ ନିମ୍ନ ମେନେ :- ଡୁଢ଼ିଆ ବେସନ, ଶିଂଆ
ଆଫ ଡୁଢ଼ାଗିଦିବ ଆକ୍ରତ ଅନ୍ଧାର୍କ ଅବେସନ କଣ ।

ଅବିଷ୍ଟମନାଟିଏ ପୂର୍ବାବୁଝାନ (Hypothesis of the study):

ଅନୁଷ୍ଠାନଟିଏ ଶିକ୍ଷାଗତ ଉନ୍ନତ ଶିକ୍ଷା ଦେଇ ତଳେ ଦିଆ
ପୂର୍ବାବୁଝାନଟି ପ୍ରମୁଖ କଥା ଚିହ୍ନ:-

H₀ :- ଟିକାକାରୀ - ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ
ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ବିଦିତ - ଏବଂ ତଥ୍ୟ ମଧ୍ୟ ।

ଅବିଷ୍ଟମନାଟିଏ ଶିକ୍ଷାପଦ୍ଧତି (Delimitations of the study):

ଶିକ୍ଷାଗତ ଉନ୍ନତ - ଶିକ୍ଷାଗତ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଅନୁଷ୍ଠାନ କାର୍ଯ୍ୟ ନାମ
ବାଦେ ତଳେ ଦିଆ ଦିନରେ ଶିକ୍ଷା - ଅବିଷ୍ଟମନାଟି ଶିକ୍ଷାପଦ୍ଧତି
କଥା ଚିହ୍ନ -

① ଅବିଷ୍ଟମନାଟି ଶିକ୍ଷାଗତ ବିଷୟର ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ class X ତ
ଅବିଷ୍ଟମନାଟି ଶିକ୍ଷାଗତ ଆକାର ଚିହ୍ନ ।

② ଅନୁଷ୍ଠାନ ଶିକ୍ଷାଗତ ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ଅବିଷ୍ଟମନାଟି ଶିକ୍ଷାଗତ
କାର୍ଯ୍ୟଗତ - ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ଶିକ୍ଷାଗତ ଚିହ୍ନ ।

CHAPTER - II

গবেষণার লগত জড়িত আদিত্য কৃতি (Review of related literature)

আবহুনি (Introduction) :-

গবেষণার লগত জড়িত আদিত্য কৃতিয়ে গবেষণার তেউঁথ গবেষণার লগত জড়িত প্রাথমিক জ্ঞানৰ বিষয়ে অন্যত অহাম কৰে । গবেষণার প্রণালীপদ্ধি আৰু বিজ্ঞানভিত্তিক অবিদ্যমান কৰিবলৈ ইয়াৰ প্রয়োজন আদিত্য । আধোপৰি ইয়ে গবেষণার তেউঁথ অবিদ্যমানৰ তেউঁথ, উদাহৰণ, পদ্ধতি আদি নিৰ্বাচনত অহাম কৰে ।

বুজিও গবেষণার লগত জড়িত আদিত্য কৃতিয়ে গবেষণার নিৰ্ণ গবেষণা পদ্ধতিসমূহ অবিদ্যমান কৰিবলৈ সন্মত অহাম কৰে । চমুকৈ গবেষণার লগত জড়িত আদিত্য কৃতি অবিদ্যমানৰ উদাহৰণ হ'ল :-

- i) প্রফেশ্যনাল লগত জড়িত অৰ্থত আদিত্যতা অংগৰ কথা,
- ii) পূৰ্বজ্ঞানৰ গঠন কথা,
- iii) গবেষণার বাবে স্তম্ভ প্রণালী নিৰ্বাচন কথা,
- iv) অন্য গবেষণার কি-বিধনেৰে অন্য অংগৰ কৰিছে তাৰ বিষয়ে জন ।

এই অবিদ্যমানত গবেষণার পূৰ্বত বৰ্তমানৰ বাবে নিৰ্বাচন কৰা প্রফেশ্যনাল স্তম্ভৰ কথা অবিদ্যমানৰ বিষয়ে অফ অমীক্ষা চলাইছিল।

⑤ Pal . S (2009) অ- "Indiscipline among government Secondary School students" অধ্বনত অবিদ্যমান কৰিছিল ।

অবিদ্যমানৰ উদাহৰণ আছিল আমাৰ স্বাৰ্থমিত বিদ্যালয়ত

অনুশাসনহীনতাৰ বাবে দাপ্তৰী কাৰ্যক্ষমতাই বিকল হয় ।
 এই অধ্যয়নটোৱে প্ৰকাশ কৰিছে যে, বিদ্যালয়ত বিদ্যমান
 অশিক্ষণৰ কাৰ্য্যকৰী দৃষ্টিৰ ফল হ'ল : স্বাভাৱিক অৱস্থাৰ অধিবেশন
 বৃদ্ধি হয় সেৱা হাজ-হাজীৰফলৈ আঁকিছে দৰ্শন
 আৰু কৰ্মৰ আৰম্ভণি আৰু বৈশিষ্ট্য অনুসৰি-এই
 অৱস্থাৰ ফলত অৱস্থা হয় আৰম্ভণি ।

২) Sharma . R. k .Dr. (2014) " Students : Indiscipline
 Types, causes and possible solutions : The causes
 of secondary school in cameroon . অৱস্থা অধ্যয়ন
 অৱস্থা অধ্যয়ন কৰিছিল । এই অধ্যয়নৰ বৈশিষ্ট্য আছিল
 বৰদোষ চৰ্চাৰ আৰম্ভণি বিদ্যালয়ত হাজ-হাজীৰ অৱস্থা
 অনুশাসনহীনতাৰ অৱস্থা অৱস্থাৰ ফলত শিক্ষকসকলে
 প্ৰশ্ন কৰা বৈশিষ্ট্যমূলক । এই অধ্যয়নটোৱে প্ৰকাশ কৰিছে
 যে, শিক্ষাৰ্থীৰ শিক্ষণ আৰম্ভণিৰ আৰম্ভণি-অৱস্থা
 অৱস্থা বিৱিধ বৈশিষ্ট্য . আৰম্ভণি, বুলিবাৰু ; আৰম্ভণি
 ফলত, ফল-নাফা, ব্যৱস্থা কৰা ।

৩) Sasikumar . V. Dr. (2017) " Survey of the
 causes of indiscipline among students in government
 secondary schools " অৱস্থা অধ্যয়ন কৰিছিল । এই
 অধ্যয়নৰ বৈশিষ্ট্য আছিল হাজ-হাজীৰ প্ৰত্যেক বিদ্যালয়ত
 অনুশাসনহীন অৱস্থাৰ বৈশিষ্ট্য কৰা । এই অধ্যয়নটোৱে প্ৰকাশ
 কৰিছে যে, অৱস্থাৰ ফলত ; অৱস্থাৰ ফলত বৈশিষ্ট্য
 অৱস্থাৰ ফলত বৈশিষ্ট্য আৰম্ভণি আৰম্ভণি বিদ্যালয়
 অৱস্থাৰ ফলত বৈশিষ্ট্য অৱস্থাৰ ফলত বৈশিষ্ট্য ।

CHAPTER - III

অব্যয়নগেৰ চলক (Variables of the study) :-

বিভিন্ন অব্যয়নৰ আৱিত্যকৃতি হৈছে অথবা অৱস্থাতে ~~কিছু~~ চৰকাৰী অৱিক্ষিপক বিদ্যালয়ৰ আশত অৱলম্বনশীলতাৰ কাৰণ অৱশ্যে অব্যয়ন কৰাৰে অৰ্থিক আৰু প্ৰায়োগিক বুলি বিবেচনা কৰিছিল। সেই হেতুকে আগত বাক্য অব্যয়নগেৰ চলক নিৰ্বাচন কৰিছিল।

① স্বতন্ত্ৰ চলক (Independent variable) :-

অৱলম্বনশীলতা (Indiscipline) ।

অব্যয়নগেৰ জনসংখ্যা (Population of the study) :-

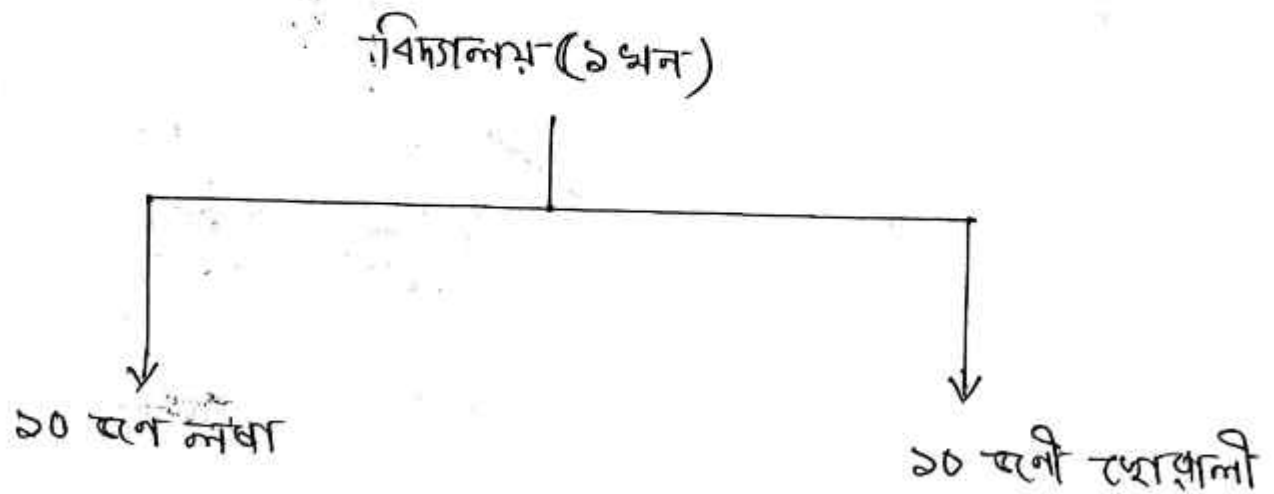
অব্যয়নগেৰ বাবে কলিমাৰী হাইস্কুলৰ দশম শ্ৰেণীৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক নিৰ্বাচন কৰা হৈছিল। প্ৰকল্পগেৰ হেতুকে অৱলম্বন-শীল-চৰকাৰী অৱিক্ষিপক বিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ আশত অৱলম্বনশীলতাৰ কাৰণ। গতিকে কলিমাৰী হাইস্কুলৰ দশম শ্ৰেণীৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক আৰু বিদ্যালয়খনত অৱলম্বনশীলতা আছে নে নাই সেইৰে অৱশ্যে বিবেচনা কৰা হৈছে।

অব্যয়নগেৰ নমুনা (Sample of the study) :-

প্ৰকল্প গেৰ বাবে শিমাৰে যোৱা নমুনা লয় আৰু শিমাৰেই প্ৰকল্পগেৰ অব্যয়নৰ নিৰ্ভৰযোগ্যতা আৰু বিধিতা বাবে কিন্তু অধিক সময়ৰ ভিতৰত প্ৰকল্প গেৰ অৱশ্যে কৰিবলগীয়া হয় বাবে ইয়াৰ অব্যয়নত ব্যৱহৃত নমুনা ৩-অধিক হয়।

প্ৰথম পদক্ষেপত লক্ষীপুৰ অঞ্চলৰ ১ জন বিদ্যালয়ক নমুনা হিচাপে নিৰ্বাচন কৰা হৈছে আৰু ২য়

ମନୋନୀତ ଅବସ୍ଥାନର ବାସ୍ତବ ୨୦ ଘନ ଛାତ୍ର - ଛାତ୍ରୀଙ୍କ ଅବସ୍ଥାନନିତ
 ଅନୁସନ୍ଧାନ ଶିକ୍ଷାରେ ବାଣ୍ଟି ଲେଖା ହିସାବ । ନମୁନାଲେଖ ତଳତ
 ଦେଖିବୁଣା ହ'ଲ:-

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅନୁନୀତ ନମୁନା ପଦ୍ଧତି (Purposive sampling Method) ବ୍ୟବହାର କରି ଉପର ବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ୧୦ ଘନ ଲାଇବ୍ରାରୀ
 ଆଫ ୧୦ ଘନ ଫୋଲୋଉପ୍ ଲେଖା ହିସାବ ।

ଉପକରଣ ଆବଶ୍ୟକୀୟ (Tools for the study):-

ଅନୁସନ୍ଧାନକାରୀ (Investigator) ଓ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର କଥା ୨୦ ଘନ
 ପ୍ରକାରର ଉପର ପ୍ରକାରର ଉପକରଣ ଶିକ୍ଷାରେ ବ୍ୟବହାର କରିବେ ।

CHAPTER - IV

ଡାଟା ବିଶ୍ଳେଷଣ ଆଫ ବ୍ୟାଖ୍ୟା (Analysis and Interpretation of Data)

ପ୍ରକଳ୍ପର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଓ ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁସାରେ ଡାଟା ବିଶ୍ଳେଷଣ ଆଫ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଆବଶ୍ୟକ ହୁଏ । ପ୍ରକଳ୍ପର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅନୁସାରେ ଆବଶ୍ୟକ ଡାଟା ସଂଗ୍ରହ କରି ବିଶ୍ଳେଷଣ ଆଫ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରା ଯାଏ । ଡାଟା ବିଶ୍ଳେଷଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଡାଟା ସଂଗ୍ରହ କରିବା ପରେ ତାହାକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବାକୁ ପଡ଼େ । ଡାଟା ବିଶ୍ଳେଷଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଡାଟାକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବାକୁ ପଡ଼େ । ଡାଟା ବିଶ୍ଳେଷଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଡାଟାକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବାକୁ ପଡ଼େ ।

ଡାଟା ବିଶ୍ଳେଷଣ ବର୍ଣ୍ଣନାତ୍ମକ (Descriptive) ଆଫ ଉପସ୍ଥାପନାତ୍ମକ (Inferential) ଶିକ୍ଷା ଦେଇ ଦିଆଯାଇ ପାରେ । ବର୍ଣ୍ଣନାତ୍ମକ ଡାଟା ବିଶ୍ଳେଷଣ ବର୍ଣ୍ଣନାତ୍ମକ ଡାଟାକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବାକୁ ପଡ଼େ ।

ବର୍ଣ୍ଣନାତ୍ମକ ବିଶ୍ଳେଷଣ (Descriptive analysis) :- ବର୍ଣ୍ଣନାତ୍ମକ ବିଶ୍ଳେଷଣରେ ଡାଟାକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବାକୁ ପଡ଼େ । ଡାଟା ବିଶ୍ଳେଷଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଡାଟାକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବାକୁ ପଡ଼େ । ଡାଟା ବିଶ୍ଳେଷଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଡାଟାକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବାକୁ ପଡ଼େ ।

ଡାଟା ବିଶ୍ଳେଷଣ (Analysis of data) :-

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ 1 (Objective-1) :- ଡାଟା ବିଶ୍ଳେଷଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଡାଟାକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବାକୁ ପଡ଼େ । ଡାଟା ବିଶ୍ଳେଷଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଡାଟାକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବାକୁ ପଡ଼େ ।

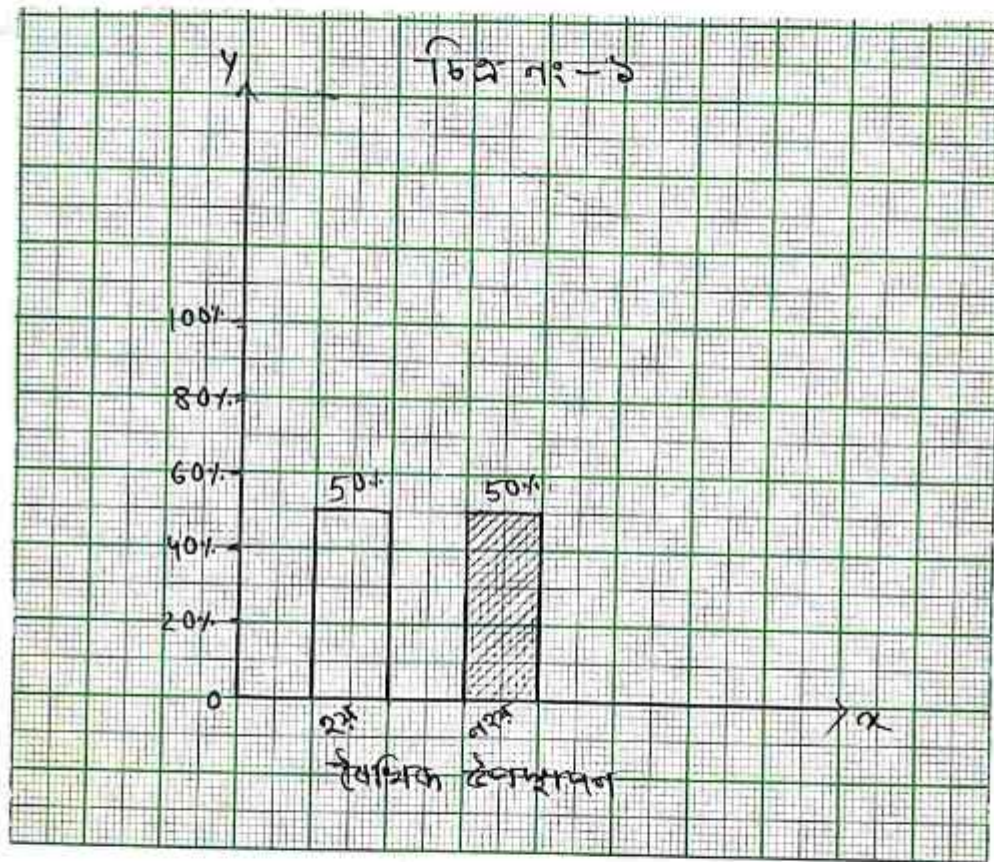
প্রশ্ন:-১

অনুভূতি আধিহনে জুগি ত্রুণীকরণীত প্রয়োগ কবানে ?

$N = 20$

তালিকা নং-২

হয়	%	নয়	%	মুঠ
10	50	10	50	100

উপস্থাপিত তালিকাখান দিয়া দেখা যায় যে, 10 জন অর্থাৎ 50% ছাত্র-ছাত্রীয়ে অনুভূতি আধিহনে ত্রুণীকরণীত প্রয়োগ করে ভাগনহাতে, বাকী 10 জন অর্থাৎ 50% ছাত্র-ছাত্রীয়ে অনুভূতি আধিহনে ত্রুণীকরণীত প্রয়োগ নকরে।

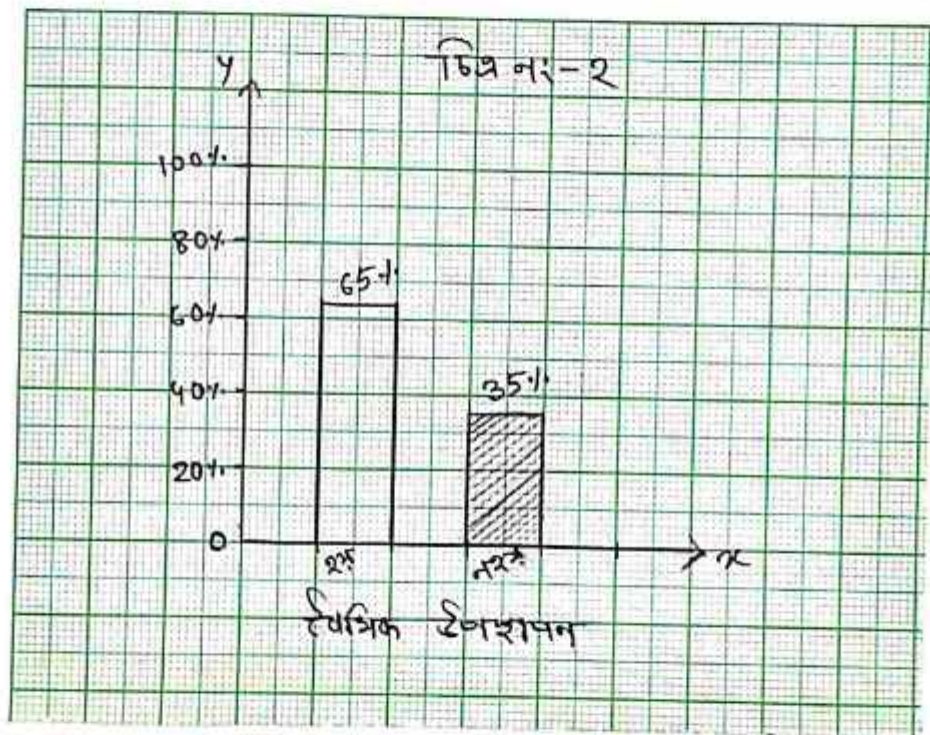
প্রশ্ন :- ২

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପାର୍ଶ୍ବମାନଙ୍କ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଶୁଦ୍ଧି ଯୋଗେ କଣ୍ଟା କୋମ୍ପା ବା
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କଣ୍ଟା କୋମ୍ପା ?

$$N = 20$$

ଆନିଆ ନଃ-2

शुद्ध	%	अशुद्ध	%	कुल
13	65	7	35	100

ଆନିକା ୧-୨ ଟି ଜଣା ଦେବା ସମୟରେ, ୧୩ ଜଣ ଆର୍ଥିକ ୬୫% ହାତ-ହାତୀର ଅନିତ ଆର୍ଥିକ ଅବସ୍ଥାରେ ଥିବା କହୁଥିବା କହୁଥିବା ବା ଅନୁମାନ କରୁଥିବା ବାକୀ ୭ ଜଣ ଆର୍ଥିକ ୩୫% ହାତ-ହାତୀର ଅନିତ ଆର୍ଥିକ ଅବସ୍ଥାରେ ଥିବା କହୁଥିବା ବା ଅନୁମାନ କରୁଥିବା ।

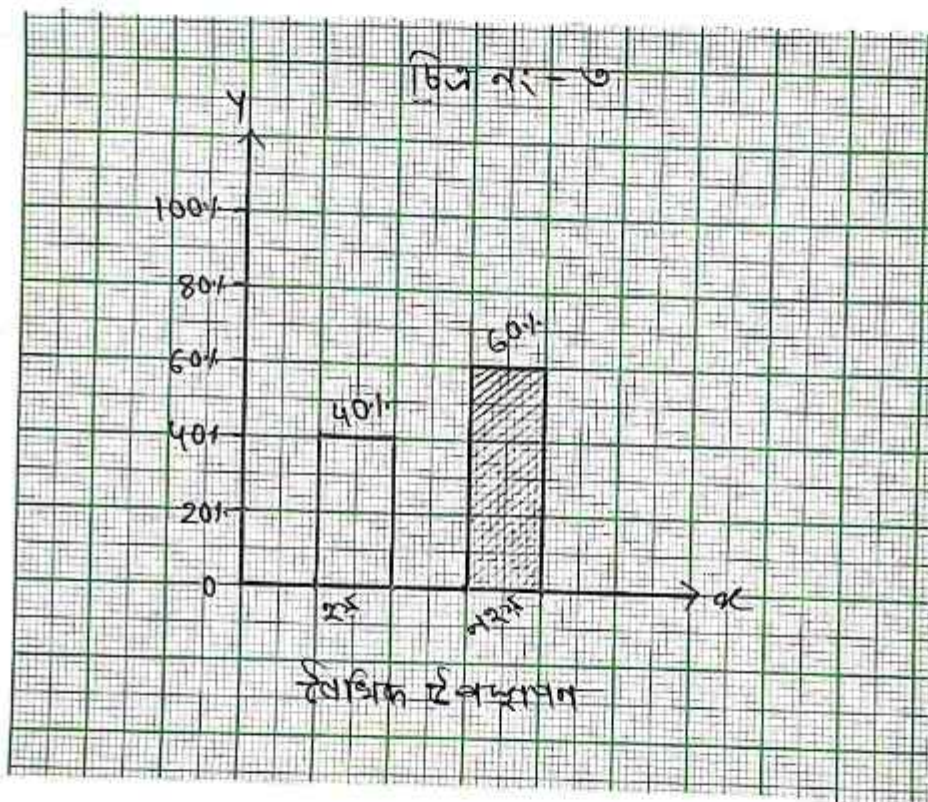
ପ୍ରଶ୍ନ:- ୭

ବିଦ୍ୟାଳୟ ଚୌକିତ ଛାତ୍ର ଓଡ଼ିଆ ଚଳଣ:- କବଳା ପଢ଼ନ୍ତୁ ଇତ୍ୟାଦି
କାର୍ଯ୍ୟ ବସ୍ତୁ ଗୋଟାଏ ?

$$N = 20$$

ତାଲିକା ନଂ-୬

ହସ	%	ନହସ	%	ସୁଟ
8	40	12	60	100

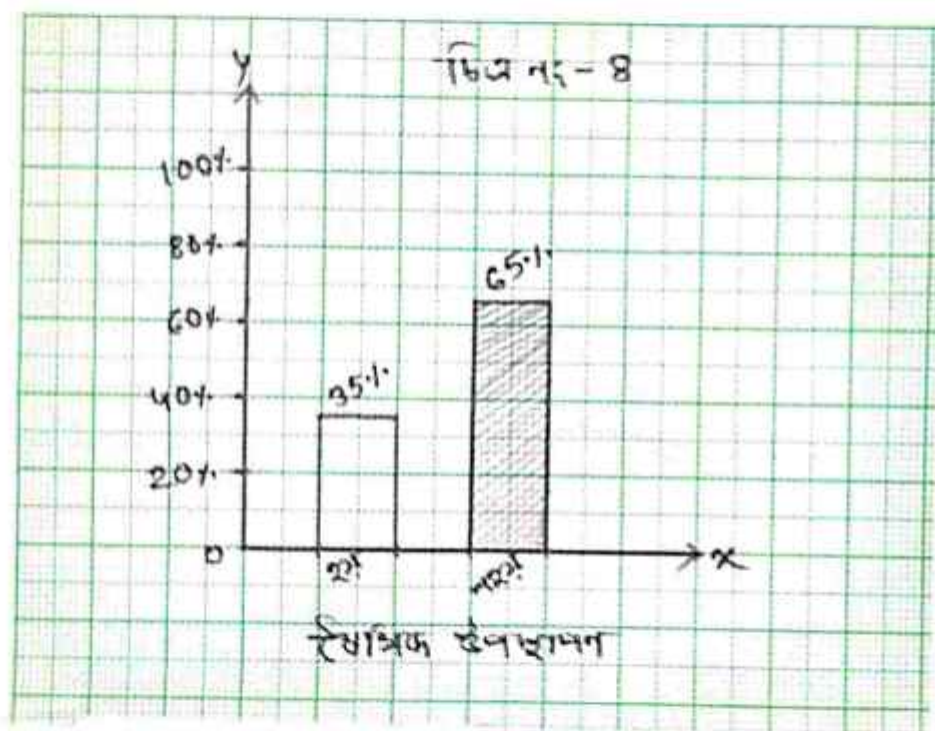
ତାଲିକା ନଂ-୭ ଓ ଉପର ଚିତ୍ର ଯାହା ଯେ, ୪ ଚଳଣ-ହାତୀ
ବିଦ୍ୟାଳୟ ଚୌକିତ ଓଡ଼ିଆ ଚଳଣ:- କବଳା ପଢ଼ନ୍ତୁ ଇତ୍ୟାଦି କାର୍ଯ୍ୟ
ବସ୍ତୁ ଗୋଟାଏ ଯାହା 12 ଚଳଣ ଓ 60% ଛାତ୍ର-ଛାତ୍ରୀ
ବିଦ୍ୟାଳୟ ଚୌକିତ ଓଡ଼ିଆ ଚଳଣ:- କବଳା ପଢ଼ନ୍ତୁ ଇତ୍ୟାଦି
କାର୍ଯ୍ୟ ବସ୍ତୁ ଗୋଟାଏ ।

પ્રશ્ન:- 8

વિદ્યાભ્યાસ છૂટ્ટિ આન હાજર-વા કર્મચાલીય પ્રતિ કાર્યા કયાન ?

$N = 20$

તારિકા નં-8				
રૂમ	%	નરૂમ	%	કુલ
7	35	13	65	100

તારિકા નં- 4 થી નવા તેમજ માત્ર 7 અને અર્થ 35% હાજર-હાજરીએ વિદ્યાભ્યાસ આન હાજર વા કર્મચાલીય પ્રતિ કાર્યા કયા કયાક નાની- 13 અને અર્થ 65%.

હાજર-હાજરીએ વિદ્યાભ્યાસ આન હાજર વા કર્મચાલીય પ્રતિ કાર્યા નકલે 1

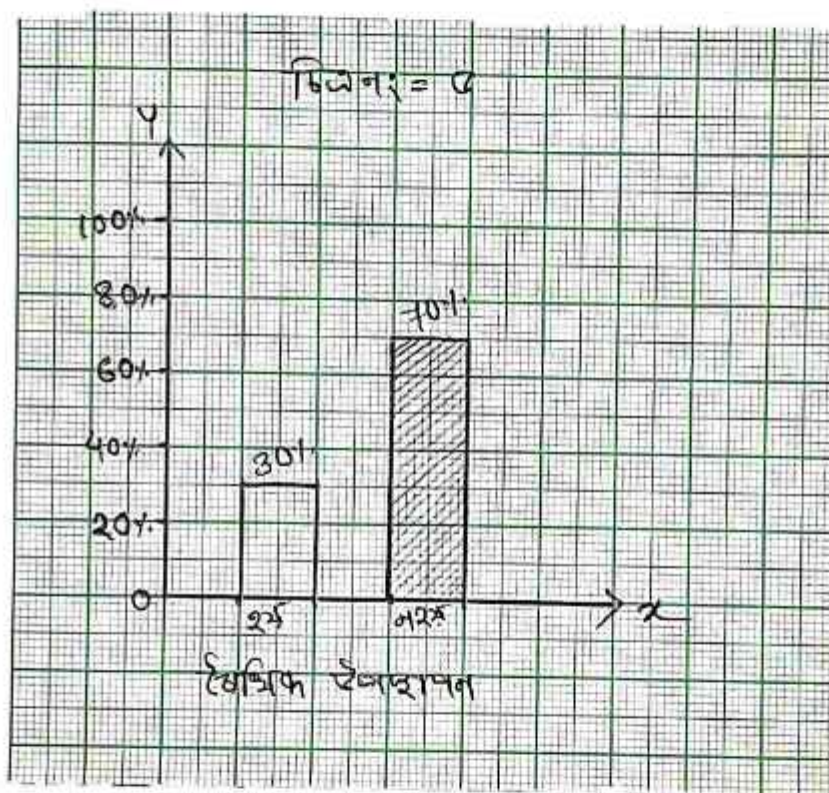
ପ୍ରଶ୍ନ:- ୫

ଝେନୀ ଟାଲି ଥକା ଅନ୍ୟତ ଝାମି ଡୋରାଇଲ ଟକାନ ଚାହୁଣା କାଳେ ?

$$N = 20$$

ତାଲିକା ନଂ- ୫

ହସ	%	ନହସ	%	ଛୁଟ
6	30	14	70	100

ତାଲିକା ନଂ- ୫ ବ ଲକା ଡୋରାଇଲ ଝାମି, 6 ଝନ ଅର୍ଥାତ୍ 30% ହାତ- ହାତୀୟେ ଝେନୀ ଟାଲି ଥକା ଅନ୍ୟତ ଡୋରାଇଲ ଟକାନ ଚାହୁଣା କାଳେ ଆକା ଯାକୀ 14 ଝନ ଅର୍ଥାତ୍ 70% ହାତ- ହାତୀୟେ ଝେନୀ ଟାଲି ଥକା ଅନ୍ୟତ ଡୋରାଇଲ ଟକାନ ଚାହୁଣା କାଳେ ।

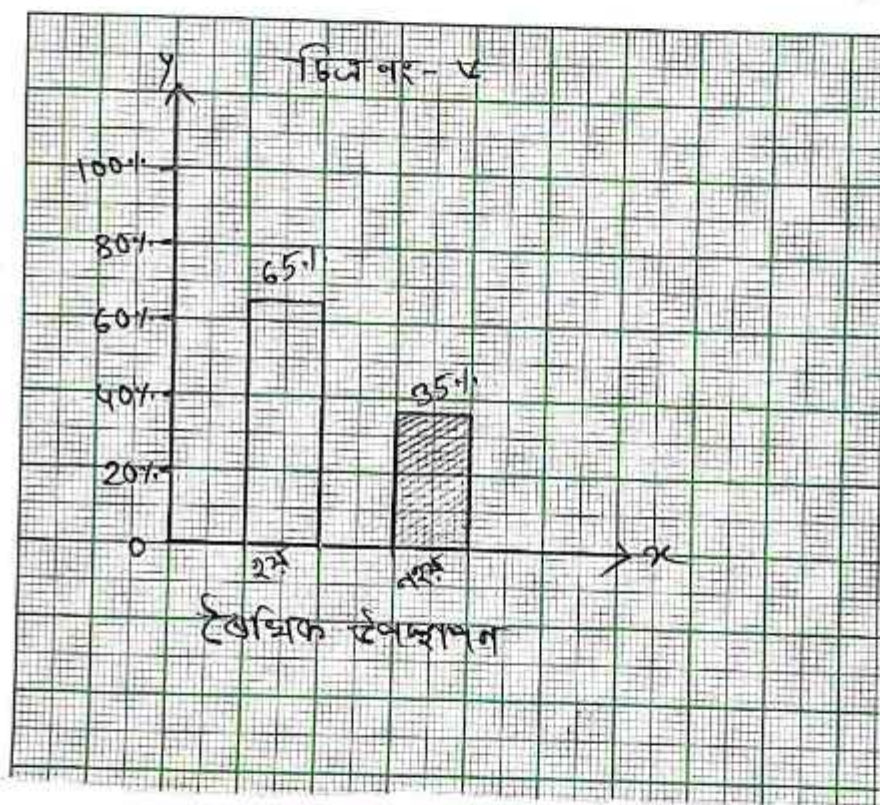
প্রশ্ন:- ৬

পরীক্ষার সম্মত ছবি নকল কয়নে?

$$N = 20$$

তালিকা নং- ৬

হ্যাঁ	%	না	%	মোট
13	65	7	35	100

তালিকা নং- ৬ ক পর্যায়ে দেখা যায় যে, 13 জন অর্থাৎ 65% ছাত্র-ছাত্রী পরীক্ষার সম্মত নকল করে আর বাকী 7 জন অর্থাৎ 35% ছাত্র-ছাত্রী পরীক্ষার সম্মত নকল করেনি।

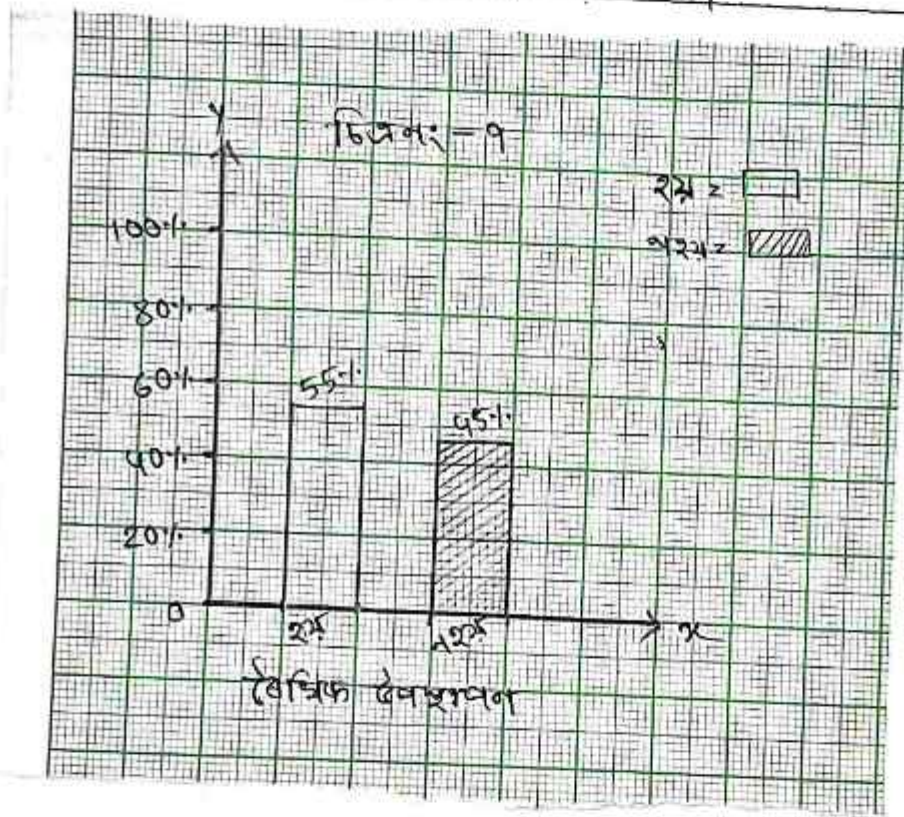
ଅକ୍ଷ:- ୧

ବିଦ୍ୟାଳୟ ଚୌକିତ ଭୂମି ଅନୁପସ୍ଥିତ/ ଟଙ୍କା ଡାକା କପିଶାସ କଥାଟେ ?

$$N = 20$$

ତାଲିକା ନଃ- ୧

ଅକ୍ଷ	%	ନଅକ୍ଷ	%	ସୁଟ
11	55	9	45	100

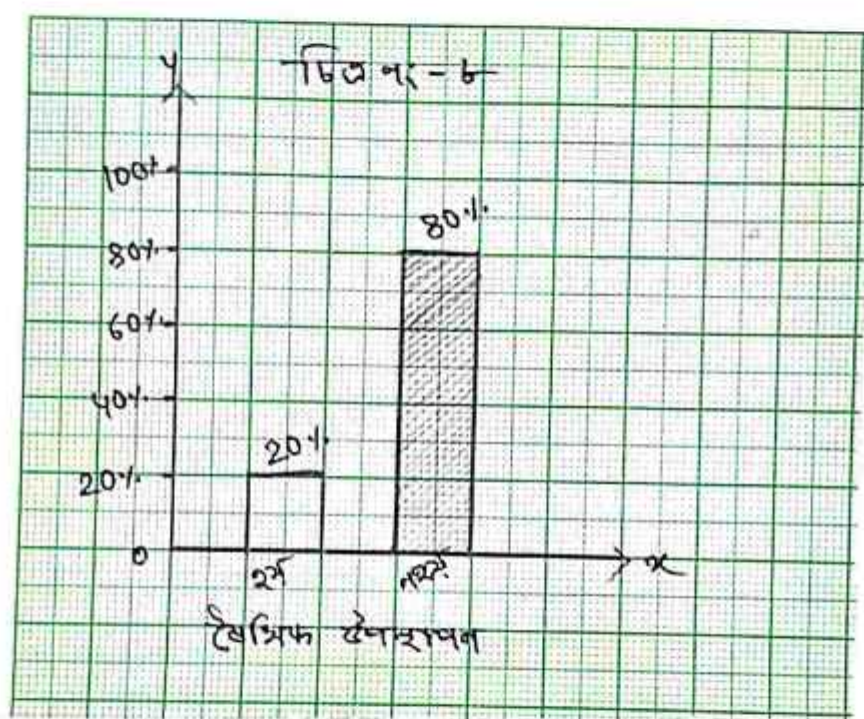
ତାଲିକା ନଃ- ୧ ବା ଅକ୍ଷ ଡାକା ଅକ୍ଷ ୧୧, ୧୧ ଅକ୍ଷ ୫୫% ଡାକା- ଡାକା- ବିଦ୍ୟାଳୟ ଚୌକିତ ଅନୁପସ୍ଥିତ/ ଟଙ୍କା ଡାକା କପିଶାସ କଥା ଡାକା ୧ ଅକ୍ଷ ୫୫% ଡାକା- ଡାକା- ବିଦ୍ୟାଳୟ ଚୌକିତ ଟଙ୍କା ଡାକା କପିଶାସ ନକାଟେ ।

প্রশ্ন:- ৬

ছবি বিদ্যালয়ের নীতি-নিয়ম অমান্য কতজন?

$N = 20$

আলিকা নং-৬				
সং	%	সং	%	মোট
4	20	16	80	100

আলিকা নং-৪ ও নং-৫ এর মতো মাত্র ২০ জন অর্থাৎ ২০% ছাত্র-ছাত্রী বিদ্যালয়ের নীতি-নিয়ম অমান্য করে আর ১৬ জন অর্থাৎ ৮০% ছাত্র-ছাত্রী বিদ্যালয়ের নীতি-নিয়ম অমান্য করেন।

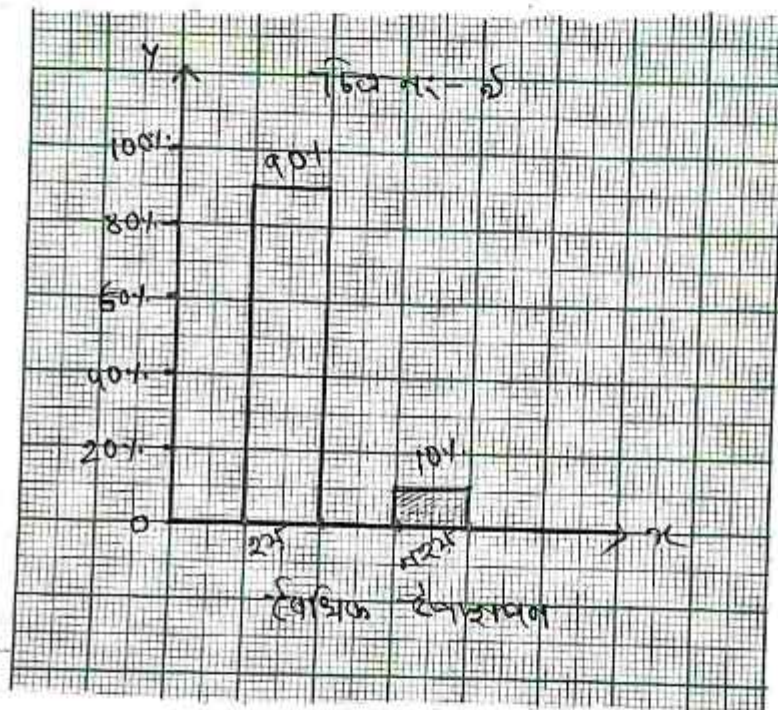
ଅକ୍ଷ:- ୧

ବିଦ୍ୟାଳୟର ଆହୋତେ ଛାତ୍ର ଅନୁସାରେ ଅନୁ ଗୋଟି ?

$N = 20$

ତାଲିକା ନଂ:- ୧

ଅନୁ	%	ନାହିଁ	%	ସ୍ଥାନ
18	90	2	10	100

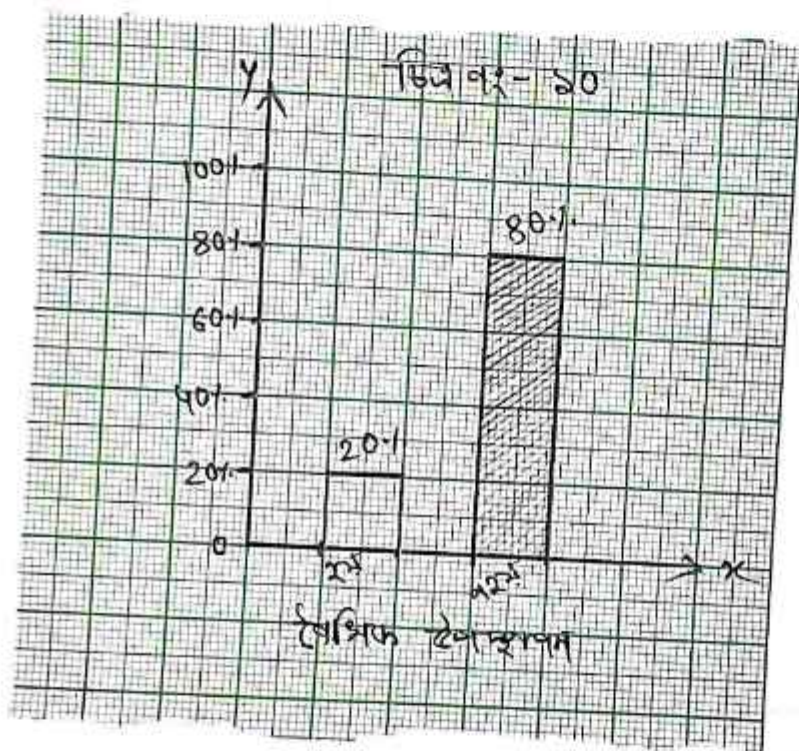
ତାଲିକା ନଂ:- ୧ ରୁ ପ୍ରକାଶ ଦେଖା ଯାଏ ଯେ, 18 ଜଣ ଅର୍ଥାତ୍ 90% ଛାତ୍ର - ଛାତ୍ରୀଙ୍କ ବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ଅନୁସାରେ ଅନୁ ଦେଖା ଯାଏ ଆଉ ବାକୀ 2 ଜଣ ଅର୍ଥାତ୍ 10% ଛାତ୍ର - ଛାତ୍ରୀଙ୍କ ବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ଆହୋତେ ଅନୁସାରେ ନାହାନ୍ତି ।

ଅନୁ: - 10

ବିଦ୍ୟାଳୟ ଚୌକିୟ ବିଷୟ ଛାତ୍ର ଆକର୍ଷଣ କଣ୍ଟା ?

$$N = 20$$

ତାଲିକା ନଂ-10				
ଅନୁ	%	ନମ୍ବର	%	ସ୍ଥାନ
4	20	16	80	100

ତାଲିକା ନଂ-10 ରୁ ଜଣା ପଡ଼ିଲା ଯେ, 4 ଟି ଅନୁ 20% ଛାତ୍ର-ଛାତ୍ରୀଙ୍କ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଚୌକିୟ ବିଷୟ ଆକର୍ଷଣ କରେ ଏବଂ ଯାହା 16 ଟି ଅନୁ 80% ଛାତ୍ର-ଛାତ୍ରୀଙ୍କ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଚୌକିୟ ବିଷୟ ଆକର୍ଷଣ କରେ ।

উদ্দেশ্য - 2 (Objective-2):-

চক্ষাণী আর্থিক বিদ্যালয়ত অনুশাসনশীলতা আর
অন্যান্য সামাজিক বিষয় (যেমন:- উদ্ভিদ চাষ, শিখা
আর উদ্ভিদগিষিচ মাধ্যম আধার আবেশন করা ।

মুখ্যমুখ্য (H01):- চক্ষাণী আর্থিক বিদ্যালয়ত ছাত্র-ছাত্রী
মাত্রত অনুশাসনশীলতার বিভিন্ন দিক দেখা যায় ।

$N = 20$

তালিকা নং- 2

!

ফলাফল প্রকাশ

S.No	পুরুষ		মহিলা	
	N	%	N	%
1	10	50	10	50
2	13	65	7	35
3	8	40	12	60
4	7	35	13	65
5	6	30	14	70
6	13	65	7	35
7	11	55	9	45
8	4	20	16	80
9	18	90	2	10
10	4	20	16	80

উপর্যুক্ত তালিকাতে দেখা যায় যে, চক্ষাণী আর্থিক
বিদ্যালয়ত ছাত্র-ছাত্রী মাত্রত অনুশাসনশীলতা ইতিবাচক।
অর্থাৎ, ইচ্ছা মুখ্যমুখ্য অঁচা মূল্য
প্রতিপন্ন হৈছে ।

CHAPTER - V

প্রকল্পের ফলাফল এবং আলোচনা (Findings of Project and Discussion)

আবহূতি (Introduction) :-

প্রকল্পটির অর্থায়ন বিষয়টি আদিত চরকারী আর্থমিক বিদ্যালয়ত ছাত্র-ছাত্রী মাঝে অধ্যয়নশীলতার কারণে অর্থায়ন করা, অর্থায়নটি পরিচালনা করিবার কিছুমান উদ্দেশ্য লেখা হইল এবং প্রণীতমানের বৈধ লেখা হইল। অর্থায়নটির উদ্দেশ্যে উল্লিখিত ইতি প্রকল্পটির লগত বর্ণিত অন্য অংশের কথা হইল -

অংশে প্রকল্পটির দ্বারা শিক্ষার্থীর মাঝে অধ্যয়নশীলতার কারণে অর্থায়ন করা হইল।

উপর্যুক্ত অর্থায়নত ইতি-কারণ এবং বিশ্লেষণ করা হইল। প্রতিটি এই অর্থায়নত প্রকল্পটি অর্থায়ন ফলাফলত আত্মপ্রসূত করিয়া বিচার হইল।

এইভাবে বর্তমান অর্থায়নত অন্য অর্থায়নটির উদ্দেশ্য লেখা হইল -

১) চরকারী আর্থমিক বিদ্যালয়ত ছাত্র-ছাত্রী মাঝে অধ্যয়নশীলতার বিচারে অন্য চিনাক্ত করিবার।

২) চরকারী আর্থমিক বিদ্যালয়ত অধ্যয়নশীলতা এবং অন্যান্য আর্থমিক বিষয়-মানে :- উচ্চা সময়, শিক্ষা এবং উদ্ভাবনিক মাঝে অর্থায়ন অন্তর্ভুক্ত করা।

এই অর্থায়নত অর্থায়নটির উদ্দেশ্য এবং প্রণীতমানের উপর দিও অন্য প্রকল্পের সমস্ত বিষয় বিচার হইল। প্রকল্পটির বিশ্লেষণ এবং কারণে লিখা লেখা ফলাফল ইতি অন্য দিও বর্ণন -

Sharma . R . K . Dr. (2014) ଟ ଅବିଷ୍ଟନସ ଯନ୍ତାଘାତ ବର୍ତ୍ତମାନ
ଅଫଳ୍ପାତ୍ମିକ ଯନ୍ତାଘାତ ଅପ୍ରାପ୍ତ କାଶିତ୍ । ଉର୍ ଅଫଳ୍ପାତ୍ମିକ ଯନ୍ତାଘାତ
ନାଶି କାଶିତ୍ ଯେ ଚକାଶି ଅବିଷ୍ଟନିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଛାତ୍ର - ଛାତ୍ରୀ
ଘାତ ଅଫଳ୍ପାତ୍ମନଶିତା ଅଫଳ୍ପାତ୍ମିକ ।

Sarilkumar . V . Dr. (2017) ଟ ଅବିଷ୍ଟନସ ଯନ୍ତାଘାତ ଉପ
ଲଗତ ଉର୍ ଅଫଳ୍ପାତ୍ମିକ ଯନ୍ତାଘାତ ବିଷ୍ଟିତ ଧର୍ମି । Sarilkumar .
V . Dr. ଟ ଅବିଷ୍ଟନସ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅବିଷ୍ଟନ ଅଫଳ୍ପାତ୍ମନ କାଶି ନାଶି ।

ଅବିଷ୍ଟନସ ଘାତ (Implication of the study) :-

ଉର୍ ଅଫଳ୍ପାତ୍ମିକ ଅବିଷ୍ଟନସ ବିଷ୍ଟିତ ଶନ - ଚକାଶି ଅବିଷ୍ଟନିକ
ବିଦ୍ୟାଳୟ ଛାତ୍ର - ଛାତ୍ରୀ ଘାତ ଅଫଳ୍ପାତ୍ମନଶିତା ଘାତ କାଶି ।
ଉର୍ ଅଫଳ୍ପାତ୍ମିକ ଉପାଦାନ କେନ୍ଦ୍ରବିଷ୍ଟିତ ଶନ ଛାତ୍ର - ଛାତ୍ରୀ ଘାତ
ଅଫଳ୍ପାତ୍ମନଶିତା ଘାତ ଅଫଳ୍ପାତ୍ମନ ଅବିଷ୍ଟନ କାଶି । ଉର୍ ଅବିଷ୍ଟନସ
ଘାତ 20 ଯନ ବିଷ୍ଟିତ ବିଷ୍ଟିତ କାଶି ଟିତ । ଅବିଷ୍ଟନସ
ଘାତ ବିଷ୍ଟିତ ବିଷ୍ଟିତ ଘାତ ଘାତ ଅଫଳ୍ପାତ୍ମନ ଘାତ ଘାତ
ଘାତ ଅବିଷ୍ଟନିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଛାତ୍ର - ଛାତ୍ରୀ ଘାତ ଅଫଳ୍ପାତ୍ମନଶିତା
ଘାତ ଘାତ ଘାତ ଘାତ ଘାତ ଘାତ ଘାତ ଘାତ ଘାତ ଘାତ
ଘାତ ଘାତ ଘାତ ଘାତ ଘାତ ଘାତ ଘାତ ଘାତ ଘାତ ଘାତ ଘାତ

ଆଶ୍ଵନି (conclusion) :- ଚକାଶି ଅବିଷ୍ଟନିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ
ଛାତ୍ର - ଛାତ୍ରୀ ଘାତ ଅଫଳ୍ପାତ୍ମନଶିତା ଘାତ ଘାତ ଘାତ ଘାତ
ଘାତ ଘାତ ଘାତ ଘାତ ଘାତ ଘାତ ଘାତ ଘାତ ଘାତ ଘାତ
ଘାତ ଘାତ ଘାତ ଘାତ ଘାତ ଘାତ ଘାତ ଘାତ ଘାତ ଘାତ
ଘାତ ଘାତ ଘାତ ଘାତ ଘାତ ଘାତ ଘାତ ଘାତ ଘାତ ଘାତ

આગામિક ગ્રંથ (References)

Books:-

1. Koul, L (2010) — Methodology of Educational Research .
2. Devi. Bijaya, Rabha Barnali (2022) — Project writing Manab Publication, Panbazar .

Journals :-

- Agbenyega, J. S. (2006), Corporal punishment in the schools of Ghana: Does inclusive education suffers? The Australian Education Research 33(3): 107-122
- Abdulamid, Y. F. Yarduma, A. C. (2007), A survey of behaviour problems among secondary schools in Akwanga Local Government Area of Niger State. Journal of Arts Education 3(1): 11-19 .

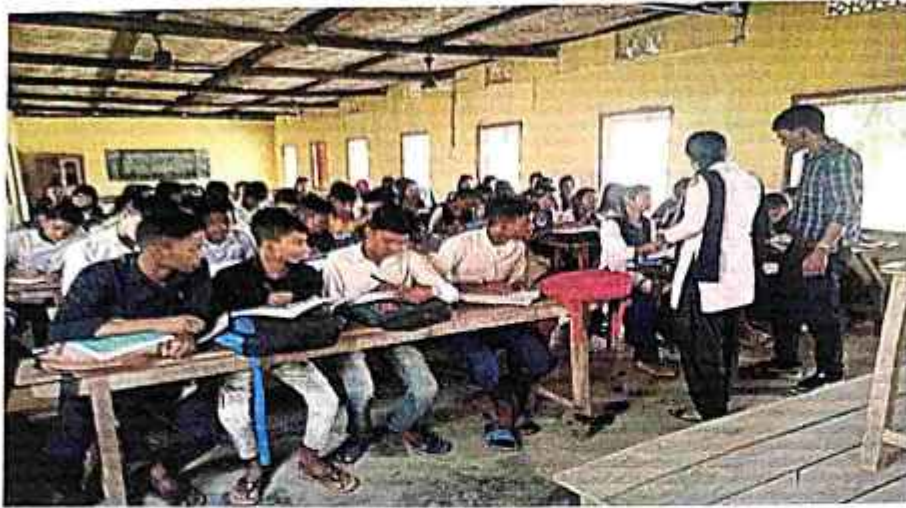
Websites :-

<https://www.researchgate.net>

<https://www.ijinas.com>

<https://www.studocu.com>

<https://www.iprojectmaster.com>

જાણકનાર્ણ સ્વર્ણે નિ અકાલ અગમ્ય

જાણકનાર્ણ નિમિ અકાલ અગમ્ય

বিদ্যালয়ের নাম:-

শিক্ষার্থীর নাম:-

শ্রেণী:-

প্রশ্নাবলী

নির্দেশনা:- তলত দিয়া প্রশ্নসমূহ 'হয়' বা 'নয়' উত্তর (✓)
চিহ্নে দিয়া ।

1. অনুমতি অবিহনে ছুটি শ্রেণীকোণে প্রবেশ কবানে?

হয়	নয়
-----	-----
2. শ্রেণীর পার্শ্বদিক অধ্যয়ন ছুটি ঘোষণা করা কোথা

হয়	নয়
-----	-----

বা স্থলস্থল কবানে?
3. বিদ্যালয়ের চৌহদে ছুটি উদ্ভিদ মেনে:- কমলা মছন্দ ইত্যাদি

হয়	নয়
-----	-----

স্বাধীন বস্তু প্রকাশনে?
4. বিদ্যালয়ে ছুটি আন ছাত্র বা কর্মচারীকে সৈতে কাজিয়া

হয়	নয়
-----	-----

কবানে?
5. শ্রেণী চলি থকা অধ্যয়ন ছুটি মোবাইল ফোন ব্যৱহাৰ কবানে?

হয়	নয়
-----	-----
6. পৰীক্ষাৰ অধ্যয়ন ছুটি নফল কবানে?

হয়	নয়
-----	-----
7. বিদ্যালয়ৰ চৌহদে ছুটি অনুপস্থিত / ফোনা ভাষা ব্যৱহাৰ কবানে?

হয়	নয়
-----	-----
8. ছুটি বিদ্যালয়ৰ নীতি-নিয়ম অমান্য কবানে?

হয়	নয়
-----	-----
9. বিদ্যালয়ে আঁহাতে ছুটি পলমকে অহা নেকি?

হয়	নয়
-----	-----
10. বিদ্যালয়ৰ চৌহদৰ উত্তৰে ছুটি মাৰপিট কবানে?

হয়	নয়
-----	-----

.....